විනයපිටකෙ

විනයවිනිච්ඡයො

ධම්මවිචය

පටුන

“ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා.”

(මහා සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - භික්ඛු ධම්මවිහාරි

(ඡට්ඨ සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

විනයවිනිච්ඡයො

ගන්ථාරම්භකථා

1.

වන්දිත්වා සිරසා සෙට්ඨං, බුද්ධමප්පටිපුග්ගලං;
භවාභාවකරං ධම්මං, ගණඤ්චෙව නිරඞ්ගණං.

2.

භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, හිතත්ථාය සමාහිතො;
පවක්ඛාමි සමාසෙන, විනයස්සවිනිච්ඡයං.

3.

අනාකුලමසංකිණ්ණං, මධුරත්ථපදක්කමං;
පටුභාවකරං එතං, පරමං විනයක්කමෙ.

4.

අපාරං ඔතරන්තානං, සාරං විනයසාගරං;
භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, නාවාභූතං මනොරමං.

5.

තස්මා විනයනූපායං, විනයස්සවිනිච්ඡයං;
අවික්ඛිත්තෙන චිත්තෙන, වදතො මෙ නිබොධථ.

භික්ඛුවිභඞ්ගො

පාරාජිකකථා

පඨමපාරාජිකකථා

6.

තිවිධෙ තිලමත්තම්පි, මග්ගෙ සෙවනචෙතනො;
අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තො, අල්ලොකාසෙ පරාජිතො.

7.

පවෙසනං පවිට්ඨං වා, ඨිතමුද්ධරණම්පි වා;
සසික්ඛො සාදියන්තො සො, ඨපෙත්වා කිරියං චුතො.

8.

සන්ථතෙනඞ්ගජාතෙන, සන්ථතං වා අසන්ථතං;
මග්ගං පන පවෙසෙන්තො, තථෙවාසන්ථතෙන ච.

9.

උපාදින්නෙනුපාදින්නෙ, අනුපාදින්නකෙන වා;
ඝට්ටිතෙ අනුපාදින්නෙ, සචෙ සාදියතෙත්ථ සො.

10.

හොති පාරාජිකක්ඛෙත්තෙ, පවිට්ඨෙ තු පරාජිතො;
ඛෙත්තෙ ථුල්ලච්චයං තස්ස, දුක්කටඤ්ච විනිද්දිසෙ.

11.

මතෙ අක්ඛායිතෙ වාපි, යෙභුය්‍යක්ඛායිතෙපි ච;
මෙථුනං පටිසෙවන්තො, හොති පාරාජිකො නරො.

12.

යෙභුය්‍යක්ඛායිතෙ වාපි, උපඩ්ඪක්ඛායිතෙපි ච;
හොති ථුල්ලච්චයාපත්ති, සෙසෙ ආපත්ති දුක්කටං.

13.

නිමිත්තමත්තං සෙසෙත්වා, ඛායිතෙපි සරීරකෙ;
නිමිත්තෙ මෙථුනං තස්මිං, සෙවතොපි පරාජයො.

14.

උද්ධුමාතාදිසම්පත්තෙ, සබ්බත්ථාපි ච දුක්කටං;
ඛායිතාක්ඛායිතං නාම, සබ්බං මතසරීරකෙ.

15.

ඡින්දිත්වා පන තච්ඡෙත්වා, නිමිත්තුප්පාටිතෙ පන;
වණසඞ්ඛෙපතො තස්මිං, සෙවං ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ.

16.

තතො මෙථුනරාගෙන, පතිතාය නිමිත්තතො;
තාය උපක්කමන්තස්ස, දුක්කටං මංසපෙසියං.

17.

නඛපිට්ඨිප්පමාණෙපි, මංසෙ න්හාරුම්හි වා සති;
මෙථුනං පටිසෙවන්තො, ජීවමානෙ පරාජිතො.

18.

කණ්ණච්ඡිද්දක්ඛිනාසාසු, වත්ථිකොසෙ වණෙසු වා;
අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තො, රාගා ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ.

19.

අවසෙසසරීරස්මිං, උපකච්ඡූරුකාදිසු;
වසා මෙථුනරාගස්ස, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

20.

අස්සගොමහිසාදීනං, ඔට්ඨගද්‍රභදන්තිනං;
නාසාසු වත්ථිකොසෙසු, සෙවං ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ.

21.

තථා සබ්බතිරච්ඡානං, අක්ඛිකණ්ණවණෙසුපි;
අවසෙසසරීරෙසු, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

22.

තෙසං අල්ලසරීරෙසු, මතානං සෙවතො පන;
තිවිධාපි සියාපත්ති, ඛෙත්තස්මිං තිවිධෙ සති.

23.

බහි මෙථුනරාගෙන, නිමිත්තං ඉත්ථියා පන;
නිමිත්තෙන ඡුපන්තස්ස, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

24.

කායසංසග්ගරාගෙන, නිමිත්තෙන මුඛෙන වා;
නිමිත්තං ඉත්ථියා තස්ස, ඡුපතො ගරුකං සියා.

25.

තථෙවොභයරාගෙන, නිමිත්තං පුරිසස්සපි;
නිමිත්තෙන ඡුපන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

26.

නිමිත්තෙන නිමිත්තං තු, තිරච්ඡානගතිත්ථියා;
ථුල්ලච්චයං ඡුපන්තස්ස, හොති මෙථුනරාගතො.

27.

කායසංසග්ගරාගෙන, තිරච්ඡානගතිත්ථියා;
නිමිත්තෙන නිමිත්තස්ස, ඡුපනෙ දුක්කටං මතං.

28.

අඞ්ගජාතං පවෙසෙත්වා, තමාවට්ටකතෙ මුඛෙ;
තත්ථාකාසගතං කත්වා, නීහරන්තස්ස දුක්කටං.

29.

තථා චතූහි පස්සෙහි, ඉත්ථියා හෙට්ඨිමත්තලං;
අඡුපන්තං පවෙසෙත්වා, නීහරන්තස්ස දුක්කටං.

30.

උප්පාටිතොට්ඨමංසෙසු, බහි නික්ඛන්තකෙසු වා;

දන්තෙසු වායමන්තස්ස, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

31.

අට්ඨීසඞ්ඝට්ටනං කත්වා, මග්ගෙ දුච්ඡරාගතො;
සුක්කෙ මුත්තෙපි වාමුත්තෙ, වායමන්තස්ස දුක්කටං.

32.

ඉත්ථිං මෙථුනරාගෙන, ආලිඞ්ගන්තස්ස දුක්කටං;
හත්ථග්ගාහපරාමාස-චුම්බනාදීස්වයං නයො.

33.

අපදෙ අහයො මච්ඡා, කපොතා ද්විපදෙපි ච;
ගොධා චතුප්පදෙ ඤෙය්‍යා, වත්ථු පාරාජිකස්සිමෙ.

34.

සෙවෙතුකාමතාචිත්තං, මග්ගෙ මග්ගප්පවෙසනං;
ඉදමඞ්ගද්වයං වුත්තං, පඨමන්තිමවත්ථුනො.

35.

දුක්කටං පඨමස්සෙව, සාමන්තමිති වණ්ණිතං;
සෙසානං පන තිණ්ණම්පි, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

36.

‘‘අනාපත්ති’’ති ඤාතබ්බං, අජානන්තස්ස භික්ඛුනො;
තථෙවාසාදියන්තස්ස, ජානන්තස්සාදිකම්මිනො.

37.

විනයෙ අනයූපරමෙ පරමෙ;
සුජනස්ස සුඛානයනෙ නයනෙ;
පටු හොති පධානරතො න රතො;
ඉධ යො පන සාරමතෙ රමතෙ.

38.

ඉමං හිතවිභාවනං භාවනං;
අවෙදි සුරසම්භවං සම්භවං;
ස මාරබලිසාසනෙ සාසනෙ;
සමො භවතුපාලිනා පාලිනා.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ පඨමපාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

දුතියපාරාජිකකථා

39.

ආදියන්තො හරන්තොව-හරන්තො ඉරියාපථං;
විකොපෙන්තො තථා ඨානා, චාවෙන්තොපි පරාජිතො.

40.

තත්ථ නානෙකභණ්ඩානං, පඤ්චකානං වසා පන;
අවහාරා දසෙවෙතෙ, විඤ්ඤාතබ්බා විභාවිනා.

41.

සාහත්ථාණත්තිකො චෙව, නිස්සග්ගො අත්ථසාධකො;
ධුරනික්ඛෙපනඤ්චාති, ඉදං සාහත්ථපඤ්චකං.

42.

පුබ්බසහපයොගො ච, සංවිදාහරණම්පි ච;
සඞ්කෙතකම්මං නෙමිත්තං, පුබ්බයොගාදිපඤ්චකං.

43.

ථෙය්‍යපසය්හපරිකප්ප-පටිච්ඡන්නකුසාදිකා;
අවහාරා ඉමෙ පඤ්ච, වෙදිතබ්බාව විඤ්ඤුනා.

44.

වත්ථුකාලග්ඝදෙසෙ ච, පරිභොගඤ්ච පඤ්චපි;
ඤත්වා එතානි කාතබ්බො, පණ්ඩිතෙන විනිච්ඡයො.

45.

දුතියං වාපි කුද්දාලං, පිටකං පරියෙසතො;
ගච්ඡතො ථෙය්‍යචිත්තෙන, දුක්කටං පුබ්බයොගතො.

46.

තත්ථජාතකකට්ඨං වා, ලතං වා ඡින්දතො පන;
දුක්කටං උභයත්ථාපි, වුත්තං සහපයොගතො.

47.

පථවිං ඛණතො වාපි, බ්‍යූහතො පංසුමෙව වා;
ආමසන්තස්ස වා කුම්භිං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

48.

මුඛෙ පාසං පවෙසෙත්වා, ඛාණුකෙ බද්ධකුම්භියා;
බන්ධනානං වසා ඤෙය්‍යො, ඨානභෙදො විජානතා.

49.

ද්වෙ ඨානානි පනෙකස්මිං, ඛාණුකෙ බද්ධකුම්භියා;
වලයං රුක්ඛමූලස්මිං, පවෙසෙත්වා කතාය වා.

50.

උද්ධරන්තස්ස ඛාණුං වා, ඡින්දතො සඞ්ඛලිම්පි වා;
ථුල්ලච්චයං තතො කුම්භිං, ඨානා චාවෙති චෙ චුතො.

51.

පඨමං පන කුම්භිං වා, උද්ධරිත්වා තථා පුන;
ඨානා චාවෙති ඛාණුං වා, සඞ්ඛලිං වාපි සො නයො.

52.

ඉතො චිතො ච සංසන්තො, මූලෙ සාරෙති රක්ඛති;
වලයං බෙගතං තත්ථ, කරොන්තොව පරාජිතො.

53.

ජාතං ඡින්දති චෙ රුක්ඛං, දුක්කටං කුම්භිමත්ථකෙ;
සමීපෙ ඡින්දතො තස්ස, පාචිත්තියමතත්ථජං.

54.

අන්තොකුම්භිගතං භණ්ඩං, ඵන්දාපෙති සචෙ පන;
අපබ්‍යූහෙති තත්ථෙව, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

55.

හරන්තො කුම්භියා භණ්ඩං, මුට්ඨිං ඡින්දති අත්තනො;
භාජනෙ වා ගතං කත්වා, හොති භික්ඛු පරාජිතො.

56.

හාරං වා පන පාමඞ්ගං, සුත්තාරුළ්හං තු කුම්භියා;
ඵන්දාපෙති යථාවත්ථුං, ඨානා චාවෙති චෙ චුතො.

57.

සප්පිආදීසු යං කිඤ්චි, පිවතො පාදපූරණං;
ඵකෙනෙව පයොගෙන, පීතමත්තෙ පරාජයො.

58.

කත්වාව ධුරනික්ඛෙපං, පිවන්තස්ස පුනප්පුනං;
සකලම්පි ච තං කුම්භිං, පිවතො න පරාජයො.

59.

සචෙ ඛිපති යං කිඤ්චි, භණ්ඩකං තෙලකුම්භියං;
තං පාදග්ඝනකං තෙලං, ධුවං පිවති තාවදෙ.

60.

හත්ථතො මුත්තමත්තෙව, ථෙයාචිත්තො විනස්සති;

ආවිඤ්ජෙත්වාපි වා කුම්භිං, තෙලං ගාළෙති චෙ තථා.

61.

තෙලස්සාකිරණං ඤත්වා, රිත්තං රිත්තාය කුම්භියා;
පීතං තෙලඤ්ච තං භණ්ඩං, උද්ධරන්තොව ධංසිතො.

62.

තත්ථෙව භින්දතො තෙලං, ඡඩ්ඩෙන්තස්ස තථෙව ච;
ඣාපෙන්තස්ස අභොගං වා, කරොන්තස්ස ච දුක්කටං.

භූමට්ඨකථා.

63.

ඨපිතං පත්ථරිත්වා ච, සාටකත්ථරණාදිකං;
වෙඨෙත්වා උද්ධරන්තස්ස, මුත්තෙ ඨානා පරාභවො.

64.

ඔරිමන්තෙන වා ඵුට්ඨ-මොකාසං පාරිමන්තතො;
පාරාජිකමතික්කන්තෙ, කඩ්ඪතො උජුකම්පි වා.

ථලට්ඨකථා.

65.

පුරතො මුඛතුණ්ඩඤ්ච, කලාපග්ගඤ්ච පච්ඡතො;
ද්වීසු පස්සෙසු පක්ඛන්තො, හෙට්ඨා පාදනඛා තථා.

66.

උද්ධඤ්චාපි සිඛග්ගන්ති, ගගනෙ ගච්ඡතො පන;
මොරස්ස ඡ පරිච්ඡෙදා, වෙදිතබ්බා විභාවිනා.

67.

භික්ඛු ''සස්සාමිකං මොරං, ගහෙස්සාමී''ති ඛෙගතං;
හත්ථං වාපි පසාරෙති, පුරතො වාස්ස තිට්ඨති.

68.

මොරොපි ගගනෙ පක්ඛෙ, චාරෙති න ච ගච්ඡති;
දුක්කටං ගමනච්ඡෙදෙ, ආමසන්තස්ස චෙව තං.

69.

ඨානා මොරමමොචෙන්තො, ඵන්දාපෙති සචෙ පන;
එවං ඵන්දාපනෙ තස්ස, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

70.

අග්ගහෙත්වා ගහෙත්වා වා, හත්ථෙන පන අත්තනො;
ඨානා චාවෙති චෙ මොරං, සයං ඨානා චුතො සියා.

71.

චුටියොකාසං මුඛග්ගෙන, කලාපග්ගෙන වා පන;
කලාපග්ගෙන වා චුටියං, මුඛතුණ්ඩෙන භික්ඛු චෙ.

72.

අතික්කාමෙය්‍ය යො මොරං, ඨානා චාවෙති නාම සො;
එසෙව ච නයො පාද-සිඛාපක්ඛෙසු දීපිතො.

73.

ගගනෙ පන ගච්ඡන්තො, කරෙ මොරො නිලීයති;
තං කරෙනෙව චාරෙන්තො, ඵන්දාපෙතීති වුච්චති.

74.

සචෙ ගණ්හාති තං මොරං, ඉතරෙන කරෙන සො;
චාවිතත්තා පන ඨානා, භික්ඛු ඨානා චුතො සියා.

75.

ඉතරං පන මොරස්ස, උපනෙති සචෙ කරං;
න දොසො තත්ථ උඩ්ඩෙත්වා, සයමෙව නිලීයති.

76.

දිස්වා අඞ්ගෙ නිලීනං තං, ථෙය්‍යචිත්තෙන ගච්ඡතො;
පාදෙ ථුල්ලච්චයං හොති, දුතියෙ ච පරාජයො.

77.

භූමියං ඨිතමොරස්ස, තීණි ඨානානි පණ්ඩිතො;
පාදානඤ්ච කලාපස්ස, වසෙන පරිදීපයෙ.

78.

තතො කෙසග්ගමත්තම්පි, මොරං පථවිතො පන;
හොති පාරාජිකං තස්ස, උක්ඛිපන්තස්ස භික්ඛුනො.

79.

ඡිජ්ජමානං සුවණ්ණාදිං, පත්තෙ පතති චෙ පන;
හත්ථෙන උද්ධරන්තස්ස, තස්ස පාරාජිකං සියා.

80.

සචෙ අනුද්ධරිත්වාව, ථෙය්‍යචිත්තෙන ගච්ඡති;
දුතියෙ පදවාරස්මිං, පාරාජිකමුදීරයෙ.

81.

එසෙව ච නයො ඤෙය්‍යො, හත්ථෙ වත්ථෙව මත්ථකෙ;
තං තං තස්ස භවෙ ඨානං, යත්ථ යත්ථ පතිට්ඨිතං.

ආකාසට්ඨකථා.

82.

ථෙය්‍යචිත්තෙන යං කිඤ්චි, මඤ්චපීඨාදිසුට්ඨිතං;
ආමාසම්පි අනාමාසං, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

83.

සංහරිත්වා සචෙ වංසෙ, ඨපිතං හොති චීවරං;
කත්වා පුනොරතො භොගං, තථා අන්තඤ්ච පාරතො.

84.

චීවරෙන ඵුට්ඨොකාසො, ඨානං තස්ස පවුච්චති;
න තු චීවරවංසො සො, හොතීති සකලො මතො.

85.

ඔරිමන්තෙන ඔකාසං, ඵුට්ඨං තම්තරෙන වා;
ඉතරෙනපි වා ඵුට්ඨං, ඔරිමන්තෙන වා පුන.

86.

දක්ඛිණන්තෙන ඵුට්ඨං වා, වාමන්තෙනිතරෙන වා;
වාමන්තෙන ඵුට්ඨට්ඨානං, අතික්කාමයතො චුති.

87.

උද්ධං වා උක්ඛිපන්තස්ස, චීවරං පන වංසතො;
කෙසග්ගමත්තෙ උක්ඛිත්තෙ, තස්ස පාරාජිකං භවෙ.

88.

රජ්ජුකෙන ච බන්ධිත්වා, ඨපිතං පන චීවරං;
ථුල්ලච්චයං විමොචෙන්තො, මුත්තෙ පාරාජිකං ඵුසෙ.

89.

වෙඨෙත්වා ඨපිතං වංසෙ, නිබ්බෙඨෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
වලයං ඡින්දතො වාපි, මොචෙන්තස්සප්‍යයං නයො.

90.

චීවරස්ස පසාරෙත්වා, ඨපිතස්ස හි වංසකෙ;
සංහරිත්වා තු නික්ඛිත්තෙ, චීවරෙ විය නිච්ඡයො.

91.

සික්කාය පක්ඛිපිත්වා යං, ලග්ගිතං හොති භණ්ඩකං;
සික්කාතො තං හරන්තො වා, සහ සික්කාය වා චුතො.

92.

කුන්තාදිං නාගදන්තෙසු, යීතෙසු පටිපාටියා;
අග්ගෙ වා පන බුන්දෙ වා, ගහෙත්වා පරිකඩ්ඪතො.

93.

පාරාජිකං ඵුට්ඨොකාසං, අතික්කාමයතො සියා;
උජුකං උක්ඛිපන්තස්ස, කෙසග්ගෙන පරාජයො.

94.

පාකාරාභිමුඛො ඨත්වා, ආකඩ්ඪති සචෙ පන;
ඔරිමන්තඵුට්ඨොකාස-මිතරන්තච්චයෙ චුතො.

95.

තථෙව පරතො තස්ස, පෙල්ලෙන්තස්සාපි භික්ඛුනො;
භිත්තිං පන ච නිස්සාය, ඨපිතෙපි අයං නයො.

96.

චාලෙන්තස්ස ච තාලස්ස, ඵලං වත්ථු හි පූරති;
යෙනස්ස බන්ධනා මුත්තෙ, තස්මිං පාරාජිකං භවෙ.

97.

පිණ්ඩිං ඡින්දති තාලස්ස, සචෙ පාරාජිකං සියා;
එසෙව ච නයො සෙස-රුක්ඛපුප්ඵඵලෙසුපි.

වෙහාසට්ඨකථා.

98.

ගච්ඡතො හි නිධිට්ඨානං, පදවාරෙන දුක්කටං;
උදකෙ පන ගම්භීරෙ, තථා නිමුජ්ජනාදිසු.

99.

තත්ථජාතකපුප්ඵෙසු, යෙන පුප්ඵෙන පූරති;
වත්ථු තං ඡින්දතො පුප්ඵං, තස්ස පාරාජිකං වදෙ.

100.

එකනාළස්ස වා පස්සෙ, වාකො උප්පලජාතියා;
න ඡිජ්ජති තතො යාව, තාව නං පරිරක්ඛති.

101.
සාමිකෙහෙව පුප්ඵෙසු, ඡින්දිත්වා ඨපිතෙසුපි;
පුබ්බෙ වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

102.
භාරබද්ධානි පුප්ඵානි, ඡස්වාකාරෙසු කෙනචි;
ආකාරෙන සචෙ තානි, ඨානා චාවෙති නස්සති.

103.
ඨපිතං පන පුප්ඵානං, කලාපං ජලපිට්ඨියං;
චාලෙත්වා උදකං පුප්ඵ-ට්ඨානා චාවෙති චෙ චුතො.

104.
පරිකප්පෙති චෙ ''එත්ථ, ගහෙස්සාමී''ති රක්ඛති;
උද්ධරන්තො ගතට්ඨානා, හට්ඨො නාම පවුච්චති.

105.
අච්චුග්ගතස්ස තං ඨානං, ජලතො සකලං ජලං;
උප්පාටෙත්වා තතො පුප්ඵං, උජුමුද්ධරතො පන.

106.
නාළන්තෙ ජලතො මුත්ත-මත්තෙ පාරාජිකං භවෙ;
අමුත්තෙ ජලතො තස්මිං, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

107.
පුප්ඵෙ ගහෙත්වා නාමෙත්වා, උප්පාටෙති සචෙ පන;
න තස්ස උදකං ඨානං, නට්ඨො උප්පාටිතක්ඛණෙ.

108.
යො හි සස්සාමිකෙ මච්ඡෙ, ථෙය්‍යචිත්තෙන ගණ්හති;
බළිසෙනපි ජාලෙන, හත්ථෙන කුමිනෙන වා.

109.
තස්සෙවං ගණ්හතො වත්ථු, යෙන මච්ඡෙන පූරති;
තස්මිං උද්ධටමත්තස්මිං, ජලා හොති පරාජයො.

110.
ඨානං සලිලජානඤ්හි, කෙවලං සකලං ජලං;
සලිලට්ඨං විමොචෙන්තො, ජලා පාරාජිකො භවෙ.

111.
නීරතො උප්පතිත්වා යො, තීරෙ පතති වාරිජො;

ගණ්හතො තං පනාපත්තිං, භණ්ඩග්ඝෙන විනිද්දිසෙ.

112.
මාරණත්ථාය මච්ඡානං, තළාකෙ නදියාපි වා;
නින්නෙ මච්ඡවිසං නාම, පක්ඛිපිත්වා ගතෙ පන.

113.
පච්ඡා මච්ඡවිසං මච්ඡා, ඛාදිත්වා පිලවන්ති චෙ;
පාරාජිකං මතෙ මච්ඡෙ, ථෙය්‍යචිත්තෙන ගණ්හතො.

114.
පංසුකූලිකසඤ්ඤාය, න දොසො කොචි ගණ්හතො;
සාමිකෙස්වාහරන්තෙසු, භණ්ඩදෙය්‍යමුදීරිතං.

115.
ගහෙත්වා සාමිකා මච්ඡෙ, සචෙ යන්ති නිරාලයා;
ගණ්හතො පන තෙ සෙසෙ, ථෙය්‍යචිත්තෙන දුක්කටං.

116.
අමතෙසු අනාපත්තිං, වදන්ති විනයඤ්ඤුනො;
එසෙව ච නයො සෙසෙ, කච්ඡපාදිම්හි වාරිජෙ.

උදකට්ඨකථා.

117.
''නාවං නාවට්ඨං වා භණ්ඩං, ථෙනෙත්වා ගණ්හිස්සාමී''ති;
පාදුද්ධාරෙ දොසා වුත්තා, භික්ඛුස්සෙවං ගච්ඡන්තස්ස.

118.
බද්ධාය නාවාය හි චණ්ඩසොතෙ;
ඨානං මතං බන්ධනමෙකමෙව;
භික්ඛුස්ස තස්මිං මුත්තමත්තෙ;
පාරාජිකං තස්ස වදන්ති ධීරා.

119.
නිච්චලෙ උදකෙ නාව-මබන්ධනමවට්ඨිතං;
පුරතො පච්ඡතො වාපි, පස්සතො වාපි කඩ්ඪතො.

120.
එකෙනන්තෙන සම්ඵුට්ඨ-මොකාසමිතරෙන තං;
අතික්කාමයතො නාවං, තස්ස පාරාජිකං සියා.

121. තථා –

උද්ධං කෙසග්ගමත්තම්පි, උදකම්හා විමොචිතෙ;
අධොනාවාතලං තෙන, ඵුට්ඨඤ්ච මුඛවට්ටියා.

122.
බන්ධිත්වා පන යා තීරෙ, ඨපිතා නිච්චලෙ ජලෙ;
බන්ධනඤ්ච ඨිතොකාසො, ඨානං තස්සා ද්විධා මතං.

123.
හොති ථුල්ලච්චයං පුබ්බං, බන්ධනස්ස විමොචනෙ;
පච්ඡා කෙනචුපායෙන, ඨානා චාවෙති චෙ චුතො.

124.
චාවෙත්වා පඨමං ඨානා, පච්ඡා බන්ධනමොචනෙ;
එසෙව ච නයො වුත්තො, ථෙය්‍යචිත්තස්ස භික්ඛුනො.

125.
උස්සාරෙත්වා නිකුජ්ජිත්වා, ඨපිතාය ථලෙ පන;
ඵුට්ඨොකාසොව හි ඨානං, නාවාය මුඛවට්ටියා.

126.
ඡෙදයොග්‍යා ඨානපරිච්ඡෙදො;
ආකාරෙහෙව පඤ්චහි;
යතො කුතොචි චාවෙන්තො;
හොති පාරාජිකො නරො.

127.
එසෙව ච නයො ඡෙදයොග්‍යා, නාවායුක්කුජ්ජිතායපි;
ඨපිතායපි නාවාය, ඝටිකානං තදූපරි.

128.
ථෙය්‍යා තිත්ථෙ ඨිතං නාවං, ආරුහිත්වා සචෙ පන;
අරිත්තෙන ඵියෙනාපි, පාජෙන්තස්ස පරාජයො.

129.
සචෙ ඡත්තං පණාමෙත්වා, උස්සාපෙත්වාව චීවරං;
ලඞ්කාරසදිසං කත්වා, ගණ්හාපෙති සමීරණං.

130.
ආගම්ම බලවා වාතො, නාවං හරති චෙ පන;
වාතෙනෙව හටා නාවා, න දොසො කොචි විජ්ජති.

131.

සයමෙව ච යං කිඤ්චි, ගාමතිත්ථමුපාගතං;
අචාවෙන්තොව තං ඨානා, කිණිත්වා වෙ පලායති.

132.

අවහාරො න භික්ඛුස්ස, භණ්ඩදෙය්‍යමුදීරිතං;
සයමෙව ච ගච්ඡන්තිං, ඨානා චාවෙති වෙ චුතො.

නාවට්ඨකථා.

133.

යානං නාම රථො වය්හං, සකටං සන්දමානිකා;
යානං අවහරිස්සාමි, යානට්ඨමිති වා පන.

134.

ගච්ඡතො දුක්කටං වුත්තං, දුතියං පරියෙසතො;
ඨානා චාවනයොගස්මිං, විජ්ජමානෙ පරාජයො.

135.

යානස්ස දුකයුත්තස්ස, දස ඨානානි දීපයෙ;
යානං පාජයතො තස්ස, නිසීදිත්වා ධුරෙ පන.

136.

ථුල්ලච්චයං තු ගොණානං, පාදුද්ධාරෙ විනිද්දිසෙ;
චක්කානඤ්හි ඨිතොකාස-මතික්කන්තෙ පරාභවො.

137.

අයුත්තකස්සාපි ච යානකස්ස, ධුරෙනුපත්ථම්භනියං ඨිතස්ස;
වසෙනුපත්ථම්භනිචක්කකානං, ඨානානි තීණෙව භවන්ති තස්ස.

138.

තථා ධුරෙන දාරූනං, උපරිට්ඨපිතස්ස ච;
භූමියම්පි ධුරෙනෙව, තථෙව ඨපිතස්ස ච.

139.

පුරතො පච්ඡතො වාපි, ඨානා චාවෙති වෙ පන;
ථුල්ලච්චයං තු තිණ්ණම්පි, ඨානා චාවෙ පරාජයො.

140.

අපනෙත්වාන චක්කානි, අක්ඛානං සීසකෙහි තු;
ඨිතස්සූපරි දාරූනං, ඨානානි ද්වෙ විනිද්දිසෙ.

141.

කඩ්ඪන්තො උක්ඛිපන්තො වා, ඵුට්ඨොකාසච්චයෙ චුතො;
ඨපිතස්ස පනඤ්ඤස්ස, භූමියං යස්ස කස්සචි.

142.

අක්ඛුද්ධීනං ධුරස්සාති, පඤ්ච ඨානානි දීපයෙ;
උද්ධීසු වා ගහෙත්වා තං, ඨානා චාවෙති චෙ චුතො.

143.

ඨපිතස්ස හි චක්කස්ස, නාභියා පන භූමියං;
එකමෙව සියා ඨානං, පරිච්ඡෙදොපි පඤ්චධා.

144.

ඵුසිත්වා යං ඨිතං භූමිං, නෙමිපස්සෙන නාභියා;
ඨානානි ද්වෙ භවන්තස්ස, නට්ඨො තෙසමතික්කමෙ.

145.

දිස්වා යානමනාරක්ඛං, පටිපන්නං මහාපථෙ;
ආරුහිත්වා අචොදෙත්වා, කිණිත්වා යාති වට්ටති.

යානට්ඨකථා.

146.

සීසක්ඛන්ධකටොලම්බ-වසා භාරො චතුබ්බිධො;
තත්ථ සීසගතං භාරං, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

147.

ඉතො චිතො ච සංසන්තො, ථෙය්‍යචිත්තෙන යො පන;
සිරස්මිංයෙව සාරෙති, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

148.

ඛන්ධං ඔරොපිතෙ භාරෙ, තස්ස පාරාජිකං මතං;
සීසතො කෙසමත්තම්පි, මොචෙන්තොපි පරාජිතො.

149.

භාරං පථවියං කිඤ්චි, ඨපෙත්වා සුද්ධමානසො;
පච්ඡා තං ථෙය්‍යචිත්තෙන, උද්ධරන්තො පරාජිතො.522

150.

එත්ථ වුත්තනයෙනෙව, සෙසෙසුපි අසෙසතො;
භාරෙසු මතිසාරෙන, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

භාරට්ඨකථා.

151.

දුක්කටං මුනිනා වුත්තං, ආරාමං අභියුඤ්ජතො;
පරාජෙති පරං ධම්මං, චරන්තො වෙ පරාජිතො.522

152.

විමතිං ජනයන්තස්ස, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා;
පරජ්ජති සයං ධම්මං, චරන්තො යොපි තස්ස ච.

153.

සාමිනො ධුරනික්ඛෙපෙ, ‘‘න දස්සාමී’’ති වත්තනො;
පාරාජිකං භවෙ තස්ස, සබ්බෙසං කූටසක්ඛිනං.

ආරාමට්ඨකථා.

154.

විහාරං සඞ්ඝිකං කිඤ්චි, අච්ඡින්දිත්වාන ගණ්හිතුං;
සබ්බෙසං ධුරනික්ඛෙපා-භාවතොව න සිජ්ඣති.

විහාරට්ඨකථා.

155.

සීසානි සාලිආදීනං, නිරුම්භිත්වාන ගණ්හතො;
අසිතෙන ච ලායිත්වා, ඡින්දිත්වා වා කරෙන ච.

156.

යස්මිං බීජෙපි වා වත්ථු, සීසෙ පූරෙති මුට්ඨියං;
බන්ධනා මොචිතෙ තස්මිං, තස්ස පාරාජිකං භවෙ.

157.

අච්ඡින්නො පන දණ්ඩො වා, තචො වා අප්පමත්තකො;
වීහිනාළම්පි වා දීඝං, අනික්ඛන්තොව රක්ඛති.

158.

සචෙ සො පරිකප්පෙති, ‘‘මද්දිත්වා පනිදං අහං;
පප්ඵොටෙත්වා ඉතො සාරං, ගණ්හිස්සාමී’’ති රක්ඛති.

159.

මද්දනුද්ධරණෙ නත්ථි, දොසො පප්ඵොටනෙපි වා;
අත්තනො භාජනගතං, කරොන්තස්ස පරාජයො.

160.

ඡානං කෙසග්ගමත්තම්පි, පඨවිං පරසන්තකං;
ථෙය්‍යාචිත්තෙන චෙ ඛීලං, සඞ්කාමෙති පරාජයො.

161.
තඤ්ච ඛො සාමිකානං තු, ධුරනික්ඛෙපනෙ සති;
අනග්ඝා භූමි නාමෙසා, තස්මා එවමුදීරිතං.

162.
ගහෙතබ්බා සචෙ හොති, ද්වීහි ඛීලෙහි යා පන;
ආදො ථුල්ලච්චයං තෙසු, දුතියෙව පරාජයො.

163.
ඤාපෙතුකාමො යො භික්ඛු, ‘‘මමෙදං සන්තක’’න්ති ච;
රජ්ජුං වාපි පසාරෙති, යට්ඨිං පාතෙති දුක්කටං.

164.
යෙහි ද්වීහි පයොගෙහි, අත්තනො සන්තකං සියා;
ආදො ථුල්ලච්චයං තෙසු, දුතියෙ ච පරාජයො.

ඛෙත්තට්ඨකථා.

165.
ඛෙත්තෙ වුත්තනයෙනෙව, වත්ථුට්ඨස්ස විනිච්ඡයො;
ගාමට්ඨෙපි ච වත්තබ්බං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි.

වත්ථුට්ඨගාමට්ඨකථා.

166.
තිණං වා පන පණ්ණං වා, ලතං වා කට්ඨමෙව වා;
භණ්ඩග්ඝෙනෙව කාතබ්බො, ගණ්හන්තො තත්ථජාතකං.

167.
මහග්ඝෙ පන රුක්ඛස්මිං, ඡින්නමත්තෙපි නස්සති;
තච්ඡෙත්වා ඨපිතො රුක්ඛො, ගහෙතබ්බො න කොචිපි.

168.
ඡින්දිත්වා ඨපිතං මූලෙ, රුක්ඛමද්ධගතං පන;
‘‘ඡඩ්ඩිතො සාමිකෙහී’’ති, ගහෙතුං පන වට්ටති.

169.
ලක්ඛණෙ ඡල්ලියොනද්ධෙ, න දොසො කොචි ගණ්හතො;
අජ්ඣාවුත්ථං කතං වාපි, විනස්සන්තඤ්ච ගණ්හතො.

170.

යො චාරක්ඛට්ඨානං පත්වා, කත්වා කම්මට්ඨානාදීනි;
චිත්තෙ චින්තෙන්තො වා අඤ්ඤං, භණ්ඩදෙය්‍යං හොතෙවස්ස.

171.

චරාහබ්‍යග්ඝච්ඡතරච්ඡකාදිතො;
උපද්දවා මුච්චිතුකාමතාය යො;
තථෙව තං ඨානමතික්කමෙති චෙ;
න කොචි දොසො පන භණ්ඩදෙය්‍යකං.

172.

ඉදමාරක්ඛණට්ඨානං, ගරුකං සුඞ්කඝාතතො;
තස්මා දුක්කටමුද්දිට්ඨං, තමනොක්කම්ම ගච්ඡතො.

173.

එතං පරිහරන්තස්ස, ථෙය්‍යචිත්තෙන සත්ථුනා;
පාරාජිකමනුද්දිට්ඨං, ආකාසෙනාපි ගච්ඡතො.

174.

තස්මා එත්ථ විසෙසෙන, සතිසම්පන්නචෙතසා;
අප්පමත්තෙන හොතබ්බං, පියසීලෙන භික්ඛුනා.

අරඤ්ඤට්ඨකථා.

175.

තොයදුල්ලභකාලස්මිං, භාජනෙ ගොපිතං ජලං;
ආවිඤ්ජිත්වා පවෙසෙත්වා, ඡිද්දං කත්වාපි වා තථා.

176.

වාපියං වා තළාකෙ වා, භාජනං අත්තනො පන;
ගණ්හන්තස්ස පවෙසෙත්වා, භණ්ඩග්ඝෙන විනිද්දිසෙ.

177.

ඡින්දතො මරියාදං තු, අදින්නාදානපුබ්බතො;
භූතගාමෙන සද්ධිම්පි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

178.

අන්තො ඨත්වා බහි ඨත්වා, ඡින්දන්තො උභයත්ථපි;
බහිඅන්තෙන කාතබ්බො, අන්තොඅන්තෙන මජ්ඣතො.

උදකකථා.

179.

වාරෙන සාමණෙරා යං, දන්තකට්ඨමරඤ්ඤතො;
ආනෙත්වාචරියානම්පි, ආහරන්ති සචෙ පන.

180.

ඡින්දිත්වා යාව සඞ්ඝස්ස, න නියාාදෙන්ති තෙ පන;
ආභතං තාව තං සබ්බං, තෙසමෙව ච සන්තකං.

181.

තස්මා තං ථෙය්‍යචිත්තෙන, ගණ්හන්තස්ස ච භික්ඛුනො;
ගරුභණ්ඩඤ්ච සඞ්ඝස්ස, භණ්ඩග්ඝෙන පරාභවො.

182.

යදා නියාාදිතං තෙහි, තතො පට්ඨාය සඞ්ඝිකං;
ගණ්හන්තස්සාපි ථෙය්‍යාය, අවහාරො න විජ්ජති.

183.

අරක්ඛත්තා යථාවුඩ්ඪ-මභාජෙතබ්බතොපි ච;
සබ්බසාධාරණත්තා ච, අඤ්ඤං විය න හොතිදං.

දන්තකට්ඨකථා.

184.

අග්ගිං වා දෙති සත්ථෙන, ආකොටෙති සමන්තතො;
ආකොටෙති විසං වාපි, මණ්ඩූකණ්ටකනාමකං.

185.

යෙන වා තෙන වා රුක්ඛො, විනස්සති ච ඩය්හති;
සබ්බත්ථ භික්ඛුනො තස්ස, භණ්ඩදෙය්‍යං පකාසිතං.

වනප්පතිකථා.

186.

සීසතො කණ්ණතො වාපි, ගීවතො හත්ථතොපි වා;
ඡින්දිත්වා වාපි මොචෙත්වා, ගණ්හතො ථෙය්‍යචෙතසා.

187.

හොති මොචිතමත්තස්මිං, සීසාදීහි පරාජයො;
ථුල්ලච්චයං කරොන්තස්ස, ආකඩ්ඪනවිකඩ්ඪනං.

188.

හත්ථා අනීහරිත්වාව, වලයං කටකම්පි වා;

අග්ගබාහුඤ්ච සංසන්තො, වාරෙති අපරාපරං.

189.

තමාකාසගතං චොරො, කරොති යදි රක්ඛති;
සවිඤ්ඤාණකතො මූලෙ, වලයංව න හොතිදං.

190.

නිවත්ථං පන වත්ථං යො, අච්ඡින්දති පරස්ස චෙ;
පරොපි පන ලජ්ජාය, සහසා තං න මුඤ්චති.

191.

ආකඩ්ඪති ච චොරොපි, සො පරො තාව රක්ඛති;
පරස්ස හත්ථතො වත්ථෙ, මුත්තමත්තෙ පරාජයො.

192.

සභණ්ඩහාරකං භණ්ඩං, නෙන්තස්ස පඨමෙ පදෙ;
ථුල්ලච්චයමතික්කන්තෙ, දුතියෙච චුතො සියා.

193.

පාතාපෙති සචෙ භණ්ඩං, තජ්ජෙත්වා ථෙය්‍යචෙතනො;
පරස්ස හත්ථතො භණ්ඩෙ, මුත්තමත්තෙ පරාජයො.

194.

අථාපි පරිකප්පෙත්වා, පාතාපෙති ච යො පන;
තස්ස පාතාපනෙ වුත්තං, දුක්කටාමසනෙපි ච.

195.

එත්දාපෙති යථාවත්ථුං, ඨානා චාවෙති චෙ චුතො;
''තිට්ඨ තිට්ඨා''ති වදතො, න දොසො ඡඩ්ඩිතෙපි ච.

196.

ආගන්ත්වා ථෙය්‍යචිත්තෙන, පච්ඡා තං ගණ්හතො සියා;
පාරාජිකං තදුද්ධාරෙ, සාලයෙ සාමිකෙ ගතෙ.

197.

ගණ්හතො සකසඤ්ඤාය, ගහණෙ පන රක්ඛති;
භණ්ඩදෙය්‍යං තථා පංසු-කූලසඤ්ඤාය ගණ්හතො.

198.

''තිට්ඨ තිට්ඨා''ති වුත්තො ච, ඡඩ්ඩෙත්වා පන භණ්ඩකං;
කත්වාව ධුරනික්ඛෙපං, භීතො චොරා පලායති.

199.

ගණ්හතො ථෙය්‍යචිත්තෙන, උද්ධාරෙ දුක්කටං පුන;
දාතබ්බමාහරාපෙන්තෙ, අදෙන්තස්ස පරාජයො.

200.

‘‘කස්මා? තස්ස පයොගෙන, ඡඩ්ඩිතත්තා’’ති සාදරං;
මහාඅට්ඨකථායං තු, වුත්තමඤ්ඤාසු නාගතං.

භරණකථා.

201.

සම්පජානමුසාවාදං, ‘‘න ගණ්හාමී’’ති භාසතො;
අදින්නාදානපුබ්බත්තා, දුක්කටං හොති භික්ඛුනො.

202.

‘‘රහො මයා පනෙතස්ස, ඨපිතං කිං නු දස්සති’’;
ඉච්චෙවං විමතුප්පාදෙ, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

203.

තස්මිං දානෙ නිරුස්සාහෙ, පරො චෙ නික්ඛිපෙ ධුරං;
උභින්නං ධුරනික්ඛෙපෙ, භික්ඛු හොති පරාජිතො.

204.

චිත්තෙනාදාතුකාමොව, ‘‘දස්සාමී’’ති මුඛෙන චෙ;
වදතො ධුරනික්ඛෙපෙ, සාමිනො හි පරාජයො.

උපනිධිකථා.

205.

සුඞ්කඝාතස්ස අන්තොව, ඨත්වා පාතෙති චෙ බහි;
ධුවං පතති චෙ හත්ථා, මුත්තමත්තෙ පරාජයො.

206.

තං රුක්ඛෙ ඛාණුකෙ වාපි, හුත්වා පටිහතං පුන;
වාතුක්ඛිත්තම්පි වා අන්තො, සචෙ පතති රක්ඛති.

207.

පතිත්වා භූමියං පච්ඡා, වට්ටන්තං පන භණ්ඩකං;
සචෙ පවිසතෙ‍්‍යන්තොව, තස්ස පාරාජිකං සියා.

208.

ඨත්වා ඨත්වා පවට්ටන්තං, පවිට්ඨං චෙ පරාජයො;

අතිට්ඨමානං වට්ටිත්වා, පවිට්ඨං පන රක්ඛති.

209.

ඉති වුත්තං දළ්හං කත්වා, **කුරුන්දට්ඨකථාදිසු**;
සාරතො තං ගහෙතබ්බං, යුත්තං විය ච දිස්සති.

210.

සයං වා යදි වට්ටෙති, වට්ටාපෙති පරෙන වා;
අට්ඨත්වා වට්ටමානං තං, ගතං නාසකරං සියා.

211.

ඨත්වා ඨත්වා සචෙ අන්තො, බහි ගච්ඡති රක්ඛති;
ඨපිතෙ සුද්ධචිත්තෙන, සයං වට්ටති වට්ටති.

212.

ගච්ඡන්තෙ පන යානෙ වා, ගජෙ වා තං ඨපෙති චෙ;
බහි නීහරණත්ථාය, නාවහාරොපි නීහටෙ.

213.

ඨපිතෙ ඨිතයානෙ වා, පයොගෙන විනා ගතෙ;
සතිපි ථෙය්‍යචිත්තස්මිං, අවහාරො න විජ්ජති.

214.

සචෙ පාජෙති තං යානං, ඨපෙත්වා යානකෙ මණිං;
සියා පාරාජිකං තස්ස, සීමාතික්කමනෙ පන.

215.

සුඞ්කට්ඨානෙ මතං සුඞ්කං, ගන්තුං දත්වාව වට්ටති;
සෙසො ඉධ කථාමග්ගො, අරඤ්ඤට්ඨකථාසමො.

සුඞ්කඝාතකථා.

216.

අන්තොජාතං ධනක්කීතං, දින්නං වා පන කෙනචි;
දාසං **කරමරානීතං,** හරන්තස්ස පරාජයො.

217.

භුජිස්සං වා හරන්තස්ස, මානුසං මාතරාපි වා;
පිතරාඨපිතං වාපි, අවහාරො න විජ්ජති.

218.

තං පලාපෙතුකාමොව, උක්ඛිපිත්වා භුජෙහි වා;

තං ඨිතට්ඨානතො කිඤ්චි, සඞ්කාමෙති පරාජයො.

219.

තජ්ජෙත්වා පදසා දාසං, නෙන්තස්ස පදවාරතො;
හොන්ති ආපත්තියො වුත්තා, තස්ස ථුල්ලච්චයාදයො.

220.

හත්ථාදීසු ගහෙත්වා තං, කඩ්ඪතොපි පරාජයො;
‘‘ගච්ඡ යාහි පලායා’’ති, වදතොපි අයං නයො.

221.

වෙගසාව පලායන්තං, ‘‘පලායා’’ති ච භාසතො;
හොති පාරාජිකෙනස්ස, අනාපත්ති හි භික්ඛුනො.

222.

සණිකං පන ගච්ඡන්තං, සචෙ වදති සොපි ච;
සීඝං ගච්ඡති චෙ තස්ස, වචනෙන පරාජයො.

223.

පලායිත්වා සචෙ අඤ්ඤං, ගාමං වා නිගමම්පි වා;
ගතං දිස්වා තතො තඤ්චෙ, පලාපෙති පරාජයො.

පාණකථා.

224.

ථෙය්‍යා සප්පකරණ්ඩං චෙ, පරාමසති දුක්කටං;
ඵන්දාපෙති යථාවත්ථුං, ඨානතො චාවනෙ චුතො.

225.

උග්ඝාටෙත්වා කරණ්ඩං තු, සප්පමුද්ධරතො පන;
කරණ්ඩතලතො මුත්තෙ, නඞ්ගුට්ඨෙ තු පරාජයො.

226.

සංසිත්වා කඩ්ඪතො සප්පං, නඞ්ගුට්ඨෙ මුඛවට්ටිතො;
තස්ස සප්පකරණ්ඩස්ස, මුත්තමත්තෙ පරාජයො.

227.

කරණ්ඩං විවරිත්වා චෙ, පක්කොසන්තස්ස නාමතො;
සො නික්ඛමති චෙ සප්පො, තස්ස පාරාජිකං සියා.

228.

තථා කත්වා තු මණ්ඩූක-මූසිකානං රවම්පි වා;

පක්කොසන්තස්ස නාමෙන, නික්ඛන්තෙපි පරාජයො.

229.

මුඛං අවිවරිත්වාව, කරොන්තස්සෙවමෙව ච;
යෙන කෙනචි නික්ඛන්තෙ, සප්පෙ පාරාජිකං සියා.

230.

මුඛෙ විවරිතෙ සප්පො, සයමෙව පලායති;
න පක්කොසති චෙ තස්ස, භණ්ඩදෙය්‍යමුදීරිතං.

අපදකථා.

231.

ථෙය්‍යචිත්තෙන යො හත්ථිං, කරොතාමසනාදයො;
හොන්ති ආපත්තියො තස්ස, තිවිධා දුක්කටාදයො.

232.

සාලායං ඨිතහත්ථිස්ස, අන්තොවත්ථඞ්ගණෙසුපි;
ඨානං සාලා ච වත්ථු ච, අඞ්ගණං සකලං සියා.

233.

අබද්ධස්ස හි බද්ධස්ස, ඨිතට්ඨානඤ්ච බන්ධනං;
තස්මා තෙසං වසා හත්ථිං, හරතො කාරයෙ බුධො.

234.

නගරස්ස බහිද්ධා තු, ඨිතස්ස පන හත්ථිනො;
ඨිතට්ඨානං භවෙ ඨානං, පදවාරෙන කාරයෙ.

235.

නිපන්නස්ස ගජස්සෙකං, ඨානං තං උට්ඨපෙති චෙ;
තස්මිං උට්ඨිතමත්තෙ තු, තස්ස පාරාජිකං සියා.

236.

එසෙව ච නයො ඤෙය්‍යො, තුරඞ්ගමහිසාදිසු;
නත්ථි කිඤ්චිපි වත්තබ්බං, ද්විපදෙපි බහුප්පදෙ.

චතුප්පදකථා.

237.

පරෙසන්ති විජානිත්වා, පරෙසං සන්තකං ධනං;
ගරුකං ථෙය්‍යචිත්තෙන, ඨානා චාවෙති චෙ චුතො.

238.

අනාපත්ති සසඤ්ඤිස්ස, තිරච්ඡානපරිග්ගහෙ;
තාවකාලිකවිස්සාස-ග්ගාහෙ පෙතපරිග්ගහෙ.

239.

යො පනෙත්ථ ච වත්තබ්බො, **පාළිමුත්තවිනිච්ඡයො**;
තං මයං පරතොයෙව, භණිස්සාම පකිණ්ණකෙ.

240.

පරාජිතානෙකමලෙන වුත්තං;
පාරාජිකං යං දුතියං ජිනෙන;
වුත්තො සමාසෙන මයස්ස වත්ථො;
වත්තුං අසෙසෙන හි කො සමත්ථො.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ දුතියපාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

තතියපාරාජිකකථා

241.

මනුස්සජාතිං ජානන්තො, ජීවිතා යො වියොජයෙ;
නික්ඛිපෙය්‍යාස්ස සත්ථං වා, වදෙය්‍ය මරණෙ ගුණං.

242.

දෙසෙය්‍ය මරණූපායං, හොතායම්පි පරාජිතො;
අසන්ධෙය්‍යොව සො ඡෙදෙය්‍යො, ද්වෙධා භින්නසිලා විය.

243.

වුත්තා පාණාතිපාතස්ස, පයොගා ඡ මහෙසිනා;
සාහත්ථිකො තථාණත්ති-නිස්සග්ගියථාවරාදයො.

244.

තත්ථ කායෙන වා කාය-පටිබද්ධෙන වා සයං;
මාරෙන්තස්ස පරං ඝාතො, අයං **සාහත්ථිකො** මතො.

245.

‘‘එවං ත්වං පහරිත්වා තං, මාරෙහී’’ති ච භික්ඛුනො;
පරස්සාණාපනං නාම, අය**මාණත්තිකො** නයො.

246.

දූරං මාරෙතුකාමස්ස, උසුආදිනිපාතනං;
කායෙන පටිබද්ධෙන, අයං **නිස්සග්ගියො** විධි.

247.

අසඤ්චාරිමුපායෙන, මාරණත්ථං පරස්ස ච;

ඔපාතාදිවිධානං තු, පයොගො **ථාවරො** අයං.

248.

පරං මාරෙතුකාමස්ස, විජ්ජාය ජප්පනං පන;
අයං **විජ්ජාමයො** නාම, පයොගො පඤ්චමො මතො.

249.

සමත්ථා මාරණෙ යා ච, ඉද්ධි කම්මවිපාකජා;
අය**මිද්ධිමයො** නාම, පයොගො සමුදීරිතො.

250.

එකෙකො දුවිධො තත්ථ, හොතීති පරිදීපිතො;
උද්දෙසොපි අනුද්දෙසො, භෙදො තෙසමයං පන.

251.

බහුස්වපි යමුද්දිස්ස, පහාරං දෙති චෙ පන;
මරණෙන ච තස්සෙව, කම්මුනා තෙන බජ්ඣති.

252.

අනුද්දිස්ස පහාරෙපි, යස්ස කස්සචි දෙහිනො;
පහාරප්පච්චයා තස්ස, මරණං චෙ පරාජයො.

253.

මතෙ පහටමත්තෙ වා, පච්ඡා මුහයථාපි ච;
හන්තා පහටමත්තස්මිං, කම්මුනා තෙන බජ්ඣති.

254.

එවං සාහත්ථිකො ඤෙයො, තථා ආණත්තිකොපි ච;
එත්තාවතා සමාසෙන, ද්වෙ පයොගා හි දස්සිතා.

255.

වත්ථු කාලො ච දෙසො ච, සත්ථඤ්ච ඉරියාපථො;
කරණස්ස විසෙසොති, ඡ ආණත්තිනියාමකා.

256.

මාරෙතබ්බො හි යො තත්ථ, සො **“වත්ථූ”**ති පවුච්චති;
පුබ්බණ්හාදි සියා **කාලො,** සත්තානං යොබ්බනාදි ච.

257.

දෙසො ගාමාදි විඤ්ඤෙයො, **සත්ථං** තං සත්තමාරණං;
මාරෙතබ්බස්ස සත්තස්ස, නිසජ්ජාදි**රියාපථො.**

258.

විජ්ඣනං භෙදනඤ්චාපි, ඡෙදනං තාළනම්පි වා;
එවමාදිවිධොනෙකො, **විසෙසො කරණස්ස** තු.

259.

‘‘යං මාරෙහී’’ති ආණත්තො, අඤ්ඤං මාරෙති චෙ තතො;
‘‘පුරතො පහරිත්වාන, මාරෙහී’’ති ච භාසිතො.

260.

පච්ඡතො පස්සතො වාපි, පහරිත්වාන මාරිතෙ;
වත්ථාණත්ති විසඞ්කෙතා, මූලට්ඨො පන මුච්චති.

261.

වත්ථුං තං අවිරජ්ඣිත්වා, යථාණත්තිඤ්ච මාරිතෙ;
උභයෙසං යථාකාලං, කම්මබද්ධො උදීරිතො.

262.

ආණත්තො ‘‘අජ්ජ පුබ්බණ්හෙ, මාරෙහී’’ති ච යො පන;
සො චෙ මාරෙති සායන්හෙ, මූලට්ඨො පරිමුච්චති.

263.

ආණත්තස්සෙව සො වුත්තො;
කම්මබද්ධො මහෙසිනා;
කාලස්ස හි විසඞ්කෙතා;
දොසො නාණාපකස්ස සො.

264.

‘‘අජ්ජ මාරෙහි පුබ්බණ්හෙ, ස්වෙවා’’ති අනියාමිතෙ;
යදා කදාචි පුබ්බණ්හෙ, විසඞ්කෙතො න මාරිතෙ.

265.

එතෙනෙව උපායෙන, **කාලභෙදෙසු** සබ්බසො;
සඞ්කෙතො ච විසඞ්කෙතො, වෙදිතබ්බො විභාවිනා.

266.

‘‘ඉමං ගාමෙ ඨිතං වෙරිං, මාරෙහී’’ති ච භාසිතො;
සචෙ සො පන මාරෙති, ඨිතං තං යත්ථ කත්ථචි.

267.

නත්ථි තස්ස විසඞ්කෙතො, උභො බජ්ඣන්ති කම්මුනා;
‘‘ගාමෙයෙවා’’ති ආණත්තො, වනෙ වා සාවධාරණං.

268.

‘‘වනෙයෙවා’’ති වා වුත්තො, ගාමෙ මාරෙති චෙපි වා;
විසඞ්කෙතො විඤ්ඤාතබ්බො, මූලට්ඨො පරිමුච්චති.

269.

එතෙනෙව උපායෙන, **සබ්බදෙසෙසු** භෙදතො;
සඞ්කෙතො ච විසඞ්කෙතො, වෙදිතබ්බොව විඤ්ඤුනා.

270.

‘‘සත්ථෙන පන මාරෙහි, ආණත්තො’’ති ච කෙනචි;
යෙන කෙනචි සත්ථෙන, විසඞ්කෙතො න මාරිතෙ.

271.

‘‘ඉමිනා වාසිනා හී’’ති, වුත්තො අඤ්ඤෙන වාසිනා;
‘‘ඉමස්සාසිස්ස වාපි ත්වං, ධාරායෙතාය මාරය’’.

272.

ඉති වුත්තො සචෙ චෙරිං, ධාරාය ඉතරාය වා;
ථරුනා වාපි තුණ්ඩෙන, විසඞ්කෙතොව මාරිතෙ.

273.

එතෙනෙව උපායෙන, **සබ්බාවුධකජාතිසු**;
සඞ්කෙතො ච විසඞ්කෙතො, වෙදිතබ්බො විසෙසතො.

274.

‘‘ගච්ඡන්තමෙනං මාරෙහි’’, ඉති වුත්තො පරෙන සො;
මාරෙති නං නිසින්නං චෙ, විසඞ්කෙතො න විජ්ජති.

275.

‘‘නිසින්නංයෙව මාරෙහි’’, ‘‘ගච්ඡන්තංයෙව වා’’ති ච;
වුත්තො මාරෙති ගච්ඡන්තං, නිසින්නං වා යථාක්කමං.

276.

විසඞ්කෙතන්ති ඤාතබ්බං, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤුනා;
එසෙව ච නයො ඤෙයො‍යා, **සබ්බිරියාපථෙසු** ච.

277.

‘‘මාරෙහී’’ති ච විජ්ඣිත්වා, ආණත්තො හි පරෙන සො;
විජ්ඣිත්වාව තමාරෙති, විසඞ්කෙතො න විජ්ජති.

278.

‘‘මාරෙහී’’ති ච විජ්ඣිත්වා, ආණත්තො හි පරෙන සො;

ඡින්දිත්වා යදි මාරෙති, විසඞ්කෙතොව හොති සො.

279.

එතෙනෙව උපායෙන, සබ්බෙසු **කරණෙසුපි;**
සඞ්කෙතෙ ච විසඞ්කෙතෙ, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

280.

දීඝං රස්සං කිසං ථූලං, කාළං ඔදාතමෙව වා;
ආණත්තො අනියාමෙත්වා, මාරෙහීති ච කෙනචි.

281.

සොපි යං කිඤ්චි ආණත්තො, සචෙ මාරෙති තාදිසං;
නත්ථි තත්ථ විසඞ්කෙතො, උභින්නම්පි පරාජයො.

282.

මනුස්සං කිඤ්චි උද්දිස්ස, සචෙ ඛණතිවාටකං;
ඛණන්තස්ස ච ඔපාතං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

283.

දුක්ඛස්සුප්පත්තියා තත්ථ, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා;
පතිත්වා ච මතෙ තස්මිං, තස්ස පාරාජිකං භවෙ.

284.

නිපතිත්වා පනඤ්ඤස්මිං, මතෙ දොසො න විජ්ජති;
අනුද්දිස්සකමොපාතො, ඛතො හොති සචෙ පන.

285.

''පතිත්වා එත්ථ යො කොචි, මරතූ''ති හි යත්තකා;
මරන්ති නිපතිත්වා චෙ, දොසා හොන්තිස්ස තත්තකා.

286.

ආනන්තරියවත්ථුස්මිං, ආනන්තරියකං වදෙ;
තථා ථුල්ලච්චයාදීනං, හොන්ති ථුල්ලච්චයාදයො.

287.

පතිත්වා ගබ්භිනී තස්මිං, සගබ්භා චෙ මරිස්සති;
හොන්ති පාණාතිපාතා ද්වෙ, එකොවෙකෙකධංසනෙ.

288.

අනුබන්ධෙත්ථ චොරෙහි, පතිත්වා චෙ මරිස්සති;
ඔපාතඛණකස්සෙව, හොති පාරාජිකං කිර.

289.

වෙරිනො තත්ථ පාතෙත්වා, සචෙ මාරෙන්ති වෙරිනො;
පතිතං තත්ථ මාරෙන්ති, නීහරිත්වා සචෙ බහි.

290.

නිබ්බත්තිත්වා හි ඔපාතෙ, මතා වෙ ඔපපාතිකා;
අසක්කොන්තා ච නික්ඛන්තුං, සබ්බත්ථ ච පරාජයො.

291.

යක්ඛාදයො පනුද්දිස්ස, ඛණනෙ දුක්ඛසම්භවෙ;
දුක්කටං මරණෙ වත්ථු-වසා ථුල්ලච්චයාදයො.

292.

මනුස්සෙයෙව උද්දිස්ස, ඛතෙ ඔපාතකෙ පන;
අනාපත්ති පතිත්වා හි, යක්ඛාදීසු මතෙසුපි.

293.

තථා යක්ඛාදයො පාණෙ, ඛතෙ උද්දිස්ස භික්ඛුනා;
නිපතිත්වා මරන්තෙසු, මනුස්සෙසුපායං නයො.

294.

''පාණිනො එත්ථ බජ්ඣිත්වා, මරන්තූ''ති අනුද්දිසං;
පාසං ඔඩ්ඩෙති යො තත්ථ, සචෙ බජ්ඣන්ති පාණිනො.

295.

හත්ථතො මුත්තමත්තස්මිං, තස්ස පාරාජිකං සියා;
ආනන්තරියවත්ථුස්මිං, ආනන්තරියමෙව ච.

296.

උද්දිස්ස හි කතෙ පාසෙ, යං පනුද්දිස්ස ඔඩ්ඩිතො;
බන්ධනෙසු තදඤ්ඤෙසං, අනාපත්ති පකාසිතා.

297.

මූලෙන වා මුධා වාපි, දින්නෙ පාසෙ පරස්ස හි;
මූලට්ඨස්සෙව හොතීති, කම්මබද්ධො නියාමිතො.

298.

යෙන ලද්ධො සචෙ ලොපි, පාසමුග්ගළිතම්පි වා;
ථිරං වාපි කරොතෙවං, උභින්නං කම්මබන්ධනං.

299.

යො පාසං උග්ගළාපෙත්වා, යාති පාපභයා සචෙ;

තං දිස්වා පුන අඤ්ඤොපි, සණ්ඨපෙති හි තත්ථ ච.

300.

බද්ධා බද්ධා මරන්ති චෙ, මූලට්ඨො න ච මුච්චති;
ඨපෙත්වා ගහිතට්ඨානෙ, පාසයට්ඨිං විමුච්චති.

301.

ගොපෙත්වාපි න මොක්ඛො හි, පාසයට්ඨිං සයංකතං;
තමඤ්ඤො පුන ගණ්හිත්වා, සණ්ඨපෙති සචෙ පන.

302.

තප්පච්චයා මරන්තෙසු, මූලට්ඨො න ච මුච්චති;
නාසෙත්වා සබ්බසො වා තං, ඣාපෙත්වා වා විමුච්චති.

303.

රොපෙන්තස්ස ච සූලං වා, සජ්ජෙන්තස්ස අදූහලං;
ඔපාතෙන ච පාසෙන, සදිසොව විනිච්ඡයො.

304.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අජානන්තස්ස භික්ඛුනො;
තථාමරණචිත්තස්ස, මතෙපායුම්මත්තකාදිනො.

305.

මනුස්සපාණිම්හි ච පාණසඤ්ඤිතා;
සචස්ස චිත්තං මරණූපසංහිතං;
උපක්කමො තෙන ච තස්ස නාසො;
පඤ්චෙත්ථ අඞ්ගානි මනුස්සඝාතෙ.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ තතියපාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

චතුත්ථපාරාජිකකථා

306.

අසන්තමත්තස්සිතමෙව කත්වා;
භවං අධිට්ඨාය ච වත්තමානං;
අඤ්ඤාපදෙසඤ්ච විනාධිමානං;
ඣානාදිභෙදං සමුදාචරෙය්‍ය.

307.

කායෙන වාචායපි වා තදත්ථෙ;
ඤාතෙව විඤ්ඤත්තිපථෙ අභබ්බො;
යථෙව තාලො පන මත්ථකස්මිං;
ඡින්නො අභබ්බො පුන රුළ්හිභාවෙ.

308.

අසන්තමෙවත්තනි යො පරස්ස;
දීපෙති ඣානාදිමනන්තරං සො;
ජානාති චෙ හොති චුතො හි නො චෙ;
ජානාති ථුල්ලච්චයමස්ස හොති.

309.

''යො තෙ විහාරෙ වසතීධ භික්ඛු;
සො ඣානලාභී''ති ච දීපිතෙ චෙ;
ජානාති ථුල්ලච්චයමස්ස නො චෙ;
ජානාති තං දුක්කටමෙව හොති.

310.

අසන්තමෙවත්තනි ධම්මමෙතං;
අත්ථීති කත්වා වදතොධිමානා;
වුත්තො අනාපත්තිනයො පනෙවං;
අවත්තුකාමස්ස තථාදිකස්ස.

311.

පාපිච්ඡතා තස්ස අසන්තභාවො;
ආරොචනඤ්චෙව මනුස්සකස්ස;
නඤ්ඤාපදෙසෙන තදෙව ඤාණං;
පඤ්චෙත්ථ අඞ්ගානි වදන්ති ධීරා.

312.

පඨමෙ දුතියෙ චන්තෙ, පරියායො න විජ්ජති;
දුතියෙ තතියෙයෙව, ආණත්ති න පනෙතරෙ.

313.

ආදි මෙකසමුට්ඨානං, දුවඞ්ගං කායචිත්තතො;
සෙසා ච තිසමුට්ඨානා, තෙසමඞ්ගානි සත්ත තු.

314.

සුඛොපෙක්ඛායුතං ආදි, තතියං දුක්ඛවෙදනං;
දුතියඤ්ච චතුත්ථඤ්ච, තිවෙදනමුදීරිතං.

315.

පඨමස්සට්ඨ චිත්තානි, තතියස්ස දුවෙ පන;
දුතියස්ස චතුත්ථස්ස, දස චිත්තානි ලබ්භරෙ.

316.

තස්මා සචිත්තකං වුත්තං, සබ්බමෙතං චතුබ්බිධං;

ක්‍රියා සඤ්ඤාවිමොක්ඛඤ්ච, ලොකවජ්ජන්ති දීපිතං.

317.

ඉදමාපත්තියංයෙව, විධානං පන යුජ්ජති;
තස්මා ආපත්තියංයෙව, ගහෙතබ්බං විභාවිනා.

318.

මුදුපිට්ඨී ච ලම්බී ච, මුඛග්ගාහී නිසීදකො;
පාරාජිකා ඉමෙ තෙසං, චත්තාරො අනුලොමිකා.

319.

භික්ඛුනීනඤ්ච චත්තාරි, විබ්භන්තා භික්ඛුනී සයං;
තථා එකාදසාභබ්බා, සබ්බෙතෙ චතුවීසති.

320.

ඉමෙ පාරාජිකා වුත්තා, චතුවීසති පුග්ගලා;
අභබ්බා භික්ඛුභාවාය, සීසච්ඡින්නොව ජීවිතුං.

321.

පණ්ඩකො ච තිරච්ඡානො, උභතොබ්‍යඤ්ජනොපි ච;
තයො වත්ථුවිපන්නා හි, අහෙතුපටිසන්ධිකා.

322.

පඤ්චානන්තරිකා ථෙය්‍ය-සංවාසොපි ච දූසකො;
තිත්ථිපක්කන්තකො චෙති, ක්‍රියානට්ඨා පනට්ඨ තෙ.

323.

විනිච්ඡයො යො පන සාරභූතො;
පාරාජිකානං කථිතො මයායං;
තස්සානුසාරෙන බුධෙන ඤාතුං;
සක්කා හි සෙසොපි අසෙසතොව.

324.

පිටකෙ පටුභාවකරෙ පරමෙ;
විනයෙ විවිධෙහි නයෙහි යුතෙ;
පරමත්ථනයං අභිපත්ථයතා;
පරියාපුණිතබ්බමයං සතතං.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ චතුත්ථපාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

සඞ්ඝාදිසෙසකථා

325.

මොචෙතුකාමතාචිත්තං, වායාමො සුක්කමොචනං;
අඤ්ඤත්‍ර සුපිනන්තෙන, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා.

326.

පරෙනුපක්කමාපෙත්වා, අඞ්ගජාතං පනත්තනො;
සුක්කං යදි විමොචෙති, ගරුකං තස්ස නිද්දිසෙ.

327.

සඤ්චිච්චුපක්කමන්තස්ස, අඞ්ගජාතං පනත්තනො;
ථුල්ලච්චයං සමුද්දිට්ඨං, සචෙ සුක්කං න මුච්චති.

328.

සඤ්චිච්චුපක්කමන්තස්ස, ආකාසෙ කම්පනෙනපි;
හොති ථුල්ලච්චයං තස්ස, යදි සුක්කං න මුච්චති.

329.

වත්ථිං කීළාය පූරෙත්වා, පස්සාවෙතුං න වට්ටති;
නිමිත්තං පන හත්ථෙන, කීළාපෙන්තස්ස දුක්කටං.

330.

තිස්සන්නං පන ඉත්ථීනං, නිමිත්තං රත්තචෙතසා;
පුරතො පච්ඡතො වාපි, ඔලොකෙන්තස්ස දුක්කටං.

331.

එකෙනෙකං පයොගෙන, දිවසම්පි ච පස්සතො;
නාපත්තියා භවෙ අඞ්ගං, උම්මීලනනිමීලනං.

332.

අමොචනාධිප්පායස්ස, අනුපක්කමතොපි ච;
සුපිනන්තෙන මුත්තස්මිං, අනාපත්ති පකාසිතා.

සුක්කවිසට්ඨිකථා.

333.

ආමසන්තො මනුස්සිත්ථිං, කායසංසග්ගරාගතො;
‘‘මනුස්සිත්ථී’’ති සඤ්ඤාය, හොති සඞ්ඝාදිසෙසිකො.

334.

ලොමෙනන්තමසො ලොමං, ඵුසන්තස්සාපි ඉත්ථියා;
කායසංසග්ගරාගෙන, හොති ආපත්ති භික්ඛුනො.

335.

ඉත්ථියා යදි සම්ඵුට්ඨො, ඵස්සං සෙවනචෙතනො;
වායමිත්වාධිවාසෙති, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා.

336.

එකෙන පන හත්ථෙන, ගහෙත්වා දුතියෙන වා;
තත්ථ තත්ථ ඵුසන්තස්ස, එකාවාපත්ති දීපිතා.

337.

අග්ගහෙත්වා ඵුසන්තස්ස, යාව පාදඤ්ච සීසතො;
කායා හත්ථමමොචෙත්වා, එකාව දිවසම්පි ච.

338.

අඞ්ගුලීනං තු පඤ්චන්නං, ගහණෙ එකතො පන;
එකායෙව සියාපත්ති, න හි කොට්ඨාසතො සියා.

339.

නානිත්ථීනං සචෙ පඤ්ච, ගණ්හාත්‍යඞ්ගුලියො පන;
එකතො පඤ්ච සඞ්ඝාදි-සෙසා හොන්තිස්ස භික්ඛුනො.

340.

ඉත්ථියා විමතිස්සාපි, පණ්ඩකාදිකසඤ්ඤිනො;
කායෙන ඉත්ථියා කාය-සම්බද්ධං ඵුසතොපි වා.

341.

පණ්ඩකෙ යක්ඛිපෙතීසු, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා;
දුක්කටං කායසංසග්ගෙ, තිරච්ඡානගතිත්ථියා.

342.

භික්ඛුනො පටිබද්ධෙන, කායෙන පන ඉත්ථියා;
කායෙන පටිබද්ධඤ්ච, ඵුසන්තස්සපි දුක්කටං.

343.

ඉත්ථීනං ඉත්ථිරූපඤ්ච, දාරුලොහමයාදිකං;
තාසං වත්ථමලඞ්කාරං, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

344.

තත්ථජාතඵලං ඛජ්ජං, මුග්ගාදිං තත්ථජාතකං;
ධඤ්ඤානි පන සබ්බානි, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

345.

සබ්බං ධමනසඞ්ඛාදිං, පඤ්චඞ්ගතූරියම්පි ච;
රතනානි ච සබ්බානි, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

346.

සබ්බමාවුධභණ්ඩඤ්ච, ජියා ච ධනුදණ්ඩකො;
අනාමාසමිදං සබ්බං, ජාලඤ්ච සරවාරණං.

347.

සුවණ්ණපටිබිම්බාදි, චෙතියං ආරකූටකං;
අනාමාසන්ති නිද්දිට්ඨං, **කුරුන්දට්ඨකථාය** හි.

348.

සබ්බං ඔනහිතුං වාපි, ඔනහාපෙතුමෙව වා;
වාදාපෙතුඤ්ච වාදෙතුං, වාදිතං න ච වට්ටති.

349.

''කරිස්සාමුපහාර''න්ති, වුත්තෙන පන භික්ඛුනා;
පූජා බුද්ධස්ස කාතබ්බා, වත්තබ්බාති ච විඤ්ඤුනා.

350.

සයං ඵුසියමානස්ස, ඉත්ථියා පන ධුත්තියා;
අවායමිත්වා කායෙන, ඵස්සං පටිවිජානතො.

351.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අජානන්තස්ස භික්ඛුනො;
මොක්ඛාධිප්පායිනො චෙව, තථා උම්මත්තකාදිනො.

352.

පඨමෙන සමානාව, සමුට්ඨානාදයො පන;
කායසංසග්ගරාගස්ස, තථා සුක්කවිසට්ඨියා.

කායසංසග්ගකථා.

353.

දුට්ඨුල්ලවාචස්සාදෙන, ඉත්ථියා ඉත්ථිසඤ්ඤිනො;
ද්වින්නඤ්ච පන මග්ගානං, වණ්ණාවණ්ණවසෙන ච.

354.

මෙථුනයාචනාදීහි, ඔභාසන්තස්ස භික්ඛුනො;
විඤ්ඤුං අන්තමසො හත්ථ-මුද්දායපි ගරුං සියා.

355.

''සිඛරණීසි, සම්භින්නා, උභතොබ්‍යඤ්ජනා''ති ච;
අක්කොසවචනෙනාපි, ගරුකං තු සුණන්තියා.

356.

පුනප්පුනොභාසන්තස්ස, එකවාචාය වා බහූ;
ගණනාය ච වාචානං, ඉත්ථීනං ගරුකා සියුං.

357.

සා චෙ නප්පටිජානාති, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා;
ආදිස්ස භණනෙ චාපි, උබ්භජාණුමධක්ඛකං.

358.

උබ්භක්ඛකමධොජාණු-මණ්ඩලං පන උද්දිසං;
වණ්ණාදිභණනෙ කාය-පටිබද්ධෙ ච දුක්කටං.

359.

ථුල්ලච්චයං භවෙ තස්ස, පණ්ඩකෙ යක්ඛිපෙතිසු;
අධක්ඛකොබ්භජාණුම්හි, දුක්කටං පණ්ඩකාදිසු.

360.

උබ්භක්ඛකමධොජාණු-මණ්ඩලෙපි අයං නයො;
සබ්බත්ථ දුක්කටං වුත්තං, තිරච්ඡානගතිත්ථියා.

361.

අත්ථධම්මපුරෙක්ඛාරං, කත්වා ඔභාසතොපි ච;
වදතොපි අනාපත්ති, පුරක්ඛත්වානුසාසනිං.

362.

තථා උම්මත්තකාදීනං, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, වෙදනෙත්ථ ද්විධා මතා.

දුට්ඨුල්ලවාචාකථා.

363.

වණ්ණං පනත්තනො කාම-පාරිචරියාය භාසතො;
තස්මිංයෙව ඛණෙ සා චෙ, ජානාති ගරුකං සියා.

364.

නො චෙ ජානාති සා යක්ඛි-පෙතිදෙවීසු පණ්ඩකෙ;
හොති ථුල්ලච්චයං තස්ස, සෙසෙ ආපත්ති දුක්කටං.

365.

චීවරාදීහි අඤ්ඤෙහි, වත්ථුකාමෙහි අත්තනො;
නත්ථි දොසො භණන්තස්ස, පාරිචරියාය වණ්ණනං.

366.

ඉත්ථිසඤ්ඤා මනුස්සිත්ථී, පාරිචරියාය රාගිතා;
ඔභාසො තෙන රාගෙන, ඛණෙ තස්මිං විජානනං.

367.

පඤ්චඞ්ගානි ඉමානෙත්ථ, වෙදිතබ්බානි විඤ්ඤුනා;
සමුට්ඨානාදයොපාස්ස, අනන්තරසමා මතා.

අත්තකාමපාරිචරියකථා.

368.

පටිග්ගණ්හාති සන්දෙසං, පුරිසස්සිත්ථියාපි වා;
වීමංසති ගරු හොති, පච්චාහරති චෙ පන.

369.

''යස්සා හි සන්තිකං ගන්ත්වා, ආරොචෙහී''ති පෙසිතො;
තමදිස්වා තදඤ්ඤස්ස, අවස්සාරොචකස්ස සො.

370.

''ආරොචෙහී''ති වත්වා තං, පච්චාහරති චෙ පන;
භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසම්හා, සඤ්චරිත්තා න මුච්චති.

371.

''මාතරා රක්ඛිතං ඉත්ථිං, ගච්ඡ බ්රූහී''ති පෙසිතො;
පිතුරක්ඛිතමඤ්ඤං වා, විසඞ්කෙතොව භාසතො.

372.

පටිග්ගණ්හනතාදීහි, තීහි අඞ්ගෙහි සංයුතෙ;
සඤ්චරිත්තෙ සමාපන්නෙ, ගරුකාපත්තිමාදිසෙ.

373.

ද්වීහි ථුල්ලච්චයං වුත්තං, පණ්ඩකාදීසු තීහිපි;
එකෙනෙව ච සබ්බත්ථ, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

374.

චෙතියස්ස ච සඞ්ඝස්ස, ගිලානස්ස ච භික්ඛුනො;
ගච්ඡතො පන කිච්චෙන, අනාපත්ති පකාසිතා.

375.

මනුස්සත්තං තථා තස්සා, නනාලංවචනීයතා;
පටිග්ගණ්හනතාදීනං, වසා පඤ්චඞ්ගිකං මතං.

376.

ඉදඤ්හි ඡසමුට්ඨානං, අචිත්තකමුදීරිතං;
අලංවචනීයත්තං වා, පඤ්ඤත්තිං වා අජානතො.

377.

ගහෙත්වා සාසනං කාය-විකාරෙනුපගම්ම තං;
වීමංසිත්වා හරන්තස්ස, ගරුකං කායතො සියා.

378.

සුත්වා යථානිසින්නොව, වචනං ඉත්ථියා පුන;
තං තත්ථෙවාගතස්සෙව, ආරොචෙන්තස්ස වාචතො.

379.

අජානන්තස්ස පඤ්ඤත්තිං, කායවාචාහි තං විධිං;
කරොතො හරතො වාපි, ගරුකං කායවාචතො.

380.

ජානිත්වාපි කරොන්තස්ස, ගරුකාපත්තියො තථා;
සචිත්තකෙහි තීහෙව, සමුට්ඨානෙහි ජායරෙ.

සඤ්චරිත්තකථා.

381.

සයංයාචිතකෙහෙව, කුටිකං අප්පමාණිකං;
අත්තුද්දෙසං කරොන්තස්ස, තථාදෙසිතවත්ථුකං.

382.

හොන්ති සඞ්ඝාදිසෙසා ද්වෙ, සාරම්භාදීසු දුක්කටං;
සචෙ එකවිපන්නා සා, ගරුකං එකකං සියා.

383.

පුරිසං යාචිතුං කම්ම-සහායත්ථාය වට්ටති;
මූලච්ඡෙජ්ජවසෙනෙව, යාචමානස්ස දුක්කටං.

384.

අවජ්ජං හත්ථකම්මම්පි, යාචිතුං පන වට්ටති;
හත්ථකම්මම්පි නාමෙතං, කිඤ්චි වත්ථු න හොති හි.

385.

ගොණමායාචමානස්ස, ඨපෙත්වා ඤාතකාදිකෙ;
දුක්කටං තස්ස නිද්දිට්ඨං, මූලච්ඡෙජ්ජෙන තෙසුපි.

386.

‘‘ගොණං දෙමා’’ති වුත්තෙපි, ගහෙතුං න ච වට්ටති;
සකටං දාරුභණ්ඩත්තා, ගහෙතුං පන වට්ටති.

387.

වාසිඵරසුකුද්දාල-කුඨාරාදීස්වයං නයො;
අනජ්ඣාවුත්ථකං සබ්බං, හරාපෙතුම්පි වට්ටති.

388.

වල්ලිආදිම්හි සබ්බස්මිං, ගරුභණ්ඩප්පහොනකෙ;
පරෙසං සන්තකෙයෙව, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

389.

පච්චයෙසු හි තීස්වෙව, විඤ්ඤත්ති න ච වට්ටති;
තතියෙ පරිකථොභාස-නිමිත්තානි ච ලබ්භරෙ.

390.

‘‘අදෙසිතෙ ච වත්ථුස්මිං, පමාණෙනාධිකං කුටිං;
කරිස්සාමී’’ති චින්තෙත්වා, අරඤ්ඤං ගච්ඡතොපි ච.

391.

ඵරසුං වාපි වාසිං වා, නිසෙන්තස්සාපි දුක්කටං;
ඡින්දතො දුක්කටං රුක්ඛං, තස්ස පාචිත්තියා සහ.

392.

එවං පුබ්බපයොගස්මිං, කුටිකාරකභික්ඛුනො;
යථාපයොගමාපත්තිං, විනයඤ්ඤූ විනිද්දිසෙ.

393.

යා පන ද්වීහි පිණ්ඩෙහි, නිට්ඨානං තු ගමිස්සති;
හොති ථුල්ලච්චයං තෙසු, පඨමෙ දුතියෙ ගරු.

394.

අනාපත්ති සචඤ්ඤස්ස, දෙති විප්පකතං කුටිං;
තථා භූමිං සමං කත්වා, භින්දතොපි ච තං කුටිං.

395.

ගුහං ලෙණං කරොන්තස්ස, තිණපණ්ණච්ඡදම්පි වා;
වාසාගාරං ඨපෙත්වාන, අඤ්ඤස්සත්ථාය වා තථා.

396.

දෙසාපෙත්වාව භික්ඛූහි, වත්ථුං පන ච භික්ඛුනො;

ක්‍රියතොව සමුට්ඨාති, කරොතො අප්පමාණිකං.

397.

අදෙසෙත්වා කරොන්තස්ස, තං ක්‍රියාක්‍රියතො සියා;
සමුට්ඨානාදයො සෙසා, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

කුටිකාරසික්ඛාපදකථා.

398.

අදෙසෙත්වා සචෙ වත්ථුං, යො කරෙය්‍ය මහල්ලකං;
විහාරං අත්තවාසත්ථං, ගරුකං තස්ස නිද්දිසෙ.

399.

පමාණාතික්කමෙනාපි, දොසො නත්ථි මහල්ලකෙ;
තස්මා ක්‍රියසමුට්ඨානා-භාවං සමුපලක්ඛයෙ.

400.

පමාණනියමාභාවා, එකසඞ්ඝාදිසෙසතා;
සමුට්ඨානාදිකං සෙසං, අනන්තරසමං මතං.

මහල්ලකකථා.

401.

පාරාජිකානි වුත්තානි, චතුවීසති සත්ථුනා;
භික්ඛුනො අනුරූපානි, තෙසු එකූනවීසති.

402.

අමූලකෙන චොදෙති, හුත්වා චාවනචෙතනො;
සුද්ධං වා යදි වාසුද්ධං, තෙසු අඤ්ඤතරෙන යො.

403.

ගරුකං තස්ස ආපත්තිං, කතොකාසම්හි නිද්දිසෙ;
තථෙව අකතොකාසෙ, දුක්කටාපත්තියා සහ.

404.

‘‘කොණ්ඨොසි ච නිගණ්ඨොසි;
සාමණෙරොසි තාපසො;
ගහට්ඨොසි තථා ජෙට්ඨ-;
බ්බතිකොසි උපාසකො.

405.

දුස්සීලො පාපධම්මොසි, අන්තොපූති අවස්සුතො’’;
ඉච්චෙවම්පි වදන්තස්ස, ගරුකං තස්ස නිද්දිසෙ.

406.

සම්මුඛා හත්ථමුද්දාය, චොදෙන්තස්සපි තඞ්ඛණෙ;
තං චෙ පරො විජානාති, හොති ආපත්ති භික්ඛුනො.

407.

ගරුකං සම්මුඛෙ ඨත්වා, චොදාපෙන්තස්ස කෙනචි;
තස්ස වාචාය වාචාය, චොදාපෙන්තස්ස නිද්දිසෙ.

408.

අථ සොපි ‘‘මයා දිට්ඨං, සුතං වා’’ති ච භාසති;
තෙසං ද්වින්නම්පි සඞ්ඝාදි-සෙසො හොති න සංසයො.

409.

දූතං වා පන පෙසෙත්වා, පණ්ණං වා පන සාසනං;
චොදාපෙන්තස්ස ආපත්ති, න හොතීති පකාසිතා.

410.

තථා සඞ්ඝාදිසෙසෙහි, වුත්තෙ වාචනසඤ්ඤිනො;
හොති පාචිත්තියාපත්ති, සෙසාපත්තීහි දුක්කටං.

411.

අක්කොසනාධිප්පායස්ස, අකතොකාසමත්තනා;
සහ පාචිත්තියෙනස්ස, වදන්තස්ස ච දුක්කටං.

412.

අසම්මුඛා වදන්තස්ස, ආපත්තීහිපි සත්තහි;
තථා කම්මං කරොන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

413.

න දොසුම්මත්තකාදීනං, හොති පඤ්චඞ්ගසංයුතං;
උපසම්පන්නතා තස්මිං, පුග්ගලෙ සුද්ධසඤ්ඤිතා.

414.

පාරාජිකෙන චොදෙති, යෙන තස්ස අමූලතා;
සම්මුඛා චොදනා චෙව, තස්ස වාචනසඤ්ඤිනො.

415.

තඞ්ඛණෙ ජානනඤ්චෙව, පඤ්චඞ්ගානි භවන්ති හි;
ඉදං තු තිසමුට්ඨානං, සචිත්තං දුක්ඛවෙදනං.

දුට්ඨදොසකථා.

416.
ලෙසමත්තමුපාදාය, භික්ඛුමන්තිමවත්ථුනා;
චොදෙය්‍ය ගරුකාපත්ති, සචෙ චාවනචෙතනො.

417.
චොදෙති වා තථාසඤ්ඤී, චොදාපෙති පරෙන වා;
අනාපත්ති සියා සෙසො, අනන්තරසමො මතො.

දුතියදුට්ඨදොසකථා.

418.
සමග්ගස්ස ච සඞ්ඝස්ස, භෙදත්ථං වායමෙය්‍ය යො;
භෙදහෙතුං ගහෙත්වා වා, තිට්ඨෙය්‍ය පරිදීපයං.

419.
සො හි භික්ඛූහි වත්තබ්බො, ‘‘භෙදත්ථං මා පරක්කම’’;
ඉති ‘‘සඞ්ඝස්ස මා තිට්ඨ, ගහෙත්වා භෙදකාරණං’’.

420.
වුච්චමානො හි තෙහෙව, නිස්සජ්ජෙය්‍ය න චෙව යං;
සමනුභාසිතබ්බො තං, අච්චජං ගරුකං ඵුසෙ.

421.
පරක්කමන්තං සඞ්ඝස්ස, භික්ඛුං භෙදාය භික්ඛුනො;
දිස්වා සුත්වා හි ඤත්වා වා, අවදන්තස්ස දුක්කටං.

422.
ගන්ත්වා ච පන වත්තබ්බො, අද්ධයොජනතාදිකං;
දූරම්පි පන ගන්තබ්බං, සචෙ සක්කොති තාවදෙ.

423.
තික්ඛත්තුං පන වුත්තස්ස, අපරිච්චජතොපි තං;
දූතං වා පන පණ්ණං වා, පෙසතොපි ච දුක්කටං.

424.
ඤත්තියා පරියොසානෙ, දුක්කටං පරිදීපිතං;
කම්මවාචාහි ච ද්වීහි, හොති ථුල්ලච්චයං ද්වයං.

425.
යය-කාරෙ පන සම්පත්තෙ, ගරුකෙයෙව තිට්ඨති;
පස්සම්භන්ති හි තිස්සොපි, භික්ඛුනො දුක්කටාදයො.

426.

අකතෙ පන කම්මස්මිං, අපරිච්චජතොපි ච;
තස්ස සඞ්ඝාදිසෙසෙන, අනාපත්ති පකාසිතා.

427.

ඤත්තිතො පන පුබ්බෙ වා, පච්ඡා වා තඞ්ඛණෙපි වා;
අසම්පත්තෙ යාා-කාරස්මිං, පටිනිස්සජ්ජතොපි ච.

428.

පටිනිස්සජ්ජතො වාපි, තං වා සමනුභාසතො;
තථෙවුම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා.

429.

යඤ්හි භික්ඛුමනුද්දිස්ස, මච්ඡමංසං කතං භවෙ;
යස්මිඤ්ච නිබ්බෙමතිකො, තං සබ්බං තස්ස වට්ටති.

430.

සමුද්දිස්ස කතං ඤත්වා, භුඤ්ජන්තස්සෙව දුක්කටං;
තථා අකප්පියං මංසං, අජානිත්වාපි ඛාදතො.

431.

හත්ථිස්සච්ඡමනුස්සානං, අහිකුක්කුරදීපිනං;
සීහබ්‍යග්ඝතරච්ඡානං, මංසං හොති අකප්පියං.

432.

ථුල්ලච්චයං මනුස්සානං, මංසෙ සෙසෙසු දුක්කටං;
සචිත්තකං සමුද්දිස්ස-කතං සෙසමචිත්තකං.

433.

පුච්ඡිත්වායෙව මංසානං, භික්ඛූනං ගහණං පන;
එතං වත්තන්ති වත්තට්ඨා, වදන්ති විනයඤ්ඤුනො.

434.

ඉදමෙකසමුට්ඨානං, වුත්තං සමනුභාසනං;
කායකම්මං වචීකම්මං, අක්‍රියං දුක්ඛවෙදනං.

සඞ්ඝභෙදකථා.

435.

දුතියෙ සඞ්ඝභෙදස්මිං, වත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සමුට්ඨානාදයොපිස්ස, පඨමෙන සමා මතා.

දුතියසඞ්ඝභෙදකථා.

436.
උද්දෙසපරියාපන්නෙ, භික්ඛු දුබ්බචජාතිකො;
අවචනීයමත්තානං, කරොති ගරුකං සියා.

437.
දුබ්බචෙපි පනෙතස්මිං, සඞ්ඝභෙදකවණ්ණනෙ;
සබ්බො වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

දුබ්බචකථා.

438.
යො ඡන්දගාමිතාදීහි, පාපෙන්තො කුලදූසකො.
කම්මෙ කරියමානෙ තං, අච්චජං ගරුකං ඵුසෙ.

439.
චුණ්ණං පණ්ණං ඵලං පුප්ඵං, වෙළුං කට්ඨඤ්ච මත්තිකං;
කුලසඞ්ගහණත්ථාය, අත්තනො වා පරස්ස වා.

440.
සන්තකං දදතො හොති, කුලදූසනදුක්කටං;
භණ්ඩග්ඝෙන ච කාතබ්බො, ථෙය්‍යා සඞ්ඝඤ්ඤසන්තකෙ.

441.
සඞ්ඝිකං ගරුභණ්ඩං වා, සෙනාසනනියාමිතං;
යොපිස්සරවතායෙව, දෙන්තො ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ.

442.
හරිත්වා වා හරාපෙත්වා, පක්කොසිත්වාගතස්ස වා;
කුලසඞ්ගහණත්ථාය, පුප්ඵං දෙන්තස්ස දුක්කටං.

443.
හරිත්වා වා හරාපෙත්වා, පිතූනං පන වට්ටති;
දාතුං පුප්ඵං පනඤ්ඤස්ස, ආගතස්සෙව ඤාතිනො.

444.
තඤ්ච ඛො වත්ථුපූජත්ථං, දාතබ්බං න පනඤ්ඤථා;
සිවාදිපූජනත්ථං වා, මණ්ඩනත්ථං න වට්ටති.

445.
ඵලාදීසුපි සෙසෙසු, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤුනා;
පුප්ඵෙ වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

446.

පුප්ඵාදිභාජනෙ කොචි, ආගච්ඡති සචෙ පන;
සම්මතෙනස්ස දාතබ්බං, ඤාපෙත්වා ඉතරෙන තු.

447.

උපඩ්ඪභාගං දාතබ්බං, ඉති වුත්තං **කුරුන්දියං**;
''ථොකං ථොක''න්ති නිද්දිට්ඨං, **මහාපච්චරියං** පන.

448.

ගිලානානං මනුස්සානං, දාතබ්බං තු සකං ඵලං;
පරිබ්බයවිහීනස්ස, සම්පත්තිස්සරියස්සපි.

449.

සඞ්ඝාරාමෙ යථා යත්‍ර, සඞ්ඝෙන කතිකා කතා;
ඵලරුක්ඛපරිච්ඡෙදං, කත්වා තත්‍රාගතස්සපි.

450.

ඵලං යථාපරිච්ඡෙදං, දදතො පන වට්ටති;
''දස්සෙතබ්බාපි වා රුක්ඛා'', ''ඉතො ගණ්හ ඵල''න්ති ච.

451.

සයං ඛණිත්වා පථවිං, මාලාගච්ඡාදිරොපනෙ;
හොති පාචිත්තියෙනස්ස, දුක්කටං කුලදූසනෙ.

452.

අකප්පියෙන වාක්‍යෙන, තථා රොපාපනෙපි ච;
සබ්බත්ථ දුක්කටං වුත්තං, භික්ඛුනො කුලදූසනෙ.

453.

රොපනෙ දුක්කටංයෙව, හොති කප්පියභූමියං;
තථා රොපාපනෙ වුත්තං, උභයත්ථ ච භික්ඛුනො.

454.

සකිං ආණත්තියා තස්ස, බහූනං රොපනෙ පන;
සදුක්කටා තු පාචිත්ති, සුද්ධං වා දුක්කටං සියා.

455.

කප්පියෙනෙව වාක්‍යෙන, උභයත්ථ ච භූමියා;
රොපනෙ පරිභොගත්ථං, න දොසො කොචි විජ්ජති.

456.

කප්පියභූමි චෙ හොති, සයං රොපෙතුමෙව ච;

වට්ටතීති ච නිද්දිට්ඨං, **මහාපච්චරියං** පන.

457.

ආරාමාදීනමත්ථාය, සයං සංරොපිතස්ස වා;
වට්ටතෙව ච භික්ඛූනං, තං ඵලං පරිභුඤ්ජිතුං.

458.

සිඤ්චනෙ පන සබ්බත්ථ, සයං සිඤ්චාපනෙපි ච;
අකප්පියොදකෙනෙව, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

459.

කුලසඞ්ගහණත්ථඤ්ච, පරිභොගත්ථමෙව වා;
සද්ධිං පාචිත්තියෙනස්ස, සිඤ්චතො හොති දුක්කටං.

460.

තෙසංයෙව පනත්ථාය, ද්වින්නං කප්පියවාරිනා;
සිඤ්චනෙ දුක්කටං වුත්තං, තථා සිඤ්චාපනෙපි ච.

461.

කුලසඞ්ගහණත්ථාය, පුප්ඵානං ඔචිනාපනෙ;
සයමොචිනනෙ චාපි, සපාචිත්තියදුක්කටං.

462.

පුප්ඵානං ගණනායස්ස, පුප්ඵමොචිනතො පන;
හොති පාචිත්තියාපත්ති, කුලත්ථං චෙ සදුක්කටා.

463.

ගන්ථිමං ගොප්ඵිමං නාම, වෙධිමං වෙඨිමම්පි ච;
පූරිමං වායිමං චෙති, ඡබ්බිධො පුප්ඵසඞ්ගහො.

464.

තත්ථ දණ්ඩෙන දණ්ඩං වා, වණ්ටෙනපි ච වණ්ටකං;
ගන්ථිත්වා කරණං සබ්බං, **‘‘ගන්ථිම’’**න්ති පවුච්චති.

465.

ගොප්ඵිමං නාම ගොප්ඵෙත්වා, සුත්තාදීහි කරීයති;
එකතොවණ්ටිකා මාලා, උභතොවණ්ටිකා ච තං.

466.

වෙධිමං නාම විජ්ඣිත්වා, බුන්දෙසු මකුලාදිකං;
ආවුතා සූචිආදීහි, මාලාවිකති වුච්චති.

467.

වෙඨිමං නාම වෙඨෙත්වා, කතං මාලාගුණෙහි වා;
වාකාදීහි ච බද්ධං වා, ‘‘වෙඨිම’’න්ති පවුච්චති.

468.

පූරිමං පන දට්ඨබ්බං, පුප්ඵමාලාහි පූරණෙ;
බොධිං පුප්ඵපටාදීනං, පරික්ඛෙපෙසු ලබ්භති.

469.

වායිමං නාම දට්ඨබ්බං, පුප්ඵරූපපටාදිසු;
පුප්ඵමාලාගුණෙහෙව, වායිත්වා කරණෙ පන.

470.

සබ්බමෙතං සයං කාතුං, කාරාපෙතුං පරෙහි වා;
භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, බුද්ධස්සපි න වට්ටති.

471.

තථා කලම්බකං කාතුං, අඩ්ඪචන්දකමෙව වා;
අඤ්ඤෙහි පූරිතං පුප්ඵ-පටං වා වායිතුම්පි ච.

472.

පිට්ඨකාචමයං දාමං, ගෙණ්ඩුපුප්ඵමයම්පි ච;
ඛරපත්තමයං මාලං, සබ්බං කාතුං න වට්ටති.

473.

කණිකාරාදිපුප්ඵානි, විතානෙ බද්ධකණ්ටකෙ;
හීරාදීහි පටාකත්ථං, විජ්ඣන්තස්සපි දුක්කටං.

474.

කණ්ටකාදීහි භික්ඛුස්ස, එකපුප්ඵම්පි විජ්ඣිතුං;
පුප්ඵෙසුයෙව වා පුප්ඵං, පවෙසෙතුං න වට්ටති.

475.

අසොකපිණ්ඩිආදීනං, අන්තරෙ ධම්මරජ්ජුයා;
පවෙසෙන්තස්ස පුප්ඵානි, න දොසො කොචි විජ්ජති.

476.

ඨපිතෙසු පවෙසෙත්වා, කදලිච්ඡත්තභිත්තිසු;
කණ්ටකෙසුපි පුප්ඵානි, විජ්ඣන්තස්සපි දුක්කටං.

477.

කප්පියං පන වත්තබ්බං, වචනං වත්ථුපූජනෙ;

නිමිත්තොභාසපරියා, වට්ටන්තීති පකාසිතා.

478.

න කෙවලමකත්තබ්බං, කුලදූසනමෙව ච;
අථ ඛො වෙජ්ජකම්මාදි, න කත්තබ්බං කුදාචනං.

479.

කාතබ්බං පන භෙසජ්ජං, පඤ්චන්නං සහධම්මිනං;
කත්වාජයකතවිඤ්ඤත්තිං, කා කථා අත්තනො ධනෙ.

480.

තථා මාතාපිතූනම්පි, තදුපට්ඨාකජන්තුනො;
භණ්ඩුකස්සත්තනො චෙව, වෙය්‍යාවච්චකරස්සපි.

481.

ජෙට්ඨභාතා කනිට්ඨො ච, තථා භගිනියො දුවෙ;
චූළමාතා චූළපිතා, මහාමාතා මහාපිතා.

482.

පිතුච්ඡා මාතුලො චාති, දසිමෙ ඤාතයො මතා;
ඉමෙසම්පි දසන්නඤ්ච, කාතුං වට්ටති භික්ඛුනො.

483.

සචෙ භෙසජ්ජමෙතෙසං, නප්පහොති න හොති වා;
යාචන්තිපි ච තං භික්ඛුං, දාතබ්බං තාවකාලිකං.

484.

සචෙ තෙ න ච යාචන්ති, දාතබ්බං තාවකාලිකං;
ආභොගං පන කත්වා වා, ‘‘දස්සන්ති පුන මෙ ඉමෙ’’.

485.

එතෙසං තු කුලා යාව, සත්තමා කුලදූසනං;
භෙසජ්ජකරණාපත්ති, විඤ්ඤත්ති වා න රූහති.

486.

භාතුජායාපි වා හොති, සචෙ භගිනිසාමිකො;
සචෙ තෙ ඤාතකා හොන්ති, කාතුං තෙසම්පි වට්ටති.

487.

අඤ්ඤාතකා සචෙ හොන්ති, භාතුනො අනුජාය වා;
‘‘තුම්හාකං ජග්ගනට්ඨානෙ, දෙථා’’ති ච වදෙ බුධො.

488.

අථ තෙසම්පි පුත්තානං, කත්වා දාතබ්බමෙව වා;
‘‘මාතාපිතූනං තුම්හාකං, දෙථා’’ති විනයඤ්ඤුනා.

489.

අඤ්ඤොපි යො කොචි පනිස්සරො වා;
චොරොපි වා යුද්ධපරාජිතො වා;
ආගන්තුකො ඛීණපරිබ්බයො වා;
අකල්ලකො ඤාතිජනුජ්ඣිතො වා.

490.

එතෙසං පන සබ්බෙසං, අපච්චාසීසතා සතා;
කාතබ්බො පටිසන්ථාරො, භික්ඛුනා සාධුනාධුනා.

491.

පරිත්තොදකසුත්තානි, වුත්තෙ දෙථාති කෙනචි;
ජලං හත්ථෙන චාලෙත්වා, මද්දිත්වා පන සුත්තකං.

492.

දාතබ්බං භික්ඛුනා කත්වා, තෙසමෙව ච සන්තකං;
අත්තනො උදකං තෙසං, සුත්තං වා දෙති දුක්කටං.

493.

අනාමට්ඨොපි දාතබ්බො, පිණ්ඩපාතො විජානතා;
ද්වින්නං මාතාපිතූනම්පි, තදුපට්ඨායකස්ස ච.

494.

ඉස්සරස්සාපි දාතබ්බො, චොරදාමරිකස්ස ච;
භණ්ඩුකස්සත්තනො චෙව, වෙය්‍යාවච්චකරස්සපි.

495.

දාතුං පණ්ඩුපලාසස්ස, ථාලකෙපි ච වට්ටති;
ඨපෙත්වා තං පනඤ්ඤස්ස, පිතුනොපි න වට්ටති.

496.

ගිහීනං පන දූතෙය්‍යං, ජඞ්ඝපෙසනියම්පි ච;
සත්ථුනා දුක්කටං වුත්තං, කරොන්තස්ස පදෙ පදෙ.

497.

භණ්ඩුමාතාපිතූනම්පි, වෙය්‍යාවච්චකරස්ස ච;
සාසනං සහධම්මීනං, හරිතුං පන වට්ටති.

498.

කුලදූසනකම්මෙන, ලද්ධං අට්ඨවිධෙනපි;
පඤ්චන්නං සහධම්මීනං, න ච වට්ටති භුඤ්ජිතුං.

499.

අජ්ඣොහාරෙසු සබ්බත්ථ, දුක්කටං පරිදීපිතං;
පරිභොගවසෙනෙව, සෙසෙසුපි අයං නයො.

500.

කත්වා රූපියවොහාරං, අභූතාරොචනෙන ච;
උප්පන්නපච්චයා සබ්බෙ, සමානාති පකාසිතා.

501.

විඤ්ඤත්තිනුප්පදානඤ්ච, වෙජ්ජකම්මමනෙසනං;
පාරිභටුකතං මුග්ග-සූපතං වත්ථුවිජ්ජකං.

502.

ජඞ්ඝපෙසනියං දූත-කම්මඤ්ච කුලදූසනං;
අභූතාරොචනං බුද්ධ-පටිකුට්ඨං විවජ්ජයෙ.

503.

න දොසුම්මත්තකාදීනං, පටිනිස්සජ්ජතොපි තං;
සමුට්ඨානාදිකං සබ්බං, සඞ්ඝභෙදසමං මතං.

කුලදූසනකථා.

504.

ජානං යාවතිහං යෙන, ඡාදිතාපත්ති භික්ඛුනා;
අකාමා පරිවත්ථබ්බං, තෙන තාවතිහං පන.

505.

ආපත්ති ච අනුක්ඛිත්තො, පහු චානන්තරායිකො;
චතුස්වපි ච තංසඤ්ඤී, තස්ස ඡාදෙතුකාමතා.

506.

ඡාදනන්ති පනෙතෙහි, දසහඞ්ගෙහි භික්ඛුනා;
ඡන්නා නාම සියාපත්ති, අරුණුග්ගමනෙන සා.

ද්වෙ භාණවාරා නිට්ඨිතා.

507.

තිවිධො පරිවාසො හි, තිවිධාපෙතචෙතසා;

පටිච්ඡන්නො ච සුද්ධන්තො, සමොධානොති දීපිතො.

508.

තත්‍රායං තු **පටිච්ඡන්න-පරිවාසො** පකාසිතො;
පටිච්ඡන්නාය දාතබ්බො, වසෙනාපත්තියාති ච.

509.

වත්ථුගොත්තවසෙනාපි, නාමාපත්තිවසෙන වා;
කම්මවාචා හි කාතබ්බා, දාතබ්බො තස්ස තෙන ච.

510.

‘‘වත්තං සමාදියාමී’’ති, ‘‘පරිවාස’’න්ති වා පුන;
සමාදියිත්වා සඞ්ඝස්ස, ආරොචෙතබ්බමාදිතො.

511.

පුනප්පුනාගතානම්පි, ආරොචෙන්තොව රත්තියා;
ඡෙදං වා වත්තභෙදං වා, අකත්වාව සදා වසෙ.

512.

පරිවාසො විසොධෙතුං, න සක්කා තත්ථ චෙ පන;
නික්ඛිපිත්වාන තං වත්තං, වත්ථබ්බං තෙන භික්ඛුනා.

513.

තත්ථෙව සඞ්ඝමජ්ඣෙ වා, පුග්ගලෙ වාපි නික්ඛිපෙ;
නික්ඛිපාමීති වත්තං වා, පරිවාසන්ති වා තථා.

514.

එවමෙකපදෙනාපි, පදෙහි ද්වීහි වා පන;
වත්තං නික්ඛිපිතබ්බං තං, සමාදානෙපායං නයො.

515.

නික්ඛිත්තකාලතො උද්ධං, පකතත්තොති වුච්චති;
පුන පච්චූසකාලස්මිං, සද්ධිමෙකෙන භික්ඛුනා.

516.

පරික්ඛිත්තවිහාරස්ස, ද්වෙ පරික්ඛෙපතො බහි;
පරික්ඛෙපාරහට්ඨානා, අපරික්ඛිත්තතො බහි.

517.

ලෙඩ්ඩුපාතෙ අතික්කම්ම, ඔක්කමිත්වා ච මග්ගතො;
ගුම්බෙන වතියා වාපි, ඡන්නට්ඨානෙ ඨිතෙන තු.

518.

තෙන අන්තොරුණෙයෙව, වත්තමාදාය විඤ්ඤුනා;
ආරොචෙත්වාරුණෙ තස්මිං, වුට්ඨිතෙ තස්ස සන්තිකෙ.

519.

නික්ඛිපිත්වා තතො වත්තං, ගන්තබ්බං තු යථාසුඛං;
අන්තොයෙවාරුණෙ භික්ඛු, ගතො චෙ යස්ස කස්සචි.

520.

ආරොචෙත්වාව තං වත්තං, නික්ඛිපෙ පුන පණ්ඩිතො;
සෙසං **සමුච්චයස්සට්ඨ-කථාය** ච විභාවයෙ.

521.

ආපත්තීනඤ්ච රත්තීනං, පරිච්ඡෙදං න ජානති;
යො තස්ස පන දාතබ්බො, **‘‘සුද්ධන්තො’’**ති පවුච්චති.

522.

එසෙව පරිසුද්ධෙහි, සුද්ධන්තො දුවිධො මතො;
චූළසුද්ධන්තනාමො ච, **මහාසුද්ධන්තනාමකො**.

523.

දුවිධොපි අයං රත්ති-පරිච්ඡෙදං අජානතො;
එකච්චං සකලං වාපි, දාතබ්බො විමතිස්ස වා.

524.

ඉතරොපි **සමොධාන-පරිවාසො** තිධා මතො;
සො **ඔධානසමොධානො, අග්ඝමිස්සකපුබ්බකො**.

525.

ආපජ්ජිත්වාන්තරාපත්තිං, ඡාදෙන්තස්ස හි භික්ඛුනො;
දිවසෙ පරිවුත්ථෙ තු, ඔධුනිත්වා පදීයතෙ.

526.

පුරිමාපත්තියා මූල-දිවසෙ තු විනිච්ඡිතෙ;
පච්ඡා ආපන්නමාපත්තිං, සමොධාය විධානතො.

527.

යාවමානස්ස සඞ්ඝෙන, දාතබ්බො පන භික්ඛුනො;
එසොධානසමොධාන-පරිවාසො පකාසිතො.

528.

තථා සම්බහුලාස්වෙකා, ද්වෙ වා සම්බහුලාපි වා;

යා යා චිරපටිච්ඡන්නා, තාසං අග්ඝවසෙන හි.

529.

ආපත්තීනං තතො ඌන-පටිච්ඡන්නානමෙව යො;
සමොධාය පදාතබ්බො, පරිවාසොති වුච්චති.

530.

නානාවත්ථුකසඞ්ඛායො, සබ්බා ආපත්තියො පන;
සබ්බාතා එකතො කත්වා, දාතබ්බො මිස්සකො මතො.

531.

පරිවුත්ථපරිවාසස්ස, මානත්තං දෙය්‍යමුත්තරි;
ඡ රත්තියො පටිච්ඡන්නා-පටිච්ඡන්නවසා දුවෙ.

532.

තත්ථ යා අපටිච්ඡන්නා, හොති ආපත්ති යස්ස තු;
තස්ස දාතබ්බමානත්තං, **අපටිච්ඡන්නනාමකං**.

533.

යස්සාපත්ති පටිච්ඡන්නා, පරිවාසාවසානකෙ;
තස්ස දාතබ්බමානත්තං, **''පටිච්ඡන්න''**න්ති වුච්චති.

534.

ගන්ත්වා චතූහි භික්ඛූහි, පච්චූසසමයෙ සහ;
පරිවාසෙ විනිද්දිට්ඨ-ප්පකාරං දෙසමෙව ච.

535.

''වත්තං සමාදියාමී''ති, ''මානත්ත''මිති වා පන;
ආදියිත්වාන තං තෙසං, ආරොචෙත්වා විසාරදො.

536.

නික්ඛිපෙ සන්තිකෙ තෙසං, වත්තං තෙසු ගතෙසු වා;
භික්ඛුස්ස පුබ්බදිට්ඨස්ස, ආරොචෙත්වාන නික්ඛිපෙ.

537.

තස්ස දානවිධානඤ්ච, රත්තිච්ඡෙදාදිකො නයො;
ඤෙය්‍යො **සමුච්චයස්සට්ඨ-කථාපාළි**වසෙන තු.

538.

පුන තං චිණ්ණමානත්තං, සඞ්ඝො වීසතිවග්ගිකො;
අබ්භෙය්‍ය විධිනා භික්ඛු, පකතත්තො පුනබ්භිතො.

539.

ඡාදෙන්තියාපි ආපත්තිං, පරිවාසො න විජ්ජති;
න ච භික්ඛුනියාපත්ති, අත්තනො ඡාදයන්තියා.

540.

ඡාදෙත්වා වාපි ආපත්තිං, අච්ඡාදෙත්වාපි වා පන;
කෙවලං චරිතබ්බන්ති, පක්ඛමානත්තමෙව තු.

541.

විනයනයමතිබුද්ධිදීපනං;
විනයවිනිච්ඡයමෙතමුත්තමං;
විවිධනයනයුතං උපෙන්ති යෙ;
විනයනයෙ පටුතං උපෙන්ති තෙ.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ සඞ්ඝාදිසෙසකථා නිට්ඨිතා.

අනියතකථා

542.

රහො නිසජ්ජස්සාදෙන, මාතුගාමස්ස සන්තිකං;
ගන්තුකාමො නිවාසෙති, අක්ඛිං අඤ්ජෙති භුඤ්ජති.

543.

පයොගෙ ච පයොගෙ ච, හොති සබ්බත්ථ දුක්කටං;
ගච්ඡතො පදවාරෙන, ගන්ත්වා චස්ස නිසීදතො.

544.

නිසජ්ජාය උභින්නම්පි, පයොගගණනාය ච;
හොති පාචිත්තියං තස්ස, බහුකානි බහූස්වපි.

545.

සමීපෙපි ඨිතො අන්ධො, අන්තොද්වාදසහත්ථකෙ;
න කරොති අනාපත්තිං, ඉත්ථීනං තු සතම්පි ච.

546.

චක්ඛුමාපි නිපජ්ජිත්වා, නිද්දායන්තොපි කෙවලං;
ද්වාරෙ පිහිතගබ්භස්ස, නිසින්නොපි න රක්ඛති.

547.

අනන්ධෙ සති විඤ්ඤුස්මිං, ඨිතස්සාරහසඤ්ඤිනො;
නිසජ්ජපච්චයා දොසො, නත්ථි වික්ඛිත්තචෙතසො.

548.

න දොසුම්මත්තකාදීනං, ආපත්තීහිපි තීහිපි;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා.

පඨමානියතකථා.

549.
අනන්ධාබධිරො විඤ්ඤූ, ඉත්ථී වා පුරිසොපි වා;
අන්තොද්වාදසහත්ථට්ඨො, අනාපත්තිකරො සියා.

550.
අන්ධො අබධිරො වාපි, බධිරො වාපි චක්ඛුමා;
න කරොති අනාපත්තිං, තිසමුට්ඨානමෙවිදං.

දුතියානියතකථා.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ අනියතකථා නිට්ඨිතා.

නිස්සග්ගියකථා

551.
ඛොමං කප්පාසකොසෙය්‍යං, සාණං භඞ්ගඤ්ච කම්බලං;
චීවරං ඡබ්බිධං වුත්තං, ජාතිතො පන කප්පියං.

552.
දුකූලඤ්චෙව පත්තුණ්ණං, චිනං සොමාරපට්ටකං;
ඉද්ධිජං දෙවදින්නඤ්ච, තස්සෙතං අනුලොමිකං.

553.
තිචීවරං පරික්ඛාර-චොළඤ්ච මුඛපුඤ්ඡනං;
නිසීදනමධිට්ඨෙය්‍ය, පච්චත්ථරණමෙව ච.

554.
එකාහම්පි විනා භික්ඛු, න වසෙය්‍ය තිචීවරං;
න වසෙය්‍ය තථාධිට්ඨා, චාතුමාසං නිසීදනං.

555.
රජිත්වා කප්පියං බින්දුං, දත්වා තත්ථ තිචීවරං;
උපපන්නං පමාණෙන, අධිට්ඨාතබ්බමෙව තං.

556.
පච්ඡිමන්තෙන සඞ්ඝාටි, දීඝසො මුට්ඨිපඤ්චකා;
මුට්ඨිත්තිකා ච තිරියං, උත්තමන්තෙන සා පන.

557.

සත්ථුනො චීවරූනාපි, වට්ටතීති පකාසිතා;
ඉදමෙවුත්තරාසඞ්ගෙ, පමාණං පරිදීපිතං.

558.

මුට්ඨිපඤ්චකං දීඝන්තං, පමාණං තිරියන්තතො;
අඩ්ඪතෙය්‍යං ද්විහත්ථං වා, සෙසෙ අන්තරවාසකෙ.

559.

අහතාහතකප්පානං, සඞ්ඝාටි දිගුණා මතා;
එකපට්ටුත්තරාසඞ්ගො, එවමන්තරවාසකො.

560.

උතුද්ධටානං පන චීවරානං;
සඞ්ඝාටි භික්ඛුස්ස චතුග්ගුණා වා;
දුවෙපි සෙසා දිගුණාව වුත්තා;
යථාසුඛං වට්ටති පංසුකූලං.

561.

තීණිපි ද්වෙපි චෙකං වා, ඡින්දිතබ්බං පහොති චෙ;
සබ්බෙසු අප්පහොන්තෙසු, දෙය්‍යමන්වාධිකම්පි වා.

562.

අච්ඡින්නං වා අනාදින්නං, ධාරෙන්තස්ස තිචීවරං;
භික්ඛුනො දුක්කටං වුත්තං, දුබ්භොගෙන ච සෙවතො.

563.

කුසිං අඩ්ඪකුසිඤ්චාපි, මණ්ඩලං අඩ්ඪමණ්ඩලං;
විවට්ටං අනුවිවට්ටං, බාහන්තම්පි ච භික්ඛුනො.

564.

දස්සෙත්වාව විධිං සබ්බං, පඤ්චකාදිප්පභෙදකං;
ඡින්නං සමණසාරුප්පං, කාතබ්බං තු තිචීවරං.

565.

දානෙනච්ඡිජ්ජගාහෙන, විස්සාසග්ගහණෙන ච;
හීනායාවත්තනෙනාපි, සික්ඛාය ච පහානතො.

566.

පච්චුද්ධාරවිනාසෙහි, ලිඞ්ගස්ස පරිවත්තනා;
සබ්බං භිජ්ජතිධිට්ඨානං, ඡිද්දභාවෙ තිචීවරං.

567.

කනිට්ඨස්සඞ්ගුලස්සෙව, නඛපිට්ඨිප්පමාණකං;
විනිවිද්ධං පනච්ඡිද්ද-මධිට්ඨානවිනාසනං.

568.
එකො තන්තුපි අච්ඡින්නො, අධිට්ඨානං න භින්දති;
සෙතභාවං කරොන්තෙන, ධොතම්පි රජකෙන වා.

569.
පඨමං අග්ගළං දත්වා, පච්ඡා ඡින්දති රක්ඛති;
සටෙත්වා කොටියො ද්වෙ වා, පච්ඡා ඡින්දති රක්ඛති.

570.
චතුරට්ඨඞ්ගුලා ඔරං, එකද්වින්නං තිරියතො;
තිණ්ණම්පි දීඝතො ඡිද්දං, භින්දතෙව විදත්ථියා.

571.
නිසීදනස්ස දීඝෙන, භවන්ති ද්වෙ විදත්ථියො;
විත්ථාරෙන දියඩ්ඪා ච, සුගතස්ස විදත්ථියා.

572.
හොන්ති කණ්ඩුප්පටිච්ඡාදි, තිරියං ද්වෙ විදත්ථියො;
දීඝතොපි චතස්සොව, සුගතස්ස විදත්ථියා.

573.
දීඝතො සුගතස්සෙව, භවන්ති ඡ විදත්ථියො;
විත්ථාරෙනඩ්ඪතෙය්‍යාව, සියා වස්සිකසාටිකා.

574.
මුනිනා තීසු එතෙසු, කරොන්තස්ස තදුත්තරිං;
අධිකච්ඡෙදනං තස්ස, පාචිත්තියමුදීරිතං.

575.
මුඛපුඤ්ඡනචොළස්ස, පච්චත්ථරණකස්ස වා;
පමාණං අප්පමාණෙන, න චෙව පරිදීපිතං.

576.
සදසං අදසං සබ්බං, පච්චත්ථරණචීවරං;
මහන්තං ඛුද්දකං එක-මනෙකම්පි ච වට්ටති.

577.
මුඛපුඤ්ඡනචොළෙකං, ද්වෙපි වට්ටන්ති සබ්බථා;
සදසං අදසං වාපි, සදසංව නිසීදනං.

578.
අදසා රජිතායෙව, වට්ටතාදින්නකප්පකා;
වුත්තා කණ්ඩුප්පටිච්ඡාදි, තථා වස්සිකසාටිකා.

579.
ගණනං වා පමාණං වා, න පරික්ඛාරචොළකෙ;
පමාණගණනාතීති, භණන්ති පකතඤ්ඤුනො.

580.
සුගතට්ඨඞ්ගුලායාමං, චතුරඞ්ගුලවිත්ථතං;
විකප්පනුපගං හොති, පච්ඡිමං නාම චීවරං.

581.
පරිස්සාවපටං පත්ත-පොත්ථකත්ථවිකාදිකං;
අධිට්ඨෙය්‍ය පරික්ඛාර-චොළං පච්ඡිමචීවරං.

582.
බහූනි එකතො කත්වා, අධිට්ඨාතුම්පි වට්ටති;
මාතුආදීනමත්ථාය, ඨපිතෙ නත්ථි දොසතා.

583.
වස්සමාසෙ අධිට්ඨෙය්‍ය, චතුරො වස්සසාටිකං;
පුන පච්චුද්ධරිත්වා තං, විකප්පෙය්‍ය තතො පරං.

584.
තාව කණ්ඩුප්පටිච්ඡාදිං, යාව රොගො න සම්මති;
අධිට්ඨහිත්වා තතො උද්ධං, උද්ධරිත්වා විකප්පයෙ.

585.
‘‘ඉමං කණ්ඩුප්පටිච්ඡාදිං, ඉමමන්තරවාසකං;
අධිට්ඨාමී’’තිධිට්ඨෙය්‍ය, සෙසෙසුපි අයං නයො.

586.
‘‘ඉමං කණ්ඩුප්පටිච්ඡාදිං, එත’’න්ති ච අසම්මුඛෙ;
වත්වා පච්චුද්ධරෙය්‍යෙවං, සෙසෙසුපි විචක්ඛණො.

587.
ආභොගං මනසා කත්වා, කායෙන ඵුසනාකතං;
වචසාධිට්ඨිතඤ්චාති, අධිට්ඨානං ද්විධා මතං.

588.
ඉති සබ්බමිදං වුත්තං, තෙචීවරිකභික්ඛුනො;

තථා වත්වාවධිට්ඨෙය්‍ය, තං පරික්ඛාරචොළිකො.

589.

තිචීවරං පරික්ඛාර-චොළං කාතුම්පි වට්ටති;
එවං වුදොසිතෙ වුත්තො, පරිහාරො නිරත්ථකො.

590.

න, තෙචීවරිකස්සෙව, වුත්තත්තා තත්ථ සත්ථුනා;
තං පරික්ඛාරචොළස්ස, තස්මා සබ්බම්පි වට්ටති.

591.

‘‘අධිට්ඨෙති විකප්පෙති, අනාපත්තී’’ති එත්ථ ච;
අධිට්ඨාතබ්බකස්සෙව, විකප්පනවිධානතො.

592.

භික්ඛුස්සෙවං කරොන්තස්ස, න දොසො උපලබ්භති;
එවඤ්ච න සියා කස්මා, මුඛපුඤ්ඡනකාදිකං.

593.

මුඛපුඤ්ඡනකාදීනං, තෙසං කිච්චවිධානතො;
අකිච්චස්සාමිකස්සස්ස, අධිට්ඨානං තු යුජ්ජති.

594.

නිධානමුඛමෙතන්ති, **මහාපච්චරියං** පන;
වුත්තත්තා ච නිසෙධෙතුං, න සක්කා විනයඤ්ඤුනා.

595.

චීවරං පරිපුණ්ණන්ති, නිදානුප්පත්තිතොපි ච;
නිධානමුඛමෙතන්ති, වෙදිතබ්බං විභාවිනා.

596.

කුසවාකාදිචීරානි, කම්බලං කෙසවාලජං;
ථුල්ලච්චයං ධාරයතො-ලූකපක්ඛාජිනක්ඛිපෙ.

597.

කදලෙරකදුස්සෙසු, අක්කදුස්සෙ ච පොත්ථකෙ;
දුක්කටං තිරිටෙ වාපි, වෙඨනෙ කඤ්චුකෙපි ච.

598.

සබ්බනීලකමඤ්ජෙට්ඨ-කණ්හලොහිතපීතකෙ;
මහානාමමහාරඞ්ග-රත්තෙසුපි ච දුක්කටං.

599.

අච්ඡින්නදසකෙ දීඝ-ඵලපුප්ඵදසෙසු ච;
අච්ඡින්නචීවරස්සෙත්ථ, නත්ථි කිඤ්චි අකප්පියං.

600.

අධිට්ඨෙති විකප්පෙති, විස්සජ්ජෙති විනස්සති;
අන්තොදසාහං විස්සාසෙ, අනාපත්ති පකාසිතා.

601.

කඨිනං නාම නාමෙන, සමුට්ඨානමිදං පන;
අචිත්තමක්‍රියං වුත්තං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

පඨමකඨිනකථා.

602.

ගාමාදීසු පදෙසෙසු, තිපඤ්චසු තිචීවරං;
ඨපෙත්වා එකරත්තම්පි, සඞ්ඝසම්මුතියා විනා.

603.

භික්ඛුනො පන තෙනස්ස, විප්පවත්ථුං න වට්ටති;
හොති නිස්සග්ගියං විප්ප-වසතො අරුණුග්ගමෙ.

604.

චීවරං නික්ඛිපිත්වාන, න්හායන්තස්සෙව රත්තියං;
අරුණෙ උට්ඨිතෙ කිං නු, කාතබ්බං තෙන භික්ඛුනා.

605.

දුක්කටං මුනිනා වුත්තං, නිස්සග්ගියනිවාසනෙ;
තබ්භයා පන සො භික්ඛු, නග්ගො ගච්ඡති දුක්කටං.

606.

අච්ඡින්නචීවරට්ඨානෙ, ඨිතත්තා පන භික්ඛුනො;
න තස්සාකප්පියං නාම, චීවරං අත්ථි කිඤ්චිපි.

607.

නිගාසෙත්වා ගහෙත්වා ච, ගන්ත්වා භික්ඛුස්ස සන්තිකං;
නිස්සජ්ජිත්වා පනාපත්ති, දෙසෙතබ්බාව විඤ්ඤුනා.

608.

පරස්ස නිස්සජ්ජිත්වා තං, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො;
පයොගෙ ච පයොගෙ ච, හොති පාරුපනාදිසු.

609.

අනාපත්ති තමඤ්ඤස්ස, භික්ඛුනො පරිභුඤ්ජතො;
අදෙන්තස්ස ච නිස්සට්ඨං, දුක්කටං පරියාපුතං.

610.

ථෙරෙ ච දහරෙ මග්ගං, ගච්ඡන්තෙසු උභොසුපි;
පත්තචීවරමාදාය, ඔහීනෙ දහරෙ පන.

611.

අසම්පත්තෙ ගරුං තස්මිං, උග්ගච්ඡත්‍යරුණො යදි;
හොති නිස්සග්ගියං වත්ථං, න පස්සම්භති නිස්සයො.

612.

මුහුත්තං විස්සමිත්වාන, ගච්ඡන්තෙ දහරෙ පන;
හොති නිස්සග්ගියං වත්ථං, පස්සම්භති ච නිස්සයො.

613.

සුත්‍වා ධම්මකථා යස්මිං, උග්ගච්ඡත්‍යරුණො යදි;
හොති නිස්සග්ගියං වත්ථං, පස්සම්භති ච නිස්සයො.

614.

පච්චුද්ධාරෙ අනාපත්ති, ලද්ධසම්මුතිකස්සපි;
අන්තොයෙවාරුණෙ තං වා, විස්සජ්ජෙති විනස්සති.

615.

පඨමෙන සමානාව, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අපච්චුද්ධරණං එත්ථ, අක්‍රියාති විසෙසිතං.

දුතියකථිනකථා.

616.

අකාලචීවරං මාස-පරමං නික්ඛිපෙ සති;
පච්චාසාය තතො උද්ධං, ඨපෙතුං න ච වට්ටති.

617.

දසාහාතික්කමොයෙව;
පඨමෙ කථිනෙ ඉධ;
මාසස්සාතික්කමො වුත්තො;
සෙසො තෙන සමො මතො.

තතියකථිනකථා.

618.

භික්ඛු භික්ඛුනියා භුත්තං, වත්ථං අඤ්ඤාතිකාය යො;
ධොවාපෙති රජාපෙති, ආකොටාපෙති චෙ තතො.

619.

තස්ස නිස්සග්ගියාපත්ති, පඨමෙන පකාසිතා;
තථා සෙසෙහි ච ද්වීහි, දීපිතං දුක්කටද්වයං.

620.

සික්ඛමානාය වා හත්ථෙ, ධොවනත්ථාය දෙති චෙ;
සා හුත්වා උපසම්පන්නා, පච්ඡා ධොවති සො නයො.

621.

සාමණෙරනිද්දෙසෙපි, ලිඞ්ගං චෙ පරිවත්තති;
භික්ඛුනීසුපසම්පජ්ජ, ධොතෙ නිස්සග්ගියං සියා.

622.

දහරානඤ්ච භික්ඛූනං, හත්ථෙ වත්ථෙ නියාදිතෙ;
පරිවත්තිතලිඞ්ගෙසු, තෙසුපෙස නයො මතො.

623.

තථා භික්ඛුනියා හත්ථෙ, දින්නෙ ''ධොවා''ති චීවරෙ;
පරිවත්තෙ තු ලිඞ්ගස්මිං, සචෙ ධොවති වට්ටති.

624.

''ධොවා''ති භික්ඛුනී වුත්තා, සචෙ සබ්බං කරොති සා;
ධොවනප්පච්චයායෙව, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

625.

''ඉමස්මිං චීවරෙ සබ්බං, කත්තබ්බං ත්වං කරොහි''ති;
හොති නිස්සග්ගියඤ්චෙව, වදතො දුක්කටද්වයං.

626.

ඤාතිකාඤාතිසඤ්ඤිස්ස, පච්චත්ථරනිසීදනං;
අඤ්ඤස්ස සන්තකං වාපි, ධොවාපෙන්තස්ස දුක්කටං.

627.

එකතොඋපසම්පන්නා, භික්ඛුනීනං වසෙන යා;
තාය ධොවාපනෙ වාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

628.

අවුත්තා පරිභුත්තං වා, අඤ්ඤං වා යදි ධොවති;
න දොසො, සඤ්චරිත්තෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

පුරාණචීවරධොවාපනකථා.

629.
විකප්පනුපගං කිඤ්චි, පච්ඡිමං පන චීවරං;
ගණ්හතො හොති ආපත්ති, ඨපෙත්වා පාරිවත්තකං.

630.
පයොගෙ ගහණත්ථාය, දුක්කටං පරියාපුතං;
තස්ස නිස්සග්ගියාපත්ති, ගහණෙන පකාසිතා.

631.
සචෙ අනුපසම්පන්න-හත්ථෙ පෙසෙති චීවරං;
අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තාපි, ගහෙතුං පන වට්ටති.

632.
ඤාතිකායපි අඤ්ඤාති-සඤ්ඤිස්ස විමතිස්ස වා;
එකතොඋපසම්පන්න-හත්ථා ගණ්හාති දුක්කටං.

633.
‘‘දස්සාමී’’ති ච ආභොගං, කත්වා වා පාරිවත්තකං;
තාවකාලිකවිස්සාස-ග්ගාහෙ දොසො න විජ්ජති.

634.
අඤ්ඤං පන පරික්ඛාරං, න දොසො හොති ගණ්හතො;
සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ඉදං වුත්තං ක්‍රියාක්‍රියං.

චීවරපටිග්ගහණකථා.

635.
චීවරං විඤ්ඤාපෙන්තස්ස, අඤ්ඤාතකාප්පවාරිතං;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, අඤ්ඤත්‍ර සමයා පන.

636.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, තථෙව ද්විකදුක්කටං;
ඤාතකෙඤාතිසඤ්ඤිස්ස, තත්ථ වෙමතිකස්ස ච.

637.
සමයෙ විඤ්ඤාපෙන්තස්ස, ඤාතකෙ වා පවාරිතෙ;
අඤ්ඤස්සත්ථාය වා තස්ස, ඤාතකෙ වා පවාරිතෙ.

638.
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, තථා උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤත්තිකථා.

639.
අප්පවාරිතමඤ්ඤාතිං, චීවරං තු තදුත්තරිං;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, විඤ්ඤාපෙන්තස්ස භික්ඛුනො.

640.
යස්ස තීණිපි නට්ඨානි, ද්වෙ වා එකම්පි වා පන;
ද්වෙ වා එකම්පි වා තෙන, සාදිතබ්බං න කිඤ්චිපි.

641.
සෙසකං ආහරන්තස්ස, දින්නෙ නච්ඡින්නකාරණා;
සන්තකෙ ඤාතකාදීනං, අත්තනොපි ධනෙන වා.

642.
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, තථා උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

තතුත්තරිකථා.

643.
කල්‍යාණකම්‍යතාහෙතු, ආපජ්ජති විකප්පනං;
චීවරෙ පන යො තස්ස, ලාභා නිස්සග්ගියං භවෙ.

644.
මහග්ඝං දාතුකාමම්හි, අප්පග්ඝං විඤ්ඤාපෙති යො;
සන්තකෙ ඤාතකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා.

645.
ඤාතකෙඤ්ඤාතිසඤ්ඤිස්ස, දුක්කටං විමතිස්ස ච;
සඤ්චරිත්තසමා වුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා.

පඨමොපක්ඛටකථා.

646.
දුතියොපක්ඛටෙ යස්මා, වත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
තස්මා අනන්තරෙනස්ස, සදිසොව විනිච්ඡයො.

දුතියොපක්ඛටකථා.

647.
රඤ්ඤා වා රාජභොග්ගෙන, භික්ඛුමුද්දිස්සමාභතං;
අකප්පියං සුවණ්ණාදිං, ගහෙතුං න ච වට්ටති.

648.
රජතං ජාතරූපං වා, අත්තනො වා පරස්ස වා;
අත්ථාය ගණ්හිතුං කිඤ්චි, දීයමානං න වට්ටති.

649.
අඤ්ඤස්සත්ථාය නිද්දිට්ඨං, භික්ඛුනො පටිග්ගණ්හතො;
දුක්කටං තස්ස හොතීති, **මහාපච්චරියං** පන.

650.
නෙත්වා අකප්පියං භණ්ඩං, ඉත්ථං කොචි සචෙ වදෙ;
''ඉදං සඞ්ඝස්ස දම්මීති, පුග්ගලස්ස ගණස්ස වා.

651.
ආරාමං වා විහාරං වා, චෙතියං වා කරොහි''ති;
න ච වට්ටති තං වත්ථුං, සබ්බෙසං සම්පටිච්ඡිතුං.

652.
අනාමසිත්වා සඞ්ඝං වා, ගණං වා පුග්ගලම්පි වා;
''චෙතියස්ස විහාරස්ස, දෙමා''තිපි වදන්ති චෙ.

653.
තං හිරඤ්ඤං සුවණ්ණං වා, නිසෙධෙතුං න වට්ටති;
ආරාමිකානං වත්තබ්බං, ''වදන්තෙවම්මෙ''ති ච.

654.
රජතං ජාතරූපං වා, සඞ්ඝස්ස පටිග්ගණ්හතො;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, පරිභොගෙ ච දුක්කටං.

655.
තළාකස්ස ච ඛෙත්තත්තා, සස්සුප්පත්තිනිදානතො;
ගහණං පරිභොගො වා, න ච වට්ටති භික්ඛුනො.

656.
''චත්තාරො පච්චයෙ සඞ්ඝො, ගණො වා පරිභුඤ්ජතු'';
ඉච්චෙවං පන වත්වා චෙ, දෙති සබ්බම්පි වට්ටති.

657.
කාරාපෙති ච කෙදාරෙ, ඡින්දාපෙත්වා වනං පන;
කෙදාරෙසු පුරාණෙසු, අතිරෙකම්පි ගණ්හති.

658.
අපරිච්ඡින්නභාගස්මිං, නවසස්සෙපි ''එත්තකං;

භාගං දෙථා''ති වත්වා ච, උට්ඨාපෙති කහාපණෙ.

659.

වත්වා අකප්පියං වාචං, ''කසථ වපථා''ති ච;
උප්පාදිතඤ්ච සබ්බෙසං, හොති සබ්බමකප්පියං.

660.

''එත්තකො නාම භාගොති, එත්තිකාය ච භූමියා'';
පතිට්ඨාපෙති යො භූමිං, අවත්වා කසථාදිකං.

661.

සයමෙව පමාණස්ස, ජානනත්ථං තු භූමියා;
රජ්ජුයා වාපි දණ්ඩෙන, ඛෙත්තං මිනාති යො පන.

662.

ඛලෙ වා රක්ඛති ඨත්වා, ඛලතොපි තතො පුන;
නීහරාපෙති වා වීහී, තස්සෙවෙතමකප්පියං.

663.

''එත්තකෙහි ච වීහීහි, ඉදං ආහරථා''ති ච;
ආහරන්ති සචෙ වුත්තා, තස්සෙවෙතමකප්පියං.

664.

''එත්තකෙන හිරඤ්ඤෙන, ඉදමාහරථා''ති ච;
ආහරන්ති ච යං වුත්තා, සබ්බෙසං තමකප්පියං.

665.

පෙසකාරකදාසං වා, අඤ්ඤං වා රජකාදිසු;
ආරාමිකානං නාමෙන, දෙන්තෙ වට්ටති ගණ්හිතුං.

666.

''ගාවො දෙමා''ති වුත්තෙපි, ගහෙතුං න ච වට්ටති;
පඤ්චගොරසභොගත්ථං, වුත්තෙ දෙමාති වට්ටති.

667.

අජිකාදීසු එසෙව, නයො ඤෙයයො විභාවිනා;
කප්පියෙන ච වාක්‍යෙන, සබ්බං වට්ටති ගණ්හිතුං.

668.

හත්ථිං වා මහිසං අස්සං, ගොණං කුක්කුටසූකරං;
දෙන්තෙසු ච මනුස්සෙසු, න ච වට්ටති ගණ්හිතුං.

669.
පටිසිද්ධෙපි සඞ්ඝස්ස, දත්වා ගච්ඡති චෙ පන;
මූලං දත්වා ච සඞ්ඝස්ස, කෙචි ගණ්හන්ති වට්ටති.

670.
‘‘ඛෙත්තං වත්ථුං තළාකං වා, දෙම ගොඅජිකාදිකං;
විහාරස්සා’’ති වුත්තෙපි, නිසෙධෙතුං න වට්ටති.

671.
තික්ඛත්තුං චොදනා වුත්තා, ඡක්ඛත්තුං ඨානමබ්‍රවි;
යදි චොදෙතියෙව ඡ, චොදනා දිගුණා ඨිති.

672.
අනාපත්ති අචොදෙත්වා, ලද්ධෙ උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

රාජසික්ඛාපදකථා.

චීවරවග්ගො පඨමො.

673.
එකෙනාපි ච මිස්සෙත්වා, සන්ථතං කොසියංසුනා;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, කාරාපෙන්තස්ස භික්ඛුනො.

674.
පරත්ථාය කරොන්තස්ස, කාරාපෙන්තස්ස සන්ථතං;
අඤ්ඤෙන ච කතං ලද්ධා, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

675.
අනාපත්ති විතානං වා, භූමත්ථරණමෙව වා;
භිසි බිබ්බොහනං වාපි, කරොන්තස්සාදිකම්මිනො.

කොසියකථා.

676.
කාළකෙළකලොමානං, සුද්ධානං සන්ථතං සචෙ;
කරෙය්‍යාපත්ති හොතිස්ස, සෙසං තු පඨමූපමං.

සුද්ධකාළකකථා.

677.
අනාපත්ති තුලං වාපි, බහුං වා සබ්බමෙව වා;
කරොන්තස්ස ගහෙත්වාන, ඔදාතං කපිලම්පි වා.

678.

අනුක්කමෙන එතානි, සන්ථතානි ච තීණිපි;
නිස්සජ්ජිත්වාපි ලද්ධානි, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

679.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා;
ඉමෙසං පන තිණ්ණම්පි, තතියං තු ක්‍රියාක්‍රියං.

ද්වෙභාගකථා.

680.

ඡන්නං ඔරෙන වස්සානං, කරොන්තස්ස ච සන්ථතං;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, ඨපෙත්වා භික්ඛුසම්මුතිං.

681.

අනාපත්ති පරත්ථාය, කාරාපෙති කරොති වා;
කතං වා පන අඤ්ඤෙන, ලභිත්වා පරිභුඤ්ජතො.

682.

ඡබ්බස්සානි කරොන්තස්ස, තදුද්ධම්පි ච සන්ථතං;
විතානෙ සාණිපාකාරෙ, නිස්සජ්ජිත්වා කතෙපි ච.

ඡබ්බස්සකථා.

683.

අනාපත්ති අනාදාය, අසන්තෙ සන්ථතෙ පන;
අඤ්ඤස්සත්ථාය කාරෙතුං, කතඤ්ච පරිභුඤ්ජිතුං.

684.

අනාදානවසෙනස්ස, සුගතස්ස විදත්ථියා;
කරණෙන ච සත්ථාරා, වුත්තමෙතං ක්‍රියාක්‍රියං.

685.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා;
අනන්තරස්සිමස්සාපි, විසෙසො නුපලබ්භති.

නිසීදනසන්ථතකථා.

686.

ගච්ඡන්තෙ පන යානෙ වා, හත්ථිඅස්සාදිකෙසු වා;
ඨපෙති යදි ලොමානි, සාමිකස්ස අජානතො.

687.

තියොජනමතීතෙසු, තෙසු ආපත්ති භික්ඛුනො;
අගච්ඡන්තෙසු තෙස්වෙව, ඨපිතෙසුපායං නයො.

688.

යානෙ පන අගච්ඡන්තෙ, අස්සෙ වා හත්ථිපිට්ඨියං;
ඨපෙත්වා අභිරූහිත්වා, සචෙ සාරෙති වට්ටති.

689.

න වට්ටතීති නිද්දිට්ඨං, **කුරුන්දට්ඨකථාය** හි;
තං පනඤ්ඤං හරාපෙති, වචනෙන විරුජ්ඣති.

690.

කණ්ණච්ඡිද්දෙසු ලොමානි, පක්ඛිපිත්වාපි ගච්ඡතො;
හොතියෙව කිරාපත්ති, ලොමානං ගණනාවසා.

691.

සුත්තකෙන ච බන්ධිත්වා, ඨපිතං පන වට්ටති;
වෙණිං කත්වා හරන්තස්ස, ආපත්ති පරිදීපිතා.

692.

සුඞ්කඝාතං අනුප්පත්වා, චොරාදීහි උපද්දුතො;
යො චඤ්ඤවිහිතො වාපි, ආපත්ති යදි ගච්ඡති.

693.

තියොජනං හරන්තස්ස, ඌනකං වා තියොජනං;
තථා පච්චාහරන්තස්ස, තානියෙව තියොජනං.

694.

නිවාසත්ථාය වා ගන්ත්වා, හරන්තස්ස තතො පරං;
අච්ඡින්නං වාපි නිස්සට්ඨං, ලභිත්වා හරතොපි ච.

695.

හරාපෙන්තස්ස අඤ්ඤෙන, හරතො කතභණ්ඩකං;
තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා.

696.

ඉදං පන සමුට්ඨානං, කායතො කායචිත්තතො;
අචිත්තං කායකම්මඤ්ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

එළකලොමකථා.

697.

සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, ලොමධොවාපනම්පි ච;
චීවරස්ස පුරාණස්ස, ධොවාපනසමං මතං.

එළකලොමධොවාපනකථා.

698.
ගණ්හෙය්‍ය වා ගණ්හාපෙය්‍ය, රජතං ජාතරූපකං;
නිස්සජ්ජිත්වා පනාපත්ති, දෙසෙතබ්බාව භික්ඛුනා.

699.
රජතං ජාතරූපඤ්ච, උභින්නං මාසකොපි ච;
එතං චතුබ්බිධං වත්ථු, හොති නිස්සග්ගියාවහං.

700.
මුත්තා මණි සිලා සඞ්ඛො, පවාළං ලොහිතඞ්කකො;
මසාරගල්ලං ධඤ්ඤානි, සත්ත ගොමහිසාදිකං.

701.
ඛෙත්තං වත්ථුං තළාකඤ්ච, දාසිදාසාදිකං පන;
දුක්කටස්සෙව වත්ථූනි, දීපිතානි මහෙසිනා.

702.
මුග්ගමාසාදිකං සබ්බං, සප්පිආදීනි තණ්ඩුලා;
සුත්තං වත්ථං හලං ඵාලං, කප්පියං එවමාදිකං.

703.
තත්ථත්තනො පනත්ථාය, වත්ථුං නිස්සග්ගියස්ස හි;
සම්පටිච්ඡති යො භික්ඛු, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

704.
සඞ්ඝාදීනං තමත්ථාය, ගණ්හතො දුක්කටං තථා;
දුක්කටස්ස ච වත්ථුම්පි, සබ්බත්ථාය ච දුක්කටං.

705.
සචෙ කහාපණාදීනං, සහස්සං පටිගණ්හති;
වත්ථූනං ගණනායස්ස, ආපත්තිගණනා සියා.

706.
තථා සිපීලබද්ධෙසු, ඵට්කාදීසු රූපතො;
ආපත්තිගණනා වුත්තා, **මහාපච්චරියං** පන.

707.

‘‘ඉදං අයාසස්ස හොතූ’’ති, වුත්තෙ වා පන කෙනචි;
සචෙ ගණ්හිතුකාමොපි, නිසෙධෙතබ්බමෙව ච.

708.
පටික්ඛිත්තෙපි තං වත්ථුං, ඨපෙත්වා යදි ගච්ඡති;
තථා ගොපායිතබ්බං තං, යථා තං න විනස්සති.

709.
‘‘ආහරෙදමිදං ගණ්හ, ඉදං දෙහීධ නික්ඛිප’’;
ඉච්චෙවං භික්ඛුනො වත්තුං, න වට්ටති අකප්පියං.

710.
ඨපෙත්වා රූපියග්ගාහං, නිස්සට්ඨපරිවත්තිතං;
සබ්බෙහි පරිභොත්තබ්බං, භාජෙත්වා සප්පිආදිකං.

711.
අත්තනො පත්තභාගම්පි, පටිග්ගාහකභික්ඛුනො;
ගහෙතුං අඤ්ඤතො ලද්ධං, භුඤ්ජිතුං වා න වට්ටති.

712.
යං කිඤ්චි පන සම්භූතං, පච්චයං වත්ථුතො තතො;
භික්ඛුනො සෙවමානස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

713.
අජ්ඣාරාමෙ අනාපත්ති, තමජ්ඣාවසථෙපි වා;
ගහෙත්වා වා ගහාපෙත්වා, නික්ඛිපන්තස්ස භික්ඛුනො.

714.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, රූපියන්ති අරූපියෙ;
සඤ්ඤිනො විමතිස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

715.
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං වුත්තං, අයමෙව විසෙසතා.

රූපියපටිග්ගහණකථා.

716.
වත්ථුං නිස්සග්ගියස්සාපි, වත්ථුං වා දුක්කටස්ස ච;
කප්පියස්ස ච වත්ථුං වා, යො නිස්සග්ගියවත්ථුනා.

717.

වත්ථුනා දුක්කටස්සාපි, වත්ථුං නිස්සග්ගියස්ස වා;
පරිවත්තෙති ආපත්ති, කප්පියෙන ච වත්ථුනා.

718.
දුක්කටස්ස ච වත්ථුං වා, වත්ථුං වා කප්පියස්ස ච;
වත්ථුනා දුක්කටස්සෙව, පරිවත්තෙති දුක්කටං.

719.
වත්ථුනා කප්පියස්සාපි, තථා දුක්කටවත්ථුකං;
පරිවත්තෙති යො තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

720.
වත්ථුනො දුක්කටස්සාපි, තථා නිස්සග්ගියස්ස ච;
ගහණං වාරිතං පුබ්බෙ, ඉමිනා පරිවත්තනං.

721.
රූපියන්ති ච සඤ්ඤිස්ස, විමතිස්ස අරූපියෙ;
තෙන ද්වෙ දුක්කටා හොන්ති, චෙතාපෙන්තස්ස රූපියං.

722.
අරූපියන්ති සඤ්ඤිස්ස, අනාපත්ති අරූපියෙ;
‘‘ඉදං ගහෙත්වා දෙහී’’ති, වදතොපි ච පඤ්චහි.

723.
සෙසං අනන්තරෙනෙව, සමුට්ඨානාදිකං සමං;
ඉදං ක්‍රියසමුට්ඨානං, අයමෙව විසෙසතා.

රූපියසංවොහාරකථා.

724.
කප්පියං කප්පියෙනෙව, පරිවත්තයතො පන;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, ඨපෙත්වා සහධම්මිකෙ.

725.
අකප්පියස්ස වත්ථුස්ස, තෙනෙව පරිවත්තනං;
න ගච්ඡතීති නිද්දිට්ඨං, කයවික්කයසඞ්ගහං.

726.
තස්මා මාතාපිතූනම්පි, වත්ථුං යං කිඤ්චි කප්පියං;
‘‘ඉමං දෙහිමිනා හී’’ති, වදතො පන දුක්කටං.

727.

සකං වා දෙති වෙ භණ්ඩං, එවං වත්වාන මාතුයා;
මාතුයා වා තථා භණ්ඩං, සයං ගණ්හාති දුක්කටං.

728.
සහත්ථං පරභණ්ඩස්මිං, පරහත්ථඤ්ච අත්තනො;
භණ්ඩකෙ පන සම්පත්තෙ, නිස්සග්ගියමුදීරිතං.

729.
‘‘ගහෙත්වා වා ඉදං නාම, භුඤ්ජිත්වා ඔදනං ඉමං;
ඉදං නාම කරොහී’’ති, වත්තුං පන න වට්ටති.

730.
විසාසාදමථඤ්ඤං වා, ‘‘භුඤ්ජිත්වා ඔදනං ඉමං;
ඡල්ලිං වා පන වල්ලිං වා, කට්ඨං වා දාරුමෙව වා.

731.
ආහරා’’ති වදන්තස්ස, වත්ථූනං ගණනාවසා;
හොන්ති ආපත්තියො තස්ස, භික්ඛුනො කයවික්කයෙ.

732.
‘‘ඉමඤ්ච යාගුං පිව භුඤ්ජ භත්තං;
භුත්තොසි භුඤ්ජිස්සසි භුඤ්ජසීදං;
භත්තං, ඉමං නාම කරොහි කම්මං’’;
ඉච්චෙව වත්තුං පන වට්ටතෙව.

733.
භූමියා සොධනෙ වාපි, ලිම්පනෙ වත්ථධොවනෙ;
එත්ථ කිඤ්චාපි නත්ථඤ්ඤං, භණ්ඩං නිස්සජ්ජිතබ්බකං.

734.
නිස්සග්ගියෙ ච වත්ථුම්හි, නට්ඨෙ භුත්තෙපි වා යථා;
දෙසෙතබ්බාව ආපත්ති, දෙසෙතබ්බා තථා අයං.

735.
‘‘ඉමිනාව ඉමං නාම, ගහෙත්වා දෙහි මෙ’’ඉති;
ආචික්ඛති අනාපත්ති, ඨපෙත්වා භණ්ඩසාමිකං.

736.
‘‘ඉදං මමත්ථි අත්ථො මෙ, ඉමිනා’’ති ච භාසතො;
සෙසං අනන්තරෙනෙව, සමුට්ඨානාදිකං සමං.

කයවික්කයකථා.

737.
මත්තිකායොමයා පත්තා, කප්පියා ජාතිතො දුවෙ;
තයො පත්තස්ස වණ්ණා තු, උක්කට්ඨො මජ්ඣිමොමකො.

738.
ද්වින්නං තණ්ඩුලනාළීනං, හත්තං මගධනාළියා;
ඛාදනඤ්ච චතුබ්භාගං, බ්‍යඤ්ජනඤ්ච තදූපියං.

739.
උක්කට්ඨො නාම සො පත්තො, යො තං සබ්බං තු ගණ්හති;
මජ්ඣිමො තස්සුපඩ්ඪො ච, තදුපඩ්ඪො ච **ඔමකො**.

740.
උක්කට්ඨස්ස ච උක්කට්ඨො, තස්සෙවොමකමජ්ඣිමා;
එවං මජ්ඣිමඔමෙසු, නව පත්තා භවන්ති හි.

741.
උක්කට්ඨුක්කට්ඨකො තෙසු, අපත්තො ඔමකොමකො;
තස්මා නාපි අධිට්ඨානං, න ගච්ඡන්ති විකප්පනං.

742.
සෙසං සත්තවිධං පත්තං, පත්තලක්ඛණසංයුතං;
අධිට්ඨාය විකප්පෙත්වා, පරිභුඤ්ජෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

743.
දසාහපරමං කාලං, ධාරෙය්‍ය අතිරෙකතො;
අතික්කමයතො පත්තං, තඤ්හි නිස්සග්ගියං සියා.

744.
යං පත්තං න විකප්පෙති, යං නාධිට්ඨෙති වා පන;
විනයඤ්ඤූහි සො පත්තො, අතිරෙකොති වණ්ණිතො.

745.
වත්තබ්බං තු ‘‘ඉමං පත්තං, අධිට්ඨාමී’’ති සම්මුඛෙ;
‘‘එතං පත්ත’’න්ති දූරස්මිං, පච්චුද්ධාරෙප්‍යයං නයො.

746.
ආභොගං මනසා කත්වා, කත්වා කායවිකාරකං;
කායෙනපි ච පත්තස්ස, අධිට්ඨානං පකාසිතං.

747.
පත්තො ජහතිධිට්ඨානං, දානභෙදකනාසතො;
ව්ඛිහමුද්ධාරපච්චක්ඛ-පරිවත්තනගාහතො.

748.
කඬ්ගුසිත්ථප්පමාණෙන, ඛෙනාධිට්ඨානමුජ්ඣති;
පිදහිත්වා අධිට්ඨෙය්‍ය, අයොචුණ්ණෙන වාණියා.

749.
යො හි නිස්සග්ගියං පත්තං, අනිස්සජ්ජෙව භුඤ්ජති;
දුක්කටං තස්ස නිද්දිට්ඨං, භුත්වා ධොවනධොවනෙ.

750.
සුවණ්ණමණිපත්තො ච, වෙළුරියඵලිකුබ්භවො;
කංසකාචමයො පත්තො, තිපුසීසමයොපි ච.

751.
තථා දාරුමයො පත්තො, තම්බසජ්ඣුමයොපි ච;
එකාදසවිධො පත්තො, වුත්තො දුක්කටවත්ථුකො.

752.
ඝටසීසකටාහො ච, තුම්බං චස්සානුලොමිකං;
තම්බලොහමයං තත්ථ, ථාලකං පන වට්ටති.

753.
ඵලිකකාචකංසානං, තට්ටිකාදීනි කානිචි;
පුග්ගලස්ස න වට්ටන්ති, වට්ටන්ති ගිහිසඞ්ඝිකා.

754.
යං කිඤ්චි සොදකං පත්තං, පටිසාමෙය්‍ය දුක්කටං;
සාධුකං වොදකං කත්වා, පටිසාමෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

755.
භික්ඛුනො සොදකං පත්තං, ඔතාපෙතුං න වට්ටති;
උණ්හෙ න නිදහෙතබ්බො, නිදහන්තස්ස දුක්කටං.

756.
මිඩ්ඪන්තෙ පරිභණ්ඩන්තෙ, ඨපෙතුං න ච වට්ටති;
මිඩ්ඪීයා පරිභණ්ඩෙ වා, විත්ථිණ්ණෙ පන වට්ටති.

757.
දාරුආධාරකෙ පත්තෙ, ද්වෙ ඨපෙතුම්පි වට්ටති;

අයමෙව නයො දණ්ඩ-භූමිආධාරකෙසුපි.

758.

තට්ටිකායපි චොළෙ වා, පොත්ථකෙ කටසාරකෙ;
පරිභණ්ඩකතායාපි, භූමියං වාලුකාසු වා.

759.

තථාරූපාසු සුද්ධාසු, ඨපෙතුං පන වට්ටති;
සරජාය ඨපෙන්තස්ස, දුක්කටං ඛරභූමියා.

760.

දණ්ඩෙ වා නාගදන්තෙ වා, ලග්ගෙතුම්පි න වට්ටති;
ඡත්තඞ්ගමඤ්චපීඨෙසු, ඨපෙන්තස්ස ච දුක්කටං.

761.

අටනීසු හි බන්ධිත්වා, ඔලම්බෙතුම්පි වට්ටති;
බන්ධිත්වා පන මඤ්චස්ස, ඨපෙතුංපරි වට්ටති.

762.

මඤ්චපීඨට්ටකෙ පත්තං, ඨපෙතුං පන වට්ටති;
හත්තපූරොපි වා ඡත්තෙ, ඨපෙතුං න ච වට්ටති.

තයො භාණවාරා නිට්ඨිතා.

763.

කවාටං න පණාමෙය්‍ය, පත්තහත්ථො සචෙ පන;
යෙන කෙනචි අඞ්ගෙන, පණාමෙය්‍යස්ස දුක්කටං.

764.

න නීහරෙය්‍ය පත්තෙන, චලකානට්ඨිකානි වා;
උච්ඡිට්ඨමුදකං වාපි, නීහරන්තස්ස දුක්කටං.

765.

පත්තං පටිග්ගහං කත්වා, ධොවිතුං හත්ථමෙව වා;
මුඛතො නීහටං පත්තෙ, ඨපෙතුං න ච වට්ටති.

766.

අනාපත්ති දසාහස්ස, අන්තොයෙව ච යො පන;
අධිට්ඨෙති විකප්පෙති, විස්සජ්ජෙති විනස්සති.

767.

පඨමස්ස හි පත්තස්ස, පඨමෙන මහෙසිනා;

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා.

පඨමපත්තකථා.

768.

පඤ්චබන්ධනඌනස්මිං, පත්තෙ සති ච යො පන;
විඤ්ඤාපෙය්‍ය නවං පත්තං, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

769.

බන්ධනං එකමුද්දිට්ඨං, ද්වඞ්ගුලාය ච රාජියා;
බන්ධනානි ච චත්තාරි, තථාට්ඨඞ්ගුලරාජියා.

770.

පඤ්ච වා රාජියො යස්ස, එකා වාපි දසඞ්ගුලා;
අපත්තො නාමයං පත්තො, විඤ්ඤාපෙය්‍ය තතො පරං.

771.

අයොපත්තො අනෙකෙහි, ලොහමණ්ඩලකෙහි වා;
බද්ධො වට්ටති මට්ඨො චෙ, අයොචුණ්ණෙන වාණියා.

772.

පත්තං සඞ්ඝස්ස නිස්සට්ඨං, තස්ස නිස්සග්ගියං පන;
අනුකම්පාය තං තස්මිං, අගණ්හන්තස්ස දුක්කටං.

773.

දීයමානෙ තු පත්තස්මිං, යස්ස සො න ච රුච්චති;
අප්පිච්ඡතාය වා පත්තං, තං න ගණ්හාති වට්ටති.

774.

අපත්තස්ස තු භික්ඛුස්ස;
න දාතබ්බොති දීපිතො;
තත්ථ යො පත්තපරියන්තො;
සො දෙය්‍යො තස්ස භික්ඛුනො.

775.

සචෙ සො තං ජිගුච්ඡන්තො, අප්පදෙසෙ ඨපෙති වා;
විස්සජ්ජෙති අභොගෙන, පරිභුඤ්ජති දුක්කටං.

776.

නට්ඨෙ භින්නෙපි වා පත්තෙ, අනාපත්ති පකාසිතා;
අත්තනො ඤාතකාදීනං, ගණ්හතො වා ධනෙන වා.

777.

සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ක්‍රියං පණ්ණත්තිවජ්ජකං;
කායකම්මං වචීකම්මං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

දුතියපත්තකථා.

778.

සප්පිආදිං පුරෙභත්තං, භෙසජ්ජං පටිගය්හ හි;
සාමිසම්පි පුරෙභත්තං, පරිභුඤ්ජති වට්ටති.

779.

තතො පට්ඨාය සත්තාහං, තං වට්ටති නිරාමිසං;
සත්තාහාතික්කමෙ තස්ස, නිස්සග්ගියමුදීරිතං.

780.

පච්ඡාභත්තම්පි ගණ්හිත්වා, කත්වා සන්නිධිකාරකං;
සායතො පන සත්තාහං, වට්ටතෙව නිරාමිසං.

781.

පුරෙභත්තම්පි පච්ඡා වා, සයමුග්ගහිතං පන;
සරීරභොගෙ නෙතබ්බං, සායිතුං න ච වට්ටති.

782.

නවනීතං පුරෙභත්තං, භික්ඛුනා ගහිතං සචෙ;
තාපෙත්වානුපසම්පන්නො, දෙති වට්ටති සාමිසං.

783.

සයං තාපෙති චෙ භික්ඛු, සත්තාහම්පි නිරාමිසං;
තාපනං නවනීතස්ස, සාමපාකො න හොති සො.

784.

පච්ඡාභත්තං ගහෙත්වා චෙ, යෙන කෙනචි තාපිතං;
වට්ටතෙව ච තං සප්පි, සත්තාහම්පි නිරාමිසං.

785.

ඛීරං දධිං චාපි පටිග්ගහෙත්වා;
සයං පුරෙභත්තමථො කරොති;
සප්පිං පුරෙභත්තකමෙව තස්ස;
නිරාමිසං වට්ටති භික්ඛුනො තං.

786.

පච්ඡාභත්තකතො උද්ධං, තං න වට්ටති සායිතුං;

සවත්ථුකස්ස සප්පිස්ස, ගහිතත්තාව භික්ඛුනො.

787.

සත්තාහාතික්කමෙපිස්ස, න දොසො කොචි විජ්ජති;
‘‘පටිග්ගහෙත්වා තානී’’ති, වුත්තත්තා හි මහෙසිනා.

788.

යථා කප්පියසප්පිම්හි, නිස්සග්ගියමුදීරිතං;
තථාකප්පියසප්පිම්හි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

789.

සබ්බාකප්පියමංසානං, වජ්ජෙත්වා මංසමෙව ච;
ඛීරං දධි ච සප්පි ච, නවනීතඤ්ච වට්ටති.

790.

‘‘යෙසං කප්පති මංසඤ්හි, තෙසං සප්පී’’ති කිං ඉදං?
පණීතභොජනස්සාපි, තථා සත්තාහකාලිකෙ.

791.

නිස්සග්ගියස්ස වත්ථූනං, පරිච්ඡෙදනියාමනං;
න චාකප්පියමංසානං, සප්පිආදි නිවාරිතං.

792.

නවනීතෙපි සප්පිම්හි, ගහිතුග්ගහිතාදිකෙ;
සබ්බො වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

793.

තෙලභික්ඛාය භික්ඛූනං, පවිට්ඨානං උපාසකා;
තෙලං වා නවනීතං වා, සප්පිං වා ආකිරන්ති හි.

794.

භත්තසිත්ථානි වා තත්ථ, තණ්ඩුලා වා භවන්ති චෙ;
ආදිච්චපක්කසංසට්ඨං, හොති සත්තාහකාලිකං.

795.

තිලසාසපතෙලං වා, මධුකෙරණ්ඩතෙලකං;
ගහිතං තු පුරෙභත්තං, සාමිසම්පි නිරාමිසං.

796.

පච්ඡාභත්තකතො උද්ධං, සායිතබ්බං නිරාමිසං;
සත්තාහාතික්කමෙ තෙසං, වසා නිස්සග්ගියං සියා.

797.

එරණ්ඩමධුකවටීනි, සාසපාදීනි වත්තනා;
ගහෙත්වා කතතෙලම්පි, හොති සත්තාහකාලිකං.

798.

යාවජීවිකවත්ථුත්තා, තෙසං තිණ්ණම්පි භික්ඛුනො;
සවත්ථුගහණෙ තස්ස, කාචාපත්ති න විජ්ජති.

799.

අත්තනා යං කතං තෙලං, තං වට්ටති නිරාමිසං;
සත්තාහාතික්කමෙනස්ස, හොති නිස්සග්ගියං පන.

800.

දුක්කටං සාසපාදීනං, තෙලත්ථායෙව භික්ඛුනා;
ගහෙත්වා ඨපිතානං තු, සත්තාහාතික්කමෙ සියා.

801.

නාළිකෙරකරඤ්ජානං, තෙලං කුරුවකස්ස ච;
නිම්බකොසම්බකානඤ්ච, තෙලං භල්ලාතකස්ස ච.

802.

ඉච්චෙවමාදිකං සබ්බං, අවුත්තං පාළියං පන;
ගහෙත්වා නික්ඛිපන්තස්ස, දුක්කටං සමයච්චයෙ.

803.

යාවකාලිකභෙදඤ්ච, යාවජීවකමෙව ච;
විදිත්වා සෙසමෙත්ථාපි, සප්පිනා සදිසො නයො.

804.

අච්ඡමච්ඡවරාහානං, සුසුකාගද්‍රභස්ස ච;
වසානං පන පඤ්චන්නං, තෙලං පඤ්චවිධං භවෙ.

805.

සබ්බමෙව වසාතෙලං, කප්පියාකප්පියස්ස ච;
මනුස්සානං වසාතෙලං, ඨපෙත්වා පන වට්ටති.

806.

වසං පටිග්ගහෙත්වාන, පුරෙභත්තං පනත්තනා;
පක්කං වට්ටති සංසට්ඨං, සත්තාහම්පි නිරාමිසං.

807.

සචෙ අනුපසම්පන්නො, කත්වා තං දෙති වට්ටති;

සාමිසම්පි පුරෙභත්තං, තතො උද්ධං නිරාමිසං.

808.

පටිග්ගහෙතුං කාතුං වා, පච්ඡාභත්තං න වට්ටති;
සෙසො වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විභාවිනා.

809.

ගහිතඤ්හි පුරෙභත්තං, මධුං මධුකරීකතං;
වට්ටතෙව පුරෙභත්තං, සාමිසම්පි නිරාමිසං.

810.

පච්ඡාභත්තකතො උද්ධං, සත්තාහම්පි නිරාමිසං;
සත්තාහාතික්කමෙ දොසො, වත්ථූනං ගණනාවසා.

811.

උච්ඡුම්හා පන නිබ්බත්තං, පක්කාපක්කං සනාසනං;
රසාදි පන තං සබ්බං, ‘‘ඵාණිත’’න්ති පවුච්චති.

812.

ඵාණිතං තු පුරෙභත්තං, ගහිතං පන වට්ටති;
සාමිසම්පි පුරෙභත්තං, තතො උද්ධං නිරාමිසං.

813.

අසංසට්ඨෙන උච්ඡුස්ස, රසෙන කතඵාණිතං;
ගහිතෙන පුරෙභත්තං, තදහෙව නිරාමිසං.

814.

උච්ඡුං පටිග්ගහෙත්වාන, කතෙපෙස නයො මතො;
පච්ඡාභත්තකතො උද්ධං, තං න වට්ටති සායිතුං.

815.

ගහිතත්තා සවත්ථුස්ස, සත්තාහාතික්කමෙපි ච;
හොති තස්ස අනාපත්ති, පච්ඡාභත්තං කතෙපි ච.

816.

සංසට්ඨඤ්ච පුරෙභත්තං, ගහිතං තමුපාසකො;
තදහෙ දෙති චෙ කත්වා, සාමිසම්පි ච වට්ටති.

817.

සංසට්ඨෙන පුරෙභත්තං, ගහිතෙන සයංකතං;
පච්ඡාභත්තං කතඤ්චාපි, සත්තාහම්පි නිරාමිසං.

818.

කතං මධුකපුප්ඵානං, ඵාණිතං සීතවාරිනා;
සාමිසම්පි පුරෙභත්තං, තතො උද්ධං නිරාමිසං.

819.

සත්තාහාතික්කමෙපිස්ස, දුක්කටං පරිදීපිතං;
පක්ඛිපිත්වා කතං ඛීරං, හොති තං යාවකාලිකං.

820.

ඵලානං පන සබ්බෙසං, යාවකාලිකසඤ්ඤිනං;
යාවකාලිකමිච්චෙව, ඵාණිතං පරිදීපිතං.

821.

පච්ඡාභත්තම්පි භික්ඛුස්ස, පච්චයෙ සති කෙවලං;
කාලිකා පන වට්ටන්ති, පුරෙභත්තං යථාසුඛං.

822.

ලභිත්වා පන නිස්සට්ඨං, තං තු සත්තාහකාලිකං;
අරුආදීනි මක්ඛෙතුං, සායිතුං වා න වට්ටති.

823.

අඤ්ඤස්ස පන භික්ඛුස්ස, කායභොගෙ ච වට්ටති;
චජිත්වා නිරපෙක්ඛොව, ලභිත්වා පුන සායිතුං.

824.

අනාපත්ති අධිට්ඨෙති, විස්සජ්ජෙති විනස්සති;
අච්ඡින්දිත්වා ච විස්සාසං, ගණ්හතුම්මත්තකාදිනො.

825.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා;
සදාකඨිනචිත්තෙන, පඨමෙනෙව සත්ථුනා.

භෙසජ්ජසික්ඛාපදකථා.

826.

මාසො සෙසොති ගිම්හානං, පරියෙසෙය්‍ය සාටිකං;
අද්ධමාසොව සෙසොති, කත්වා පරිදහෙ බුධො.

827.

කත්වා පන සතුප්පාදං, වස්සසාටිකචීවරං;
නිප්ඵාදෙන්තස්ස භික්ඛුස්ස, සමයෙ පිට්ඨිසම්මතෙ.

828.

හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, ඤාතකාඤ්ඤාතකාදිනො;
තෙසුයෙව ච විඤ්ඤත්තිං, කත්වා නිප්ඵාදනෙ තථා.

829.

කත්වා පන සතුප්පාදං, සමයෙ කුච්ඡිසඤ්ඤිතෙ;
නිප්ඵාදෙන්තස්ස භික්ඛුස්ස, වත්ථමඤ්ඤාතකාදිනො.

830.

තස්සාදින්නකපුබ්බෙසු, වත්තභෙදෙන දුක්කටං;
කරොතො තත්‍ර විඤ්ඤත්තිං, නිස්සග්ගියමුදීරිතං.

831.

ඔවස්සාපෙති චෙ කායං, නග්ගො සතිපි චීවරෙ;
න්හානස්ස පරියොසානෙ, දුක්කටං විවටඞ්ගණෙ.

832.

ඌනකෙ පන මාසස්මිං, අතිරෙකොති සඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

833.

අච්ඡින්නචීවරස්සාපි, අනාපත්තාපදාසුපි;
න්හානකොට්ඨකවාපීසු, න්හායන්තස්ස ච භික්ඛුනො.

834.

සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ක්‍රියං පණ්ණත්තිවජ්ජකං;
කායකම්මං වචීකම්මං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

වස්සිකසාටිකකථා.

835.

සාමං තු චීවරං දත්වා, අච්ඡින්දන්තස්ස තං පුන;
සකසඤ්ඤාය භික්ඛුස්ස, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

836.

එකායෙව පනාපත්ති, එකමච්ඡින්දතො සියා;
බහූනි එකබද්ධානි, අච්ඡින්දන්තස්ස වා තථා.

837.

විසුං ඨිතානි එකෙක-මාහරාපයතො පන;
වත්ථූනං ගණනායස්ස, ආපත්තිගණනා සියා.

838.

‘‘මයා දින්නානි සබ්බානි, ආහරා’’ති ච භාසතො;
එකෙන වචනෙනෙව, හොන්ති ආපත්තියො බහූ.

839.

ආණාපෙති සචෙ අඤ්ඤං, භික්ඛුං ගණ්හාති චීවරං;
බහූනි ගණ්හතාණත්තො, එකං පාචිත්තියං සියා.

840.

‘‘මයා දින්නානි සබ්බානි, ගණ්හා’’ති වදතො පන;
එකායස්ස ච වාචාය, හොන්ති ආපත්තියො බහූ.

841.

‘‘සඞ්ඝාටිමුත්තරාසඞ්ගං, ගණ්හ ගණ්හා’’ති භාසතො;
හොති වාචාය වාචාය, ආණාපෙන්තස්ස දුක්කටං.

842.

විකප්පනුපගං කිඤ්චි, ඨපෙත්වා පච්ඡිමං පරං;
අඤ්ඤං පන පරික්ඛාරං, ඡින්දාපෙන්තස්ස දුක්කටං.

843.

ඨපෙත්වා උපසම්පන්නං, අඤ්ඤෙසං චීවරාදිකං;
අච්ඡින්දතොපි භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

844.

එවං අනුපසම්පන්නෙ, උපසම්පන්නසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, අච්ඡින්දන්තස්ස දුක්කටං.

845.

සො වා දෙති සචෙ තුට්ඨො, දුට්ඨො විස්සාසමෙව වා;
ගණ්හතොපි අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිනො.

846.

අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අඤ්ඤත්‍ර වෙදනායෙත්ථ, හොති සා දුක්ඛවෙදනා.

චීවරච්ඡින්දනකථා.

847.

විඤ්ඤාපෙත්වා සචෙ සුත්තං, ඡබ්බිධං සානුලොමිකං;
චීවරං තන්තවායෙහි, වායාපෙති න වට්ටති.

848.

සාමං විඤ්ඤාපිතං සුත්තං, අකප්පියමුදීරිතං;
තන්තවායොපි විඤ්ඤත්තො, තථා අඤ්ඤාතකාදිකො.

849.

විඤ්ඤත්තතන්තවායෙන, සුත්තෙනාකප්පියෙන ච;
චීවරං වායාපෙන්තස්ස, නිස්සග්ගියමුදීරිතං.

850.

විදත්ථිමත්තෙ දීඝෙන, හත්ථමත්තෙ තිරීයතො;
වීතෙ නිස්සග්ගියං වුත්තං, ඵලකෙ ඵලකෙපි ච.

851.

තෙනෙව කප්පියං සුත්තං, වායාපෙන්තස්ස දුක්කටං;
තථෙව තන්තවායෙන, කප්පියෙන අකප්පියං.

852.

එකන්තරිකතො වාපි, දීඝතො වා තිරීයතො;
කප්පියාකප්පියෙහෙව, වීතෙ සුත්තෙහි දුක්කටං.

853.

කප්පියාකප්පියෙහෙව, තන්තවායෙහි චෙ කතෙ;
කප්පියාකප්පියං සුත්තං, මිස්සෙත්වා තස්ස දුක්කටං.

854.

සචෙ අකප්පියං සුත්තං, වාරෙනෙව විනන්ති තෙ;
දස්සෙත්වාව පරිච්ඡෙදං, අකප්පියවිතෙ පන.

855.

පාචිත්තියං පමාණස්මිං, තදූනෙ දුක්කටං සියා;
ඉතරෙන විතෙ වත්ථෙ, උභයත්ථෙව දුක්කටං.

856.

ද්වෙපි චෙමං ගහෙත්වා වා, එකතො වා විනන්ති චෙ;
ඵලකෙ ඵලකෙ තස්ස, දුක්කටං පරිදීපිතං.

857.

එතෙනෙව උපායෙන, භෙදෙ සබ්බත්ථ සාධුකං;
ආපත්තිභෙදො විඤ්ඤෙයො, විඤ්ඤුනා විනයඤ්ඤුනා.

858.

කප්පියො තන්තවායොපි, සචෙ සුත්තම්පි කප්පියං;

චීවරං වායාපෙන්තස්ස, අනාපත්ති පකාසිතා.

859.

අනාපත්ති පරිස්සාවෙ, ආයොගෙ අංසබද්ධකෙ;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

සුත්තවිඤ්ඤත්තිකථා.

860.

අප්පවාරිතඤාතීනං, තන්තවායෙ සමෙච්ච වෙ;
විකප්පං චීවරෙ භික්ඛු, ආපජ්ජති න වට්ටති.

861.

දීඝායතප්පිතත්ථාය, සුත්තවඩ්ඪනකෙ කතෙ;
භික්ඛු නිස්සග්ගියාපත්තිං, ආපජ්ජති න සංසයො.

862.

භික්ඛුනො ඤාතකාදීනං, තන්තවායෙසු අත්තනො;
ධනෙනඤ්ඤස්ස වත්ථාය, අනාපත්තිං විනිද්දිසෙ.

863.

වායාපෙන්තස්ස අප්පග්ඝං, මහග්ඝං කත්තුකාමිනො;
තථා උම්මත්තකාදීනං, සෙසං වුත්තමනන්තරෙ.

පෙසකාරකථා.

864.

වස්සංවුට්ඨයෙ යමුද්දිස්ස, භික්ඛු දීයති චීවරං;
පවාරණාය පුබ්බෙව, තං හොතච්චෙකචීවරං.

865.

පුරෙ පවාරණායෙව, භාජෙත්වා යදි ගය්හති;
වස්සච්ඡෙදො න කාතබ්බො, සඞ්ඝිකං තං කරොති වෙ.

866.

අනාපත්ති අධිට්ඨෙති, අන්තොසමයමෙව තං;
විස්සජ්ජෙති විකප්පෙති, විනස්සති ච ඩය්හති.

867.

තස්සච්චායිකවත්ථස්ස, කථිනෙ තු අනත්ථතෙ;
පරිහාරෙකමාසොව, දසාහපරමො මතො.

868.

අත්ථතෙ කඨිනෙ තස්ස, පඤ්ච මාසා පකාසිතා;
පරිහාරො මුනින්දෙන, දසාහපරමා පන.

869.
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා;
පඨමෙනාක්‍රියාචිත්තං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

අච්චෙකචීවරකථා.

870.
වසිත්වා පන වෙ භික්ඛු, පුබ්බකත්තිකපුණ්ණමං;
ඨපෙත්වා චීවරං ගාමෙ, පච්චයෙ සති තාදිසෙ.

871.
ඡාරත්තපරමං තෙන, වසිතබ්බං විනා තතො;
උත්තරිං වසතො දොසො, විනා සඞ්ඝස්ස සම්මුතිං.

872.
කත්තිකෙයෙව මාසස්මිං, පඨමාය පවාරිතො;
පච්ඡිමෙන පමාණෙන, යුත්තෙ සාසඞ්කසම්මතෙ.

873.
සෙනාසනෙ වසන්තොව, ඨපෙතුං එකචීවරං;
චතුරඞ්ගසමායොගෙ, ලභතීති පකාසිතො.

874.
යං ගාමං ගොචරං කත්වා, භික්ඛු ආරඤ්ඤකෙ වසෙ;
තස්මිං ගාමෙ ඨපෙතුං තං, මාසමෙකං තු වට්ටති.

875.
අඤ්ඤත්ථෙව වසන්තස්ස, ඡාරත්තපරමං මතං;
අයමස්ස අධිප්පායො, පටිච්ඡන්නො පකාසිතො.

876.
සෙනාසනමථාගන්ත්වා, සත්තමං අරුණං පන;
උට්ඨාපෙතුං විදූරත්තා, අසක්කොන්තස්ස භික්ඛුනො.

877.
ගාමසීමම්පි වා ගන්ත්වා, වසිත්වා යත්ථ කත්ථචි;
චීවරස්ස පවත්තිං සො, ඤත්වා ගච්ඡති වට්ටති.

878.

එවඤ්චාපි අසක්කොන්තො, ඤත්වා තත්ථෙව පණ්ඩිතො;
ඛිප්පං පච්චුද්ධරෙ ඨානෙ, අතිරෙකෙ හි තිට්ඨති.

879.
විස්සජ්ජෙති අනාපත්ති, විනස්සති ච ඩය්හති;
අච්ඡින්දනෙ ච විස්සාසෙ, භික්ඛුසම්මුතියාපි වා.

880.
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා;
දුතියෙන, මුනින්දෙන, තෙන සාසඞ්කසම්මතෙ.

සාසඞ්කකථා.

881.
ජානං පරිණතං ලාභං, භික්ඛුසඞ්ඝස්ස යො පන;
අත්තනො පරිණාමෙය්‍ය, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

882.
සචෙ ''අඤ්ඤස්ස දෙහී''ති, පරිණාමෙති භික්ඛුනො;
සුද්ධිකං සුද්ධචිත්තෙන, පාචිත්තියමුදීරිතං.

883.
චීවරං වා පරස්සෙක-මෙකං වා පන අත්තනො;
පරිණාමෙය්‍ය චෙ සද්ධිං, ද්වෙ පාචිත්තියො සියුං.

884.
සඞ්ඝස්ස පන යං දින්නං, තං ගහෙතුං න වට්ටති;
සඞ්ඝස්සෙව පදාතබ්බො, අදෙන්තස්ස පරාජයො.

885.
චෙතියස්ස ච සඞ්ඝස්ස, පුග්ගලස්සපි වා පන;
අඤ්ඤස්ස පොණමඤ්ඤස්ස, පරිණාමෙය්‍ය දුක්කටං.

886.
යො පනන්තමසො භික්ඛු, සුනඛස්සපි ඔණතං;
සුනඛස්ස පනඤ්ඤස්ස, පරිණාමෙය්‍ය දුක්කටං.

887.
ඉදඤ්හි තිසමුට්ඨානං, ක්‍රියං සඤ්ඤාවිමොක්ඛකං;
කායකම්මං වචීකම්මං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

පරිණතකථා.

පත්තවග්ගො තතියො.

888.

තෙනෙකවත්ථුග්ගතරඞ්ගමාලං;
සීලන්තමාපත්තිවිපත්තිගාහං;
තරන්ති පඤ්ඤත්තිමහාසමුද්දං;
විනිච්ඡයං යෙ පනිමං තරන්ති.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ නිස්සග්ගියකථා නිට්ඨිතා.

පාචිත්තියකථා

889.

සම්පජානමුසාවාදෙ, පාචිත්තියමුදීරිතං;
දවා රවා භණන්තස්ස, න දොසුම්මත්තකාදිනො.

890.

අඤ්ඤත්ථාපත්තියො පඤ්ච, මුසාවාදස්ස කාරණා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අදින්නාදානතුල්‍යකා.

සම්පජානමුසාවාදකථා.

891.

ජාතිආදීසු වුත්තෙසු, දසස්වක්කොසවත්ථුසු;
භූතෙන වා අභූතෙන, යෙන කෙනචි වත්ථුනා.

892.

යාය කායචි භාසාය, හත්ථමුද්දාය වා පන;
පාරාජිකමනාපන්නං, භික්ඛුමාපන්නමෙව වා.

893.

අඤ්ඤත්‍රඤ්ඤාපදෙසෙන, ඔමසන්තස්ස භික්ඛුනො;
තත්ථ පාචිත්තියාපත්ති, සම්බුද්ධෙන පකාසිතා.

894.

තෙහෙවඤ්ඤාපදෙසෙන, පාළිමුත්තපදෙහිපි;
සබ්බත්ථානුපසම්පන්නං, අක්කොසන්තස්ස දුක්කටං.

895.

අනක්කොසිතුකාමස්ස, කෙවලං දවකම්‍යතා;
වදතො පන සබ්බත්ථ, දුබ්භාසිතමුදීරිතං.

896.

පච්චයානුපසම්පන්න-ට්ඨානෙ ඉධ ච භික්ඛුනී;
අනාපත්ති පුරක්ඛත්වා, අත්ථධම්මානුසාසනිං.

897.

වදතො පන භික්ඛුස්ස, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අනන්තරසමා වුත්තා, දුක්ඛා හොතෙත්ථ වෙදනා.

ඔමසවාදකථා.

898.

ආපත්ති භික්ඛුපෙසුඤ්ඤෙ, දුවිධාකාරතො සියා;
අත්තනො පියකාමස්ස, පරභෙදත්ථිනොපි වා.

899.

අක්කොසන්තස්ස පරියාය-පාළිමුත්තනයෙහි ච;
වචනස්සුපසංහාරෙ, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

900.

තථා අනුපසම්පන්න-අක්කොසං හරතොපි ච;
ඨිතා අනුපසම්පන්න-ට්ඨානෙ ඉධ ච භික්ඛුනී.

901.

න චෙව පියකාමස්ස, න ච භෙදත්ථිනොපි වා;
පාපානං ගරහත්ථාය, වදන්තස්ස ච භික්ඛුනො.

902.

තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්තීති දීපිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අදින්නාදානසාදිසා.

පෙසුඤ්ඤකථා.

903.

ඨපෙත්වා භික්ඛුනිං භික්ඛුං, අඤ්ඤෙන පිටකත්තයං;
ධම්මං සහ භණන්තස්ස, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

904.

රාජොවාදාදයො වුත්තා, **මහාපච්චරියාදිසු**;
අනාරුළ්හෙසු සඞ්ගීතිං, ආපත්තිජනකාති හි.

905.

දුක්කටං හොති භික්ඛුස්මිං, තථා භික්ඛුනියාපි ච;
භික්ඛුස්සානුපසම්පන්න-සඤ්ඤිනො විමතිස්ස වා.

906.

එකතො උද්දිසාපෙති, සජ්ඣායං වා කරොති යො;
භණන්තං පගුණං ගන්ථං, ඔපාතෙති ච යො පන.

907.

තස්ස චානුපසම්පන්න-සන්තිකෙ ගණ්හතොපි ච;
උද්දෙසං තු අනාපත්ති, භණනෙ තෙන එකතො.

908.

වාචතො ච සමුට්ඨාති, වාචාචිත්තද්වයාපි ච;
සමුට්ඨානමිදං වුත්තං, පදසොධම්මසඤ්ඤිතං.

පදසොධම්මකථා.

909.

සබ්බච්ඡන්නපරිච්ඡන්නෙ, නිපජ්ජෙය්‍ය සචෙ පන;
යෙභුය්‍යෙන පරිච්ඡන්නෙ, ඡන්නෙ සෙනාසනෙපි වා.

910.

තිස්සන්නං පන රත්තීනං, උද්ධං යො පන රත්තියං;
ඨපෙත්වා භික්ඛුං අඤ්ඤෙන, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

911.

වත්ථුං යං පන නිද්දිට්ඨං, මෙථුනස්ස පහොනකං;
ආපත්‍යන්තමසො තෙන, තිරච්ඡානගතෙනපි.

912.

නිපන්නෙ උපසම්පන්නෙ, ඉතරො චෙ නිපජ්ජති;
ඉතරස්මිං නිපන්නෙ වා, සචෙ භික්ඛු නිපජ්ජති.

913.

උභින්නං උට්ඨහිත්වා වා, නිපජ්ජනපයොගතො;
ආපත්තානුපසම්පන්න-ගණනායපි වා සියා.

914.

සචෙ පිධාය වා ගබ්භං, නිපජ්ජතිපිධාය වා;
ආපත්තත්ථඞ්ගතෙ සූරියෙ, චතුත්ථදිවසෙ සියා.

915.

දියඩ්ඪහත්ථුබ්බෙධෙන, පාකාරචයනාදිනා;
පරික්ඛිත්තම්පි තං සබ්බං, පරික්ඛිත්තන්ති වුච්චති.

916.

භික්ඛුස්සන්තමසො දුස්ස-කුටියං වසතොපි ච;
සහසෙය්‍යාය ආපත්ති, හොතීති පරිදීපිතො.

917.

සබ්බච්ඡන්නපරිච්ඡන්න-යෙභුය්‍යාදිප්පභෙදතො;
සත්ත පාචිත්තියානෙත්ථ, දට්ඨබ්බානි සුබුද්ධිනා.

918.

අඩ්ඪච්ඡන්නපරිච්ඡන්නෙ, දුක්කටං පරිදීපිතං;
සබ්බචූළපරිච්ඡන්න-ඡන්නාදීහිපි පඤ්චධා.

919.

අනාපත්ති දිරත්තං වා, තිරත්තං වසතො සහ;
අරුණස්ස පුරෙයෙව, තතියාය ච රත්තියා.

920.

නික්ඛමිත්වා වසන්තස්ස, පුන සද්ධිඤ්ච භික්ඛුනො;
තථා සබ්බපරිච්ඡන්න-සබ්බච්ඡන්නාදිකෙපි ච.

921.

එවං අනුපසම්පන්නෙ, නිපන්නෙපි නිසීදතො;
සෙසා එළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

සහසෙය්‍යාකථා.

922.

සචෙ තදහුජාතාය, අපි යො මානුසිත්ථියා;
සහසෙය්‍යං පකප්පෙය්‍ය, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

923.

දිස්සමානකරූපාය, යක්ඛියා පෙතියා සහ;
රත්තියං යො නිපජ්ජෙය්‍ය, දෙවියා පණ්ඩකෙන වා.

924.

මෙථුනවත්ථුභූතාය, තිරච්ඡානගතිත්ථියා;
වත්ථූනං ගණනායස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

925.

ඉධෙකදිවසෙනෙව, ආපත්ති පරිදීපිතා;
සෙසො අනන්තරෙ වුත්ත-සදිසොව විනිච්ඡයො.

දුතියසහසෙය්‍යාකථා.

926.
උද්ධං ඡප්පඤ්චවාචාහි, විඤ්ඤුං පුරිසවිග්ගහං;
විනා ධම්මං භණන්තස්ස, හොති පාචිත්ති ඉත්ථියා.

927.
ගාථාපාදො පනෙකොව, එකවාචාති සඤ්ඤිතො;
පදසොධම්මං නිද්දිට්ඨං, ධම්මමට්ඨකථම්පි වා.

928.
ඡන්නං උපරි වාචානං, පදාදීනං වසා පන;
දෙසෙන්තස්ස සියාපත්ති, පදාදිගණනාය ච.

929.
නිම්මිනිත්වා ඨිතෙනාපි, සද්ධිං පුරිසවිග්ගහං;
යක්ඛෙනපි ච පෙතෙන, තිරච්ඡානගතෙනපි.

930.
ඨිතස්ස මාතුගාමස්ස, ධම්මං යො පන භාසති;
ඡන්නං උපරි වාචානං, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

931.
පුරිසෙ ඉත්ථිසඤ්ඤිස්ස, විමතිස්ස ච පණ්ඩකෙ;
උත්තරි ඡහි වාචාහි, වදතො හොති දුක්කටං.

932.
ඉත්ථිරූපං ගහෙත්වාන, ඨිතානං භාසතොපි ච;
දුක්කටං යක්ඛිපෙතීනං, තිරච්ඡානගතිත්ථියා.

933.
පුරිසෙ සති විඤ්ඤුස්මිං, සයං උට්ඨාය වා පුන;
දෙසෙන්තස්ස නිසීදිත්වා, මාතුගාමස්ස වා තථා.

934.
අඤ්ඤිස්සා පුන අඤ්ඤිස්සා, ඉත්ථියා භණතොපි ච;
ඡහි පඤ්චහි වාචාහි, අනාපත්ති පකාසිතා.

935.
පදසොධම්මතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො මතා;
අයමෙව විසෙසොති, ක්‍රියාක්‍රියමිදං පන.

ධම්මදෙසනාකථා.

936.
මහග්ගතං පණීතං වා, ආරොචෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
ඨපෙත්වා භික්ඛුනිං භික්ඛුං, භූතෙ පාචිත්තියං සියා.

937.
නො චෙ ජානාති සො වුත්තං, ආරොචෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
පරියායවචනෙ චස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

938.
අනාපත්ති තථාරූපෙ, කාරණෙ සති භාසතො;
සබ්බස්සපි ච සීලාදිං, වදතො ආදිකම්මිනො.

939.
උම්මත්තකපදං එත්ථ, න වුත්තං තදසම්භවා;
භූතාරොචනකං නාම, සමුට්ඨානමිදං මතං.

940.
කායතො වාචතො කාය-වාචතො ච තිධා සියා;
කුසලාබ්‍යාකතෙහෙව, ද්විචිත්තඤ්ච ද්විවෙදනං.

භූතාරොචනකථා.

941.
ආපත්තිං පන දුට්ඨුල්ලං, ආරොචෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
ආපත්තානුපසම්පන්නෙ, ඨපෙත්වා භික්ඛුසම්මුතිං.

942.
සඞ්ඝාදිසෙසමාපන්නො, මොචෙත්වා අසුචිං අයං;
සටෙත්වා වත්ථුනාපත්තිං, වදන්තස්සෙව වජ්ජතා.

943.
ඉධ සඞ්ඝාදිසෙසාව, දුට්ඨුල්ලාපත්තියො මතා;
තස්මා සුද්ධස්ස දුට්ඨුල්ලං, වදං පාචිත්තියං ඵුසෙ.

944.
අදුට්ඨුල්ලාය දුට්ඨුල්ල-සඤ්ඤිනො විමතිස්ස වා;
ආපත්තියොපි වා සෙසා, ආරොචෙන්තස්ස දුක්කටං.

945.
තථා අනුපසම්පන්නෙ, දුට්ඨුල්ලං පඤ්චධා මතං;

අජ්ඣාචාරමදුට්ඨුල්ලං, ආරොචෙතුං න වට්ටති.

946.

වත්ථුං වා පන ආපත්තිං, ආරොචෙන්තස්ස කෙවලං;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, භික්ඛුසම්මුතියා තථා.

947.

එවමුම්මත්තකාදීනං, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

දුට්ඨුල්ලාරොචනකථා.

948.

ඛණෙය්‍ය වා ඛණාපෙය්‍ය, පථවිං යො අකප්පියං;
භෙදාපෙය්‍ය ච භින්දෙය්‍ය, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

949.

සයමෙව ඛණන්තස්ස, පථවිං පන භික්ඛුනො;
පහාරස්මිං පහාරස්මිං, පාචිත්තියමුදීරිතං.

950.

ආණාපෙන්තස්ස එකාව, දිවසං ඛණතොපි ච;
පුනප්පුනාණාපෙන්තස්ස, වාචතො වාචතො සියා.

951.

‘‘ඛණ පොක්ඛරණිං වාපිං, ආවාටං ඛණ කූපකං’’;
ඉච්චෙවං තු වදන්තස්ස, කොචි දොසො න විජ්ජති.

952.

‘‘ඉමං ඛණ ච ඔකාසං, ඉධ පොක්ඛරණිං ඛණ;
ඉමස්මිං ඛණ ඔකාසෙ’’, වත්තුමෙවං න වට්ටති.

953.

‘‘කන්දං ඛණ කුරුන්දං වා, ථූණං ඛණ ච ඛාණුකං;
මූලං ඛණ ච තාලං වා’’, එවං වදති වට්ටති.

954.

‘‘ඉමං මූලං ඉමං වල්ලිං, ඉමං තාලං ඉමං නළං;
ඛණා’’ති නියමෙත්වාන, වත්තුං පන න වට්ටති.

955.

උස්සිඤ්චිතුං සවෙ සක්කා, සටෙහි තනුකද්දමො;

භික්ඛුනා අපනෙතබ්බො, ඛහලං න ච වට්ටති.

956.
භිජ්ජිත්වා නදියාදීනං, පතිතං තොයසන්තිකෙ;
තටං වට්ටං විකොපෙතුං, චාතුමාසම්පි වට්ටති.

957.
සචෙ පතති තොයස්මිං, දෙවෙ වුට්ඨෙපි වට්ටති;
චාතුමාසමතික්කන්තෙ, තොයෙ දෙවො හි වස්සති.

958.
පාසාණපිට්ඨියං සොණ්ඩිං, ඛණන්ති යදි තත්ථ තු;
රජං පතති චෙ පුබ්බං, පච්ඡා දෙවොභිවස්සති.

959.
සොධෙතුං භින්දිතුං අන්තො-චාතුමාසං තු වට්ටති;
චාතුමාසකතො උද්ධං, විකොපෙතුං න වට්ටති.

960.
වාරිනා පඨමං පුණ්ණෙ, පච්ඡා පතති චෙ රජං;
තං වට්ටති විකොපෙතුං, තොයෙ දෙවො හි වස්සති.

961.
අල්ලීයති වුසායන්තෙ, පිට්ඨිපාසාණකෙ රජං;
චාතුමාසච්චයෙ තම්පි, විකොපෙතුං න වට්ටති.

962.
සචෙ අකතපබ්භාරෙ, වම්මිකො පන උට්ඨිතො;
යථාසුඛං විකොපෙය්‍ය, චාතුමාසච්චයෙපි ච.

963.
අබ්භොකාසෙ සචෙ වට්ඨො, චාතුමාසං තු වට්ටති;
රුක්ඛෙ උපචිකාදීනං, මත්තිකායපි සො නයො.

964.
මූසිකුක්කර ගොකණ්ට-ගණ්ඩුප්පාදමලෙසුපි;
අයමෙව නයො වුත්තො, අසම්බද්ධෙසු භූමියා.

965.
තෙහෙව සදිසා හොන්ති, කසිනඞ්ගලමත්තිකා;
අච්ඡින්නා භූමිසම්බන්ධා, සා ජාතපථවී සියා.

966.

සෙනාසනම්පි අච්ඡන්නං, විනට්ඨඡදනම්පි වා;
චාතුමාසකතො උද්ධං, ඔවට්ඨං න විකොපයෙ.

967.

තතො ''ගොපානසිං භිත්තිං, ථම්භං වා පදරත්ථරං;
ගණ්හිස්සාමී''ති සඤ්ඤාය, ගහෙතුං පන වට්ටති.

968.

ගණ්හන්තස්සිට්ඨකාදීනි, සචෙ පතති මත්තිකා;
අනාපත්ති සියාපත්ති, මත්තිකං යදි ගණ්හති.

969.

අතින්තො මත්තිකාපුඤ්ජො, අන්තොගෙහෙ සචෙ සියා;
අනොවට්ඨො ච භික්ඛූනං, සබ්බදා හොති කප්පියො.

970.

වුට්ඨෙ පුන ච ගෙහස්මිං, ගෙහං ඡාදෙන්ති තං සචෙ;
චාතුමාසච්චයෙ සබ්බො, තින්තො හොති අකප්පියො.

971.

යත්තකං තත්ථ තින්තං තු, තත්තකං හොත්‍යකප්පියං;
අතින්තං තත්ථ යං යං තු, තං තං හොති හි කප්පියං.

972.

තෙමිතො වාරිනා සො චෙ, එකාබද්ධොව භූමියා;
පථවී චෙව සා ජාතා, න වට්ටති තතො පරං.

973.

අබ්භොකාසෙ ච පාකාරො, ඔවට්ඨො මත්තිකාමයො;
චාතුමාසච්චයෙ ''ජාතා, පථවී''ති පවුච්චති.

974.

තත්ථ ලග්ගං රජං සණ්හං, අසංසත්තොව මත්තසො;
ඡුපිත්වා අල්ලහත්ථෙන, සචෙ ගණ්හාති වට්ටති.

975.

සචෙ ඉට්ඨකපාකාරො, යෙභුය්‍යකථලෙ පන;
ඨානෙ තිට්ඨති සො තස්මා, විකොපෙය්‍ය යථාසුඛං.

976.

අබ්භොකාසෙ ඨිතං ථම්භං, චාලෙත්වා පනිතො විතො;

පඨවිං තු විකොපෙත්වා, ගහෙතුං න ච වට්ටති.

977.

අඤ්ඤම්පි සුක්ඛරුක්ඛං වා, ඛාණුකං වාපි ගණ්හතො;
අයමෙව නයො දොසො, උජුමුද්ධරතො න ච.

978.

පාසාණං යදි වා රුක්ඛං, උච්චාලෙත්වා පවට්ටති;
න දොසො සුද්ධචිත්තස්ස, සචෙ පඨවි භිජ්ජති.

979.

ඵාලෙන්තානම්පි දාරූනි, සාඛාදීනි ච කඩ්ඪතො;
අයමෙව නයො වුත්තො, භූමියං සුද්ධචෙතසො.

980.

කණ්ටකං සූචිමට්ඨිං වා, ඛිලං වා භූමියං පන;
ආකොටෙතුං පවෙසෙතුං, භික්ඛුනො න ච වට්ටති.

981.

''අහං පස්සාවධාරාය, භින්දිස්සාමී''ති මෙදිනිං;
භික්ඛුස්ස පන පස්සාව-මෙවං කාතුං න වට්ටති.

982.

අනාපත්ති කරොන්තස්ස, සචෙ භිජ්ජති මෙදිනී;
සමජ්ජතො සමං කාතුං, සංසිතුං න ච වට්ටති.

983.

පාදඞ්ගුට්ඨයෙන වා භූමිං, ලිඛිතුම්පි න වට්ටති;
භින්දන්තෙන ච පාදෙහි, තථා චඞ්කමිතුම්පි වා.

984.

පඨවිං අල්ලහත්ථෙන, ඵුසිත්වා සුඛුමං රජං;
අසංසන්තො ගහෙත්වා චෙ, හත්ථං ධොවති වට්ටති.

985.

සයං දහති චෙ භූමිං, දහාපෙති පරෙහි වා;
ආපත්තන්තමසො පත්තං, දහන්තස්සාපි භික්ඛුනො.

986.

ඨානෙසු යත්තකෙස්වග්ගිං, දෙති දාපෙති වා පන;
තත්තකානෙව භික්ඛුස්ස, හොන්ති පාචිත්තියානිපි.

987.

ඨපෙතුං භික්ඛුනො අග්ගිං, භූමියං න ච වට්ටති;
කපාලෙ පත්තපචනෙ, ඨපෙතුං පන වට්ටති.

988.

අග්ගිං උපරි දාරූනං, ඨපෙතුං න ච වට්ටති;
දහන්තො තානි ගන්ත්වා සො, භූමිං දහති චෙ පන.

989.

එසෙව ච නයො වුත්තො, ඉට්ඨකාවාසකාදිසු;
ඨපෙතුං ඉට්ඨකාදීනං, මත්ථකෙස්වෙව වට්ටති.

990.

කස්මා පනාති චෙ? තෙස-මනුපාදානභාවතො;
ඛාණුකෙ සුක්ඛරුක්ඛෙ වා, අග්ගිං දාතුං න වට්ටති.

991.

අනාපත්ති තිණුක්කං තු, ගහෙත්වා පන ගච්ඡතො;
ඩය්හමානෙ තු හත්ථස්මිං, සචෙ පාතෙති භූමියං.

992.

පුන තං පතිතට්ඨානෙ, දත්වා තස්ස පනින්ධනං;
අග්ගිං වට්ටති කාතුන්ති, **මහාපච්චරියං** රුතං.

993.

තස්සාපථවියංයෙව, පථවීති ච සඤ්ඤිනො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, දුක්කටං පරියාපුතං.

994.

අනාපත්ති ''ඉමං ජාන, ඉමමාහර දෙහි''ති;
වදන්තස්ස, සචිත්තඤ්ච, තිසමුට්ඨානමෙව ච.

පථවීඛණනකථා.

මුසාවාදවග්ගො පඨමො.

995.

භවන්තස්ස ච භූතස්ස, භූතගාමස්ස භික්ඛුනො;
පාතබ්‍යතානිමිත්තං තු, පාචිත්තියමුදීරිතං.

996.

උදකට්ඨො ථලට්ඨොති, දුවිධො හොති සො පන;

තිලබීජාදිකො තත්ථ, සපණ්ණොපි අපණ්ණකො.

997.

උදකට්ඨොති විඤ්ඤෙය්‍යො, සබ්බො සෙවාලජාතිකො;
විකොපෙන්තස්ස තං සබ්බං, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

998.

වියූහිත්වා තු හත්ථෙන, න්හායිතුං පන වට්ටති;
හොති තස්ස ච සබ්බම්පි, ඨානඞ්හි සකලං ජලං.

999.

උදකෙන විනා චෙච්ච, තං පනුද්ධරිතුං ජලා;
න ච වට්ටති භික්ඛුස්ස, ඨානසඞ්කමනඞ්හි තං.

1000.

උදකෙනුක්ඛිපිත්වා තං, පක්ඛිපන්තස්ස වාරිසු;
වට්ටතීති ච නිද්දිට්ඨං, සබ්බඅට්ඨකථාසුපි.

1001.

ජලෙ වල්ලිතිණාදීනි, උද්ධරන්තස්ස තොයතො;
විකොපෙන්තස්ස වා තත්ථ, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

1002.

පරෙහුප්පාටිතානෙත්ථ, විකොපෙන්තස්ස දුක්කටං;
ගච්ඡන්ති හි යතො තානි, බීජගාමෙන සඞ්ගහං.

1003.

ඵලට්ඨෙ ජින්නරුක්ඛානං, යීතො හරිතඛාණුකො;
උද්ධං වඩ්ඪනකො තස්ස, භූතගාමෙන සඞ්ගහො.

1004.

නාළිකෙරාදිකානම්පි, ඛාණු උද්ධං න වඩ්ඪති;
තස්මා තස්ස කතො හොති, බීජගාමෙන සඞ්ගහො.

1005.

තථා කදලියා ඛාණු, ඵලිතාය පකාසිතො;
අඵලිතාය යො ඛාණු, භූතගාමෙන සො මතො.

1006.

ඵලිතා කදලී යාව, නීලපණ්ණා ච තාව සා;
නළවෙළුතිණාදීන-මයමෙව විනිච්ඡයො.

1007.

අග්ගතො පන පට්ඨාය, යදායං වෙළු සුස්සති;
තදා සඞ්ගහිතො හොති, බීජගාමෙන නාමසො.

1008.

ඉන්දසාලාදිරුක්ඛානං, බීජගාමෙන සඞ්ගහො;
ඡින්දිත්වා ඨපිතානං තු, විඤ්ඤෙය්‍යො විනයඤ්ඤුනා.

1009.

මණ්ඩපාදීනමත්ථාය, නික්ඛණන්ති ච තෙ සචෙ;
නිග්ගතෙ මූලපණ්ණස්මිං, භූතගාමෙන සඞ්ගහො.

1010.

මූලමත්තෙපි වා යෙසං, පණ්ණමත්තෙපි වා පන;
නිග්ගතෙපි කතො තෙසං, බීජගාමෙන සඞ්ගහො.

1011.

සකන්දා පන තාලට්ඨී, බීජගාමොති වුච්චති;
පත්තවට්ටි යදා නීලා, නිග්ගච්ඡති තදා න ච.

1012.

නාළිකෙරතචං භිත්වා, දන්තසූචිව අඞ්කුරො;
නිග්ගච්ඡති තදා සොපි, බීජගාමොති වුච්චති.

1013.

මිගසිඞ්ගසමානාය, සතියා පත්තවට්ටියා;
අනිග්ගතෙපි මූලස්මිං, භූතගාමොති වුච්චති.

1014.

න හොන්ති හරිතා යාව, වීහිආදීනමඞ්කුරා;
නිග්ගතෙසුපි පණ්ණෙසු, බීජගාමෙන සඞ්ගහො.

චත්තාරො භාණවාරා නිට්ඨිතා.

1015.

අම්බජම්බුට්ඨිකාදීන-මෙසෙව ච විනිච්ඡයො;
වන්දාකා වාපි අඤ්ඤං වා, රුක්ඛෙ ජායති යං පන.

1016.

රුක්ඛොවස්ස සියා ඨානං, විකොපෙතුං න වට්ටති;
අමූලවල්ලිආදීන-මයමෙව විනිච්ඡයො.

1017.

පාකාරාදීසු සෙවාලො, අග්ගබීජන්ති වුච්චති;
යාව ද්වෙ තීණි පත්තානි, න සඤ්ජායන්ති තාව සො.

1018.

පත්තෙසු පන ජාතෙසු, වත්ථු පාචිත්තියස්ස සො;
සංසිත්වා පන තං තස්මා, අපනෙතුං න වට්ටති.

1019.

සෙවාලෙ බහි පානීය-ඝටාදීනං තු දුක්කටං;
අබ්බොහාරොව සො අන්තො, පූවාදීසුපි කණ්ණකං.

1020.

පාසාණදද්දුසෙවාල-සෙලෙය්‍යාපප්පභුතීනි ච;
හොන්ති දුක්කටවත්ථූනි, අපත්තානීති නිද්දිසෙ.

1021.

පුප්ඵිතං තු අහිච්ඡත්තං, අබ්බොහාරිකතං ගතං;
සචෙ තං මකුළං හොති, හොති දුක්කටවත්ථුකං.

1022.

රුක්ඛෙ තචං විකොපෙත්වා, තථා පප්පටිකම්පි ච;
නිය්‍යාසම්පි පනල්ලස්මිං, ගහෙතුං න ච වට්ටති.

1023.

නුහිආදීසු රුක්ඛෙසු, තාලපණ්ණාදිකෙසු වා;
ලිඛතො තත්ථජාතෙසු, පාචිත්තියමුදීරයෙ.

1024.

පුප්ඵං පණ්ඩුපලාසං වා, ඵලං වා පක්කමෙව වා;
පාතෙන්තස්ස ච චාලෙත්වා, පාචිත්තියමුදීරිතං.

1025.

නාමෙත්වා ඵලිනිං සාඛං, දාතුං වට්ටති ගණ්හතො;
සයං ඛාදිතුකාමො චෙ, දාතුමෙවං න වට්ටති.

1026.

උක්ඛිපිත්වා පරං කඤ්චි, ගාහාපෙතුම්පි වට්ටති;
පුප්ඵානි ඔචිනන්තෙසු, අයමෙව විනිච්ඡයො.

1027.

යෙසං රුහති රුක්ඛානං, සාඛා තෙසම්පි සාඛිනං;

කප්පියං තමකාරෙත්වා, විකොපෙන්තස්ස දුක්කටං.

1028.

අයමෙව නයො අල්ල-සිඞ්ගිවෙරාදිකෙසුපි;
දුක්කටං බීජගාමෙසු, නිද්දිට්ඨත්තා මහෙසිනා.

1029.

‘‘රුක්ඛං ඡින්ද ලතං ඡින්ද, කන්දං මූලම්පි උද්ධර;
උප්පාටෙහී’’ති වත්තුම්පි, වට්ටතෙවානියාමතො.

1030.

‘‘අම්බං ජම්බුම්පි නිම්බං වා, ඡින්ද භින්දුද්ධරා’’ති වා;
ගහෙත්වා පන නාමම්පි, වට්ටතෙවානියාමතො.

1031.

‘‘ඉමං රුක්ඛං ඉමං වල්ලිං, ඉමං ඡල්ලිං ඉමං ලතං;
ඡින්ද භින්දා’’ති වා වත්තුං, නියමෙත්වා න වට්ටති.

1032.

පූරෙත්වා උච්ඡුභණ්ඩානං, පච්ඡියො ආහරන්ති චෙ;
සබ්බමෙව කතං හොති, එකස්මිං කප්පියෙ කතෙ.

1033.

එකතො පන බද්ධානි, උච්ඡුදාරූනි හොන්ති චෙ;
කප්පියං කරොන්තො පන, දාරුං විජ්ඣති වට්ටති.

1034.

වල්ලියා රජ්ජුයා වාපි, යාය බද්ධානි තානි හි;
භාජනෙන සමානත්තා, තං විජ්ඣති න වට්ටති.

1035.

භත්තං මරිචපක්කෙහි, මිස්සෙත්වා ආහරන්ති චෙ;
එකසිත්ථෙපි භත්තස්ස, සචෙ විජ්ඣති වට්ටති.

1036.

අයමෙව නයො වුත්තො, තිලතණ්ඩුලකාදිසු;
එකාබද්ධෙ කපිත්ථෙපි, කටාහෙ කප්පියං කරෙ.

1037.

කටාහං යදි මුඤ්චිත්වා, අන්තො චරති මිඤ්ජකං;
භින්දාපෙත්වා කපිත්ථං තං, කාරෙතබ්බං තු කප්පියං.

1038.

අභූතගාමබීජෙසු, භූතගාමාදිසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1039.

අතථාසඤ්ඤිනො තත්ථ, අසඤ්චිච්චාසතිස්ස ච;
උම්මත්තකාදිකානඤ්ච, අනාපත්ති පකාසිතා.

1040.

ඉදඤ්ච තිසමුට්ඨානං, ක්‍රියං සඤ්ඤාවිමොක්ඛකං;
කායකම්මං වචීකම්මං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

භූතගාමකථා.

1041.

කතෙ සඞ්ඝෙන කම්මස්මිං, අඤ්ඤවාදවිහෙසකෙ;
තථා පුන කරොන්තස්ස, හොති පාචිත්තියද්වයං.

1042.

තිකපාචිත්තියං ධම්මෙ, අධම්මෙ තිකදුක්කටං;
කම්මෙ අරොපිතෙ චෙවං, වදන්තස්ස ච දුක්කටං.

1043.

ආපත්තිං වාපි ආපන්නං, අජානන්තස්ස, ''භණ්ඩනං;
භවිස්සතී''ති සඤ්ඤිස්ස, ගිලානස්ස න දොසතා.

1044.

අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං වුත්තං, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

අඤ්ඤවාදකථා.

1045.

අයසං කත්තුකාමොව, සම්මතස්ස හි භික්ඛුනො;
වදන්තො උපසම්පන්නෙ, උජ්ඣාපෙති ච ඛීයති.

1046.

තස්මිං වත්ථුද්වයෙ තස්ස, හොති පාචිත්තියද්වයං;
තිකපාචිත්තියං ධම්මෙ, අධම්මෙ තිකදුක්කටං.

1047.

අවණ්ණංනුපසම්පන්න-සන්තිකෙ පන භික්ඛුනො;

අසම්මතස්ස භික්ඛුස්ස, භාසතො යස්ස කස්සචි.

1048.

සාමණෙරස්ස වා වණ්ණං, සම්මතාසම්මතස්සපි;
වදතො දුක්කටං හොති, යස්ස කස්සචි සන්තිකෙ.

1049.

ඡන්දාදීනං වසෙනෙව, කරොන්තං භණතො පන;
අනාපත්ති ක්‍රියාසෙස-මනන්තරසමං මතං.

උජ්ඣාපනකථා.

1050.

අජ්ඣොකාසෙ තු මඤ්චාදිං, අත්තනො වා පරස්ස වා;
අත්ථාය සන්ථරාපෙත්වා, සන්ථරිත්වාපි වා පන.

1051.

නෙවුද්ධරෙය්‍ය සඞ්ඝස්ස, උද්ධරාපෙය්‍ය වා න තං;
පක්කමන්තො සචෙ තස්ස, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

1052.

වස්සිකෙ චතුරො මාසෙ, සචෙ දෙවො න වස්සති;
අජ්ඣොකාසෙ තථා චාපි, ඨපෙතුං න ච වට්ටති.

1053.

යත්ථ වස්සති හෙමන්තෙ, චත්තාරො අපරෙපි ච;
ඨපෙතුං තත්ථ මඤ්චාදිං, අට්ඨ මාසෙ න වට්ටති.

1054.

කාකාදීනං නිවාසස්මිං, රුක්ඛමූලෙ කදාචිපි;
මඤ්චාදිං පන සඞ්ඝස්ස, ඨපෙතුං න ච වට්ටති.

1055.

අඤ්ඤස්සත්ථාය යං කිඤ්චි, සන්ථතං යදි සඞ්ඝිකං;
යත්ථ කත්ථචි වා ඨානෙ, යෙන කෙනචි භික්ඛුනා.

1056.

යාව සො න නිසීදෙය්‍ය, ''ගච්ඡා''ති න වදෙය්‍ය වා;
තාව සන්ථාරකස්සෙව, භාරො තන්ති පවුච්චති.

1057.

සචෙ තං සාමණෙරෙන, සන්ථරාපෙති සන්ථතං;

සන්ථරාපිතභික්ඛුස්ස, පලිබොධොති දීපිතො.

1058.

සන්ථතං භික්ඛුනා තං වෙ, භාරො තස්සෙව තාව තං;
යාව ආණාපකො තත්ථ, ආගන්ත්වා න නිසීදති.

1059.

භික්ඛුං වා සාමණෙරං වා, ආරාමිකමුපාසකං;
අනාපුච්ඡා නියාතෙත්වා, සඞ්ඝිකං සයනාසනං.

1060.

ලෙඩ්ඩුප්පාතමතික්කම්ම, ගච්ඡතො පඨමෙ පදෙ;
දුක්කටං, දුතියෙ වාරෙ, පාචිත්තියමුදීරිතං.

1061.

ඨත්වා භොජනසාලායං, වත්වා යො සාමණෙරකං;
අසුකස්මිං දිවාට්ඨානෙ, පඤ්ඤාපෙහීති මඤ්චකං.

1062.

නික්ඛමිත්වා සචෙ තස්මා, ඨානා අඤ්ඤත්ථ ගච්ඡති;
පාදුද්ධාරෙන සො භික්ඛු, කාරෙතබ්බොති දීපිතො.

1063.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, තිකාතීතෙන සත්ථුනා;
තථා පුග්ගලිකෙ තෙන, දීපිතං තිකදුක්කටං.

1064.

චිමිලිං තට්ටිකං චම්මං, ඵලකං පාදපුඤ්ඡනිං;
භූමත්ථරණකං වාපි, උත්තරත්ථරණම්පි වා.

1065.

දාරුමත්තිකභණ්ඩානි, පත්තාධාරකමෙව වා;
අබ්භොකාසෙ ඨපෙත්වා තං, ගච්ඡතො හොති දුක්කටං.

1066.

සචෙ ආරඤ්ඤකෙනාපි, අනොවස්සෙ ච නො සති;
ලග්ගෙත්වා පන රුක්ඛස්මිං, ගන්තබ්බං තු යථාසුඛං.

1067.

යථා උපචිකාදීහි, න ඛජ්ජති න ලුජ්ජති;
තථා කත්වාපි තං සබ්බං, ගන්තුං පන ච වට්ටති.

1068.

අනාපත්තුද්ධරාපෙත්වා, ආපුච්ඡිත්වාපි ගච්ඡතො;
අත්තනො සන්තකෙ රුද්ධෙ, ආපදාසුපි භික්ඛුනො.

1069.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං වුත්ත-මයමෙව විසෙසතා.

පඨමසෙනාසනකථා.

1070.

භිසිච්චිමිලිකා භූම-ත්ථරණං උත්තරත්ථරං;
තට්ටිකා චම්මඛණ්ඩො ච, පච්චත්ථරනිසීදනං.

1071.

සන්ථාරො තිණපණ්ණානං, සෙය්‍යා දසවිධා සියා;
සබ්බච්ඡන්නපරිච්ඡන්නෙ, විහාරෙ භික්ඛු යො පන.

1072.

එතං දසවිධං සෙය්‍යං, සන්ථරිත්වාපි වා සයං;
අනුද්ධරිත්වානාපුච්ඡා, අතික්කමති තං සචෙ.

1073.

ආරාමස්සූපචාරං වා, පරික්ඛෙපං පනස්ස වා;
පඨමෙ දුක්කටං පාදෙ, පාචිත්ති දුතියෙ සියා.

1074.

සෙනාසනස්ස සෙය්‍යාය, උභයෙසං විනාසතො;
ගච්ඡතො සන්ථරිත්වන්තො-ගබ්භෙ පාචිත්ති වණ්ණිතා.

1075.

උපචාරෙ විහාරස්ස, දුක්කටං මණ්ඩපාදිකෙ;
ගච්ඡතො සන්ථරිත්වා වා, සෙය්‍යාමත්තං විනාසතො.

1076.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සඞ්ඝිකෙ දසවත්ථුකෙ;
තථා පුග්ගලිකෙ තස්ස, දීපිතං තිකදුක්කටං.

1077.

අනාපත්තුද්ධරිත්වා වා, ආපුච්ඡං වාපි ගච්ඡතො;
පලිබුද්ධෙපි වාඤ්ඤෙන, අත්තනො සන්තකෙපි වා.

1078.

සාපෙක්ඛොව ච ගන්ත්වා තං, තත්ථ ඨත්වාපි පුච්ඡති;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

දුතියසෙනාසනකථා.

1079.

යො පුබ්බුපගතං භික්ඛුං, ජානං අනුපඛජ්ජ ච;
කප්පෙය්‍ය සඞ්ඝිකාවාසෙ, සෙය්‍යං පාචිත්තියස්ස වෙ.

1080.

පාදධොවනපාසාණා, පවිසන්තස්ස භික්ඛුනො;
යාව තං මඤ්චපීඨං වා, නික්ඛමන්තස්ස වා පන.

1081.

මඤ්චපීඨකතො යාව, පස්සාවට්ඨානමෙව තු;
එත්ථන්තරෙ ඉදං ඨානං, උපචාරොති වුච්චති.

1082.

තත්ථ බාධෙතුකාමස්ස, උපචාරෙ තු භික්ඛුනො;
දසස්වඤ්ඤතරං සෙය්‍යං, සන්ථරන්තස්ස දුක්කටං.

1083.

නිසීදන්තස්ස වා තත්ථ, නිපජ්ජන්තස්ස වා පන;
තථා ද්වෙපි කරොන්තස්ස, හොති පාචිත්තියද්වයං.

1084.

පුනප්පුනං කරොන්තස්ස, පයොගගණනාවසා;
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, පුග්ගලෙ තිකදුක්කටං.

1085.

වුත්තූපචාරං මුඤ්චිත්වා, සෙය්‍යං සන්ථරතොපි වා;
විහාරස්සූපචාරෙ වා, අජ්ඣොකාසෙපි වා පන.

1086.

සන්ථරාපයතො වාපි, තත්ථ තස්ස නිසීදතො;
සබ්බත්ථ දුක්කටං වුත්තං, නිවාසො ච නිවාරිතො.

1087.

අනාපත්ති ගිලානස්ස, සීතාදුප්පීළිතස්ස වා;
ආපදාසුපි භික්ඛුස්ස, තථා උම්මත්තකාදිනො.

1088.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, පඨමන්තිමවත්ථුනා;
සදිසානි ච විඤ්ඤෙය්‍යා, හොතීදං දුක්ඛවෙදනං.

අනුපඛජ්ජකථා.

1089.

විහාරා සඞ්ඝිකා භික්ඛුං, නික්කඩ්ඪෙය්‍ය සචෙ පන;
නික්කඩ්ඪාපෙය්‍ය වා කුද්ධො, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1090.

බහූභූමාපි පාසාදා, පයොගෙනෙකකෙන යො;
නික්කඩ්ඪෙති සචෙ තස්ස, එකා පාචිත්ති දීපිතා.

1091.

ඨපෙත්වා ච ඨපෙත්වා ච, නික්කඩ්ඪන්තස්ස අන්තරා;
ද්වාරානං ගණනායස්ස, හොන්ති පාචිත්තියො පන.

1092.

''නික්ඛමා''ති වදන්තස්ස, වාචායපි අයං නයො;
ආණත්තියා බහුකෙයෙව, ආණාපෙන්තස්ස දුක්කටං.

1093.

සචෙ සො සකිමාණත්තො, ද්වාරෙපි බහුකෙ පන;
අතික්කාමෙති එකාව, බහුකානි බහූනි චෙ.

1094.

තස්සූපට්ඨානසාලාදි-විහාරස්සූපචාරතො;
කායෙනපි ච වාචාය, තථා නික්කඩ්ඪනෙපි ච.

1095.

විහාරස්සූපචාරා වා, විහාරා වාපි චෙතරං;
නික්කඩ්ඪන්තස්ස සබ්බෙසං, පරික්ඛාරම්පි දුක්කටං.

1096.

අසම්බද්ධෙසු භික්ඛුස්ස, පරික්ඛාරෙසු පණ්ඩිතො;
වත්ථූනං ගණනායස්ස, දුක්කටං පරිදීපයෙ.

1097.

අන්තෙවාසිමලජ්ජිං වා, තථා සද්ධිවිහාරිකං;
නික්කඩ්ඪන්තස්ස උම්මත්තං, සයං උම්මත්තකස්ස ච.

1098.

අත්තනො වසනට්ඨානා, තථා විස්සාසිකස්ස වා;
පරික්ඛාරඤ්ච වා තෙසං, අනාපත්ති පකාසිතා.

1099.

සඞ්ඝාරාමාපි සබ්බස්මා, තථා කලහකාරකං;
ඉදං තු තිසමුට්ඨානං, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

නික්කඩ්ඪනකථා.

1100.

මජ්ඣිමාසීසඝට්ටාය, වෙහාසකුටියූපරි;
ආහච්චපාදකෙ මඤ්චෙ, පීඨෙ වා පන භික්ඛුනො.

1101.

නිසීදන්තස්ස වා තස්මිං, නිපජ්ජන්තස්ස වා පන;
පයොගගණනායෙව, තස්ස පාචිත්තියො සියුං.

1102.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, පුග්ගලෙ තිකදුක්කටං;
හෙට්ඨා අපරිභොගෙ වා, සීසඝට්ටාය වා පන.

1103.

අවෙහාසවිහාරෙ වා, අත්තනො සන්තකෙපි වා;
විස්සාසිකවිහාරෙ වා, න දොසුම්මත්තකාදිනො.

1104.

යත්ථ පටාණි වා දින්නා, තත්ථ ඨත්වා ලගෙති වා;
ඉදමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානං සමං මතං.

වෙහාසකුටිකථා.

1105.

යාව ද්වාරස්ස කොසම්හා, අග්ගළට්ඨපනාය තු;
භික්ඛුනා ලිම්පිතබ්බං වා, ලෙපාපෙතබ්බමෙව වා.

1106.

ඡෙදයොා ආලොකසන්ධීනං, පරිකම්මෙපායං නයො;
ඡදනස්ස ද්වත්තිපරියායං, ඨිතෙන හරිතෙ පන.

1107.

අධිට්ඨෙය්‍යාං තතො උද්ධං, අධිට්ඨෙති සචෙ පන;

තස්ස පාචිත්තියං හොති, දුක්කටං තත්ථ තිට්ඨතො.

1108.

පිට්ඨිවංසෙ ඨිතො කොචි, ඡදනස්ස මුඛවට්ටියා;
යස්මිං ඨානෙ ඨිතං භික්ඛුං, ඔලොකෙන්තො න පස්සති.

1109.

තස්මිං ඨානෙ පන ඨාතුං, නෙව භික්ඛුස්ස වට්ටති;
විහාරස්ස පතන්තස්ස, පතනොකාසතො හි තං.

1110.

ඌනකද්වත්තිපරියායෙ, අතිරෙකොති සඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1111.

න දොසො ද්වත්තිපරියායෙ, ලෙණෙ තිණකුටීසු වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

ද්වත්තිපරියායකථා.

1112.

ජානං සප්පාණකං තොයං, තිණං වා මත්තිකම්පි වා;
යදි සිඤ්චෙය්‍ය පාචිත්ති, සිඤ්චාපෙය්‍ය පරෙහි වා.

1113.

අච්ඡින්දිත්වා සචෙ ධාරං, මත්තිකං සිඤ්චතො පන;
එකස්මිම්පි සටෙ එකා, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

1114.

විච්ඡින්දති සචෙ ධාරං, පයොගගණනාවසා;
සම්මුඛම්පි කරොන්තස්ස, මාතිකං සන්දමානකං.

1115.

එකාව චෙ සියාපත්ති, දිවසම්පි ච සන්දතු;
බන්ධතො තත්ථ තත්ථස්ස, පයොගගණනා සියා.

1116.

සචෙ සකටපුණ්ණම්පි, මත්තිකං තිණමෙව වා;
උදකෙ පක්ඛිපන්තස්ස, එකා පාචිත්ති එකතො.

1117.

එකෙකං පක්ඛිපන්තස්ස, පයොගගණනාය චෙ;

ඛයං වා ආවිලත්තං වා, ජලං ගච්ඡති තාදිසෙ.

1118.

‘‘සිඤ්චාමී’’ති වදන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
එකායාණත්තියා එකා, දිවසම්පි ච සිඤ්චතො.

1119.

අප්පාණෙ උදකෙ සුද්ධෙ, සප්පාණමිති සඤ්ඤිනො;
සබ්බත්ථ විමතිස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1120.

සබ්බත්ථාපාණසඤ්ඤිස්ස, අසඤ්චිච්චාසතිස්ස වා;
අජානතො අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිනො.

1121.

සප්පාණකත්තං තොයස්ස, සප්පාණන්ති විජානනං;
විනා වධකචිත්තෙන, තිණාදීනං නිසෙචනං.

1122.

චත්තාරෙවස්ස අඞ්ගානි, නිද්දිට්ඨානි මහෙසිනා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

1123.

ඉදං පණ්ණත්තිවජ්ජඤ්ච, තිචිත්තඤ්චාති දීපිතං;
ඉදමෙවෙත්ථ නිද්දිට්ඨං, තස්ස චස්ස විසෙසනං.

සප්පාණකකථා.

සෙනාසනවග්ගො දුතියො.

1124.

භික්ඛුස්සාට්ඨඞ්ගයුත්තස්ස, භික්ඛුනොවාදසම්මුති;
ඉධ ඤත්තිචතුත්ථෙන, අනුඤ්ඤාතා මහෙසිනා.

1125.

යො තායාසම්මතො භික්ඛු, ගරුධම්මෙහි අට්ඨහි;
එකං සම්බහුලා වාපි, භික්ඛුනිසඞ්ඝමෙව වා.

1126.

ඔසාරෙන්තොව තෙ ධම්මෙ, ඔවදෙය්‍ය සචෙ පන;
ඔවාදපරියොසානෙ, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1127.

අඤ්ඤෙන පන ධම්මෙන, ඔවදන්තස්ස දුක්කටං;
එකතොඋපසම්පන්නං, ගරුධම්මෙහි වා තථා.

1128.
භික්ඛූනං සන්තිකෙයෙව, උපසම්පන්නභික්ඛුනිං;
තථා, ලිඞ්ගවිපල්ලාසෙ, පාචිත්තෙව පකාසිතා.

1129.
සම්මතස්සාපි භික්ඛුස්ස, දුක්කටං සමුදීරිතං;
ඔවාදං අනියාදෙත්වා, ධම්මෙනඤ්ඤෙන භාසතො.

1130.
‘‘සමග්ගම්හා’’ති වුත්තෙපි, අඤ්ඤෙනොවදතො තථා;
‘‘වග්ගම්හා’’ති ච වුත්තෙපි, ගරුධම්මෙහි දුක්කටං.

1131.
අගණ්හන්තස්ස ඔවාදං, අපච්චාහරතොපි තං;
ඨපෙත්වා දුක්කටං බාලං, ගිලානං ගමිකං සියා.

1132.
අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, අධම්මන්ති ච සඤ්ඤිනො;
වග්ගෙ භික්ඛුනිසඞ්ඝස්මිං, තිකපාචිත්තියං සියා.

1133.
තථා වෙමතිකස්සාපි, ධම්මකම්මන්ති සඤ්ඤිනො;
නව පාචිත්තියො වුත්තා, සමග්ගෙපි ච තත්තකා.

1134.
නවකානං වසා ද්වින්නං, අට්ඨාරස භවන්ති තා;
දුක්කටං ධම්මකම්මෙපි, සත්තරසවිධං සියා.

1135.
‘‘ඔසාරෙහී’’ති වුත්තො වා, පඤ්හං පුට්ඨො කථෙති වා;
සික්ඛමානාය වා නෙව, දොසො උම්මත්තකාදිනො.

1136.
වාචුග්ගතාව කාතබ්බා, පගුණා ද්වෙපි මාතිකා;
සුත්තන්තතො ච චත්තාරො, භාණවාරා පකාසිතා.

1137.
එකො පරිකථත්ථාය, කථාමග්ගො පකාසිතො;
මඞ්ගලාමඞ්ගලත්ථාය, තිස්සොයෙවානුමොදනා.

1138.

උපොසථාදිඅත්ථාය, කම්මාකම්මවිනිච්ඡයො;
කම්මට්ඨානං තථා එකං, උත්තමත්ථස්ස පාපකං.

1139.

එත්තකං උග්ගහෙත්වාන, පඤ්චවස්සො බහුස්සුතො;
මුඤ්චිත්වා නිස්සයං කාමං, වසිතුං ලභතිස්සරො.

1140.

වාචුග්ගතා විභඞ්ගා ද්වෙ, පගුණා බ්‍යඤ්ජනාදිතො;
චතූස්වපි නිකායෙසු, එකො වා පොත්ථකොපි ච.

1141.

කම්මාකම්මඤ්ච වත්තානි, උග්ගහෙතබ්බමෙත්තකං;
සබ්බන්තිමපරිච්ඡෙදො, දසවස්සො සචෙ පන.

1142.

බහුස්සුතො දිසාමොක්ඛො, යෙනකාමංගමො සියා;
පරිසං ලභතෙ කාමං, උපට්ඨාපෙතුමිස්සරො.

1143.

යස්ස සාට්ඨකථං සබ්බං, වාචුග්ගං පිටකත්තයං;
සොයං බහුස්සුතො නාම, භික්ඛුනොවාදකො සියා.

1144.

අස්සාසම්මතතාදීනි, තීණි අඞ්ගානි දීපයෙ;
පදසොධම්මතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

ඔවාදකථා.

1145.

පාචිත්ති ගරුධම්මෙහි, ධම්මෙනඤ්ඤෙන වා පන;
හොත්‍යත්ථඞ්ගතෙ සූරියෙ, ඔවදන්තස්ස භික්ඛුනිං.

1146.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සම්මතස්සාපි භික්ඛුනො;
එකතොඋපසම්පන්නං, ඔවදන්තස්ස දුක්කටං.

1147.

තථානත්ථඞ්ගතෙ සූරියෙ, ගතෙ අත්ථන්ති සඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1148.

උද්දෙසාදිනයෙනස්ස, අනාපත්ති පකාසිතා;
අනන්තරසමා සෙසා, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අත්ථඞ්ගතසූරියකථා.

1149.

භික්ඛුනිං ඔවදන්තස්ස, ගන්ත්වා භික්ඛුනුපස්සයං;
ගරුධම්මෙහි අඤ්ඤත්‍ර, කාලා පාචිත්තියං සියා.

1150.

සචෙ අසම්මතො හොති, හොති පාචිත්තියද්වයං;
අත්ථඞ්ගතෙ ච සූරියෙ, සචෙ වදති තීණිපි.

1151.

අඤ්ඤෙන පන ධම්මෙන, වදතො දුක්කටද්වයං;
එකං පාචිත්තියං හොති, භික්ඛුනො රත්තිහෙතුකං.

1152.

සම්මතස්සාපි භික්ඛුස්ස, හොති පාචිත්තියද්වයං;
ගරුධම්මනිදානස්ස, සම්මතත්තා අභාවතො.

1153.

තස්සෙවඤ්ඤෙන ධම්මෙන, ඔවදන්තස්ස දුක්කටං;
සම්මතත්තා අනාපත්ති, එකා පාචිත්ති රත්තියං.

1154.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, දුක්කටං ඉතරද්වයෙ;
එකතොඋපසම්පන්නං, ඔවදන්තස්ස දුක්කටං.

1155.

තථා අඤ්ඤෙන ධම්මෙන, ගන්ත්වා භික්ඛුනුපස්සයං;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා.

භික්ඛුනුපස්සයකථා.

1156.

චීවරාදිනමත්ථාය, ඔවදන්තීති භික්ඛුනිං;
වදතො සම්මතෙ භික්ඛු, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1157.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, තථෙව තිකදුක්කටං;

සඞ්ඝෙනාසම්මතං භික්ඛුං, වදන්තස්ස ච දුක්කටං.

1158.
තථෙවානුපසම්පන්නං, සම්මතං වා අසම්මතං;
න දොසො ආමිසත්ථාය, ඔවදන්තස්ස භාසතො.

1159.
තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා;
ඉදඤ්හි තිසමුට්ඨානං, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

ආමිසකථා.

1160.
සචෙ භික්ඛුනියා භික්ඛු, දදෙය්‍ය පන චීවරං;
අඤ්ඤාතිකාය පාචිත්ති, ඨපෙත්වා පාරිවත්තකං.

1161.
චීවරස්ස පටිග්ගාහ-සික්ඛාපදසමො නයො;
අවසෙසො මතො සද්ධිං, සමුට්ඨානාදිනා පන.

1162.
තත්ථ භික්ඛුනියා දින්නං, චීවරං ඉධ භික්ඛුනා;
තත්ථ නිස්සග්ගියං සුද්ධ-පාචිත්ති ඉධ සූචිතා.

චීවරදානකථා.

1163.
චීවරං යො හි සිබ්බෙය්‍ය, සිබ්බාපෙය්‍ය පරෙන වා;
අඤ්ඤාතිකාය පාචිත්ති, හොති භික්ඛුනියා පන.

1164.
යං වා නිවාසිතුං සක්කා, යං වා පාරුපනූපගං;
චීවරන්ති අධිප්පෙතො, ඉදමෙත්ථ මහෙසිනා.

1165.
සයං සූචිං පවෙසෙත්වා, සිබ්බන්තස්ස ච භික්ඛුනො;
සූචිනීහරණෙ තස්ස, පාචිත්තියමුදීරිතං.

1166.
සතක්ඛත්තුම්පි විජ්ඣිත්වා, සකිං නීහරතො පන;
එකං පාචිත්තියං වුත්තං, පයොගස්ස වසා බහූ.

1167.

‘‘සිබ්බා’’ති පන ආණත්තො, අවිසෙසෙන භික්ඛුනා;
නිට්ඨාපෙති සචෙ සබ්බං, එකං පාචිත්තියං සියා.

1168.
‘‘යමෙත්ථ චීවරෙ කම්මං, භාරො සබ්බං තවා’’ති හි;
ආණත්තො භික්ඛුනා සබ්බං, නිට්ඨාපෙති සචෙ පන.

1169.
භික්ඛුස්සාණාපකස්සෙව, එකායාණත්තියා පන;
හොන්ති පාචිත්තියාපත්ති, අනෙකාරාපථෙ පථෙ.

1170.
පුනප්පුනාණාපෙන්තස්ස, අනෙකාණත්තියං පන;
කා හි නාම කථා අත්ථි? තිකපාචිත්තියං සියා.

1171.
ඤාතිකාය ච අඤ්ඤාති-සඤ්ඤිස්ස විමතිස්ස වා;
එකතොඋපසම්පන්න-චීවරෙ දුක්කටං සියා.

1172.
ඨපෙත්වා චීවරං අඤ්ඤං, පරික්ඛාරඤ්ච සිබ්බතො;
අනාපත්ති විනිද්දිට්ඨා, සික්ඛමානාදිකායපි.

1173.
සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ක්‍රියං පණ්ණත්තිවජ්ජකං;
කායකම්මං වචීකම්මං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

චීවරසිබ්බනකථා.

1174.
භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධාය පනෙකතො;
පටිපජ්ජෙය්‍ය මග්ගං චෙ, අඤ්ඤත්‍ර සමයා ඉධ.

1175.
ගාමන්තරොක්කමෙ වාපි, අද්ධයොජනතික්කමෙ;
අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ වා, හොති ආපත්ති භික්ඛුනො.

1176.
එත්ථාකප්පියභූමට්ඨො, සංවිධානං කරොති යො;
සංවිධානනිමිත්තං තු, දුක්කටං තස්ස දීපිතං.

1177.

සංවිධානං කරොන්තස්ස, යත්වා කප්පියභූමියං;
සංවිධානනිමිත්තං තු, න වදන්තස්ස දුක්කටං.

1178.
උභයත්ථාපි පාචිත්ති, ගච්ඡන්තස්සෙව භික්ඛුනො;
අනන්තරස්ස ගාමස්ස, උපචාරොක්කමෙ සියා.

1179.
තත්‍රාපි පඨමෙ පාදෙ, දුක්කටං සමුදීරිතං;
දුතියෙ පදවාරස්මිං, පාචිත්තියමුදීරිතං.

1180.
අන්තරා සංවිධානෙපි, භික්ඛුනො දුක්කටං සියා;
ද්වාරමග්ගවිසඞ්කෙතෙ, සති චාපත්ති වුච්චති.

1181.
අසංවිදහිතෙ කාලෙ, විදහිතොති සඤ්ඤිනො;
භික්ඛුස්සෙව විධානස්මිං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1182.
සමයෙ විදහිත්වා වා, විසඞ්කෙතෙන ගච්ඡතො;
ආපදාසු අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිනො.

1183.
ඉදං චතුසමුට්ඨානං, කායතො කායවාචතො;
කායචිත්තා සමුට්ඨාති, කායවාචාදිකත්තයා.

සංවිධානකථා.

1184.
එකමුජ්ජවනිං නාවං, තථා ඔජවනිම්පි වා;
අභිරූහෙය්‍ය පාචිත්ති, සද්ධිං භික්ඛුනියා සචෙ.

1185.
සගාමතීරපස්සෙන, ගාමන්තරවසෙන වා;
අගාමතීරපස්සෙන, ගමනෙ අද්ධයොජනෙ.

1186.
තථා යොජනවිත්ථිණ්ණ-නදීමජ්ඣෙන ගච්ඡතො;
අද්ධයොජනසඞ්ඛාය, හොන්ති පාචිත්තියො පන.

1187.

යථාසුඛං සමුද්දස්මිං, සබ්බඅට්ඨකථාසු හි;
නදියංයෙව ආපත්ති, න සමුද්දෙ විචාරිතා.

1188.
තිත්ථසම්පාදනත්ථාය, උද්ධං වා නදියා අධො;
සචෙ හරන්ති තංයුත්තා, අනාපත්ති පකාසිතා.

1189.
තථා සංවිදහිත්වා වා, තිරියං තරණාය වා;
ආපදාසු විසෙසො හි, අනන්තරසමො මතො.

නාවාභිරුහනකථා.

1190.
ඤත්වා භික්ඛුනියා භත්තං, භුඤ්ජතො පරිපාචිතං;
හිත්වා ගිහිසමාරම්භං, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

1191.
භොජනං පඤ්චධා වුත්තං, ගහණෙ තස්ස දුක්කටං;
අජ්ඣොහාරෙසු සබ්බෙසු, තස්ස පාචිත්තියො සියුං.

1192.
සන්තකං ඤාතකාදීනං, ගිහිසම්පාදිතම්පි වා;
විනා භික්ඛුනියා දොසො, භුඤ්ජතො පරිපාචිතං.

1193.
පරිපාචිතසඤ්ඤිස්ස, භික්ඛුස්සාපරිපාචිතෙ;
උභොසු විමතිස්සාපි, හොති සබ්බත්ථ දුක්කටං.

1194.
එකතොඋපසම්පන්න-පරිපාචිතභොජනං;
අජ්ඣොහාරවසෙනෙව, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො.

1195.
අඤ්ඤං වා පන යං කිඤ්චි, ඨපෙත්වා පඤ්චභොජනං;
භුඤ්ජන්තස්ස අනාපත්ති, යාගුඛජ්ජඵලාදිකං.

1196.
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා;
ඉදං පණ්ණත්තිවජ්ජං තු, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

පරිපාචිතකථා.

1197.

දුතියානියතෙනෙව, දසමං සදිසං මතං;
ඉදං සික්ඛාපදං සබ්බං, සමුට්ඨානනයාදිනා.

රහොනිසජ්ජකථා.

භික්ඛුනිවග්ගො තතියො.

1198.

එකො ආවසථො පිණ්ඩො, අගිලානෙන භික්ඛුනා;
භුඤ්ජිතබ්බො තතො උද්ධං, පාචිත්ති පරිභුඤ්ජතො.

1199.

අනොදිස්සෙව පඤ්ඤත්තෙ, යාවදත්ථෙව භික්ඛුනා;
භුඤ්ජිතබ්බං සකිං තත්ථ, තතො උද්ධං න වට්ටති.

1200.

දුතියෙ දිවසෙ තත්ථ, ගහණෙ දුක්කටං මතං;
අජ්ඣොහාරෙසු සබ්බෙසු, තස්ස පාචිත්තියො මතා.

1201.

කුලෙනෙකෙන පඤ්ඤත්තෙ, සහ නානාකුලෙහි වා;
නානෙකට්ඨානභෙදෙසු, එකභාගොව වට්ටති.

1202.

නානාට්ඨානෙසු පඤ්ඤත්තො, යො ච, නානාකුලෙහි වා;
භුඤ්ජතො පන සබ්බත්ථ, න දොසො පටිපාටියා.

1203.

පටිපාටිමසෙසෙන, ඛෙපෙත්වා පුන භුඤ්ජතො;
ආදිතො පන පට්ඨාය, න ච කප්පති භික්ඛුනො.

1204.

අනාපත්ති ගිලානස්ස, ආගච්ඡන්තස්ස ගච්ඡතො;
ඔදිස්සපි ච පඤ්ඤත්තෙ, පරිත්තෙ භුඤ්ජතො සකිං.

1205.

යාගුආදීනි නිච්චම්පි, භුඤ්ජිතුං පන වට්ටති;
සෙසමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිකං සමං.

ආවසථකථා.

1206.

අඤ්ඤත්‍ර සමයා වුත්තා, පාචිත්ති ගණභොජනෙ;
ගණොති පන නිද්දිට්ඨා, චත්තාරො වා තතුත්තරිං.

1207.
යං නිමන්තනතො වාපි, ලද්ධං විඤ්ඤත්තිතොපි වා;
භොජනං පන පඤ්චන්නං, හොති අඤ්ඤතරං ඉධ.

1208.
භොජනානම්පි පඤ්චන්නං, ගහෙත්වා නාමමෙව තු;
නිමන්තෙති සචෙ භික්ඛූ, චත්තාරො බහුකෙපි වා.

1209.
‘‘ඔදනං භොජනං භත්තං, සම්පටිච්ඡථ ගණ්හථ’’;
ඉති වෙවචනෙහෙව, අථ භාසන්තරෙන වා.

1210.
තතො තස්ස ච තෙ භික්ඛූ, සාදියිත්වා නිමන්තනං;
එකතො නානතො වා චෙ, ගන්ත්වා ගණ්හන්ති එකතො.

1211.
සබ්බෙසං හොති පාචිත්ති, ගණභොජනකාරණා;
එකතො ගහණං එත්ථ, ගණභොජනකාරණං.

1212.
එකතො නානතො වාපි, ගමනං භොජනම්පි වා;
කාරණන්ති න තං විඤ්ඤූ, භණන්ති ගණභොජනෙ.

1213.
සචෙපි ඔදනාදීනං, ගහෙත්වා නාමමෙව වා;
එකතො නානතො වාපි, විඤ්ඤාපෙත්වා මනුස්සකෙ.

1214.
නානතො චෙකතො ගන්ත්වා, සචෙ ගණ්හන්ති එකතො;
එවම්පි පන හොතීති, වණ්ණිතං ගණභොජනං.

1215.
දුවිධස්සාපි එතස්ස, පටිග්ගහණකාරණා;
දුක්කටං හොති පාචිත්ති, අජ්ඣොහාරෙසු දීපිතා.

1216.
සමයෙසු අනාපත්ති, සත්තස්වපි පකාසිතා;
ගහෙත්වා එකතො ද්වින්නං, තිණ්ණං වා භුඤ්ජතං තථා.

1217.

මුනිනානුපසම්පන්න-චාරිපත්තානිමන්තිතා;
චතුත්ථෙ එකතො කත්වාපි, ගණභෙදො පකාසිතො.

1218.

නෙව සමයලද්ධානං, වසෙනපි හි සබ්බසො;
ගණභෙදො පනාපත්ති, වෙදිතබ්බා විභාවිනා.

1219.

භොජනානඤ්ච පඤ්චන්නං, වසෙන ගණභොජනෙ;
නත්ථෙව ච විසඞ්කෙතං, යාගුආදීසු තං සියා.

1220.

ගණභොජනසඤ්ඤිස්ස, භික්ඛුස්සාගණභොජනෙ;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1221.

භොජනානි ච පඤ්චෙව, ඨපෙත්වා යාගුආදිසු;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බා, නිච්චභත්තාදිකෙසුපි.

1222.

තථා උම්මත්තකාදීනං, සමුට්ඨානාදිනා පන;
ඉදං එළකලොමෙන, සදිසන්ති පකාසිතං.

ගණභොජනකථා.

1223.

බහූහි යො භික්ඛු මනුස්සකෙහි;
නිමන්තිතො පඤ්චහි භොජනෙහි;
හිත්වා සචෙ පුබ්බනිමන්තනාය;
විකප්පනං පඤ්චසු යස්ස කස්ස.

1224.

පච්ඡා නිමන්තිතං භත්තං, තථා උප්පටිපාටියා;
භුඤ්ජතො එකසිත්ථම්පි, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1225.

භොජනානං තු පඤ්චන්නං, යෙන කෙන නිමන්තිතො;
තං ඨපෙත්වා සචෙ අඤ්ඤං, භොජනං පරිභුඤ්ජති.

1226.

තෙසමෙව ච පඤ්චන්නං, භොජනානං මහෙසිනා;

එතං පරම්පරං නාම, භොජනං පරිදීපිතං.

1227.

යත්ථ ඛීරං රසං වාපි, ආකිරන්ති සචෙ පන;
යෙන අජ්ඣොත්ථටං භත්තං, සබ්බමෙකරසං සියා.

1228.

කොට්ටිතො පන පට්ඨාය, සංසට්ඨං පරිභුඤ්ජතො;
අනාපත්තීති නිද්දිට්ඨං, **මහාපච්චරියං** පන.

1229.

පරම්පරන්ති සඤ්ඤාය, අපරම්පරභොජනෙ;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො.

1230.

සකලෙනපි ගාමෙන, පූගෙන නිගමෙන වා;
නිමන්තිතස්ස වා නිච්ච-භත්තෙ දොසො න විජ්ජති.

1231.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙනාදිනා සමා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං වුත්තං, භොජනඤ්චාවිකප්පනං.

පරම්පරභොජනකථා.

1232.

පූවා පහෙණකත්ථාය, පටියත්තා සචෙ පන;
පාථෙය්‍යත්ථාය මන්ථා වා, යෙ හි තත්ථ ච භික්ඛුනා.

1233.

ද්වත්තිපත්තා ගහෙතබ්බා, පූරා පූවෙහි සත්තුභි;
තතො චෙ උත්තරිං තස්ස, හොති පාචිත්ති ගණ්හතො.

1234.

ගහෙත්වා නික්ඛමන්තෙන, ‘‘ද්වත්තිපත්තා මයා ඉධ;
ගහිතා පන පූවා’’ති, භික්ඛුං දිස්වා වදෙ බුධො.

1235.

‘‘මා ඛො ත්වං පටිගණ්හා’’ති, අවදන්තස්ස දුක්කටං;
ගණ්හතොපි ච තං සුත්වා, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1236.

ඌනකද්වත්තිපත්තෙසු, අතිරෙකොති සඤ්ඤිනො;

තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1237.

යෙන තත්ථ තයො ලද්ධා, පත්තපූරා තතො පන;
ද්වෙ සඞ්ඝස්ස පදාතබ්බා, ද්වෙ වෙ එකො, න එකතො.

1238.

අපහෙණකපාථෙය්‍යං, අවසෙසම්පි වා තතො;
සන්තකං ඤාතකාදීනං, දෙන්තානම්පි තදූනකං.

1239.

ගණ්හතොපි අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

කාණමාතුකථා.

1240.

අඤ්ඤෙන පන පඤ්චන්නං, භොජනානං පවාරිතො;
පාචිත්තිනතිරිත්තං චෙ, පුන භුඤ්ජති භොජනං.

1241.

අසනං භොජනඤ්චෙව, හත්ථපාසාභිහාරතා;
කායවාචාපටික්ඛෙපො, පඤ්චඞ්ගෙහි පවාරණා.

1242.

ඔදනො සත්තු කුම්මාසො, මච්ඡො මංසන්ති සබ්බසො;
නිප්පපඤ්චෙන නිද්දිට්ඨං, භොජනං පඤ්චධා මතං.

1243.

ඔදනො තත්ථ සත්තන්නං, ධඤ්ඤානං ඔදනො මතො;
භජ්ජිතානං තු ධඤ්ඤානං, චුණ්ණං **“සත්තූ”**ති වුච්චති.

1244.

කුම්මාසො යවකුම්මාසො, **මච්ඡො** වුච්චති ඔදකො;
මංසම්පි කප්පියමංසං, අයමෙත්ථ විනිච්ඡයො.

1245.

සාලි වීහි යවො කඞ්ගු, වරකො ගොධුමො තථා;
කුද්‍රූසකොති සත්තෙතෙ, ධඤ්ඤා ධඤ්ඤෙන දෙසිතා.

1246.

සාමාකාදිතිණං සබ්බං, කුද්‍රූසෙනෙව දීපිතං;

නීවාරො සාලියං වුත්තො, වරකෙ වරකචොරකො.

1247.
සත්තන්නං පන ධඤ්ඤානං, ඔදනො යාගු වා පන;
අඞ්ගසම්පත්තියා යුත්තා, සඤ්ජනෙති පවාරණං.

1248.
හත්ථෙන ගහිතොකාසෙ, ඔධිං දස්සෙති යා පන;
යාගුසා ඉධ සබ්බාපි, ඔදනොති පවුච්චති.

1249.
අබ්භුණ්හා පන යා යාගු, උද්ධනොරොපිතා තනු;
සචෙ ඔධිං න දස්සෙති, න ජනෙති පවාරණං.

1250.
පුන සා සීතලීභූතා, ඝනභාවං ගතා සචෙ;
ඔධිං දස්සෙති සො පුබ්බෙ, තනුභාවො න රක්ඛති.

1251.
තක්කධඤ්ඤරසාදීනි, ආරොපෙත්වා බහූනිපි;
ඵලපණ්ණකළීරානි, පක්ඛිපිත්වාන තත්ථ ච.

1252.
තණ්ඩුලෙ මුට්ඨිමත්තෙපි, පක්ඛිපිත්වා පචන්ති චෙ;
ඔධිං පන ච දස්සෙති, සඤ්ජනෙති පවාරණං.

1253.
රසෙ ධඤ්ඤරසෙ ඛීරෙ, වාකිරිත්වාන ඔදනං;
''යාගුං ගණ්හථ, යාගු''න්ති, වත්වා දෙන්ති සචෙ පන.

1254.
කිඤ්චාපි තනුකා හොති, සඤ්ජනෙති පවාරණං;
තං පචිත්වා සචෙ දෙන්ති, යාගුසඞ්ගහිතා පන.

1255.
ඡුපන්ති මච්ඡමංසං වා, තනුකායපි යාගුයා;
සචෙ සාසපමත්තම්පි, පඤ්ඤායති පවාරණං.

1256.
මච්ඡමංසරසො සුද්ධො, සංසත්තො රසයාගු වා;
න වාකප්පියමංසං වා, සඤ්ජනෙති පවාරණං.

1257.
ඨපෙත්වා වුත්තධඤ්ඤානං, ඔදනං පන සබ්බසො;
වෙළුතණ්ඩුලකාදීනං, න පවාරෙති ඔදනො.

1258.
පුථුකා වා තතො තාහි, කතභත්තම්පි සත්තුපි;
සුද්ධා න පන පූවා වා, පවාරෙන්ති කදාචිපි.

1259.
ඛරපාකෙන භට්ඨානං, වීහීනං තණ්ඩුලෙ පන;
කොට්ටෙත්වා දෙන්ති තං චුණ්ණං, සත්තුසඞ්ගහිතං මතං.

1260.
භජ්ජිතානං තු වීහීනං, න පවාරෙන්ති තණ්ඩුලා;
තෙසං පන ච යං චුණ්ණං, තං ජනෙති පවාරණං.

1261.
ඛරපාකෙන භට්ඨානං, වීහීනං කුණ්ඩකම්පි ච;
සත්තුනං මොදකො වාපි, සඤ්ජනෙති පවාරණං.

1262.
සමපාකෙන භට්ඨානං, සුක්ඛානං ආතපෙන ච;
කුණ්ඩකං පන වීහීනං, න ජනෙති පවාරණං.

1263.
ලාජා වා පන තෙහෙව, කතභත්තම්පි සත්තු වා;
ඛජ්ජකං පන සුද්ධං වා, න ජනෙති පවාරණං.

1264.
පූරිතං මච්ඡමංසෙහි, තං ජනෙති පවාරණං;
යං කිඤ්චි භජ්ජිතං පිට්ඨං, න පවාරෙති සුද්ධකං.

1265.
යවෙහි කතකුම්මාසො, පවාරෙති, න චාපරො;
මච්ඡමංසෙසු වත්තබ්බං, පාකටත්තා න විජ්ජති.

1266.
ඛාදන්තො කප්පියං මංසං, නිසෙධෙති අකප්පියං;
න සො තෙන පවාරෙති, අවත්ථුත්තාති දීපිතං.

1267.
තථෙවාකප්පියං මංසං, ඛාදන්තො කප්පියං සචෙ;

නිසෙධෙති පවාරෙති, වත්ථුකත්තාති වණ්ණිතං.

1268.
මංසං පන ච ඛාදන්තො, කප්පියං වා අකප්පියං;
පවාරෙති නිසෙධෙති, කිඤ්චි කප්පියභොජනං.

1269.
සචෙ අකප්පියං මංසං, ඛාදන්තොව අකප්පියං;
නිසෙධං න පවාරෙති, තථා අඤ්ඤං අකප්පියං.

1270.
සචෙ අජ්ඣොහටං හොති, සිත්ථමෙකම්පි භික්ඛුනා;
පත්තෙ හත්ථෙ මුඛෙ වාපි, භොජනං පන විජ්ජති.

1271.
පවාරණපහොනං චෙ, පටික්ඛිපති භොජනං;
පවාරෙති සචෙ නත්ථි, න පවාරෙති කත්ථචි.

1272.
ගිලිත්වා ච මුඛෙ භත්තං, සෙසමාදාය ගච්ඡති;
අන්තරා ච නිසෙධෙන්තො, න පවාරෙති භොජනං.

1273.
මුඛෙ ච භත්තං ගිලිතඤ්ච හත්ථෙ;
භත්තං තු අඤ්ඤස්ස ච දාතුකාමො;
පත්තෙ ච භත්තං පුන දාතුකාමො;
පටික්ඛිපන්තො න පවාරිතො සො.

1274.
අසනස්ස උපච්ඡෙදා, න පවාරෙති සොති හි;
කථයන්ති මහාපඤ්ඤා, කාරණාකාරණඤ්ඤුනො.

1275.
ගණ්හතො පච්ඡිමං අඞ්ගං, දදතො පුරිමං පන;
උභින්නං අඞ්ඣතෙය්‍යං චෙ, විනා හත්ථං පසාරිතං.

1276.
තස්මිං අභිහටං ඨානෙ, පවාරණපහොනකං;
තාදිසං භුඤ්ජමානොව, නිසෙධෙති පවාරිතො.

1277.
හත්ථෙ ආධාරකෙ වාපි, පත්තං ඌරුසු වා ඨිතං;

ආහරිත්වා සචෙ භික්ඛු, ‘‘භත්තං ගණ්හා’’ති භාසති.

1278.

අනන්තරෙ නිසින්නොව, තං පටික්ඛිපතො පන;
අභිහාරස්ස වාභාවා, නත්ථි තස්ස පවාරණා.

1279.

භත්තපච්ඡිං පණාමෙත්වා, ඨපෙත්වා පුරතො ‘‘ඉදං;
ගණ්හාහී’’ති ච වුත්තෙපි, අයමෙව විනිච්ඡයො.

1280.

අනන්තරස්ස භික්ඛුස්ස, දීයමානෙ පනෙතරො;
පිදහන්තො සකං පත්තං, හත්ථෙහි න පවාරිතො.

1281.

කායෙනාභිහටං භත්තං, පටික්ඛිපති යො පන;
කායෙන වාපි වාචාය, හොති තස්ස පවාරණා.

1282.

එකො අභිහටෙ භත්තෙ, පවාරණභයා පන;
‘‘ආකිරාකිර කොට්ටෙත්වා, කොට්ටෙත්වා පූරයා’’ති ච.

1283.

සචෙ වදති තස්සාපි, න පනත්ථි පවාරණා;
ඉච්චෙවාහ මහාථෙරො, **මහාපදුම**නාමකො.

1284.

සමංසඤ්හි රසං නෙත්වා, ගණ්හථාති රසං වදෙ;
තං සුත්වා ච නිසෙධෙන්තො, නෙව හොති පවාරිතො.

1285.

‘‘ගණ්හ මච්ඡරසං සාරං, ගණ්හ මංසරස’’න්ති වා;
‘‘ඉදං ගණ්හා’’ති වා වුත්තෙ, පටික්ඛෙපෙ පවාරණා.

1286.

සචෙ මංසං විසුං කත්වා, ‘‘ගණ්හ මංසරස’’න්ති වා;
වදෙය්‍යාත්ථි ච මංසං චෙ, පටික්ඛෙපෙ පවාරණා.

1287.

ඔදනෙන ච පුච්ඡන්තං, ‘‘මුහුත්තං ආගමෙහි’’ති;
ගහණත්ථං ඨපෙන්තස්ස, නෙව තස්ස පවාරණා.

1288.

කළීරපනසාදීහි, මිස්සකං මච්ඡමංසකං;
‘‘කළීරසූපකං ගණ්හ, පනසබ්‍යඤ්ජන’’න්ති වා.

1289.

වදන්ති චෙ පටික්ඛෙපෙ, නෙව හොති පවාරණා;
අපවාරණහෙතූනං, නාමෙන පන වුත්තතො.

1290.

‘‘මච්ඡසූප’’න්ති වා වුත්තෙ, ‘‘මංසසූප’’න්ති වා පන;
‘‘ඉදං ගණ්හා’’ති වා වුත්තෙ, හොතියෙව පවාරණා.

1291.

එසෙව ච නයො වුත්තො, ඤෙයො මංසකරම්බකෙ;
සබ්බෙසු මච්ඡමංසෙහි, මිස්සකෙසු අයං නයො.

1292.

භත්තසම්මිස්සිතං යාගුං, ආහරිත්වා සචෙ පන;
‘‘යාගුං ගණ්හා’’ති වුත්තස්මිං, න පවාරෙති වාරයං.

1293.

‘‘භත්තං ගණ්හා’’ති වුත්තෙ තු, පවාරෙති පටික්ඛිපං;
යෙන වාපුච්ඡිතො තස්ස, අත්ථිතායාති කාරණං.

1294.

‘‘යාගුමිස්සකං ගණ්හා’’ති, වුත්තෙ තත්ථ ච යාගු චෙ;
සමා බහුතරා වා සා, න පවාරෙති සො කිර.

1295.

මන්දා යාගු, බහුං භත්තං, සචෙ හොති පවාරණා;
ඉදං සබ්බත්ථ නිද්දිට්ඨං, කාරණං පන දුද්දසං.

1296.

රසං බහුරසෙ භත්තෙ, ඛීරං වා බහුඛීරකෙ;
ගණ්හථාති විසුං කත්වා, දෙති නත්ථි පවාරණා.

1297.

ගච්ඡන්තෙනෙව භොත්තබ්බං, ගච්ඡන්තො චෙ පවාරිතො;
භුඤ්ජිතබ්බං ඨිතෙනෙව, ඨත්වා යදි පවාරිතො.

1298.

උදකං වාපි පත්වා සො, සචෙ තිට්ඨති කද්දමං;

අතිරිත්තං තු කාරෙත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං තතො පුන.

1299.
පීඨකෙ යො නිසීදිත්වා, පවාරෙති සචෙ පන;
ආසනං අචාලෙත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං.

1300.
සචෙ මඤ්චෙ නිසීදිත්වා, පවාරෙති තතො පන;
ඉතො සංසරිතුං එත්තො, ඊසකම්පි න ලබ්භති.

1301.
තෙන මඤ්චෙන නං සද්ධිං, වට්ටතඤ්ඤත්‍ර නෙන්ති චෙ;
එවං සබ්බත්ථ ඤාතබ්බං, විඤ්ඤුනා විනයඤ්ඤුනා.

1302.
නිපජ්ජිත්වාව භොත්තබ්බං, නිපන්නො චෙ පවාරිතො;
වාරෙතුක්කුටිකො හුත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං තථෙව ච.

1303.
අථාලමෙතං සබ්බන්ති, වත්තබ්බං තෙන භික්ඛුනා;
අතිරිත්තං කරොන්තෙන, ඔනමෙත්වාන භාජනං.

1304.
කප්පියං පන කාතබ්බං, න පත්තෙයෙව කෙවලං;
පච්ඡියං යදි වා කුණ්ඩෙ, කාතුං වට්ටති භාජනෙ.

1305.
පවාරිතානං අපවාරිතානං;
අඤ්ඤෙසමෙතං පන වට්ටතෙව;
යෙනාතිරිත්තං තු කතං ඨපෙත්වා;
තමෙව චෙකං පරිභුඤ්ජිතබ්බං.

1306.
කප්පියං පන කාරෙත්වා, භුඤ්ජන්තස්සෙව භික්ඛුනො;
බ්‍යඤ්ජනං වාපි යං කිඤ්චි, පත්තෙ තස්සාකිරන්ති චෙ.

1307.
අතිරිත්තං තු කාරෙත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං තථා පුන;
යෙන තං අකතං යං වා, කාතබ්බං තෙන තං විසුං.

1308.
කතං අකප්පියාදීහි, අතිරිත්තං තු සත්තහි;

න ගිලානාතිරිත්තඤ්ච, තං හොතිනතිරිත්තකං.

1309.

යොපි පාතොව එකම්පි, සිත්ථං භුත්වා නිසීදති;
උපකට්ඨූපනීතම්පි, කාතුං ලභති කප්පියං.

1310.

ආහාරත්ථාය යාමාදි-කාලිකං පටිගණ්හතො;
අනාමිසං තමෙවස්ස, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො.

1311.

තථා අනතිරිත්තන්ති, සඤ්ඤිනො අතිරිත්තකෙ;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1312.

අනාපත්තාතිරිත්තං තු, කාරාපෙත්වාන භුඤ්ජතො;
ගිලානස්සාතිරිත්තං වා, තථා උම්මත්තකාදිනො.

1313.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා;
කප්පියාකරණඤ්චෙව, භොජනඤ්ච ක්‍රියාක්‍රියං.

පඨමපවාරණකථා.

1314.

යො පනානතිරිත්තෙන, පවාරෙය්‍ය පවාරිතං;
ජානං ආසාදනාපෙක්ඛො, භුත්තෙ පාචිත්ති තස්ස තු.

1315.

දුක්කටං අභිහාරෙ ච, ගහණෙ ඉතරස්ස හි;
අජ්ඣොහාරපයොගෙසු, සබ්බෙසුපි ච දුක්කටං.

1316.

භොජනස්සාවසානස්මිං, පාචිත්ති පරිදීපිතා;
අභිහාරකභික්ඛුස්ස, සබ්බං තස්සෙව දස්සිතං.

1317.

පවාරිතොති සඤ්ඤිස්ස, භික්ඛුස්මිං අපවාරිතෙ;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1318.

අනාපත්තාතිරිත්තං වා, කාරාපෙත්වාව දෙති චෙ;

ගිලානස්සාවසෙසං වා, අඤ්ඤස්සත්ථාය දෙති වා.

1319.

සෙසං සබ්බමසෙසෙන, අනන්තරසමං මතං;
ඔමසවාදතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

දුතියපවාරණකථා.

1320.

ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා;
කිඤ්චි විකාලෙ යො පන භික්ඛු;
ඛාදති භුඤ්ජති වාපි ච තං;
සො ජිනවුත්තං දොසමුපෙති.

1321.

යමාමිසගතඤ්චෙත්ථ, වනමූලඵලාදිකං;
කාලිකෙස්වසම්මොහත්ථං, වෙදිතබ්බමිදං පන.

1322.

මූලං කන්දං මුළාලඤ්ච, මත්ථකං ඛන්ධකං තචං;
පත්තං පුප්ඵං ඵලං අට්ඨිං, පිට්ඨං නියාසමෙව ච.

1323.

මූලඛාදනීයාදීනං, මුඛමත්තනිදස්සනං;
භික්ඛූනං පාටවත්ථාය, නාමත්ථෙසු නිබොධථ.

1324.

මූලකං ඛාරකඤ්චෙව, චච්චුලං තණ්ඩුලෙය්‍යකං;
තම්බකං ජජ්ඣරිකඤ්ච, චච්චු වජකලීපි ච.

1325.

මූලානි එවමාදීනං, සාකානං ආමිසෙ පන;
සඞ්ගහං ඉධ ගච්ඡන්ති, ආහාරත්ථං ඵරන්ති හි.

1326.

ඡඩ්ඩෙන්ති ජරට්ඨං ඡෙත්වා, යං තං වජකලිස්ස තු;
තං යාවජීවිකං වුත්තං, සෙසානං යාවකාලිකං.

1327.

හලිද්දි සිඞ්ගිවෙරඤ්ච, වචත්තං අතිවිසං වචං;
උසීරං භද්දමුත්තඤ්ච, තථා කටුකරොහිණී.

1328.

ඉච්චෙවමාදිකං අඤ්ඤං, පඤ්චමූලාදිකං බහු;
නානප්පකාරකං මූලං, විඤ්ඤෙය්‍යං යාවජීවිකං.

1329.

මසාලුපිණ්ඩලාදීනං, වල්ලීනං ආලුවස්ස ච;
කන්දො උප්පලජාතීනං, තථා පදුමජාතියා.

1330.

කදලීසිග්ගුතාලානං, මාලුවස්ස ච වෙළුයා;
සතාවරි කසෙරූනං, කන්දො අම්බාටකස්ස ච.

1331.

ඉච්චෙවමාදයො කන්දා;
දස්සිතා යාවකාලිකා;
ධොතො සො ආමිසෙ වුත්තො;
කන්දො යො ඛීරවල්ලියා.

1332.

අධොතො ලසුණඤ්චෙව, ඛීරකාකොලිආදයො;
කන්දා වාක්‍යපථාතීතා, විඤ්ඤෙය්‍යා යාවජීවිකා.

1333.

පුණ්ඩරීකමුළාලඤ්ච, මුළාලං පදුමස්ස ච;
එවමාදිමනෙකම්පි, **මුළාලං** යාවකාලිකං.

1334.

තාලහින්තාලකුන්තාල-නාළිකෙරාදිසම්භවං;
හලිද්දිසිඞ්ගිවෙරානං, මුළාලං යාවජීවිකං.

1335.

තාලහින්තාලකුන්තාල-කළීරො කෙතකස්ස ච;
කදලීනාළිකෙරානං, **මත්ථකං** මූලකස්ස ච.

1336.

ඛජ්ජුරෙරකවෙත්තානං, උච්ඡුවෙළුනළාදිනං;
සත්තන්නං පන ධඤ්ඤානං, කළීරො සාසපස්ස ච.

1337.

ඉච්චෙවමාදයොනෙකෙ, මත්ථකා යාවකාලිකා;
අඤ්ඤෙ හලිද්දිආදීනං, මත්ථකා යාවජීවිකා.

1338.

තාලකුන්තාලකාදීනං, ඡින්දිත්වා පාතිතො පන;
ගතො ජරට්ඨබුන්දො සො, සඞ්ගහං යාවජීවිකෙ.

1339.

ඛන්ධඛාදනීයං නාම, උච්ඡුඛන්ධො පකාසිතො;
සාලකල්‍යාණියා ඛන්ධො, තථා පථවියං ගතො.

1340.

එවමුප්පලජාතීනං, දණ්ඩකො යාවකාලිකො;
පණ්ණදණ්ඩුප්පලාදීනං, සබ්බො පදුමජාතියා.

1341.

යාවජීවිකසඞ්ඛාතා, කරමද්දාදිදණ්ඩකා;
තචෙසුච්ඡුතචොවෙකො, සරසො යාවකාලිකො.

1342.

මූලකං ඛාරකො චච්චු, තම්බකො තණ්ඩුලෙය්‍යකො;
වත්ථුලො චීනමුග්ගො ච, උම්මා වජකලී තථා.

1343.

ජජ්ඣරී කාසමද්දො ච, සෙල්ලු සිග්ගු ච නාළිකා;
වරුණො අග්ගිමන්ථො ච, ජීවන්තී සුනිසන්නකො.

1344.

රාජමාසො ච මාසො ච, නිප්ඵාවො මිගපුප්ඵිකා;
වණ්ටකො භූමිලොණීති, එවමාදිමනෙකකං.

1345.

පත්තඛාදනීයං නාම, කථිතං යාවකාලිකං;
ඉතරා ච මහාලොණි, දීපිතා යාවජීවිකා.

1346.

යාවකාලිකමිච්චෙව, කථිතං අම්බපල්ලවං;
නිම්බස්ස කුටජස්සාපි, පණ්ණං සුලසියාපි ච.

1347.

කප්පාසිකපටොලානං, තෙසං පුප්ඵඵලානි ච;
ඵණිජ්ජකජ්ජුකානඤ්ච, පණ්ණං තං යාවජීවිකං.

1348.

අට්ඨන්නං මූලකාදීනං, **පුප්ඵං** නිප්ඵාවකස්ස ච;

තථා පුප්ඵං කරීරස්ස, පුප්ඵං වරුණකස්ස ච.

1349.

පුප්ඵං කසෙරුකස්සාපි, ජීවන්තී සිග්ගුපුප්ඵකං;
පදුමුප්පලජාතීනං, පුප්ඵානං කණ්ණිකාපි ච.

1350.

නාළිකෙරස්ස තාලස්ස, තරුණං කෙතකස්ස ච;
ඉච්චෙවමාදිකං පුප්ඵ-මනෙකං යාවකාලිකං.

1351.

යාවකාලිකපුප්ඵානි, ඨපෙත්වා පන සෙසකං;
යාවජීවිකපුප්ඵන්ති, දීපයෙ සබ්බමෙව ච.

1352.

තිලකමකුලසාලමල්ලිකානං;
කකුධකපිත්ථකකුන්දකළීනං;
කුරවකකරවීරපාටලීනං;
කුසුමමිදං පන යාවජීවිකං.

1353.

අම්බම්බාටකජම්බූනං, ඵලඤ්ච පනසස්ස ච;
මාතුලුඞ්ගකපිත්ථානං, ඵලං තින්තිණිකස්ස ච.

1354.

තාලස්ස නාළිකෙරස්ස, ඵලං ඛජ්ජූරියාපි ච;
ලබුජස්ස ච චොචස්ස, මොචස්ස මධුකස්ස ච.

1355.

බදරස්ස කරමද්දස්ස, ඵලං වාතිඞ්ගණස්ස ච;
කුම්භණ්ඩතිපුසානඤ්ච, ඵලං එළාලුකස්ස ච.

1356.

රාජායතනඵලං පුස්ස-ඵලං තිම්බරුකස්ස ච;
එවමාදිමනෙකම්පි, ඵලං තං යාවකාලිකං.

1357.

තිඵලං පිප්ඵලී ජාති-ඵලඤ්ච කටුකප්ඵලං;
ගොට්ඨඵලං බිලඞ්ගඤ්ච, තක්කොලමරිචානි ච.

1358.

එවමාදීනි වුත්තානි, අවුත්තානි ච පාළියං;

ඵලානි පන ගච්ඡන්ති, යාවජීවිකසඞ්ගහං.

1359.
පනසම්බාටකට්ඨීනි, සාලට්ඨී ලබුජට්ඨී ච;
ච්ඤ්චාබිම්බඵලට්ඨීනි, පොක්ඛරට්ඨී ච සබ්බසො.

1360.
ඛජ්ජූරිකෙතකාදීනං, තථා තාලඵලට්ඨී ච;
එවමාදීනි ගච්ඡන්ති, යාවකාලිකසඞ්ගහං.

1361.
පුන්නාගමධුකට්ඨීනි, සෙල්ලට්ඨී තිඵලට්ඨී ච;
එවමාදීනි **අට්ඨීනි,** නිද්දිට්ඨානි අනාමිසෙ.

1362.
සත්තන්නං පන ධඤ්ඤානං, අපරණ්ණානමෙව ච;
පිට්ඨං පනසසාලානං, ලබුජම්බාටකස්ස ච.

1363.
තාලපිට්ඨං තථා ධොතං, පිට්ඨං යං ඛීරවල්ලියා;
එවමාදිමනෙකම්පි, කථිතං යාවකාලිකං.

1364.
අධොතං තාලපිට්ඨඤ්ච, පිට්ඨං යං ඛීරවල්ලියා;
අස්සගන්ධාදිපිට්ඨඤ්ච, හොති තං යාවජීවිකං.

1365.
නියාසො උච්ඡුනිබ්බත්තො, එකො සත්තාහකාලිකො;
අවසෙසො ච හිඞ්ගාදි, නියාසො යාවජීවිකො.

1366.
මූලාදීසු මයා කිඤ්චි, මුඛමත්තං නිදස්සිතං;
එතස්සෙවානුසාරෙන, සෙසො ඤෙය්‍යො විභාවිනා.

1367.
''භුඤ්ජිස්සාමි විකාලෙ''ති, ආමිසං පටිගණ්හතො;
කාලෙ විකාලසඤ්ඤිස්ස, කාලෙ වෙමතිකස්ස ච.

1368.
දුක්කටං, කාලසඤ්ඤිස්ස, අනාපත්ති පකාසිතා;
ඉදං එළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

විකාලභොජනකථා.

1369.
භොජනං සන්නිධිං කත්වා, ඛාදනං වාපි යො පන;
භුඤ්ජෙය්‍ය වාපි ඛාදෙය්‍ය, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1370.
භික්ඛු යං සාමණෙරානං, පරිච්චජත්‍යනාලයො;
නිදහිත්වා සචෙ තස්ස, දෙන්ති තං පුන වට්ටති.

1371.
සයං පටිග්ගහෙත්වාන, අපරිච්චත්තමෙව යං;
දුතියෙ දිවසෙ තස්ස, නිහිතං තං න වට්ටති.

1372.
තතො අජ්ඣොහරන්තස්ස, එකසිත්ථම්පි භික්ඛුනො;
පාචිත්ති කථිතා සුද්ධා, සුද්ධචිත්තෙන තාදිනා.

1373.
අකප්පියෙසු මංසෙසු, මනුස්සස්සෙව මංසකෙ;
ථුල්ලච්චයෙන පාචිත්ති, දුක්කටෙන සහෙතරෙ.

1374.
යාමකාලිකසඞ්ඛාතං, පාචිත්ති පරිභුඤ්ජතො;
දුක්කටාපත්තියා සද්ධිං, ආහාරත්ථාය භුඤ්ජතො.

1375.
සචෙ පවාරිතො හුත්වා, අන්නං අනතිරිත්තකං;
භුඤ්ජතො පකතං තස්ස, හොති පාචිත්තියද්වයං.

1376.
ථුල්ලච්චයෙන සද්ධිං ද්වෙ, මංසෙ මානුසකෙ සියුං;
සෙසෙ අකප්පියෙ මංසෙ, දුක්කටෙන සහ ද්වයං.

1377.
යාමකාලිකසඞ්ඛාතං, භුඤ්ජතො සති පච්චයෙ;
සාමිසෙන මුඛෙන ද්වෙ, එකමෙව නිරාමිසං.

1378.
තමෙවජ්ඣොහරන්තස්ස, ආහාරත්ථාය කෙවලං;
ද්වීසු තෙසු විකප්පෙසු, දුක්කටං පන වඩ්ඪති.

1379.
විකාලෙ භුඤ්ජතො සුද්ධං, සන්නිධිපච්චයාපි ච;
විකාලභොජනා චෙව, හොති පාචිත්තියද්වයං.

1380.
මංසෙ ථුල්ලච්චයඤ්චෙව, දුක්කටම්පි ච වඩ්ඪති;
මනුස්සමංසෙ සෙසෙ ච, යථානුක්කමතො ද්වයං.

1381.
නත්ථෙවානතිරිත්තම්පි, විකාලෙ පරිභුඤ්ජතො;
දොසො සබ්බවිකප්පෙසු, භික්ඛුනො තන්නිමිත්තකො.

1382.
විකාලපච්චයා චාපි, න දොසො යාමකාලිකෙ;
සත්තාහකාලිකං යාව-ජීවිකං පටිගණ්හතො.

1383.
ආහාරස්සෙව අත්ථාය, ගහණෙ දුවිධස්ස තු;
අජ්ඣොහාරපයොගෙසු, දුක්කටං තු නිරාමිසෙ.

1384.
අථ ආමිසසංසට්ඨං, ගහෙත්වා ඨපිතං සචෙ;
පුන අජ්ඣොහරන්තස්ස, පාචිත්තෙව පකාසිතා.

1385.
කාලො යාමො ච සත්තාහං, ඉති කාලත්තයං ඉදං;
අතික්කමයතො දොසො, කාලං තං තං තු කාලිකං.

1386.
අත්තනා තීණි සම්භින්න-රසානි ඉතරානි හි;
සභාවමුපනෙතෙව, යාවකාලිකමත්තනො.

1387.
එවමෙව ච සෙසෙසු, කාලිකෙසු විනිද්දිසෙ;
ඉමෙසු පන සබ්බෙසු, කාලිකෙසු චතූස්වපි.

1388.
කාලිකද්වයමාදිම්හි, අන්තොවුත්ථඤ්ච සන්නිධි;
උභයම්පි න හොතෙව, පච්ඡිමං කාලිකද්වයං.

1389.
අකප්පියාය කුටියා, වුත්ථෙනන්තද්වයෙන තං;

ගහිතං තදහෙ වාපි, ද්වයං පුබ්බං න වට්ටති.

1390.

මුඛසන්නිධි නාමායං, අන්තොවුත්ථං න කප්පති;
ඉති වුත්තං දළ්හං කත්වා, **මහාපච්චරියං** පන.

1391.

න දොසො නිදහිත්වාපි, පඨමං කාලිකත්තයං;
තං තං සකං සකං කාල-මනතික්කම්ම භුඤ්ජතො.

1392.

තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා;
සමමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා ඉදං.

සන්නිධිකාරකථා.

1393.

භොජනානි පණීතානි, අගිලානො පනත්තනො;
අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වාන, පාචිත්ති පරිභුඤ්ජතො.

1394.

‘‘සප්පිනා දෙහි භත්තං මෙ, සසප්පිං සප්පිමිස්සකං;
සප්පිභත්තඤ්ච දෙහී’’ති, විඤ්ඤාපෙන්තස්ස දුක්කටං.

1395.

විඤ්ඤාපෙත්වා තථා තං චෙ, දුක්කටං පටිගණ්හතො;
පුන අජ්ඣොහරන්තස්ස, පාචිත්ති පරියාපුතා.

1396.

සුද්ධානි සප්පිආදීනි, විඤ්ඤාපෙත්වාන භුඤ්ජතො;
සෙඛියෙසුපි විඤ්ඤත්ති, දුක්කටං පරිදීපයෙ.

1397.

තස්මා පණීතසංසට්ඨං, විඤ්ඤාපෙත්වාව භුඤ්ජතො;
සත්තධඤ්ඤමයං භත්තං, පාචිත්තියමුදීරයෙ.

1398.

සචෙ ‘‘ගොසප්පිනා මය්හං, දෙහි භත්ත’’න්ති යාචිතො;
අජියා සප්පිආදීහි, විසඞ්කෙතං දදාති චෙ.

1399.

‘‘සප්පිනා දෙහි’’ වුත්තො චෙ, නවනීතාදිකෙසුපි;

දෙති අඤ්ඤතරෙනස්ස, විසඞ්කෙතන්ති දීපිතං.

1400.

යෙන යෙන හි විඤ්ඤත්තං, තස්මිං මූලෙපි තස්ස වා;
ලද්ධෙපි පන තං ලද්ධං, හොතියෙව න අඤ්ඤථා.

1401.

ඨපෙත්වා සප්පිආදීනි, ආගතානි හි පාළියං;
අඤ්ඤෙහි විඤ්ඤාපෙන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1402.

සබ්බෙහි සප්පිආදීහි, විඤ්ඤාපෙත්වාව එකතො;
භුඤ්ජතෙකරසං කත්වා, නව පාචිත්තියො මතා.

1403.

අකප්පියෙන වුත්තෙපි, සප්පිනා දෙති තෙන චෙ;
ගහණෙ පරිභොගෙපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1404.

ගිලානස්ස ගිලානොති, සඤ්ඤිනො විමතිස්ස වා;
දුක්කටං මුනිනා වුත්තං, අනාපත්ති පකාසිතා.

1405.

ගිලානකාලෙ විඤ්ඤත්ත-මගිලානස්ස භුඤ්ජතො;
ගිලානස්සාවසෙසං වා, ඤාතකාදීනමෙව වා.

1406.

ඉදං චතුසමුට්ඨානං, කායතො කායවාචතො;
කායචිත්තා තථා කාය-වාචාචිත්තත්තයාපි ච.

පණීතභොජනකථා.

1407.

අදින්නඤ්හි මුඛද්වාරං, ආහාරං ආහරෙය්‍ය යො;
දන්තපොනොදකං හිත්වා, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1408.

හත්ථපාසොභිනීහාරො, මජ්ඣිමුච්චාරණක්ඛමො;
මනුස්සො වාමනුස්සො වා, දෙති කායාදිනා තිධා.

1409.

පටිග්ගණ්හාති තං භික්ඛු, දීයමානං සචෙ ද්විධා;

එවං පඤ්චඞ්ගසංයොගෙ, ගහණං තස්ස රූහති.

1410.

දායකො ගගනට්ඨො චෙ, භූමට්ඨො චෙතරො සියා;
භූමට්ඨස්ස ච සීසෙන, ගගනට්ඨස්ස දෙහිනො.

1411.

යමාසන්නතරං අඞ්ගං, ඔරිමන්තෙන තස්ස තු;
දාතුං වාපි ගහෙතුං වා, විනා හත්ථං පසාරිතං.

1412.

හත්ථපාසො මිනෙතබ්බො, නගට්ඨාදීස්වයං නයො;
එවරූපෙ පන ඨානෙ, ඨත්වා චෙ දෙති වට්ටති.

1413.

පක්ඛී වා මුඛතුණ්ඩෙන, හත්ථී සොණ්ඩාය වා පන;
සචෙ යං කිඤ්චි පුප්ඵං වා, ඵලං වා දෙති වට්ටති.

1414.

භත්තබ්‍යඤ්ජනපුණ්ණානි, භාජනානි බහූනිපි;
සීසෙනාදාය භික්ඛුස්ස, ගන්ත්වා කස්සචි සන්තිකං.

1415.

ඊසකං පන ඔනත්වා, ‘‘ගණ්හා’’ති යදි භාසති;
තෙන හත්ථං පසාරෙත්වා, හෙට්ඨිමං පන භාජනං.

1416.

පටිච්ඡිතබ්බං තං එක- දෙසෙනාපි ච භික්ඛුනා;
හොන්ති එත්තාවතා තානි, ගහිතානෙව සබ්බසො.

1417.

තතො පට්ඨාය තං සබ්බං, ඔරොපෙත්වා යථාසුඛං;
උග්ඝාටෙත්වා තතො ඉට්ඨං, ගහෙතුං පන වට්ටති.

1418.

පච්ඡිආදිම්හි වත්තබ්බ-මත්ථි කිං එකභාජනෙ;
කාජභත්තං හරන්තො චෙ, ඔනත්වා දෙති වට්ටති.

1419.

තිංසහත්ථො සියා වෙළු, අන්තෙසු ච දුවෙ ඝටා;
සප්පිනො, ගහිතෙකස්මිං, සබ්බං ගහිතමෙව තං.

1420.
බහුපත්තා ච මඤ්චෙ වා, පීඨෙ වා කටසාරකෙ;
ඨපිතා දායකො හත්ථ-පාසෙ ඨත්වාන දෙති චෙ.

1421.
පටිග්ගහණසඤ්ඤාය, මඤ්චාදීනි සචෙ පන;
නිසීදති ඵුසිත්වා යො, යඤ්ච පත්තෙසු දීයති.

1422.
ගහිතං තෙන තං සබ්බං, හොතියෙව න සංසයො;
පටිග්ගහෙස්සාමිච්චෙව, මඤ්චාදීනි සචෙ පන.

1423.
ගහිතං හොති තං සබ්බං, ආරුහිත්වා නිසීදති;
ආහච්ච කුච්ඡියා කුච්ඡිං, ඨිතා පත්තා හි භූමියං.

1424.
යං යං අඞ්ගුලියා වාපි, ඵුසිත්වා සූචියාපි වා;
නිසින්නො තත්ථ තත්ථෙව, දීයමානං තු වට්ටති.

1425.
කටසාරෙ මහන්තස්මිං, තථා හත්ථත්ථරාදිසු;
ගණ්හතො හත්ථපාසස්මිං, විජ්ජමානෙ තු වට්ටති.

1426.
තත්ථජාතකපණ්ණෙසු, ගහෙතුං න ච වට්ටති;
න පනෙතානි කායෙන, පටිබද්ධානි හොන්ති හි.

1427.
අසංහාරිමපාසාණෙ, ඵලකෙ වාපි තාදිසෙ;
ඛාණුබද්ධෙපි වා මඤ්චෙ, ගහණං නෙව රූහති.

1428.
තින්තිණිකාදිපණ්ණෙසු, භූමියං පත්ථටෙසු වා;
ධාරෙතුමසමත්ථත්තා, ගහණං න ච රූහති.

1429.
හත්ථපාසමතික්කම්ම, දීඝදණ්ඩෙන දෙති චෙ;
වත්තබ්බො භික්ඛුනාගන්ත්වා, දෙහීති පරිවෙසකො.

1430.
සචෙ පත්තෙ රජො හොති, ධොවිතබ්බො ජලෙ සති;

තස්මිං අසති පුඤ්ඡිත්වා, ගහෙතබ්බො අසෙසතො.

1431.

පිණ්ඩාය විචරන්තස්ස, රජං පතති චෙ පන;
භික්ඛා පටිග්ගහෙත්වාව, ගහෙතබ්බා විජානතා.

1432.

අප්පටිග්ගහිතෙ භික්ඛුං, ගණ්හතො පන දුක්කටං;
පටිග්ගහෙත්වානාපත්ති, පච්ඡා තං පරිභුඤ්ජතො.

1433.

''පටිග්ගහෙත්වා දෙථා''ති, වුත්තෙ තං වචනං පන;
අසුත්වානාදියිත්වා වා, දෙන්ති චෙ නත්ථි දුක්කටං.

1434.

පච්ඡා පටිග්ගහෙත්වාව, ගහෙතබ්බං විජානතා;
සචෙ රජං නිපාතෙති, මහාවාතො තතො තතො.

1435.

න සක්කා ච සියා භික්ඛං, ගහෙතුං යදි භික්ඛුනා;
අඤ්ඤස්ස දාතුකාමෙන, ගහෙතුං පන වට්ටති.

1436.

සාමණෙරස්ස තං දත්වා, දින්නං වා තෙන තං පුන;
තස්ස විස්සාසතො වාපි, භුඤ්ජිතුං පන වට්ටති.

1437.

භික්ඛාචාරෙ සචෙ භත්තං, සරජං දෙති භික්ඛුනො;
''පටිග්ගහෙත්වා භික්ඛං ත්වං, ගණ්හ වා භුඤ්ජ වා''ති ච.

1438.

වත්තබ්බො සො තථා තෙන, කත්තබ්බඤ්චෙව භික්ඛුනා;
රජං උපරි භත්තස්ස, තස්සුප්ලවති චෙ පන.

1439.

කඤ්ජිකං තු පවාහෙත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං;
අන්තො පටිග්ගහෙතබ්බං, පවිට්ඨං තු සචෙ පන.

1440.

පතිතං සුක්ඛභත්තෙ චෙ, අපනීයාව තං රජං;
සුඛුමං චෙ සභත්තම්පි, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං.

1441.

උළුඞ්කෙනාහරිත්වාපි, දෙන්තස්ස පඨමං පන;
ඵෙචො උළුඞ්කතො පත්තෙ, සචෙ පතති වට්ටති.

1442.

හත්ථෙ ආකිරමානෙ තු, චරුකෙන තතො පන;
මසි වා ඡාරිකා වාපි, සචෙ පතති භාජනෙ.

1443.

තස්ස චාභිහටත්තාපි, න දොසො උපලබ්භති;
අනන්තරස්ස භික්ඛුස්ස, දීයමානං තු පත්තතො.

1444.

උප්පහිත්වා සචෙ පත්තෙ, ඉතරස්ස ච භික්ඛුනො;
පතති වට්ටතෙවායං, පටිග්ගහිතමෙව තං.

1445.

පායාසස්ස ච පූරෙත්වා, පත්තං චෙ දෙන්ති භික්ඛුනො;
උණ්හත්තා පන තං හෙට්ඨා, ගහෙතුං න ච සක්කති.

1446.

වට්ටතීති ච නිද්දිට්ඨං, ගහෙතුං මුඛවට්ටියං;
න සක්කා චෙ ගහෙතබ්බො, තථා ආධාරකෙනපි.

1447.

සචෙ ආසනසාලායං, ගහෙත්වා පත්තමත්තනො;
නිද්දායති නිසින්නොව, දීයමානං න ජානති.

1448.

නෙවාහරියමානං වා, අප්පටිග්ගහිතමෙව තං;
ආභොගං පන කත්වා චෙ, නිසින්නො හොති වට්ටති.

1449.

සචෙ හත්ථෙන මුඤ්චිත්වා, පත්තං ආධාරකම්පි වා;
පෙල්ලෙත්වා පන පාදෙන, නිද්දායති හි වට්ටති.

1450.

පාදෙනාධාරකං අක්ක-මිත්වාපි පටිගණ්හතො;
ජාගරස්සාපි හොතෙව, ගහණස්මිං අනාදරො.

1451.

තස්මා තං න ච කාතබ්බං, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤුනා;

යං දීයමානං පතති, ගහෙතුං තං තු වට්ටති.

1452.
භුඤ්ජන්තානඤ්ච දන්තා වා, ඛීයන්තිපි නඛාපි වා;
තථා පත්තස්ස වණ්ණො වා, අබ්බොහාරනයො අයං.

1453.
සත්ථකෙනුච්ඡුආදීනි, ඵාලෙන්තානං සචෙ මලං;
පඤ්ඤායති හි තං තෙසු, සියා නවසමුට්ඨිතං.

1454.
පටිග්ගහෙත්වා තං පච්ඡා, ඛාදිතබ්බං තු භික්ඛුනා;
න පඤ්ඤායති චෙ තස්මිං, මලං වට්ටති ඛාදිතුං.

1455.
පිසන්තානම්පි භෙසජ්ජං, කොට්ටෙන්තානම්පි වා තථා;
නිසදොදුක්ඛලාදීනං, ඛීයනෙපි අයං නයො.

1456.
භෙසජ්ජත්ථාය තාපෙත්වා, වාසිං ඛීරෙ ඛිපන්ති චෙ;
උට්ඨෙති නීලිකා තත්ථ, සත්ථකෙ විය නිච්ඡයො.

1457.
සචෙ ආමකතක්කෙ වා, ඛීරෙ වා පක්ඛිපන්ති තං;
සාමපාකනිමිත්තම්හා, න තු මුච්චති දුක්කටා.

1458.
පිණ්ඩාය විචරන්තස්ස, වස්සකාලෙසු භික්ඛුනො;
පත්තෙ පතති චෙ තොයං, කිලිට්ඨං කායවත්ථතො.

1459.
පච්ඡා පටිග්ගහෙත්වා තං, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං;
එසෙව ච නයො වුත්තො, රුක්ඛමූලෙපි භුඤ්ජතො.

1460.
සත්තාහං පන වස්සන්තෙ, දෙවෙ සුද්ධං ජලං සචෙ;
අබ්භොකාසෙපි වා පත්තෙ, තොයං පතති වට්ටති.

1461.
ඔදනං පන දෙන්තෙන, සාමණෙරස්ස භික්ඛුනා;
දාතබ්බො අච්ඡුපන්තෙන, තස්ස පත්තගතොදනං.

1462.
පටිග්ගහෙත්වා වා පත්තං, දාතබ්බො තස්ස ඔදනො;
ඡුපිත්වා දෙති චෙ භත්තං, තං පනුග්ගහිතං සියා.

1463.
අඤ්ඤස්ස දාතුකාමෙන, පරිච්චත්තං සචෙ පන;
යාව හත්ථගතං තාව, පටිග්ගහිතමෙව තං.

1464.
‘‘ගණ්හා’’ති නිරපෙක්ඛොව, පත්තමාධාරකෙ ඨිතං;
සචෙ වදති පච්ඡා තං, පටිග්ගණ්හෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

1465.
සාපෙක්ඛොයෙව යො පත්තං, ඨපෙත්වාධාරකෙ පන;
‘‘එත්තො පූවම්පි භත්තං වා, කිඤ්චි ගණ්හා’’ති භාසති.

1466.
සාමණෙරොපි තං භත්තං, ධොවිත්වා හත්ථමත්තනො;
අත්තපත්තගතං භත්තං, අඡුපිත්වා සචෙ පන.

1467.
පක්ඛිපන්තො සතක්ඛත්තුං, උද්ධරිත්වාපි ගණ්හතු;
තංපටිග්ගහණෙ කිච්චං, පුන තස්ස න විජ්ජති.

1468.
අත්තපත්තගතං භත්තං, ඡුපිත්වා යදි ගණ්හති;
පච්ඡා පටිග්ගහෙතබ්බං, සංසට්ඨත්තා පරෙන තං.

1469.
භික්ඛූනං යාගුආදීනං, පචනෙ භාජනෙ පන;
පක්ඛිපිත්වා ඨපෙන්තෙන, අඤ්ඤස්සත්ථාය ඔදනං.

1470.
භාජනුපරි හත්ථෙසු, සාමණෙරස්ස පක්ඛිපෙ;
පතිතං හත්ථතො තස්මිං, න කරොති අකප්පියං.

1471.
පරිච්චත්තඤ්හි තං එවං, අකත්වාකිරතෙව චෙ;
භුඤ්ජිතබ්බං තු තං කත්වා, පත්තං විය නිරාමිසං.

1472.
සචෙ යාගුකුටං පුණ්ණං, සාමණෙරො හි දුබ්බලො;

භික්ඛුං පටිග්ගහාපෙතුං, න සක්කොති හි තං පුන.

1473.
කුටස්ස ගීවං පත්තස්ස, ඨපෙත්වා මුඛවට්ටියං;
භික්ඛුනා උපනීතස්ස, ආවජ්ජෙති හි වට්ටති.

1474.
අථ වා භූමියංයෙව, හත්ථෙ භික්ඛු ඨපෙති චෙ;
ආරොපෙති පවට්ටෙත්වා, තත්ථ චෙ පන වට්ටති.

1475.
හත්තපච්ඡුච්ඡුභාරෙසු, අයමෙව විනිච්ඡයො;
ද්වෙ තයො සාමණෙරා වා, දෙන්ති චෙ ගහණූපගං.

1476.
භාරමෙකස්ස භික්ඛුස්ස, ගහෙතුං පන වට්ටති;
එකෙන වා තථා දින්නං, ගණ්හන්ති ද්වෙ තයොපි වා.

1477.
මඤ්චස්ස පාදෙ පීඨස්ස, පාදෙ තෙලඝටාදිකං;
ලග්ගෙන්ති තත්ථ භික්ඛුස්ස, වට්ටතෙව නිසීදිතුං.

1478.
අප්පටිග්ගහිතං හෙට්ඨා-මඤ්චෙ චෙ තෙලථාලකං;
සම්මුජ්ජන්තො ච ඝට්ටෙති, න පනුග්ගහිතං සියා.

1479.
පටිග්ගහිතසඤ්ඤාය, අප්පටිග්ගහිතං පන;
ගණ්හිත්වා පුන තං ඤත්වා, ඨපෙතුං තත්ථ වට්ටති.

1480.
විවරිත්වා සචෙ පුබ්බෙ, ඨපිතං පිහිතම්පි ච;
තථෙව තං ඨපෙතබ්බං, කත්තබ්බං න පනඤ්ඤථා.

1481.
බහි ඨපෙති චෙ තෙන, ඡුපිතබ්බං න තං පුන;
යදි ඡුපති චෙ ඤත්වා, තං පනුග්ගහිතං සියා.

1482.
පටිග්ගහිතතෙලස්මිං, උට්ඨෙන්ති යදි කණ්ණිකා;
සිඞ්ගීවෙරාදිකෙ මූලෙ, සනචුණ්ණම්පි වා තථා.

1483.

තංසමුට්ඨානතො සබ්බං, තදඤ්ඤෙවාති පවුච්චති;
පටිග්ගහණකිච්චං තු, තස්මිං පුන න විජ්ජති.

1484.

තාලං වා නාළිකෙරං වා, ආරුළ්හො කොචි පුග්ගලො;
තත්‍රට්ඨො තාලපිණ්ඩිං සො, ඔතාරෙත්වාන රජ්ජුයා.

1485.

සචෙ වදති ‘‘ගණ්හා’’ති, න ගහෙතබ්බමෙව ච;
තමඤ්ඤො පන භූමට්ඨො, ගහෙත්වා දෙති වට්ටති.

1486.

ඡින්දිත්වා චෙ වතිං උච්ඡුං, ඵලං වා දෙති ගණ්හිතුං;
දණ්ඩකෙ අඵුසිත්වාව, නිග්ගතං පන වට්ටති.

1487.

සචෙ න පුථුලො හොති, පාකාරො අතිඋච්චකො;
අන්තොට්ඨිතබහිට්ඨානං, හත්ථපාසො පහොති චෙ.

1488.

උද්ධං හත්ථසතං ගන්ත්වා, සම්පත්තං පුන තං පන;
ගණ්හතො භික්ඛුනො දොසො, කොචි නෙවූපලබ්භති.

1489.

භික්ඛුනො සාමණෙරං තු, ඛන්ධෙන වහතො සචෙ;
ඵලං ගහෙත්වා තත්ථෙව, නිසින්නො දෙති වට්ටති.

1490.

අපරොපි වහන්තොව, භික්ඛුං යො කොචි පුග්ගලො;
ඵලං ඛන්ධෙ නිසින්නස්ස, භික්ඛුනො දෙති වට්ටති.

1491.

ගහෙත්වා ඵලිනිං සාඛං, ඡායත්ථං යදි ගච්ඡති;
පුන චිත්තෙ සමුප්පන්නෙ, ඛාදිතුං පන භික්ඛුනො.

1492.

සාඛං පටිග්ගහාපෙත්වා, ඵලං ඛාදති වට්ටති;
මක්ඛිකානං නිවාරත්ථං, ගහිතායපායං නයො.

1493.

කප්පියං පන කාරෙත්වා, පටිග්ගණ්හාති තං පුන;

හොත්තුකාමො සචෙ මූල-ගහණංයෙව වට්ටති.

1494.

මාතාපිතූනමත්ථාය, ගහෙත්වා සප්පිආදිකං;
ගච්ඡන්තො අන්තරාමග්ගෙ, යං ඉච්ඡති තතො පන.

1495.

තං සො පටිග්ගහාපෙත්වා, පරිභුඤ්ජති වට්ටති;
තං පටිග්ගහිතං මූල-ගහණංයෙව වට්ටති.

1496.

සාමණෙරස්ස පාථෙය්‍ය-තණ්ඩුලෙ භික්ඛු ගණ්හති;
භික්ඛුස්ස සාමණෙරොපි, ගහෙත්වා පන ගච්ඡති.

1497.

තණ්ඩුලෙසු හි ඛීණෙසු, අත්තනා ගහිතෙසු සො;
සචෙ යාගුං පචිත්වාන, තණ්ඩුලෙහිතරෙහිපි.

1498.

උභින්නං ද්වීසු පත්තෙසු, ආකිරිත්වා පනත්තනො;
යාගුං භික්ඛුස්ස තං දත්වා, සයං පිවති තස්ස චෙ.

1499.

සන්නිධිපච්චයා නෙව, න උග්ගහිතකාරණා;
සාමණෙරස්ස පීතත්තා, දොසො භික්ඛුස්ස විජ්ජති.

1500.

මාතාපිතූනමත්ථාය, තෙලාදිං හරතොපි ච;
සාඛං ඡායාදිඅත්ථාය, ඉමස්ස න විසෙසතා.

1501.

තස්මා හිස්ස විසෙසස්ස, චින්තෙතබ්බං තු කාරණං;
තස්ස සාලයභාවං තු, විසෙසං තක්කයාමහං.

1502.

තණ්ඩුලෙ පන ධොවිත්වා, නිච්චාලෙතුඤ්හි චෙලකො;
න සක්කොති සචෙ තෙ ච, තණ්ඩුලෙ භාජනම්පි ච.

1503.

පටිග්ගහෙත්වා ධොවිත්වා, ආරොපෙත්වා පනුද්ධනං;
භික්ඛුනාග්ගි න කාතබ්බො, විවරිත්වාපි පක්කතා.

1504.

ඤාතබ්බා පක්කකාලස්මිං, ඔරොපෙත්වා යථාසුඛං;
භුඤ්ජිතබ්බං, න පච්ඡස්ස, පටිග්ගහණකාරණං.

1505.

ආරොපෙත්වා සචෙ භික්ඛු, උද්ධනං සුද්ධභාජනං;
උදකං යාගුඅත්ථාය, තාපෙති යදි වට්ටති.

1506.

තත්තෙ පනුදකෙ කොචි, චෙ පක්ඛිපති තණ්ඩුලෙ;
තතො පට්ඨාය තෙනග්ගි, න කාතබ්බොව භික්ඛුනා.

1507.

පටිග්ගහෙත්වා තං යාගුං, පාතුං වට්ටති භික්ඛුනො;
සචෙ පචති පච්ඡා තං, සාමපාකා න මුච්චති.

1508.

තත්ථජාතඵලං කිඤ්චි, සහ චාලෙති වල්ලියා;
තස්සෙව ච තතො ලද්ධං, ඵලං කිඤ්චි න වට්ටති.

1509.

ඵලරුක්ඛං පරාමට්ඨුං, තමපස්සයිතුම්පි වා;
කණ්ටකෙ බන්ධිතුං වාපි, භික්ඛුනො කිර වට්ටති.

1510.

සණ්ඩාසෙන ච දීසෙන, ගහෙත්වා ථාලකං පන;
පචතො භික්ඛුනො තෙලං, හස්මං පතති තත්ථ චෙ.

1511.

අමුඤ්චන්තෙන හත්ථෙන, පවිත්වා තෙලථාලකං;
ඔතාරෙත්වාව තං පච්ඡා, පටිග්ගණ්හෙය්‍ය වට්ටති.

1512.

පටිග්ගහෙත්වා අඞ්ගාරෙ, තානි දාරූනි වා පන;
ඨපිතානි සචෙ හොන්ති, පුබ්බගාහොව වට්ටති.

1513.

උච්ඡුං ඛාදති චෙ භික්ඛු, සාමණෙරොපි ඉච්ඡති;
‘‘ඡින්දිත්වා ත්වමිතො ගණ්හ’’, ඉති වුත්තො ච ගණ්හති.

1514.

නත්ථෙව අවසෙසස්ස, පටිග්ගහණකාරණං;

ඛාදතො ගුළපිණ්ඩම්පි, අයමෙව විනිච්ඡයො.

1515.
කාතුං සාගරතොයෙන, ලොණකිච්චං තු වට්ටති;
යාවජීවිකසඞ්ඛාතං, තොයත්තා න තු ගච්ඡති.

1516.
ඉදං කාලවිනිම්මුත්තං, උදකං පරිදීපිතං;
නිබ්බානං විය නිබ්බාන-කුසලෙන මහෙසිනා.

1517.
උදකෙන සමා වුත්තා, හිමස්ස කරකාපි ච;
කූපාදීසු ජලං පාතුං, බහලම්පි ච වට්ටති.

1518.
ඛෙත්තෙසු කසිතට්ඨානෙ, බහලං තං න වට්ටති;
සන්දිත්වා යදි තං ගන්ත්වා, නදිං පූරෙති වට්ටති.

1519.
සොබ්භෙසු කකුධාදීනං, ජලෙ පුප්ඵසමාකුලෙ;
න ඤායති රසො තෙසං, න පටිග්ගහණකාරණං.

1520.
සරෙණුකානි පුප්ඵානි, පානීයස්ස ඝටෙ පන;
පක්ඛිත්තානි සචෙ හොන්ති, පටිග්ගණ්හෙය්‍ය තං පන.

1521.
පටිග්ගහෙත්වා දෙය්‍යානි, වාසපුප්ඵානි තත්ථ වා;
කමල්ලිකාසු දින්නාසු, අබ්බොහාරොති වට්ටති.

1522.
අප්පටිග්ගහිතස්සෙව, දන්තකට්ඨස්ස යො රසො;
අජානන්තස්ස පාචිත්ති, සො චෙ විසති ඛාදතො.

1523.
සරීරට්ඨෙසු භූතෙසු, කිං වට්ටති? න වට්ටති?
කප්පාකප්පියමංසානං, ඛීරං සබ්බම්පි වට්ටති.

1524.
කණ්ණක්ඛිගූථකො දන්ත- මලං මුත්තං කරීසකං;
සෙම්හං සිඞ්ඝාණිකා ඛෙළො, අස්සු ලොණන්ති වට්ටති.

1525.

යං පනෙත්ථ සකට්ඨානා, චවිත්වා පතිතං සියා;
පත්තෙ වා පන හත්ථෙ වා, පටිග්ගණ්හෙය්‍ය තං පුන.

1526.

අඞ්ගලග්ගමවිච්ඡින්නං, පටිග්ගහිතමෙව තං;
උණ්හයාගුං පිවන්තස්ස, සෙදො හත්ථෙසු ජායති.

1527.

පිණ්ඩාය විචරන්තස්ස, සෙදො හත්ථානුසාරතො;
ඔරොහති සචෙ පත්තං, න පටිග්ගහණකාරණං.

1528.

සාමං ගහෙත්වා චත්තාරි, විකටානි නදායකෙ;
සප්පදට්ඨක්ඛණෙයෙව, න දොසො පරිභුඤ්ජතො.

1529.

පථවිං මත්තිකත්ථාය, ඛණිතුං ඡින්දිතුම්පි වා;
තරුම්පි ඡාරිකත්ථාය, භික්ඛුනො පන වට්ටති.

1530.

අච්ඡෙදගාහනිරපෙක්ඛනිසජ්ජතො ච;
සික්ඛප්පහානමරණෙහි ච ලිඞ්ගභෙදා;
දානෙන තස්ස ච පරස්ස අභික්ඛුකස්ස;
සබ්බං පටිග්ගහණමෙති විනාසමෙවං.

1531.

දුරූපචිණ්ණෙ නිද්දිට්ඨං, ගහණුග්ගහිතස්සපි;
අන්තොවුත්ථෙ සයංපක්කෙ, අන්තොපක්කෙ ච දුක්කටං.

1532.

පටිග්ගහිතකෙ තස්මිං, අප්පටිග්ගහිතසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1533.

පටිග්ගහිතසඤ්ඤිස්ස, දන්තපොනොදකෙසුපි;
න දොසෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

1534.

නවමජ්ඣිමථෙරභික්ඛුනීනං;
අවිසෙසෙන යතිච්ඡිතබ්බකො;
සකලො අසමාසතොව මයා;

කථිතො එත්ථ විනිච්ඡයො තතො.

දන්තපොනකථා.

භොජනවග්ගො චතුත්ථො.

1535.

යං කිඤ්චිචෙලකාදීනං, තිත්ථියානං පනාමිසං;
දෙන්තස්සෙකපයොගෙන, එකං පාචිත්තියං සියා.

1536.

විච්ඡින්දිත්වාන දෙන්තස්ස, පයොගගණනාවසා;
හොන්ති පාචිත්තියො තස්ස, තිකපාචිත්තියං සියා.

1537.

උදකං දන්තපොනං වා, දෙන්තස්ස ච අතිත්ථියෙ;
තිත්ථියොති ච සඤ්ඤිස්ස, දුක්කටං විමතිස්ස ච.

1538.

දාපෙන්තස්ස පනඤ්ඤෙන, සාමණෙරාදිකෙන වා;
නික්ඛිත්තභාජනෙ තෙසං, දෙන්තස්ස බහිලෙපනං.

1539.

ඨපෙත්වා භොජනං තෙසං, සන්තිකෙ ''ගණ්හථා''ති ච;
වදන්තස්ස අනාපත්ති, සමුට්ඨානෙළකූපමං.

අචෙලකකථා.

1540.

දාපෙත්වා වා අදාපෙත්වා, භික්ඛු යං කිඤ්චි ආමිසං;
කත්තුකාමො සචෙ සද්ධිං, හසනාදීනි ඉත්ථියා.

1541.

උය්යොජෙති හි ''ගච්ඡා''ති, වත්වා තප්පච්චයා පන;
තස්සුය්යොජනමත්තස්මිං, දුක්කටං පඨමෙන ච.

1542.

පාදෙනස්සුපචාරස්මිං, අතික්කන්තෙ ච දුක්කටං;
දුතියෙනස්ස පාචිත්ති, සීමාතික්කමනෙ පන.

1543.

දස්සනෙ උපචාරස්ස, හත්ථා ද්වාදස දෙසිතා;
පමාණං සවනෙ චෙවං, අජ්ඣොකාසෙ න චෙතරෙ.

1544.

භික්ඛුස්මිං තිකපාචිත්ති, ඉතරෙ තිකදුක්කටං;
උභින්නං දුක්කටං වුත්තං, කලිසාසනරොපනෙ.

1545.

උය්‍යොජෙන්තස්ස කිච්චෙන, න දොසුම්මත්තකාදිනො;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

උය්‍යොජනකථා.

1546.

බුද්දකෙ පිට්ඨිවංසං යො, අතික්කම්ම නිසීදති;
සභොජනෙ කුලෙ තස්ස, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

1547.

හත්ථපාසං අතික්කම්ම, පිට්ඨිසඞ්ඝාටකස්ස ච;
සයනස්ස පනාසන්නෙ, ඨානෙ දොසො මහල්ලකෙ.

1548.

අසයනිඝරෙ තස්ස, සයනිඝරසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1549.

නිසීදන්තස්සනාපත්ති, භික්ඛුස්ස දුතියෙ සති;
වීතරාගෙසු වා තෙසු, නික්ඛන්තෙසු උභොසු වා.

1550.

නිසින්නස්සානතික්කම්ම, පදෙසං වුත්තලක්ඛණං;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා.

සභොජනකථා.

1551.

චතුත්ථෙ පඤ්චමෙ චෙව, වත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
වත්තබ්බං යඤ්ච තං සබ්බං, වුත්තං අනියතද්වයෙ.

1552.

සමුට්ඨානං පනෙතෙසං, අනන්තරසමං මතං;
අයමෙව විසෙසොති, තෙසමෙසඤ්ච දීපිතො.

රහොපටිච්ඡන්නරහොනිසජ්ජකථා.

1553.

භොජනානං තු පඤ්චන්නං, වුත්තො අඤ්ඤතරෙන යො;
සන්තං භික්ඛුමනාපුච්ඡා, ආපජ්ජෙය්‍ය කුලෙසු චෙ.

1554.
චාරිත්තං තස්ස පාචිත්ති, අඤ්ඤත්‍ර සමයා සියා;
ඨපෙත්වා සමයං භික්ඛු, දුවිධං වුත්තලක්ඛණං.

1555.
අවීතිවත්තෙ මජ්ඣන්හෙ, ඝරමඤ්ඤස්ස ගච්ඡති;
ඝරූපචාරොක්කමනෙ, පඨමෙන හි දුක්කටං.

1556.
අතික්කන්තෙ ඝරුම්මාරෙ, අපරම්පි ච දුක්කටං;
දුතියෙන ච පාදෙන, පාචිත්ති සමතික්කමෙ.

1557.
ඨිතට්ඨානෙ සචෙ භික්ඛුං, ඔලොකෙත්වා න පස්සති;
‘‘අසන්ත’’න්ති අනාපුච්ඡා, පවිට්ඨො නාම වුච්චති.

1558.
සචෙ දූරෙ ඨිතො හොති, අසන්තො නාම භික්ඛු සො;
නත්ථි ආරොචනෙ කිච්චං, ගවෙසිත්වා ඉතො චිතො.

1559.
න දොසො සමයෙ සන්තං, ආපුච්ඡිත්වා ච ගච්ඡතො;
භික්ඛුං ඝරෙන මග්ගො චෙ, ආරාමං ගච්ඡතොපි ච.

1560.
තිත්ථියානම්පි සෙය්‍යං වා, තථා භික්ඛුනුපස්සයං;
ආපදාසනසාලං වා, හත්තියස්ස ඝරම්පි වා.

1561.
ඉදං පන සමුට්ඨානං, කථිනෙන සමං මතං;
ක්‍රියාක්‍රියමචිත්තඤ්ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

චාරිත්තකථා.

1562.
සබ්බාපි සාදිතබ්බාව, චතුමාසපවාරණා;
භික්ඛුනා අගිලානෙන, පුන නිච්චපවාරණා.

1563.

‘‘විඤ්ඤාපෙස්සාමි රොගස්මිං, සති මෙ පච්චයෙ’’ති ච;
න පටික්ඛිපිතබ්බා සා, ‘‘රොගො දානි න මෙ’’ති ච.

1564.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, දුක්කටං නතතුත්තරිං;
තතුත්තරින්ති සඤ්ඤිස්ස, තත්ථ වෙමතිකස්ස ච.

1565.
නතතුත්තරිසඤ්ඤිස්ස, යෙහි යෙන පවාරිතො;
තතො අඤ්ඤෙහි වා හියොයා, ආචික්ඛිත්වා යථාතථං.

1566.
විඤ්ඤාපෙන්තස්ස භික්ඛුස්ස, අඤ්ඤස්සත්ථාය වා පන;
ඤාතකානමනාපත්ති, අත්තනො වා ධනෙනපි.

1567.
තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

භෙසජ්ජකථා.

1568.
උය්‍යුත්තං භික්ඛුනො සෙනං, දස්සනත්ථාය ගච්ඡතො;
අඤ්ඤත්‍ර පච්චයා තස්ස, දුක්කටං තු පදෙ පදෙ.

1569.
දස්සනස්සුපචාරස්මිං, ඨත්වා පාචිත්ති පස්සතො;
උපචාරං විමුඤ්චිත්වා, පස්සන්තස්ස පයොගතො.

1570.
ආරොහා පන චත්තාරො, ද්වෙ ද්වෙ තංපාදරක්ඛකා;
එවං ද්වාදසපොසො ච, එකො **හත්ථී**ති වුච්චති.

1571.
ද්වෙපාදරක්ඛා ආරොහො, එකො තිපුරිසො**හයො**;
එකො සාරථී යොධෙකො, ආණිරක්ඛා දුවෙ ජනා.

1572.
චතුපොසො **රථො** වුත්තො, චතුසච්චවිභාවිනා;
චත්තාරො පදහත්ථා ච, පුරිසා **පත්තී**ති වුච්චති.

1573.

වුත්තලක්ඛණසම්පන්නා, අයං පච්ඡිමකොටියා;
චතුරඞ්ගසමායුත්තා, සෙනා නාම පවුච්චති.

1574.
හත්ථිආදීසු එකෙකං, දස්සනත්ථාය ගච්ඡතො;
අනුයුත්තෙපි උය්‍යුත්ත-සඤ්ඤිස්සාපි ච දුක්කටං.

1575.
අත්තනො ච ඨිතොකාසං, සම්පත්තං පන පස්සති;
ආපදාසු අනාපත්ති, තථාරූපෙ ච පච්චයෙ.

උය්‍යුත්තකථා.

1576.
චතුත්ථෙ දිවසෙ අත්ථ-ඞ්ගතෙ සූරියෙ අරොගවා;
සචෙ තිට්ඨතු සෙනාය, නිසීදතු නිපජ්ජතු.

1577.
ආකාසෙ ඉද්ධියා සෙය්‍යං, පකප්පෙතු ච ඉද්ධිමා;
හොතෙව තස්ස පාචිත්ති, තිකපාචිත්තියං සියා.

1578.
ඌනකෙ ච තිරත්තස්මිං, අතිරෙකොති සඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1579.
පුරාරුණාව නික්ඛම්ම, තතියාය ච රත්තියා;
න දොසො පුන වසන්තස්ස, ගිලානස්සාපදාසුපි.

සෙනාවාසකථා.

1580.
උය්‍යොධිකං බලග්ගං වා, සෙනාබ්‍යූහම්පි වා පන;
දස්සනත්ථායනීකං වා, හොති පාචිත්ති ගච්ඡතො.

1581.
පුරිමෙ පන යො වුත්තො, ‘‘හත්ථී ද්වාදසපොරිසො’’;
ඉති තෙන තයො හත්ථී, ‘‘හත්ථානීක’’න්ති දීපිතං.

1582.
සෙසෙසුපි ච එසෙව, නයො ඤෙය්‍යො විභාවිනා;
තිණ්ණමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

උය්‍යොධිකකථා.

අචෙලකවග්ගො පඤ්චමො.

1583.
පිට්ඨාදීහි කතං මජ්ජං, **සුරා** නාමාති වුච්චති;
පුප්ඵාදීහි කතො සබ්බො, ආසවො හොති **මෙරයං**.

1584.
බීජතො පන පට්ඨාය, පිවන්තස්සුභයම්පි ච;
පයොගෙ ච පයොගෙ ච, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

1585.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, අමජ්ජෙ මජ්ජසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1586.
අමජ්ජං මජ්ජවණ්ණඤ්ච, මජ්ජගන්ධරසම්පි ච;
අරිට්ඨං ලොණසොවීරං, සුත්තකං පිවතොපි ච.

1587.
වාසගාහාපනත්ථාය, පක්ඛිපිත්වාන ඊසකං;
සූපාදීනං තු පාකෙපි, අනාපත්ති පකාසිතා.

1588.
හොතෙළකසමුට්ඨානං, අචිත්තං වත්ථුජානනා;
ඉදඤ්චාකුසලෙනෙව, පානතො ලොකවජ්ජකං.

සුරාපානකථා.

1589.
යෙන කෙනචි අඞ්ගෙන, හසාධිප්පායිනො පන;
ඵුසතො උපසම්පන්නං, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

1590.
සබ්බත්ථ දුක්කටං කාය-පටිබද්ධාදිකෙ නයෙ;
තථෙවානුපසම්පන්නෙ, දීපිතං තිකදුක්කටං.

1591.
එත්ථ චානුපසම්පන්න-ට්ඨානෙ තිට්ඨති භික්ඛුනී;
ඛිඩ්ඩාධිප්පායිනො තම්පි, ඵුසන්තස්ස ච දුක්කටං.

1592.

අනාපත්ති නහසාධි-ප්පායස්ස ඵුසතො පරං;
සති කිච්චෙ ඵුසන්තස්ස, තථා උම්මත්තකාදිනො.

අඞ්ගුලිපතොදකකථා.

1593.
ජලෙ නිමුජ්ජනාදීන-මත්ථාය පන කෙවලං;
පදවාරෙසු සබ්බෙසු, ඔතරන්තස්ස දුක්කටං.

1594.
කීළාපෙක්ඛො සචෙ හුත්වා, ජලෙ උපරිගොප්ඵකෙ;
නිමුජ්ජෙය්‍යාපි වා භික්ඛු, උම්මුජ්ජෙය්‍ය තරෙය්‍ය වා.

1595.
පයොගෙ ච පයොගෙ ච, තස්ස පාචිත්තියං සියා;
අන්තොයෙවොදකෙ තස්ස, නිමුජ්ජිත්වාන ගච්ඡතො.

1596.
හත්ථපාදපයොගෙහි, පාචිත්තිං පරිදීපයෙ;
හත්ථෙහෙව තරන්තස්ස, හත්ථවාරෙහි කාරයෙ.

1597.
යෙන යෙන පනඞ්ගෙන, භික්ඛුනො තරතො ජලං;
තස්ස තස්ස පයොගෙන, පාචිත්තිං පරිදීපයෙ.

1598.
තරුතො තීරතො වාපි, පාචිත්ති පතතො ජලෙ;
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, තථෙව තිකදුක්කටං.

1599.
පාජෙන්තොපි සචෙ නාවං, අරිත්තෙන ඵියෙන වා;
උස්සාරෙන්තොපි තීරෙ වා, නාවං කීළති දුක්කටං.

1600.
හත්ථෙන වාපි පාදෙන, කට්ඨෙන කථලාය වා;
උදකං නීහරන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1601.
උදකං කඤ්ජිකං වාපි, චික්ඛල්ලං වාපි වික්ඛිපං;
කීළන්තස්සාපි භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1602.

විගාහිත්වා ජලං කිච්චෙ, සති නිම්මුජ්ජනාදිකං;
කරොන්තස්ස අනාපත්ති, තථා පාරඤ්ච ගච්ඡතො.

1603.
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා;
අනන්තරස්සිමස්සාපි, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

හසධම්මකථා.

1604.
වුච්චමානො සචෙ භික්ඛු, පඤ්ඤත්තෙනෙව භික්ඛුනා;
අකත්තුකාමතායස්ස, වචනං ධම්මමෙව වා.

1605.
යො අසික්ඛිතුකාමොව, න කරොති පනාදරං;
තස්සානාදරියෙ තස්මිං, පාචිත්තියමුදීරයෙ.

1606.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, තිකාතීතෙන සත්ථුනා;
තථෙවානුපසම්පන්නා-නාදරෙ තිකදුක්කටං.

1607.
සුත්තෙනෙවාභිධම්මෙන, අපඤ්ඤත්තෙන භික්ඛුනා;
දුක්කටං සාමණෙරෙන, වුත්තස්ස උභයෙනපි.

1608.
‘‘ආචරියානමයං ගාහො, අම්හාකං තු පවෙණියා;
ආගතො’’ති භණන්තස්ස, න දොසුම්මත්තකාදිනො.

1609.
එත්ථ නෙව ගහෙතබ්බො, ගාරය්හාචරියුග්ගහො;
ඔමසවාදතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අනාදරියකථා.

1610.
භයසඤ්ජනනත්ථාය, රූපාදිං උපසංහරෙ;
භයානකං කථං වාපි, කථෙය්‍ය පරසන්තිකෙ.

1611.
දිස්වා වා පන තං සුත්වා, මා වා භායතු, භායතු;
ඉතරස්ස තු භික්ඛුස්ස, හොති පාචිත්ති තඞ්ඛණෙ.

1612.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, තථෙව තිකදුක්කටං;
සාමණෙරං ගහට්ඨං වා, භිංසාපෙන්තස්ස භික්ඛුනො.

1613.
නභිංසාපෙතුකාමස්ස, අනාපත්තාදිකම්මිනො;
සමුට්ඨානාදි සබ්බම්පි, අනන්තරසමං මතං.

භිංසාපනකථා.

1614.
ජොතිං තප්පෙතුකාමො වෙ, ජලාපෙය්‍ය ජලෙය්‍ය වා;
ඨපෙත්වා හොති පාචිත්ති, තථාරූපං තු පච්චයං.

1615.
සයං සමාදහන්තස්ස, යාව ජාලා න ජායති;
තාව සබ්බපයොගෙසු, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1616.
ජාලුට්ඨානෙ පනාපත්ති, පාචිත්ති පරිදීපිතා;
ජාලාපෙන්තස්ස අඤ්ඤෙන, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1617.
ගිලානස්ස ගිලානොති, සඤ්ඤිස්ස විමතිස්ස වා;
අලාතං උක්ඛිපන්තස්ස, අවිජ්ඣාතං තු දුක්කටං.

1618.
විජ්ඣාතං තුජ්ජලන්තස්ස, යථාවත්ථුකතා මතා;
අනාපත්ති ගිලානස්ස, කතං අඤ්ඤෙන වා පන.

1619.
විසිබ්බෙන්තස්ස අඞ්ගාරං, පදීපුජ්ජාලනාදිකෙ;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

ජොතිසමාදහනකථා.

1620.
අපුණ්ණෙ අද්ධමාසස්මිං, දෙසෙ වෙ මජ්ඣිමෙ පන;
‘‘න්හායිස්සාමී’’ති චුණ්ණං වා, මත්තිකං වාපි ගොමයං.

1621.
අභිසඞ්ඛරතො සබ්බ-පයොගෙසුපි දුක්කටං;

න්හානස්ස පරියොසානෙ, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

1622.
අතිරෙකද්ධමාසූන-සඤ්ඤිනො විමතිස්ස වා;
දුක්කටං අතිරෙකද්ධ- මාසෙ ච සමයෙසු ච.

1623.
න්හායන්තස්ස අනාපත්ති, නදීපාරම්පි ගච්ඡතො;
වාලිකං උක්කිරිත්වාන, කතාවාටෙසු වා තථා.

1624.
පච්චන්තිමෙපි වා දෙසෙ, සබ්බෙසං ආපදාසුපි;
ඉදමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

න්හානකථා.

1625.
චීවරං යං නිවාසෙතුං, සක්කා පාරුපිතුම්පි වා;
ඡන්නමඤ්ඤතරං භික්ඛු, රජිත්වා යත්ථ කත්ථචි.

1626.
පදෙසෙ කංසනීලෙන, පත්තනීලෙන වා පන;
යෙන කෙනචි කාළෙන, කද්දමෙනපි වා තථා.

1627.
මඞ්ගුලස්ස මයූරස්ස, පිට්ඨීඅක්ඛිප්පමාණකං;
අකත්වා කප්පියං බින්දුං, පාචිත්ති පරිභුඤ්ජතො.

1628.
පාළිකණ්ණිකකප්පො වා, න ච වට්ටති කත්ථචි;
එකං වාපි අනෙකං වා, බින්දු වට්ටති වට්ටකං.

1629.
ආදින්නෙපි අනාදින්න-සඤ්ඤිනො විමතිස්ස ච;
දුක්කටං මුනිනා වුත්තං, අනාපත්ති පකාසිතා.

1630.
කප්පෙ නට්ඨෙපි වා සද්ධිං, තෙන සංසිබ්බිතෙසු වා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං වුත්තං, සමුට්ඨානෙළකූපමං.

දුබ්බණ්ණකරණකථා.

1631.

විකප්පනා දුවෙ වුත්තා, සම්මුඛාසම්මුඛාතිපි;
සම්මුඛාය විකප්පෙන්තො, භික්ඛුස්සෙකස්ස සන්තිකෙ.

1632.
එකත්තං බහුභාවං වා, දූරසන්තිකතම්පි වා;
චීවරානං තු ජානිත්වා, යථාවචනයොගතො.

1633.
‘‘ඉමාහං චීවරං තුය්හං, විකප්පෙමී’’ති නිද්දිසෙ;
කප්පතෙත්තාවතා කාමං, නිධෙතුං, න ච කප්පති.

1634.
පරිභොගාදිකං තෙන, අපච්චුද්ධටතො පන;
තෙන පච්චුද්ධටෙයෙව, පරිභොගාදි වට්ටති.

1635.
‘‘සන්තකං පන මය්හං ත්වං, පරිභුඤ්ජ පරිච්චජ;
යථාපච්චයං කරොහී’’ති, වුත්තෙ පච්චුද්ධටං සියා.

1636.
අපරා සම්මුඛා වුත්තා, භික්ඛුස්සෙකස්ස සන්තිකෙ;
යස්ස කස්සචි නාමං තු, ගහෙත්වා සහධම්මිනං.

1637.
‘‘ඉමාහං චීවරං තිස්ස- භික්ඛුනො, තිස්සථෙරියා;
විකප්පෙමී’’ති වත්තබ්බං, වත්තබ්බං පුන තෙනපි.

1638.
‘‘තිස්සස්ස භික්ඛුනො වා ත්වං, තස්සා තිස්සාය ථෙරියා;
සන්තකං පරිභුඤ්ජාහි, විස්සජ්ජෙහී’’ති වා තථා.

1639.
තතො පභුති සබ්බම්පි, පරිභොගාදි වට්ටති;
එවං පරම්මුඛායාපි, වත්තබ්බං එකසන්තිකෙ.

1640.
‘‘ඉමාහං චීවරං තුය්හං, විකප්පත්ථාය දම්මි’’ති;
පුන තෙනපි වත්තබ්බං, ‘‘කො තෙ මිත්තො’’ති භික්ඛුනා.

1641.
ඉතරෙනපි වත්තබ්බං, ‘‘තිස්සො තිස්සා’’ති වා පුන;
වත්තබ්බං භික්ඛුනා තෙන, ‘‘ඉදං තිස්සස්ස සන්තකං.

1642.
තිස්සාය ථෙරියා වා ත්වං, සන්තකං පරිභුඤ්ජ වා;
විස්සජ්ජෙහී''ති වා වුත්තෙ, හොති පච්චුද්ධටං පුන.

1643.
ඉච්චෙතාසු පන ද්වීසු, යාය කායචි චීවරං;
විකප්පෙත්වා සධම්මෙසු, යස්ස කස්සචි පඤ්චසු.

1644.
අපච්චුද්ධාරකං වාපි, අවිස්සාසෙන තස්ස වා;
යෙන තං විනයං කම්මං, කතං පනිධ භික්ඛුනා.

1645.
චීවරං පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො;
තඤ්චෙවාධිට්ඨහන්තස්ස, විස්සජ්ජන්තස්ස දුක්කටං.

1646.
පච්චුද්ධාරකවත්ථෙසු, අපච්චුද්ධාරසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1647.
පච්චුද්ධාරණසඤ්ඤිස්ස, විස්සාසා පරිභුඤ්ජතො;
අනාපත්ති සමුට්ඨානං, කඨිනෙනාදිනා සමං.

විකප්පනකථා.

1648.
අධිට්ඨානුපගං පත්තං, චීවරං වාපි තාදිසං;
තථා සූචිඝරං කාය-බන්ධනං වා නිසීදනං.

1649.
අපනෙත්වා නිධෙන්තස්ස, හසාපෙක්ඛස්ස කෙවලං;
හොති පාචිත්තියං අඤ්ඤං, ආණාපෙන්තස්ස දුක්කටං.

1650.
තෙනාපනිහිතෙ තස්ස, පාචිත්තිං පරිදීපයෙ;
වුත්තං අනුපසම්පන්න-සන්තකෙ තිකදුක්කටං.

1651.
විනා වුත්තප්පකාරානි, පත්තාදීනි තතො පන;
අඤ්ඤං අපනිධෙන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1652.
සබ්බෙස්වනුපසම්පන්න-සන්තකෙසුපි දුක්කටං;
දුන්නික්ඛිත්තමනාපත්ති, පටිසාමයතො පන.

1653.
තථා ‘‘ධම්මකථං කත්වා, දස්සාමී’’ති නිධෙති චෙ;
අවිහෙසෙතුකාමස්ස, අකීළස්සාදිකම්මිනො.

1654.
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, දුතියන්තිමවත්ථුනා;
ඉදං අකුසලෙනෙව, සචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

චීවරාපනිධානකථා.

සුරාපානවග්ගො ඡට්ඨො.

1655.
තිරච්ඡානගතං පාණං, මහන්තං ඛුද්දකම්පි වා;
හොති පාචිත්තියාපත්ති, මාරෙන්තස්සස්ස භික්ඛුනො.

1656.
අප්පාණෙ පාණසඤ්ඤිස්ස, විමතිස්සුභයත්ථ ච;
දුක්කටං තු අනාපත්ති, අසඤ්චිච්ච අජානතො.

1657.
න ච මාරෙතුකාමස්ස, තථා උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, තතියන්තිමවත්ථුනා.

සඤ්චිච්චපාණකථා.

1658.
සප්පාණකං ජලං ජානං, පාචිත්ති පරිභුඤ්ජතො;
පයොගබහුතායස්ස, පාචිත්තිබහුතා සියා.

1659.
එකෙනෙව පයොගෙන, අවිච්ඡිජ්ජ සචෙ පන;
පිවතො පත්තපූරම්පි, එකං පාචිත්තියං සියා.

1660.
තාදිසෙනුදකෙනස්ස, ආවිඤ්ඡිත්වාන සාමිසං;
ධොවතො පන පත්තං වා, නිබ්බාපෙන්තස්ස යාගුයො.

1661.

හත්ථෙන තං උළුඞ්කෙන, ගහෙත්වා න්හායතොපි වා;
පයොගෙ ච පයොගෙ ච, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

1662.
අප්පාණකෙපි සප්පාණ-සඤ්ඤිස්ස උභයත්ථපි;
විමතිස්සාපි භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1663.
සප්පාණෙපි ච අප්පාණෙ, අප්පාණමිති සඤ්ඤිනො;
න දොසො ‘‘පරිභොගෙන, න මරන්තී’’ති ජානතො.

1664.
පතනං සලභාදීනං, ඤත්වා සුද්ධෙන චෙතසා;
පදීපුජ්ජලනඤ්චෙත්ථ, ඤත්වා සප්පාණභාවතං.

1665.
භුඤ්ජතො ජලසඤ්ඤාය, ඤෙය්‍යා පණ්ණත්තිවජ්ජතා;
සිඤ්චනෙ සිඤ්චනං වුත්තං, පරිභොගෙ ඉදං පන.

1666.
අයමෙව විසෙසොති, තස්ස චෙව පනස්ස ච;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

සප්පාණකකථා.

1667.
නිහතං තු යථාධම්මං, කිච්චාධිකරණං පුන;
නිහාතබ්බන්ති පාචිත්ති, උක්කොටෙන්තස්ස භික්ඛුනො.

1668.
‘‘අකතං දුක්කතං කම්මං, කාතබ්බං පුනදෙවි’’ති;
වදතා පන තං කම්මං, උච්චාලෙතුං න වට්ටති.

1669.
සචෙ විප්පකතෙ කම්මෙ, පටික්කොසති තං පුන;
සඤ්ඤාපෙත්වාව කාතබ්බං, න කාතබ්බං පනඤ්ඤථා.

1670.
අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, ධම්මකම්මන්ති සඤ්ඤිනො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1671.

"අධම්මෙන ච වග්ගෙන, න ච කම්මාරහස්ස වා;
කත"න්ති ජානතො නත්ථි, දොසො උක්කොටනෙ පන.

1672.

තථා උම්මත්තකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
ඔමසවාදතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

උක්කොටනකථා.

1673.

සඞ්ඝාදිසෙසං දුට්ඨුල්ලං, ආපත්තිං භික්ඛුනො පන;
ඤත්වා ඡාදයතො තස්ස, පාචිත්ති පරියාපුතා.

1674.

නික්ඛිපිත්වා ධුරං තස්ස, පටිච්ඡාදනහෙතුකං;
ආරොචෙති සචඤ්ඤස්ස, සොපි අඤ්ඤස්ස වාති හි.

1675.

එවං සතම්පි භික්ඛූනං, සහස්සම්පි ච තාව තං;
ආපජ්ජතෙව ආපත්තිං, යාව කොටි න ඡිජ්ජති.

1676.

මූලෙනාරොචිතස්සෙව, දුතියස්ස පකාසිතෙ;
තතියෙන නිවත්තිත්වා, කොටි ඡින්නාති වුච්චති.

1677.

දුට්ඨුල්ලාය ච දුට්ඨුල්ල-සඤ්ඤී පාචිත්තියං ඵුසෙ;
ඉතරෙසු පන ද්වීසු, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1678.

අදුට්ඨුල්ලාය සබ්බත්ථ, නිද්දිට්ඨං තිකදුක්කටං;
සබ්බත්ථානුපසම්පන්න-වාරෙසුපි ච දුක්කටං.

1679.

"සඞ්ඝස්ස භෙදනාදීනි, භවිස්සන්තී"ති වා පන;
න ච ඡාදෙතුකාමො වා, සභාගං වා න පස්සති.

1680.

"පඤ්ඤායිස්සති කම්මෙන, සකෙනායන්ති කක්ඛළො";
අනාරොචෙති චෙ දොසො, නත්ථි උම්මත්තකාදිනො.

1681.

ධුරනික්ඛෙපතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා;
කායකම්මං වචීකම්මං, අක්‍රියං දුක්ඛවෙදනං.

දුට්ඨුල්ලකථා.

1682.
ඌනවීසතිවස්සං යො, කරෙය්‍ය උපසම්පදං;
තස්ස පාචිත්තියං හොති, සෙසානං හොති දුක්කටං.

1683.
උපසම්පාදිතො චෙසො, ජානතා වා අජානතා;
හොතෙවානුපසම්පන්නො, කාතබ්බො පුනරෙව සො.

1684.
දසවස්සච්චයෙනස්ස, උපජ්ඣායස්ස චෙ සතො;
උපසම්පාදනෙ දොසො, අඤ්ඤෙසං නත්ථි කොචිපි.

1685.
මුඤ්චිත්වා පන තං භික්ඛුං, ගණො චෙ පරිපූරති;
හොන්ති තෙ සූපසම්පන්නා, න දොසො කොචි විජ්ජති.

1686.
උපජ්ඣායො සචෙ හුත්වා, ගණං ආචරියම්පි වා;
පරියෙසති පත්තං වා, සම්මන්නති ච මාළකං.

1687.
‘‘උපසම්පාදයිස්සාමි’’, ඉති සබ්බෙසු තස්ස හි;
ඤත්තියා ච තථා ද්වීසු, කම්මවාචාසු දුක්කටං.

1688.
කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාචිත්ති පරිදීපිතා;
ඌනවීසතිසඤ්ඤිස්ස, පරිපුණ්ණෙපි පුග්ගලෙ.

1689.
විමතිස්සුභයත්ථාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
පරිපුණ්ණොති සඤ්ඤිස්ස, උභයත්ථ න දොසතා.

1690.
තථා උම්මත්තකස්සාපි, ආදිකම්මිකභික්ඛුනො;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

ඌනවීසතිකථා.

1691.

ථෙය්‍යසත්ථෙන ජානන්තො, සංවිධාය සචෙ පන;
මග්ගං ගච්ඡති සද්ධිං යො, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1692.

ගමනෙ සංවිධානෙ ච, වත්තබ්බො යො විනිච්ඡයො;
සො ච **භික්ඛුනිවග්ගස්මිං,** වුත්තත්තා න ච උද්ධටො.

1693.

මග්ගාටවිවිසඞ්කෙතෙ, යථාවත්ථුකමෙව තු;
තෙස්වසංවිදහන්තෙසු, සයං විදහතොපි ච.

1694.

තථෙවාථෙය්‍යසත්ථෙපි, ථෙය්‍යසත්ථන්ති සඤ්ඤිනො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1695.

අථෙය්‍යසත්ථසඤ්ඤිස්ස, අසංවිදහතොපි ච;
ආපදාසු අනාපත්ති, විසඞ්කෙතෙ ච කාලිකෙ.

1696.

ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානං, කථිතං කායචිත්තතො;
කායවාචාචිත්තතො ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

ථෙය්‍යසත්ථකථා.

1697.

හොති භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධානෙන සත්තමං;
සමුට්ඨානාදිනා තුල්‍යං, විසෙසො නත්ථි කොචිපි.

සංවිධානකථා.

1698.

කම්මං කිලෙසො පාකො ච, උපවාදො අතික්කමො;
අන්තරායකරා එතෙ, පඤ්ච ධම්මා පකාසිතා.

1699.

‘‘අනන්තරායිකා එතෙ, යථා හොන්ති තථා අහං;
දෙසිතං මුනිනා ධම්ම-මාජානාමී’’ති යො වදෙ.

1700.

තික්ඛත්තුං තෙහි වත්තබ්බො, යෙ පස්සන්ති සුණන්ති ච;

"මා හෙවං අවචායස්මා", ඉති භික්ඛුභි සො පන.

1701.

දුක්කටං අවදන්තස්ස, තං අනිස්සජතොපි ච;
ඤත්තියා ච තථා ද්වීහි, කම්මවාචාහි දුක්කටං.

1702.

කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාචිත්ති පරිදීපිතා;
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, අධම්මෙ තිකදුක්කටං.

1703.

නාපත්තාකතකම්මස්ස, පටිනිස්සජතොපි ච;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, වුත්තා සමනුභාසනෙ

අරිට්ඨකථා.

1704.

ඤත්වාකතානුධම්මෙන, තථාවාදිකභික්ඛුනා;
සංවසෙය්‍ය ච භුඤ්ජෙය්‍ය, පාචිත්ති සහ සෙය්‍ය වා.

1705.

උපොසථාදිකං කම්මං, කරොතො සහ තෙන හි;
කම්මස්ස පරියොසානෙ, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1706.

එකෙනෙව පයොගෙන, ගණ්හතො ආමිසං බහුං;
දදතොපි තථා එකං, බහූනි ච බහූස්වපි.

1707.

උක්ඛිත්තකෙ නිපන්නස්මිං, ඉතරො සෙති චෙ පන;
ඉතරස්මිං නිපන්නෙ වා, පරො සෙති උභොපි වා.

1708.

නිපජ්ජනපයොගානං, වසෙනාපත්තියො සියුං;
එකනානූපචාරෙසු, එකච්ඡන්නෙ විනිච්ඡයො.

1709.

අනුක්ඛිත්තෙපි උක්ඛිත්ත-සඤ්ඤිනො පන භික්ඛුනො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1710.

අනාපත්තුභයත්ථාපි, අනුක්ඛිත්තකසඤ්ඤිනො;

නිස්සට්ඨොති ච තං දිට්ඨිං, සඞ්ඝදිස්සොසාරිතොති ච.

1711.
තථා උම්මත්තකාදීනං, ඉදං පණ්ණත්තිවජ්ජකං;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

උක්ඛිත්තකථා.

1712.
තථා විනාසිතං ඤත්වා, උපලාපෙය්‍ය තෙන වා;
උපට්ඨාපෙය්‍ය පාචිත්ති, සංභුඤ්ජෙය්‍ය වසෙය්‍ය වා.

1713.
සංවාසෙන ච ලිඞ්ගෙන, දණ්ඩකම්මෙන නාසනා;
තිස්සො එත්ථ අධිප්පෙතා, දණ්ඩකම්මෙන නාසනා.

1714.
සම්භොගා සහසෙය්‍යා ච, අනන්තරසමා මතා;
තත්ථ වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

1715.
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අරිට්ඨෙන සමා මතා;
න හෙත්ථ කිඤ්චි වත්තබ්බං, සබ්බං උත්තානමෙවිදං.

කණ්ටකකථා.

සප්පාණකවග්ගො සත්තමො.

1716.
වුච්චමානො හි භික්ඛූහි, භික්ඛු සික්ඛාපදෙන යො;
''සික්ඛාපදෙ පනෙතස්මිං, න සික්ඛිස්සාමි තාවහං.

1717.
යාව නාඤ්ඤං වියත්තඤ්ච, පකතඤ්ඤුං බහුස්සුතං;
පුච්ඡාමී''ති භණන්තස්ස, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1718.
සත්ථුනානුපසම්පන්නෙ, දීපිතං තිකදුක්කටං;
න සල්ලෙඛායිදං හොති, වුච්චමානස්සුභොහිපි.

1719.
අපඤ්ඤත්තෙන තස්සෙවං, වදතො හොති දුක්කටං;
න දොසුම්මත්තකාදීනං, ''සික්ඛිස්සාමී''ති භාසතො.

සහධම්මිකකථා.

1720.
උද්දිට්ඨෙහි කිමෙතෙහි, කුක්කුච්චාදිනිදානතො;
හොති පාචිත්තියාපත්ති, සික්ඛාපදවිවණ්ණනෙ.

1721.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, තථෙව තිකදුක්කටං;
විවණ්ණෙනුපසම්පන්න-සන්තිකෙ තං සචෙ පන.

1722.
දුක්කටං පනුභින්නම්පි, අඤ්ඤධම්මවිවණ්ණනෙ;
නවිවණ්ණෙතුකාමස්ස, ‘‘සුත්තන්තං පරියාපුණ.

1723.
විනයං පන පච්ඡාපි, හන්ද පරියාපුණිස්සසි’’;
ඉච්චෙවං තු වදන්තස්ස, තථා උම්මත්තකාදිනො.

1724.
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අනන්තරස්සිමස්සාපි, ඔමසවාදසාදිසා.

විලෙඛනකථා.

1725.
අඤ්ඤාණෙන පනාපත්ති, මොක්ඛො නෙවස්ස විජ්ජති;
කාරෙතබ්බො තථා භික්ඛු, යථා ධම්මො ඨිතො පන.

1726.
තස්සාරොපනියො මොහො, උත්තරිම්පි හි භික්ඛුනො;
දුතියෙනෙව කම්මෙන, නින්දිත්වා තඤ්හි පුග්ගලං.

1727.
එවං ආරොපිතෙ මොහෙ, යදි මොහෙති යො පන;
තස්මිං මොහනකෙ වුත්තා, පාචිත්ති පන පුග්ගලෙ.

1728.
අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, දීපිතං තිකදුක්කටං;
තථානාරොපිතෙ මොහෙ, දුක්කටං පරිකිත්තිතං.

1729.
න ච මොහෙතුකාමස්ස, විත්ථාරෙනාසුතස්සපි;

ඌනකෙ ද්වත්තික්ඛත්තුං වා, විත්ථාරෙනාසුතස්ස ච.

1730.

අනාපත්තීති විඤ්ඤෙය්‍යාං, තථා උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

මොහනකථා.

1731.

කුද්ධො දෙති පහාරං චෙ, තස්ස පාචිත්තියං සියා;
සම්පහරිතුකාමෙන, පහාරෙ භික්ඛුනො පන.

1732.

දින්නෙ භිජ්ජතු සීසං වා, පාදො වා පරිභිජ්ජතු;
සො චෙ මරතු වා, මා වා, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

1733.

විරූපකරණාපෙක්ඛො, ‘‘ඉච්චායං න විරොචති’’;
කණ්ණං වා තස්ස නාසං වා, යදි ඡින්දති දුක්කටං.

1734.

තථෙවානුපසම්පන්නෙ, ඉත්ථියා පුරිසස්ස වා;
තිරච්ඡානගතස්සාපි, පහාරං දෙති දුක්කටං.

1735.

සචෙ පහරතිත්ථිඤ්ච, භික්ඛු රත්තෙන චෙතසා;
ගරුකා තස්ස ආපත්ති, විනිද්දිට්ඨා මහෙසිනා.

1736.

පහාරං දෙති මොක්ඛාධි-ප්පායො දොසො න විජ්ජති;
කායෙන කායබද්ධෙන, තථා නිස්සග්ගියෙන වා.

1737.

පස්සිත්වා අන්තරාමග්ගෙ, චොරං පච්චත්ථිකම්පි වා;
හෙඨෙතුකාමමායන්තං, ‘‘මා ඉධාගච්ඡුපාසක’’.

1738.

ඉති වත්වා පනායන්තං, ‘‘ගච්ඡ රෙ’’ති ච මුග්ගරං;
සත්ථං වාපි ගහෙත්වා වා, පහරිත්වා තු යාති චෙ.

1739.

අනාපත්ති සචෙ තෙන, පහාරෙන මතෙපි ච;

එසෙව ච නයො වුත්තො, ධුත්තවාළමිගෙසුපි.

1740.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සෙසෙ ච තිකදුක්කටං;
කායචිත්තසමුට්ඨානං, සචිත්තං දුක්ඛවෙදනං.

පහාරකථා.

1741.
කායං වා කායබද්ධං වා, උච්චාරෙය්‍ය සචෙ පන;
හොති පාචිත්තියාපත්ති, තස්සුග්ගිරණපච්චයා.

1742.
උග්ගිරිත්වා විරද්ධො සො, පහාරං දෙති චෙ පන;
අසම්පහරිතුකාමෙන, දින්නත්තා දුක්කටං සියා.

1743.
සචෙ තෙන පහාරෙන, පහටස්ස ච භික්ඛුනො;
හත්ථාදීසුපි යං කිඤ්චි, අඞ්ගං භිජ්ජති දුක්කටං.

1744.
සෙසො අනන්තරෙ වුත්ත-නයෙන විනයඤ්ඤුනා;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

තලසත්තිකථා.

1745.
අමූලකෙන සඞ්ඝාදි-සෙසෙන පන භික්ඛු යො;
චොදාපෙය්‍යාපි චොදෙය්‍ය, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1746.
තිකපාචිත්තියං තත්ථ, දිට්ඨාචාරවිපත්තියා;
චොදතො දුක්කටාපත්ති, සෙසෙ ච තිකදුක්කටං.

1747.
තථාසඤ්ඤිස්සනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිනො;
ඔමසවාදතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අමූලකකථා.

1748.
සඤ්චිච්ච පන කුක්කුච්චං, උප්පාදෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
‘‘ඌනවීසතිවස්සො ත්වං, මඤ්ඤෙ’’ ඉච්චෙවමාදිනා.

1749.

හොති වාචාය වාචාය, පාචිත්ති පන භික්ඛුනො;
තථාරූපෙ පනඤ්ඤස්මිං, සචෙ අසති පච්චයෙ.

1750.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සෙසෙ ච තිකදුක්කටං;
නඋප්පාදෙතුකාමස්ස, කුක්කුච්චං නත්ථි වජ්ජතා.

1751.

‘‘භිතෙසිතායහං මඤ්ඤෙ, නිසින්නං ඉත්ථියා සහ;
විකාලෙ ච තයා භුත්තං, මා එව’’න්ති ච භාසතො.

1752.

තථා උම්මත්තකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

සඤ්චිච්චකථා.

1753.

සචෙ භණ්ඩනජාතානං, භික්ඛූනං පන භික්ඛු යො;
තිට්ඨෙය්‍යුපස්සුතිං සොතුං, තස්ස පාචිත්තියං සියා.

1754.

‘‘යං ඉමෙ තු භණිස්සන්ති, තං සොස්සාමී’’ති ගච්ඡතො;
චොදෙතුකාමතායස්ස, දුක්කටං තු පදෙ පදෙ.

1755.

පුරතො ගච්ඡතො සොතුං, ඔහීයන්තස්ස දුක්කටං;
ගච්ඡතො තුරිතං වාපි, අයමෙව විනිච්ඡයො.

1756.

යීතොකාසං පනාගන්ත්වා, යදි මන්තෙන්ති අත්තනො;
උක්කාසිත්වාපි වා එත්ථ, ඤාපෙතබ්බමහන්ති වා.

1757.

තස්සෙවමකරොන්තස්ස, පාචිත්ති සවනෙ සියා;
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සෙසෙ ච තිකදුක්කටං.

1758.

‘‘ඉමෙසං වචනං සුත්වා, ඔරමිස්ස’’න්ති ගච්ඡතො;
තථා උම්මත්තකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා.

1759.

ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානං, ඉදං හොති ක්‍රියාක්‍රියං;
කායකම්මං වචීකම්මං, සදොසං දුක්ඛවෙදනං.

උපස්සුතිකථා.

1760.

ධම්මිකානං තු කම්මානං, ඡන්දං දත්වා සචෙ පන;
පච්ඡා ඛීයති පාචිත්ති, වාචතො වාචතො සියා.

1761.

අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, ධම්මකම්මන්ති සඤ්ඤිනො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1762.

''අධම්මෙන ච වග්ගෙන, තථාකම්මාරහස්ස ච;
ඉමෙ කම්මං කරොන්ති''ති, ඤත්වා ඛීයති තස්ස ච.

1763.

තථා උම්මත්තකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
අමූලකසමානාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

කම්මපටිබාහනකථා.

1764.

යාව ආරොචිතං වත්ථු, අවිනිච්ඡිතමෙව වා;
ඨපිතා ඤත්ති වා නිට්ඨං, කම්මවාචා න ගච්ඡති.

1765.

එතස්මිං අන්තරෙ කම්මං, කොපෙතුං පරිසාය හි;
හත්ථපාසං ජහන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1766.

අදත්වා ජහිතෙ ඡන්දං, තස්ස පාචිත්තියං සියා;
ධම්මකම්මෙ අධම්මෙ ච, විමතිස්ස ච දුක්කටං.

1767.

අධම්මෙපි ච කම්මස්මිං, ධම්මකම්මන්ති සඤ්ඤිනො;
''සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනාදීනි, භවිස්සන්ති''ති සඤ්ඤිනො.

1768.

ගිලානො වා ගිලානස්ස, කරණීයෙ න දොසතා;

න ච කොපෙතුකාමස්ස, කම්මං පස්සාවනාදිනා.

1769.

පීළිතස්සාගමිස්සාමි, ඉච්චෙවං ගච්ඡතොපි වා;
සමං සමනුභාසෙන, සමුට්ඨානං ක්‍රියාක්‍රියං.

ඡන්දං අදත්වා ගමනකථා.

1770.

සමග්ගෙන ච සඞ්ඝෙන, සද්ධිං දත්වාන චීවරං;
සම්මතස්ස හි භික්ඛුස්ස, පච්ඡා ඛීයති යො පන.

1771.

තස්ස වාචාය වාචාය, පාචිත්ති පරිදීපිතා;
තිකපාචිත්තියං ධම්ම- කම්මෙ වුත්තං තු චීවරං.

1772.

ඨපෙත්වාඤ්ඤපරික්ඛාරං, දත්වා ඛීයති දුක්කටං;
සඞ්ඝෙනාසම්මතස්සාපි, චීවරං අඤ්ඤමෙව වා.

1773.

තථෙවානුපසම්පන්නෙ, සබ්බත්ථාපි ච දුක්කටං;
ඡන්දාදීනං වසෙනෙව, කරොන්තඤ්ච සභාවතො.

1774.

ඛීයන්තස්ස අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිනො;
අමූලකසමා ඤෙය්‍යා, සමුට්ඨානාදයො නයා.

දුබ්බලකථා.

1775.

ඉදං තිංසකකණ්ඩස්මිං, අන්තිමෙන ච සබ්බථා;
තුල්‍යං ද්වාදසමං සබ්බං, අයමෙව විසෙසතා.

1776.

තත්ථ නිස්සග්ගියං වුත්තං, අත්තනො පරිණාමනා;
ඉධ සුද්ධිකපාචිත්ති, පුග්ගලෙ පරිණාමනා.

පරිණාමනකථා.

සහධම්මිකවග්ගො අට්ඨමො.

1777.

අනික්ඛන්තෙ ච රාජස්මිං, අනික්ඛන්තාය දෙවියා;
සයනීයඝරා තස්ස, උම්මාරං යො අතික්කමෙ.

1778.

දුක්කටං පඨමෙ පාදෙ, පාචිත්ති දුතියෙ සියා;
දෙවියා වාපි රඤ්ඤො වා, සචෙ න විදිතාගමො.

1779.

පටිසංවිදිතෙ නෙව-පටිසංවිදිතසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1780.

පටිසංවිදිතසඤ්ඤිස්ස, නෙව ච ඛත්තියස්ස වා;
න ඛත්තියාභිසෙකෙන, අභිසිත්තස්ස වා පන.

1781.

උභොසුභින්නමඤ්ඤස්මිං, නික්ඛන්තෙ විසතොපි වා;
න දොසුම්මත්තකාදීනං, කථිනෙන ක්‍රියාක්‍රියං.

අන්තෙපුරකථා.

1782.

රජතං ජාතරූපං වා, උග්ගණ්හන්තස්ස අත්තනො;
තස්ස නිස්සග්ගියාපත්ති, උග්ගණ්හාපයතොපි වා.

1783.

ගණපුග්ගලසඞ්ඝානං, නවකම්මස්ස චෙතියෙ;
උග්ගණ්හාපයතො හොති, දුක්කටං ගණ්හතොපි වා.

1784.

අවසෙසඤ්ච මුත්තාදි-රතනං අත්තනොපි වා;
සඞ්ඝාදීනම්පි අත්ථාය, උග්ගණ්හන්තස්ස දුක්කටං.

1785.

සචෙ කප්පියවත්ථුං වා, වත්ථුං වාපි අකප්පියං;
තාලපණ්ණම්පි වා හොතු, මාතුකණ්ණපිලන්ධනං.

1786.

භණ්ඩාගාරිකසීසෙන, යං කිඤ්චි ගිහිසන්තකං;
තස්ස පාචිත්තියාපත්ති, පටිසාමයතො පන.

1787.

‘‘ඉදං ඨපෙත්වා දෙහී’’ති, වුත්තෙන පන කෙනචි;
‘‘න වට්ටතී’’ති වත්වා තං, න නිධෙතබ්බමෙව තු.

1788.

‘‘ඨපෙහී’’ති ච පාතෙත්වා, සචෙ ගච්ඡති පුග්ගලො;
පලිබොධො හි නාමෙසො, ඨපෙතුං පන වට්ටති.

1789.

අනුඤ්ඤාතෙ පනට්ඨානෙ, උග්ගහෙත්වා අනාදරා;
සම්මා අනික්ඛිපන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1790.

අනුඤ්ඤාතෙ පනට්ඨානෙ, ගහෙත්වා රතනං පන;
නික්ඛිපන්තස්ස වා සම්මා, භණ්ඩං රතනසම්මතං.

1791.

ගණ්හන්තස්ස ච විස්සාසං, තාවකාලිකමෙව ච;
න දොසුම්මත්තකාදීනං, සඤ්චරිත්තසමොදයං.

රතනකථා.

1792.

මජ්ඣණ්හසමයා උද්ධං, අරුණුග්ගමතො පුරෙ;
එතස්මිං අන්තරෙ කාලො, විකාලොති පවුච්චති.

1793.

සන්තං භික්ඛුමනාපුච්ඡා, විකාලෙ පච්චයං විනා;
පරික්ඛිත්තස්ස ගාමස්ස, පරික්ඛෙපොක්කමෙ පන.

1794.

අපරික්ඛිත්තගාමස්ස, උපචාරොක්කමෙපි වා;
දුක්කටං පඨමෙ පාදෙ, පාචිත්ති දුතියෙ සියා.

1795.

අථ සම්බහුලා ගාමං, විකාලෙ පවිසන්ති චෙ;
ආපුච්ඡිත්වාව ගන්තබ්බං, අඤ්ඤමඤ්ඤං න චඤ්ඤථා.

1796.

ගච්ඡන්ති චෙ තතො අඤ්ඤං, තතො අඤ්ඤන්ති වට්ටති;
පුන ආපුච්ඡනෙ කිච්චං, නත්ථි ගාමසතෙපි ච.

1797.

පස්සම්භෙත්වාන උස්සාහං, විහාරත්ථාය නිග්ගතා;
පවිසන්ති සචෙ අඤ්ඤං, පුච්ඡිතබ්බං තු අන්තරා.

1798.

කත්වා කුලඝරෙ භත්ත- කිච්චං අඤ්ඤත්ථ වා පන;
සචෙ චරිතුකාමො යො, සප්පිභික්ඛාය වා සියා.

1799.

ආපුච්ඡිත්වාව ගන්තබ්බං, පස්සෙ චෙ භික්ඛු ලබ්භති;
අසන්තෙ පන නත්ථීති, ගන්තබ්බං තු යථාසුඛං.

1800.

ඔතරිත්වා මහාවීථිං, භික්ඛුං යදි ච පස්සති;
නත්ථි ආපුච්ඡනෙ කිච්චං, චරිතබ්බං යථාසුඛං.

1801.

ගාමමජ්ඣෙන මග්ගෙන, ගච්ඡන්තස්සෙව භික්ඛුනො;
‘‘චරිස්සාමී’’ති උප්පන්නෙ, තෙලභික්ඛාය මානසෙ.

1802.

ආපුච්ඡිත්වාව ගන්තබ්බං, පස්සෙ චෙ භික්ඛු විජ්ජති;
අනොක්කම්ම චරන්තස්ස, මග්ගා ආපුච්ඡනෙන කිං?

1803.

තිකපාචිත්තියං, කාලෙ, විකාලොයන්ති සඤ්ඤිනො;
කාලෙ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1804.

ආපුච්ඡිත්වාව සන්තං වා, අනාපුච්ඡා අසන්තකං;
කිච්චෙ අච්චායිකෙ වාපි, පවිසන්තස්ස භික්ඛුනො.

1805.

ගච්ඡතො අන්තරාරාමං, භික්ඛුනීනං උපස්සයං;
තථා ආසනසාලං වා, තිත්ථියානං උපස්සයං.

1806.

සියා ගාමෙන මග්ගො චෙ, අනාපත්තාපදාසුපි;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා.

1807.

න කෙවලමනාපුච්ඡා, අබන්ධිත්වා ච බන්ධනං;
අපාරුපිත්වා සඞ්ඝාටිං, ගච්ඡතොපිනවජ්ජතා.

විකාලගාමප්පවෙසනකථා.

1808.

අට්ඨිදන්තමයං සූචි-ඝරං වාපි විසාණජං;
කාරාපනෙ ච කරණෙ, භික්ඛුනො හොති දුක්කටං.

1809.

ලාභෙ භෙදනකං තස්ස, පාචිත්තියමුදීරිතං;
අඤ්ඤස්සත්ථාය කරණෙ, තථා කාරාපනෙපි ච.

1810.

අඤ්ඤෙන ච කතං ලද්ධා, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො;
අනාපත්තාරණිකෙ විධෙ, ගණ්ඨිකඤ්ජනිකාසුපි.

1811.

දකපුඤ්ජනියා වාසි-ජටෙ උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො නයා, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

සූචිඝරකථා.

1812.

නවං මඤ්චම්පි පීඨං වා, කාරාපෙන්තෙන භික්ඛුනා;
අට්ඨඞ්ගුලප්පමාණෙන, සුගතඞ්ගුලතො පන.

1813.

කාරාපෙතබ්බමෙවං තු, ඨපෙත්වා හෙට්ඨිමාටනිං;
සච්ඡෙදා තස්ස පාචිත්ති, තමතික්කමතො සියා.

1814.

අඤ්ඤස්සත්ථාය කරණෙ, තථා කාරාපනෙපි ච;
අඤ්ඤෙන ච කතං ලද්ධා, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො.

1815.

අනාපත්ති පමාණෙන, කරොන්තස්සප්පමාණිකං;
ලභිත්වා තස්ස පාදෙසු, ඡින්දිත්වා පරිභුඤ්ජතො.

1816.

නෙව ඡින්දිතුකාමො චෙ, නිඛණිත්වා පමාණතො;
උත්තානං වාපි අට්ටං වා, බන්ධිත්වා පරිභුඤ්ජතො.

මඤ්චකථා.

1817.

මඤ්චං වා පන පීඨං වා, තූලොනද්ධං කරෙය්‍ය යො;
තස්සුද්දාලනකං වුත්තං, පාචිත්තියමනීතිනා.

1818.
අනාපත්ති පනායොගෙ, බන්ධනෙ අංසබද්ධකෙ;
බිබ්බොහනෙ පරිස්සාවෙ, ථවිකාදීසු භික්ඛුනො.

1819.
අඤ්ඤෙන ච කතං ලද්ධා, උද්දාලෙත්වා නිසෙවතො;
අනන්තරස්සිමස්සාපි, සඤ්චරිත්තසමා නයා.

තූලොනද්ධකථා.

1820.
නිසීදනං කරොන්තෙන, කාතබ්බං තු පමාණතො;
පමාණාතික්කමෙ තස්ස, පයොගෙ දුක්කටං සියා.

1821.
පටිලාභෙන සච්ඡෙදං, පාචිත්තියමුදීරිතං;
ද්වීසු ඨානෙසු ඵාලෙත්වා, තස්ස තිස්සො දසා සියුං.

1822.
අනාපත්ති පමාණෙන, කරොන්තස්ස තදූනකං;
විතානාදිං කරොන්තස්ස, සඤ්චරිත්තසමා නයා.

නිසීදනකථා.

1823.
රොගෙ කණ්ඩුපටිච්ඡාදි, කාතබ්බා හි පමාණතො;
පමාණාතික්කමෙ තස්ස, පයොගෙ දුක්කටං සියා.

1824.
පටිලාභෙන සච්ඡෙදං, පාචිත්තියමුදීරිතං;
අනාපත්තිනයොපෙත්ථ, අනන්තරසමො මතො.

කණ්ඩුපටිච්ඡාදිකථා.

1825.
පමාණෙනෙව කාතබ්බා, තථා වස්සිකසාටිකා;
පමාණාතික්කමෙ තස්ස, අනන්තරසමො නයො.

වස්සිකසාටිකකථා.

1826.
චීවරෙන සමෙ තුල්‍ය-ප්පමාණං සුගතස්ස තු;
චීවරං භික්ඛු කාරෙය්‍ය, කරණෙ දුක්කටං සියා.

1827.
පටිලාභෙන සච්ඡෙදං, පාචිත්තියමුදීරිතං;
අනන්තරසමොයෙව, අනාපත්තිනයො මතො.

1828.
දීඝසො ච පමාණෙන, නව තස්ස විදත්ථියො;
තිරියං ඡ විනිද්දිට්ඨා, සුගතස්ස විදත්ථියා.

1829.
අඤ්ඤෙන ච කතං ලද්ධා, සෙවතො දුක්කටං භවෙ;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

නන්දකථා.

රාජවග්ගො නවමො.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ පාචිත්තියකථා නිට්ඨිතා.

පාටිදෙසනීයකථා

1830.
යො චන්තරඝරං භික්ඛු, පවිට්ඨාය තු හත්ථතො;
අඤ්ඤාතිකාය යං කිඤ්චි, තස්ස භික්ඛුනියා පන.

1831.
සහත්ථා පටිග්ගණ්හෙය්‍ය, ඛාදනං භොජනම්පි වා;
ගහණෙ දුක්කටං භොගෙ, පාටිදෙසනියං සියා.

1832.
රථිකායපි වා බ්‍යූහෙ, සන්ධිසිඞ්ඝාටකෙසු වා;
හත්ථිසාලාදිකෙ ඨත්වා, ගණ්හතොපි අයං නයො.

1833.
රථිකාය සචෙ ඨත්වා, දෙති භික්ඛුනි භොජනං;
ආපත්ති අන්තරාරාමෙ, ඨත්වා ගණ්හාති භික්ඛු චෙ.

1834.
එත්ථන්තරඝරං තස්සා, පවිට්ඨාය හි වාක්‍යතො;
භික්ඛුස්ස ච යීතට්ඨානං, නප්පමාණන්ති වණ්ණිතං.

1835.

තස්මා භික්ඛුනියා ඨත්වා, ආරාමාදීසු දෙන්තියා;
වීථියාදීසු චෙ ඨත්වා, න දොසො පටිගණ්හතො.

1836.

යාමකාලිකසත්තාහ-කාලිකං යාවජීවිකං;
ආහාරත්ථාය ගහණෙ, අජ්ඣොහාරෙ ච දුක්කටං.

1837.

ආමිසෙන අසම්භින්න-රසං සන්ධාය භාසිතං;
පාටිදෙසනියාපත්ති, සම්භින්නෙකරසෙ සියා.

1838.

එකතොඋපසම්පන්න-හත්ථතො පටිගණ්හතො;
කාලිකානං චතුන්නම්පි, ආහාරත්ථාය දුක්කටං.

1839.

ඤාතිකායපි අඤ්ඤාති-සඤ්ඤිනො විමතිස්ස වා;
දුක්කටං ඤාතිසඤ්ඤිස්ස, තථා අඤ්ඤාතිකාය වා.

1840.

දාපෙන්තියා අනාපත්ති, දදමානාය වා පන;
නික්ඛිපිත්වාන්තරාරාමා-දීසු ඨත්වාපි දෙන්තියා.

1841.

ගාමතො නීහරිත්වා වා, දෙති චෙ බහි වට්ටති;
‘‘පච්චයෙ සති භුඤ්ජා’’ති, දෙති චෙ කාලිකත්තයං.

1842.

හත්ථතො සාමණෙරීනං, සික්ඛමානාය වා තථා;
ඉදං එළකලොමෙන, සමුට්ඨානං සමං මතං.

පඨමපාටිදෙසනීයකථා.

1843.

අවුත්තෙ ‘‘අපසක්කා’’ති, එකෙනාපි ච භික්ඛුනා;
සචෙජ්ඣොහරණත්ථාය, ආමිසං පටිගණ්හති.

1844.

ගහණෙ දුක්කටං භොගෙ, පාටිදෙසනියං සියා;
එකතොඋපසම්පන්නං, න වාරෙන්තස්ස දුක්කටං.

1845.

තථෙවානුපසම්පන්නා-යුපසම්පන්නසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1846.

අනාපත්තිත්තනො භත්තං, පදාපෙති න දෙති චෙ;
තථා අඤ්ඤස්ස භත්තං වා, න දාපෙති පදෙති චෙ.

1847.

යං න දින්නං තං දාපෙති, න දින්නං යත්ථ වාපි ච;
තත්ථ තම්පි ච සබ්බෙසං, සමං දාපෙති භික්ඛුනී.

1848.

වොසාසන්තී ධීතා සික්ඛ-මානා වා සාමණෙරිකා;
භොජනානි ච පඤ්චෙව, විනා, උම්මත්තකාදිනො.

1849.

කඨිනෙන සමුට්ඨානං, සමානන්ති පකාසිතං;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං වුත්තං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

දුතියපාටිදෙසනීයකථා.

1850.

සෙක්ඛන්ති සම්මතෙ භික්ඛු, ලද්ධසම්මුතිකෙ කුලෙ;
සරූපවාරොක්කමනා, පුබ්බෙව අනිමන්තිතො.

1851.

අගිලානො ගහෙත්වා චෙ, පරිභුඤ්ජෙය්‍ය ආමිසං;
ගහණෙ දුක්කටං භොගෙ, පාටිදෙසනියං සියා.

1852.

යාමකාලිකසත්තාහ-කාලිකෙ යාවජීවිකෙ;
ගහණෙ පරිභොගෙ ච, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1853.

අසෙක්ඛසම්මතෙ සෙක්ඛ-සම්මතන්ති ච සඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, තථෙව පරිදීපිතං.

1854.

අනාපත්ති ගිලානස්ස, ගිලානස්සාවසෙසකෙ;
නිමන්තිතස්ස වා භික්ඛා, අඤ්ඤෙසං තත්ථ දීයති.

1855.
සරතො නීහරිත්වා වා, දෙන්ති චෙ යත්ථ කත්ථචි;
නිච්චභත්තාදිකෙ වාපි, තථා උම්මත්තකාදිනො.

1856.
අනාගතෙ හි භික්ඛුම්හි, සරතො පඨමං පන;
නීහරිත්වා සචෙ ද්වාරෙ, සම්පත්තෙ දෙන්ති වට්ටති.

1857.
භික්ඛුං පන ච දිස්වාව, නීහරිත්වාන ගෙහතො;
න වට්ටති සචෙ දෙන්ති, සමුට්ඨානෙළකූපමං.

තතියපාටිදෙසනීයකථා.

1858.
ගහට්ඨෙනාගහට්ඨෙන, ඉත්ථියා පුරිසෙන වා;
ආරාමං උපචාරං වා, පවිසිත්වා සචෙ පන.

1859.
''ඉත්ථන්නාමස්ස තෙ භත්තං, යාගු වා ආහරීයති'';
එවමාරොචිතං වුත්තං, පටිසංවිදිතන්ති හි.

1860.
ආහරීයතු තං පච්ඡා, යථාරොචිතමෙව වා;
තස්ස වා පරිවාරම්පි, අඤ්ඤං කත්වා බහුං පන.

1861.
යාගුයා විදිතං කත්වා, පූවං භත්තං හරන්ති චෙ;
ඉදම්පි විදිතං වුත්තං, වට්ටතීති **කුරුන්දියං**.

1862.
කුලානි පන අඤ්ඤානි, දෙය්‍යධම්මං පනත්තනො;
හරන්ති තෙන සද්ධිං චෙ, සබ්බං වට්ටති තම්පි ච.

1863.
අනාරොචිතමෙවං යං, යං ආරාමමනාහතං;
තං අසංවිදිතං නාම, සහධම්මිකඤාපිතං.

1864.
යං අසංවිදිතං කත්වා, ආහතං පන තං බහි;
ආරාමං පන පෙසෙත්වා, කාරාපෙත්වා තමාහරෙ.

1865.
ගන්ත්වා වා අන්තරාමග්ගෙ, ගහෙතබ්බං තු භික්ඛුනා;
සචෙ එවමකත්වා තං, ආරාමෙ උපචාරතො.

1866.
ගහෙත්වාජ්ඣොහරන්තස්ස, ගහණෙ දුක්කටං සියා;
අජ්ඣොහාරපයොගෙසු, පාටිදෙසනියං මතං.

1867.
පටිසංවිදිතෙයෙව, අසංවිදිතසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1868.
පටිසංවිදිතෙ තස්ස, ගිලානස්සාවසෙසකෙ;
බහාරාමෙ ගහෙත්වා වා, අන්තොයෙවස්ස භුඤ්ජතො.

1869.
තත්ථජාතඵලාදීනි, අනාපත්තෙව ඛාදතො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා.

චතුත්ථපාටිදෙසනීයකථා.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ පාටිදෙසනීයකථා නිට්ඨිතා.

සෙඛියකථා

1870.
යො අනාදරියෙනෙව, පුරතො පච්ඡතොපි වා;
ඔලම්බෙත්වා නිවාසෙය්‍ය, තස්ස චාපත්ති දුක්කටං.

1871.
හත්ථිසොණ්ඩාදිතුල්‍යං තු, නිවාසෙන්තස්ස දුක්කටං;
ආපත්තිභීරුනා නිච්චං, වත්ථබ්බං පරිමණ්ඩලං.

1872.
ජාණුමණ්ඩලතො හෙට්ඨා, අට්ඨඞ්ගුලප්පමාණකං;
ඔතාරෙත්වා නිවත්ථබ්බං, තතො ඌනං න වට්ටති.

1873.
අසඤ්චිච්චාසතිස්සාපි, අජානන්තස්ස කෙවලං;
අනාපත්ති ගිලානස්සා-පදාසුම්මත්තකාදිනො.

පරිමණ්ඩලකථා.

1874.

උභො කොණෙ සමං කත්වා, සාදරං පරිමණ්ඩලං;
කත්වා පාරුපිතබ්බෙවං, අකරොන්තස්ස දුක්කටං.

1875.

අවිසෙසෙන වුත්තං තු, ඉදං සික්ඛාපදද්වයං;
තස්මා ඝරෙ විහාරෙ වා, කත්තබ්බං පරිමණ්ඩලං.

දුතියං.

1876.

ගණ්ඨිකං පටිමුඤ්චිත්වා, කත්වා කොණෙ උභො සමං;
ඡාදෙත්වා මණිබන්ධඤ්ච, ගන්තබ්බං ගීවමෙව ච.

1877.

තථා අකත්වා භික්ඛුස්ස, ජත්තූනිපි උරම්පි ච;
විවරිත්වා යථාකාමං, ගච්ඡතො හොති දුක්කටං.

තතියං.

1878.

ගලවාටකතො උද්ධං, සීසඤ්ච මණිබන්ධතො;
හත්ථෙ පිණ්ඩිකමංසම්හා, හෙට්ඨා පාදෙ උභොපි ච.

1879.

විවරිත්වාවසෙසඤ්ච, ඡාදෙත්වා වෙ නිසීදති;
හොති සො සුප්පටිච්ඡන්නො, දොසො වාසූපගස්ස න.

චතුත්ථං.

1880.

හත්ථං වා පන පාදං වා, අචාලෙන්තෙන භික්ඛුනා;
සුවිනීතෙන ගන්තබ්බං, ඡට්ඨෙ නත්ථි විසෙසතා.

පඤ්චමඡට්ඨානි.

1881.

සතීමතාවිකාරෙන, යුගමත්තඤ්ච පෙක්ඛිනා;
සුසංවුතෙන ගන්තබ්බං, භික්ඛුනොක්ඛිත්තචක්ඛුනා.

1882.

යත්ථ කත්ථචි හි ඨානෙ, එකස්මිං අන්තරෙ ඝරෙ;
ඨත්වා පරිස්සයාභාවං, ඔලොකෙතුම්පි වට්ටති.

1883.

යො අනාදරියං කත්වා, ඔලොකෙන්තො තහිං තහිං;
සවෙන්තරඝරෙ යාති, දුක්කටං අට්ඨමං තථා.

සත්තමට්ඨමානි.

1884.

එකතො උභතො වාපි, හුත්වා උක්ඛිත්තචීවරො;
ඉන්දඛීලකතො අන්තො, ගච්ඡතො හොති දුක්කටං.

නවමං.

1885.

තථා නිසින්නකාලෙපි, නීහරන්තෙන කුණ්ඩිකං;
අනුක්ඛිපිත්වා දාතබ්බා, දොසො වාසූපගස්ස න.

දසමං.

පඨමො වග්ගො.

1886.

න වට්ටති හසන්තෙන, ගන්තුඤ්චෙව නිසීදිතුං;
වත්ථුස්මිං හසනීයස්මිං, සිතමත්තං තු වට්ටති.

පඨමදුතියානි.

1887.

අප්පසද්දෙන ගන්තබ්බං, චතුත්ථෙපි අයං නයො;
මහාසද්දං කරොන්තස්ස, උභයත්ථාපි දුක්කටං.

තතියචතුත්ථානි.

1888.

කායප්පචාලකං කත්වා, බාහුසීසප්පචාලකං;
ගච්ඡතො දුක්කටං හොති, තථෙව ච නිසීදතො.

1889.

කායං බාහුඤ්ච සීසඤ්ච, පග්ගහෙත්වා උජුං පන;
ගන්තබ්බමාසිතබ්බඤ්ච, සමෙනිරියාපථෙන තු.

1890.

නිසීදනෙන යුත්තෙසු, තීසු වාසූපගස්ස හි;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, විඤ්ඤුනා විනයඤ්ඤුනා.

දුතියො වග්ගො.

1891.

ඛම්භං කත්වා සසීසං වා, පාරුපිත්වාන ගච්ඡතො;
දුක්කටං මුනිනා වුත්තං, තථා උක්කුටිකාය වා.

1892.

හත්ථපල්ලත්ථිකායාපි, දුස්සපල්ලත්ථිකාය වා;
තස්සන්තරඝරෙ හොති, නිසීදන්තස්ස දුක්කටං.

1893.

දුතියෙ ච චතුත්ථෙ ච, ඡට්ඨෙ වාසූපගස්ස තු;
අනාපත්තීති සාරුප්පා, ඡබ්බීසති පකාසිතා.

ඡට්ඨං.

1894.

සක්කච්චං සතියුත්තෙන, භික්ඛුනා පත්තසඤ්ඤිනා;
පිණ්ඩපාතො ගහෙතබ්බො, සමසූපොව විඤ්ඤුනා.

1895.

සූපො භත්තචතුබ්භාගො, ‘‘සමසූපො’’ති වුච්චති;
මුග්ගමාසකුලත්ථානං, සූපො ‘‘සූපො’’ති වුච්චති.

1896.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, ගිලානස්ස රසෙරසෙ;
තථෙව ඤාතකාදීනං, අඤ්ඤත්ථාය ධනෙන වා.

සත්තමට්ඨමනවමානි.

1897.

අන්තොලෙඛාපමාණෙන, පත්තස්ස මුඛවට්ටියා;
පූරිතොව ගහෙතබ්බො, අධිට්ඨානූපගස්ස තු.

1898.

තත්ථ ථූපීකතං කත්වා, ගණ්හතො යාවකාලිකං;
යං කිඤ්චි පන භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1899.

අධිට්ඨානූපගෙ පත්තෙ, කාලිකත්තයමෙව ච;
සෙසෙ ථූපීකතං සබ්බං, වට්ටතෙව න සංසයො.

1900.

ද්වීසු පත්තෙසු භත්තං තු, ගහෙත්වා පත්තමෙකකං;
පූරෙත්වා යදි පෙසෙති, භික්ඛූනං පන වට්ටති.

1901.
පත්තෙ පක්ඛිප්පමානං යං, උච්ඡුඛණ්ඩඵලාදිකං;
ඔරොහති සචෙ හෙට්ඨා, න තං ථූපීකතං සියා.

1902.
පූප්ඵතක්කොලකාදීනං, ඨපෙත්වා වෙ වටංසකං;
දින්නං අයාවකාලිත්තා, න තං ථූපීකතං සියා.

1903.
වටංසකං තු පූවස්ස, ඨපෙත්වා ඔදනොපරි;
පිණ්ඩපාතං සචෙ දෙන්ති, ඉදං ථූපීකතං සියා.

1904.
භත්තස්සූපරි පණ්ණං වා, ථාලකං වාපි කිඤ්චිපි;
ඨපෙත්වා පරිපූරෙත්වා, සචෙ ගණ්හාති වට්ටති.

1905.
පටිග්ගහෙතුමෙවස්ස, තං තු සබ්බං න වට්ටති;
ගහිතං සුගහිතං, පච්ඡා, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං.

තතියො වග්ගො.

1906.
පඨමං දුතියං වුත්ත-නයං තු තතියෙ පන;
උපරොධිමදස්සෙත්වා, භොත්තබ්බං පටිපාටියා.

1907.
අඤ්ඤෙසං අත්තනො භත්තං, ආකිරං පන භාජනෙ;
නත්ථොමසති චෙ දොසො, තථා උත්තරිභඞ්ගකං.

තතියං.

1908.
චතුත්ථෙ යං තු වත්තබ්බං, වුත්තං පුබ්බෙ අසෙසතො;
පඤ්චමෙ මත්ථකං දොසො, මද්දිත්වා පරිභුඤ්ජතො.

1909.
අනාපත්ති ගිලානස්ස, පරිත්තෙපි ච සෙසකෙ;
එකතො පන මද්දිත්වා, සංකඩ්ඪිත්වාන භුඤ්ජතො.

චතුත්ථපඤ්චමානි.

1910.

යො භියොයාකමායතාහෙතු, සූපං වා බ්‍යඤ්ජනම්පි වා;
පටිච්ඡාදෙය්‍ය භත්තෙන, තස්ස චාපත්ති දුක්කටං.

ඡට්ඨං.

1911.

විඤ්ඤත්තියං තු වත්තබ්බං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
අට්ඨමෙ පන උජ්ඣානෙ, ගිලානොපි න මුච්චති.

1912.

‘‘දස්සාමි දාපෙස්සාමී’’ති, ඔලොකෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, න ච උජ්ඣානසඤ්ඤිනො.

අට්ඨමං.

1913.

මහන්තං පන මොරණ්ඩං, කුක්කුටණ්ඩඤ්ච ඛුද්දකං;
තෙසං මජ්ඣප්පමාණෙන, කත්තබ්බො කබළො පන.

1914.

ඛජ්ජකෙ පන සබ්බත්ථ, මූලඛාදනියාදිකෙ;
ඵලාඵලෙ අනාපත්ති, ගිලානුම්මත්තකාදිනො.

නවමං.

1915.

අදීඝො පන කාතබ්බො, ආලොපො පරිමණ්ඩලො;
ඛජ්ජතුත්තරිභඞ්ගස්මිං, අනාපත්ති ඵලාඵලෙ.

දසමං.

චතුත්ථො වග්ගො.

1916.

අනාහටෙ මුඛද්වාරං, අප්පත්තෙ කබළෙ පන;
අත්තනො ච මුඛද්වාරං, විවරන්තස්ස දුක්කටං.

පඨමං.

1917.

මුඛෙ ච සකලං හත්ථං, පක්ඛිපන්තස්ස දුක්කටං;
මුඛෙ ච කබළං කත්වා, කථෙතුං න ච වට්ටති.

1918.
වචනං යත්තකෙනස්ස, පරිපුණ්ණං න හොති හි;
මුඛස්මිංතත්තකෙ සන්තෙ, බ්‍යාහරන්තස්ස දුක්කටං.

1919.
මුඛෙ හරීතකාදීනි, පක්ඛිපිත්වා කථෙති යො;
වචනං පරිපුණ්ණං චෙ, කථෙතුං පන වට්ටති.

දුතියතතියානි.

1920.
යො පිණ්ඩුක්ඛෙපකං භික්ඛු, කබළච්ඡෙදකම්පි වා;
මක්කටො විය ගණ්ඩෙ වා, කත්වා භුඤ්ජෙය්‍ය දුක්කටං.

චතුත්ථපඤ්චමඡට්ඨානි.

1921.
නිද්ධුනිත්වාන හත්ථං වා, හත්තං සිත්ථාවකාරකං;
ජිව්හානිච්ඡාරකං වාපි, තථා ‘‘චපු චපූ’’ති වා.

1922.
අනාදරවසෙනෙව, භුඤ්ජතො හොති දුක්කටං;
සත්තමෙ අට්ඨමෙ නත්ථි, දොසො කචවරුජ්ඣනෙ.

සත්තමදසමානි.

පඤ්චමො වග්ගො.

1923.
කත්වා එවං න හොත්තබ්බං, සද්දං ‘‘සුරු සුරූ’’ති ච;
හත්ථනිල්ලෙහකං වාපි, න ච වට්ටති භුඤ්ජිතුං.

1924.
ඵාණිතං ඝනයාගුං වා, ගහෙත්වා අඞ්ගුලීහි තං;
මුඛෙ අඞ්ගුලියො හොත්තුං, පවෙසෙත්වාපි වට්ටති.

1925.
න පත්තො ලෙහිතබ්බොව, එකායඞ්ගුලිකාය වා;
එකඔට්ඨොපි ජිව්හාය, න ච නිල්ලෙහිතබ්බකො.

චතුත්ථං.

1926.

සාමිසෙන තු හත්ථෙන, න ච පානීයථාලකං;
ගහෙතබ්බං, පටික්ඛිත්තං, පටික්කූලවසෙන හි.

1927.

පුග්ගලස්ස ච සඞ්ඝස්ස, ගහට්ඨස්සත්තනොපි ච;
සන්තකො පන සඞ්ඛො වා, සරාවං වාපි ථාලකං.

1928.

තස්මා න ච ගහෙතබ්බං, ගණ්හතො හොති දුක්කටං;
අනාමිසෙන හත්ථෙන, ගහණං පන වට්ටති.

පඤ්චමං.

1929.

උද්ධරිත්වාපි භින්දිත්වා, ගහෙත්වා වා පටිග්ගහෙ;
නීහරිත්වා අනාපත්ති, ඡඩ්ඩෙන්තස්ස සරා බහි.

ඡට්ඨං.

1930.

ඡත්තං යං කිඤ්චි හත්ථෙන, සරීරාවයවෙන වා;
සචෙ ධාරයමානස්ස, ධම්මං දෙසෙති දුක්කටං.

සත්තමං.

1931.

අයමෙව නයො වුත්තො, දණ්ඩපාණිම්හි පුග්ගලෙ;
චතුහත්ථප්පමාණොව, දණ්ඩො මජ්ඣිමහත්ථතො.

අට්ඨමං.

1932.

තථෙව සත්ථපාණිස්ස, ධම්මං දෙසෙති දුක්කටං;
සත්ථපාණී න හොතාසිං, සන්නය්හිත්වා ඨිතො පන.

නවමං.

1933.

ධනුං සරෙන සද්ධිං වා, ධනුං වා සරමෙව වා;
සජියං නිජියං වාපි, ගහෙත්වා ධනුදණ්ඩකං.

1934.

යීතස්සපි නිසින්නස්ස, නිපන්නස්සාපි වා තථා;
සචෙ දෙසෙති සද්ධම්මං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1935.

පටිමුක්කම්පි කණ්ඨම්හි, ධනුං හත්ථෙන යාවතා;
න ගණ්හාති නරො තාව, ධම්මං දෙසෙය්‍ය වට්ටති.

ඡට්ඨො වග්ගො.

1936.

පාදුකාරුළ්හකස්සාපි, ධම්මං දෙසෙති දුක්කටං;
අක්කමිත්වා යීතස්සාපි, පටිමුක්කස්ස වා තථා.

පඨමං.

1937.

උපාහනගතස්සාපි, අයමෙව විනිච්ඡයො;
සබ්බත්ථ අගිලානස්ස, යානෙ වා සයනෙපි වා.

1938.

නිපන්නස්සාගිලානස්ස, කටසාරෙ ඡමාය වා;
පීඨෙ මඤ්චෙපි වා උච්චෙ, නිසින්නෙන යීතෙන වා.

1939.

න ච වට්ටති දෙසෙතුං, ඨත්වා වා උච්චභූමියං;
සයනෙසු ගතෙනාපි, සයනෙසු ගතස්ස ච.

1940.

සමානෙ වාපි උච්චෙ වා, නිපන්නෙ නෙව වට්ටති;
නිපන්නෙන යීතස්සාපි, නිපන්නස්සපි වට්ටති.

1941.

නිසින්නෙන නිසින්නස්ස, යීතස්සාපි ච වට්ටති;
යීතස්සෙව යීතෙනාපි, දෙසෙතුම්පි තථෙව ච.

දුතියතතියචතුත්ථානි.

1942.

පල්ලත්ථිකා නිසින්නස්ස, අගිලානස්ස දෙහිනො;
තථා වෙයීතසීසස්ස, ධම්මං දෙසෙති දුක්කටං.

1943.

කෙසන්තං විවරාපෙත්වා, දෙසෙති යදි වට්ටති;
සසීසං පාරුතස්සාපි, අයමෙව විනිච්ඡයො.

පඤ්චමඡට්ඨසත්තමානි.

1944.
අට්ඨමෙ නවමෙ චාපි, දසමෙ නත්ථි කිඤ්චිපි;
සචෙපි ථෙරුපට්ඨානං, ගන්ත්වාන දහරං ඨිතං.

1945.
පඤ්හං පුච්ඡති චෙ ථෙරො, කථෙතුං න ච වට්ටති;
තස්ස පස්සෙ පනඤ්ඤස්ස, කථෙතබ්බං විජානතා.

අට්ඨමනවමදසමානි.

සත්තමො වග්ගො.

1946.
ගච්ඡතො පුරතො පඤ්හං, න වත්තබ්බං තු පච්ඡතො;
''පච්ඡිමස්ස කථෙමී''ති, වත්තබ්බං විනයඤ්ඤුනා.

1947.
සද්ධිං උග්ගහිතං ධම්මං, සජ්ඣායති හි වට්ටති;
සමමෙව යුගග්ගාහං, කථෙතුං ගච්ඡතොපි ච.

පඨමං.

1948.
එකෙකස්සාපි චක්කස්ස, පථෙනාපි ච ගච්ඡතො;
උප්පථෙන සමං චාපි, ගච්ඡන්තස්සෙව වට්ටති.

දුතියං.

1949.
තතියෙ නත්ථි වත්තබ්බං, චතුත්ථෙ හරිතෙ පන;
උච්චාරාදිචතුක්කං තු, කරොතො දුක්කටං සියා.

1950.
ජීවරුක්ඛස්ස යං මූලං, දිස්සමානං තු ගච්ඡති;
සාඛා වා භූමිලග්ගා තං, සබ්බං හරිතමෙව හි.

1951.
සචෙ අහරිතං ඨානං, පෙක්ඛන්තස්සෙව භික්ඛුනො;

වච්චං නික්ඛමතෙවස්ස, සහසා පන වට්ටති.

1952.

පලාලණ්ඩුපකෙ වාපි, ගොමයෙ වාපි කිස්මිචි;
කත්තබ්බං, හරිතං පච්ඡා, තමොත්ථරති වට්ටති.

1953.

කතො අහරිතෙ ඨානෙ, හරිතං එති වට්ටති;
සිඞ්ඝාණිකා ගතා එත්ථ, ඛෙළෙනෙව ච සඞ්ගහං.

චතුත්ථං.

1954.

වච්චකුටිසමුද්දාදි-උදකෙසුපි භික්ඛුනො;
තෙසං අපරිභොගත්තා, කරොතො නත්ථි දුක්කටං.

1955.

දෙවෙ පන ච වස්සන්තෙ, උදකොඝෙ සමන්තතො;
අජලං අලභන්තෙන, ජලෙ කාතුම්පි වට්ටති.

පඤ්චමං.

අට්ඨමො වග්ගො.

1956.

සමුට්ඨානාදයො ඤෙය්‍යා, සෙඛියානං පනෙත්ථ හි;
උජ්ජග්ඝිකාදිචත්තාරි, කබළෙන මුඛෙන ච.

1957.

ඡමානීචාසනට්ඨාන-පච්ඡා උප්පථවා දස;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, වුත්තා සමනුභාසනෙ.

1958.

ඡත්තං දණ්ඩාවුධං සත්ථං, පාදුකාරුළ්හුපාහනා;
යානං සයනපල්ලත්ථ-වෙඨිතොගුණ්ඨිතානි ච.

1959.

ධම්මදෙසනාතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදිනා පන;
සූපොදනෙන විඤ්ඤත්ති, ථෙය්‍යසත්ථසමං මතං.

1960.

අවසෙසා තිපඤ්ඤාස, සමානා පඨමෙන තු;
සෙඛියෙසුපි සබ්බෙසු, අනාපත්තාපදාසුපි.

1961.

උජ්ඣානසඤ්ඤිකෙ ථූපී-කතෙ සූපපටිච්ඡදෙ;
තීසු සික්ඛාපදෙස්වෙව, ගිලානො න පනාගතො.

සෙඛියකථා.

1962.

ඉමං විදිත්වා විනයෙ විනිච්ඡයං;
විසාරදො හොති, විනීතමානසො;
පරෙහි සො හොති ච දුප්පධංසියො;
තතො හි සික්ඛෙ සතතං සමාහිතො.

1963.

ඉමං පරමසංකරං සංකරං;
අවෙච්ච සවනාමතං නාමතං;
පටුත්තමධිකෙ හිතෙ කෙ හි තෙ;
න යන්ති කලිසාසනෙ සාසනෙ.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ

භික්ඛුවිභඞ්ගකථා නිට්ඨිතා.

භික්ඛුනීවිභඞ්ගො

1964.
භික්ඛුනීනං හිතත්ථාය, විභඞ්ගං යං ජිනොබ්‍රවි;
තස්මිං අපි සමාසෙන, කිඤ්චිමත්තං භණාමහං.

පාරාජිකකථා

1965.
ඡන්දසො මෙථුනං ධම්මං, පටිසෙවෙය්‍ය යා පන;
හොති පාරාජිකා නාම, සමණී සා පවුච්චති.

1966.
මනුස්සපුරිසාදීනං, නවන්නං යස්ස කස්සචි;
සජීවස්සාපජීවස්ස, සන්ථතං වා අසන්ථතං.

1967.
අත්තනො තිවිධෙ මග්ගෙ, යෙභුය්‍යක්ඛායිතාදිකං;
අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තී, අල්ලොකාසෙ පරාජිතා.

1968.
ඉතො පරමවත්වාව, සාධාරණවිනිච්ඡයං;
අසාධාරණමෙවාහං, භණිස්සාමි සමාසතො.

1969.
අධක්ඛකං සරීරකං, යදුබ්භජාණුමණ්ඩලං;
සරීරකෙන වෙ තෙන, ඵුසෙය්‍ය භික්ඛුනී පන.

1970.
අවස්සුතස්සාවස්සුතා, මනුස්සපුග්ගලස්ස යා;
සරීරමස්ස තෙන වා, ඵුට්ඨා පාරාජිකා සියා.

1971.
කප්පරස්ස පනුද්ධම්පි, ගහිතං උබ්භජාණුනා;
යථාවුත්තප්පකාරෙන, කායෙනානෙන අත්තනො.

1972.
පුරිසස්ස තථා කාය- පටිබද්ධං ඵුසන්තියා;
තථා යථාපරිච්ඡින්න- කායබද්ධෙන අත්තනො.

1973.
අවසෙසෙන වා තස්ස, කායං කායෙන අත්තනො;
හොති ථුල්ලච්චයං තස්සා, පයොගෙ පුරිසස්ස ච.

1974.
යක්ඛපෙතතිරච්ඡාන- පණ්ඩකානං අධක්ඛකං;
උබ්භජාණුං තථෙවස්සා, උභතොවස්සවෙ සති.

1975.
එකතොවස්සවෙ චාපි, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං;
අවසෙසෙ ච සබ්බත්ථ, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1976.
උබ්භක්ඛකමධොජාණු-මණ්ඩලං පන යං ඉධ;
කප්පරස්ස ච හෙට්ඨාපි, ගතං එත්ථෙව සඞ්ගහං.

1977.
කෙලායති සචෙ භික්ඛු, සද්ධිං භික්ඛුනියා පන;
උභින්නං කායසංසග්ග-රාගෙ සති හි භික්ඛුනො.

1978.
හොති සඞ්ඝාදිසෙසොව, නාසො භික්ඛුනියා සියා;
කායසංසග්ගරාගො ච, සචෙ භික්ඛුනියා සියා.

1979.
භික්ඛුනො මෙථුනො රාගො, ගෙහපෙමම්පි වා භවෙ;
තස්සා ථුල්ලච්චයං වුත්තං, භික්ඛුනො හොති දුක්කටං.

1980.
උභින්නං මෙථුනෙ රාගෙ, ගෙහපෙමෙපි වා සති;
අවිසෙසෙන නිද්දිට්ඨං, උභින්නං දුක්කටං පන.

1981.
යස්ස යත්ථ මනොසුද්ධං, තස්ස තත්ථ න දොසතා;
උභින්නම්පි අනාපත්ති, උභින්නං චිත්තසුද්ධියා.

1982.
කායසංසග්ගරාගෙන, භින්දිත්වා පඨමං පන;
පච්ඡා දූසෙති චෙ නෙව, හොති භික්ඛුනිදූසකො.

1983.
අථ භික්ඛුනියා ඵුට්ඨො, සාදියන්තොව චෙතසා;
නිච්චලො හොති චෙ භික්ඛු, න හොතාපත්ති භික්ඛුනො.

1984.
භික්ඛුනී භික්ඛුනා ඵුට්ඨා, සචෙ හොතිපි නිච්චලා;

අධිවාසෙති සම්ඵස්සං, තස්සා පාරාජිකං සියා.

1985.
තථා ථුල්ලච්චයං ඛෙත්තෙ, දුක්කටඤ්ච විනිද්දිසෙ;
වුත්තත්තා ‘‘කායසංසග්ගං, සාදියෙය්‍යා’’ති සත්ථුනා.

1986.
තස්සා ක්‍රියසමුට්ඨානං, එවං සති න දිස්සති;
ඉදං තබ්බහුලෙනෙව, නයෙන පරිදීපිතං.

1987.
අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අජානිත්වාමසන්තියා;
සති ආමසනෙ තස්සා, ඵස්සං වාසාදියන්තියා.

1988.
වෙදනට්ටාය වා ඛිත්ත-චිත්තායුම්මත්තිකාය වා;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා.

උබ්භජාණුමණ්ඩලකථා.

1989.
පාරාජිකත්තං ජානන්ති, සලිඞ්ගෙ තු ඨිතාය හි;
‘‘න කස්සචි පරස්සාහං, ආරොචෙස්සාමි දානි’’ති.

1990.
ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, සා ච පාරාජිකා සියා;
අයං වජ්ජපටිච්ඡාදි- නාමිකා පන නාමතො.

1991.
සෙසං සප්පාණවග්ගස්මිං, දුට්ඨුල්ලෙන සමං නයෙ;
විසෙසො තත්‍ර පාචිත්ති, ඉධ පාරාජිකං සියා.

වජ්ජපටිච්ඡාදිකථා.

1992.
සඞ්ඝෙනුක්ඛිත්තකො භික්ඛු, ඨිතො උක්ඛෙපනෙ පන;
යංදිට්ඨිකො ච සො තස්සා, දිට්ඨියා ගහණෙන තං.

1993.
අනුවත්තෙය්‍ය යා භික්ඛුං, භික්ඛුනී සා විසුම්පි ච;
සඞ්ඝමජ්ඣෙපි අඤ්ඤාහි, වුච්චමානා තථෙව ච.

1994.

අවජන්තීව තං වත්ථුං, ගහෙත්වා යදි තිට්ඨති;
තස්ස කම්මස්ස ඔසානෙ, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා.

1995.
හොති පාරාජිකාපන්නා, හොතාසාකියධීතරා;
පුන අප්පටිසන්ධෙයා, ද්විධා භින්නා සිලා විය.

1996.
අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, නිද්දිට්ඨං තිකදුක්කටං;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, වුත්තා සමනුභාසනෙ.

උක්ඛිත්තානුවත්තිකකථා.

1997.
අපාරාජිකඛෙත්තස්ස, ගහණං යස්ස කස්සචි;
අඞ්ගස්ස පන තං හත්ථ-ග්ගහණන්ති පවුච්චති.

1998.
පාරුතස්ස නිවත්ථස්ස, ගහණං යස්ස කස්සචි;
එතං සඞ්ඝාටියා කණ්ණ-ග්ගහණන්ති පවුච්චති.

1999.
කායසංසග්ගසඞ්ඛාත-අසද්ධම්මස්ස කාරණා;
භික්ඛුනී හත්ථපාසස්මිං, තිට්ඨෙය්‍ය පුරිසස්ස වා.

2000.
සල්ලපෙය්‍ය තථා තත්ථ, ඨත්වා තු පුරිසෙන වා;
සඞ්කෙතං වාපි ගච්ඡෙය්‍ය, ඉච්ඡෙය්‍යා ගමනස්ස වා.

2001.
තදත්ථාය පටිච්ඡන්න-ට්ඨානඤ්ච පවිසෙය්‍ය වා;
උපසංහරෙය්‍ය කායං වා, හත්ථපාසෙ ඨිතා පන.

2002.
අයමස්සමණී හොති, විනට්ඨා අට්ඨවත්ථුකා;
අභබ්බා පුනරුළ්හාය, ඡින්නො තාලොව මත්ථකෙ.

2003.
අනුලොමෙන වා වත්ථුං, පටිලොමෙන වා චුතා;
අට්ඨමං පරිපූරෙන්තී, තථෙකන්තරිකාය වා.

2004.

අථාදිතො පනෙකං වා, ද්වෙ වා තීණිපි සත්ත වා;
සතක්ඛත්තුම්පි පූරෙන්තී, නෙව පාරාජිකා සියා.

2005.
ආපත්තියො පනාපන්නා, දෙසෙත්වා තාහි මුච්චති;
ධුරනික්ඛෙපනං කත්වා, දෙසිතා ගණනූපිකා.

2006.
න හොතාපත්තියා අඞ්ගං, සඋස්සාහාය දෙසිතා;
දෙසනාගණනං නෙති, දෙසිතාපි අදෙසිතා.

2007.
අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අජානිත්වා කරොන්තියා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

2008.
‘‘අසද්ධම්මො’’ති නාමෙත්ථ, කායසංසග්ගනාමකො;
අයමුද්දිසිතො අත්ථො, සබ්බඅට්ඨකථාසුපි.

2009.
විඤ්ඤූ පටිබලො කාය-සංසග්ගං පටිපජ්ජිතුං;
කායසංසග්ගභාවෙ තු, සාධකං වචනං ඉදං.

අට්ඨවත්ථුකකථා.

2010.
අවස්සුතා පටිච්ඡාදී, උක්ඛිත්තා අට්ඨවත්ථුකා;
අසාධාරණපඤ්ඤත්තා, චතස්සොව මහෙසිනා.

පාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

සඞ්ඝාදිසෙසකථා

2011.
යා පන භික්ඛුනී උස්සයවාදා;
අට්ටකරී මුඛරී විහරෙය්‍ය;
යෙන කෙනචි නරෙනිධ සද්ධිං;
සා ගරුකං කිර දොසමුපෙති.

2012.
සක්ඛිං වාපි සහායං වා, පරියෙසති දුක්කටං;
පදෙ පදෙ තථා අට්ටං, කාතුං ගච්ඡන්තියාපි ච.

2013.

ආරොචෙති සචෙ පුබ්බං, භික්ඛුනී අත්තනො කථං;
දිස්වා වොහාරිකං තස්සා, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2014.

ආරොචෙති සචෙ පච්ඡා, ඉතරො අත්තනො කථං;
හොති භික්ඛුනියා තස්සා, ථුල්ලච්චයමනන්තරං.

2015.

ආරොචෙතිතරො පුබ්බං, සචෙ සො අත්තනො කථං;
පච්ඡා භික්ඛුනී චෙ පුබ්බ-සදිසොව විනිච්ඡයො.

2016.

''ආරොචෙහී''ති වුත්තා චෙ, ''කථං තව මමාපි ච'';
ආරොචෙතු යථාකාමං, පඨමෙ දුක්කටං සියා.

2017.

දුතියාරොචනෙ තස්සා, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං;
උපාසකෙන වුත්තෙපි, අයමෙව විනිච්ඡයො.

2018.

ආරොචිතකථං සුත්වා, උභින්නම්පි යථා තථා;
විනිච්ඡයෙ කතෙ තෙහි, අට්ටෙ පන ච නිට්ඨිතෙ.

2019.

අට්ටස්ස පරියොසානෙ, ජයෙ භික්ඛුනියා පන;
පරාජයෙපි වා තස්සා, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා.

2020.

දූතං වාපි පහිණිත්වා, ආගන්ත්වාන සයම්පි වා;
පච්චත්ථිකමනුස්සෙහි, ආකඩ්ඪීයති යා පන.

2021.

ආරාමෙ පන අඤ්ඤෙහි, අනාචාරං කතං සචෙ;
අනොදිස්ස පරං කිඤ්චි, රක්ඛං යාචති තත්ථ යා.

2022.

යාය කිඤ්චි අවුත්තාව, ධම්මට්ඨා සයමෙව තු;
සුත්වා තං අඤ්ඤතො අට්ටං, නිට්ඨාපෙන්ති සචෙ පන.

2023.

තස්සා, උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;

කථිනෙන සමුට්ඨානං, තුල්‍යං සකිරියං ඉදං.

අට්ඨකාරිකථා.

2024.

ජානන්තී භික්ඛුනී චොරිං, වජ්ඣං විදිතමෙව යා;
සඞ්ඝං අනපලොකෙත්වා, රාජානං ගණමෙව වා.

2025.

වුට්ඨාපෙය්‍ය විනා කප්පං, චොරිවුට්ඨාපනං පන;
සඞ්ඝාදිසෙසමාපත්ති-මාපන්නා නාම හොති සා.

2026.

පඤ්චමාසග්ඝනං යාය, හරිතං පරසන්තකං;
අතිරෙකග්ඝනං වාපි, අයං ‘‘චොරී’’ති වුච්චති.

2027.

භික්ඛුනීසු පනඤ්ඤාසු, තිත්ථියෙසුපි වා තථා;
යා පබ්බජිතපුබ්බා සා, අයං ‘‘කප්පා’’ති වුච්චති.

2028.

වුට්ඨාපෙති ච යා චොරිං, ඨපෙත්වා කප්පමෙවිදං;
සචෙ ආචරිනිං පත්තං, චීවරං පරියෙසති.

2029.

සම්මන්නති ච සීමං වා, තස්සා ආපත්ති දුක්කටං;
ඤත්තියා දුක්කටං ද්වීහි, කම්මවාචාහි ච ද්වයං.

2030.

ථුල්ලච්චයස්ස, කම්මන්තෙ, ගරුකං නිද්දිසෙ බුධො;
ගණො ආචරිනී චෙව, න ච මුච්චති දුක්කටං.

2031.

අනාපත්ති අජානන්තී, වුට්ඨාපෙති, තථෙව ච;
කප්පං වා අපලොකෙත්වා, තස්සා උම්මත්තිකාය වා.

2032.

චොරිවුට්ඨාපනං නාම, ජායතෙ වාචචිත්තතො;
කායවාචාදිතො චෙව, සචිත්තඤ්ච ක්‍රියාක්‍රියං.

චොරිවුට්ඨාපනකථා.

2033.

ගාමන්තරං නදීපාරං, ගච්ඡෙය්‍යෙකාව යා සචෙ;
ඔහීයෙය්‍ය ගණම්හා වා, රත්තිං විප්පවසෙය්‍ය වා.

2034.
පඨමාපත්තිකං ධම්මං, සාපන්නා ගරුකං සියා;
සකගාමා අනාපත්ති, ඤාතබ්බා නික්ඛමන්තියා.

2035.
නික්ඛමිත්වා තතො අඤ්ඤං, ගාමං ගච්ඡන්තියා පන;
දුක්කටං පදවාරෙන, වෙදිතබ්බං විභාවිනා.

2036.
එකෙන පදවාරෙන, ගාමස්ස ඉතරස්ස ච;
පරික්ඛෙපෙ අතික්කන්තෙ, උපචාරොක්කමෙපි වා.

2037.
ථුල්ලච්චයං අතික්කන්තෙ, ඔක්කන්තෙ දුතියෙන තු;
පාදෙන ගරුකාපත්ති, හොති භික්ඛුනියා පන.

2038.
නික්ඛමිත්වා සචෙ පච්ඡා, සකං ගාමං විසන්තියා;
අයමෙව නයො ඤෙය්‍යො, වතිච්ඡිද්දෙන වා තථා.

2039.
පාකාරෙන විහාරස්ස, භූමිං තු පවිසන්තියා;
කප්පියන්ති පවිට්ඨත්තා, න දොසො කොචි විජ්ජති.

2040.
භික්ඛුනීනං විහාරස්ස, භූමි තාසං තු කප්පියා;
හොති භික්ඛුවිහාරස්ස, භූමි තාසමකප්පියා.

2041.
හත්ථිඅස්සරථාදීහි, ඉද්ධියා වා විසන්තියා;
අනාපත්ති සියාපත්ති, පදසා ගමනෙ පන.

2042.
යං කිඤ්චි සකගාමං වා, පරගාමම්පි වා තථා;
බහිගාමෙ පන ඨත්වා, ආපත්ති පවිසන්තියා.

2043.
ලක්ඛණෙනුපපන්නාය, නදියා දුතියං විනා;
පාරං ගච්ඡති යා තීරං, තස්සා සමණියා පන.

2044.
පඨමං උද්ධරිත්වාන, පාදං තීරෙ ඨපෙන්තියා;
හොති ථුල්ලච්චයාපත්ති, දුතියාතික්කමෙ ගරු.

2045.
අන්තරනදියංයෙව, සද්ධිං දුතියිකාය හි;
භණ්ඩිත්වා ඔරිමං තීරං, තථා පච්චුත්තරන්තියා.

2046.
ඉද්ධියා සෙතුනා නාවා-යානරජ්ජූහි වා පන;
එවම්පි ච පරං තීරං, අනාපත්තුත්තරන්තියා.

2047.
න්හායිතුං පිවිතුං වාපි, ඔතිණ්ණාථ නදිං පුන;
පදසාවොරිමං තීරං, පච්චුත්තරති වට්ටති.

2048.
පදසා ඔතරිත්වාන, නදිං උත්තරණෙ පන;
ආරොහිත්වා තථා සෙතුං, අනාපත්තුත්තරන්තියා.

2049.
සෙතුනා උපගන්ත්වා වා, යානාකාසෙහි වා සචෙ;
යාති උත්තරණෙ කාලෙ, පදසා ගරුකං ඵුසෙ.

2050.
නදියා පාරිමං තීරං, ඉතො ඔරිමතීරතො;
උල්ලඞ්ඝිත්වාන වෙගෙන, අනාපත්තුත්තරන්තියා.

2051.
පිට්ඨියං වා නිසීදිත්වා, ඛන්ධෙ වා උත්තරන්තියා;
හත්ථසඞ්ඝාතනෙ වාපි, දුස්සයානෙපි වට්ටති.

2052.
‘‘පුරෙරුණොදයායෙව, පාසං දුතියිකාය හි;
ගමිස්සාමී’’ති ආභොගං, විනා භික්ඛුනියා පන.

2053.
එකගබ්භෙපි වා හත්ථ-පාසං දුතියිකාය හි;
අතික්කම්ම සියාපත්ති, අරුණං උට්ඨපෙන්තියා.

2054.
‘‘ගමිස්සාමී’’ති ආභොගං, කත්වා ගච්ඡන්තියා පන;

න දොසො දුතියා පාසං, උට්ඨෙති අරුණං සචෙ.

2055.

ඉන්දඛීලමතික්කම්ම, අරඤ්ඤං එත්ථ දීපිතං;
ගාමතො බහි නික්ඛම්ම, තස්සා දුතියිකාය තු.

2056.

දස්සනස්සුපචාරං තු, ජානිත්වා විජහන්තියා;
හොති ථුල්ලච්චයාපත්ති, ජහිතෙ ගරුකං සියා.

2057.

සාණිපාකාරපාකාර-තරුඅන්තරිතෙ පන;
සවනස්සුපචාරෙපි, සති ආපත්ති හොති හි.

2058.

අජ්ඣොකාසෙ තු දූරෙපි, දස්සනස්සුපචාරතා;
හොති, එත්ථ කථං ධම්ම-සවනාරොචනෙ විය.

2059.

මග්ගමූළ්හස්ස සද්දෙන, විය කූජන්තියා පන;
‘‘අයේ‍යා’’ති තස්සා සද්දස්ස, සවනාතික්කමෙපි ච.

2060.

හොති, භික්ඛුනියාපත්ති, ගරුකා එවරූපකෙ;
එත්ථ භික්ඛුනී එකාපි, ගණායෙවාති වුච්චති.

2061.

ඔහීයිත්වාථ ගච්ඡන්තී, ‘‘පාපුණිස්සාමි දානිහං’’;
ඉච්චෙවං තු සඋස්සාහා, අනුබන්ධති වට්ටති.

2062.

ද්වින්නං මග්ගං ගච්ඡන්තීනං, එකා ගන්තුං නො සක්කොති;
උස්සාහස්සච්ඡෙදං කත්වා, ඔහීනා චෙ තස්සාපත්ති.

2063.

ඉතරාපි සචෙ යාති, ‘‘ඔහීයතු අය’’න්ති ච;
හොති තස්සාපි ආපත්ති, සඋස්සාහා න හොති චෙ.

2064.

ගච්ඡන්තීසු තථා ද්වීසු, පුරිමා යාති එකකං;
අඤ්ඤං පන සචෙ මග්ගං, පච්ඡිමාපි ච ගණ්හති.

2065.

එකිස්සා පන පක්කන්ත-ට්ඨානෙ තිට්ඨති චෙතරා;
තස්මා තත්ථ උභින්නම්පි, අනාපත්ති පකාසිතා.

2066.

අරුණුග්ගමනා පුබ්බෙ, නික්ඛමිත්වා සගාමතො;
අරුණුග්ගමනෙ කාලෙ, ගාමන්තරගතාය හි.

2067.

අතික්කමන්තියා පාරං, නදියා දුතියිකං විනා;
ආපත්තියො චතස්සොපි, හොන්ති එකක්ඛණෙ පන.

2068.

පක්කන්තා වාපි විබ්භන්තා, යාතා පෙතානං ලොකං වා;
පක්ඛසඞ්කන්තා වා නට්ඨා, සද්ධිං යාතා සා ච හොති.

2069.

ගාමන්තරොක්කමාදීනි, චත්තාරිපි කරොන්තියා;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, එවං උම්මත්තිකායපි.

2070.

රත්තියං විප්පවාසං තු, හත්ථපාසොව රක්ඛති;
අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ තු, ගණො ඔහීයනං මතං.

2071.

සකගාමෙ යථාකාමං, දිවා ච විචරන්තියා;
චත්තාරොපි ච සඞ්ඝාදි-සෙසා තස්සා න විජ්ජරෙ.

2072.

සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා;
සචිත්තං කායකම්මඤ්ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

ගාමන්තරගමනකථා.

2073.

සීමාසම්මුතියා චෙව, ගණස්ස පරියෙසනෙ;
ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි, හොන්ති ථුල්ලච්චයා දුවෙ.

2074.

කම්මස්ස පරියොසානෙ, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා;
තිකසඞ්ඝාදිසෙසං තු, අධම්මෙ තිකදුක්කටං.

2075.

පුච්ඡිත්වා කාරකං සඞ්ඝං, ඡන්දං දත්වා ගණස්ස වා;
වත්තෙ වා පන වත්තන්තිං, අසන්තෙ කාරකෙපි වා.

2076.

භික්ඛුනිං පන උක්ඛිත්තං, යා ඔසාරෙති භික්ඛුනී;
තස්සා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා.

2077.

සඞ්ඝභෙදසමා වුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං වුත්තං, අයමෙව විසෙසතා.

චතුත්ථං.

2078.

සයං අවස්සුතා තථා, අවස්සුතස්ස හත්ථතො;
මනුස්සපුග්ගලස්ස චෙ, යදෙව කිඤ්චි ගණ්හති.

2079.

ආමිසං, ගහණෙ තස්සා;
ථුල්ලච්චයමුදීරිතං;
අජ්ඣොහාරෙසු සඞ්ඝාදි-;
සෙසා හොන්ති පයොගතො.

2080.

එකතොවස්සුතෙ කිඤ්චි, පටිග්ගණ්හති, දුක්කටං;
අජ්ඣොහාරප්පයොගෙසු, ථුල්ලච්චයචයො සියා.

2081.

යක්ඛපෙතතිරච්ඡාන-පණ්ඩකානඤ්ච හත්ථතො;
මනුස්සවිග්ගහානම්පි, උභතොවස්සුතෙ තථා.

2082.

එකතොවස්සුතෙ එත්ථ, උදකෙ දන්තකට්ඨකෙ;
ගහණෙ පරිභොගෙ ච, සබ්බත්ථාපි ච දුක්කටං.

2083.

උභයාවස්සුතාභාවෙ, න දොසො යදි ගණ්හති;
‘‘අවස්සුතො න චාය’’න්ති, ඤත්වා ගණ්හති යා පන.

2084.

තස්සා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;

සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා.

පඤ්චමං.

2085.

උය්‍යොජනෙ පනෙකිස්සා, ඉතරිස්සා පටිග්ගහෙ;
දුක්කටානි ච භොගෙසු, ථුල්ලච්චයගණො සියා.

2086.

භොජනස්සාවසානස්මිං, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා;
යක්ඛාදීනං චතුන්නම්පි, තථෙව පුරිසස්ස ච.

2087.

දන්තකට්ඨුදකානඤ්ච, ගහණුය්‍යොජනෙ පන;
තෙසඤ්ච පරිභොගෙපි, දුක්කටං පරිකිත්තිතං.

2088.

යක්ඛාදීනං තු සෙසස්ස, ගහණුය්‍යොජනෙ පන;
භොගෙ ච දුක්කටං, භුත්තෙ, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

2089.

''නාවස්සුතො''ති ඤත්වා වා, කුපිතා වා න ගණ්හති;
කුලානුද්දයතා වාපි, උය්‍යොජෙති ච යා පන.

2090.

තස්සා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

ඡට්ඨං.

2091.

සත්තමං අට්ඨමං සඞ්ඝ-භෙදෙන සදිසං මතං;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

සත්තමට්ඨමානි.

2092.

නවමෙ දසමෙ වාපි, වත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
අනන්තරසමායෙව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

නවමදසමානි.

2093.

දුට්ඨදොසද්වයෙනාපි, සඤ්චරිත්තෙන තෙන ඡ;
යාවතතියකා අට්ඨ, චත්තාරි ච ඉතො තතො.

සඞ්ඝාදිසෙසකථා.

නිස්සග්ගියකථා

2094.

අධිට්ඨානූපගං පත්තං, අනධිට්ඨාය භික්ඛුනී;
විකප්පනමකත්වා වා, එකාහම්පි ඨපෙය්‍ය වෙ.

2095.

අරුණුග්ගමනෙනෙව, සද්ධිං භික්ඛුනියා සියා;
තස්සා නිස්සග්ගියාපත්ති, පත්තසන්නිධිකාරණා.

2096.

සෙසො පන කථාමග්ගො, පත්තසික්ඛාපදෙ ඉධ;
සබ්බො වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිච්ඡයො.

2097.

දසාහාතික්කමෙ තත්ථ, එකාහාතික්කමෙ ඉධ;
තස්සිමස්ස උභින්නම්පි, අයමෙව විසෙසතා.

පඨමං.

2098.

අකාලෙ චීවරං දින්නං, දින්නං කාලෙපි කෙනචි;
ආදිස්ස පන ‘‘සම්පත්තා, භාජෙන්තූ’’ති නියාමිතං.

2099.

අකාලචීවරං ‘‘කාල-චීවර’’න්ති සචෙ පන;
භාජාපෙය්‍ය ච යා තස්සා, පයොගෙ දුක්කටං සියා.

2100.

අත්තනා පටිලද්ධං යං, තං තු නිස්සග්ගියං භවෙ;
ලභිත්වා පන නිස්සට්ඨං, යථාදානෙ නියොජයෙ.

2101.

කත්වා විනයකම්මං තු, පටිලද්ධම්පි තං පුන;
තස්ස චායමධිප්පායො, සෙවිතුං න ච වට්ටති.

2102.

අකාලචත්ථසඤ්ඤාය, දුක්කටං කාලචීවරෙ;

උභයත්ථපි නිද්දිට්ඨං, තථා වෙමතිකායපි.

2103.

කාලචීවරසඤ්ඤාය, චීවරෙ උභයත්ථපි;
න දොසුම්මත්තිකාදීනං, තිසමුට්ඨානතා මතා.

දුතියං.

2104.

චීවරෙසුපි බන්ධිත්වා, ඨපිතෙසු බහූස්වපි;
එකායෙව සියාපත්ති, අච්ඡින්දති සචෙ සයං.

2105.

තථාච්ඡින්දාපනෙ එකා, එකායාණත්තියා භවෙ;
ඉතරෙසු ච වත්ථූනං, පයොගස්ස වසා සියා.

2106.

තිකපාචිත්ති අඤ්ඤස්මිං, පරික්ඛාරෙ තු දුක්කටං;
තිකදුක්කටමුද්දිට්ඨං, ඉතරිස්සා තු චීවරෙ.

2107.

තාය වා දීයමානං තු, තස්සා විස්සාසමෙව වා;
ගණ්හන්තියා අනාපත්ති, තිසමුට්ඨානතා මතා.

තතියං.

2108.

විඤ්ඤාපෙත්වා සචෙ අඤ්ඤං, තදඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙන්තියා;
විඤ්ඤත්තිදුක්කටං තස්සා, ලාභා නිස්සග්ගියං සියා.

2109.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, අනඤ්ඤෙ ද්විකදුක්කටං;
අනඤ්ඤෙනඤ්ඤසඤ්ඤාය, අප්පහොන්තෙපි වා පුන.

2110.

තස්මිං තඤ්ඤෙව වා අඤ්ඤං, අඤ්ඤෙනත්ථෙපි වා සති;
ආනිසංසඤ්ච දස්සෙත්වා, තදඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙන්තියා.

2111.

අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, තථා උම්මත්තිකායපි;
සඤ්චරිත්තසමා වුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා.

චතුත්ථං.

2112.

අඤ්ඤං චෙතාපෙත්වා පුබ්බං, පච්ඡා අඤ්ඤං චෙතාපෙයා;
එවං සඤ්ඤායඤ්ඤං ධඤ්ඤං, මය්හං ආනෙත්වා දෙතීති.

2113.

චෙතාපනපයොගෙන, මූලට්ඨාය හි දුක්කටං;
ලාභෙ නිස්සග්ගියං හොති, තෙන වඤ්ඡෙන වාහතං.

2114.

සෙසං අනන්තරෙනෙව, සදිසන්ති විනිද්දිසෙ;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි.

පඤ්චමං.

2115.

අඤ්ඤදත්ථාය දින්නෙන, පරික්ඛාරෙන යා පන;
චෙතාපෙයා සචෙ අඤ්ඤං, සඞ්ඝිකෙනිධ භික්ඛුනී.

2116.

පයොගෙ දුක්කටං, ලාභෙ, තස්සා නිස්සග්ගියං සියා;
අනඤ්ඤදත්ථිකෙ එත්ථ, නිද්දිට්ඨං ද්විකදුක්කටං.

2117.

සෙසකං අඤ්ඤදත්ථාය, අනාපත්තුපනෙන්තියා;
පුච්ඡිත්වා සාමිකෙ වාපායා-පදාසුම්මත්තිකාය වා.

2118.

සඤ්චරිත්තසමා වුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා;
සත්තමං ඡට්ඨසදිසං, සයං යාචිතකං විනා.

ඡට්ඨසත්තමානි.

2119.

අට්ඨමෙ නවමෙ වාපි, වත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
''මහාජනිකසඤ්ඤාචි-කෙනා''ති පදතාධිකා.

2120.

දසමෙපි කථා සබ්බා, අනන්තරසමා මතා;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, විසෙසො නත්ථි කොචිපි.

අට්ඨමනවමදසමානි.

පඨමො වග්ගො.

පටුන

2121.

අතිරෙකචතුක්කංසං, ගරුපාවුරණං පන;
චෙතාපෙය්‍ය සචෙ තස්සා, චතුසච්චප්පකාසිනා.

2122.

පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, ලාභෙ නිස්සග්ගියං මතං;
කහාපණචතුක්කං තු, කංසො නාම පවුච්චති.

2123.

ඌනකෙ තු චතුක්කංසෙ, උද්දිට්ඨං ද්විකදුක්කටං;
අනාපත්ති චතුක්කංස-පරමං ගරුකං පන.

2124.

චෙතාපෙති තදූනං වා, ඤාතකානඤ්ච සන්තකෙ;
අඤ්ඤස්සත්ථාය වා අත්ත-ධනෙනුම්මත්තිකාය වා.

2125.

චෙතාපෙන්තං මහග්ඝං යා, චෙතාපෙතප්පමෙව වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

එකාදසමං.

2126.

ලහුපාවුරණං අඩ්ඪ- තෙය්‍යකංසග්ඝනං පන;
තතො චෙ උත්තරිං යං තු, චෙතාපෙති හි භික්ඛුනී.

2127.

තස්සා නිස්සග්ගියාපත්ති, පාචිත්ති පරියාපුතා;
අනන්තරසමං සෙසං, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

ද්වාදසමං.

2128.

සාධාරණානි සෙසානි, තානි අට්ඨාරසාපි ච;
ඉමානි ද්වාදසෙවාපි, සමතිංසෙව හොන්ති හි.

නිස්සග්ගියකථා.

පාචිත්තියකථා

2129.

ලසුණං භණ්ඩිකං වුත්තං, න එකද්විතිමිඤ්ජකං;
ආමකං මාගධංයෙව, ''ඛාදිස්සාමී''ති ගණ්හති.

2130.

ගහණෙ දුක්කටං තස්සා, පාචිත්ති යදි ඛාදති;
අජ්ඣොහාරවසෙනෙව, පාචිත්තිං පරිදීපයෙ.

2131.

ද්වෙ තයො භණ්ඩිකෙ සද්ධිං, සඞ්ඛාදිත්වා සචෙ පන;
අජ්ඣොහරති යා තස්සා, එකං පාචිත්තියං සියා.

2132.

භින්දිත්වා තත්ථ එකෙකං, මිඤ්ජං ඛාදන්තියා පන;
මිඤ්ජානං ගණනායස්සා, පාචිත්තිගණනා සියා.

2133.

පලණ්ඩුකො භඤ්ජනකො, හරිතො චාපලොපි ච;
ලසුණා පන චත්තාරො, වට්ටන්තෙව සභාවතො.

2134.

පලණ්ඩුකො පණ්ඩුවණ්ණො, **භඤ්ජනො** ලොහිතොපි ච;
හරිතො හරිතවණ්ණො, **චාපලො** සෙතකොපි ච.

2135.

එකා මිඤ්ජා පලණ්ඩුස්ස, භඤ්ජනස්ස දුවෙ සියුං;
තිස්සො හරිතකස්සාපි, චාපලො හොත්‍යමිඤ්ජකො.

2136.

සූපමංසාදිසංපාකෙ, සාළවුත්තරිභඞ්ගකෙ;
න දොසුම්මත්තිකාදීනං, සමුට්ඨානෙළකූපමං.

පඨමං.

2137.

සම්බාධෙ උපකච්ඡෙසු, මුත්තස්ස කරණෙපි වා;
එකලොමම්පි පාචිත්ති, සංහරාපෙන්තියා සියා.

2138.

බහුකෙපි තථා ලොමෙ, සංහරාපෙන්තියා පන;
පයොගගණනායස්සා, න ලොමගණනාය හි.

2139.

න දොසො සති ආබාධෙ, ලොමකෙ සංහරන්තියා;
සමුට්ඨානාදයො මග්ග- සංවිධානසමා මතා.

දුතියං.

2140.

හොති අන්තමසො මුත්ත-කරණස්ස තලඝාතනෙ;
කෙසරෙනාපි රාගෙන, පාචිත්ති පදුමස්ස වා.

2141.

ගණ්ඩං තත්ථ වණං වාපි, න දොසො පහරන්තියා;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා.

තතියං.

2142.

යා පනුප්පලපත්තම්පි, බ්‍යඤ්ජනෙ භික්ඛුනත්තනො;
කාමරාගපරෙතා තු, පවෙසෙති න වට්ටති.

2143.

ඉදං වත්ථුවසෙනෙව, වුත්තං තු ජතුමට්ඨකං;
දණ්ඩමෙළාළුකං වාපි, මුත්තස්ස කරණෙ පන.

2144.

සම්ඵස්සං සාදියන්තියා, පවෙසෙති සචෙ පන;
පවෙසාපෙති වා තස්මිං, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

2145.

ආබාධපච්චයා දොසො, නත්ථි උම්මත්තිකාය වා;
තලඝාතකතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො මතා.

චතුත්ථං.

2146.

අඞ්ගුලීනං පන ද්වින්නං, අග්ගපබ්බද්වයාධිකං;
පාචිත්තියං පවෙසෙත්වා, දකසුද්ධිං කරොන්තියා.

2147.

එකිස්සාඞ්ගුලියා තීණි, පබ්බානි පන දීඝතො;
පාචිත්තියං භවෙ සුද්ධිං, පවෙසෙත්වාදියන්තියා.

2148.

චතුන්නං වාපි තිස්සන්නං, එකපබ්බම්පි යා පන;
විත්ථාරතො පවෙසෙති, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

2149.

ඉති සබ්බප්පකාරෙන, **මහාපච්චරියා** පන;
අභිබ්‍යත්තතරං කත්වා, අයමත්ථො විභාවිතො.

2150.
දොසො ද්වඞ්ගුලපබ්බෙ වා, නත්ථි ආබාධකාරණා;
අධිකම්පි පවෙසෙත්වා, දකසුද්ධිං කරොන්තියා.

2151.
තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, තලඝාතසමා මතා.

පඤ්චමං.

2152.
භුඤ්ජතො පන භික්ඛුස්ස, පානීයං වා විධූපනං;
ගහෙත්වා උපතිට්ඨෙය්‍ය, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

2153.
ගහිතා උදකෙනෙව, ඛීරතක්කාදයො රසා;
''බීජනී''ති ච යා කාචි, චත්ථකොණාදි වුච්චති.

2154.
හත්ථපාසෙ ඉධට්ඨාන-පච්චයාපත්ති දීපිතා;
පහාරපච්චයා වුත්තං, ඛන්ධකෙ දුක්කටං විසුං.

2155.
හත්ථපාසං ජහිත්වා වා, උපතිට්ඨන්තියා පන;
ඛාදතො ඛාදනං වාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2156.
න දොසො දෙති දාපෙති, තථා උම්මත්තිකාය වා;
ඉදං එළකලොමෙන, සමුට්ඨානං සමං මතං.

ඡට්ඨං.

2157.
විඤ්ඤත්වා ආමකං ධඤ්ඤං, භජ්ජිත්වා යදි භික්ඛුනී;
කොට්ටෙත්වා ච පචිත්වා ච, පාචිත්ති පරිභුඤ්ජති.

2158.
න කෙවලං තු ධඤ්ඤානං, ගහණෙයෙව දුක්කටං;
හරණෙපි ච ධඤ්ඤානං, තථා සුක්ඛාපනෙ පන.

2159.

භජ්ජනත්ථාය ධඤ්ඤානං, කපල්ලුද්ධනසජ්ජනෙ;
අග්ගිස්ස කරණෙ දබ්බි-සජ්ජනෙ ච, කපල්ලකෙ.

2160.

ධඤ්ඤපක්ඛිපනෙ තත්ථ, දබ්බියා ඝට්ටකොට්ටනෙ;
පප්ඵොටනාදිකෙ සබ්බ-පයොගෙ දුක්කටං භවෙ.

2161.

භොජනඤ්චෙව විඤ්ඤත්ති, පමාණං ඉදමෙත්ථ හි;
විඤ්ඤත්වා වා සයං තස්මා, භජ්ජනාදීනි අඤ්ඤතො.

2162.

විඤ්ඤාපෙත්වා පනඤ්ඤාය, භජ්ජනාදීනි වා සයං;
කාරාපෙත්වාපි කත්වා වා, අජ්ඣොහරති යා පන.

2163.

අජ්ඣොහාරපයොගෙසු, තස්සා පාචිත්තියො සියුං;
මාතරං වාපි යාචිත්වා, පාචිත්ති පරිභුඤ්ජති.

2164.

භජ්ජනාදීනි කත්වා වා, කාරාපෙත්වාපි වා පන;
අවිඤ්ඤත්ති සයං ලද්ධං, දුක්කටං පරිභුඤ්ජති.

2165.

විඤ්ඤත්තියා පනඤ්ඤාය, ලද්ධං තාය සයම්පි වා;
කාරාපෙත්වාපි කත්වා වා, තථා අජ්ඣොහරන්තියා.

2166.

සෙදකම්මාදිඅත්ථාය, ධඤ්ඤවිඤ්ඤත්තියා පන;
ඨපෙත්වා සත්ත ධඤ්ඤානි, සෙසවිඤ්ඤත්තියාපි ච.

2167.

අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, තථා උම්මත්තිකාය ච;
ඤාතකානම්පි ධඤ්ඤං තු, ආමකං න ච වට්ටති.

2168.

විනා විඤ්ඤත්තියා ලද්ධං, නවකම්මෙසු වට්ටති;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අද්ධානසදිසා මතා.

සත්තමං.

2169.

උච්චාරං වාපි පස්සාවං, සඞ්කාරං වා විඝාසකං;
ඡඩ්ඩෙය්‍ය වා තිරොකුට්ටෙ, ඡඩ්ඩාපෙය්‍ය පරෙහි වා.

2170.

හොති පාචිත්තියං තස්සා, පාකාරෙපි අයං නයො;
ඡඩ්ඩෙන්තියා පනෙකෙක-මනෙකාපත්ති දීපිතා.

2171.

එතානි පන වත්ථූනි, චත්තාරි සකලානිපි;
එකෙනෙව පයොගෙන, එකා ඡඩ්ඩෙන්තියා සියා.

2172.

ආණත්තියම්පි එසෙව, නයො ඤෙය්‍යො විභාවිනා;
ඡඩ්ඩනෙ දන්තකට්ඨස්ස, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

2173.

සබ්බත්ථ පන භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
අවලඤ්ජෙපි වා ඨානෙ, ඔලොකෙත්වාපි වා පන.

2174.

ඡඩ්ඩෙන්තියා අනාපත්ති, තථා උම්මත්තිකාය වා;
සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ක්‍රියාක්‍රියමිදං සියා.

අට්ඨමං.

2175.

ඛෙත්තෙ වා නාළිකෙරාදි-ආරාමෙ වාපි යා පන;
රොපිමෙ හරිතට්ඨානෙ, යත්ථ කත්ථචි භික්ඛුනී.

2176.

තානි චත්තාරි වත්ථූනි, සචෙ ඡඩ්ඩෙති වා සයං;
ඡඩ්ඩාපෙති තථා වුත්ත-නයො ආපත්තිනිච්ඡයො.

2177.

භුඤ්ජමානා නිසීදිත්වා, ඛෙත්තෙ තු හරිතෙ තථා;
උච්ඡුආදීනි ඛාදන්තී, ගච්ඡන්තී පන තත්ථ යා.

2178.

ඡඩ්ඩෙති යදි උච්ඡිට්ඨං, උදකං චලකානි වා;
හොති පාචිත්තියං තස්සා, භික්ඛුනො හොති දුක්කටං.

2179.
ඡඩ්ඩෙන්තියා සියාපත්ති, ඨානෙ අන්තමසො ජලං;
පිවිත්වා මත්ථකච්ඡින්නං, නාළිකෙරම්පි තාදිසෙ.

2180.
කසිතෙ තු පනට්ඨානෙ, බීජනික්ඛෙපනෙ කතෙ;
න උට්ඨෙතඞ්කුරං යාව, සබ්බෙසං තාව දුක්කටං.

2181.
ලායිතම්පි මනුස්සානං, ඛෙත්තං රක්ඛති චෙ පුන;
රොහනත්ථාය තත්ථස්සා, යථාවත්ථුකමෙව හි.

2182.
න දොසො ඡඩ්ඩිතෙ ඛෙත්තෙ, සබ්බං ඡඩ්ඩෙන්තියා පන;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අට්ඨමෙන සමා මතා.

නවමං.

2183.
නච්චං වා පන ගීතං වා, වාදිතං වාපි භික්ඛුනී;
දස්සනත්ථාය ගච්ඡෙය්‍ය, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

2184.
දස්සනත්ථාය නච්චස්ස, ගීතස්ස සවනාය ච;
ගච්ඡන්තියා සියා තස්සා, පදවාරෙන දුක්කටං.

2185.
සචෙ එකපයොගෙන, ඔලොකෙන්තී ච පස්සති;
සුණාති තෙසං ගීතම්පි, එකා පාචිත්ති දීපිතා.

2186.
අඤ්ඤස්මිම්පි දිසාභාගෙ, නච්චං පස්සති චෙ පන;
සුණාති අඤ්ඤතො ගීතං, විසුං පාචිත්තියො සියුං.

2187.
පයොගගණනායෙත්ථ, ආපත්තිගණනා සියා;
නච්චිතුං ගායිතුං නෙව, සයං ලභති භික්ඛුනී.

2188.
‘‘අඤ්ඤං නච්චාති වාදෙහි’’, ඉති වත්තුං න වට්ටති;
‘‘උපට්ඨානං කරොමා’’ති, වුත්තෙ වා සම්පටිච්ඡිතුං.

2189.

තස්සා පාචිත්ති සබ්බත්ථ, භික්ඛුනො හොති දුක්කටං;
‘‘උපට්ඨානං කරොමා’’ති, වුත්තෙ භික්ඛුනියා පන.

2190.

‘‘උපට්ඨානං පසත්ථ’’න්ති, වත්තුමෙවං තු වට්ටති;
ආරාමෙයෙව ඨත්වා වා, යා පස්සති සුණාති වා.

2191.

අත්තනො ච ඨිතොකාසං, ආගන්ත්වා ච පයොජිතං;
ගන්ත්වා පස්සන්තියා වාපි, තථාරූපා හි කාරණා.

2192.

පස්සන්තියා තථා මග්ගං, නච්චං පටිපථෙපි ච;
තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්තාපදාසුපි.

2193.

ඉදමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානං සමං මතං;
ලොකවජ්ජමිදං පාප-චිත්තඤ්චෙව තිවෙදනං.

දසමං.

ලසුණවග්ගො පඨමො.

2194.

යාධ රත්තන්ධකාරස්මිං, අප්පදීපෙ පනෙකිකා;
සන්තිට්ඨති සචෙ සද්ධිං, පුරිසෙන ච භික්ඛුනී.

2195.

තස්සා පාචිත්තියං වුත්තං, සද්ධිං වා සල්ලපන්තියා;
හත්ථපාසං සමාගන්ත්වා, රහස්සාදවසෙන තු.

2196.

හත්ථපාසං ජහිත්වා වා, පුරිසස්ස සචෙ පන;
අජහිත්වාපි වා යක්ඛ-පෙතාදීනම්පි භික්ඛුනී.

2197.

සන්තිට්ඨති ච යා තස්සා, දුක්කටං පරිදීපිතං;
අනාපත්ති සචෙ කොචි, දුතියා විඤ්ඤූ විජ්ජති.

2198.

තථා උම්මත්තිකාදීන-මථඤ්ඤුවිහිතාය වා;

ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානං, ක්‍රියං සඤ්ඤාවිමොක්ඛකං.

පඨමං.

2199.

දුතියෙ තු ‘‘පටිච්ඡන්නෙ, ඔකාසෙ’’ති ඉදං පන;
අධිකං ඉතරං සබ්බං, පඨමෙන සමං මතං.

දුතියං.

2200.

තතියෙපි චතුත්ථෙපි, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සමානං පඨමෙනෙව, සමුට්ඨානාදිනා සහ.

තතියචතුත්ථානි.

2201.

ඡදනන්තො නිසීදිත්වා, අනොවස්සප්පදෙසකං;
අජ්ඣොකාසෙ නිසීදිත්වා, උපචාරම්පි වා සචෙ.

2202.

අතික්කමෙති යා, හොති, දුක්කටං පඨමෙ පදෙ;
දුතියෙ ච පදෙ තස්සා, පාචිත්ති පරියාපුතා.

2203.

පල්ලඞ්කස්ස අනොකාසෙ, දුක්කටං සමුදීරිතං;
තථාපුට්ඨෙ අනාපුට්ඨ-සඤ්ඤාය විචිකිච්ඡතො.

2204.

අසංහාරිමෙනාපත්ති, ගිලානායාපදාසු වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා.

පඤ්චමං.

2205.

එකාපත්ති නිසීදිත්වා, හොති ගච්ඡන්තියා පන;
එකාව අනිසීදිත්වා, නිපජ්ජිත්වා වජන්තියා.

2206.

නිසීදිත්වා නිපජ්ජිත්වා, හොන්ති ගච්ඡන්තියා දුවෙ;
සෙසං අනන්තරෙනෙව, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

ඡට්ඨං.

2207.

ඡට්ඨෙන සත්තමං තුල්‍යං, අට්ඨමෙ නත්ථි කිඤ්චිපි;
වත්තබ්බං තිසමුට්ඨානං, සචිත්තං දුක්ඛවෙදනං.

සත්තමට්ඨමානි.

2208.

නිරයබ්‍රහ්මචරියෙහි, අත්තානං වා පරම්පි වා;
අභිසපෙය්‍ය පාචිත්ති, වාචතො වාචතො සියා

2209.

ඨපෙත්වා නිරයඤ්චෙව, බ්‍රහ්මචරියඤ්ච යා පන;
‘‘සුනඛී සූකරී කාකී, කාණා කුණී’’තිආදිනා.

2210.

අක්කොසති ච වාචාය, වාචායාපත්ති දුක්කටං;
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සෙසාය තිකදුක්කටං.

2211.

පුරක්ඛත්වා වදන්තීන-මත්ථධම්මානුසාසනිං;
අනාපත්තට්ඨමෙනෙව, සමුට්ඨානාදයො සමා.

නවමං.

2212.

රොදන්තියා වධිත්වා වා, පාචිත්ති පරිදීපිතා;
ද්වීසු තෙසු පනෙකෙකං, දුක්කටං තු කරොන්තියා.

2213.

සෙසමුත්තානමෙවෙත්ථ, සමුට්ඨානාදයො පන;
ධුරනික්ඛෙපතුල්‍යාව, ක්‍රියාමත්තං විසෙසකං.

දසමං.

අන්ධකාරවග්ගො දුතියො.

2214.

න්හායති නග්ගා යා පන හුත්වා;
සබ්බපයොගෙ දුක්කටමස්සා;
තස්ස ච වොසානෙ ජිනවුත්තං;
භික්ඛුනි දොසං සා සමුපෙති.

2215.

අච්ඡින්නචීවරා නට්ඨ-චීවරා ආපදාසු වා;
න දොසෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

පඨමං.

2216.
දුතියෙ පන වත්තබ්බං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

දුතියං.

2217.
දුස්සිබ්බිතං විසිබ්බෙත්වා, සිබ්බනත්ථාය චීවරං;
අනන්තරාය තං පච්ඡා, යා න සිබ්බෙය්‍ය භික්ඛුනී.

2218.
ඨපෙත්වා චතුපඤ්චාහං, ‘‘න සිබ්බිස්සාම්‍යහ’’න්ති හි;
ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තෙව, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

2219.
පච්ඡා සිබ්බති පාචිත්ති, නික්ඛිපිත්වා ධුරං සචෙ;
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සෙසාය තිකදුක්කටං.

2220.
වුත්තං උභින්නමඤ්ඤස්මිං, පරික්ඛාරෙ තු දුක්කටං;
අනාපත්ති ගිලානාය, අන්තරායෙපි වා සති.

2221.
අතික්කමෙති පඤ්චාහං, කරොන්තී වාපි චීවරං;
ධුරනික්ඛෙපනං නාම, සමුට්ඨානමිදං මතං.

තතියං.

2222.
පඤ්චාහිකං තු සඞ්ඝාටි-චාරං යාතික්කමෙය්‍ය හි;
හොති පාචිත්තියාපත්ති, ඡට්ඨෙ තස්සාරුණුග්ගමෙ.

2223.
එකස්මිං චීවරෙ එකා, පඤ්ච පඤ්චසු දීපිතා;
තිචීවරඤ්ච සංකච්චි, දකසාටීති පඤ්ච තු.

2224.
තිකපාචිත්ති පඤ්චාහා-නතික්කන්තෙ ද්විදුක්කටං;

පඤ්චමෙ දිවසෙ පඤ්ච, චීවරානි නිසෙවති.

2225.

ඔතාපෙති ගිලානාය, අනාපත්තිපදාසුපි;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා.

චතුත්ථං.

2226.

ගහෙත්වා යා අනාපුච්ඡා, සඞ්කමෙතබ්බචීවරං;
පරිභුඤ්ජති අඤ්ඤිස්සා, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

2227.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සෙසාය තිකදුක්කටං;
අච්ඡින්නචීවරා නට්ඨ-චීවරා ආපදාසු වා.

2228.

තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
කඨිනෙන සමුට්ඨානං, තුල්‍යමෙතං ක්‍රියාක්‍රියං.

පඤ්චමං.

2229.

යා හි භික්ඛුනි සඞ්ඝස්ස, ලභිතබ්බං තු චීවරං;
නිවාරෙති සචෙ තස්සා, පාචිත්ති පරිදීපයෙ.

2230.

ගණස්සාපි ච එකිස්සා, ලාභෙ ආපත්ති දුක්කටං;
තථෙවඤ්ඤං පරික්ඛාරං, නිවාරෙති සචෙ පන.

2231.

ආනිසංසං නිදස්සෙත්වා, නිවාරෙති න දොසතා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො මතා.

ඡට්ඨං.

2232.

චීවරානං විභඞ්ගං යා, පටිසෙධෙය්‍ය ධම්මිකං;
හොති පාචිත්තියං තස්සා, දුක්කටං පරිදීපිතං.

2233.

අධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤාය, උභො වෙමතිකාය වා;
ආනිසංසං නිදස්සෙත්වා, පටිසෙධෙන්තියා පන.

2234.
තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

සත්තමං.

2235.
නිවාසනූපගං වාපි, තථා පාරුපනූපගං;
කප්පබින්දුකතං කිඤ්චි, මුඤ්චිත්වා සහධම්මිකෙ.

2236.
පිතරොපි පනඤ්ඤස්ස, දදෙය්‍ය යදි චීවරං;
යස්ස කස්සචි තස්සාපි, පාචිත්ති පරියාපුතා.

2237.
ගණනාය වසෙනෙත්ථ, චීවරානං තු තා පන;
පාචිත්තියො ගණෙතබ්බා, භික්ඛුනො දුක්කටං සියා.

2238.
තාවකාලිකමඤ්ඤෙස-මනාපත්ති දදාති චෙ;
සඤ්චරිත්තසමා වුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අට්ඨමං.

2239.
චීවරස්ස විභඞ්ගං යා, නිසෙධෙත්වාන චීවරෙ;
කාලං අතික්කමෙය්‍යස්සා, දුබ්බලාසාය දොසතා.

2240.
අදුබ්බලෙ තු චීවරෙ, සුදුබ්බලන්ති චෙතසා;
උභොසු කඞ්ඛිතාය වා, අවොච දුක්කටං ජිනො.

2241.
ආනිසංසං නිදස්සෙත්වා, නිවාරෙති න දොසතා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො මතා.

නවමං.

2242.
ධම්මිකං කඨිනුද්ධාරං, යා නිවාරෙය්‍ය භික්ඛුනී;
තස්සා පාචිත්තියාපත්ති, මුනින්දෙන පකාසිතා.

2243.

ආනිසංසො මහා හොති, යස්ස අත්ථාරමූලකො;
උද්ධාරමූලකො අප්පො, න දාතබ්බො පනීදිසො.

2244.
ආනිසංසො මහා හොති, යස්ස උබ්භාරමූලකො;
අත්ථාරමූලකො අප්පො, දාතබ්බො එවරූපකො.

2245.
තථා සමානිසංසොපි, සද්ධාපාලනකාරණා;
ආනිසංසං නිදස්සෙත්වා, පටිසෙධෙති වට්ටති.

2246.
සෙසං පන අසෙසෙන, සත්තමෙන සමං මතං;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි.

දසමං.

නග්ගවග්ගො තතියො.

2247.
එකාය තු නිපන්නාය, අපරා වා නිපජ්ජතු;
නිපජ්ජෙය්‍යුං සහෙව ද්වෙ, ද්වින්නං පාචිත්තියං සියා.

2248.
ආපත්තිබහුකා ඤෙය්‍යා, පුනප්පුනං නිපජ්ජනෙ;
එකාය ච නිපන්නාය, සචෙ එකා නිසීදති.

2249.
උභො වාපි නිසීදන්ති, සමං, උම්මත්තිකාය වා;
අනාපත්ති සමුට්ඨානං, එළකෙන සමං මතං.

පඨමං.

2250.
පාවාරකටසාරාදිං, සන්ථරිත්වා පනෙකකං;
සංහාරිමෙසු තෙනෙව, පාරුපිත්වා සචෙ පන.

2251.
නිපජ්ජන්ති සහෙව ද්වෙ, තාසං පාචිත්තියං සියා;
එකස්මිං දුක්කටං ද්වින්නං, වුත්තං තු ද්විකදුක්කටං.

2252.
වවත්ථානං නිදස්සෙත්වා, නිපජ්ජන්ති සචෙ පන;

න දොසුම්මත්තිකාදීනං, සෙසං තුල්‍යං පනාදිනා.

දුතියං.

2253.

පුරතො ච අනාපුච්ඡා, යදි චඞ්කමනාදයො;
කරෙය්‍ය පන පාචිත්ති, අඤ්ඤිස්සාඵාසුකාරණා.

2254.

නිවත්තනානං ගණනාය තස්සා;
පාචිත්තියානං ගණනා ච ඤෙය්‍යා;
පයොගතොයෙව භවන්ති දොසා;
නිපජ්ජනට්ඨානනිසීදනානං.

2255.

උද්දෙසාදීසු පාචිත්ති, පදානං ගණනාවසා;
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, සෙසාය තිකදුක්කටං.

2256.

න ච අඵාසුකාමාය, ආපුච්ඡා පුරතො පන;
තස්සා චඞ්කමනාදීනි, අනාපත්ති කරොන්තියා.

2257.

අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං පාප- මානසං දුක්ඛවෙදනං.

තතියං.

2258.

සයං අනන්තරායා යා, දුක්ඛිතං සහජීවිනිං;
නුපට්ඨාපෙය්‍ය චඤ්ඤාය, නුපට්ඨෙය්‍ය සයම්පි වා.

2259.

ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තෙව, තස්සා පාචිත්තියං සියා;
අන්තෙවාසිනියා වාපි, දුක්කටං ඉතරාය වා.

2260.

අනාපත්ති ගිලානාය, ගවෙසිත්වාලභන්තියා;
ආපදුම්මත්තිකාදීනං, ධුරනික්ඛෙපනොදයං.

චතුත්ථං.

2261.

සකං පුග්ගලිකං දත්වා, සකවාටං උපස්සයං;
සයං උපස්සයා තම්හා, නික්කඩ්ඪන්ති සචෙ පන.

2262.
එකෙනෙව පයොගෙන, ද්වාරාදීසු බහූනිපි;
තං නික්කඩ්ඪන්තියා තස්සා, එකං පාචිත්තියං සියා.

2263.
පයොගගණනායෙත්ථ, පාචිත්තිගණනා මතා;
ආණත්තියම්පි එසෙව, නයො වුත්තො මහෙසිනා.

2264.
''එත්තකාව ඉමං ද්වාරා, නික්කඩ්ඪාහී''ති භාසති;
එකායාණත්තියා ද්වාර-ගණනාපත්තියො සියුං.

2265.
දුක්කටං අකවාටම්හා, සෙසාය තිකදුක්කටං;
උභින්නං පන සබ්බත්ථ, පරික්ඛාරෙසු දුක්කටං.

2266.
සෙසමෙත්ථ අසෙසෙන, සමුට්ඨානාදිනා සහ;
සඞ්ඝිකා හි විහාරස්මා, නික්කඩ්ඪනසමං මතං.

පඤ්චමං.

2267.
ඡට්ඨෙ පනිධ වත්තබ්බං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සික්ඛාපදෙනරිට්ඨස්ස, සදිසොව විනිච්ඡයො.

ඡට්ඨං.

2268.
සාසඞ්කසම්මතෙ අන්තො-රට්ඨෙ භික්ඛුනියා පන;
චරන්තියා සියාපත්ති, විනා සත්ථෙන චාරිකං.

2269.
ගාමන්තරපවෙසෙ ච, අරඤ්ඤෙ අද්ධයොජනෙ;
පාචිත්තියනයො ඤෙයො, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤුනා.

2270.
න දොසො සහ සත්ථෙන, ඛෙමට්ඨානාපදාසු වා;
ඉදං එළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

සත්තමං.

2271.
අට්ඨමෙ නවමෙ වාපි, අනුත්තානං න විජ්ජති;
සත්තමෙන සමානානි, සමුට්ඨානාදිනා සහ.

අට්ඨමනවමානි.

2272.
පාචිත්ති ධුරනික්ඛෙපෙ, ‘‘න ගමිස්සාමාහ’’න්ති ච;
කත්වා ච ධුරනික්ඛෙපං, පච්ඡා ගච්ඡන්තියා තථා.

2273.
යොජනානි පවාරෙත්වා, පඤ්ච ගන්තුම්පි වට්ටති;
ඡසු වත්තබ්බමෙවත්ථි, කින්නු නාමිධ තං සියා.

2274.
තීණි ගන්ත්වා ච තෙනෙව, පච්චාගන්තුං න වට්ටති;
අඤ්ඤෙන පන මග්ගෙන, පච්ඡාගච්ඡති වට්ටති.

2275.
අනාපත්තන්තරායස්මිං, තස්සා දසවිධෙ සති;
ආපදාසු ගිලානාය, අලාභෙ දුතියාය වා.

2276.
රාජචොරමනුස්සග්ගි-තොයවාළසරීසපා;
මනුස්සජීවිතබ්‍රහ්ම-චරියස්සන්තරායිකා.

2277.
සමුට්ඨානාදිනා තුල්යං, පඨමන්තිමවත්ථුනා;
අයමෙව විසෙසො හි, අක්‍රියං දුක්ඛවෙදනං.

දසමං.

තුවට්ටවග්ගො චතුත්ථො.

2278.
රාජාගාරං චිත්තාගාරං, ආරාමං කීළුය්‍යානං වා;
කීළාවාපිං නානාකාරං, දට්ඨුං ගච්ඡන්තිනං තානි.

2279.
නිද්දිට්ඨං මුනිනා තාසං, දුක්කටං තු පදෙ පදෙ;
පදං අනුද්ධරිත්වාව, සවෙ පස්සන්ති පඤ්චපි.

2280.

එකායෙව පනාපත්ති, පාචිත්ති පරිදීපිතා;
ගන්ත්වා පස්සන්ති චෙ තං තං, පාටෙක්කාපත්තියො සියුං.

2281.

පයොගබහුතායාපි, පාචිත්තිබහුතා සියා;
භික්ඛුස්ස පන සබ්බත්ථ, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2282.

අවසෙසො අනාපත්ති-කථාමග්ගවිනිච්ඡයො;
නච්චදස්සනතුල්‍යොව, සමුට්ඨානාදිනා සහ.

පඨමං.

2283.

ආසන්දිං වා පල්ලඞ්කං වා, මාණනාතීතං වාථ්පෙතං;
සෙවන්තීනං යාසං තාසං, පාචිත්තාපත්තිං සත්ථාහ.

2284.

නිසීදනස්සාපි නිපජ්ජනස්ස;
පයොගබාහුල්ලවසෙන හොති;
ඉච්චෙවමච්චන්තයසෙන වුත්තා;
පාචිත්තියානං ගණනා පනෙවං.

2285.

පාදෙ ආසන්දියා ඡෙත්වා, භිත්වා පල්ලඞ්කවාළකෙ;
අනාපත්ති සමුට්ඨාන-මනන්තරසමං මතං.

දුතියං.

2286.

ඡන්නං අඤ්ඤතරං සුත්තං, යදි කන්තති භික්ඛුනී;
යත්තකං අඤ්ජිතං හත්ථා, තස්මිං තක්කම්හි වෙඨිතෙ.

2287.

එකා පාචිත්ති නිද්දිට්ඨා, සුත්තකන්තනතො පන;
සබ්බපුබ්බපයොගෙසු, දුක්කටං හත්ථවාරතො.

2288.

න දොසො කන්තිතං සුත්තං, පුන කන්තන්තියා පන;
ඉදං එළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

තතියං.

2289.
කොට්ටනං තණ්ඩුලානං තු, ආදිං කත්වාන දුක්කටං;
සබ්බපුබ්බපයොගෙසු, වෙය්‍යාවච්චං කරොන්තියා.

2290.
භාජනානි ගණෙත්වාව, පාචිත්ති යාගුආදිසු;
ඛජ්ජකාදීසු රූපානං, ගණනාය හි දීපයෙ.

2291.
සචෙ මාතාපිතූනම්පි, ආගතානං පනත්තනො;
කිඤ්චි කම්මං අකාරෙත්වා, කිඤ්චි කාතුං න වට්ටති.

2292.
සඞ්ඝස්ස යාගුපානෙ වා, සඞ්ඝභත්තෙපි වා තථා;
චෙතියස්ස ච පූජාය, වෙය්‍යාවච්චකරස්ස වා.

2293.
අත්තනො ච අනාපත්ති, තථා උම්මත්තිකාය වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, තතියෙන සමා මතා.

චතුත්ථං.

2294.
පාචිත්ති ධුරනික්ඛෙපෙ, යථා චීවරසිබ්බනෙ;
තථා ඉධ පනෙකාහං, පරිහාරො න ලබ්භති.

2295.
සෙසං වුත්තනයෙනෙව, තත්ථ චීවරසිබ්බනෙ;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, වෙදිතබ්බං විභාවිනා;

පඤ්චමං.

2296.
කායෙන කායබද්ධෙන, තථා නිස්සග්ගියෙන වා;
ගිහීනං පන යං කිඤ්චි, දන්තපොනොදකං විනා.

2297.
අජ්ඣොහරණියං අඤ්ඤං, අඤ්ඤෙසං තු දදාති යා;
හොති පාචිත්තියං තස්සා, ඨපෙත්වා සහධම්මිකෙ.

2298.

දන්තකට්ඨොදකෙ වුත්තං, දුක්කටං මුනිනා ඉධ;
යා න දෙති ච දාපෙති, නික්ඛමිත්වාපි දෙන්තියා.

2299.
දෙති බාහිරලෙපං වා, න දොසුම්මත්තිකාය වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, තතියෙන සමා මතා.

ඡට්ඨං.

2300.
අදත්වා පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, යා චාවසථචීවරං;
දිවසෙ තු චතුත්ථෙ තං, ධොවිත්වා පුන චීවරං.

2301.
සාමණෙරාය වා අන්ත-මසො උතුනියා සචෙ;
තස්සා පාචිත්තියං වුත්තං, තිකපාචිත්තියං සියා.

2302.
තස්සා නිස්සජ්ජිතෙ තස්මිං, වුත්තං තු ද්විකදුක්කටං;
උතුනීනං අභාවෙ තු, අඤ්ඤාසං පුන පරියයෙ.

2303.
අච්ඡින්නචීවරාදීන-මනාපත්තාපදාසුපි;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කඨිනෙන සමා මතා.

සත්තමං.

2304.
අදත්වා රක්ඛණත්ථාය, විහාරං සකවාටකං;
හොති පාචිත්තියං තස්සා, චාරිකං පක්කමන්තියා.

2305.
අත්තනො ගාමතො අඤ්ඤං, ගාමං ගච්ඡන්තියා පන;
පරික්ඛිත්තවිහාරස්ස, පරික්ඛෙපම්පි වා තථා.

2306.
ඉතරස්සුපචාරං වා, පඨමෙන පදෙන තං;
දුක්කටං සමතික්කන්තෙ, පාචිත්ති දුතියෙන තු.

2307.
අකවාටබන්ධනස්මිං, දුක්කටං පරිදීපිතං;
අන්තරායෙ අනාපත්ති, ජග්ගිකං අලභන්තියා.

2308.
ආපදාසු ගිලානාය, තථා උම්මත්තිකාය වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා.

අට්ඨමං.

2309.
හත්ථිඅස්සරථාදීහි, සංයුත්තං සිප්පමෙව වා;
පරූපඝාතකං මන්තා-ගදයොගප්පභෙදකං.

2310.
පරියාපුණෙය්‍යා චෙ කිඤ්චි, යස්ස කස්සචි සන්තිකෙ;
හොති පාචිත්තියං තස්සා, පදාදීනං වසෙනිධ.

2311.
ලෙඛෙ පන අනාපත්ති, ධාරණාය ච ගුත්තියා;
පරිත්තෙසු ච සබ්බෙසු, තථා උම්මත්තිකාය වා.

නවමං.

2312.
දසමෙ නත්ථි වත්තබ්බං, නවමෙන සමං ඉදං;
සමුට්ඨානාදයො ද්වින්නං, පදසොධම්මසාදිසා.

දසමං.

චිත්තාගාරවග්ගො පඤ්චමො.

2313.
සභික්ඛුකං පනාරාමං, ජානිත්වා පවිසන්තියා;
අනාපුච්ඡාව යං කිඤ්චි, පාචිත්ති පරියාපුතා.

2314.
සචෙ අන්තමසො රුක්ඛ-මූලස්සපි ච භික්ඛුනී;
අනාපුච්ඡා පරික්ඛෙපං, අතික්කාමෙති යා පන.

2315.
උපචාරොක්කමෙ වාපි, අපරික්ඛිත්තකස්ස තු;
දුක්කටං පඨමෙ පාදෙ, පාචිත්ති දුතියෙ සියා.

2316.
අභික්ඛුකෙ සභික්ඛූති, සඤ්ඤාය පනුභොසුපි;
ජාතකඞ්ඛාය වා තස්සා, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2317.

පඨමං පවිසන්තීනං, තාසං සීසානුලොකිකා;
තා සන්නිපතිතා යත්ථ, තාසං ගච්ඡති සන්තිකං.

2318.

සන්තං භික්ඛුං පනාපුච්ඡා, මග්ගො වාරාමමජ්ඣතො;
තෙන ගච්ඡන්තියා වාපි, ආපදාසු විසන්තියා.

2319.

තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
ධුරනික්ඛෙපතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

පඨමං.

2320.

අක්කොසෙය්‍ය ච යා භික්ඛුං, පරිභාසෙය්‍ය වා පන;
තිකපාචිත්තියං තස්සා, සෙසෙ ච තිකදුක්කටං.

2321.

පුරක්ඛත්වා වදන්තීන-;
මත්ථධම්මානුසාසනිං;
න දොසොමසවාදෙන;
තුල්‍යා සෙසනයො මතො.

දුතියං.

2322.

යා සඞ්ඝං පරිභාසෙය්‍ය, තස්සා පාචිත්තියං සියා;
එකං සම්බහුලා වාපි, තථෙව ඉතරාය වා.

2323.

පරිභාසන්තියා තස්සා, දුක්කටං පරිදීපිතං;
සෙසං අනන්තරෙනෙව, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

තතියං.

2324.

නිමන්තිතාපි වා සචෙ, පවාරිතාපි වා පන;
නිමන්තනපවාරණා, උභොපි වුත්තලක්ඛණා.

2325.

පුරෙභත්තං තු යාගුඤ්ච, ඨපෙත්වා කාලිකත්තයං;

යා වජ්ඣොහරණත්ථාය, යං කිඤ්චි පන ආමිසං.

2326.

පටිග්ගණ්හාති චෙ තස්සා, ගහණෙ දුක්කටං සියා;
අජ්ඣොහාරවසෙනෙත්ථ, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

2327.

කාලිකානි ච තීණෙව, ආහාරත්ථාය ගණ්හති;
ගහණෙ දුක්කටං වුත්තං, තථා අජ්ඣොහරන්තියා.

2328.

නිමන්තිතා යා පන අප්පවාරිතා;
සචෙපි යාගුං පිවතීධ වට්ටති;
තථා කථෙත්වා පුන සාමිකස්ස වා;
සචෙපි සා භුඤ්ජති අඤ්ඤභොජනං.

2329.

කාලිකානි ච තීණෙව, පච්චයෙ සති භුඤ්ජති;
තථා උම්මත්තිකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා.

2330.

සමුට්ඨානමිදං තුල්‍යං, අද්ධානෙන ක්‍රියාක්‍රියං;
නිමන්තිතා අනාපුච්ඡා, සාමිං භුඤ්ජති චෙ පන.

2331.

කප්පියං පන කාරෙත්වා, අකාරෙත්වාපි වා යදි;
පරිභුඤ්ජති යා තස්සා, පාචිත්ති ක්‍රියතො සියා.

චතුත්ථං.

2332.

භික්ඛුනීනං අවණ්ණං වා, පාචිත්ති කුලසන්තිකෙ;
කුලස්සාවණ්ණනං වාපි, භික්ඛුනීනං වදන්තියා.

2333.

සන්තං භාසන්තියා දොසං, න දොසුම්මත්තිකාය වා;
ඔමසවාදතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

පඤ්චමං.

2334.

අද්ධයොජනතො ඔරෙ, භික්ඛු ඔවාදදායකො;

න වසති සචෙ මග්ගො, අබෙමො වා සචෙ සියා.

2335.

අයං අභික්ඛුකො නාම, ආවාසො පන තත්ථ හි;
උපගච්ඡන්තියා වස්සං, ආපත්ති අරුණුග්ගමෙ.

2336.

පක්කන්තා පක්ඛසඞ්කන්තා, විබ්භන්තා වා මතාපි වා;
වස්සං උපගතා භික්ඛූ, අනාපත්තාපදාසුපි.

2337.

සෙසො ඡෙදයොග්‍යා කථාමග්ගො;
භික්ඛුනොවාදකො පන;
ඉදං එළකලොමෙන;
සමුට්ඨානාදිනා සමං.

ඡට්ඨං.

2338.

යා භික්ඛුනුභතොසඞ්ඝෙ, වස්සංවුට්ඨා තතො පුන;
''නාහං පවාරෙස්සාමී''ති, සා නික්ඛිපති චෙ ධුරං.

2339.

ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, තස්සා පාචිත්තියං සියා;
සති වා අන්තරායස්මිං, ගිලානායාපදාසුපි.

2340.

පරියෙසිත්වාපි වා භික්ඛුං, න දොසො අලභන්තියා;
ඉදං තු ධුරනික්ඛෙප-සමුට්ඨානමුදීරිතං.

සත්තමං.

2341.

''ඔවාදාදීනමත්ථාය, න ගච්ඡිස්සාම්‍යහ''න්ති හි;
ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, පාචිත්ති පරිදීපයෙ.

2342.

සදිසං තු සමුට්ඨානං, පඨමන්තිමවත්ථුනා;
අක්‍රියං ලොකවජ්ජඤ්ච, කායිකං දුක්ඛවෙදනං.

අට්ඨමං.

2343.

‘‘න යාචිස්සාමි ඔවාදං, න පුච්ඡිස්සාමුපොසථං’’;
ඉච්චෙවං පන නික්ඛිත්තෙ, ධුරෙ පාචිත්තියං සියා.

2344.
සති වා අන්තරායස්මිං, ගිලානායාපදාසු වා;
න දොසො පරියෙසිත්වා, දුතියං අලභන්තියා.

2345.
අට්ඨමෙපි අනාපත්ති, එවමෙව පකාසිතා;
ඉදං තු ධුරනික්ඛෙප-සමුට්ඨානමුදීරිතං.

නවමං.

2346.
පසාඛෙ පන සඤ්ජාතං, ගණ්ඩං රුචිතමෙව වා;
අනාපුච්ඡාව සඞ්ඝං වා, ගණං එකෙන එකිකා.

2347.
‘‘භින්ද ඵාලෙහි ධොවා’’ති, සබ්බානෙවාණාපෙන්තියා;
කතෙසු දුක්කටානිච්ඡ, තස්සා පාචිත්තියො ඡ ච.

2348.
‘‘යමෙත්ථ අත්ථි කාතබ්බං, තං සබ්බං ත්වං කරොහි’’ති;
ආණාපෙති සචෙ එවං, සො ච සබ්බං කරොති චෙ.

2349.
එකාය පන වාචාය, දුක්කටානි පනච්ඡ ච;
තස්සා පාචිත්තියච්ඡක්කං, ද්වාදසාපත්තියො සියුං.

2350.
භෙදනාදීසු එකං සා, ආණාපෙති සචෙ පන;
සො කරොති ච සබ්බානි, එකං පාචිත්තියං සියා.

2351.
ආපුච්ඡිත්වාපි වා විඤ්ඤුං, ගහෙත්වා දුතියම්පි වා;
භෙදනාදීනි සබ්බානි, කාරාපෙති සචෙ පන.

2352.
තස්සා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා.

දසමං.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො.

2353.

ගණංපරියෙසනාදිස්මිං, ගබ්භිනිං වුට්ඨාපෙන්තියා;
ඤත්තියා කම්මවාචාහි, උපජ්ඣායාය දුක්කටං.

2354.

කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාචිත්ති පරියාපුතා;
තථා ගබ්භිනිසඤ්ඤාය, න ච ගබ්භිනියා පන.

2355.

උභො සඤ්ජාතකඞ්ඛාය, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
තථාචරිනියා තස්සා, ගණස්සාපි ච දීපිතං.

2356.

ද්වීස්වගබ්භිනිසඤ්ඤාය, න දොසුම්මත්තිකාය වා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

පඨමං.

2357.

දුතියෙ නත්ථි වත්තබ්බං, පඨමෙන සමං මතං;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

දුතියං.

2358.

ඡස්වසික්ඛිතසික්ඛං තු, සික්ඛමානඤ්හි භික්ඛුනී;
ද්වෙ වස්සානි සියාපත්ති, වුට්ඨාපෙය්‍ය සචෙ පන.

2359.

තිකපාචිත්තියං වුත්තං, ධම්මකම්මෙ තු සත්ථුනා;
අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, දීපිතං තිකදුක්කටං.

2360.

ඡසු සික්ඛිතසික්ඛං යා, ද්වෙ වස්සානි අඛණ්ඩතො;
වුට්ඨාපෙති අනාපත්ති, තථා උම්මත්තිකාය වා.

2361.

ඉමා හි ඡ ච සික්ඛායො, සට්ඨිවස්සාපි චෙ පන;
පබ්බජ්ජාය පදාතබ්බා, අදත්වා න ච කාරයෙ.

තතියං.

2362.

චතුත්ථෙ නත්ථි වත්තබ්බං, ඉධ සඞ්ඝෙන සම්මතං;
සික්ඛමානමනාපත්ති, හොති තං වුට්ඨපෙන්තියා.

2363.

අදින්නා පඨමං හොති, සචෙ වුට්ඨානසම්මුති;
තත්ථාපි ච පදාතබ්බා, උපසම්පදමාළකෙ.

2364.

තතියඤ්ච චතුත්ථඤ්ච, සමුට්ඨානාදිනා පන;
පඨමෙන සමං ඤෙයායං, චතුත්ථං තු ක්‍රියාක්‍රියං.

චතුත්ථං.

2365.

ඌනද්වාදසවස්සං තු, කඤ්චි ගිහිගතං පන;
පරිපුණ්ණාති සඤ්ඤාය, න දොසො වුට්ඨපෙන්තියා.

2366.

හොති වානුපසම්පන්නා, උපසම්පාදිතාපි සා;
අසෙසෙන ච සෙසං තු, පඨමෙන සමං මතං.

පඤ්චමං.

2367.

ඡට්ඨං තු තතියෙ වුත්ත-නයෙනෙව විභාවයෙ;
සත්තමම්පි තථා සබ්බං, චතුත්ථෙන සමං මතං.

ඡට්ඨසත්තමානි.

2368.

යං තුවට්ටකවග්ගස්මිං, දුක්ඛිතං සහජීවිනිං;
වුත්තං තෙන සමං ඤෙයායං, අට්ඨමං න විසෙසතා.

අට්ඨමං.

2369.

ද්වෙ වස්සානි ච යා කාචි, වුට්ඨාපිතපවත්තිනිං;
නානුබන්ධෙයාය චෙ තස්සා, පාචිත්ති පරියාපුතා.

2370.

‘‘ද්වෙ වස්සානි අහං නානු-බන්ධිස්සාමී’’ති චෙ පන;
ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

2371.

තඤ්ච බාලමලජ්ජිං වා, ගිලානායාපදාසු වා;
නානුබන්ධන්තියා තස්සා, න දොසුම්මත්තිකාය වා.

2372.

සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමවත්ථුනා;
ඉදං පනාක්‍රියං වුත්තං, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

නවමං.

2373.

වුට්ඨාපෙත්වා තු යා කාචි, භික්ඛුනී සහජීවිනිං;
තං ගහෙත්වා න ගච්ඡෙය්‍ය, න චඤ්ඤං ආණාපෙය්‍ය චෙ.

2374.

ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, තස්සා පාචිත්තියං සියා;
සති වා අන්තරායස්මිං, දුතියං අලභන්තියා.

2375.

ආපදාසු ගිලානාය, තථා උම්මත්තිකාය වා;
න දොසො ධුරනික්ඛෙප-සමුට්ඨානමිදං පන.

දසමං.

ගබ්භිනිවග්ගො සත්තමො.

2376.

කුමාරිභූතවග්ගස්ස, පඨමාදීනි තීණිපි;
ගිහිගතෙහි තීහෙව, සදිසානීති නිද්දිසෙ.

2377.

යා මහාපපදා ද්වෙ තු, සික්ඛමානා පනාදිතො;
''ගතා වීසතිවස්සා''ති, විඤ්ඤාතබ්බා විභාවිනා.

2378.

සබ්බෙ ගිහිගතා හොන්ති, න ච වා පුරිසං ගතා;
''සික්ඛමානා''ති වත්තබ්බා, තා හි සම්මුතිආදිසු.

2379.

න තා ''කුමාරිභූතා''ති, තථා ''ගිහිගතා''ති වා;
වත්තබ්බා පනුභොපෙතා, එවං වත්තුං න වට්ටති.

2380.

සම්මුතිං දසවස්සාය, දත්වා ද්වාදසවස්සිකා;
කත්තබ්බා උපසම්පන්නා, සෙසාසුපි අයං නයො.

2381.

යා අට්ඨාරසවස්සා තු, තතො පට්ඨාය සා පන;
වුත්තා ‘‘කුමාරිභූතා’’ති, තථා ‘‘ගිහිගතා’’තිපි.

2382.

වුත්තා ‘‘කුමාරිභූතා’’ති, සාමණෙරී හි යා පන;
‘‘කුමාරිභූතා’’ ඉච්චෙව, වත්තබ්බා න පනඤ්ඤථා.

2383.

එතා තු පන තිස්සොපි, සික්ඛාසම්මුතිදානතො;
‘‘සික්ඛමානා’’ති වත්තුම්පි, වට්ටතෙව න සංසයො.

තතියං.

2384.

ඌනද්වාදසවස්සාව, වුට්ඨාපෙති සචෙ පරං;
හුත්වා සයමුපජ්ඣායා, සික්ඛමානං තු භික්ඛුනී.

2385.

පුබ්බෙ වුත්තනයෙනෙව, දුක්කටානමනන්තරං;
කම්මවාචානමොසානෙ, තස්සා පාචිත්ති දීපිතා.

චතුත්ථං.

2386.

පඤ්චමෙ නත්ථි වත්තබ්බං, චතුත්ථං පඤ්චමම්පි ච;
උභයං තිසමුට්ඨානං, පඤ්චමං තු ක්‍රියාක්‍රියං.

පඤ්චමං.

2387.

සඞ්ඝෙනුපපරික්ඛිත්වා, ‘‘අලං තාවා’’ති වාරිතා;
උපසම්පාදිතෙනෙත්ථ, පච්ඡා ඛීයති දොසතා.

2388.

උජ්ඣායති සචෙ ඡන්ද-දොසාදීහි කරොන්තියා;
න දොසො තිසමුට්ඨානං, සචිත්තං දුක්ඛවෙදනං.

ඡට්ඨං.

2389.

ලද්ධෙ ච චීවරෙ පච්ඡා, අසන්තෙ අන්තරායිකෙ;
''වුට්ඨාපෙස්සාමි නාහ''න්ති, ධුරනික්ඛෙපනෙ පන.

2390.

හොති පාචිත්තියං තස්සා, ගිලානායාපදාසුපි;
න දොසො පරියෙසිත්වා, පරිසං අලභන්තියා.

2391.

ඉදඤ්හි ධුරනික්ඛෙප-සමුට්ඨානං සචිත්තකං;
අක්‍රියං ලොකවජ්ජඤ්ච, හොතිදං දුක්ඛවෙදනං.

සත්තමං.

2392.

අට්ඨමං සත්තමෙනෙව, සදිසං පන සබ්බථා;
නවමෙපි ච වත්තබ්බං, නත්ථි උත්තානමෙවිදං.

2393.

නත්ථාජානන්තියා දොසො, තථා උම්මත්තිකාය වා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අට්ඨමනවමානි.

2394.

මාතරා පිතරා වාථ, නානුඤ්ඤාතං තු සාමිනා;
තස්සා පාචිත්තියාපත්ති, තං වුට්ඨාපෙන්තියා සියා.

2395.

උපසම්පදකාලස්මිං, තථා පබ්බාජනක්ඛණෙ;
ද්වික්ඛත්තුං පුච්ඡිතබ්බං තු, භික්ඛුනීහි, න භික්ඛුනා.

2396.

අනාපත්ති න ජානාති, මාතුආදීනමත්ථිතං;
ඉදං චතුසමුට්ඨානං, වාචතො කායවාචතො.

2397.

වාචාමානසතො චෙව, කායවාචාදිතොපි ච;
ක්‍රියාක්‍රියමචිත්තඤ්ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

දසමං.

2398.

යා පාරිවාසිකෙනෙත්ථ, ඡන්දදානෙන භික්ඛුනී;
වුට්ඨාපෙති සචෙ සික්ඛ-මානං පාචිත්තියං සියා.

2399.

අවුට්ඨිතායනාපත්ති, පරිසායාවිහාය වා;
ඡන්දං තු තිසමුට්ඨානං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

එකාදසමං.

2400.

ද්වාදසෙ තෙරසෙ වාපි, වත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

ද්වාදසමතෙරසමානි.

කුමාරිභූතවග්ගො අට්ඨමො.

2401.

සමණී අගිලානා යා, ධාරෙය්‍ය ඡත්තුපාහනං;
තස්සා පාචිත්තියාපත්ති, හොතීති පරියාපුතා.

2402.

සචෙ එකපයොගෙන, මග්ගස්ස ගමනෙ පන;
දිවසම්පි ච ධාරෙති, එකං පාචිත්තියං සියා.

2403.

කද්දමාදීනි පස්සිත්වා, ඔමුඤ්චිත්වා උපාහනා;
ඡත්තමෙව ච ධාරෙන්තී, යදි ගච්ඡති දුක්කටං.

2404.

සචෙ උපාහනාරුළ්හා, දිස්වා ගච්ඡාදිකං පන;
තං ඡත්තමපනාමෙත්වා, දුක්කටං හොති ගච්ඡති.

2405.

ඡත්තම්පි අපනාමෙත්වා, ඔමුඤ්චිත්වා උපාහනා;
පුන ධාරෙන්තියා තස්සා, හොති පාචිත්තියං පන.

2406.

පයොගගණනායෙව, පාචිත්තිගණනා සියා;
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, තථෙව ද්විකදුක්කටං.

2407.

ආරාමෙ උපචාරෙ වා, දොසො නත්ථාපදාසුපි;

ඉදං එළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

පඨමං.

2408.

හොති භික්ඛුනියා යානා, ඔරොහිත්වා පුනප්පුනං;
අභිරූහන්තියාපත්ති, පයොගගණනාවසා.

2409.

ආපදාසු අනාපත්ති, තථා උම්මත්තිකාය වා;
සෙසං අනන්තරෙනෙව, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

දුතියං.

2410.

යා ච ධාරෙය්‍ය සඞ්ඝාණිං, යං කිඤ්චිපි කටූපියං;
තස්සා පාචිත්තියාපත්ති, හොතීති පරියාපුතා.

2411.

ධාරෙන්තියා පනෙත්ථාපි, ඔමුඤ්චිත්වා පුනප්පුනං;
පයොගගණනායෙව, තස්සා පාචිත්තියො සියුං.

2412.

ආබාධපච්චයා යා තු, ධාරෙති කටිසුත්තකං;
තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා.

2413.

සෙසං තු පඨමෙනෙව, සදිසන්ති පකාසිතං;
ඉධ චාකුසලං චිත්තං, ලොකවජ්ජං විසෙසතා.

තතියං.

2414.

ධාරෙති පන යං කිඤ්චි, සචෙ සීසූපගාදිසු;
තස්සා තස්ස ච වත්ථුස්ස, ගණනාපත්තියො සියුං.

2415.

ආබාධපච්චයා දොසො, කිඤ්චි ධාරෙන්තියා න ච;
සෙසං අනන්තරෙනෙව, සදිසං පරිදීපිතං.

චතුත්ථං.

2416.

යෙන කෙනචි ගන්ධෙන, සවණ්ණාවණ්ණකෙන ච;
න්හාසන්තියා පනාපත්ති, න්හානොසානෙ පකාසිතා.

2417.
ගන්ධයොජනතො සබ්බ-පයොගෙ දුක්කටං සියා;
ආබාධපච්චයා දොසො, නත්ථි උම්මත්තිකාය වා.

2418.
සෙසං තු තතියෙනෙව, සදිසං සබ්බථා මතං;
ඡට්ඨම්පි තතියෙනෙව, සදිසන්ති පකාසිතං.

පඤ්චමඡට්ඨානි.

2419.
උබ්බට්ටාපෙය්‍ය චඤ්ඤාය, සම්බාහාපෙය්‍ය වා තථා;
හොති භික්ඛුනියාපත්ති, සචෙ භික්ඛුනියා පන.

2420.
එත්ථ හත්ථමමොචෙත්වා, එකා උබ්බට්ටනෙ සියා;
මොචෙත්වා පන මොචෙත්වා, පයොගගණනා සියා.

2421.
සම්බාහනෙපි එසෙව, නයො ඤෙය්‍යො විභාවිනා;
ආපදාසු ගිලානාය, අනාපත්ති පකාසිතා.

2422.
සෙසං තු තතියෙනෙව, සමුට්ඨානාදිනා සමං;
සත්තමෙන සමානාව, අට්ඨමාදීනි තීණිපි.

සත්තමට්ඨමනවමදසමානි.

2423.
යා අන්තොඋපචාරස්මිං, භික්ඛුස්ස පුරතො පන;
අනාපුච්ඡා නිසීදෙය්‍ය, ඡමායපි න වට්ටති.

2424.
තිකපාචිත්තියං වුත්තං, පුච්ඡිතෙ දුක්කටද්වයං;
ආපදාසු ගිලානාය, න දොසුම්මත්තිකාය වා.

2425.
ඉදං පන සමුට්ඨානං, කඨිනෙන සමං මතං;
ක්‍රියාක්‍රියමචිත්තඤ්ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

එකාදසමං.

2426.

අනොකාසකතං භික්ඛුං, පඤ්හං පුච්ඡෙය්‍ය දොසතා;
විනයෙ ච කතොකාසං, සුත්තං පුච්ඡන්තියාපි ච.

2427.

කාරෙත්වා පන ඔකාසං, අනොදිස්සාපි පුච්ඡති;
න දොසො පදසොධම්ම-සමුට්ඨානමිදං පන.

ද්වාදසමං.

2428.

සංකච්චිකං විනා ගාමං, පදසා පවිසන්තියා;
පරික්ඛිත්තස්ස ගාමස්ස, පරික්ඛෙපොක්කමෙ පන.

2429.

දුක්කටං පඨමෙ පාදෙ, පාචිත්ති දුතියෙ සියා;
උපචාරොක්කමෙපෙත්ථ, එසෙව ච නයො මතො.

2430.

යස්සා සංකච්චිකං නට්ඨං, අච්ඡින්නං වාපි කෙනචි;
අනාපත්ති සියා තස්සා, ගිලානායාපදාසුපි.

2431.

ඉදමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං;
සෙසං වුත්තනයෙනෙව, විඤ්ඤාතබ්බං විභාවිනා.

තෙරසමං.

ඡත්තුපාහනවග්ගො නවමො.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ පාචිත්තියකථා නිට්ඨිතා.

පාටිදෙසනීයකථා

2432.

අගිලානා සචෙ සප්පිං, ලද්ධං විඤ්ඤත්තියා සයං;
''භුඤ්ජිස්සාමී''ති ගහණෙ, දුක්කටං පරිදීපිතං.

2433.

අජ්ඣොහාරවසෙනෙව, පාටිදෙසනියං සියා;
තිපාටිදෙසනීයං තු, ගිලානාය ද්විදුක්කටං.

පටුන

2434.

ගිලානා විඤ්ඤාපෙත්වාන, පච්ඡා සෙවන්තියාපි ච;
ගිලානායාවසෙසං වා, විඤ්ඤත්තං ඤාතකාදිතො.

2435.

අඤ්ඤස්සත්ථාය වා අත්ත-ධනෙනුම්මත්තිකාය වා;
අනාපත්ති සමුට්ඨානං, අද්ධානසදිසං මතං.

පඨමං.

2436.

අයමෙව ච සෙසෙසු, දුතියාදීසු නිච්ඡයො;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

2437.

අනාගතෙසු සබ්බෙසු, සප්පිආදීසු පාළියං;
භුඤ්ජන්තියා තු විඤ්ඤත්වා, අට්ඨසුපි ච දුක්කටං.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ

පාටිදෙසනීයකථා නිට්ඨිතා.

2438.

සෙඛියා පන යෙ ධම්මා, උද්දිට්ඨා පඤ්චසත්තති;
තෙසං මහාවිභඞ්ගෙ තු, වුත්තො අත්ථවිනිච්ඡයො.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ

සික්ඛාකරණීයකථා නිට්ඨිතා.

2439.

උභතොපාතිමොක්ඛානං;
සවිභඞ්ගානමෙව යො;
අත්ථො අට්ඨකථාසාරො;
සො ච වුත්තො විසෙසතො.

2440.

තඤ්ච සබ්බං සමාදාය, විනයස්ස විනිච්ඡයො;
භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, හිතත්ථාය කතො මයා.

2441.

ඉමං පටිභානජන්තු නො ජන්තුනො;
සුණන්ති විනයෙ හි තෙ යෙ හිතෙ;

ජනස්ස සුමතායනෙ තායනෙ;
භවන්ති පකතඤ්ඤුනො තඤ්ඤුනො.

2442.

බහුසාරනයෙ විනයෙ පරමෙ;
අභිපත්ථයතා හි විසාරදතං;
පරමා පන බුද්ධිමතා මහතී;
කරණීයතමා යතිනාදරතා.

2443.

අවගච්ඡති යො පන භික්ඛු ඉමං;
විනයස්ස විනිච්ඡයමත්ථයුතං;
අමරං අජරං අරජං අරුජං;
අධිගච්ඡති සන්තිපදං පන සො.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ

භික්ඛුනීවිභඞ්ගකථා නිට්ඨිතා.

ඛන්ධකකථා

මහාවග්ගො

මහාඛන්ධකකථා

පබ්බජ්ජාකථා

2444.

සීලක්ඛන්ධාදියුත්තෙන, සුභක්ඛන්ධෙන දෙසිතෙ;
ඛන්ධකෙපි පවක්ඛාමි, සමාසෙන විනිච්ඡයං.

2445.

මාතරා අනනුඤ්ඤාතං, පිතරා වාපි භික්ඛුනො;
භණ්ඩුකම්මමපුච්ඡිත්වා, පබ්බාජෙන්තස්ස දුක්කටං.

2446.

උද්දෙසපරිපුච්ඡාය, සයං චෙ බ්‍යාවටො සියා;
දහරො ආණාපෙතබ්බො, පබ්බාජෙත්වානයාති ච.

2447.

උපජ්ඣායමථුද්දිස්ස, අවුත්තො දහරො පන;
පබ්බාජෙති සචෙ තං සො, සයමෙවාපි වට්ටති.

2448.

සාමණෙරොපි වත්තබ්බො, දහරො නත්ථි තත්ථ චෙ;
‘‘ඛණ්ඩසීමමිමං නෙත්වා, පබ්බාජෙත්වානයා’’ති ච.

2449.

සරණානි පනෙතස්ස, දාතබ්බානෙව අත්තනා;
එවම්පි භික්ඛුනායෙව, හොති පබ්බාජිතො නරො.

2450.

පුරිසං භික්ඛුතො අඤ්ඤො, පබ්බාජෙති න වට්ටති;
ඉත්ථිං භික්ඛුනිතො අඤ්ඤො, පබ්බාජෙති න වට්ටති.

2451.

සාමණෙරොපි වා දාතුං, සාමණෙරීපි වා තථා;
ආණත්තියා උභින්නම්පි, කාසායානි ලභන්ති තෙ.

2452.

සයමෙව ච යං කිඤ්චි, පබ්බාජෙන්තෙන භික්ඛුනා;
කෙසාපනයනං කත්වා, පඨමං උදකෙ පුන.

2453.

න්හාපෙතබ්බො සියා සුට්ඨු, සංසිත්වා ගොමයාදිනා;
සරීරෙ පීළකා වාපි, කච්ඡු වා තස්ස හොන්ති චෙ.

2454.

මාතා යථා නියංපුත්තං, න ජිගුච්ඡති සබ්බසො;
න්හාපෙතබ්බොව යතිනා, තථෙව අජිගුච්ඡතා.

2455.

කස්මා? පනෙත්තකෙනාපි, උපකාරෙන සාසනෙ;
සො සදා බලවස්නෙහො, හොතුපජ්ඣායකාදිසු.

2456.

විනොදෙත්වා පනුප්පන්නං, උක්කණ්ඨං කුලපුත්තකා;
සික්ඛායො පරිපූරෙත්වා, නිබ්බානං පාපුණන්ති හි.

2457.

ගන්ධචුණ්ණෙන වා පච්ඡා, චුණ්ණෙනපි හලිද්දියා;
සරීරං තස්ස සීසඤ්ච, උබ්බට්ටෙත්වා පුනප්පුනං.

2458.

ගිහිගන්ධං විනොදෙත්වා, කාසායානි පනෙකතො;

ද්වත්තික්ඛත්තුං සකිං වාපි, දාතබ්බානිස්ස භික්ඛුනා.

2459.

අථ හත්ථෙපි වා තස්ස, අදත්වා සයමෙව තං;
අච්ඡාදෙති උපජ්ඣායො, වට්ටතාචරියොපි වා.

2460.

නිවාසෙති අනාණත්තො, සො පාරුපති වා සයං;
අපනෙත්වා තතො සබ්බං, පුන දාතබ්බමෙව තං.

2461.

භික්ඛුනා තු සහත්ථෙන, තථා ආණත්තියාපි වා;
දින්නං වට්ටති කාසාවං, නාදින්නං පන වට්ටති.

2462.

තස්සෙව සන්තකං වාපි, කා කථා අත්තසන්තකෙ;
වන්දාපෙත්වා තත්ථ භික්ඛූ, කාරාපෙත්වාන උක්කුටිං.

2463.

අඤ්ජලිං පග්ගහාපෙත්වා, දාතබ්බං සරණත්තයං;
පටිපාටිවසෙනෙව, න ච උප්පටිපාටියා.

2464.

සචෙ එකපදං වාපි, දෙති එකක්ඛරම්පි වා;
පටිපාටිං විරජ්ඣිත්වා, ගහිතං චෙ න වට්ටති.

2465.

තික්ඛත්තුං යදි වා දෙති, බුද්ධං සරණමෙව වා;
තථා සෙසෙසු චෙවම්පි, න දින්නානෙව හොන්ති හි.

2466.

කත්වානුනාසිකන්තානි, එකාබද්ධානි වා පන;
විච්ඡින්දිත්වාථ ම-න්තානි, දාතබ්බානි විජානතා.

2467.

උපසම්පදකම්මං තු, එකතොසුද්ධියා සියා;
න හොති පන පබ්බජ්ජා, උභතොසුද්ධියා විනා.

2468.

තස්මා ආචරියෙනාපි, තථාන්තෙවාසිකෙනපි;
බු-ද්ධ-කාරාදයො වණ්ණා, ඨානකරණසම්පදං.

2469.

අභාපෙන්තෙන වත්තබ්බා, පබ්බජ්ජාගුණමිච්ඡතා;
එකවණ්ණවිනාසෙන, පබ්බජ්ජා හි න රූහති.

2470.

යදි සිද්ධාපි පබ්බජ්ජා, සරණාගමනතොව හි;
දාතබ්බා දස සීලානි, පූරණත්ථාය භික්ඛුනා.

පබ්බජ්ජාකථා.

2471.

උපජ්ඣායමථාචරියං, නිස්සාය වසතා පන;
කත්තබ්බානෙව වත්තානි, පියසීලෙන භික්ඛුනා.

2472.

ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, දන්තකට්ඨං මුඛොදකං;
දාතබ්බං තස්ස කාලෙන, සචෙ යාගු භවිස්සති.

2473.

යාගු තස්සුපනෙතබ්බා, සඞ්ඝතො කුලතොපි වා;
පත්තෙ වත්තඤ්ච කාතබ්බං, වත්තං ගාමප්පවෙසනෙ.

2474.

චීවරෙ යානි වත්තානි, වුත්තානි හි මහෙසිනා;
සෙනාසනෙ තථා පාද-පීඨකථලිකාදිසු.

2475.

එවමාදීනි වත්තානි, සබ්බානි පන රොගතො;
වුට්ඨානාගමනන්තානි, සත්තතිංසසතං සියුං.

2476.

වත්තභෙදෙන සබ්බත්ථ, දුක්කටං තු පකාසිතං;
අනාදරවසෙනෙව, අකරොන්තස්ස භික්ඛුනො.

උපජ්ඣායාචරියවත්තකථා.

2477.

උපජ්ඣායස්ස වත්තානි, තථා සද්ධිවිහාරිකෙ;
සතං තෙරස හොන්තෙව, තථාන්තෙවාසිකෙපි ච.

සද්ධිවිහාරිකන්තෙවාසිකවත්තකථා.

2478.

පක්කන්තෙ වාපි විබ්භන්තෙ, පක්ඛසඞ්කන්තකෙ මතෙ;
ආණත්තියා උපජ්ඣායා, පස්සම්භති ච නිස්සයො.

2479.
හොති ආචරියම්හාපි, ඡධා නිස්සයභෙදනං;
පක්කන්තෙ වාපි විබ්භන්තෙ, පක්ඛසඞ්කන්තකෙ මතෙ.

2480.
ආණත්තියං උභින්නම්පි, ධුරනික්ඛෙපනෙපි ච;
එකෙකස්ස උභින්නං වා, නාලයෙ සති භිජ්ජති.

2481.
උපජ්ඣායසමොධාන-ගතස්සාපි ච භිජ්ජති;
දස්සනං සවනඤ්චාති, සමොධානං ද්විධා මතං.

2482.
අද්ධිකස්ස ගිලානස්ස, ගිලානුපට්ඨකස්ස ච;
යාචිතස්ස න දොසොව, වසිතුං නිස්සයං විනා.

2483.
ජානතා අත්තනො චෙව, වනෙ ඵාසුවිහාරතං;
සභාගෙ දායකෙසන්තෙ, වසිතුම්පි ච වට්ටති.

නිස්සයපටිප්පස්සම්භනකථා.

2484.
කුට්ඨිං ගණ්ඩිං කිලාසිඤ්ච, සොසිඤ්ච අපමාරිකං;
තථා රාජභටං චොරං, ලිඛිතං කාරභෙදකං.

2485.
කසාහතං නරඤ්චෙව, පුරිසං ලක්ඛණාහතං;
ඉණායිකඤ්ච දාසඤ්ච, පබ්බාජෙන්තස්ස දුක්කටං.

2486.
හත්ථච්ඡින්නමළච්ඡින්නං, පාදච්ඡින්නඤ්ච පුග්ගලං;
කණ්ණනාසඞ්ගුලිච්ඡින්නං, කණ්ඩරච්ඡින්නමෙව ච.

2487.
කාණං කුණිඤ්ච ඛුජ්ජඤ්ච, වාමනං ඵණහත්ථකං;
ඛඤ්ජං පක්ඛහතඤ්චෙව, සීපදිං පාපරොගිනං.

2488.

ජරාය දුබ්බලං අන්ධං, බධිරඤ්චෙව මම්මනං;
පීඨසප්පිං තථා මූගං, පබ්බාජෙන්තස්ස දුක්කටං.

2489.

අතිදීඝොතිරස්සො වා, අතිකාලොපි වා තථා;
අච්චොදාතොපි වා මට්ඨ-තම්බලොහනිදස්සනො.

2490.

අතිථූලො අතිකිස්සො, මහාසීසොපි වා තථා;
අතිඛුද්දකසීසෙන, සහිතෙන යුත්තොපි වා.

2491.

කුටකුටකසීසො වා, තථා සිඛරසීසකො;
වෙළුනාළිසමානෙන, සීසෙන ච යුතො නරො.

2492.

කප්පසීසොපි පබ්භාර-සීසො වා වණසීසකො;
තථා කණ්ණිකකෙසො වා, ථූලකෙසොපි වා තථා.

2493.

පූතිනිල්ලොමසීසො වා, ජාතිපණ්ඩරකෙසකො;
ජාතියා තම්බකෙසො වා, තථෙවාවට්ටසීසකො.

2494.

සීසලොමෙකබද්ධෙහි, හමුකෙහි යුතොපි වා;
සම්බද්ධහමුකො වාපි, නිල්ලොමහමුකොපි වා.

2495.

මහන්තබුද්දනෙත්තො වා, තථා විසමලොචනො;
කෙකරො වාපි ගම්භීර-නෙත්තො විසමචක්කලො.

2496.

ජතුමූසිකකණ්ණො වා, හත්ථිකණ්ණොපි වා පන;
ඡිද්දමත්තකකණ්ණො වා, තථෙවාවිද්ධකණ්ණකො.

2497.

තථා ටඞ්කිතකණ්ණො වා, පූතිකණ්ණොපි වා පන;
යොනකාදිප්පභෙදොපි, නායං පරිසදූසකො.

2498.

අතිපිඞ්ගලනෙත්තො වා, තථා නිප්පඛුමක්ඛි වා;
අස්සුපග්ඝරනෙත්තො වා, පක්කපුප්ඵිතලොචනො.

2499.

තථෙව ච මහානාසො, අතිඛුද්දකනාසිකො;
තථා චිපිටනාසො වා, නරො කුටිලනාසිකො.

2500.

නිච්චවිස්සවනාසො වා, යො වා පන මහාමුඛො;
වඞ්කභින්නමුඛො වාපි, මහාඔට්ඨොපි වා පන.

2501.

තථා තනුකඔට්ඨො වා, විපුලුත්තරඔට්ඨකො;
ඔට්ඨඡින්නොපි උප්පක්ක-මුඛො එළමුඛොපි වා.

2502.

සඞ්ඛතුණ්ඩොපි දුග්ගන්ධ-මුඛො වා පන පුග්ගලො;
මහාදන්තොපි අච්චන්තං, තථා අසුරදන්තකො.

2503.

හෙට්ඨා උපරිතො වාපි, බහිනික්ඛන්තදන්තකො;
අදන්තො පූතිදන්තො වා, අතිඛුද්දකදන්තකො.

2504.

යස්ස දන්තන්තරෙ දන්තො, කාළකදන්තසන්නිභො;
සුඛුමොව ඨිතො, තං චෙ, පබ්බාජෙතුම්පි වට්ටති.

2505.

යො මහාහනුකො පොසො;
දීඝෙන හනුනා යුතො;
චිපිටහනුකො වාපි;
රස්සෙන හනුනා යුතො.

2506.

නිම්මස්සුදාඨිකො වාපි, අතිදීඝගලොපි වා;
අතිරස්සගලොපි වා, භින්නගණ්ඨිගලොපි වා.

2507.

තථා භට්ඨංසකූටො වා, භින්නපිට්ඨිඋරොපි වා;
සුදීඝරස්සහත්ථො වා, කච්ඡුකණ්ඩුසමායුතො.

2508.

මහානිසදමංසො වා, උද්ධනග්ගුපමායුතො;
වාතණ්ඩිකො මහාඌරු, සඞ්ඝට්ටනකජාණුකො.

2509.

භින්නජාණු මහාජාණු, දීඝජඞ්ඝො විජඞ්ඝකො;
විකටො වාපි පණ්හො වා, තථා උබ්බද්ධපිණ්ඩිකො.

2510.

යට්ඨිජඞ්ඝො මහාජඞ්ඝො, මහාපාදොපි යො නරො;
තථා පිට්ඨිකපාදො වා, මහාපණ්හිපි වා පන.

2511.

වඞ්කපාදො නරො යො වා, ගණ්ඨිකඞ්ගුලිකොපි වා;
යො පනන්ධනඛො වාපි, කාළපූතිනඛොපි ච.

2512.

ඉච්චෙවමාදිකං කඤ්චි, නරං පරිසදූසකං;
පබ්බාජෙන්තස්ස භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

පරිසදූසකකථා.

2513.

''සාමණෙරජ්ජ මා ඛාද, මා භුඤ්ජ ච පිවා''ති ච;
නිවාරෙන්තස්ස ආහාරං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2514.

''නිවාරෙස්සාමි ආහාර''-මිති වා පත්තචීවරං;
අන්තො නික්ඛිපතො සබ්බ-පයොගෙසුපි දුක්කටං.

2515.

දුබ්බචසාමණෙරස්ස, අනාචාරස්ස කෙවලං;
දණ්ඩකම්මං භවෙ කත්වා, හිතකාමෙන භික්ඛුනා.

2516.

යාගුං වා පන භත්තං වා, දස්සෙත්වා කිර භාසිතුං;
''ආහටෙ දණ්ඩකම්මෙ ත්වං, ලච්ඡසීද''න්ති වට්ටති.

2517.

අපරාධානුරූපෙන, දණ්ඩකම්මං තු කාරයෙ;
වාලිකාසලිලාදීන-මාහරාපනමෙව තං.

2518.

සීසෙ වා නික්ඛිපාපෙතුං, පාසාණාදීනි කානිචි;
නිපජ්ජාපෙතුමුණ්හෙ වා, පාසාණෙ භූමියාපි වා.

2519.

උදකං වා පවෙසෙතුං, න ච වට්ටති භික්ඛුනො;
ඉධාවරණමත්තං තු, දණ්ඩකම්මං පකාසිතං.

නිවාරණකථා.

2520.

පක්ඛොපක්කමිකාසිත්තා, චතුත්ථො පනුසූයකො;
නපුංසකෙන පඤ්චෙතෙ, පණ්ඩකා පරිදීපිතා.

2521.

තෙසු ආසිත්තුසූයානං, පබ්බජ්ජා න නිවාරිතා;
ඉතරෙසං තු තිණ්ණම්පි, පණ්ඩකානං නිවාරිතා.

2522.

වාරිතා යස්ස පබ්බජ්ජා, නාසෙතබ්බොති සො මතො;
තිවිධෙ පන තෙ ඤත්වා, පබ්බාජෙන්තස්ස දුක්කටං.

පණ්ඩකකථා.

2523.

ලිඞ්ගත්ථෙනො ච සංවාස-ත්ථෙනො තදුභයස්ස ච;
ථෙය්‍යසංවාසකො නාම, තිවිධොපි පවුච්චති.

2524.

සයමෙව ච යො තත්ථ, පබ්බජිත්වා න ගණ්හති;
භික්ඛුවස්සානි වා නෙව, යථාවුඩ්ඪම්පි වන්දනං.

2525.

ලිඞ්ගත්ථෙනො අයං ලිඞ්ග-මත්තස්ස ථෙනතො සියා;
යො ච පබ්බජිතො හුත්වා, භික්ඛුවස්සානි ගණ්හති.

2526.

සංවාසං සාදියන්තොව, සංවාසත්ථෙනකො මතො;
උභයත්ථෙනකො වුත්ත-නයොයෙව, යථාහ ච.

2527.

‘‘රාජදුබ්භික්ඛකන්තාර-රොගවෙරිභයෙහි වා;
චීවරාහරණත්ථං වා, ලිඞ්ගමාදියතීධ යො.

2528.

සංවාසං නාධිවාසෙති, යාව සො සුද්ධමානසො;

ථෙය්‍යසංවාසකො නාම, තාව එස න වුච්චති''.

ථෙය්‍යසංවාසකකථා.

2529.

''තිත්ථියොහං භවිස්ස''න්ති, උපසම්පන්නභික්ඛු චෙ;
සලිඞ්ගෙනෙව යො යාති, තිත්ථියානමුපස්සයං.

2530.

ගච්ඡතො පදවාරෙන, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
හොති තිත්ථියපක්කන්තො, ලිඞ්ගෙ තෙසං තු නිස්සිතෙ.

2531.

''තිත්ථියොහං භවිස්ස''න්ති, කුසචීරාදිකං පන;
සයමෙව නිවාසෙති, සොපි පක්කන්තකො සියා.

2532.

නග්ගො ආජීවකාදීනං, ගන්ත්වා තෙසං උපස්සයං;
ලුඤ්චාපෙති සචෙ කෙසෙ, වත්තානාදියතීධ වා.

2533.

මොරපිඤ්ඡාදිකං තෙසං, ලිඞ්ගං ගණ්හාති වා සචෙ;
සාරතො චෙව වා තෙසං, පබ්බජ්ජං ලද්ධිමෙව වා.

2534.

හොති තිත්ථියපක්කන්තො, න පනෙස විමුච්චති;
නග්ගස්ස ගච්ඡතො වුත්තං, පදවාරෙන දුක්කටං.

2535.

වුත්තො අනුපසම්පන්න-වසෙන ථෙය්‍යවාසකො;
තථා තිත්ථියපක්කන්තො, උපසම්පන්නභික්ඛුනා.

තිත්ථියපක්කන්තකථා.

2536.

නාගො වාපි සුපණ්ණො වා, යක්ඛො සක්කොපි වා ඉධ;
තිරච්ඡානගතො වුත්තො, පබ්බාජෙතුං න වට්ටති.

තිරච්ඡානකථා.

2537.

පඤ්චානන්තරිකෙ පොසෙ, පබ්බාජෙන්තස්ස දුක්කටං;
උභතොබ්‍යඤ්ජනඤ්චෙව, තථා භික්ඛුනිදූසකං.

2538.

එකතොඋපසම්පන්නං, භික්ඛුනීනං තු සන්තිකෙ;
දූසෙත්වා පන සො නෙව, භික්ඛුනීදූසකො සියා.

2539.

සචෙ අනුපසම්පන්න-දූසකො උපසම්පදං;
ලභතෙව ච පබ්බජ්ජං, සා ච නෙව පරාජිතා.

එකාදසඅභබ්බපුග්ගලකථා.

2540.

නූපසම්පාදනීයොව, අනුපජ්ඣායකො නරො;
කරොතො දුක්කටං හොති, න කුප්පති සචෙ කතං.

2541.

කුප්පතීති වදන්තෙකෙ, න ගහෙතබ්බමෙව තං;
සෙසෙසුපි අයං ඤෙය්‍යො, නයො සබ්බත්ථ විඤ්ඤුනා.

2542.

උපසම්පදකම්මස්ස, අභබ්බා පඤ්චවීසති;
අජානිත්වා කතො වාපි, ඔසාරො නාසනාරහො.

2543.

හත්ථච්ඡින්නාදිබාත්තිංස, කුට්ඨීආදි ච තෙරස;
අපත්තො තෙසමොසාරො, කතො චෙ පන රූහති.

2544.

එකූපජ්ඣායකො හොති;
හොන්ති ආචරියා තයො;
උපසම්පදාපෙක්ඛා ච;
හොන්ති ද්වෙ වා තයොපි වා.

2545.

තීහි ආචරියෙහෙව, එකතො අනුසාවනං;
ඔසාරෙත්වා කතං කම්මං, න ච කුප්පති කප්පති.

2546.

එකූපජ්ඣායකො හොති;
ආචරියොපි තථෙකතො;
උපසම්පදාපෙක්ඛා ච;
හොන්ති ද්වෙ වා තයොපි වා.

2547.
අනුපුබ්බෙන සාවෙත්වා, තෙසං නාමං තු තෙන ච;
එකතො අනුසාවෙත්වා, කතම්පි ච න කුප්පති.

2548.
නානුපජ්ඣායකෙනාපි, නානාචරියකෙන ච;
අඤ්ඤමඤ්ඤානුසාවෙත්වා, කතං කම්මඤ්ච වට්ටති.

2549.
සුමනො තිස්සථෙරස්ස, අනුසාවෙති සිස්සකං;
තිස්සො සුමනථෙරස්ස, අනුසාවෙති සිස්සකං.

2550.
නානුපජ්ඣායකෙනෙව, එකාචරියකෙනිධ;
උපසම්පදා පටික්ඛිත්තා, බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

මහාඛන්ධකකථා.

උපොසථක්ඛන්ධකකථා

2551.
බද්ධාබද්ධවසෙනෙව, සීමා නාම ද්විධා මතා;
නිමිත්තෙන නිමිත්තං තු, සථෙත්වා පන සම්මතා.

2552.
අයං සීමාවිපත්තීහි, එකාදසහි වජ්ජිතා;
බද්ධා නාම සියා සීමා, සා තිසම්පත්තිසංයුතා.

2553.
ඛණ්ඩසමානසංවාසා-විප්පවාසාදිභෙදතො;
ඉති බද්ධා තිධා වුත්තා, අබද්ධාපි තිධා මතා.

2554.
ගාමතො උදකුක්ඛෙපා, සත්තබ්භන්තරතොපි ච;
තත්ථ ගාමපරිච්ඡෙදො, **“ගාමසීමා”**ති වුච්චති.

2555.
ජාතස්සරෙ සමුද්දෙ වා, නදියා වා සමන්තතො;
මජ්ඣිමස්සුදකුක්ඛෙපො, **උදකුක්ඛෙප**සඤ්ඤිතො.

2556.
අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ තු, සත්තෙවබ්භන්තරා පන;

සමන්තතො අයං සීමා, **සත්තබ්භන්තරනාමිකා**.

2557.

එකං අබ්භන්තරං වුත්තං, අට්ඨවීසතිහත්ථකං;
ගුළුක්ඛෙපනයෙනෙව, උදකුක්ඛෙපකා මතා.

2558.

ඉමා ද්වෙ පන සීමායො, වඩ්ඪන්ති පරිසාවසා;
අබ්භන්තරුදකුක්ඛෙපා, ඨිතොකාසා පරං සියුං.

2559.

ඨිතො අන්තොපරිච්ඡෙදෙ, හත්ථපාසං විහාය වා;
තත්තකං අනතික්කම්ම, පරිච්ඡෙදම්පි වා පරං.

2560.

ඨිතො කම්මං විකොපෙති, ඉති අට්ඨකථානයො;
තස්මා සො හත්ථපාසෙ වා, කාතබ්බො බහි වා පන.

2561.

බද්ධසීමාය සණ්ඨානං, නිමිත්තං දිසකිත්තනං;
ඤත්වා පමාණං සොධෙත්වා, සීමං බන්ධෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

2562.

තිකොණං චතුරස්සඤ්ච, වට්ටඤ්ච පණවූපමං;
විතානං ධනුකාකාරං, මුදිඞ්ගසකටූපමං.

2563.

පබ්බතං වනං පාසාණං, රුක්ඛං මග්ගඤ්ච වම්මිකං;
උදකඤ්ච නදිඤ්චාති, නිමිත්තානට්ඨ දීපයෙ.

2564.

තෙසු තීණි නිමිත්තානි, ආදිං කත්වා සමන්තතො;
නිමිත්තානං සතෙනාපි, බන්ධිතුං පන වට්ටති.

2565.

තියොජනපරා සීමා, උක්කට්ඨාති පකාසිතා;
එකවීසති භික්ඛූනං, ගණ්හන්තී හෙට්ඨිමා මතා.

2566.

උක්කට්ඨායපි උක්කට්ඨා, හෙට්ඨිමායපි හෙට්ඨිමා;
එතා ද්වෙපි අසීමාති, වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

2567.

නිමිත්තං පන කිත්තෙත්වා, සබ්බමෙව සමන්තතො;
පච්ඡා ඤත්තිදුතියෙන, සීමං බන්ධිතුමරහති.

2568.

බන්ධිත්වානන්තරං පච්ඡා, චීවරාවිප්පවාසකං;
සම්මන්නිත්වාන බද්ධා සා-විප්පවාසාති වුච්චති.

2569.

නදීසරසමුද්දෙසු, සීමං බන්ධති චෙ පන;
න චොත්ථරති තෙනෙව, අසීමාති ජිනොබ්‍රවි.

සීමාකථා.

2570.

දිනකාරකකත්තබ්බා-කාරානඤ්ච වසා පන;
නවෙවුපොසථා වුත්තා, බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

2571.

චාතුද්දසො පන්නරසො, සාමග්ගී ච උපොසථො;
දිවසෙනෙව නිද්දිට්ඨා, තයොපෙතෙ උපොසථා.

2572.

සඞ්ඝෙ උපොසථො චෙව, ගණෙ පුග්ගලුපොසථො;
කාරකානං වසෙනෙව, තයො වුත්තා උපොසථා.

2573.

සුත්තුද්දෙසාභිධානො ච, පාරිසුද්ධිඋපොසථො;
අධිට්ඨානන්ති නිද්දිට්ඨා, තයො කම්මෙනුපොසථා.

2574.

සඞ්ඝස්ස පාතිමොක්ඛො ච, පාරිසුද්ධි ගණස්ස ච;
අධිට්ඨානමථෙකස්ස, නිද්දිට්ඨං පන සත්ථුනා.

2575.

පාතිමොක්ඛස්ස උද්දෙසා, පඤ්ච වුත්තා මහෙසිනා;
නිදානං උද්දිසිත්වාන, සාවෙතබ්බං තු සෙසකං.

2576.

අයමෙව නයො ඤෙය්‍යො, සෙසෙසුපි ච විඤ්ඤුනා;
චත්තාරො භික්ඛුනීනඤ්ච, උද්දෙසා නවිමෙ පන.

2577.

පාතිමොක්ඛස්ස උද්දෙසො, කාතබ්බොව උපොසථෙ;
අන්තරායං විනා චෙව, අනුද්දෙසො නිවාරිතො.

2578.

ථෙරො ච ඉස්සරො තස්ස;
‘‘ථෙරාධෙය්‍යා’’න්ති පාඨතො;
අවත්තන්තෙන අජ්ඣිට්ඨො;
යස්ස සො පන වත්තති.

2579.

උද්දිසන්තෙ සමප්පා වා, ආගච්ඡන්ති සචෙ පන;
උද්දිට්ඨං තං සුඋද්දිට්ඨං, සාවෙතබ්බං තු සෙසකං.

2580.

උද්දිට්ඨමත්තෙ භික්ඛූනං, පරිසායුට්ඨිතාය වා;
පාරිසුද්ධි තු කත්තබ්බා, මූලෙ තෙසං, සචෙ බහූ.

2581.

සම්මජ්ජිතුං පදීපෙතුං, පඤ්ඤාපෙතුං දකාසනෙ;
විනිද්දිට්ඨස්ස ථෙරෙන, අකරොන්තස්ස දුක්කටං.

2582.

කත්වා සම්මජ්ජනං දීපං, ඨපෙත්වා උදකාසනං;
ගණඤත්තිං ඨපෙත්වාව, කත්තබ්බො තීහුපොසථො.

2583.

පුබ්බකිච්චං සමාපෙත්වා, අධිට්ඨෙය්‍යා පනෙකකො;
නො චෙ අධිට්ඨහෙය්‍යස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2584.

අධම්මෙන ච වග්ගෙන, සමග්ගෙන අධම්මතො;
තථා ධම්මෙන වග්ගෙන, සමග්ගෙන ච ධම්මතො.

2585.

උපොසථස්ස එතානි, කම්මානීති ජිනොබ්‍රවි;
චතූස්වපි පනෙතෙසු, චතුත්ථං ධම්මිකං මතං.

2586.

අධම්මෙනිධ වග්ගො හි, කතමො චෙත්ථුපොසථො?
වසන්ති එකසීමායං, චත්තාරො යත්ථ භික්ඛුනො.

2587.

එකස්ස පාරිසුද්ධිං තෙ, ආනයිත්වා තයො ජනා;
කරොන්ති පාරිසුද්ධිං චෙ, අධම්මො වග්ගුපොසථො.

2588.

අධම්මෙන සමග්ගො හි, චත්තාරො භික්ඛුනෙකතො;
කරොන්ති පාරිසුද්ධිං චෙ, සමග්ගො හොත්‍යධම්මිකො.

2589.

ධම්මෙන පන වග්ගො හි, කතමො සො උපොසථො;
වසන්ති එකසීමායං, චත්තාරො යත්ථ භික්ඛුනො.

2590.

එකස්ස පාරිසුද්ධිං තෙ, ආනයිත්වා තයො ජනා;
පාතිමොක්ඛුද්දිසන්තෙ චෙ, වග්ගො ධම්මෙනුපොසථො.

2591.

ධම්මතො හි සමග්ගො සො;
චත්තාරො භික්ඛුනෙකතො;
පාතිමොක්ඛුද්දිසන්තීධ;
සමග්ගො ධම්මතො මතො.

2592.

වග්ගෙ සමග්ගෙ වග්ගොති, සඤ්ඤිනො විමතිස්ස වා;
උපොසථං කරොන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2593.

භෙදාධිප්පායතො තස්ස, හොති ථුල්ලච්චයං පන;
වග්ගෙ සමග්ගෙනාපත්ති, සමග්ගොති ච සඤ්ඤිනො.

2594.

උක්ඛිත්තෙන ගහට්ඨෙන, සෙසෙහි සහධම්මිහි;
චුතනික්ඛිත්තසික්ඛෙහි, එකාදසහි වා සහ.

2595.

උපොසථො න කාතබ්බො, සභාගාපත්තිකෙන වා;
ඡන්දෙන පාරිවුත්ථෙන, කරොතො හොති දුක්කටං.

2596.

අදෙසෙත්වා පනාපත්තිං, නාවිකත්වාන වෙමතිං;
උපොසථො න කාතබ්බො, දිනෙ වා අනුපොසථෙ.

2597.

උපොසථෙ පනාවාසා, සභික්ඛුම්හා ච භික්ඛුනා;
ආවාසො වා අනාවාසො, න ගන්තබ්බො කුදාචනං.

2598.

යස්මිං උපොසථෙ කිච්චං;
ආවාසෙ පන වත්තති;
සො වෙ සභික්ඛුකො නාම;
ආවාසොති පකාසිතො.

2599.

උපොසථො කිමත්ථාය, කිමත්ථාය පවාරණා;
උපොසථො සමග්ගත්ථො, විසුද්ධත්ථා පවාරණා.

2600.

කොපෙතුං ධම්මිකං කම්මං, පටික්කොසෙය්‍ය දුක්කටං;
ඡන්දං වා කායසාමග්ගිං, අදෙන්තස්සපි දුක්කටං.

2601.

හොති පඤ්චවිධො සඞ්ඝො, චතුවග්ගාදිභෙදතො;
සො ච කත්තබ්බකම්මස්ස, වසෙන පරිදීපිතො.

2602.

පවාරණං තථාබ්භානං, කම්මඤ්ච උපසම්පදං;
ඨපෙත්වා චතුවග්ගෙන, අකත්තබ්බං න විජ්ජති.

2603.

පඤ්චවග්ගෙන අබ්භානං, මජ්ඣදෙසූපසම්පදං;
දසවග්ගෙන අබ්භානං, විනා සබ්බං තු වට්ටති.

2604.

කම්මං වීසතිවග්ගෙන, න කත්තබ්බං න කිඤ්චිපි;
ඌනෙ දොසොති ඤාපෙතුං, නාධිකෙ අතිරෙකතා.

2605.

චත්තාරො පකතත්තාව, කම්මප්පත්තාති දීපිතා;
චතුවග්ගෙන කත්තබ්බෙ, සෙසෙසු ච අයං නයො.

2606.

චතුවග්ගාදිකත්තබ්බං, කත්වාසංවාසපුග්ගලං;
ගණපූරං කරොන්තස්ස, කතං කුප්පති දුක්කටං.

2607.
පරිවාසාදිකම්මෙපි, තත්‍රට්ඨං ගණපූරකං;
කත්වා පන කරොන්තානං, තථා, සෙසං තු වට්ටති.

උපොසථක්ඛන්ධකකථා.

වස්සූපනායිකක්ඛන්ධකකථා

2608.
පුරිමා පච්ඡිමා චාති, දුවෙ වස්සූපනායිකා;
ආලයො වා වචීභෙදො, කත්තබ්බො උපගච්ඡතා.

2609.
වස්සූපගමනං චාපි, ජානං අනුපගච්ඡතො;
තෙමාසමවසිත්වා වා, චරන්තස්සපි දුක්කටං.

2610.
රුක්ඛස්ස සුසිරෙ ඡත්තෙ, චාටිඡවකුටීසු වා;
අජ්ඣොකාසෙපි වා වස්සං, උපගන්තුං න වට්ටති.

2611.
වස්සච්ඡෙදෙ අනාපත්ති, අන්තරායො සචෙ සියා;
ඡින්නවස්සස්ස භික්ඛුස්ස, වාරිතාව පවාරණා.

2612.
මාතාපිතූනං පන දස්සනත්ථං;
පඤ්චන්නමත්ථෙ සහධම්මිකානං;
දට්ඨුං ගිලානං තදුපට්ඨකානං;
භත්තාදි නෙසං පරියෙසනත්ථං.

2613.
තථානභිරතං ගන්ත්වා, වූපකාසෙස්සමුට්ඨිතං;
දිට්ඨිං වා තස්ස කුක්කුච්චං, විනොදෙස්සාමහන්ති වා.

2614.
එවං සත්තාහකිච්චෙන, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤුනා;
අපෙසිතෙපි ගන්තබ්බං, පගෙව පහිතෙ පන.

2615.
වස්සං උපගතෙනෙත්ථ, අනිමන්තිතභික්ඛුනා;
ධම්මස්ස සවනත්ථාය, ගන්තුං පන න වට්ටති.

2616.

‘‘අසුකං නාම දිවසං, සන්නිපාතො භවිස්සති’’;
ඉච්චෙවං කතිකා පුබ්බං, කතා චෙ පන වට්ටති.

2617.

‘‘ධොවිස්සාමි රජිස්සාමි, භණ්ඩක’’න්ති න වට්ටති;
සචාචරියුපජ්ඣායා, පහිණන්ති ච වට්ටති.

2618.

උද්දෙසාදීනමත්ථාය, ගන්තුං නෙව ච වට්ටති;
ගරූනං දස්සනත්ථාය, ගන්තුං ලභති පුග්ගලො.

2619.

සචෙ ආචරියො ‘‘අජ්ජ, මා ගච්ඡාහී’’ති භාසති;
රත්තිච්ඡෙදෙ අනාපත්ති, හොතීති පරිදීපිතා.

2620.

යස්ස කස්සචි ඤාතිස්ස, උපට්ඨාකකුලස්ස වා;
ගච්ඡතො දස්සනත්ථාය, රත්තිච්ඡෙදෙ ච දුක්කටං.

2621.

‘‘ආගමිස්සාමි අජ්ජෙව, ගන්ත්වාහං ගාමක’’න්ති ච;
සචෙ පාපුණිතුං ගච්ඡං, න සක්කොතෙව වට්ටති.

2622.

වජෙ සත්ථෙපි නාවායං, තීසු ඨානෙසු භික්ඛුනො;
වස්සච්ඡෙදෙ අනාපත්ති, පවාරෙතුඤ්ච වට්ටති.

2623.

සති පච්චයවෙකල්ලෙ, සරීරාඵාසුතාය වා;
එසෙව අන්තරායොති, වස්සං ඡෙත්වාපි පක්කමෙ.

2624.

යෙන කෙනන්තරායෙන, වස්සං නොපගතො හි යො;
දුතියා උපගන්තබ්බා, ඡින්නවස්සෙන වා පන.

2625.

වස්සං අනුපගන්ත්වා වා, තදහෙව ච ගච්ඡති;
බහිද්ධා එව සත්තාහං, උපගන්ත්වාපි වා පන.

2626.

වීතිනාමෙති චෙ තස්ස, පුරිමාපි න විජ්ජති;

පටිස්සවෙ ච භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2627.
වස්සං පනුපගන්ත්වා ච, උට්ඨාපෙත්වා න වාරුණං;
ගච්ඡතො පන සත්තාහ-කරණෙනෙව භික්ඛුනො.

2628.
අන්තොයෙව ච සත්තාහං, නිවත්තන්තස්ස තස්ස තු;
අනාපත්තීති කො වාදො, වසිත්වා බහි ගච්ඡතො.

2629.
‘‘වසිස්සාමීධ වස්ස’’න්ති, ආලයො යදි විජ්ජති;
නොපෙතසතියා වස්සං, තෙන සෙනාසනං පන.

2630.
ගහිතං සුග්ගහිතං හොති, ඡින්නවස්සො න හොති සො;
ලභතෙව පවාරෙතුං, න දොසො කොචි විජ්ජති.

2631.
‘‘ඉමස්මිං විහාරෙ තෙමාසං, ඉමං වස්සං උපෙමි’’ති;
නිච්ඡාරිතෙ ච තික්ඛත්තුං, වස්සං උපගතො සියා.

2632.
ආදිං තු නවමිං කත්වා, ගන්තුං වට්ටති භික්ඛුනො;
ආගච්ඡතු ච පච්ඡා සො, මා වා දොසො න විජ්ජති.

වස්සූපනායිකක්ඛන්ධකකථා.

පවාරණක්ඛන්ධකකථා

2633.
චාතුද්දසී පඤ්චදසී, සාමග්ගී ච පවාරණා;
තෙවාචී ද්වෙකවාචී ච, සඞ්ඝෙ ච ගණපුග්ගලෙ.

2634.
එතා පන මුනින්දෙන, වුත්තා නව පවාරණා;
තීණි කම්මානි මුඤ්චිත්වා, අන්තෙනෙව පවාරයෙ.

2635.
පුබ්බකිච්චං සමාපෙත්වා, පත්තකල්ලෙ සමානිතෙ;
ඤත්තිං ඨපෙත්වා සඞ්ඝෙන, කත්තබ්බා හි පවාරණා.

2636.

පවාරෙන්තෙසු ථෙරෙසු, නිසීදෙය්‍ය නවො පන;
සයං යාව පවාරෙය්‍ය, තාව උක්කුටිකඤ්හි සො.

2637.

ඤත්තිං වත්වා පවාරෙය්‍යුං, චත්තාරො වා තයොපි වා;
පුබ්බකිච්චං සමාපෙත්වා, එකාවාසෙ වසන්ති චෙ.

2638.

අඤ්ඤමඤ්ඤං පවාරෙය්‍යුං, විනා ඤත්තිං දුවෙ ජනා;
අධිට්ඨෙය්‍ය පනෙකොපි, සෙසා සඞ්ඝපවාරණා.

2639.

පවාරිතෙ ච සඞ්ඝස්මිං, කරෙය්‍යානාගතො පන;
අවුට්ඨො ඡින්නවස්සො වා, පාරිසුද්ධිඋපොසථං.

2640.

පඤ්ච යස්මිං පනාවාසෙ, චත්තාරො වා තයොපි වා;
එකෙකස්ස හරිත්වාන, සමණා තෙ පවාරණං.

2641.

අඤ්ඤමඤ්ඤං පවාරෙන්ති, සචෙ ආපත්ති දුක්කටං;
සෙසං උපොසථෙ වුත්ත-නයෙනිධ නයෙ බුධො.

2642.

පාරිසුද්ධිප්පදානෙන, සම්පාදෙතත්තනො සුචිං;
ඡන්දදානෙන සඞ්ඝස්ස, සබ්බං සාධෙති, නත්තනො.

2643.

තස්මා පන උභින්නම්පි, කිච්චසිද්ධත්ථමෙවිධ;
පාරිසුද්ධිපි දාතබ්බා, ඡන්දං දෙන්තෙන භික්ඛුනා.

2644.

ඡන්දෙකෙන බහූනම්පි, හාතබ්බො පාරිසුද්ධිපි;
පරම්පරාභටො ඡන්දො, න ගච්ඡති විසුද්ධියා.

2645.

ඡන්දං වා පාරිසුද්ධිං වා, ගහෙත්වා වා පවාරණං;
සාමණෙරාදිභාවං වා, පටිජානෙය්‍ය හාරකො.

2646.

සචෙ සො සඞ්ඝමප්පත්වා, විබ්භමෙය්‍ය මරෙය්‍ය වා;
නාහටඤ්චෙව තං සබ්බං, පත්වා චෙවං සියාභටං.

2647.

සඞ්ඝං පත්වා පමත්තො වා, සුත්තො වා ඛිත්තචිත්තකො;
නාරොචෙති අනාපත්ති, හොති සඤ්චිච්ච දුක්කටං.

2648.

යෙ තෙ විපස්සනායුත්තා, රත්තින්දිවමතන්දිතා;
පුබ්බරත්තාපරරත්තං, විපස්සනපරායණා.

2649.

ලද්ධඵාසුවිහාරානං, සියා න පරිහානිති;
පවාරණාය සඞ්ගාහො, වුත්තො කත්තිකමාසකෙ.

පවාරණක්ඛන්ධකකථා.

චම්මක්ඛන්ධකකථා

2650.

එළකාජමිගානං තු, චම්මං වට්ටති භික්ඛුනො;
රොහිතෙණිකුරඞ්ගානං, පසදංමිගමාතුයා.

2651.

ඨපෙත්වා චම්මමෙතෙසං, අඤ්ඤං දුක්කටවත්ථුකං;
ථවිකොපාහනෙ සබ්බං, චම්මං වට්ටත්‍යමානුසං.

2652.

වට්ටන්ති මජ්ඣිමෙ දෙසෙ, න ගුණඞ්ගුණූපාහනා;
වට්ටන්ති අන්තොආරාමෙ, සබ්බත්ථාපි ච රොගිනො.

2653.

පුටබල්ලකබද්ධා ච, තථෙව පාලිගුණ්ඨිමා;
තූලපුණ්ණා න වට්ටන්ති, සබ්බනීලාදයොපි ච.

2654.

චිත්‍රා උපාහනා මෙණ්ඩ-විසාණූපමවද්ධිකා;
න ච වට්ටන්ති මොරස්ස, පිඤ්ඡෙන පරිසිබ්බිතා.

2655.

මජ්ජාරකාළකොලූක-සීහබ්‍යග්ඝුද්දදීපිනං;
අජිනස්ස ච චම්මෙන, න වට්ටති පරික්ඛටා.

2656.

පුටාදිං අපනෙත්වා වා, ඡින්දිත්වා වාපි සබ්බසො;

වණ්ණභෙදං තථා කත්වා, ධාරෙතබ්බා උපාහනා.

2657.

සබ්බාපි පන ධාරෙතුං, න ච වට්ටන්ති පාදුකා;
ඨපෙත්වා තත්ථ පස්සාව- වච්චාචමනපාදුකා.

2658.

ආසන්දිඤ්චෙව පල්ලඞ්කං, උච්චාසයනසඤ්ඤිතං;
අතික්කන්තපමාණං තු, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

2659.

ගොනකං කුත්තකං චිත්තං, පටිකං පටලිකම්පි ච;
එකන්තලොමිං විකතිං, තූලිකං උද්දලොමිකං.

2660.

කට්ටිස්සං පන කොසෙය්‍යං, හත්ථිඅස්සරථත්ථරං;
කදලිමිගපවර-පච්චත්ථරණකම්පි ච.

2661.

හෙට්ඨා රත්තවිතානස්ස, ද්විධා රත්තූපධානකං;
අකප්පියමිදං සබ්බං, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො.

2662.

හෙට්ඨා අකප්පියෙ පච්චත්ථරෙ සති න වට්ටති;
උද්ධං සෙතවිතානම්පි, තස්මිං අසති වට්ටති.

2663.

ආසන්දිං පන පල්ලඞ්කං, ඨපෙත්වා තූලිකම්පි ච;
සෙසං පන ච සබ්බම්පි, ලභතෙ ගිහිසන්තකං.

2664.

ධම්මාසනෙ අනාපත්ති, භත්තග්ගෙපි නිසීදිතුං;
භූමත්ථරණකෙ තත්ථ, සයිතුම්පි ච වට්ටති.

චම්මක්ඛන්ධකකථා.

භෙසජ්ජක්ඛන්ධකකථා

2665.

වුත්තා ගහපතිස්සාපි, සම්මුතුස්සාවනන්තිකා;
ගොනිසාදීති කප්පියා, චතස්සො හොන්ති භූමියො.

2666.

සඞ්ඝස්ස සන්තකං ගෙහං, සන්තකං භික්ඛුනොපි වා;
කප්පියං පන කත්තබ්බං, සහසෙය්‍යප්පහොනකං.

2667.

ඨපෙත්වා භික්ඛුමඤ්ඤෙහි, දින්නං කප්පියභූමියා;
අත්ථාය සන්තකං තෙසං, ගෙහං **ගහපතෙ**විදං.

2668.

සා හි **සම්මුතිකා** නාම, යා හි සඞ්ඝෙන සම්මතා;
කම්මවාචමවත්වා වා, වට්ටතෙවාපලොකනං.

2669.

පඨමිට්ඨකපාසාණ-ථම්භාදිට්ඨපනෙ පන;
''කප්පියකුටිං කරොමා''ති, වදන්තෙහි සමන්තතො.

2670.

උක්ඛිපිත්වා ඨපෙන්තෙසු, ආමසිත්වා පරෙසු වා;
සයමෙවුක්ඛිපිත්වා වා, ඨපෙය්‍යු**ස්සාවනන්තිකා**.

2671.

ඉට්ඨකාදිපතිට්ඨානං, භික්ඛූනං වදතං පන;
වාචාය පරියොසානං, සමකාලං තු වට්ටති.

2672.

ආරාමො අපරික්ඛිත්තො, සකලො භුය්‍යතොපි වා;
දුවිධොපි ච විඤ්ඤූහි, **ගොනිසාදී**ති වුච්චති.

2673.

එතා පන චතස්සොපි, හොන්ති කප්පියභූමියො;
එත්ථ පක්කඤ්ච වුත්ථඤ්ච, සබ්බං වට්ටති ආමිසං.

2674.

උස්සාවනන්තිකා යා සා, ථම්භාදීසු අධිට්ඨිතා;
ථම්භාදීස්වපනීතෙසු, තදඤ්ඤෙසුපි තිට්ඨති.

2675.

අපනීතෙසු සබ්බෙසු, සියා ජහිතවත්ථුකා;
ගොනිසාදී පරික්ඛිත්තා, සෙසා ඡදනනාසතො.

2676.

භික්ඛුං ඨපෙත්වා අඤ්ඤෙසං, හත්ථතො ච පටිග්ගහො;
තෙසඤ්ච සන්නිධි අන්තො- වුත්තං භික්ඛුස්ස වට්ටති.

2677.

භික්ඛුස්ස භික්ඛුනියා වා, සන්තකං සඞ්ඝිකම්පි වා;
අන්තොවුත්ථඤ්ච පක්කඤ්ච, උභින්නං න ච වට්ටති.

2678.

අකප්පකුටියා වුත්ථං, සප්පිආදිවිමිස්සිතං;
''අන්තොවුත්ථ''න්ති නිද්දිට්ඨං, පඨමං කාලිකද්වයං.

2679.

තෙහෙව සප්පිආදීහි, භික්ඛුනා යාවජීවිකං;
පක්කං තං පන සත්තාහං, වට්ටතෙව නිරාමිසං.

2680.

සචෙ ආමිසසංසට්ඨං, පක්කං තං පරිභුඤ්ජති;
අන්තොවුත්ථඤ්ච භියොපි, සාමපක්කඤ්ච භුඤ්ජති.

2681.

යාවකාලිකමාහාරො, පානකං යාමකාලිකං;
සත්තාහකාලිකං නාම, සප්පිආදිකපඤ්චකං.

2682.

සෙසං පන හලිද්දාදි, භෙසජ්ජං යාවජීවිකං;
චතුධා කාලිකා වුත්තා, උදකං හොත්‍යකාලිකං.

2683.

පටිග්ගහවසෙනෙව, කාලාතීතා තිකාලිකා;
හොන්ති දොසකරා භුත්තා, අභුත්තං තතියම්පි ච.

2684.

අම්බං ජම්බු ච චොචඤ්ච, මොචඤ්ච මධු මුද්දිකා;
සාලු ඵාරුසකඤ්චාති, පානකං අට්ඨධා මතං.

2685.

පානකත්ථමනුඤ්ඤාතං, ඵලං පක්කඤ්ච ආමකං;
පානහෙතු පටික්ඛිත්තො, සවත්ථුකපටිග්ගහො.

2686.

අම්බපක්කං සුකොට්ටෙත්වා, මද්දිත්වා උදකෙ පන;
පච්ඡා පරිස්සවං කත්වා, පාතුං වට්ටති පානකං.

2687.

වට්ටතාදිච්චපාකං තු, අග්ගිපක්කං න වට්ටති;

එසෙව ච නයො සෙස-පානකෙසුපි දීපිතො.

2688.

පුප්ඵපත්තඵලුච්ඡූනං, චත්තාරො පනිමෙ රසා;
අනුඤ්ඤාතා ඉමානට්ඨ, පානානි අනුජානතා.

2689.

සබ්බො පුප්ඵරසො වුත්තො, මධුකස්ස රසං විනා;
සබ්බො පත්තරසො වුත්තො, පක්කඩාකරසං විනා.

2690.

සත්තන්නං සානුලොමානං, ධඤ්ඤානං ඵලජං රසං;
ඨපෙත්වානුමතො සබ්බො, විකාලෙ ඵලජො රසො.

2691.

යාවකාලිකපත්තාන-මපි සීතුදකෙ කතො;
මද්දිත්වාදිච්චපාකොපි, විකාලෙ පන වට්ටති.

2692.

තාලඤ්ච නාළිකෙරඤ්ච, පනසං ලබුජම්පි ච;
තිපුසාලාබුකුම්භණ්ඩං, තථා පුස්සඵලම්පි ච.

2693.

එවමෙළාලුකඤ්චාති, නවෙතානි ඵලානි හි;
අපරණ්ණඤ්ච සබ්බම්පි, සත්තධඤ්ඤානුලොමිකං.

2694.

බදරං තිම්බරූ සෙලු, කොසම්බං කරමද්දකං;
මාතුලුඞ්ගකපිත්ථඤ්ච, වෙත්තං චිඤ්චඵලම්පි ච.

2695.

ඵලානං එවමාදීනං, ඛුද්දකානං රසො පන;
අට්ඨපානානුලොමත්තා, නිද්දිට්ඨො අනුලොමිකෙ.

2696.

සානුලොමස්ස ධඤ්ඤස්ස, ඨපෙත්වා ඵලජං රසං;
අඤ්ඤො ඵලරසො නත්ථි, අයාමකාලිකො ඉධ.

භෙසජ්ජක්ඛන්ධකකථා.

කඨිනක්ඛන්ධකකථා

2697.

භික්ඛූනං වුට්ඨවස්සානං, කඨිනත්ථාරමබ්‍රවි;
පඤ්චන්නං ආනිසංසානං, කාරණා මුනිපුඞ්ගවො.

2698.
න උල්ලිඛිතමත්තාදි-චතුවීසතිවජ්ජිතං;
චීවරං භික්ඛුනාදාය, උද්ධරිත්වා පුරාණකං.

2699.
නවං අධිට්ඨහිත්වාව, වත්තබ්බං වචසා පුන;
‘‘ඉමිනාන්තරවාසෙන, කඨිනං අත්ථරාමි’’ති.

2700.
වුත්තෙ තික්ඛත්තුමිච්චෙවං, කඨිනං හොති අත්ථතං;
සඞ්ඝං පනුපසඞ්කම්ම, ආදාය කඨිනං ඉති.

2701.
‘‘අත්ථතං කඨිනං භන්තෙ, සඞ්ඝස්ස අනුමොදථ;
ධම්මිකො කඨිනත්ථාරො’’, වත්තබ්බං තෙන භික්ඛුනා.

2702.
‘‘සුඅත්ථතං තයා භන්තෙ, සඞ්ඝස්ස කඨිනං පුන;
ධම්මිකො කඨිනත්ථාරො, අනුමොදාමි’’තීරයෙ.

2703.
කඨිනස්ස ච කිං මූලං, කිං වත්ථු කා ච භූමියො;
කතිධම්මවිදො භික්ඛු, කඨිනත්ථාරමරහති.

2704.
මූලමෙකං, සියා වත්ථු, තිවිධං, භූමියො ඡ ච;
අට්ඨධම්මවිදො භික්ඛු, කඨිනත්ථාරමරහති.

2705.
සඞ්ඝො මූලන්ති නිද්දිට්ඨං, වත්ථු හොති තිචීවරං;
ඛොමාදීනි ඡ වුත්තානි, චීවරානි ඡ භූමියො.

2706.
පුබ්බපච්චුද්ධරාධිට්ඨා-නත්ථාරො මාතිකාපි ච;
පලිබොධො ච උද්ධාරො, ආනිසංසා පනට්ඨිමෙ.

2707.
ධොවනඤ්ච විචාරො ච, ඡෙදනං බන්ධනම්පි ච;
සිබ්බනං රජනං කප්පං, **‘‘පුබ්බකිච්ච’’**න්ති වුච්චති.

2708.

සඞ්ඝාටි උත්තරාසඞ්ගො, අථො අන්තරවාසකො;
පච්චුද්ධාරො අධිට්ඨානං, අත්ථාරොපෙසමෙව තු.

2709.

පක්කමනඤ්ච නිට්ඨානං, සන්නිට්ඨානඤ්ච නාසනං;
සවනාසා ච සීමා ච, සහුබ්භාරොති අට්ඨිමා.

2710.

කතචීවරමාදාය, ආවාසෙ නිරපෙක්ඛකො;
අතික්කන්තාය සීමාය, හොති **පක්කමනන්තිකා**.

2711.

ආනිසංසමථාදාය, විහාරෙ අනපෙක්ඛකො;
ගන්ත්වා පන විහාරං සො, අඤ්ඤං සුඛවිහාරිකං.

2712.

තත්ථ තං විහරන්තොව, කරොති යදි චීවරං;
නිට්ඨිතෙ චීවරෙ තස්මිං, **නිට්ඨානන්තා**ති වුච්චති.

2713.

''චීවරං න කරිස්සාමි, න පච්චෙස්සං තමස්සමං'';
එවං තු ධුරනික්ඛෙපෙ, **සන්නිට්ඨානන්තිකා** මතා.

2714.

කඨිනච්ඡාදනං ලද්ධා, ''න පච්චෙස්ස''න්ති චෙ ගතො;
කරොන්තස්සෙව නට්ඨං වා, දඩ්ඪං වා **නාසනන්තිකා**.

2715.

ලද්ධානිසංසො සාපෙක්ඛො, බහිසීමං ගතො පන;
සුණාති චන්තරුබ්භාරං, සා හොති **සවනන්තිකා**.

2716.

චීවරාසාය පක්කන්තො, බහිසීමං ගතො පන;
''දස්සාමි චීවරං තුය්හං'', වුත්තො සවති කෙනචි.

2717.

පුන වුත්තෙ ''න සක්කොමි, දාතුන්ති තව චීවරං'';
ආසාය ඡින්නමත්තාය, **ආසාවච්ඡෙදිකා** මතා.

2718.

වස්සංවුට්ඨවිහාරම්හා, විහාරඤ්ඤං ගතො සියා;

ආගච්ඡං අන්තරාමග්ගෙ, තදුද්ධාරමතික්කමෙ.

2719.
තස්ස සො කඨිනුද්ධාරො, **සීමාතික්කන්තිකො** මතො;
කඨිනානිසංසමාදාය, සාපෙක්ඛොව සචෙ ගතො.

2720.
සම්භුණාති පුනාගන්ත්වා, කඨිනුද්ධාරමෙව චෙ;
තස්ස සො කඨිනුද්ධාරො, **‘‘සහුබ්භාරො’’**ති වුච්චති.

2721.
පක්කමනඤ්ච නිට්ඨානං, සන්නිට්ඨානඤ්ච සීමතො;
චත්තාරො පුග්ගලාධීනා, සඞ්ඝාධීනන්තරුබ්භරො.

2722.
නාසනං සවනඤ්චෙව, ආසාවච්ඡෙදිකාපි ච;
තයොපි කඨිනුබ්භාරා, න තු සඞ්ඝා, න භික්ඛුතො.

2723.
ආවාසපලිබොධො ච, පලිබොධො ච චීවරෙ;
පලිබොධා දුවෙ වුත්තා, යුත්තමුත්තත්ථවාදිනා.

2724.
අට්ඨන්නං මාතිකානං වා, අන්තරුබ්භාරතොපි වා;
උබ්භාරාපි දුවෙ වුත්තා, කඨිනස්ස මහෙසිනා.

2725.
අනාමන්තාසමාදානං, ගණතො යාවදත්ථිකං;
තත්ථ යො චීවරුප්පාදො, ආනිසංසා ච පඤ්චිමෙ.

කඨිනක්ඛන්ධකකථා.

චීවරක්ඛන්ධකකථා

2726.
චීවරස්ස පනුප්පාදා, අට්ඨ චීවරමාතිකා;
සීමාය දෙති, කතිකා, භික්ඛාපඤ්ඤත්තියා, තථා.

2727.
සඞ්ඝස්ස, උභතොසඞ්ඝෙ, වස්සංවුට්ඨස්ස දෙති ච,;
ආදිස්ස, පුග්ගලස්සාති, අට්ඨිමා පන මාතිකා.

2728.

තත්ථ **සීමාය දෙතීති**, අන්තොසීමං ගතෙහි තු;
භික්ඛූහි භාජෙතබ්බන්ති, වණ්ණිතං වරවණ්ණිනා.

2729.

කතිකාය ච දින්නං යෙ, විහාරා එකලාභකා;
එත්ථ දින්නඤ්ච සබ්බෙහි, භාජෙතබ්බන්ති වුච්චති.

2730.

සඞ්ඝස්ස ධුවකාරා හි, යත්ථ කරීයන්ති තත්ථ ච;
භික්ඛාපඤ්ඤත්තියා දින්නං, දින්නං වුත්තං මහෙසිනා.

2731.

සඞ්ඝස්ස පන යං දින්නං, උජුභූතෙන චෙතසා;
තඤ්හි සම්මුඛිභූතෙන, භාජෙතබ්බන්ති වුච්චති.

2732.

උභතොසඞ්ඝ මුද්දිස්ස, දෙති සද්ධාය චීවරං;
ථොකා වා බහු වා භික්ඛූ, සමභාගොව වට්ටති.

2733.

වස්සංවුට්ඨස්ස සඞ්ඝස්ස, චීවරං දෙති යං පන;
තං තස්මිං වුට්ඨවස්සෙන, භාජෙතබ්බන්ති වණ්ණිතං.

2734.

යාගුයා පන භත්තෙ වා, **දෙතිආදිස්ස** චෙ පන;
චීවරං තත්ථ තත්ථෙව, යොජෙතබ්බං විජානතා.

2735.

පුග්ගලං පන උද්දිස්ස, චීවරං යං තු දීයති;
පුග්ගලොදිස්සකං නාම, දානං තං තු පවුච්චති.

2736.

සහධම්මිකෙසු යො කොචි, පඤ්චස්වපි ‘‘මමච්චයෙ;
අයං මය්හං පරික්ඛාරො, මාතුයා පිතුනොපි වා.

2737.

උපජ්ඣායස්ස වා හොතු’’, වදතිච්චෙවමෙව චෙ;
න හොති පන තං තෙසං, සඞ්ඝස්සෙව ච සන්තකං.

2738.

පඤ්චන්නං අච්චයෙ දානං, න ච රූහති කිඤ්චිපි;

සඞ්ඝස්සෙව ච තං හොති, ගිහීනං පන රූහති.

2739.

භික්ඛු වා සාමණෙරො වා, කාලං භික්ඛුනුපස්සයෙ;
කරොත්‍යස්ස පරික්ඛාරා, භික්ඛූනංයෙව සන්තකා.

2740.

භික්ඛුනී සාමණෙරී වා, විහාරස්මිං සචෙ මතා;
හොන්ති තස්සා පරික්ඛාරා, භික්ඛුනීනං තු සන්තකා.

2741.

‘‘දෙහි නෙත්වාසුකස්සා’’ති, දින්නං තං පුරිමස්ස තු;
‘‘ඉදං දම්මී’’ති දින්නං තං, පච්ඡිමස්සෙව සන්තකං.

2742.

එවං දින්නවිධිං ඤත්වා, මතස්ස වාමතස්ස වා;
විස්සාසං වාපි ගණ්හෙය්‍ය, ගණ්හෙ මතකචීවරං.

2743.

මූලපත්තඵලක්ඛන්ධ-තචපුප්ඵප්පභෙදතො;
ඡබ්බිධං රජනං වුත්තං, වන්තදොසෙන තාදිනා.

2744.

මූලෙ හලිද්දිං, ඛන්ධෙසු, මඤ්ජෙට්ඨං තුඞ්ගහාරකං;
පත්තෙසු අල්ලියා පත්තං, තථා පත්තඤ්ච නීලියා.

2745.

කුසුම්භං කිංසුකං පුප්ඵෙ, තචෙ ලොද්දඤ්ච කණ්ඩුලං;
ඨපෙත්වා රජනං සබ්බං, ඵලං සබ්බම්පි වට්ටති.

2746.

කිලිට්ඨසාටකං වාපි, දුබ්බණ්ණං වාපි චීවරං;
අල්ලියා පන පත්තෙන, ධොවිතුං පන වට්ටති.

2747.

චීවරානං කථා සෙසා, පඨමෙ කඨිනෙ පන;
තත්ථ වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බා විභාවිනා.

චීවරක්ඛන්ධකකථා.

මහාවග්ගො නිට්ඨිතො.

චූළවග්ගො

2748.
තජ්ජනීයං නියස්සඤ්ච, පබ්බාජං පටිසාරණං;
තිවිධුක්ඛෙපනඤ්චාති, සත්ත කම්මානි දීපයෙ.

2749.
තෙචත්තාලීස වත්තානි, **ඛන්ධකෙ** කම්මසඤ්ඤිතෙ;
නවාධිකානි තිංසෙව, **ඛන්ධකෙ** තදනන්තරෙ.

2750.
එවං සබ්බානි වත්තානි, ද්වාසීතෙව මහෙසිනා;
හොන්ති ඛන්ධකවත්තානි, ගහිතාගහණෙන තු.

2751.
පාරිවාසඤ්ච වත්තඤ්ච, සමාදින්නස්ස භික්ඛුනො;
රත්තිච්ඡෙදො කථං වුත්තො, වත්තභෙදො කථං භවෙ?

2752.
සහවාසො විනාවාසො, අනාරොචනමෙව ච;
පාරිවාසිකභික්ඛුස්ස, රත්තිච්ඡෙදො ච දුක්කටං.

2753.
එකච්ඡන්නෙ පනාවාසෙ, පකතත්තෙන භික්ඛුනා;
නිවාසො දකපාතෙන, උක්ඛිත්තස්ස නිවාරිතො.

2754.
පාරිවාසිකභික්ඛුස්ස, අන්තොයෙව න ලබ්භති;
ඉච්චෙවං පන නිද්දිට්ඨං, **මහාපච්චරියං** පන.

2755.
‘‘අවිසෙසෙන නිද්දිට්ඨං, මහාඅට්ඨකථාදිසු;
උභින්නං දකපාතෙන, නිවාසො වාරිතො’’ති හි.

2756.
අභික්ඛුකෙ පනාවාසෙ, අනාවාසෙපි කත්ථචි;
විප්පවාසං වසන්තස්ස, රත්තිච්ඡෙදො ච දුක්කටං.

2757.
පාරිවාසිකභික්ඛුස්ස, භික්ඛුං දිස්වාන තඞ්ඛණෙ;
නාරොචෙන්තස්ස චෙතස්ස, රත්තිච්ඡෙදො ච දුක්කටං.

2758.
පඤ්චෙව ච යථාවුඩ්ඪං, ලභතෙ පාරිවාසිකො;
කාතුං තත්ථෙව ච ඨත්වා, උපොසථපවාරණං.

2759.
වස්සසාටිං යථාවුඩ්ඪං, දෙන්ති චෙ සඞ්ඝදායකා;
ඔණොජනං තථා භත්තං, ලභතෙ පඤ්චිමෙ පන.

පාරිවාසිකක්ඛන්ධකකථා.

සමථක්ඛන්ධකකථා

2760.
විවාදාධාරතා චානු-වාදාධිකරණම්පි ච;
ආපත්තාධාරතා චෙව, කිච්චාධිකරණම්පි ච.

2761.
එතානි පන චත්තාරි, වුත්තානි ච මහෙසිනා;
භෙදකාරකවත්ථූනි, **විවාදො** තත්ථ නිස්සිතො.

2762.
විපත්තියො චතස්සොව, **අනුවාදො** උපාගතො;
ආපත්තාධාරතා නාම, සත්ත ආපත්තියො මතා.

2763.
සඞ්ඝකිච්චානි නිස්සාය, **කිච්චාධිකරණං** සියා;
එතෙසං තු චතුන්නම්පි, සමත්තා සමථා මතා.

2764.
සම්මුඛා සති චාමූළ්හො, පටිඤ්ඤාවිනයොපි ච;
තස්සපාපියසී චෙව, තථා යෙභුය්‍යසීපි ච.

2765.
තිණවත්ථාරකො චෙව, සත්තමො විනයො මතො;
සත්තිමෙ සමථා වුත්තා, බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

2766.
විවාදො සම්මති ද්වීහි, අනුවාදො චතූහි ච;
ආපත්ති පන තීහෙව, කිච්චමෙකෙන සම්මති.

2767.
ඡට්ඨෙන පඨමෙනාපි, විවාදො එත්ථ සම්මති;

සම්මුඛාවිනයාදීහි, අනුපුබ්බෙන තීහිපි.

2768.

තථෙව පඤ්චමෙනාපි, අනුවාදො හි සම්මති;
සම්මුඛෙන පටිඤ්ඤාය, තිණවත්ථාරකෙන ච.

2769.

ආපත්තූපසමං යාති, තීහෙව සමථෙහි සා;
සම්මුඛාවිනයෙනෙව, කිච්චමෙකෙන සම්මති.

2770.

යෙභුය්‍යසිකකම්මෙ තු, සලාකං ගාහයෙ බුධො;
ගූළ්හෙන විවටෙනාපි, කණ්ණජප්පෙන වා පන.

2771.

අලජ්ජුස්සදෙ ගූළ්හෙන, විවටෙනෙව ලජ්ජිසු;
බාලෙසු කණ්ණජප්පෙන, සලාකං ගාහයෙ බුධො.

2772.

ලජ්ජී අලජ්ජී බාලොති, කෙන සක්කා විජානිතුං?
සකෙන කම්මුනායෙව, තෙන සක්කා විජානිතුං.

2773.

ආපජ්ජති ච සඤ්චිච්ච, ආපත්තිං පරිගූහති;
ඡන්දාදිඅගතිං යාති, **අලජ්ජී** එදිසො සියා.

2774.

නාපජ්ජති ච සඤ්චිච්ච, ආපත්තිං න ච ගූහති;
න ගච්ඡතිගතිඤ්චාපි, එදිසො **ලජ්ජී** පුග්ගලො.

2775.

දුච්චින්තිතො ච දුබ්භාසී, තථා දුක්කටකාරිකො;
එදිසො පන **“බාලො”**ති, ලක්ඛණෙනෙව ඤායති.

2776.

තිධා සලාකගාහෙන, බහුකා ධම්මවාදිනො;
යෙභුය්‍යසිකකම්මෙන, කත්තබ්බන්ති ජිනොබ්‍රවි.

2777.

අලජ්ජී සානුවාදො ච, අසුචී කම්මතො ච යො;
තස්සපාපියසීකම්ම-යොග්ගො සො හොති පුග්ගලො.

2778.

හණ්ඩනෙ කලහෙ ජාතෙ, විවාදස්මිං අනප්පකෙ;
බහුඅස්සාමණෙ චිණ්ණෙ, අනග්ගෙපි ච හස්සකෙ.

2779.

මූලමූලං ගවෙසන්තං, හොති වාළඤ්ච කක්ඛළං;
තිණවත්ථාරකෙනෙව, කාතබ්බන්ති පකාසිතං.

2780.

යථා ච තිණපණ්ණෙන, ඡන්නං ගූථඤ්ච මුත්තකං;
න ච වායති දුග්ගන්ධං, වූපසම්මති තඞ්ඛණෙ.

2781.

ඨපෙත්වා ථුල්ලවජ්ජඤ්ච, ගිහීහි පටිසංයුතං;
දිට්ඨාවිකම්මිකඤ්චෙව, යො ච තත්ථ න හොති තං.

2782.

සෙසායාපත්තියා යාව, උපසම්පදමාළතො;
සුද්ධො හොති නිරාපත්ති, තිණවත්ථාරකෙ තථා.

සමථක්ඛන්ධකකථා.

ඛුද්දකවත්ථුක්ඛන්ධකකථා

2783.

රුක්ඛෙ වා පන කුට්ටෙවා, අට්ටානෙ ථම්භකෙසු වා;
න්හායමානො සකං කායං, උග්ඝංසෙයාස්ස දුක්කටං.

2784.

කායං ගන්ධබ්බහත්ථෙන, කුරුවින්දකසුත්තියා;
මල්ලකෙන න ඝංසෙයා, නාඤ්ඤමඤ්ඤඤ්ච කායතො.

2785.

අකතං මල්ලකං නාම, ගිලානස්සෙව වට්ටති;
කතං තං මල්ලකං නාම, සබ්බෙසම්පි න වට්ටති.

2786.

කපාලිට්ඨකඛණ්ඩානි, සබ්බස්ස පුථුපාණිකං;
ගිලානස්සාගිලානස්ස, වත්ථවට්ටි ච වට්ටති.

2787.

වුත්තා ඵෙණකපාසාණ-කථලා පාදඝංසනෙ;

වට්ටං වා චතුරස්සං වා, කතකං න ච වට්ටති.

2788.

යං කිඤ්චිපි අලඞ්කාරං, ධාරෙන්තස්සපි දුක්කටං;
හොති අන්තමසො තාල-පණ්ණමත්තම්පි භික්ඛුනො.

2789.

ඔසණ්හෙය්‍ය සකෙ කෙසෙ, යො හත්ථඵණකෙන වා;
ඵණකෙනපි කොච්ඡෙන, දුක්කටං තස්ස නිද්දිසෙ.

2790.

සිත්ථතෙලොදතෙලෙහි, මණ්ඩනත්ථං න වට්ටති;
අනුලොමනිපාතත්ථං, උද්ධංලොමෙන භික්ඛුනා.

2791.

හත්ථං තෙලෙන තෙමෙත්වා, පුඤ්ඡිතබ්බා සිරොරුහා;
වට්ටතුණ්හාභිතත්තස්ස, අල්ලහත්ථෙන පුඤ්ඡිතුං.

2792.

ආදාසෙ උදපත්තෙ වා, යත්ථ කත්ථචි අත්තනො;
මුඛබිම්බං විනා හෙතුං, ඔලොකෙන්තස්ස දුක්කටං.

2793.

‘‘සඤ්ඡවිං නු මුඛං, නො’’ති, දට්ඨුමාබාධපච්චයා;
‘‘ජිණ්ණො නො’’තායුසඞ්ඛාර-ජානනත්ථඤ්ච වට්ටති.

2794.

නච්චං වා පන ගීතං වා, වාදිතං වාපි භික්ඛුනො;
දට්ඨුං වා පන සොතුං වා, ගච්ඡතො හොති දුක්කටං.

2795.

දට්ඨුමන්තමසො මොර-නච්චම්පි ච න වට්ටති;
සොතුමන්තමසො දන්ත-ගීතම්පි ච න වට්ටති.

2796.

නච්චන්තස්ස සයං වාපි, නච්චාපෙන්තස්ස දුක්කටං;
අනාපත්තන්තරාරාමෙ, ඨත්වා සුණාති පස්සති.

2797.

‘‘පස්සිස්සාමී’’ති නච්චං වා, ගීතං වා පන වාදිතං;
විහාරතො විහාරං වා, ගච්ඡතො හොති දුක්කටං.

2798.
ආපත්තන්තොවිහාරෙපි, උට්ඨහිත්වාන ගච්ඡතො;
ඨත්වා ගීවං පසාරෙත්වා, පස්සතොපි ච වීථියං.

2799.
කෙසා දීඝා න ධාරෙයාා, යො ධාරෙයාස්ස දුක්කටං;
ද්වඞ්ගුලං වා දුමාසං වා, තතො උද්ධං න වට්ටති.

2800.
නඛෙ නාසිකලොමානි, දීඝානි න තු ධාරයෙ;
න ච වීසතිමට්ඨං වා, කාතුං වට්ටති භික්ඛුනො.

2801.
කප්පාපෙයා විසුං මස්සුං, දාඨිකං වා ඨපෙයා යො;
සංහරාපෙයා වා ලොමං, සම්බාධෙ තස්ස දුක්කටං.

2802.
ඡින්දතො දුක්කටං වුත්තං, කෙසෙ කත්තරිකාය වා;
අගිලානස්ස අඤ්ඤෙන, ඡින්දාපෙන්තස්ස වා තථා.

2803.
ඡින්දතො අත්තනො අඞ්ග-ජාතං ථුල්ලච්චයං සියා;
සෙසඞ්ගඡෙදනෙ අත්ත-වධෙ ආපත්ති දුක්කටං.

2804.
අහිකීටාදිදට්ඨස්ස, තාදිසාබාධපච්චයා;
න දොසො ඡින්දතො අඞ්ගං, මොචෙන්තස්ස ච ලොහිතං.

2805.
අපරිස්සාවනො මග්ගං, සචෙ ගච්ඡති දුක්කටං;
යාචමානස්ස වා මග්ගෙ, තථෙවාදදතොපි තං.

2806.
න භුඤ්ජෙ න පිවෙ නග්ගො, න ඛාදෙ න ච සායයෙ;
න දදෙ න ච ගණ්හෙයා, න ගච්ඡෙයාපි අඤ්ජසං.

2807.
වන්දිතබ්බං න නග්ගෙන, වන්දාපෙතබ්බමෙව වා;
පරිකම්මං න කාතබ්බං, න නග්ගෙන ච කාරයෙ.

2808.
පරිකම්මෙ පටිච්ඡාදී, තිස්සො ජන්තාඝරාදිකා;

වුත්තා, වත්ථපටිච්ඡාදී, සබ්බත්ථ පන වට්ටති.

2809.

යත්ථ කත්ථචි පෙළායං, භුඤ්ජිතුං න ච වට්ටති;
එකතො භුඤ්ජතො හොති, දුක්කටං එකභාජනෙ.

2810.

එකපාවුරණා එක-ත්ථරණා වා නිපජ්ජරෙ;
එකමඤ්චෙපි වා තෙසං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2811.

න නිසීදෙය්‍ය සඞ්ඝාටි-පල්ලත්ථිකමුපාගතො;
කිඤ්චි කීළං න කීළෙය්‍ය, පලිතං න ච ගාහයෙ.

2812.

භමුකාය නලාටෙ වා, දාඨිකායපි උග්ගතං;
තාදිසං පලිතං වඤ්ඤං, ගාහාපෙතුම්පි වට්ටති.

2813.

අගිලානො සචෙ භික්ඛු, ඡත්තං ධාරෙය්‍ය දුක්කටං;
අත්තනො චීවරාදීනං, ගුත්තත්ථං පන වට්ටති.

2814.

හත්ථිසොණ්ඩං චතුක්කණ්ණං, වසනං මච්ඡවාළකං;
වෙල්ලියං තාලවණ්ටඤ්ච, නිවාසෙන්තස්ස දුක්කටං.

2815.

ගහිපාරුපනං වාපි, පාරුපන්තස්ස දුක්කටං;
නිවාසනෙ පාරුපනෙ, පරිමණ්ඩලතා මතා.

2816.

ලොකායතං න වාචෙය්‍ය, න ච තං පරියාපුණෙ;
න තිරච්ඡානවිජ්ජා වා, වාචෙතබ්බාව භික්ඛුනා.

2817.

න ච වට්ටති ධාරෙතුං, සබ්බා චාමරිබීජනී;
න චාලිම්පෙය්‍ය දායං වා, න ච ලඤ්ජෙ මුඛම්පි ච.

2818.

න වහෙ උභතොකාජං, වට්ටතන්තරකාජකං;
සීසක්ඛන්ධකටොලම්බ-භාරෙ දොසො න විජ්ජති.

2819.

අට්ඨඞ්ගුලාදිකං භික්ඛු, පච්ඡිමං චතුරඞ්ගුලා;
ඛාදතො දන්තකට්ඨඤ්ච, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2820.

රුක්ඛං නෙවාභිරූහෙය්‍ය, කිච්චෙ සතිපි පොරිසං;
ආපදාසු යථාකාමං, වට්ටතෙවාභිරූහිතුං.

2821.

ලසුණං න ච ඛාදෙය්‍ය, සචෙ නාකල්ලකො සියා;
නාරොපෙතබ්බකං බුද්ධ-වචනං අඤ්ඤථා පන.

2822.

ඛිපිතෙන ච වත්තබ්බං, ‘‘ජීවා’’ති, ගිහිනා පුන;
‘‘ජීවථා’’ති ච වුත්තෙන, ‘‘චිරං ජීවා’’ති වට්ටති.

2823.

සාමණෙරං ගහට්ඨං වා, ආකොටෙන්තස්ස දුක්කටං;
සයනෙ පුප්ඵසංකිණ්ණෙ, න වට්ටති නිපජ්ජිතුං.

2824.

ඛුරභණ්ඩං න ගණ්හෙය්‍ය, සචෙ න්හාපිතපුබ්බකො;
න ච ධාරණියා උණ්හී, සබ්බා බාහිරලොමිකා.

2825.

අඞ්ගරාගං කරොන්තස්ස, දුක්කටං සමුදීරිතං;
අකායබන්ධනස්සාපි, ගාමං පවිසතොපි ච.

2826.

ලොහජං දාරුජං සබ්බං, කප්පියං මත්තිකාමයං;
විනා සත්ථඤ්ච පත්තඤ්ච, කතකං කුම්භකාරිකං.

ඛුද්දකවත්ථුක්ඛන්ධකකථා.

සෙනාසනක්ඛන්ධකකථා

2827.

ආසන්දිකො අතික්කන්ත-පමාණොපි ච වට්ටති;
තථා පඤ්චඞ්ගපීඨම්පි, සත්තඞ්ගම්පි ච වට්ටති.

2828.

තූලොනද්ධා සරෙයෙව, මඤ්චපීඨා නිසීදිතුං;

සීසපාදූපධානඤ්ච, අගිලානස්ස වට්ටති.

2829.

සන්ථරිත්වා ගිලානස්ස, උපධානානි තත්ථ ච;
පච්චත්ථරණකං දත්වා, නිපජ්ජන්තස්ස වට්ටති.

2830.

තිරියං මුට්ඨිරතනං, හොති බිම්බොහනං මිතං;
දීඝතො ච දියඩ්ඪං වා, ද්විහත්ථන්ති **කුරුන්දියං**.

2831.

පූරිතා චොළපණ්ණුණ්ණ-තිණවාකෙහි පඤ්චහි;
භිසියො භාසිතා පඤ්ච, තූලානං ගණනාවසා.

2832.

භිසිතූලානි පඤ්චෙව, තථා තූලානි තීණිපි;
ලොමානි මිගපක්ඛීනං, ගබ්භා බිම්බොහනස්සිමෙ.

2833.

මනුස්සලොමං ලොමෙසු, පුප්ඵෙසු බකුලාදිකං;
සුද්ධං තමාලපත්තඤ්ච, පණ්ණෙසු න ච වට්ටති.

2834.

උණ්ණාදිකං පඤ්චවිධඤ්ච තූලං;
මහෙසිනා යං භිසියං පවුත්තං;
මසූරකෙ තං පන වට්ටතීති;
කුරුන්දියං අට්ඨකථාය වුත්තං.

2835.

යදෙතං තිවිධං තූලං, භිසියං තං අකප්පියං;
මිස්සං තමාලපත්තං තු, සබ්බත්ථ පන වට්ටති.

2836.

රූපං තු පුරිසිත්ථීනං, තිරච්ඡානගතස්ස වා;
කාරෙන්තස්ස කරොතො වා, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2837.

ජාතකං පන වත්ථුං වා, කාරාපෙතුං පරෙහි වා;
මාලාකම්මං ලතාකම්මං, සයං කාතුම්පි වට්ටති.

2838.

සමානාසනිකො නාම, ද්වීහි වස්සෙහි යො පන;

වුඩ්ඪො වා දහරො වාපි, වස්සෙනෙකෙන වා පන.

2839.

සමානවස්සෙ වත්තබ්බං, කිඤ්චි නාමිධ විජ්ජති;
සත්තවස්සතිවස්සෙහි, පඤ්චවස්සො නිසීදති.

2840.

ඨපෙත්වා දීඝාසනං තිණ්ණං, යං පහොති නිසීදිතුං;
එකමඤ්චෙපි පීඨෙ වා, ද්වෙ නිසීදන්ති වට්ටති.

2841.

උභතොබ්‍යඤ්ජනං ඉත්ථිං, ඨපෙත්වා පණ්ඩකං පන;
දීඝාසනෙ අනුඤ්ඤාතං, සබ්බෙහිපි නිසීදිතුං.

2842.

පුරිමිකො පච්ඡිමිකො, තථෙවන්තරමුත්තකො;
තයො සෙනාසනග්ගාහා, සම්බුද්ධෙන පකාසිතා.

2843.

පුබ්බාරුණා පාටිපදස්ස යාව;
පුනාරුණො භිජ්ජති නෙව තාව;
ඉදඤ්හි සෙනාසනගාහකස්ස;
ඛෙත්තන්ති වස්සූපගමෙ වදන්ති.

2844.

පාතොව ගාහිතෙ අඤ්ඤො, භික්ඛු සෙනාසනෙ පන;
සචෙ යාචති ආගන්ත්වා, වත්තබ්බො ගාහිතන්ති සො.

2845.

සඞ්ඝිකං අපලොකෙත්වා, ගහිතං වස්සවාසිකං;
අන්තොවස්සෙපි විබ්භන්තො, ලභතෙ තත්‍රජං සචෙ.

2846.

වුට්ඨවස්සො සචෙ භික්ඛු, කිඤ්චි ආවාසිහත්ථතො;
ගහෙත්වා කප්පියං භණ්ඩං, දත්වා තස්සත්තනො පන.

2847.

‘‘අසුකස්මිං කුලෙ මය්හං, වස්සාවාසිකචීවරං;
ගාහිතං ගණ්හ’’ඉච්චෙවං, වත්වා ගච්ඡති සො දිසං.

2848.

උප්පබ්බජති චෙ තත්ථ, ගතට්ඨානෙ, න ලබ්භති;

ගහෙතුං තස්ස සම්පත්තං, සඞ්ඝිකංයෙව තං සියා.

2849.

මනුස්සෙ සම්මුඛා තත්ථ, පටිච්ඡාපෙති චෙ පන;
සබ්බං ලභති සම්පත්තං, වස්සාවාසිකචීවරං.

2850.

ආරාමො ච විහාරො ච, වත්ථූනි දුවිධස්සපි;
භිසි බිම්බොහනං මඤ්ච-පීඨන්ති තතියං පන.

2851.

ලොහකුම්භී කටාහඤ්ච, භාණකො ලොහවාරකො;
වාසි ඵරසු කුද්දාලො, කුඨාරී ච නිඛාදනං.

2852.

වල්ලි වෙළු තිණං පණ්ණං, මුඤ්ජපබ්බජමෙව ච;
මත්තිකා දාරුභණ්ඩඤ්ච, පඤ්චමං තු යථාහ ච.

2853.

''ද්වීහි සඞ්ගහිතානි ද්වෙ, තතියං චතුසඞ්ගහං;
චතුත්ථං නවකොට්ඨාසං, පඤ්චමං අට්ඨධා මතං.

2854.

ඉති පඤ්චහි රාසීහි, පඤ්චනිම්මලලොචනො;
පඤ්චවීසවිධං නාථො, ගරුභණ්ඩං පකාසයි''.

2855.

ඉදඤ්හි පන සඞ්ඝස්ස, සන්තකං ගරුභණ්ඩකං;
විස්සජ්ජෙන්තො විභාජෙන්තො, භික්ඛු ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ.

2856.

භික්ඛුනා ගරුභණ්ඩං තු, සඞ්ඝෙන හි ගණෙන වා;
විස්සජ්ජිතමවිස්සට්ඨං, විභත්තමවිභාජිතං.

2857.

පුරිමෙසු හි තීස්වෙත්ථ, න වත්ථාගරුභණ්ඩකං;
ලොහකුම්භී කටාහො ච, ලොහභාණකමෙව ච.

2858.

තිවිධං ඛුද්දකං වාපි, ගරුභණ්ඩකමෙවිදං;
පාදගණ්හනකො ලොහ-වාරකො භාජියො මතො.

2859.
උද්ධං පන තතො ලොහ-වාරකො ගරුභණ්ඩකං;
භිඞ්කාරාදීනි සබ්බානි, ගරුභණ්ඩානි හොන්ති හි.

2860.
භාජෙතබ්බො අයොපත්තො;
තම්බායොථාලකාපි ච;
ධූමනෙත්තාදිකං නෙව;
භාජෙතබ්බන්ති දීපිතං.

2861.
අත්තනා පටිලද්ධං තං, ලොහභණ්ඩං තු කිඤ්චිපි;
න පුග්ගලිකභොගෙන, භුඤ්ජිතබ්බඤ්හි භික්ඛුනා.

2862.
කංසවට්ටකලොහානං, භාජනානිපි සබ්බසො;
න පුග්ගලිකභොගෙන, වට්ටන්ති පරිභුඤ්ජිතුං.

2863.
තිපුභණ්ඩෙපි එසෙව, නයො ඤෙයයො විභාවිනා;
න දොසො සඞ්ඝිකෙ අත්ථි, ගිහීනං සන්තකෙසු වා.

2864.
ඛීරපාසාණසම්භූතං, ගරුකං තට්ටකාදිකං;
පාදගණ්හනතො උද්ධං, ඝටකො ගරුභණ්ඩකො.

2865.
සිඞ්ගිසජ්ඣුමයං භාර-කූටජං ඵලිකුබ්භවං;
භාජනානි න වට්ටන්ති, ගිහීනං සන්තකානිපි.

2866.
වාසි භාජනියා ඛුද්දා, ගරුභණ්ඩං මහත්තරී;
තථා ඵරසු වෙජ්ජානං, සිරාවෙධනකම්පි ච.

2867.
කුඨාරි වාසි කුද්දාලො, ගරුභණ්ඩං නිඛාදනං;
සිඛරම්පි ච තෙනෙව, ගහිතන්ති පකාසිතං.

2868.
චතුරස්සමුඛං දොණි-මුඛං වඞ්කම්පි තත්ථ ච;
සදණ්ඩං ඛුද්දකං සබ්බං, ගරුභණ්ඩං නිඛාදනං.

2869.

මුට්ඨිකමධිකරණී, සණ්ඩාසො වා තුලාදිකං;
කිඤ්චි සඞ්ඝස්ස දින්නං චෙ, තං සබ්බං ගරුභණ්ඩකං.

2870.

න්හාපිතස්ස ච සණ්ඩාසො, කත්තරී ච මහත්තරී;
මහාපිප්ඵලකං තුන්න-කාරානං ගරුභණ්ඩකං.

2871.

වල්ලි සඞ්ඝස්ස දින්නා වා, තත්ථජාතාපි රක්ඛිතා;
අඩ්ඪබාහුප්පමාණාපි, ගරු වෙත්තලතාදිකා.

2872.

සුත්තවාකාදිනිබ්බත්තා, රජ්ජුකා යොත්තකානි වා;
සඞ්ඝස්ස දින්නකාලෙ තු, ගච්ඡන්ති ගරුභණ්ඩතං.

2873.

නාළිකෙරස්ස හීරෙ වා, වාකෙ වා පන කෙනචි;
වට්ටෙත්වා හි කතා එක-වට්ටාපි ගරුභණ්ඩකං.

2874.

වෙළු සඞ්ඝස්ස දින්නො වා, රක්ඛිතො තත්ථජාතකො;
අට්ඨඞ්ගුලායතො සූචි-දණ්ඩමත්තො ගරුං සියා.

2875.

ඡත්තදණ්ඩසලාකායො, දණ්ඩො කත්තරයට්ඨිපි;
පාදගණ්හනකා තෙල-නාළී භාජනියා ඉමෙ.

2876.

මුඤ්ජාදීසුපි යං කිඤ්චි, මුට්ඨිමත්තං ගරුං සියා;
තාලපණ්ණාදිමෙකම්පි, දින්නං වා තත්ථජාතකං.

2877.

අට්ඨඞ්ගුලප්පමාණොපි, ගරුකං රිත්තපොත්ථකො;
මත්තිකා පකතී වාපි, පඤ්චවණ්ණා සුධාපි වා.

2878.

සිලෙසාදීසු වා කිඤ්චි, දින්නං වා තත්ථජාතකං;
තාලපක්කපමාණං තු, ගරුභණ්ඩන්ති දීපිතං.

2879.

වල්ලිවෙළාදිකං කිඤ්චි, අරක්ඛිතමගොපිතං;

ගරුභණ්ඩං න හොතෙව, ගහෙතබ්බං යථාසුඛං.

2880.

රක්ඛිතං ගොපිතං වාපි, ගහෙතබ්බං තු ගණ්හතා;
සමකං අතිරෙකං වා, දත්වා ඵාතිකමෙව වා.

2881.

අඤ්ජනං හරිතාලඤ්ච, තථා හිඞ්ගු මනොසිලා;
භාජෙතබ්බන්ති විඤ්ඤෙය්‍යං, විඤ්ඤුනා විනයඤ්ඤුනා.

2882.

දාරුභණ්ඩෙපි යො කොචි, සූචිදණ්ඩප්පමාණකො;
අට්ඨඞ්ගුලායතො දාරු-භණ්ඩකො ගරුභණ්ඩකං.

2883.

මහාඅට්ඨකථායං තු, විභජිත්වාව දස්සිතං;
ආසන්දිකොපි සත්තඞ්ගො, භද්දපීඨඤ්ච පීඨිකා.

2884.

පීඨමෙළකපාදඤ්ච, තථාමණ්ඩකවට්ටකං;
කොච්ඡං පලාලපීඨඤ්ච, ධොවනෙ ඵලකම්පි ච.

2885.

භණ්ඩිකා මුග්ගරො චෙව, වත්ථඝට්ටනමුග්ගරො;
අම්බණම්පි ච මඤ්ජූසා, නාවා රජනදොණිකා.

2886.

උළුඞ්කොපි සමුග්ගොපි, කරණ්ඩම්පි කටච්ඡුපි;
එවමාදි තු සබ්බම්පි, සඞ්ඝිකං ගරුභණ්ඩකං.

2887.

සබ්බං දාරුමයං ගෙහ-සම්භාරං ගරුකං මතං;
භාජියං කප්පියං චම්මං, අකප්පියමභාජියං.

2888.

එළචම්මං ගරුං වුත්තං, තථෙවොදුක්ඛලාදිකං;
පෙසකාරාදිභණ්ඩඤ්ච, කසිභණ්ඩඤ්ච සඞ්ඝිකං.

2889.

තථෙවාධාරකො පත්ත-පිධානං තාලවණ්ටකං;
බීජනී පච්ඡි චඞ්කොටං, සබ්බා සම්මුඤ්ජනී ගරු.

2890.
යං කිඤ්චි භූමත්ථරණං, යො කොචි කටසාරකො;
චක්කයුත්තකයානඤ්ච, සබ්බම්පි ගරුභණ්ඩකං.

2891.
ඡත්තඤ්ච මුට්ඨිපණ්ණඤ්ච, විසාණංතුම්බභාජනං;
උපාහනාරණීධම්ම-කරණාදි ලහුං ඉදං.

2892.
හත්ථිදන්තො විසාණඤ්ච, යථාගතමතච්ඡිතං;
මඤ්චපාදාදි යං කිඤ්චි, භාජනීයමනිට්ඨිතං.

2893.
නිට්ඨිතො තච්ඡිතො වාපි, විධො හිඞ්ගුකරණ්ඩකො;
අඤ්ජනී ච සලාකායො, භාජනී උදපුඤ්ඡනී.

2894.
සබ්බං කුලාලභණ්ඩම්පි, පරිභොගාරහං පන;
පත්තඞ්ගාරකටාහඤ්ච, ධූමදානං කපල්ලිකා.

2895.
ථූපිකා දීපරුක්ඛො ච, චයනච්ඡදනිට්ඨකා;
සඞ්ඝිකං පන සබ්බම්පි, ගරුභණ්ඩන්ති දීපිතං.

2896.
පත්තො කඤ්චනකො චෙව, ථාලකං කුණ්ඩිකාපි ච;
ඝටකො ලොහභණ්ඩෙපි, කුණ්ඩිකාපි ච භාජියා.

2897.
ගරුනා ගරුභණ්ඩඤ්ච, ථාවරෙන ච ථාවරං;
සඞ්ඝස්ස පරිවත්තෙත්වා, ගණ්හිතුං පන වට්ටති.

2898.
අධොතෙන ච පාදෙන, නක්කමෙ සයනාසනං;
අල්ලපාදෙන වා භික්ඛු, තථෙව සඋපාහනො.

2899.
භූමියා නිට්ඨුහන්තස්ස, පරිකම්මකතාය වා;
පරිකම්මකතං භිත්තිං, අපස්සෙන්තස්ස දුක්කටං.

2900.
පරිකම්මකතං භූමිං, සඞ්ඝිකං මඤ්චපීඨකං;

අත්තනො සන්තකෙනෙව, පත්ථරිත්වාන කෙනචි.

2901.

නිපජ්ජිතබ්බං, සහසා, තස්ස නිද්දායතො යදි;
සරීරාවයවො කොචි, මඤ්චං ඵුසති දුක්කටං.

2902.

ලොමෙසු පන ලොමානං, ගණනායෙව දුක්කටං;
තලෙන හත්ථපාදානං, වට්ටතක්කමිතුං පන.

2903.

සහස්සග්ඝනකො කොචි, පිණ්ඩපාතො සචීවරො;
පත්තො අවස්සිකං භික්ඛුං, ලිඛිත්වා ඨපිතොපි ච.

2904.

තාදිසො පිණ්ඩපාතොව, සට්ඨිවස්සානමච්චයෙ;
උප්පන්නො සට්ඨිවස්සස්ස, ඨිතිකාය දදෙ බුධො.

2905.

උද්දෙසභත්තං භුඤ්ජිත්වා, ජාතො චෙ සාමණෙරකො;
ගහෙතුං ලභති තං පච්ඡා, සාමණෙරස්ස පාළියා.

2906.

සම්පුණ්ණවීසවස්සො යො, ස්වෙ උද්දෙසං ලභිස්සති;
අජ්ජ සො උපසම්පන්නො, අතීතා ඨිතිකා සියා.

2907.

සචෙ පන සලාකා තු, ලද්ධා භත්තං න තංදිනෙ;
ලද්ධං, පුනදිනෙ තස්ස, ගාහෙතබ්බං, න සංසයො.

2908.

උත්තරුත්තරිභඞ්ගස්ස, භත්තස්සෙකචරස්ස හි;
විසුඤ්හි ඨිතිකා කත්වා, දාතබ්බා තු සලාකිකා.

2909.

භත්තමෙව සචෙ ලද්ධං, න පනුත්තරිභඞ්ගකං;
ලද්ධමුත්තරිභඞ්ගං වා, න ලද්ධං භත්තමෙව වා.

2910.

යෙන යෙන හි යං යං තු, න ලද්ධං, තස්ස තස්ස ච;
තං තං පුනදිනෙ වාපි, ගාහෙතබ්බන්ති දීපිතං.

2911.
සඞ්ඝුද්දෙසාදිකං භත්තං, ඉදං සත්තවිධම්පි ච;
ආගන්තුකාදිභත්තඤ්ච, චතුබ්බිධමුදීරිතං.

2912.
විහාරවාරභත්තඤ්ච, නිච්චඤ්ච කුටිභත්තකං;
පන්නරසවිධං භත්තං, උද්දිට්ඨං සබ්බමෙවිධ.

2913.
පාළිමට්ඨකථඤ්චෙව, ඔලොකෙත්වා පුනප්පුනං;
සඞ්ඝිකෙ පච්චයෙ සම්මා, විභජෙය්‍ය විචක්ඛණො.

සෙනාසනක්ඛන්ධකකථා.

වත්තක්ඛන්ධකකථා

2914.
ආගන්තුකාවාසිකපිණ්ඩචාරී-;
සෙනාසනාරඤ්ඤනුමොදනාසු;
වත්තානි භත්තෙ ගමිකස්ස ජන්තා-;
ඝරෙ තථා වච්චකුටිප්පවෙසෙ.

2915.
ආචරියුපජ්ඣායකසිස්සසද්ධි-;
විහාරිවත්තානිපි සබ්බසොව;
වත්තානි වුත්තානි චතුද්දසෙව;
විසුද්ධචිත්තෙන විනායකෙන.

2916.
ආගන්තුකෙන ආරාමං, පවිසන්තෙන භික්ඛුනා;
ඡත්තං පනාපනෙතබ්බං, මුඤ්චිතබ්බා උපාහනා.

2917.
ඔගුණ්ඨනං න කාතබ්බං, සීසෙ චීවරමෙව වා;
න හි තෙන ච ධොතබ්බා, පාදා පානීයවාරිනා.

2918.
වන්දිතබ්බාව පුච්ඡිත්වා, විහාරෙ වුඩ්ඪභික්ඛුනො;
කාලෙ සෙනාසනං තෙන, පුච්ඡිතබ්බඤ්ච භික්ඛුනා.

2919.
වච්චට්ඨානඤ්ච පස්සාව-ට්ඨානං පානීයමෙව ච;

පරිභොජනීයං සඞ්ඝ-කතිකං ගොචරාදිකං.

2920.

වුඩ්ඪමාගන්තුකං දිස්වා, භික්ඛුනාවාසිකෙනපි;
පත්තං පටිග්ගහෙතබ්බං, පච්චුග්ගන්ත්වාන චීවරං.

2921.

ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, තස්ස පාදොදකම්පි ච;
උපනික්ඛිපිතබ්බඤ්ච, පුච්ඡිතබ්බඤ්ච වාරිනා.

2922.

වන්දෙයොා පඤ්ඤපෙතබ්බං, තස්ස සෙනාසනම්පි ච;
අජ්ඣාවුත්ථමවුත්ථං වා, ගොචරාගොචරම්පි ච.

2923.

වච්චට්ඨානඤ්ච පස්සාව-ට්ඨානං සෙක්ඛකුලානි ච;
පවෙසෙ නික්ඛමෙ කාලො, වත්තබ්බො පානියාදිකං.

2924.

සචෙ සො නවකො හොති;
ආගතාගන්තුකො යථා;
නිසින්නෙනෙව තෙනස්ස;
සබ්බමාවාසිභික්ඛුනා.

2925.

''අත්‍ර පත්තං ඨපෙහීති, නිසීදාහීදමාසනං'';
ඉච්චෙවං පන වත්තබ්බං, දෙය්‍යං සෙනාසනම්පි ච.

2926.

දාරුමත්තිකභණ්ඩානි, ගන්තුකාමෙන භික්ඛුනා;
ගන්තබ්බං පටිසාමෙත්වා, ථකෙත්වාවසථම්පි ච.

2927.

ආපුච්ඡිත්වාපි ගන්තබ්බං, භික්ඛුනා සයනාසනං;
පුච්ඡිතබ්බෙ අසන්තෙපි, ගොපෙත්වා වාපි සාධුකං.

2928.

සහසා පවිසෙ නාපි, සහසා න ච නික්ඛමෙ;
නාතිදූරෙ නච්චාසන්නෙ, ඨාතබ්බං පිණ්ඩචාරිනා.

2929.

වාමහත්ථෙන සඞ්ඝාටිං, උච්චාරෙත්වාථ භාජනං;

දක්ඛිණෙන පණාමෙත්වා, භික්ඛං ගණ්හෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

2930.

සූපං වා දාතුකාමාති, සල්ලක්ඛෙය්‍ය මුහුත්තකං;
ඔලොකෙය්‍යන්තරා භික්ඛු, න භික්ඛාදායිකාමුඛං.

2931.

පානීයාදි පනානෙය්‍යං, භික්ඛුනාරඤ්ඤකෙනපි;
නක්ඛත්තං තෙන යොගො ච, ජානිතබ්බා දිසාපි ච.

2932.

වච්චපස්සාවතිත්ථානි, භවන්ති පටිපාටියා;
කරොන්තස්ස යථාවුඩ්ඪං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2933.

සහසා උබ්භජිත්වා වා, න ච වච්චකුටිං විසෙ;
උක්කාසිත්වා බහි ඨත්වා, පවිසෙ සණිකං පන.

2934.

වච්චං න නිත්ථුනන්තෙන, කාතබ්බං පන භික්ඛුනා;
ඛාදතො දන්තකට්ඨං වා, කරොතො හොති දුක්කටං.

2935.

වච්චං පන න කාතබ්බං, බහිද්ධා වච්චදොණියා;
පස්සාවොපි න කාතබ්බො, බහි පස්සාවදොණියා.

2936.

ඛරෙන නාවලෙඛෙය්‍ය, න කට්ඨං වච්චකූපකෙ;
ඡඩ්ඩෙය්‍ය න ච පාතෙය්‍ය, ඛෙළං පස්සාවදොණියා.

2937.

පාදුකාසු ඨිතොයෙව, උබ්භජෙය්‍ය විචක්ඛණො;
පටිච්ඡාදෙය්‍ය තත්ථෙව, ඨත්වා නික්ඛමනෙ පන.

2938.

නාචමෙය්‍ය සචෙ වච්චං, කත්වා යො සලිලෙ සති;
තස්ස දුක්කටමුද්දිට්ඨං, මුනිනා මොහනාසිනා.

2939.

සසද්දං නාචමෙතබ්බං, කත්වා චපු චපූති ච;
ආචමිත්වා සරාවෙපි, සෙසෙතබ්බං න තූදකං.

2940.
උභතම්පි අධොවිත්වා, නික්ඛමන්තස්ස දුක්කටං;
උක්ලාපාපි සචෙ හොන්ති, සොධෙතබ්බං අසෙසතො.

2941.
අවලෙඛනකට්ඨෙන, පූරො චෙ පීඨරො පන;
ඡඩ්ඩෙය්‍ය කුම්භි රිත්තා චෙ, කුම්භිං පූරෙය්‍ය වාරිනා.

2942.
අනජ්ඣිට්ඨො හි වුඩ්ඪෙන, පාතිමොක්ඛං න උද්දිසෙ;
ධම්මං න ච භණෙ, පඤ්හං, න පුච්ඡෙය්‍ය න විස්සජෙ.

2943.
ආපුච්ඡිත්වා කථෙන්තස්ස, වුඩ්ඪං වුඩ්ඪතරාගමෙ;
පුන ආපුච්ඡනෙ කිච්චං, නත්ථීති පරිදීපිතං.

2944.
වුඩ්ඪෙනෙකවිහාරස්මිං, සද්ධිං විහරතා පන;
අනාපුච්ඡා හි සජ්ඣායො, න කාතබ්බො කදාචිපි.

2945.
උද්දෙසොපි න කාතබ්බො, පරිපුච්ඡාය කා කථා;
න ච ධම්මො කථෙතබ්බො, භික්ඛුනා ධම්මචක්ඛුනා.

2946.
න දීපො විජ්ඣාපෙතබ්බො, කාතබ්බො වා න චෙව සො;
වාතපානකවාටානි, ථකෙය්‍ය විවරෙය්‍ය නො.

2947.
චඞ්කමෙ චඞ්කමන්තො ච, වුඩ්ඪතො පරිවත්තයෙ;
තම්පි චීවරකණ්ණෙන, කායෙන න ච ඝට්ටයෙ.

2948.
පුරතො නෙව ථෙරානං, න්හායෙය්‍ය න පනූපරි;
උත්තරං ඔතරන්තානං, දදෙ මග්ගං, න ඝට්ටයෙ.

2949.
වත්තං අපරිපූරෙන්තො, න සීලං පරිපූරති;
අසුද්ධසීලො දුප්පඤ්ඤො, චිත්තෙකග්ගං න වින්දති.

2950.
වික්ඛිත්තචිත්තොනෙකග්ගො, සද්ධම්මං න ච පස්සති;

අපස්සමානො සද්ධම්මං, දුක්ඛා න පරිමුච්චති.

2951.

තස්මා හි වත්තං පූරෙය්‍ය, ජිනපුත්තො විචක්ඛණො;
ඔවාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස, කත්වා නිබ්බානමෙහිති.

වත්තක්ඛන්ධකකථා.

භික්ඛුනික්ඛන්ධකකථා

2952.

කායං ඌරුං ථනං වාපි, විවරිත්වාන භික්ඛුනී;
අත්තනො අඞ්ගජාතං වා, භික්ඛුස්ස න ච දස්සයෙ.

2953.

භික්ඛුනා සහ යං කිඤ්චි, සම්පයොජෙන්තියාපි ච;
තතො භාසන්තියා භික්ඛුං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2954.

න ච භික්ඛුනියා දීඝං, ධාරෙය්‍ය කායබන්ධනං;
තෙනෙව කායබන්ධෙන, ථනපට්ටෙන වා පන.

2955.

විලීවෙන ච පට්ටෙන, චම්මපට්ටෙන වා තථා;
දුස්සපට්ටෙන වා දුස්ස-වෙණියා දුස්සවට්ටියා.

2956.

න ඵාසුකා නමෙතබ්බා, දුක්කටං තු නමෙන්තියා;
න සංඝාපෙය්‍ය සමණී, ජඝනං අට්ඨිකාදිනා.

2957.

හත්ථං වා හත්ථකොච්ඡං වා, පාදං වා මුඛමූරුකං;
කොට්ටාපෙති සචෙ තස්සා, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2958.

න මුඛං ලිම්පිතබ්බං තු, න චුණ්ණෙතබ්බමෙව ච;
මනොසිලාය වාපත්ති, මුඛං ලඤ්ජන්තියා සියා.

2959.

අඞ්ගරාගො න කාතබ්බො, මුඛරාගොපි වා තථා;
අවඞ්ගං න ච කාතබ්බං, න කාතබ්බං විසෙසකං.

2960.

පටුන

ඔලොකනකතො රාගා, ඔලොකෙතුං න වට්ටති;
ඨාතබ්බං න ච සාලොකෙ, සනච්චං න ච කාරයෙ.

2961.
දුක්කටං මුනිනා වුත්තං, ගණිකං වුට්ඨපෙන්තියා;
සුරං වා පන මංසං වා, පණ්ණං වා වික්කිණන්තියා.

2962.
වඩ්ඪිං වාපි වණිජ්ජං වා, පයොජෙතුං න වට්ටති;
තිරීටං කඤ්චුකං වාපි, යදි ධාරෙති දුක්කටං.

2963.
දාසො වා පන දාසී වා, තථා කම්මකරොපි වා;
න චෙවුපට්ඨපෙතබ්බො, තිරච්ඡානගතොපි වා.

2964.
න ච භික්ඛුනියා සබ්බ-නීලාදිං පන චීවරං;
ධාරෙතබ්බං, න ධාරෙය්‍ය, සබ්බං නමතකම්පි ච.

2965.
පටිච්ඡන්නාපටිච්ඡන්නං, ඡින්නං වාච්ඡින්නමෙව වා;
පුරිසබ්‍යඤ්ජනං සබ්බං, ඔලොකෙතුං න වට්ටති.

2966.
දූරතොව ච පස්සිත්වා, භික්ඛුං භික්ඛුනියා පන;
මග්ගො තස්ස පදාතබ්බො, ඔක්කමිත්වාන දූරතො.

2967.
භික්ඛුං පන ච පස්සිත්වා, පත්තං භික්ඛං චරන්තියා;
නීහරිත්වා තමුක්කුජ්ජං, දස්සෙතබ්බං තු භික්ඛුනො.

2968.
සංවෙල්ලිකඤ්ච කාතුං වා, ධාරෙතුං කටිසුත්තකං;
උතුකාලෙ අනුඤ්ඤාතං, උතුනීනං මහෙසිනා.

2969.
ඉත්ථිපොසයුතං යානං, හත්ථවට්ටකමෙව වා;
පාටඞ්කී ච ගිලානාය, වට්ටතෙවාභිරූහිතුං.

2970.
ගරුධම්මෙ ඨිතායාපි, මානත්තං තු චරන්තියා;
සම්මන්නිත්වා පදාතබ්බා, දුතියා පන භික්ඛුනී.

2971.

යස්සා පබ්බජ්ජකාලෙ තු, ගබ්භො වුට්ඨාති ඉත්ථියා;
පුත්තො යදි ච තස්සාපි, දාතබ්බා දුතියා තථා.

2972.

මාතා ලභති පායෙතුං, භොජෙතුං පුත්තමත්තනො;
මණ්ඩෙතුම්පි උරෙ කත්වා, සෙතුං ලභති සා පන.

2973.

ඨපෙත්වා සහසෙය්‍යං තු, තස්මිං දුතියිකාය හි;
පුරිසෙසු යථාඤ්ඤෙසු, වත්තිතබ්බං තථෙව ච.

2974.

විබ්භමෙනෙව සා හොති, යස්මා ඉධ අභික්ඛුනී;
තස්මා භික්ඛුනියා සික්ඛා-පච්චක්ඛානං න විජ්ජති.

2975.

විබ්භන්තාය යථා තස්සා, පුන නත්ථූපසම්පදා;
ගතාය තිත්ථායතනං, තථා නත්ථූපසම්පදා.

2976.

ඡෙදනං නඛකෙසානං, පුරිසෙහි ච වන්දනං;
වණස්ස පරිකම්මම්පි, සාදිතුං පන වට්ටති.

2977.

න වච්චකුටියා වච්චො, කාතබ්බො යාය කායචි;
හෙට්ඨාපි විවටෙ උද්ධං, පටිච්ඡන්නෙපි වට්ටති.

2978.

න ච වට්ටති සබ්බත්ථ, පල්ලඞ්කෙන නිසීදිතුං;
ගිලානායඩ්ඪපල්ලඞ්කං, වට්ටතීති පකාසිතං.

2979.

න ච භික්ඛුනියාරඤ්ඤෙ, වත්ථබ්බං තු කථඤ්චන;
අතිත්ථෙ නරතිත්ථෙ වා, න්හායිතුං න ච වට්ටති.

2980.

සමණී ගන්ධචුණ්ණෙන, යා ච වාසිතමත්තියා;
න්හායෙය්‍ය පටිසොතෙ වා, තස්සා ආපත්ති දුක්කටං.

2981.

‘‘ත්වංයෙව පරිභුඤ්ජා’’ති, පරිභොගත්ථමත්තනො;

දින්නං අභුත්වා අඤ්ඤස්ස, දෙන්තියා පන දුක්කටං.

2982.

සබ්බං පටිග්ගහාපෙත්වා, භික්ඛූහි පරිභුඤ්ජිතුං;
අසන්තෙනුපසම්පන්නෙ, භික්ඛුනීනං තු වට්ටති.

භික්ඛුනික්ඛන්ධකකථා.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ ඛන්ධකකථා නිට්ඨිතා.

චතුබ්බිධකම්මකථා

2983.

චත්තාරිමානි කම්මානි, අපලොකනසඤ්ඤිතං;
ඤත්ති ඤත්තිදුතියඤ්ච, කම්මං ඤත්තිචතුත්ථකං.

2984.

අපලොකනකම්මං තු, පඤ්ච ඨානානි ගච්ඡති;
ඤත්තිකම්මං නවට්ඨානං, දුතියං සත්ත ගච්ඡති.

2985.

තථා ඤත්තිචතුත්ථම්පි, සත්ත ඨානානි ගච්ඡති;
නිස්සාරණඤ්ච ඔසාරො, භණ්ඩුකං බ්‍රහ්මදණ්ඩකො.

2986.

අපලොකනකම්මඤ්හි, කම්මලක්ඛණපඤ්චමං;
නිස්සාරණඤ්ච ඔසාරං, සමණුද්දෙසතො වදෙ.

2987.

භණ්ඩුකං පබ්බජන්තෙන, ඡන්නෙන **බ්‍රහ්මදණ්ඩකං**;
අඤ්ඤස්සපි ච කාතබ්බො, තථාරූපස්ස භික්ඛුනො.

2988.

සබ්බො සන්නිපතිත්වාන, ආපුච්ඡිත්වාන සබ්බසො;
චීවරාදිපරික්ඛාරං, සඞ්ඝො යං දෙති තස්ස හි.

2989.

තික්ඛත්තුං අපලොකෙත්වා, භික්ඛූනං රුචියා පන;
එවං සඞ්ඝස්ස දානං තු, හොති තං **කම්මලක්ඛණං**.

2990.

නිස්සාරණමථොසාරො, උපොසථපවාරණා;

සම්මුති චෙව දානඤ්ච, පටිග්ගාහො ච සත්තමො.

2991.

පච්චුක්කඩ්ඪනතා චෙව, අට්ඨමී පරිකිත්තිතා;
කම්මස්ස ලක්ඛණඤ්චාති, නව ඨානානි ඤත්තියා.

2992.

විනිච්ඡයෙ අසම්පත්තෙ, ථෙරස්සාවිනයඤ්ඤුනො;
තස්ස නිස්සාරණා වුත්තා, යා සා **නිස්සාරණා**ති හි.

2993.

උපසම්පදාපෙක්ඛස්ස, ආගච්ඡො**සාරණා**ති සා;
උපොසථවසෙනාපි, **පවාරණ**වසෙනපි.

2994.

ඤත්තියා ඨපිතත්තා හි, ඤත්තිකම්මානිමෙ දුවෙ;
''උපසම්පදාපෙක්ඛඤ්හි, අනුසාසෙය්‍යාහ''න්ති ච.

2995.

''ඉත්ථන්නාමමහං භික්ඛුං, පුච්ඡෙය්‍යං විනය''න්ති ච;
එවමාදිපවත්තා හි, එදිසා ඤත්ති **සම්මුති**.

2996.

නිස්සට්ඨචීවරාදීනං, දානං **''දාන''**න්ති වුච්චති;
ආපත්තීනං පටිග්ගාහො, **''පටිග්ගාහො''**ති වුච්චති.

2997.

පච්චුක්කඩ්ඪනතා නාම, පවාරුක්කඩ්ඪනා මතා;
''ඉමං උපොසථං කත්වා, කාලෙ පවාරයාමී''ති.

2998.

තිණවත්ථාරකෙ සබ්බ-පඨමා ඤත්ති චෙතරා;
කම්මලක්ඛණමෙතන්ති, නව ඨානානි ඤත්තියා.

2999.

ඤත්තිදුතියකම්මම්පි, සත්ත ඨානානි ගච්ඡති;
නිස්සාරණමථොසාරං, සම්මුතිං දානමෙව ච.

3000.

උද්ධාරං දෙසනං කම්ම-ලක්ඛණං පන සත්තමං;
පත්තනික්කුජ්ජනාදී තු, **නිස්සාරොසාරණා** මතා.

3001.

සම්මුති නාම සීමාදි, සා පඤ්චදසධා මතා;
දානං කඨිනවත්ථස්ස, **දානං** මතකවාසසො.

3002.

කඨිනස්සන්තරුබ්භාරො, **‘‘උබ්භාරො’’**ති පවුච්චති;
දෙසනා කුටිවත්ථුස්ස, විහාරස්ස ච වත්ථුනො.

3003.

තිණවත්ථාරකම්මෙ ච, මොහාරොපනතාදිසු;
කම්මවාචාවසෙනෙත්ථ, **කම්මලක්ඛණතා** මතා.

3004.

ඉති ඤත්තිදුතියස්ස, ඉමෙ සත්ත පකාසිතා;
තථා ඤත්තිචතුත්ථම්පි, සත්ත ඨානානි ගච්ඡති.

3005.

නිස්සාරණමථොසාරං, සම්මුතිං දානනිග්ගහං;
සමනුභාසනඤ්චෙව, සත්තමං කම්මලක්ඛණං.

3006.

සත්තන්නං තජ්ජනාදීනං, කම්මානං කරණං පන;
නිස්සාරණාථ පස්සද්ධි, තෙසං **ඔසාරණා** මතා.

3007.

ඔවාදො භික්ඛුනීනං තු, **සම්මුතී**ති පකාසිතා;
මානත්තපරිවාසානං, දානං **‘‘දාන’’**න්ති වුච්චති.

3008.

පුන මූලාපටික්කස්සො, **‘‘නිග්ගහො’’**ති පවුච්චති;
උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා, අට්ඨ යාවතතීයකා.

3009.

අරිට්ඨො චණ්ඩකාළී ච, එකාදස භවන්තිමෙ;
ඉමෙසං තු වසා ඤෙය්‍යා, දසෙකා **සමනුභාසනා**.

3010.

උපසම්පදකම්මඤ්ච, කම්මමබ්භානසඤ්ඤිතං;
ඉදං ඤත්තිචතුත්ථෙ තු, සත්තමං **කම්මලක්ඛණං**.

3011.

අපලොකනකම්මඤ්චා-පලොකෙත්වාව කාරයෙ;

ඤත්තියා දුතියෙනාපි, චතුත්ථෙන න කාරයෙ.

3012.

ඤත්තිදුතියකම්මානි, ලහුකානත්ථි කානිචි;
කාතබ්බානපලොකෙත්වා, සබ්බා සම්මුතියො සියුං.

3013.

සෙසානි අපලොකෙත්වා, කාතුං පන න වට්ටති;
යථාවුත්තනයෙනෙව, තෙන තෙනෙව කාරයෙ.

චතුබ්බිධකම්මකථා.

කම්මවිපත්තිකථා

3014.

වත්ථුතො ඤත්තිතො චෙව, අනුස්සාවනසීමතො;
පරිසතොති පඤ්චෙව, කම්මදොසා පකාසිතා.

3015.

සම්මුඛාකරණීයං යං, තං කරොති අසම්මුඛා;
කම්මං වත්ථුවිපන්නං තං, අධම්මන්ති පවුච්චති.

3016.

අසම්මුඛාකරණීයානි, අට්ඨෙව ච භවන්ති හි;
පත්තනික්කුජ්ජනඤ්චෙව, පත්තස්සුක්කුජ්ජනම්පි ච.

3017.

පකාසනීයකම්මඤ්ච, සෙක්ඛඋම්මත්තසම්මුති;
අවන්දියො තථා බ්‍රහ්ම-දණ්ඩො දූතූපසම්පදා.

3018.

ඉමානට්ඨ ඨපෙත්වාන, සෙසානි පන සබ්බසො;
සම්මුඛාකරණීයානි, කම්මානි සුගතොබ්‍රවි.

3019.

ඤත්තිතො පන පඤ්චෙව, විපජ්ජනනයා මතා;
න පරාමසති වත්ථුඤ්ච, සඞ්ඝං පුග්ගලමෙව වා.

3020.

න පරාමසති ඤත්තිං වා, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති වා;
පඤ්චහෙතෙහි කම්මානි, ඤත්තිතොව විපජ්ජරෙ.

3021.

අනුස්සාවනතො පඤ්ච, කම්මදොසා පකාසිතා;
න පරාමසති වත්ථුං වා, සඞ්ඝං පුග්ගලමෙව වා.

3022.
භාපෙති සාවනං වාපි, සාවෙතසමයෙපි වා;
එවං පන විපජ්ජන්ති, අනුස්සාවනතොපි ච.

3023.
එකාදසහි සීමාහි, සීමතො කම්මදොසතා;
වුත්තා උපොසථෙ තාව, ඛන්ධකෙ සබ්බසො මයා.

3024.
චතුවග්ගෙන කාතබ්බෙ, කම්මප්පත්තා අනාගතා;
ඡන්දො ච න පනානීතො, පටික්කොසන්ති සම්මුඛා.

3025.
එවං තිවඞ්ගිකො දොසො, පරිසාය වසා සියා;
ආගතා කම්මපත්තා ච, ඡන්දො ච න පනාගතො.

3026.
සම්මුඛා පටිසෙධෙන්ති, දුතියෙ චතුවග්ගිකෙ;
ආගතා කම්මපත්තා ච, ඡන්දොපි ච සමාහටො.

3027.
පටික්කොසොව එත්ථත්ථි, තතියෙ චතුවග්ගිකෙ;
එවං පඤ්චාදිවග්ගෙසු, සඞ්ඝෙසු තිවිධෙසුපි.

3028.
චතුත්ථිකා සියුං දොසා, දස ද්වෙ පරිසාවසා;
එවං ද්වාදසධා එත්ථ, කම්මානි හි විපජ්ජරෙ.

කම්මවිපත්තිකථා.

සෙදමොචනකථා

ක.

සොළසපරිවාරස්ස, පරිවාරස්ස සාදරා;
සුණාථ නිපුණෙ පඤ්හෙ, ගූළ්හත්ථෙ භණතො මම.

ඛ.

දිවාපජ්ජති නො රත්තිං, රත්තිංයෙව ච නො දිවා;

කථඤ්ච පටිග්ගණ්හන්තො, න ගණ්හන්තො කථං පන.

ග.

ඡින්දන්තස්ස සියාපත්ති, තථෙවාඡින්දතොපි ච;
ඡාදෙන්තස්ස තථාපත්ති-න ඡාදෙන්තස්ස භික්ඛුනො.

ඝ.

කා චාපත්ති සමාපත්ති-ලාභිනොයෙව භික්ඛුනො;
අසමාපත්තිලාභිස්ස, කා ච නාමස්ස සා භවෙ.

ඞ.

ගරුකං භණතො සච්චං, අලිකං භණතො සියුං;
ලහුං සච්චං භණන්තස්ස, මුසා ච භණතො ගරුං.

ච.

පවිසන්තො ච ආරාමං, ආපජ්ජති න නික්ඛමං;
නික්ඛමන්තොව ආපත්ති, න චෙව පවිසං පන;

ඡ.

සමාදියන්තො අසමාදියන්තො;
අනාදියන්තොපි ච ආදියන්තො;
දෙන්තො අදෙන්තොපි සියා සදොසො;
තථා කරොන්තොපි ච නො කරොන්තො.

ජ.

ආපජ්ජති ච ධාරෙන්තො, අධාරෙන්තො තථෙව ච;
ද්වින්නං මාතා පිතා සාව, කථං හොති? භණාහි මෙ.

ඣ.

උභතොබ්‍යඤ්ජනා ඉත්ථී, ගබ්භං ගණ්හාති අත්තනා;
ගණ්හාපෙති පරං ගබ්භං, තස්මා මාතාපිතා ච සා.

ඤ.

ගාමෙ වා යදි වාරඤ්ඤෙ, යං පරෙසං මමායිතං;
න හරන්තොව තං ථෙය්‍යා, කථං පාරාජිකො භවෙ;

ට.

ථෙය්‍යසංවාසකො එසො, ලිඞ්ගසංවාසථෙනකො;
පරභණ්ඩං අගණ්හන්තො, තෙන හොති පරාජිතො.

ය.

නාරිං රූපවතිං භික්ඛු, රත්තචිත්තො අසඤ්ඤතො;
මෙථුනං තාය කත්වාපි, න සො පාරාජිකො කථං;

ඩ.

අච්ඡරාසදිසං නාරිං, සුපිනන්තෙන පස්සති;
තාය මෙථුනසංයොගෙ, කතෙපි න භවිස්සති.

ඪ.

බහිද්ධා ගෙහතො භික්ඛු, ඉත්ථී ගබ්භන්තරං ගතා;
ඡිද්දං ගෙහස්ස නෙවත්ථි, කථං මෙථුනතො චුතො;

ණ.

අන්තොදුස්සකුටිට්ඨෙන, මාතුගාමෙන මෙථුනං;
සන්ථතාදිවසෙනෙව, කත්වා හොති පරාජිතො.

ත.

සුත්තෙ ච විනයෙයෙව, ඛන්ධකෙ සානුලොමිකෙ;
සබ්බත්ථ නිපුණා ධීරා, ඉමෙ පඤ්හෙ භණන්ති තෙ.

ථ.

ඛන්ධකෙ පරිවාරෙ ච, විනයෙ සානුලොමිකෙ;
ආදරො කරණීයොව, පටුභාවං පනිච්ඡිතා.

සෙදමොචනකථා.

පකිණ්ණකවිනිච්ඡයකථා

3029.
ඡත්තං පණ්ණමයං කිඤ්චි, බහි අන්තො ච සබ්බසො;
පඤ්චවණ්ණෙන සුත්තෙන, සිබ්බිතුං න ච වට්ටති.

3030.
ඡින්දිතුං අඩ්ඪචන්දං වා, පණ්ණෙ මකරදන්තකං;
ඝටකං වාළරූපං වා, ලෙඛා දණ්ඩෙ න වට්ටති.

3031.

සිබ්බිතුං එකවණ්ණෙන, ඡත්තං සුත්තෙන වට්ටති;
ථිරත්ථං, පඤ්චවණ්ණානං, පඤ්ජරං වා විනන්ධිතුං.

3032.

සටකං වාළරූපං වා, ලෙඛා වා පන කෙවලා;
භින්දිත්වා වාපි සංසිත්වා, ධාරෙතුං පන වට්ටති.

3033.

අභිඡත්තකසණ්ඨානං, දණ්ඩබුන්දම්හි වට්ටති;
උක්කිරිත්වා කතා ලෙඛා, බන්ධනත්ථාය වට්ටති.

3034.

නානාවණ්ණෙහි සුත්තෙහි, මණ්ඩනත්ථාය චීවරං;
සමං සතපදාදීනං, සිබ්බිතුං න ච වට්ටති.

3035.

පත්තස්ස පරියන්තෙ වා, තථා පත්තමුඛෙපි වා;
වෙණිං සඞ්ඛලිකං වාපි, කරොතො හොති දුක්කටං.

3036.

පට්ටම්පි ගණ්ඨිපාසානං, අට්ඨකොණාදිකංවිධිං;
තත්ථග්ඝියගදාරූපං, මුග්ගරාදිං කරොන්ති ච.

3037.

තත්ථ කක්කටකක්ඛීනි, උට්ඨාපෙන්ති න වට්ටති;
සුත්තා ච පිළකා තත්ථ, දුවිඤ්ඤෙය්‍යාව දීපිතා.

3038.

චතුකොණාව වට්ටන්ති, ගණ්ඨිපාසකපට්ටකා;
කණ්ණකොණෙසු සුත්තානි, රත්තෙ ඡින්දෙය්‍ය චීවරෙ.

3039.

සූචිකම්මවිකාරං වා, අඤ්ඤං වා පන කිඤ්චිපි;
චීවරෙ භික්ඛුනා කාතුං, කාරාපෙතුං න වට්ටති.

3040.

යො ච පක්ඛිපති භික්ඛු චීවරං;
කඤ්ජිපිට්ඨබලිඅල්ලිකාදිසු;
වණ්ණමට්ඨමභිපත්ථයං පරං;
තස්ස නත්ථි පන මුත්ති දුක්කටා.

3041.

සූචිහත්ථමලාදීනං, කරණෙ චීවරස්ස ච;
තථා කිලිට්ඨකාලෙ ච, ධොවනත්ථං තු වට්ටති.

3042.

රජනෙ පන ගන්ධං වා, තෙලං වා ලාඛමෙව වා;
කිඤ්චි පක්ඛිපිතුං තත්ථ, භික්ඛුනො න ච වට්ටති.

3043.

සඞ්ඛෙන මණිනා වාපි, අඤ්ඤෙනපි ච කෙනචි;
චීවරං න ච ඝට්ටෙය්‍ය, සංසිතබ්බං න දොණියා.

3044.

චීවරං දොණියං කත්වා, නාපි ඝට්ටෙය්‍ය මුට්ඨිනා;
රත්තං පහරිතුං කිඤ්චි, හත්ථෙහෙව ච වට්ටති.

3045.

ගණ්ඨිකෙ පන ලෙඛා වා, පිළකා වා න වට්ටති;
කප්පබින්දුවිකාරො වා, පාළිකණ්ණිකභෙදතො.

3046.

ථාලකස්ස ච පත්තස්ස, බහි අන්තොපි වා පන;
ආරග්ගෙන කතා ලෙඛා, න ච වට්ටති කාචිපි.

3047.

ආරොපෙත්වා භමං පත්තං, මජ්ජිත්වා චෙ පචන්ති ච;
‘‘මණිවණ්ණං කරිස්සාම’’, ඉති කාතුං න වට්ටති.

3048.

පත්තමණ්ඩලකෙ කිඤ්චි, භිත්තිකම්මං න වට්ටති;
න දොසො කොචි තත්ථස්ස, කාතුං මකරදන්තකං.

3049.

න ධම්මකරණච්ඡත්තෙ, ලෙඛා කාචිපි වට්ටති;
කුච්ඡියං වා ඨපෙත්වා තං, ලෙඛං තු මුඛවට්ටියං.

3050.

සුත්තං වා දිගුණං කත්වා, කොට්ටෙන්ති ච තහිං තහිං;
කායබන්ධනසොභත්ථං, තං න වට්ටති භික්ඛුනො.

3051.

දසාමුඛෙ දළ්හත්ථාය, ද්වීසු අන්තෙසු වට්ටති;

මාලාකම්මලතාකම්ම-චිත්තිකම්පි න වට්ටති.

3052.
අක්ඛීනි තත්ථ දස්සෙත්වා, කොට්ටිතෙ පන කා කථා;
කක්කටක්ඛීනි වා තත්ථ, උට්ඨාපෙතුං න වට්ටති.

3053.
සටං දෙඩ්ඩුභසීසං වා, මකරස්ස මුඛම්පි වා;
විකාරරූපං යං කිඤ්චි, න වට්ටති දසාමුඛෙ.

3054.
උජුකං මච්ඡකණ්ටං වා, මට්ඨං වා පන පට්ටිකං;
ඛජ්ජූරිපත්තකාකාරං, කත්වා වට්ටති කොට්ටිතං.

3055.
පට්ටිකා සූකරන්තන්ති, දුවිධං කායබන්ධනං;
රජ්ජුකා දුස්සපට්ටාදි, සබ්බං තස්සානුලොමිකං.

3056.
මුරජං මද්දවීණඤ්ච, දෙඩ්ඩුභඤ්ච කලාබුකං;
රජ්ජුයො න ච වට්ටන්ති, පුරිමා ද්වෙදසා සියුං.

3057.
දසා පාමඞ්ගසණ්ඨානා, නිද්දිට්ඨා කායබන්ධනෙ;
එකා ද්විතිචතස්සො වා, වට්ටන්ති න තතො පරං.

3058.
එකරජ්ජුමයං වුත්තං, මුනිනා කායබන්ධනං;
තඤ්ච පාමඞ්ගසණ්ඨානං, එකම්පි ච න වට්ටති.

3059.
රජ්ජුකෙ එකතො කත්වා, බහූ එකාය රජ්ජුයා;
නිරන්තරඤ්හි වෙඨෙත්වා, කතං වට්ටති බන්ධිතුං.

3060.
දන්තකට්ඨවිසාණට්ඨි-ලොහවෙළුනළබ්භවා;
ජතුසඞ්ඛමයාසුත්ත-ඵලජා විධකා මතා.

3061.
කායබන්ධනවිධෙපි, විකාරො න ච වට්ටති;
තත්ථ තත්ථ පරිච්ඡෙද-ලෙඛාමත්තං තු වට්ටති.

3062.

මාලාකම්මලතාකම්ම-නානාරූපවිචිත්තිතා;
න ච වට්ටති භික්ඛූනං, අඤ්ජනී ජනරඤ්ජනී.

3063.

තාදිසං පන සංසිත්වා, වෙඨෙත්වා සුත්තකෙන වා;
වළඤ්ජන්තස්ස භික්ඛුස්ස, න දොසො කොචි විජ්ජති.

3064.

වට්ටා වා චතුරස්සා වා, අට්ඨංසා වාපි අඤ්ජනී;
වට්ටතෙවාති නිද්දිට්ඨා, වණ්ණමට්ඨා න වට්ටති.

3065.

තථාඤ්ජනිසලාකාපි, අඤ්ජනිථවිකාය ච;
නානාවණ්ණෙහි සුත්තෙහි, චිත්තකම්මං න වට්ටති.

3066.

එකවණ්ණෙන සුත්තෙන, සිපාටිං යෙන කෙනචි;
යං කිඤ්චි පන සිබ්බෙත්වා, වළඤ්ජන්තස්ස වට්ටති.

3067.

මණිකං පිළකං වාපි, පිප්ඵලෙ ආරකණ්ටකෙ;
ඨපෙතුං පන යං කිඤ්චි, න ච වට්ටති භික්ඛුනො.

3068.

දණ්ඩකෙපි පරිච්ඡෙද-ලෙඛාමත්තං තු වට්ටති;
වලිත්වා ච නඛච්ඡෙදං, කරොන්තීති හි වට්ටති.

3069.

උත්තරාරණියං වාපි, ධනුකෙ පෙල්ලදණ්ඩකෙ;
මාලාකම්මාදි යං කිඤ්චි, වණ්ණමට්ඨං න වට්ටති.

3070.

සණ්ඩාසෙ දන්තකට්ඨානං, තථා ඡෙදනවාසියා;
ද්වීසු පස්සෙසු ලොහෙන, බන්ධිතුං පන වට්ටති.

3071.

තථා කත්තරදණ්ඩෙපි, චිත්තකම්මං න වට්ටති;
වට්ටලෙඛාව වට්ටන්ති, එකා වා ද්වෙපි හෙට්ඨතො.

3072.

විසාණෙ නාළියං වාපි, තථෙවාමණ්ඩසාරකෙ;

තෙලභාජනකෙ සබ්බං, වණ්ණමට්ඨං තු වට්ටති.

3073.

පානීයස්ස උළුඞ්කෙපි, දොණියං රජනස්සපි;
ඝටෙ ඵලකපීඨෙපි, වලයාධාරකාදිකෙ.

3074.

තථා පත්තපිධානෙ ච, තාලවණ්ටෙ ච බීජනෙ;
පාදපුඤ්ඡනියං වාපි, සම්මුඤ්ජනියමෙව ච.

3075.

මඤ්චෙ භූමත්ථරෙ පීඨෙ, භිසිබිම්බොහනෙසු ච;
මාලාකම්මාදිකං චිත්තං, සබ්බමෙව ච වට්ටති.

3076.

නානාමණිමයත්ථම්භ-කවාටද්වාරභිත්තිකං;
සෙනාසනමනුඤ්ඤාතං, කා කථා වණ්ණමට්ඨකෙ.

3077.

සොවණ්ණියං ද්වාරකවාටබද්ධං;
සුවණ්ණනානාමණිභිත්තිභූමිං;
න කිඤ්චි එකම්පි නිසෙධනීයං;
සෙනාසනං වට්ටති සබ්බමෙව.

3078.

බුද්ධං ධම්මඤ්ච සඞ්ඝඤ්ච, න උද්දිස්ස දවං කරෙ;
මූගබ්බතාදිකං නෙව, ගණ්හෙය්‍ය තිත්ථියබ්බතං.

3079.

කායං වා අඞ්ගජාතං වා, ඌරුං වා න තු දස්සයෙ;
භික්ඛුනීනං තු තා වාපි, න සිඤ්චෙ උදකාදිනා.

3080.

වස්සමඤ්ඤත්ථ වුට්ඨයො චෙ, භාගමඤ්ඤත්ථ ගණ්හති;
දුක්කටං පුන දාතබ්බං, ගීවා නට්ඨෙපි ජජ්ජරෙ.

3081.

චොදිතො සො සචෙ තෙහි, භික්ඛූහි න දදෙය්‍යතං;
ධුරනික්ඛෙපනෙ තෙසං, භණ්ඩග්ඝෙනෙව කාරයෙ.

3082.

අකප්පියසමාදානං, කරොතො හොති දුක්කටං;

දවා සිලං පවිජ්ඣන්තො, දුක්කටා න ච මුච්චති.

3083.

ගිහීගොපකදානස්මිං, න දොසො කොචි ගණ්හතො;
පරිච්ඡෙදනයො වුත්තො, සඞ්ඝචෙතියසන්තකෙ.

3084.

යානං පුරිසසංයුත්තං, හත්ථවට්ටකමෙව වා;
පාටඞ්කිඤ්ච ගිලානස්ස, වට්ටතෙවාභිරූහිතුං.

3085.

න ච භික්ඛුනියා සද්ධිං, සම්පයොජෙය්‍ය කිඤ්චිපි;
දුක්කටං භික්ඛුනිං රාගා, ඔභාසෙන්තස්ස භික්ඛුනො.

3086.

භික්ඛුනීනං භවෙ භික්ඛු, පාතිමොක්ඛං න උද්දිසෙ;
ආපත්තිං වා සචෙ තාසං, පටිග්ගණ්හෙය්‍ය දුක්කටං.

3087.

අත්තනො පරිභොගත්ථං, දින්නමඤ්ඤස්ස කස්සචි;
පරිභොගමකත්වාව, දදතො පන දුක්කටං.

3088.

අසප්පායං සචෙ සබ්බං, අපනෙතුම්පි වට්ටති;
අග්ගං ගහෙත්වා දාතුං වා, පත්තාදීසුප්‍යයං නයො.

3089.

පඤ්චවග්ගූපසම්පදා, ගුණඞ්ගුණඋපාහනා;
චම්මත්ථාරො ධුවන්හානං, මජ්ඣදෙසෙ න වට්ටති.

3090.

සම්බාධස්ස ච සාමන්තා, සත්ථකම්මං දුවඞ්ගුලා;
වාරිතං, වත්ථිකම්මම්පි, සම්බාධෙයෙව සත්ථුනා.

3091.

පණ්ණානි අජ්ජුකාදීනං, ලොණං වා උණ්හයාගුයා;
පක්ඛිපිත්වාන පාකත්ථං, චාලෙතුං න ච වට්ටති.

3092.

සචෙ පරිසමඤ්ඤස්ස, උපළාලෙති දුක්කටං;
තත්ථ චාදීනවං තස්ස, වත්තුං පන ච වට්ටති.

3093.
‘‘මක්ඛනං ගූථමුත්තෙහි, ගතෙන න්හායිතුං විය;
කතං නිස්සාය දුස්සීලං, තයා විහරතා’’ති ච.

3094.
හත්තග්ගෙ යාගුපානෙ ච, අන්තොගාමෙ ච වීථියං;
අන්ධකාරෙ අනාවජ්ජො, එකාවත්තො ච බ්‍යාවටො.

3095.
සුත්තො ඛාදඤ්ච භුඤ්ජන්තො, වච්චං මුත්තම්පි වා කරං;
වන්දනා තෙරසන්නං තු, අයුත්තත්ථෙන වාරිතා.

3096.
නග්ගො අනුපසම්පන්නො, නානාසංවාසකොපි ච;
යො පච්ඡා උපසම්පන්නො, උක්ඛිත්තො මාතුගාමකො.

3097.
එකාදස අභබ්බා ච, ගරුකට්ඨා ච පඤ්චිමෙ;
වන්දතො දුක්කටං වුත්තං, බාවීසති ච පුග්ගලෙ.

3098.
යො පුරෙ උපසම්පන්නො, නානාසංවාසවුඩ්ඪකො;
ධම්මවාදී ච සම්බුද්ධො, වන්දනීයා තයො ඉමෙ.

3099.
තජ්ජනාදිකතෙ එත්ථ, චතුරො පන පුග්ගලෙ;
වන්දතොපි අනාපත්ති, තෙහි කම්මඤ්ච කුබ්බතො.

3100.
අධිට්ඨානං පනෙකස්ස, ද්වින්නං වා තිණ්ණමෙව වා;
දිට්ඨාවිකම්මමුද්දිට්ඨං, තතො උද්ධං නිවාරණං.

3101.
සන්දිට්ඨො හොති සම්භත්තො, ජීවතාලපිතොපි ච;
ගහිතත්තමනො හොති, විස්සාසො පඤ්චධා සියා.

3102.
සීලදිට්ඨීවිපත්ති ච, ආචාරාජීවසම්භවා;
විපත්තියො චතස්සොව, වුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

3103.
තත්ථ අප්පටිකම්මා ච, යා ච වුට්ඨානගාමිනී;

ආපත්තියො දුවෙ **සීල-විපත්තීති** පකාසිතා.

3104.

අන්තග්ගාහිකදිට්ඨී ච, යා දිට්ඨී දසවත්ථුකා;
අයං **දිට්ඨිවිපත්තීති**, දුවිධා දිට්ඨී දීපිතා.

3105.

දෙසනාගාමිනිකා යා ච, පඤ්ච ථුල්ලච්චයාදිකා;
වුත්තා**චාරවිපත්තීති**, ආචාරකුසලෙන සා.

3106.

කුහනාදිප්පවත්තො හි, **මිච්ඡාජීවොති** දීපිතො;
ආජීවපච්චයාපත්ති, ඡබ්බිධාති පකාසිතා.

3107.

කම්මුනා ලද්ධිසීමාහි, නානාසංවාසකා තයො;
උක්ඛිත්තො තිවිධො කම්ම-නානාසංවාසකො මතො.

3108.

අධම්මවාදිපක්ඛස්මිං, නිසින්නොව විචින්තියං;
''ධම්මවාදී පනෙතෙ''ති, උප්පන්නෙ පන මානසෙ.

3109.

නානාසංවාසකො නාම, ලද්ධියායං පකාසිතො;
තත්‍රට්ඨො පන සො ද්වින්නං, කම්මං කොපෙති සඞ්ඝිකං.

3110.

බහිසීමාගතො සීමා-නානාසංවාසකො මතො;
නානාසංවාසකා එවං, තයො වුත්තා මහෙසිනා.

3111.

චුතො අනුපසම්පන්නො, නානාසංවාසකා තයො;
භික්ඛුනෙකාදසාභබ්බා, අසංවාසා ඉමෙ සියුං.

3112.

අසංවාසස්ස සබ්බස්ස, තථා කම්මාරහස්ස ච;
සඞ්ඝෙ උම්මත්තකාදීනං, පටික්ඛෙපො න රූහති.

3113.

සසංවාසෙකසීමට්ඨ-පකතත්තස්ස භික්ඛුනො;
වචනෙන පටික්ඛෙපො, රූහතානන්තරස්සපි.

3114.

භික්ඛු ආපජ්ජතාපත්තිං, ආකාරෙහි පනච්ඡහි;
වුත්තා සමණකප්පා ච, පඤ්ච, පඤ්ච විසුද්ධියො.

3115.

නිදානං පුග්ගලං වත්ථුං, විධිං පඤ්ඤත්තියා පන;
විපත්තාපත්තනාපත්ති, සමුට්ඨානනයම්පි ච.

3116.

වජ්ජකම්මක්‍රියාසඤ්ඤා, චිත්තාණත්තිවිධිං පන;
තථෙවඞ්ගවිධානඤ්ච, වෙදනා කුසලත්තිකං.

3117.

සත්තරසවිධං එතං, දස්සෙත්වා ලක්ඛණං බුධො;
සික්ඛාපදෙසු යොජෙය්‍ය, තත්ථ තත්ථ යථාරහං.

3118.

නිදානං තත්ථ වෙසාලී, තථා රාජගහං පුරං;
සාවත්ථාළවි කොසම්බී, සක්කභග්ගා පකාසිතා.

3119.

දස වෙසාලියා වුත්තා, එකවීසං ගිරිබ්බජෙ;
සතානි හි ඡ ඌනානි, තීණි සාවත්ථියා සියුං.

3120.

ඡ පනාළවියං වුත්තා, අට්ඨ කොසම්බියං කතා;
අට්ඨ සක්කෙසු පඤ්ඤත්තා, තයො භග්ගෙ පකාසිතා.

3121.

තෙවීසතිවිධා වුත්තා, සුදින්නධනියාදයො;
භික්ඛූනං පාතිමොක්ඛස්මිං, ආදිකම්මිකපුග්ගලා.

3122.

භික්ඛුනීනං තථා පාති-මොක්ඛස්මිං ආදිකම්මිකා;
ථුල්ලනන්දාදයො සත්ත, සබ්බෙ තිංස භවන්ති තෙ.

3123.

තරුං තිමූලං නවපත්තමෙනං;
ද්වයඞ්කුරං සත්තඵලං ඡපුප්ඵං;
ජානාති යො ද්විප්පභවං ද්විසාඛං;
ජානාති පඤ්ඤත්තිමසෙසතො සො.

3124.

ඉති පරමමිමං විනිච්ඡයං;
මධුරපදත්ථමනාකුලං තු යො;
පඨති සුණාති පුච්ඡතෙ ච සො;
භවතුපාලිසමො විනිච්ඡයෙ.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ පකිණ්ණකවිනිච්ඡයකථා සමත්තා.

කම්මට්ඨානභාවනාවිධානකථා

3125.

පාමොක්ඛෙ පාතිමොක්ඛස්මිං, මුඛෙ මොක්ඛප්පවෙසනෙ;
සබ්බදුක්ඛක්ඛයෙ වුත්තෙ, වුත්තමෙවිතරත්තයං.

3126.

ඉදං චතුබ්බිධං සීලං, ඤත්වා තත්ථ පතිට්ඨිතො;
සමාධිං පුන භාවෙත්වා, පඤ්ඤාය පරිමුච්චති.

3127.

දසානුස්සතියො වුත්තා, කසිණා ච දසාසුභා;
චතස්සො අප්පමඤ්ඤායො, තථාරුප්පා පරද්වයං.

3128.

ඉච්චෙවං පන සබ්බම්පි, චත්තාලීසවිධං සියා;
කම්මට්ඨානං සමුද්දිට්ඨං, මම්මට්ඨානං මනොභුනො.

3129.

උපචාරප්පනාතො ච, ඣානභෙදා අතික්කමා;
වඩ්ඪනාවඩ්ඪනා චාපි, තථාරම්මණභූමිතො.

3130.

ගහණා පච්චයා භියොයා, තථා චරියානුකූලතො;
විසෙසො අයමෙතෙසු, විඤ්ඤාතබ්බො විභාවිනා.

3131.

අට්ඨානුස්සතියො සඤ්ඤා-ව‌වත්ථානඤ්ච තත්පිමෙ;
උපචාරවහා, සෙසා, තිංස ඣානවහා මතා.

3132.

පඨමජ්ඣානිකා තත්ථ, අසුභා කායගතාසති;
ආනාපානඤ්ච කසිණා, චතුක්කජ්ඣානිකා ඉමෙ.

3133.
තිකජ්ඣානානි තිස්සොව, අප්පමඤ්ඤාථ පච්ඡිමා;
චත්තාරොපි ච ආරුප්පා, චතුත්ථජ්ඣානිකා මතා.

3134.
අතික්කමො ද්විධා වුත්තො, අඞ්ගාරම්මණතොපි ච;
චතුක්කතිකඣානෙසු, අඞ්ගාතික්කමතා මතා.

3135.
චතුත්ථා අප්පමඤ්ඤාපි, අඞ්ගාතික්කමතො සියා;
ආරම්මණමතික්කම්ම, ආරුප්පා පන ජායරෙ.

3136.
කසිණානි දසෙවෙත්ථ, වඩ්ඪෙතබ්බානි යොගිනා;
සෙසං පන ච සබ්බම්පි, න වඩ්ඪෙතබ්බමෙව තං.

3137.
නිමිත්තාරම්මණා තත්ථ, කසිණා ච දසාසුභා;
කායෙ සතානාපානඤ්ච, බාවීසති භවන්තිමෙ.

3138.
සෙසානුස්සතියො අට්ඨ, සඤ්ඤා ධාතුවවත්ථනං;
විඤ්ඤාණං නෙවසඤ්ඤා ච, දස ද්වෙ භාවගොචරා.

3139.
චතස්සො අප්පමඤ්ඤායො, ද්වෙ ච ආරුප්පමානසා;
ඉමෙ ධම්මා විනිද්දිට්ඨා, ඡ නවත්තබ්බගොචරා.

3140.
දසාසුභා පටික්කූල-සඤ්ඤා කායගතාසති;
දෙවෙසු න පවත්තන්ති, ද්වාදසෙවාති භූමිතො.

3141.
තානි ද්වාදස භිය්‍යො ච, ආනාපානසතීපි ච;
සබ්බසො තෙරස වාපි, බ්‍රහ්මලොකෙ න ජායරෙ.

3142.
ඨපෙත්වා චතුරාරුප්පෙ, අරූපාවචරෙ කිර;
අඤ්ඤෙ පන න ජායන්ති, සබ්බෙ ජායන්ති මානුසෙ.

3143.
චතුත්ථං කසිණං හිත්වා, කසිණා ච දසාසුභා;

දිට්ඨෙනෙව ගහෙතබ්බා, පුබ්බභාගෙ භවන්ති තෙ.

3144.

ආනාපානඤ්ච ඵුට්ඨෙන, දිට්ඨෙන නවපඤ්චකං;
මාලුතො දිට්ඨඵුට්ඨෙන, සුතෙන චෙත්ථ සෙසකං.

3145.

ආකාසකසිණඤ්චෙත්ථ, ඨපෙත්වා කසිණා නව;
පඨමාරුප්පවිත්තස්ස, පච්චයා පන ජායරෙ.

3146.

භවන්ති හි අභිඤ්ඤාණං, කසිණානි දසාපි ච;
තිස්සොපි අප්පමඤ්ඤායො, චතුත්ථස්ස තු පච්චයා.

3147.

හෙට්ඨිමහෙට්ඨිමාරුප්පං, පරස්ස ච පරස්ස ච;
නෙවසඤ්ඤා නිරොධස්ස, පච්චයොති පකාසිතා.

3148.

සබ්බෙ සුඛවිහාරස්ස, භවනිස්සරණස්ස ච;
තථා භවසුඛානඤ්ච, පච්චයාති ච දීපිතා.

3149.

අසුභා දස විඤ්ඤෙය්‍යා, තථා කායගතාසති;
අනුකූලා ඉමෙ රාග-චරිතස්ස විසෙසතො.

3150.

චතස්සො අප්පමඤ්ඤායො, සවණ්ණකසිණා තථා;
අනුකූලා ඉමෙ දොස-චරිතස්ස පකාසිතා.

3151.

විතක්කචරිතස්සාපි, මොහප්පකතිනොපි ච;
ආනාපානසතෙකාව, සප්පායාති විභාවිතා.

3152.

සඤ්ඤා චෙව වවත්ථානං, මරණූපසමෙ සති;
පඤ්ඤාපකතිනො එතෙ, අනුකූලාති දීපිතා.

3153.

ආදිඅනුස්සතිච්ඡක්කං, සද්ධාචරිතවණ්ණිතං;
ආරුප්පා කසිණා සෙසා, දස සබ්බානුරූපකා.

3154.

එවං පභෙදතො ඤත්වා, කම්මට්ඨානානි පණ්ඩිතො;
චරියායානුකූලං තු, තෙසු යං අත්තනො පන.

3155.

තං ගහෙත්වාන මෙධාවී, දළ්හං කල්‍යාණමිත්තකො;
උච්ඡෙදං පලිබොධානං, කත්වා පඨමමෙව ච.

3156.

අනුරූපෙ වසන්තෙන, විහාරෙ දොසවජ්ජිතෙ;
භාවෙත්වා පඨමාදීනි, ඣානානි පන සබ්බසො.

3157.

තතො වුට්ඨාය සප්පඤ්ඤො, ඣානම්හා පඨමාදිතො;
නාමරූපවවත්ථානං, කත්වා කඞ්ඛං විතීරිය.

3158.

උපක්ලෙසෙ අමග්ගොති, දසොභාසාදයො පන;
මග්ගො විපස්සනාඤාණං, ඉති ජානාති පණ්ඩිතො.

3159.

තිණ්ණං තෙසං වවත්ථානෙ, කතෙ එත්තාවතා පන;
තිණ්ණං පන ච සච්චානං, වවත්ථානං කතං සියා.

3160.

උදයබ්බයභඞ්ගා ච, භයාදීනවනිබ්බිදා;
මුඤ්චිතුකම්‍යතාඤාණං, පටිසඞ්ඛානුපස්සනා.

3161.

සඞ්ඛාරුපෙක්ඛාඤාණඤ්ච, නවමං සච්චානුලොමිකං;
අයං ''පටිපදාඤාණ-දස්සන''න්ති පකාසිතා.

3162.

තතො ගොත්‍රභුචිත්තස්ස, සමනන්තරමෙව ච;
සන්තිමාරම්මණං කත්වා, ජායතෙ ඤාණදස්සනං.

3163.

''ඤාණදස්සනසුද්ධී''ති, ඉදං ඤාණං පකාසිතං;
පච්චවෙක්ඛණපරියන්තං, ඵලං තස්සානුජායතෙ.

3164.

තෙනෙව ච උපායෙන, භාවෙන්තො සො පුනප්පුනං;

පාපුණාති යථා භික්ඛු, සෙසමග්ගඵලානි ච.

3165.

ඉච්චෙවමච්චන්තමවෙච්ච ධම්මං;
විද්ධංසයිත්වාකුසලං අසෙසං;
විසොසයිත්වාන තයො භවෙ සො;
උපෙති සන්තිං නිරුපාදිසෙසං.

3166.

විඤ්ඤාසක්කමතො වාපි, පුබ්බාපරවසෙන වා;
යදි අක්ඛරබන්ධෙ වා, අයුත්තං විය දිස්සති.

3167.

තං තථා න ගහෙතබ්බං, ගහෙතබ්බමදොසතො;
මයා උපපරික්ඛිත්වා, කතත්තා පන සබ්බසො.

3168.

සෙට්ඨස්ස චොළරට්ඨස්ස, නාභිභූතෙ නිරාකුලෙ;
සබ්බස්ස පන ලොකස්ස, ගාමෙ සම්පිණ්ඩිතෙ විය.

3169.

කදලීසාලතාලුච්ඡු-නාළිකෙරවනාකුලෙ;
කමලුප්පලසඤ්ඡන්න-සලිලාසයසොභිතෙ.

3170.

කාවෙරිජලසම්පාත-පරිභූතමහීතලෙ;
ඉද්ධෙ සබ්බඞ්ගසම්පන්නෙ, මඞ්ගලෙ භූතමඞ්ගලෙ.

3171.

පවරාකාරපාකාර-පරිඛාපරිවාරිතෙ;
විහාරෙ වෙණ්හුදාසස්ස, දස්සනීයෙ මනොරමෙ.

3172.

තීරන්තරුහවාතිර-තරුරාජවිරාජිතෙ;
නානාදිජගණාරාමෙ, නානාරාමමනොරමෙ.

3173.

චාරුපඞ්කජසංකිණ්ණ-තළාකසමලඞ්කතෙ;
සුරසොදකසම්පුණ්ණ-වරකූපොපසොභිතෙ.

3174.

විචිත්‍රවිපුලච්චුග්ග-වරමණ්ඩපමණ්ඩිතෙ;

ආවාසෙහි චනෙකෙහි, අච්චන්තමුපසොභිතෙ.

3175.

උප්පතෙන ච ථූපෙන, භෙත්වාව ධරණීතලං;
ඨිත්වාවාවහසන්තෙන, කෙලාසසිඛරං ඛරං.

3176.

සරදම්බුදසඞ්කාසෙ, දස්සනීයෙ සමුස්සිතෙ;
පසාදජනනෙ රම්මෙ, පාසාදෙ වසතා මයා.

3177.

වුත්තස්ස බුද්ධසීහෙන, විනයස්ස විනිච්ඡයො;
බුද්ධසීහං සමුද්දිස්ස, මම සද්ධිවිහාරිකං.

3178.

කතොයං පන භික්ඛූනං, හිතත්ථාය සමාසතො;
විනයස්සාවබොධත්ථං, සුඛෙනෙවාචිරෙන ච.

3179.

අච්චුතච්චුතවික්කන්තෙ, කලම්බකුලනන්දනෙ;
මහිං සමනුසාසන්තෙ, ආරද්ධො ච සමාපිතො.

3180.

යථා සිද්ධිමයං පත්තො, අන්තරායං විනා තථා;
සබ්බෙ සිජ්ඣන්තු සඞ්කප්පා, සත්තානං ධම්මසංයුතා.

3181.

යාව තිට්ඨති ලොකස්මිං, මන්දාරො චාරුකන්දරො;
තාව තිට්ඨතු බුද්ධස්ස, සාසනං කලිසාසනං.

3182.

කාලෙ සම්මා පවස්සන්තු, වස්සං වස්සවලාහකා;
පාලයන්තු මහීපාලා, ධම්මතො සකලං මහිං.

3183.

ඉමං සාරභූතං හිතං අත්ථයුත්තං;
කරොන්තෙන පත්තං මයා යං තු පුඤ්ඤං;
අයං තෙන ලොකො මුනින්දප්පයාතං;
සිවං වීතසොකං පුරං පාපුණාතු.

ඉති විනයවිනිච්ඡයෙ කම්මට්ඨානභාවනාවිධානකථා

සමත්තා.

ඉති තම්බපණ්ණියෙන පරමවෙය්‍යාකරණෙන තිපිටකනයවිධිකුසලෙන පරමකවිජනහදයපදුමවනවිකසනකරෙන කවිවරවසභෙන පරමරතිකරවරමධුරවචනුග්ගාරෙන උරගපුරෙන **බුද්ධදත්තෙන** රචිතොයං විනයවිනිච්ඡයො.

විනයවිනිච්ඡයො සමත්තො.

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

උත්තරවිනිච්ඡයො

ගන්ථාරම්භකථා

1.

සබ්බසත්තුත්තමං ධීරං, වන්දිත්වා සිරසා ජිනං;
ධම්මඤ්චාධම්මවිද්ධංසං, ගණමඞ්ගණනාසනං.

2.

යො මයා රචිතො සාරො, විනයස්ස විනිච්ඡයො;
තස්ස දානි කරිස්සාමි, සබ්බානුත්තරමුත්තරං.

3.

භණතො පඨතො පයුඤ්ජතො;
සුණතො චින්තයතො පනුත්තරං;
පරමං අබුද්ධ බුද්ධිවඩ්ඪනං;
වදතො මෙ නිරතා නිබොධථ.

මහාවිභඞ්ගසඞ්ගහකථා

4.

මෙථුනං පටිසෙවන්තො, කති ආපත්තියො ඵුසෙ;
මෙථුනං පටිසෙවන්තො, තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ.

5.

භවෙ පාරාජිකං ඛෙත්තෙ, යෙභුය්‍යක්ඛායිතෙ පන;
ථුල්ලච්චයං මුඛෙ වට්ට-කතෙ වුත්තං තු දුක්කටං.

6.

අදින්නං ආදියන්තො යො;
කති ආපත්තියො ඵුසෙ;
අදින්නං ආදියන්තො සො;

තිස්සො ආපත්තියො වුසෙ.

7.

පඤ්චමාසග්ඝනෙ වාපි, අධිකෙ වා පරාජයො;
මාසෙ වා දුක්කටං ඌනෙ, මජ්ඣෙ ථුල්ලච්චයං තතො.

8.

මනුස්සජාතිං මාරෙන්තො;
කති ආපත්තියො වුසෙ;
මනුස්සජාතිං මාරෙන්තො;
තිස්සො ආපත්තියො වුසෙ.

9.

මනුස්සමුද්දිස්සොපාතං, ඛණනෙ දුක්කටං සියා;
දුක්ඛෙ ථුල්ලච්චයං ජාතෙ, මතෙ පාරාජිකං සියා.

10.

අසන්තං උත්තරිං ධම්මං, වදමත්තූපනායිකං;
කති ආපජ්ජතාපත්තී? තිස්සො ආපත්තියො වුසෙ.

11.

අසන්තං උත්තරිං ධම්මං, භණන්තස්ස පරාජයො;
ථුල්ලච්චයං පරියායෙ, ඤාතෙ, නො චෙ තු දුක්කටං.

පාරාජිකකථා.

12.

භණ සුක්කං විමොචෙන්තො;
කති ආපත්තියො වුසෙ;
සුණ සුක්කං විමොචෙන්තො;
තිස්සො ආපත්තියො වුසෙ.

13.

ගරුකං යදි චෙතෙති, උපක්කමති මුච්චති;
ද්වඞ්ගෙ ථුල්ලච්චයං වුත්තං, පයොගෙ දුක්කටං සියා.

14.

ඉතො පට්ඨාය මුඤ්චිත්වා, පඤ්හාපුච්ඡනමත්තකං;
විස්සජ්ජනවසෙනෙව, හොති අත්ථවිනිච්ඡයො.

15.

ඉත්ථියා කායසංසග්ගෙ, තිස්සො ආපත්තියො වුසෙ;

ආමසන්තස්ස කායෙන, කායං තු ගරුකං සියා.

16.

කායෙන කායබද්ධං තු, ඵුසං ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ;
පටිබද්ධෙන කායෙන, පටිබද්ධෙ තු දුක්කටං.

17.

ඉත්ථිං දුට්ඨුල්ලවාචාහි, තිස්සො ඔභාසතො සියුං;
වණ්ණාවණ්ණං වදං ද්වින්නං, මග්ගානං ගරුකං ඵුසෙ.

18.

වණ්ණාදිභඞ්ගෙ ආදිස්ස, උබ්භජාණුමධක්ඛකං;
හොති ථුල්ලච්චයං, කාය-පටිබද්ධෙ තු දුක්කටං.

19.

අත්තකාමචරියාය, වදතො වණ්ණමිත්ථියා;
සන්තිකෙ ගරුකං හොති, සචෙ ජානාති සා පන.

20.

සන්තිකෙ පණ්ඩකස්සාපි, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා;
තිරච්ඡානගතස්සාපි, සන්තිකෙ දුක්කටං මතං.

21.

පටිග්ගණ්හනවීමංසා, පච්චාහරණකත්තිකෙ;
සඤ්චරිත්තං සමාපන්නෙ, ගරුකං නිද්දිසෙ බුධො.

22.

තස්ස ද්වඞ්ගසමායොගෙ, හොති ථුල්ලච්චයං තථා;
අඞ්ගෙ සති පනෙකස්මිං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

23.

සංයාචිකාය ච කුටිං;
විහාරඤ්ච මහල්ලකං;
කාරාපෙති සචෙ භික්ඛු;
තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ.

24.

පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, එකපිණ්ඩෙ අනාගතෙ;
හොති ථුල්ලච්චයං, තස්මිං, පිණ්ඩෙ ගරුකමාගතෙ.

25.

පාරාජිකෙන ධම්මෙන, භික්ඛුං අමූලකෙනිධ;

අනුද්ධංසෙති යො තස්ස, තිස්සො ආපත්තියො සියුං.

26.

ඔකාසං න ච කාරෙත්වා, හුත්වා චාවනචෙතනො;
සචෙ චොදෙති සඞ්ඝාදි-සෙසෙන සහ දුක්කටං.

27.

ඔකාසං පන කාරෙත්වා, හුත්වා අක්කොසචෙතනො;
චොදෙති ඔමසවාදෙ, පාචිත්තිං පරිදීපයෙ.

28.

අනන්තරසමානොව, නවමෙ අඤ්ඤභාගියෙ;
සබ්බො ආපත්තිභෙදො හි, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

29.

සඞ්ඝස්ස භෙදකො භික්ඛු, යාවතතියකං පන;
සමනුභාසනායෙව, ගාහං න පටිනිස්සජං.

30.

ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි, කම්මවාචාහි ථුල්ලතං;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, ආපත්ති ගරුකං සියා.

31.

භෙදානුවත්තකෙ චෙව, දුබ්බචෙ කුලදූසකෙ;
සඞ්ඝභෙදකතුල්‍යොව, හොති ආපත්තිනිච්ඡයො.

සඞ්ඝාදිසෙසකථා.

32.

අතික්කමන්තො අතිරෙකචීවරං;
දසාහමාපජ්ජති එකමෙව;
නිස්සග්ගිපාචිත්තියමෙකරත්තිං;
තිචීවරෙනාපි විනා වසන්තො.

33.

මාසං අතික්කමන්තො හි, ගහෙත්වා කාලචීවරං;
එකං ආපජ්ජතාපත්තිං, නිස්සග්ගියමුදීරිතං.

34.

අඤ්ඤාතිකාය යං කිඤ්චි;
පුරාණචීවරං පන;
ධොවාපෙති සචෙ තස්ස;

හොන්ති ආපත්තියො දුවෙ.

35.

ධොවාපෙති පයොගස්මිං, දුක්කටං සමුදාහටං;
නිස්සග්ගියාව පාචිත්ති, හොති ධොවාපිතෙ පන.

36.

අඤ්ඤාතිකාය හත්ථම්හා, චීවරං පටිගණ්හතො;
ගහණෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති ගහිතෙ සියා.

37.

අඤ්ඤාතකං ගහපතිං, ගහපතානිමෙව වා;
චීවරං විඤ්ඤාපෙන්තො ද්වෙ, භික්ඛු ආපත්තියො ඵුසෙ.

38.

විඤ්ඤාපෙති පයොගස්මිං, දුක්කටං පරිකිත්තිතං;
විඤ්ඤාපිතෙ ච නිස්සග්ගි, පාචිත්ති පරියාපුතා.

39.

භික්ඛු චීවරමඤ්ඤාතිං, විඤ්ඤාපෙන්තො තදුත්තරිං;
පයොගෙ දුක්කටං, විඤ්ඤා-පිතෙ නිස්සග්ගියං ඵුසෙ.

40.

අඤ්ඤාතකං කඤ්චි උපාසකං වා;
උපාසිකං වා උපසඞ්කමිත්වා;
පුබ්බෙව හුත්වා පන අප්පවාරිතො;
වත්ථෙ විකප්පං පටිපජ්ජමානො.

41.

දුවෙ ආපජ්ජතාපත්තී, පයොගෙ දුක්කටං සියා;
විකප්පං පන ආපන්නෙ, නිස්සග්ගියමුදීරිතං.

42.

අඤ්ඤාතිං උපසඞ්කම්ම, පුබ්බෙයෙවප්පවාරිතො;
විකප්පං චීවරෙ භික්ඛු, ආපජ්ජන්තො දුවෙ ඵුසෙ.

43.

තථාතිරෙකතික්ඛත්තුං, චොදනාය ච භික්ඛු චෙ;
ගන්ත්වාතිරෙකඡක්ඛත්තුං, ඨානෙනපි ච චීවරං.

44.

නිප්ඵාදෙති සචෙ තස්ස, හොන්ති ආපත්තියො දුවෙ;

පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, ලාභෙ නිස්සග්ගියං සියා.

කඨිනවග්ගො පඨමො.

45.

දොසා කොසියවග්ගස්ස, ද්වෙද්වෙආදීසු පඤ්චසු;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, ලාභෙ නිස්සග්ගියං සියා.

46.

ගහෙත්වෙළකලොමානි, තියොජනමතික්කමං;
දුක්කටං පඨමෙ පාදෙ, නිස්සග්ගිං දුතියෙ වුසෙ.

47.

භික්ඛු භික්ඛුනියඤ්ඤාය, ධොවාපෙතෙළලොමකං;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, ධොතෙ නිස්සග්ගියං සියා.

48.

රූපියං පටිගණ්හන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, නිස්සග්ගි ගහිතෙ සියා.

49.

නානාකාරං සමාපජ්ජං, සංවොහාරඤ්ච රූපියෙ;
සමාපන්නෙ ච නිස්සග්ගිං, පයොගෙ දුක්කටං වුසෙ.

50.

නානප්පකාරකං භික්ඛු, ආපජ්ජෙ කයවික්කයං;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්මිං, කතෙ නිස්සග්ගියං වුසෙ.

කොසියවග්ගො දුතියො.

51.

පත්තං අතික්කමෙන්තස්ස, දසාහමතිරෙකකං;
තස්ස නිස්සග්ගියාපත්ති, හොති එකාව භික්ඛුනො.

52.

අපඤ්චබන්ධනෙ පත්තෙ, විජ්ජමානෙපි භික්ඛුනො;
අඤ්ඤං පන නවං පත්තං, චෙතාපෙති සචෙ පන.

53.

ද්වෙ පනාපත්තියො භික්ඛු, ආපජ්ජති, න සංසයො;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, ලාභෙ නිස්සග්ගියං වුසෙ.

54.

පටිග්ගහෙත්වා භෙසජ්ජං, සත්තාහං යො අතික්කමෙ;
එකං නිස්සග්ගියාපත්තිං, ආපජ්ජති හි සො පන.

55.

අකාලෙ පරියෙසන්තො, වස්සසාටිකචීවරං;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, ලාභෙ නිස්සග්ගියං වුසෙ.

56.

භික්ඛුනො චීවරං දත්වා, අච්ඡින්දන්තො දුවෙ වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, හටෙ නිස්සග්ගියං සියා.

57.

විඤ්ඤාපෙත්වා සයං සුත්තං, තන්තවායෙහි චීවරං;
වායාපෙති සචෙ භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ.

58.

යො පනඤ්ඤාතකස්සෙව, තන්තවායෙ සමෙච්ච වෙ;
විකප්පං චීවරෙ භික්ඛු, ආපජ්ජං අප්පවාරිතො.

59.

ද්වෙ පනාපත්තියො සො හි, ආපජ්ජති, න සංසයො;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, ලාභෙ නිස්සග්ගියං සියා.

60.

පටිග්ගහෙත්වා අච්චෙක-සඤ්ඤිතං පන චීවරං;
කාලං අතික්කමෙන්තො තං, එකං නිස්සග්ගියං වුසෙ.

61.

තිණ්ණමඤ්ඤතරං වත්ථං, නිදහිත්වා ඝරෙධිකං;
ඡාරත්තතො විනා තෙන, වසං නිස්සග්ගියං වුසෙ.

62.

ඤාතං පරිණතං ලාභං, සඞ්ඝිකං අත්තනො පන;
පරිණාමෙති චෙ භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ.

63.

පයොගෙ දුක්කටං හොති, නිස්සග්ගි පරිණාමිතෙ;
සබ්බත්ථ අප්පනාවාර-පරිහානි කතා මයා.

පත්තවග්ගො තතියො.

තිංසනිස්සග්ගියකථා.

64.

වදන්තස්ස මුසාවාදං, පඤ්ච ආපත්තියො සියුං;
මනුස්සුත්තරිධම්මෙ තු, අභූතස්මිං පරාජයො.

65.

චොදනාය ගරුං භික්ඛුං, අමූලන්තිමවත්ථුනා;
පරියායවචනෙ ඤාතෙ, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

66.

නො චෙ පටිවිජානාති, දුක්කටං සමුදාහටං;
සම්පජානමුසාවාදෙ, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

67.

ආපත්තියො දුවෙ වුත්තා, භික්ඛුස්සොමසතො පන;
පාචිත්ති උපසම්පන්නං, දුක්කටං ඉතරං සියා.

68.

පෙසුඤ්ඤහරණෙ ද්වෙපි, හොන්ති, පාචිත්තියං පන;
උපසම්පන්නපෙසුඤ්ඤෙ, සෙසෙ ආපත්ති දුක්කටං.

69.

පදසොනුපසම්පන්නං, ධම්මං වාචෙති චෙ දුවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, පාදෙ, පාදෙ පාචිත්තියං සියා.

70.

තිරත්තානුපසම්පන්න-සහසෙය්‍යාය උත්තරිං;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පන්නෙ පාචිත්තියං සියා.

71.

කප්පෙති මාතුගාමෙන, සහසෙය්‍යං සචෙ පන;
ද්වෙ සො ආපජ්ජතාපත්තී, රත්තියං දුක්කටාදයො.

72.

උද්ධං ඡප්පඤ්චවාචාහි, ධම්මං දෙසෙති ඉත්ථියා;
පයොගෙ දුක්කටං, පාදෙ, පාදෙ පාචිත්තියං සියා.

73.

භූතං අනුපසම්පන්නෙ, මනුස්සුත්තරිධම්මකං;
ආරොචෙති සචෙ තස්ස, හොන්ති ද්වෙ දුක්කටාදයො.

74.

වදං අනුපසම්පන්නෙ, දුට්ඨුල්ලාපත්තිමඤ්ඤතො;

පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, පාචිත්තාරොචිතෙ සියා.

75.

පඨවිං ඛණතො තස්ස, පයොගෙ දුක්කටං මතං;
පහාරෙ ච පහාරෙ ච, පාචිත්ති පරියාපුතා.

මුසාවාදවග්ගො පඨමො.

76.

භූතගාමං තු පාතෙන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, පාතෙ පාචිත්ති දීපිතා.

77.

අඤ්ඤෙනඤ්ඤං වදන්තස්ස, ද්වෙ සියුං අඤ්ඤවාදකෙ;
අරොපිතෙ දුක්කටං තු, හොති පාචිත්ති රොපිතෙ.

78.

උජ්ඣාපෙන්තො පරං භික්ඛුං, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, උජ්ඣා-පිතෙ පාචිත්තියං සියා.

79.

අජ්ඣොකාසෙ තු මඤ්චාදිං, සන්ථරිත්වාන සඞ්ඝිකං;
පක්කමන්තො අනාපුච්ඡා, ආපත්තිං දුවිධං වුසෙ.

80.

ලෙඩ්ඩුපාතෙ අතික්කන්තෙ, පාදෙන පඨමෙන තු;
දුක්කටං, දුතියෙනාපි, පාචිත්ති පරිදීපයෙ.

81.

විහාරෙ සඞ්ඝිකෙ සෙය්‍යං, සන්ථරිත්වා අනුද්ධරං;
අනාපුච්ඡා පක්කමන්තො, දුවිධාපත්තියො වුසෙ.

82.

පරික්ඛෙපෙ අතික්කන්තෙ, පාදෙන පඨමෙන තු;
දුක්කටං පන උද්දිට්ඨං, පාචිත්ති දුතියෙන තු.

83.

විහාරෙ සඞ්ඝිකෙ ජානං, පුබ්බූපගතභික්ඛුකං;
සෙය්‍යං කප්පයතො හොන්ති, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

84.

සඞ්ඝිකා කුපිතො භික්ඛුං, නික්කඩ්ඪති විහාරතො;

පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, සෙසං නික්කඩ්ඪිතෙ සියා.

85.

විහාරෙ සඞ්ඝිකෙ භික්ඛු, වෙහාසකුටියූපරි;
ආහච්චපාදකෙ සීදං, වුසෙ ද්වෙ දුක්කටාදයො.

86.

අධිට්ඨිත්වා ද්වත්තිපරියායෙ, උත්තරිම්පි අධිට්ඨතො;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, පාචිත්ති පනධිට්ඨිතෙ.

87.

ජානං සප්පාණකං තොයං, තිණං වා සිඤ්චතො පන;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, සිත්තෙ පාචිත්තියං සියා.

භූතගාමවග්ගො දුතියො.

88.

වුසෙ භික්ඛුනියො භික්ඛු, ඔවදන්තො අසම්මතො;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, පාචිත්තොවදිතෙ සියා.

89.

දුතියෙ තතියෙ චෙව, චතුත්ථෙපි ච සබ්බසො;
පඨමෙන සමානාව, ආපත්තීනං විභාගතා.

90.

චීවරං භික්ඛු අඤ්ඤාති-කාය දෙන්තො දුවෙ වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, දින්නෙ පාචිත්තියං සියා.

91.

අඤ්ඤාතිකභික්ඛුනියා, භික්ඛු සිබ්බෙය්‍ය චීවරං;
පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, පාචිත්ති පන සිබ්බිතෙ.

92.

අද්ධානඤ්ඤත්‍ර සමයා, භික්ඛු භික්ඛුනියා සහ;
සංවිධාය තු ගච්ඡන්තො, වුසෙ ද්වෙ දුක්කටාදයො.

93.

නාවෙකං අභිරූහන්තො, භික්ඛු භික්ඛුනියා සහ;
සංවිධාය වුසෙ ද්වෙපි, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

94.

ජානං භික්ඛුනියා පිණ්ඩ-පාතං තු පරිපාචිතං;

භුඤ්ජන්තො දුවිධාපත්ති-මාපජ්ජති, න සංසයො.

95.

‘‘භුඤ්ජිස්සාමී’’ති වෙ භත්තං, පටිග්ගණ්හාති දුක්කටං;
අජ්ඣොහාරපයොගෙසු, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

96.

භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං, නිසජ්ජං තු රහො පන;
කප්පෙන්තො හි වුසෙ ද්වෙපි, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

ඔවාදවග්ගො තතියො.

97.

තදුත්තරිං ආවසථ-පිණ්ඩං තු පරිභුඤ්ජතො;
අනන්තරස්ස වග්ගස්ස, නවමෙන සමො නයො.

98.

දුතියෙ තතියෙ චාපි, විසෙසො නත්ථි කොචිපි;
අනන්තරසමානාව, ආපත්තීනං විභාගතා.

99.

ද්වත්තිපත්තෙ ගහෙත්වාන, ගණ්හතො හි තදුත්තරිං;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති ගහිතෙ සියා.

100.

පඤ්චමෙ පඨමෙනෙව, සමො ආපත්තිනිච්ඡයො;
ඡට්ඨෙ අනතිරිත්තෙන, භුත්තාවිං තු පවාරිතං.

101.

අභිහට්ඨුං පවාරෙන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
වචනෙන ච තස්සෙව, ‘‘භුඤ්ජිස්සාමී’’ති ගණ්හති.

102.

ගහණෙ දුක්කටං තස්ස, පිටකෙ සමුදාහටං;
භොජනස්ස පනොසානෙ, පාචිත්ති පරියාපුතා.

103.

සත්තමෙ අට්ඨමෙ චෙව, නවමෙ දසමෙපි ච;
පඨමෙන සමානාව, ආපත්තීනං විභාගතා.

භොජනවග්ගො චතුත්ථො.

104.

අවෙලකාදිනො දෙන්තො, සහත්ථා භොජනාදිකං;
පයොගෙ දුක්කටං පත්තො, දින්නෙ පාචිත්තියං ඵුසෙ.

105.

දාපෙත්වා වා අදාපෙත්වා, උය්‍යොජෙන්තො දුවෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්මිං, පාචිත්තුය්‍යොජිතෙ සියා.

106.

නිසජ්ජං භික්ඛු කප්පෙන්තො, කුලෙ පන සභොජනෙ;
ආපත්තියො ඵුසෙ ද්වෙපි, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

107.

චතුත්ථෙ පඤ්චමෙ වාපි, විසෙසො නත්ථි කොචිපි;
තතියෙන සමානාව, ආපත්තිගණනා සියා.

108.

සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා, සභත්තො ච නිමන්තිතො;
කුලෙසු පන චාරිත්තං, ආපජ්ජන්තො දුවෙ ඵුසෙ.

109.

පඨමෙන ච පාදෙන, උම්මාරාතික්කමෙ පන;
දුක්කටං පිටකෙ වුත්තං, පාචිත්ති දුතියෙන තු.

110.

තදුත්තරිං තු භෙසජ්ජං, විඤ්ඤාපෙන්තො දුවෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, විඤ්ඤා-පිතෙ පාචිත්තියං සියා.

111.

උය්‍යුත්තං දස්සනත්ථාය, ගච්ඡන්තො ද්වෙ ඵුසෙ බලං;
ගච්ඡතො දුක්කටං වුත්තං, හොති පාචිත්ති පස්සතො.

112.

අතිරෙකතිරත්තං තු, සෙනාය වසතො දුවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති වසිතෙ සියා.

113.

උය්‍යොධිකං තු ගච්ඡන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
ගච්ඡන්තො දුක්කටං වුත්තං, හොති පාචිත්ති පස්සතො.

අචෙලකවග්ගො පඤ්චමො.

114.

සුරං වා පන මෙරෙයාං, පිවන්තො ද්වෙ වුසෙ මුනි;
ගණ්හතො දුක්කටං පාතුං, පීතෙ පාචිත්තියං සියා.

115.

භික්ඛඞ්ගුලිපතොදෙන, හාසෙන්තො ද්වෙ වුසෙ හවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, පාචිත්ති හසිතෙ සියා.

116.

කීළන්තො උදකෙ භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
දුක්කටං ගොප්ඵකා හෙට්ඨා, පාචිත්තුපරිගොප්ඵකෙ.

117.

යො පනාදරියං භික්ඛු, කරොන්තො ද්වෙ වුසෙ හවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, කතෙ පාචිත්තියං සියා.

118.

භිංසාපෙන්තො හවෙ භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, භිංසා-පිතෙ පාචිත්තියං සියා.

119.

ජොතිං සමාදහිත්වාන, විසිබ්බෙන්තො දුවෙ වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්තියං විසීවිතෙ.

120.

ඔරසො අද්ධමාසස්ස, න්හායන්තො ද්වෙ වුසෙ හවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, න්හාන-ස්සොසානෙ ඉතරං සියා.

121.

දුබ්බණ්ණකරණානං තු, තිණ්ණමෙකමනාදිය;
චීවරං පරිභුඤ්ජන්තො, ද්වෙ වුසෙ දුක්කටාදයො.

122.

චීවරං භික්ඛුආදීනං, විකප්පෙත්වා අනුද්ධරං;
ද්වෙ වුසෙ පරිභුඤ්ජන්තො, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

123.

භික්ඛුස්සාපනිධෙන්තො ද්වෙ, වුසෙ පත්තාදිකං පන;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්මිං, සෙසාපනිහිතෙ සියා.

සුරාපානවග්ගො ඡට්ඨො.

124.

සඤ්චිච්ච ජීවිතා පාණං, වොරොපෙන්තො තපොධනො;
ආපත්තියො චතස්සොව, ආපජ්ජති, න සංසයො.

125.

අනොදිස්සකමොපාතං, ඛණතො හොති දුක්කටං;
මනුස්සො මරති තස්මිං, පතිත්වා චෙ පරාජයො.

126.

යක්ඛො වාපි තිරච්ඡාන-ගතො මනුස්සවිග්ගහො;
පතිත්වා මරතී පෙතො, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

127.

තිරච්ඡානගතෙ තස්මිං, නිපතිත්වා මතෙ පන;
තස්ස පාචිත්තියාපත්ති, පඤ්ඤත්තා පටුබුද්ධිනා.

128.

ජානං සප්පාණකං තොයං, පරිභුඤ්ජං දුවෙ වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, භුත්තෙ පාචිත්තියං සියා.

129.

නිහතාධිකරණං ජානං, උක්කොටෙන්තො දුවෙ වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්තුක්කොටිතෙ සියා.

130.

ජානං භික්ඛුස්ස දුට්ඨුල්ලං, ඡාදෙන්තො පන වජ්ජකං;
එකමාපජ්ජතාපත්තිං, පාචිත්තිම්ති දීපිතං.

131.

ඌනවීසතිවස්සං තු, කරොන්තො උපසම්පදං;
පයොගෙ දුක්කටං පත්තො, සෙසා සම්පාදිතෙ සියා.

132.

ජානං තු ථෙය්‍යසත්ථෙන, සංවිධාය සහෙව ච;
තථෙව මාතුගාමෙන, මග්ගං තු පටිපජ්ජතො.

133.

ද්වෙ පනාපත්තියො හොන්ති, පයොගෙ දුක්කටං මතං;
පටිපන්නෙ පනුද්දිට්ඨං, පාචිත්තියමනන්තරං.

134.

අච්චජං පාපිකං දිට්ඨිං, ඤත්තියා දුක්කටං වුසෙ;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

135.
තථාකටානුධම්මෙන, සංභුඤ්ජන්තො දුවෙ වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, භුත්තෙ පාචිත්තියං සියා.

136.
නාසිතං සමණුද්දෙසංපලාපෙන්තො දුවෙ වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති උපලාපිතෙ.

සප්පාණකවග්ගො සත්තමො.

137.
වුච්චමානස්ස භික්ඛුස්ස, භික්ඛූහි සහධම්මිකං;
''න සක්ඛිස්සාමි''ඉච්චෙවං, භණන්තො දුක්කටාදයො.

138.
විනයං තු විවණ්ණෙන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, පාචිත්තෙව විවණ්ණිතෙ.

139.
මොහෙන්තො ද්වෙ වුසෙ, මොහෙ, දුක්කටං තු අරොපිතෙ;
රොපිතෙ පන මොහස්මිං, පාචිත්තියමුදීරිතං.

140.
පහාරං කුපිතො දෙන්තො, භික්ඛුස්ස ද්වෙ වුසෙ භවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති පහටෙ සියා.

141.
භික්ඛුස්ස කුපිතො භික්ඛු, උග්ගිරං තලසත්තිකං;
ද්වෙ වුසෙ දුක්කටං යොගෙ, පාචිත්තුග්ගිරිතෙ සියා.

142.
භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසෙන, අමූලෙනෙව චොදයං;
ද්වෙ වුසෙ දුක්කටං යොගෙ, පාචිත්තුද්ධංසිතෙ සියා.

143.
භික්ඛු සඤ්චිච්ච කුක්කුච්චං, ජනයන්තො හි භික්ඛුනො;
ද්වෙ වුසෙ දුක්කටං යොගෙ, පාචිත්තුප්පාදිතෙ සියා.

144.
තිට්ඨන්තූපස්සුතිං භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
ගච්ඡතො දුක්කටං සොතුං, පාචිත්ති සුණතො සියා.

145.

ධම්මිකානං තු කම්මානං, ඡන්දං දත්වා තතො පුන;
ඛීයනධම්මමාපජ්ජං, ද්වෙ වුසෙ දුක්කටාදයො.

146.

සඞ්ඝෙ විනිච්ඡයෙ නිට්ඨං, අගතෙ ඡන්දමත්තනො;
අදත්වා ගච්ඡතො තස්ස, ද්වෙ පනාපත්තියො සියුං.

147.

හත්ථපාසං තු සඞ්ඝස්ස, ජහතො හොති දුක්කටං;
ජහිතෙ හත්ථපාසස්මිං, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

148.

සමග්ගෙන ච සඞ්ඝෙන, දත්වාන සහ චීවරං;
ඛීයන්තො ද්වෙ වුසෙ පච්ඡා, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

149.

ලාභං පරිණතං ඤත්වා, සඞ්ඝිකං පුග්ගලස්ස හි;
ද්වෙ වුසෙ පරිණාමෙන්තො, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

සහධම්මිකවග්ගො අට්ඨමො.

150.

පුබ්බෙ අවිදිතො හුත්වා, රඤ්ඤො අන්තෙපුරං පන;
පවිසන්තස්ස භික්ඛුනො, ද්වෙ පනාපත්තියො සියුං.

151.

පඨමෙන ච පාදෙන, උම්මාරාතික්කමෙ පන;
දුක්කටං පන උද්දිට්ඨං, පාචිත්ති දුතියෙන තු.

152.

රතනං පන ගණ්හන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, පාචිත්ති ගහිතෙ සියා.

153.

සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා, විකාලෙ ගාමකං පන;
සමණො පවිසං දොසෙ, ආපජ්ජති දුවෙ පන.

154.

පඨමෙන ච පාදෙන, පරික්ඛෙපං අතික්කමෙ;
දුක්කටං තස්ස නිද්දිට්ඨං, පාචිත්ති දුතියෙන තු.

155.
අට්ඨිදන්තවිසාණාභි-නිබ්බත්තං සූචියා ඝරං;
කාරාපෙන්තො චුසෙ ද්වෙපි, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

156.
පමාණාතීතමඤ්චාදිං, කාරාපෙන්තො දුවෙ චුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, සෙසා කාරාපිතෙ සියා.

157.
තූලොනද්ධං තු මඤ්චාදිං, කාරාපෙන්තො දුවෙ චුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්මිං, සෙසා කාරාපිතෙ සියා.

158.
සත්තමෙ අට්ඨමෙ චෙව, නවමෙ දසමෙපි ච;
අනන්තරසමොයෙව, ආපත්තීනං විනිච්ඡයො.

රතනවග්ගො නවමො.

පාචිත්තියකථා.

159.
චතූසු දුවිධාපත්ති, පාටිදෙසනියෙසුපි;
අවිසෙසෙන නිද්දිට්ඨා, බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

160.
''භුඤ්ජිස්සාමී''ති භික්ඛුස්ස, දුක්කටං පටිගණ්හතො;
අජ්ඣොහාරෙසු සබ්බත්ථ, පාටිදෙසනියං සියා.

පාටිදෙසනීයකථා.

161.
සෙඛියෙසු ච ධම්මෙසු, එකාවාපත්ති දීපිතා;
අනාදරවසෙනෙව, දුක්කටං සමුදාහටං.

සෙඛියකථා.

162.
පඤ්ඤත්තා මෙථුනං ධම්මං, පටිසෙවනපච්චයා;
කති ආපත්තියො හොන්ති? චතස්සොව භවන්ති හි.

163.
මෙථුනං පටිසෙවන්තො, අල්ලොකාසප්පවෙසනෙ;
මතෙ අක්ඛායිතෙ වාපි, භික්ඛු පාරාජිකං චුසෙ.

164.

ථුල්ලච්චයං තු යෙභුය්‍ය-ක්ඛායිතෙ, දුක්කටං තථා;
මුඛෙ වට්ටකතෙ වුත්තං, පාචිත්ති ජතුමට්ඨකෙ.

165.

පඤ්චදත්තා කායසංසග්ගං, සමාපජ්ජනපච්චයා;
කති ආපත්තියො හොන්ති? පඤ්ච ආපත්තියො සියුං.

166.

අවස්සුතස්ස පොසස්ස, තථා භික්ඛුනියාපි ච;
පාරාජිකමධක්ඛාදි-ගහණං සාදියන්තියා.

167.

කායෙන ඵුසතො කායං, භික්ඛුස්ස ගරුකං සියා;
කායෙන කායබද්ධං තු, ඵුසං ථුල්ලච්චයං සියා.

168.

පටිබද්ධෙන කායෙන, පටිබද්ධං තු දුක්කටං;
පාචිත්තියං පතුද්දිට්ඨං, තස්සඞ්ගුලිපතොදකෙ.

169.

සෙසෙසු සෙඛියන්තෙසු, ආපත්තීනං විනිච්ඡයො;
හෙට්ඨා වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විභාවිනා.

මහාවිභඞ්ගසඞ්ගහො නිට්ඨිතො.

භික්ඛුනීවිභඞ්ගො

170.

භික්ඛූනං පාටවත්ථාය, විනයස්ස විනිච්ඡයෙ;
භික්ඛුනීනං විභඞ්ගොපි, කිඤ්චිමත්තං භණාමහං.

171.

අවස්සුතස්ස පොසස්ස, භික්ඛුනීපි අවස්සුතා;
නන්දන්තී කායසංසග්ගං, කති ආපත්තියො ඵුසෙ;

172.

තිස්සො ආපත්තියො උබ්භ-ජාණුස්සාධක්ඛකස්ස ච;
හොති පාරාජිකං තස්සා, ගහණං සාදියන්තියා.

173.

උබ්භක්ඛකං අධොජාණු-ගහණං සාදියන්තියා;

ථුල්ලච්චයං සියා, කාය-පටිබද්ධෙ තු දුක්කටං.

174.

ඡාදෙන්තී භික්ඛුනී වජ්ජං, තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ;
ජානං පාරාජිකං ධම්මං, ඡාදෙන්තී සා පරාජිකා.

175.

ථුල්ලච්චයං වෙමතිකා, පටිච්ඡාදෙති චෙ පන;
අථාචාරවිපත්තිං චෙ, පටිච්ඡාදෙති දුක්කටං.

176.

නිස්සජ්ජන්තී න තං ලද්ධිං, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා;
සමනුභාසනායෙව, තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ.

177.

ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි, කම්මවාචාහි ථුල්ලතා;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාරාජිකමුදීරිතං.

178.

පූරෙන්තී අට්ඨමං වත්ථුං, තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ;
පුරිසෙනිධාගච්ඡාති, වුත්තාගච්ඡති දුක්කටං.

179.

ථුල්ලච්චයං තු පොසස්ස, හත්ථපාසප්පවෙසනෙ;
පූරෙන්තී අට්ඨමං වත්ථුං, සමණී සා පරාජිතා.

පාරාජිකකථා.

180.

උස්සයවාදිකා අට්ටං, කරොන්තී තිවිධං ඵුසෙ;
එකස්සාරොචනෙ තස්සා, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

181.

දුතියාරොචනෙ තස්සා, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං;
අට්ටස්ස පරියොසානෙ, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා.

182.

චොරිවුට්ඨාපිකා වාපි, ඤත්තියා දුක්කටං ඵුසෙ;
ද්වීහි ථුල්ලච්චයං කම්ම-වාචොසානෙ ගරුං සියා.

183.

එකා ගාමන්තරං ගච්ඡෙ, ගමනෙ දුක්කටං සියා;

පරික්ඛෙපෙ අතික්කන්තෙ, පාදෙන පඨමෙන තු.

184.

හොති ථුල්ලච්චයාපත්ති, තස්සා සමණියා පන;
දුතියෙන අතික්කන්තෙ, ගරුකෙ පන තිට්ඨති.

185.

චතුත්ථෙ දුතියෙ වුත්ත-සදිසොව විනිච්ඡයො;
ආපත්තීනං පභෙදෙ තු, කාචි නත්ථි විසෙසතා.

186.

අවස්සුතා සයං හුත්වා, තාදිසස්සෙව හත්ථතො;
ගහෙත්වා පන භුඤ්ජන්තී, භොජනාදීසු කිඤ්චිපි.

187.

වුසෙ ආපත්තියො තිස්සො, භොජනාදීසු කිඤ්චිපි;
පටිග්ගණ්හන්තියා තස්සා, හොති ථුල්ලච්චයං පන.

188.

අජ්ඣොහාරෙසු සබ්බෙසු, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා;
උදකං දන්තපොනං වා, පටිග්ගණ්හාති දුක්කටං.

189.

''සහත්ථෙන ගහෙත්වා ත්වං, ඛාද වා භුඤ්ජ වා''තිපි;
උය්‍යොජෙන්තී පනෙවං තු, තිස්සො ආපත්තියො වුසෙ.

190.

දුක්කටං වචනෙ තස්සා, ''භුඤ්ජිස්සාමී''ති ගණ්හති;
අජ්ඣොහාරෙසු සබ්බෙසු, තස්සා ථුල්ලච්චයං සියා.

191.

භොජනස්ස පනොසානෙ, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා;
උය්‍යොජෙති ච යා තස්සා, ඉමා තිස්සොති දීපයෙ.

192.

සත්තමෙ අට්ඨමෙ චාපි, නවමෙ දසමෙපි ච;
චොරිවුට්ඨාපනෙනෙව, සමානොව විනිච්ඡයො.

සඞ්ඝාදිසෙසකථා.

193.

පත්තසන්නිචයං යිහ, කරොන්තී භික්ඛුනී පන;

එකං නිස්සග්ගියංයෙව, වුසෙ පාචිත්තියං තු සා.

194.

අකාලචීවරං කාල-චීවරං භාජාපෙන්තියා;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, ලාභෙ නිස්සග්ගියං සියා.

195.

චීවරං පරිවත්තෙත්වා, අච්ඡින්දති සචෙ පන;
පයොගෙ දුක්කටං, ඡින්නෙ, තස්සා නිස්සග්ගියං සියා.

196.

විඤ්ඤාපෙත්වාව අඤ්ඤං චෙ, විඤ්ඤාපෙති තතො පරං;
පයොගෙ දුක්කටං, විඤ්ඤා-පිතෙ නිස්සග්ගියං සියා.

197.

චෙතාපෙත්වා හි අඤ්ඤං චෙ, චෙතාපෙති තතො පරං;
පයොගෙ දුක්කටං, චෙතා-පිතෙ නිස්සග්ගියං සියා.

198.

එවමෙව ච සෙසෙසු, ඡට්ඨාදීසු ච සත්තසු;
අනන්තරසමානොව, ආපත්තීනං විනිච්ඡයො.

නිස්සග්ගියකථා.

199.

ලසුණං ඛාදති ද්වෙ චෙ, දුක්කටං ගහණෙ සියා;
අජ්ඣොහාරපයොගෙසු, පාචිත්ති පරියාපුතා.

200.

සංහරාපෙන්තියා ලොමං, සම්බාධෙ ද්වෙව හොන්ති හි;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, හොති පාචිත්ති සංහටෙ.

201.

කරොන්තී තලඝාතං තු, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, කතෙ පාචිත්තියං සියා.

202.

ජතුනා මට්ඨකං කිඤ්චි, සාදියන්තී දුවෙ වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටාදින්නෙ, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

203.

පඤ්චමං තු චතුත්ථෙන, සමානමිති දීපයෙ;

ආපත්තීනං විභාගස්මිං, විසෙසො නත්ථි කොචිපි.

204.
භික්ඛුස්ස භුඤ්ජමානස්ස, පානීයෙනුපතිට්ඨති;
හත්ථපාසෙ තු පාචිත්ති, හිත්වා තිට්ඨති දුක්කටං.

205.
විඤ්ඤාපෙත්වාමකං ධඤ්ඤං, ''භුඤ්ජිස්සාමී''ති ගණ්හති;
දුක්කටං හොති පාචිත්ති, අජ්ඣොහාරෙසු දීපයෙ.

206.
උච්චාරාදිං තිරොකුට්ටෙ, ඡඩ්ඩෙන්තී ද්වෙ වුසෙ හවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති ඡඩ්ඩිතෙ සියා.

207.
උච්චාරාදිචතුක්කං තු, ඡඩ්ඩෙති හරිතෙ සචෙ;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පාචිත්ති ඡඩ්ඩිතෙ සියා.

208.
නච්චාදිං දස්සනත්ථාය, සචෙ ගච්ඡති දුක්කටං;
පස්සන්තියාපි පාචිත්ති, තථෙව ච සුණන්තියා.

ලසුණවග්ගො පඨමො.

209.
පඨමෙ දුතියෙ චෙව, තතියෙ ච චතුත්ථකෙ;
තුල්‍යො ලසුණවග්ගස්ස, ඡට්ඨෙනිධ විනිච්ඡයො.

210.
කුලානි උපසඞ්කම්ම, නිසීදිත්වා පනාසනෙ;
සාමිකෙ තු අනාපුච්ඡා, පක්කමන්තී දුවෙ වුසෙ.

211.
පඨමෙන ච පාදෙන, අනොවස්සමතික්කමෙ;
දුක්කටං හොති, පාචිත්ති, දුතියාතික්කමෙ සියා.

212.
සාමිකෙ තු අනාපුච්ඡා, ආසනෙ චෙ නිසීදති;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, පාචිත්ති ච නිසීදිතෙ.

213.
ඡට්ඨෙන සත්තමං සබ්බං, සමානං අට්ඨමෙ පන;

පයොගෙ දුක්කටං, උජ්ඣා-පිතෙ පාචිත්තියං සියා.

214.

අත්තානං වාභිසප්පෙන්තී, ද්වෙ එසෙ නිරයාදිනා;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති අභිසප්පිතෙ.

215.

වධිත්වා පන අත්තානං, රොදන්තී තු දුවෙ එසෙ;
වධති රොදති පාචිත්ති, කරොතෙකං තු දුක්කටං.

රත්තන්ධකාරවග්ගො දුතියො.

216.

නග්ගා න්හායති ද්වෙ චෙව, පයොගෙ දුක්කටං සියා;
න්හානස්ස පරියොසානෙ, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

217.

කාරාපෙති පමාණාති-ක්කන්තං උදකසාටිකං;
පයොගෙ දුක්කටං, කාරා-පිතෙ පාචිත්තියං සියා.

218.

චීවරං තු විසිබ්බෙත්වා, විසිබ්බාපෙත්ව වා පන;
නෙව සිබ්බන්තියා වුත්ත-මෙකං පාචිත්තියං පන.

219.

පඤ්චාහිකං තු සඞ්ඝාටි-චාරං පන අතික්කමෙ;
එකාවස්සා පනාපත්ති, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

220.

සචෙ සඞ්කමනීයං තු, ධාරෙති පන චීවරං;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති පන ධාරිතෙ.

221.

ගණචීවරලාභස්ස, අන්තරායං කරොති චෙ;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, කතෙ පාචිත්තියං සියා.

222.

විභඞ්ගං පටිබාහන්තී, චීවරානං තු ධම්මිකං;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති පටිබාහිතෙ.

223.

අගාරිකාදිනො දෙති, සචෙ සමණචීවරං;

පයොගෙ දුක්කටං, දින්නෙ, පාචිත්ති පරියාපුතා.

224.

චීවරෙ දුබ්බලාසාය, කාලං චෙ සමතික්කමෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්ති සමතික්කමෙ.

225.

ධම්මිකං කඨිනුද්ධාරං, පටිබාහන්තියා දුවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, පාචිත්ති පටිබාහිතෙ.

න්හානවග්ගො තතියො.

226.

දුවෙ භික්ඛුනියො එක-මඤ්චස්මිං චෙ තුවට්ටෙය්‍යුං;
පයොගෙ දුක්කටං තාසං, නිපන්නෙ ඉතරං සියා.

227.

දුතියං පඨමෙනෙව, සදිසං තතියෙ පන;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, කතෙ පාචිත්තියං සියා.

228.

නුපට්ඨාපෙන්තියා වාපි, දුක්ඛිතං සහජීවිනිං;
එකායෙව පනාපත්ති, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

229.

සචෙ උපස්සයං දත්වා, නික්කඩ්ඪති ච භික්ඛුනිං;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, හොති පාචිත්ති කඩ්ඪිතෙ.

230.

ඡට්ඨෙ පන ච සංසට්ඨා, ඤත්තියා දුක්කටං වුසෙ;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

231.

අන්තොරට්ඨෙ තු සාසඞ්කෙ, චාරිකං තු චරන්තියා;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පටිපන්නාය සෙසකං.

232.

අට්ඨමං නවමඤ්චෙව, සත්තමෙන සමං මතං;
දසමෙ පන එකාව, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

තුවට්ටවග්ගො චතුත්ථො.

233.

රාජාගාරාදිකං සබ්බං, දස්සනත්ථාය ගච්ඡති;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පාචිත්ති යදි පස්සති.

234.

ආසන්දිං වාපි පල්ලඞ්කං, පරිභුඤ්ජන්තියා දුවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, භුත්තෙ පාචිත්තියං සියා.

235.

සුත්තං කන්තන්තියා ද්වෙව, පයොගෙ දුක්කටං මතං;
උජ්ජවුජ්ජවනෙ තස්සා, පාචිත්ති සමුදාහරෙ.

236.

වෙයාවච්චං ගිහීනං තු, ද්වෙව හොන්ති කරොන්තියා;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, කතෙ පාචිත්තියං සියා.

237.

පඤ්චමෙ පන එකාව, පාචිත්ති පරිදීපිතා;
පයොගෙ දුක්කටං ඡට්ඨෙ, දින්නෙ පාචිත්තියං සියා.

238.

සත්තමං දුතියෙනෙව, සමාපත්තිපභෙදතො;
අට්ඨමං දුතියෙ වග්ගෙ, පඤ්චමෙන සමං මතං.

239.

තිරච්ඡානගතං විජ්ජං, ද්වෙව හොන්ති පඨන්තියා;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, පාචිත්ති හි පදෙ පදෙ.

240.

දසමං නවමෙනෙව, සමානං සබ්බථා පන;
‘‘පරියාපුණාති, වාචෙති’’, පදමත්තං විසෙසකං.

චිත්තාගාරවග්ගො පඤ්චමො.

241.

සභික්ඛුකං තමාරාමං, ජානන්තී පන භික්ඛුනී;
පවිසන්තී අනාපුච්ඡා, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ.

242.

පඨමෙන ච පාදෙන, පරික්ඛෙපස්සතික්කමෙ;
දුක්කටං පිටකෙ වුත්තං, පාචිත්ති දුතියෙන තු.

243.

අක්කොසති ච යා භික්ඛුං, භික්ඛුනී පරිභාසති;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පාචිත්තක්කොසිතෙ සියා.

244.

යා හි චණ්ඩිකභාවෙන, ගණං තු පරිභාසති;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පරිභට්ඨෙ පනෙතරං.

245.

නිමන්තිතා පවාරිතා, ඛාදනං භොජනම්පි වා;
භුඤ්ජන්තී භික්ඛුනී සා හි, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ.

246.

‘‘භුඤ්ජිස්සාමී’’ති යං කිඤ්චි, පටිග්ගණ්හාති දුක්කටං;
අජ්ඣොහාරපයොගෙසු, පාචිත්ති පරිදීපයෙ.

247.

කුලං තු මච්ඡරායන්තී, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, සෙසා මච්ඡරිතෙ සියා.

248.

අභික්ඛුකෙ පනාවාසෙ, හවෙ වස්සං වසන්තියා;
දුක්කටං පුබ්බකිච්චෙසු, පාචිත්ති අරුණුග්ගමෙ.

249.

භික්ඛුනී උභතොසඞ්ඝෙ, වස්සංවුට්ඨා තු තීහිපි;
ඨානෙහි අප්පවාරෙන්තී, එකං පාචිත්තියං ඵුසෙ.

250.

ඔවාදත්ථාය වා භික්ඛුං, සංවාසත්ථාය වා තථා;
න ගච්ඡති සචෙ තස්සා, එකං පාචිත්තියං සියා.

251.

ඔවාදම්පි න යාචන්තී, න ගච්ඡන්තී උපොසථං;
එකං පාචිත්තියාපත්ති-මාපජ්ජති, න සංසයො.

252.

අපුච්ඡිත්වාව සඞ්ඝං වා, භෙදාපෙති පසාඛජං;
පයොගෙ දුක්කටං, භින්නෙ, පාචිත්ති පරියාපුතා.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො.

253.

ගබ්භිනිං වුට්ඨපෙන්තී හි, ද්වෙ පනාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, වුට්ඨා-පිතෙ පාචිත්තියං සියා.

254.
දුතියං තතියඤ්චෙව, චතුත්ථං පඤ්චමම්පි ච;
ඡට්ඨඤ්ච සත්තමඤ්චෙව, පඨමෙන සමං මතං.

255.
භික්ඛුනී වුට්ඨපෙත්වාන, භික්ඛුනිං සහජීවිනිං;
ද්වෙවස්සං නානුග්ගණ්හන්තී, එකං පාචිත්තියං වුසෙ.

256.
නවමං දසමඤ්චෙව, අට්ඨමෙන සමං මතං;
ද්වීසු ආපත්තිභෙදස්මිං, නානත්තං නත්ථි කිඤ්චිපි.

ගබ්භිනීවග්ගො සත්තමො.

257.
කුමාරීභූතවග්ගස්ස, ආදිතො පන පඤ්චපි;
සමානා ගබ්භිනීවග්ගෙ, පඨමෙනෙව සබ්බසො.

258.
‘‘අලං වුට්ඨාපිතෙනා’’ති, වුච්චමානා හි ඛීයති;
පයොගෙ දුක්කටං, පච්ඡා, හොති පාචිත්ති ඛීයිතෙ.

259.
සත්තමෙ අට්ඨමෙ චෙව, එකං පාචිත්තියං මතං;
ආදිනාව සමානානි, නවමාදීනි පඤ්චපි.

කුමාරීභූතවග්ගො අට්ඨමො.

260.
ආපත්තියො වුසෙ ද්වෙපි, ධාරෙන්තී ඡත්තුපාහනං;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, හොති පාචිත්ති ධාරිතෙ.

261.
යානෙන පන යායන්තී, ද්වෙ කිරාපත්තියො වුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, පාචිත්ති යදි යායිතෙ.

262.
ධාරෙන්තියා තු සඞ්ඝාණිං, පයොගෙ දුක්කටං සියා;
ධාරිතෙ පන පාචිත්ති, චතුත්ථෙපි අයං නයො.

263.

න්හායන්තී ගන්ධවණ්ණෙන, පයොගෙ දුක්කටං ඵුසෙ;
න්හානස්ස පරියොසානෙ, තස්සා පාචිත්තියං සියා.

264.

ඡට්ඨම්පි පඤ්චමෙනෙව, සමානං සබ්බථා පන;
සත්තමෙ අට්ඨමෙ චෙව, නවමෙ දසමෙපි ච.

265.

පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාචිත්තුම්මද්දිතෙ සියා;
ආපත්තීනං විභාගස්මිං, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

266.

අනාපුච්ඡා තු භික්ඛුස්ස, පුරතො යා නිසීදති;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පාචිත්ති තු නිසීදිතෙ.

267.

අනොකාසකතං භික්ඛුං, පඤ්හං පුච්ඡන්තියා පන;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, වුත්තා පාචිත්ති පුච්ඡිතෙ.

268.

සංකච්චිකං විනා ගාමං, පදසා පවිසන්තියා;
පඨමෙනෙව ආරාම-වග්ගස්ස සදිසං වදෙ.

ඡත්තුපාහනවග්ගො නවමො.

පාචිත්තියකථා.

269.

අට්ඨසු දුවිධාපත්ති, පාටිදෙසනියෙසුපි;
විඤ්ඤාපෙත්වා සචෙ සප්පිං, ‘‘භුඤ්ජිස්සාමී’’ති ගණ්හති.

270.

තතො භික්ඛුනියා තස්සා, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
අජ්ඣොහාරෙසු සබ්බෙසු, පාටිදෙසනියං සියා.

පාටිදෙසනීයකථා.

271.

ඉමං විදිත්වා පරමං පනුත්තරං;
නිරුත්තරං අත්ථවසෙන භික්ඛු;
සුඛෙන පඤ්ඤත්තමහාසමුද්දං;

දුරුත්තරං උත්තරතෙව ධීරො.

272.

යස්මා තස්මා අස්මිං යොගං;
උස්මායුත්තො යුත්තො කාතුං;
සත්තො සත්තො කඞ්ඛච්ඡෙදෙ;
සත්ථෙ සත්ථෙ නිච්චං නිච්චං.

භික්ඛුනීවිභඞ්ගො නිට්ඨිතො.

චතුවිපත්තිකථා

273.

කති ආපත්තියො සීල-විපත්තිපච්චයා පන;
චතස්සොව සියුං සීල-විපත්තිපච්චයා පන.

274.

ජානං පාරාජිකං ධම්මං, සචෙ ඡාදෙති භික්ඛුනී;
චුතා, ථුල්ලච්චයං හොති, සචෙ වෙමතිකා සියා.

275.

පාචිත්ති භික්ඛු සඞ්ඝාදි-සෙසං ඡාදෙති චෙ පන;
අත්තනො පන දුට්ඨුල්ලං, ඡාදෙන්තො දුක්කටං ඵුසෙ.

276.

ආපත්තියො කතාචාර-විපත්තිපච්චයා පන;
එකායෙව සියාචාර-විපත්තිපච්චයා පන.

277.

පටිච්ඡාදෙති ආචාර-විපත්තිං පන භික්ඛු චෙ;
එකමෙවස්ස භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

278.

කති ආපත්තියො දිට්ඨි-විපත්තිපච්චයා පන?
ද්වෙ පනාපත්තියො දිට්ඨි-විපත්තිපච්චයා සියුං.

279.

අච්චජං පාපිකං දිට්ඨිං, ඤත්තියා දුක්කටං ඵුසෙ;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාචිත්ති පරියාපුතා.

280.

ආපත්තියො කතාජීව-විපත්තිපච්චයා පන?

ඡළෙවාපජ්ජතාජීව-විපත්තිපච්චයා පන.

281.

ආජීවහෙතු පාපිච්ඡො, අසන්තං පන අත්තනි;
මනුස්සුත්තරිධම්මං තු, වදං පාරාජිකං ඵුසෙ.

282.

සඤ්චරිත්තං සමාපන්නො, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා;
පරියායවචනෙ ඤාතෙ, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

283.

පණීතභොජනං වත්වා, පාචිත්ති පරිභුඤ්ජතො;
භික්ඛුනී තු සචෙ හොති, පාටිදෙසනියං සියා.

284.

ආජීවහෙතු සූපං වා, ඔදනං වා පනත්තනො;
අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වාන, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො.

චතුවිපත්තිකථා.

අධිකරණපච්චයකථා

285.

විවාදාධිකරණම්හා, කති ආපත්තියො සියුං?
විවාදාධිකරණම්හා, ද්වෙ පනාපත්තියො සියුං.

286.

පාචිත්ති උපසම්පන්නං, හොති ඔමසතො පන;
භික්ඛුස්සානුපසම්පන්නං, ඔමසන්තස්ස දුක්කටං.

287.

අනුවාදාධිකරණ-පච්චයාපත්තියො කති?
අනුවාදාධිකරණ-පච්චයා තිවිධා සියුං.

288.

අනුද්ධංසෙති චෙ භික්ඛුං, අමූලන්තිමවත්ථුනා;
සඞ්ඝාදිසෙසමාපත්ති-මාපජ්ජති, න සංසයො.

289.

තථා සඞ්ඝාදිසෙසෙන, අනුද්ධංසෙති චෙ පන;
පාචිත්ති, දුක්කටං වුත්තං, තථාචාරවිපත්තියා.

290.

ආපත්තිපච්චයා වුත්තා, කති ආපත්තියො පන?
ආපත්තිපච්චයා වුත්තා, චතස්සොව මහෙසිනා.

291.
ජානං පාරාජිකං ධම්මං, සචෙ ඡාදෙති භික්ඛුනී;
චුතා, ථුල්ලච්චයං හොති, සචෙ වෙමතිකා සියා.

292.
පාචිත්ති භික්ඛු සඞ්ඝාදි-සෙසං ඡාදෙති චෙ පන;
තථාචාරවිපත්තිං තු, සචෙ ඡාදෙති දුක්කටං.

293.
ආපත්තියො හි කිච්චාධි-කරණපච්චයා කති?
පඤ්චෙව හොන්ති කිච්චාධි-කරණපච්චයා පන.

294.
සමනුභාසනායෙව, ඤත්තියා දුක්කටං ඵුසෙ;
සමණී අච්චජන්තීව, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා.

295.
ථුල්ලච්චයං ද්වයං ද්වීහි, කම්මවාචාහි සා ඵුසෙ;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, තස්සා පාරාජිකං සියා.

296.
සමනුභාසනායෙව, භෙදකස්සානුවත්තිකා;
න පරිච්චජති තං ලද්ධිං, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා.

297.
සමනුභාසනායෙව, පාපිකාය ච දිට්ඨියා;
යාවතතියකං තස්සා, පාචිත්තච්චජතොපි ච.

අධිකරණපච්චයකථා.

ඛන්ධකපුච්ඡාකථා

298.
ඛන්ධකෙසුපි ආපත්ති-පභෙදං ආගතං පන;
පාටවත්ථාය භික්ඛූනං, පවක්ඛාමි නිබොධථ.

299.
ඛන්ධකෙ පඨමෙ තාව, කති ආපත්තියො සියුං?
ඛන්ධකෙ පඨමෙ තාව, ද්වෙ පනාපත්තියො සියුං.

300.

ඌනවීසතිවස්සං තු, කරොතො උපසම්පදං;
හොති පාචිත්තියං තස්ස, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

301.

කති ආපත්තියො හොන්ති;
ඛන්ධකෙ තු උපොසථෙ?
තිස්සො ආපත්තියො හොන්ති;
ඛන්ධකෙ තු උපොසථෙ.

302.

‘‘නස්සන්තෙතෙ විනස්සන්තු’’, ඉති භෙදපුරක්ඛකා;
උපොසථස්ස කරණෙ, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

303.

උක්ඛිත්තකෙන සද්ධිං තු, කරොන්තස්ස උපොසථං;
හොති පාචිත්තියං තස්ස, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

304.

කති ආපත්තියො වුත්තා, වද වස්සූපනායිකෙ?
එකාව දුක්කටාපත්ති, වුත්තා වස්සූපනායිකෙ.

305.

කති ආපත්තියො වුත්තා, ඛන්ධකෙ තු පවාරණෙ?
තිස්සො ආපත්තියො වුත්තා, උපොසථසමා මතා.

306.

කති ආපත්තියො වුත්තා, චම්මෙ? තිස්සොව දීපිතා;
මාරෙන්තානං තු පාචිත්ති, ගහෙත්වා වච්ඡතරිං පන.

307.

අඞ්ගජාතං ඡුපන්තස්ස, රත්තෙන පන චෙතසා;
තස්ස ථුල්ලච්චයං වුත්තං, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

308.

කති ආපත්තියො වුත්තා, භෙසජ්ජක්ඛන්ධකෙ පන?
තිස්සො ආපත්තියො වුත්තා, භෙසජ්ජක්ඛන්ධකෙ පන.

309.

සමන්තා ද්වඞ්ගුලෙ තත්ථ, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං;
භොජ්ජයාගූසු පාචිත්ති, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

310.

කඨිනෙ නත්ථි ආපත්ති, පඤ්ඤත්තං කෙවලං පන;
කති චීවරසංයුත්තෙ, වුත්තා ආපත්තියො පන?

311.

තිස්සො චීවරසංයුත්තෙ, වුත්තා ආපත්තියො පන;
කුසවාකමයෙ චීරෙ, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

312.

සනිස්සග්ගාව පාචිත්ති, අතිරෙකෙ තු චීවරෙ;
සෙසෙසු දුක්කටං වුත්තං, බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

313.

චම්පෙය්‍යකෙ ච කොසම්බෙ, කම්මස්මිං පාරිවාසිකෙ;
තථා සමුච්චයෙ එකා, දුක්කටාපත්ති දීපිතා.

314.

කති ආපත්තියො වුත්තා, සමථක්ඛන්ධකෙ පන?
ද්වෙයෙවාපත්තියො වුත්තා, සමථක්ඛන්ධකෙ පන.

315.

ඡන්දස්ස දායකො භික්ඛු, පාචිත්ති යදි ඛීයති;
සෙසෙසු පන සබ්බත්ථ, දුක්කටං සමුදාහටං.

316.

කති ඛුද්දකවත්ථුස්මිං, වුත්තා ආපත්තියො පන?
තිස්සො ඛුද්දකවත්ථුස්මිං, වුත්තා ආපත්තියො පන.

317.

අත්තනො අඞ්ගජාතං තු, ඡින්දං ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ;
රොමන්ථෙ හොති පාචිත්ති, සෙසෙ ආපත්ති දුක්කටං.

318.

තථා සෙනාසනස්මිං තු, තිස්සො ආපත්තියො සියුං;
විස්සජ්ජනෙ ච ගරුනො, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

319.

නික්කඩ්ඪනෙ ච පාචිත්ති, සඞ්ඝිකම්හා විහාරතො;
සෙසෙසු පන සබ්බත්ථ, දුක්කටං සමුදාහටං.

320.

කති ආපත්තියො සඞ්ඝ-භෙදෙ වුත්තා මහෙසිනා?

ද්වෙ පනාපත්තියො සඞ්ඝ-භෙදෙ වුත්තා මහෙසිනා.

321.

භෙදානුවත්තකානං තු, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං;
ගණභොගෙ තු භික්ඛූනං, පාචිත්ති පරිදීපිතා.

322.

ඛන්ධකෙ වත්තසංයුත්තෙ, කති ආපත්තියො මතා?
ඛන්ධකෙ වත්තසංයුත්තෙ, දුක්කටාපත්තියෙව සා.

323.

ඨපනෙ පාතිමොක්ඛස්ස, තථා එකාව දීපිතා;
භික්ඛුනික්ඛන්ධකෙ චාපි, කති ආපත්තියො මතා?

324.

භික්ඛුනික්ඛන්ධකෙ චාපි, ද්වෙ පනාපත්තියො මතා;
අපවාරණාය පාචිත්ති, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

ඛන්ධකපුච්ඡාකථා නිට්ඨිතා.

සමුට්ඨානසීසකථා

325.

විභඞ්ගෙසු පන ද්වීසු, පඤ්ඤත්තානි මහෙසිනා;
යානි පාරාජිකාදීනි, උද්දිසන්ති උපොසථෙ.

326.

තෙසං දානි පවක්ඛාමි, සමුට්ඨානමිතො පරං;
පාටවත්ථාය භික්ඛූනං, තං සුණාථ සමාහිතා.

327.

කායො ච වාචාපි ච කායවාචා;
තානෙව චිත්තෙන යුතානි තීණි;
එකඞ්ගිකං ද්වඞ්ගිතිවඞ්ගිකන්ති;
ඡධා සමුට්ඨානවිධිං වදන්ති.

328.

තෙසු එකෙන වා ද්වීහි, තීහි වාථ චතූහි වා;
ඡහි වාපත්තියො නානා-සමුට්ඨානෙහි ජායරෙ.

329.

තත්ථ පඤ්චසමුට්ඨානා, කා වාපත්ති න විජ්ජති;

හොති එකසමුට්ඨානා, පච්ඡිමෙහෙව තීහිපි.

330.

තථෙව ද්විසමුට්ඨානා, කායතො කායචිත්තතො;
වාචතො වාචචිත්තම්හා, තතියච්ඡට්ඨතොපි ච.

331.

චතුත්ථච්ඡට්ඨතො චෙව, පඤ්චමච්ඡට්ඨතොපි ච;
ජායතෙ පඤ්චධාවෙසා, සමුට්ඨාති න අඤ්ඤතො.

332.

තිසමුට්ඨානිකා නාම, පඨමෙහි ච තීහිපි;
පච්ඡිමෙහි ච තීහෙව, සමුට්ඨාති න අඤ්ඤතො.

333.

පඨමා තතියා චෙව, චතුත්ථච්ඡට්ඨතොපි ච;
දුතියා තතියා චෙව, පඤ්චමච්ඡට්ඨතොපි ච.

334.

ද්විධා චතුසමුට්ඨානා, ජායතෙ න පනඤ්ඤතො;
එකධා ඡසමුට්ඨානා, සමුට්ඨාති ඡහෙව හි.

ආහ ච –

335.

‘‘තිධා එකසමුට්ඨානා, පඤ්චධා ද්විසමුට්ඨිතා;
ද්විධා තිචතුරො ඨානා, එකධා ඡසමුට්ඨිතා’’.

336.

තෙරසෙව ච නාමානි, සමුට්ඨානවිසෙසතො;
ලභන්තාපත්තියො සබ්බා, තානි වක්ඛාමිතො පරං.

337.

පඨමන්තිමවත්ථුඤ්ච, දුතියං සඤ්චරිත්තකං;
සමනුභාසනඤ්චෙව, කඨිනෙළකලොමකං.

338.

පදසොධම්මමද්ධානං, ථෙය්‍යසත්ථඤ්ච දෙසනා;
භූතාරොචනකඤ්චෙව, චොරිවුට්ඨාපනම්පි ච.

339.

අනනුඤ්ඤාතකඤ්චාති, සීසානෙතානි තෙරස;

තෙරසෙතෙ සමුට්ඨාන-නයා විඤ්ඤූහි චින්තිතා.

340.

තත්ථ යා තු චතුත්ථෙන, සමුට්ඨානෙන ජායතෙ;
ආදිපාරාජිකුට්ඨානා, අයන්ති පරිදීපිතා.

341.

සචිත්තකෙහි තීහෙව, සමුට්ඨානෙහි යා පන;
ජායතෙ සා පනුද්දිට්ඨා, **අදින්නාදානපුබ්බකා**.

342.

සමුට්ඨානෙහි යාපත්ති, ජාතුච්ඡහිපි ජායතෙ;
සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානා, නාමාති පරිදීපිතා.

343.

ඡට්ඨෙනෙව සමුට්ඨාති, සමුට්ඨානෙන යා පන;
සමුට්ඨානවසෙනායං, වුත්තා **සමනුභාසනා**.

344.

තතියච්ඡට්ඨතොයෙව, සමුට්ඨාති හි යා පන;
සමුට්ඨානවසෙනායං, **කඨිනු**පපදා මතා.

345.

ජායතෙ යා පනාපත්ති, කායතො කායචිත්තතො;
අය**මෙළකලොමා**දි-සමුට්ඨානාති දීපිතා.

346.

ජායතෙ යා පනාපත්ති, වාචතො වාචචිත්තතො;
අයං තු **පදසොධම්ම-සමුට්ඨානා**ති වුච්චති.

347.

කායතො කායවාචම්හා, චතුත්ථච්ඡට්ඨතොපි ච;
ජායතෙ සා පන**ද්ධාන-සමුට්ඨානා**ති සූචිතා.

348.

චතුත්ථච්ඡට්ඨතොයෙව, සමුට්ඨාති හි යා පන;
ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානා, අයන්ති පරිදීපිතා.

349.

පඤ්චමෙනෙව යා චෙත්ථ, සමුට්ඨානෙන ජායතෙ;
සමුට්ඨානවසෙනායං, **ධම්මදෙසනසඤ්ඤිතා**.

350.

අචිත්තකෙහි තීහෙව, සමුට්ඨානෙහි යා සියා;
සමුට්ඨානවසෙනායං, **භූතාරොචනපුබ්බකා**.

351.

පඤ්චමච්ඡට්ඨතොයෙව, යා සමුට්ඨානතො සියා;
අයං තු පඨිතා **චොරි-වුට්ඨාපන**සමුට්ඨිතා.

352.

දුතියා තතියම්හා ච, පඤ්චමච්ඡට්ඨතොපි යා;
ජායතෙ **අනනුඤ්ඤාත-සමුට්ඨානා** අයං සියා.

353.

පඨමං දුතියං තත්ථ, චතුත්ථං නවමම්පි ච;
දසමං ද්වාදසමඤ්චාති, සමුට්ඨානං සචිත්තකං.

354.

එකෙකස්මිං සමුට්ඨානෙ, සදිසා ඉධ දිස්සරෙ;
සුක්කඤ්ච කායසංසග්ගො, පඨමානියතොපි ච.

355.

පුබ්බුපපරිපාකො ච, රහො භික්ඛුනියා සහ;
සභොජනෙ, රහො ද්වෙ ච, අඞ්ගුලී, උදකෙ හසං.

356.

පහාරෙ, උග්ගිරෙ චෙව, තෙපඤ්ඤාසා ච සෙඛියා;
අධක්ඛකුබ්භජාණුඤ්ච, ගාමන්තරමවස්සුතා.

357.

තලමට්ඨුදසුද්ධි ච, වස්සංවුට්ඨා තථෙව ච;
ඔවාදාය න ගච්ඡන්ති, නානුබන්ධෙ පවත්තිනිං.

358.

පඤ්චසත්තති නිද්දිට්ඨා, කායචිත්තසමුට්ඨිතා;
ඉමෙ එකසමුට්ඨානා, මෙථුනෙන සමා මතා.

පඨමපාරාජිකසමුට්ඨානං.

359.

විග්ගහං, උත්තරිඤ්චෙව, දුට්ඨුල්ලං, අත්තකාමතා;
දුට්ඨදොසා දුවෙ චෙව, දුතියානියතොපි ච.

360.

අච්ඡින්දනඤ්ච පරිණාමො, මුසා, ඔමසපෙසුණා;
දුට්ඨුල්ලාරොචනඤ්චෙව, පථවීඛණනම්පි ච.

361.

භූතගාමඤ්ඤවාදො ච, උජ්ඣාපනකමෙව ච;
නික්කඩ්ඪො, සිඤ්චනඤ්චෙව, තථා ආමිසහෙතු ච.

362.

භුත්තාවිං, එහනාදරිං, භිංසාපනකමෙව ච;
අපනිධෙය්‍ය, සඤ්චිච්ච, පාණං, සප්පාණකම්පි ච.

363.

උක්කොටනං =00 තථා ඌනො, සංවාසො, නාසනෙන ච;
සහධම්මිකං, විලෙඛාය, මොහනාමූලකෙන ච.

364.

කුක්කුච්චං, ඛීයනං දත්වා, පරිණාමෙය්‍ය පුග්ගලෙ;
කිං තෙ, අකාලං, අච්ඡින්දෙ, දුග්ගහා, නිරයෙන වා.

365.

ගණස්ස ච විභඞ්ගඤ්ච, දුබ්බලාසා තථෙව ච;
ධම්මිකං කඨිනුද්ධාරං, සඤ්චිච්චාඵාසුමෙව ච.

366.

සයං උපස්සයං දත්වා, අක්කොසෙය්‍ය ච චණ්ඩිකා;
කුලමච්ඡරිනී අස්ස, ගබ්භිනිං වුට්ඨාපෙය්‍ය ච.

367.

පායන්තිං, ද්වෙ ච වස්සානි, සඞ්ඝෙනාසම්මතම්පි ච;
තිස්සො ගිහිගතා වුත්තා, තිස්සොයෙව කුමාරිකා.

368.

ඌනද්වාදසවස්සා ද්වෙ, තථාලං තාව තෙති ච;
සොකාවස්සා තථා පාරි-වාසිකච්ඡන්දදානතො.

369.

අනුවස්සං දුවෙ චාති, සික්ඛා එකූනසත්තති;
අදින්නාදානතුල්‍යත්තා, තිසමුට්ඨානිකා කතා.

දුතියපාරාජිකසමුට්ඨානං.

370.

සඞ්චරිකුටිමහල්ලකං, ධොවාපනඤ්ච පටිග්ගහො;
චීවරස්ස ච විඤ්ඤත්ති, ගහණඤ්ච තදුත්තරිං.

371.

උපක්ඛටද්වයඤ්චෙව, තථා දූතෙන චීවරං;
කොසියං, සුද්ධකාළානං, ද්වෙභාගාදානමෙව ච.

372.

ඡබ්බස්සානි, පුරාණස්ස, ලොමධොවාපනම්පි ච;
රූපියස්ස පටිග්ගාහො, උභො නානප්පකාරකා.

373.

ඌනබන්ධනපත්තො ච, වස්සසාටිකසුත්තකං;
විකප්පාපජ්ජනං, යාච, ද්වාර, දානඤ්ච සිබ්බනං.

374.

පූවෙහි, පච්චයො ජොතිං, රතනං, සූචි, මඤ්චකං;
තූලං, නිසීදනං, කණ්ඩු, වස්සිකා, සුගතස්ස ච.

375.

අඤ්ඤවිඤ්ඤත්තිසික්ඛා ච, අඤ්ඤචෙතාපනම්පි ච;
සඞ්ඝිකෙන දුවෙ වුත්තා, ද්වෙ මහාජනිකෙන ච.

376.

තථා =01 පුග්ගලිකෙනෙකං, ගරුපාවුරණං ලහුං;
ද්වෙ විසාසොදසාටී ච, තථා සමණචීවරං.

377.

ඉති එකූනපණ්ණාස, ධම්මා දුක්ඛන්තදස්සිනා;
ඡසමුට්ඨානිකා එතෙ, සඤ්චරිත්තසමා කතා.

සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං.

378.

සඞ්ඝභෙදො ච භෙදානු-වත්තදුබ්බචදූසකා;
දුට්ඨුල්ලච්ඡාදනං, දිට්ඨි, ඡන්ද, උජ්ජග්ඝිකා දුවෙ.

379.

අප්පසද්දා දුවෙ වුත්තා, තථා න බ්‍යාහරෙති ච;
ඡමා, නීචාසනෙ, ඨානං, පච්ඡතො, උප්පථෙන ච.

380.

වජ්ජවජ්ජාදානුවත්තා ච, ගහණං, ඔසාරෙය්‍ය ච;
පච්චක්ඛාමීති සික්ඛා ච, තථා කිස්මිඤ්චිදෙව ච.

381.

සංසට්ඨා ද්වෙ, වධිත්වා ච, විසිබ්බෙත්වා ච දුක්ඛිතං;
පුනදෙව ච සංසට්ඨා, නෙව වූපසමෙය්‍ය ච.

382.

ජානං සභික්ඛුකාරාමං, තථෙව න පවාරයෙ;
තථා අන්වද්ධමාසඤ්ච, සහජීවිනියො දුවෙ.

383.

සචෙ මෙ චීවරං අය්‍යො, අනුබන්ධිස්සසීති ච;
සත්තතිංස ඉමෙ ධම්මා, සම්බුද්ධෙන පකාසිතා.

384.

සබ්බෙ එතෙ සමුට්ඨානා, කායවාචාදිතො සියුං;
සමාසමසමෙනෙව, කතා සමනුභාසනා.

සමනුභාසනසමුට්ඨානං.

385.

කඨිනානි ච තීණාදි, පත්තො, භෙසජ්ජමෙව ච;
අච්චෙකම්පි ච සාසඞ්කං, පක්කමන්තද්වයම්පි ච.

386.

තථා උපස්සයං ගන්ත්වා, භොජනඤ්ච පරම්පරං;
අනතිරිත්තං සභත්තො, විකප්පෙත්වා තථෙව ච.

387.

රඤ්ඤො, විකාලෙ, වොසාසා-රඤ්ඤකුස්සයවාදිකා;
පත්තසන්නිචයඤ්චෙව, පුරෙ, පච්ඡා, විකාලකෙ.

388.

පඤ්චාහිකං =02, සඞ්කමනිං, තථා ආවසථද්වයං;
පසාඛෙ, ආසනෙ චාති, එකූනතිංසිමෙ පන.

389.

ද්විසමුට්ඨානිකා ධම්මා, නිද්දිට්ඨා කායවාචතො;
කායවාචාදිතො චෙව, සබ්බෙ කඨිනසම්භවා.

කඨිනසමුට්ඨානං.

390.

ද්වෙ සෙය්‍යාභච්චපාදො ච, පිණ්ඩඤ්ච ගණභොජනං;
විකාලෙ, සන්නිධිඤ්චෙව, දන්තපොනමචෙලකං.

391.

උය්‍යුත්තඤ්ච වසුය්‍යොධිං, සුරා, ඔරෙන න්හායනං;
දුබ්බණ්ණකරණඤ්චෙව, පාටිදෙසනියද්වයං.

392.

ලසුණං, උපතිට්ඨෙය්‍ය, නච්චදස්සනමෙව ච;
නග්ගං, අත්ථරණං, මඤ්චෙ, අන්තොරට්ඨෙ, තථා බහි.

393.

අන්තොවස්සමගාරඤ්ච, ආසන්දිං, සුත්තකන්තනං;
වෙය්‍යාවච්චං, සහත්ථා ච, ආවාසෙ ච අභික්ඛුකෙ.

394.

ඡත්තං, යානඤ්ච සඞ්ඝාණිං, අලඞ්කාරං, ගන්ධවාසිතං;
භික්ඛුනී, සික්ඛමානා ච, සාමණෙරී, ගිහීනියා.

395.

තථා සංකච්චිකා චාති, තෙචත්තාලීසිමෙ පන;
සබ්බෙ එළකලොමෙන, ද්විසමුට්ඨානිකා සමා.

එළකලොමසමුට්ඨානං.

396.

අඤ්ඤත්‍රාසම්මතො චෙව, තථා අත්ථඞ්ගතෙන ච;
තිරච්ඡානවිජ්ජා ද්වෙ වුත්තා, අනොකාසකතම්පි ච.

397.

සබ්බෙ ඡ පනිමෙ ධම්මා, වාචතො වාචචිත්තතො;
ද්විසමුට්ඨානිකා හොන්ති, පදසොධම්මතුල්‍යතා.

පදසොධම්මසමුට්ඨානං.

398.

එකං නාවං, පණීතඤ්ච, සංවිධානඤ්ච සංහරෙ;
ධඤ්ඤං, නිමන්තිතා චෙව, පාටිදෙසනියට්ඨකං.

399.

එතා =03 චතුසමුට්ඨානා, සික්ඛා චුද්දස හොන්ති හි;
පඤ්ඤත්තා බුද්ධසෙට්ඨෙන, අද්ධානෙන සමා මතා.

අද්ධානසමුට්ඨානං.

400.
සුත්තං, සූපාදිවිඤ්ඤත්තිං, අන්ධකාරෙ තථෙව ච;
පටිච්ඡන්නෙ ච ඔකාසෙ, බ්‍යූහෙ චාති ඉමෙ ඡපි.

401.
සබ්බෙ තු ද්විසමුට්ඨානා, චතුත්ථච්ඡට්ඨතො සියුං;
ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානා, දෙසිතාදිච්චබන්ධුනා.

ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානං.

402.
ඡත්ත, දණ්ඩකරස්සාපි, සත්ථාවුධකරස්සපි;
පාදුකූපාහනා, යානං, සෙය්‍යා, පල්ලත්ථිකාය ච.

403.
වෙඨිතොගුණ්ඨිතො චාති, එකාදස නිදස්සිතා;
සබ්බෙ එකසමුට්ඨානා, ධම්මදෙසනසඤ්ඤිතා.

ධම්මදෙසනසමුට්ඨානං.

404.
භූතාරොචනකඤ්චෙව, චොරිවුට්ඨාපනම්පි ච;
අනනුඤ්ඤාතමත්තඤ්හි, අසම්භින්නමිදං තයං.

සමුට්ඨානසීසකථා නිට්ඨිතා.

එකුත්තරනයකථා

405.
කති ආපත්තියො හොන්ති, සමුට්ඨානෙන ආදිනා?
පඤ්ච ආපත්තියො හොන්ති, කුටිං සංයාචිකාය තු.

406.
කරොතො පන තිස්සොව, පයොගෙ දුක්කටාදයො;
විකාලෙ පන පාචිත්ති, තථා අඤ්ඤාතිභත්ථතො.

407.
ගහෙත්වා භුඤ්ජතො වුත්තං, පාටිදෙසනියම්පි ච;

පඤ්චිමාපත්තියො හොන්ති, සමුට්ඨානෙන ආදිනා.

408.

කති =04 ආපත්තියො හොන්ති, දුතියෙන තුවං භණ?
ආපත්තියො චතස්සොව, හොන්තීති පරිදීපයෙ.

409.

‘‘කුටිං මම කරොථා’’ති, සමාදිසති භික්ඛු චෙ;
කරොන්ති චෙ කුටිං තස්ස, විපන්නං සබ්බථා පන.

410.

තිස්සො පුරිමනිද්දිට්ඨා, පයොගෙ දුක්කටාදයො;
පදසොධම්මමූලෙන, චතස්සොව භවන්තිමා.

411.

තතියෙන කති ජායන්ති, සමුට්ඨානෙන මෙ භණ?
තතියෙන තුවං බ්‍රූමි, පඤ්චධාපත්තියො සියුං.

412.

භික්ඛු සංවිදහිත්වාන;
කරොති ච කුටිං සචෙ;
තිස්සො ආපත්තියො හොන්ති;
පයොගෙ දුක්කටාදයො.

413.

පණීතභොජනං වත්වා, හොති පාචිත්ති භුඤ්ජතො;
භික්ඛුනිං න නිවාරෙත්වා, පාටිදෙසනියං සියා.

414.

සියුං කති චතුත්ථෙන, සමුට්ඨානෙන මෙ භණ?
ඡළෙවාපත්තියො හොන්ති, මෙථුනං යදි සෙවති.

415.

හොති පාරාජිකං තස්ස, කුටිං සංයාචිකාය තු;
කරොතො පන තිස්සොව, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

416.

විකාලෙ පන පාචිත්ති, තථා අඤ්ඤාතිහත්ථතො;
ගහෙත්වා භුඤ්ජතො වුත්තං, පාටිදෙසනියම්පි ච.

417.

කති ආපත්තියො හොන්ති, පඤ්චමෙන? ඡ හොන්ති හි;

මනුස්සුත්තරිධම්මං තු, වදං පාරාජිකං වුසෙ.

418.

''කුටිං මම කරොථා''ති;
සමාදිසති භික්ඛු චෙ;
කරොන්ති චෙ කුටිං තිස්සො;
හොන්ති තා දුක්කටාදයො.

419.

වාචෙති පදසො ධම්මං, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො;
දවකම්‍යතා වදන්තස්ස, තස්ස දුබ්භාසිතං සියා.

420.

සමුට්ඨානෙන =05 ඡට්ඨෙන, කති ආපත්තියො සියුං?
ඡ ච සංවිදහිත්වාන, භණ්ඩං හරති චෙ චුතො.

421.

''කුටිං මම කරොථා''ති;
සමාදිසති භික්ඛු චෙ;
කරොන්ති චෙ කුටිං තිස්සො;
හොන්ති තා දුක්කටාදයො.

422.

පණීතභොජනං වත්වා, හොති පාචිත්ති භුඤ්ජතො;
භික්ඛුනිං න නිවාරෙත්වා, පාටිදෙසනියං සියා.

423.

ඉධ යො විමතූපරමං පරමං;
ඉමමුත්තරමුත්තරති;
විනයං සුනයං සුනයෙන යුතො;
ස ච දුත්තරමුත්තරමුත්තරති.

ආපත්තිසමුට්ඨානකථා.

424.

ඉතො පරං පවක්ඛාමි, පරමෙකුත්තරං නයං;
අවික්ඛිත්තෙන චිත්තෙන, තං සුණාථ සමාහිතා.

425.

කෙ ආපත්තිකරා ධම්මා, අනාපත්තිකරාපි කෙ?
කා පනාපත්තියො නාම, ලහුකා ගරුකාපි කා?

426.

සාවසෙසා ච කාපත්ති, කා නාමානවසෙසකා?
දුට්ඨුල්ලා නාම කාපත්ති, අදුට්ඨුල්ලාපි නාම කා?

427.

නියතා නාම කාපත්ති, කා පනානියතාපි ච?
දෙසනාගාමිනී කා ච, කා චාදෙසනගාමිනී?

428.

සමුට්ඨානානි ආපත්ති-කරා ධම්මාති දීපිතා;
අනාපත්තිකරා ධම්මා, සමථා සත්ත දස්සිතා.

429.

පාරාජිකාදයො සත්ත-විධා ආපත්තියො සියුං;
ලහුකා තත්ථ පඤ්චෙව, හොන්ති ථුල්ලච්චයාදයො.

430.

පාරාජිකං ඨපෙත්වාන, සාවසෙසාවසෙසකා;
එකා පාරාජිකාපත්ති, මතා අනවසෙසකා.

431.

''දුට්ඨුල්ලා''ති =06 ච නිද්දිට්ඨා, දුවිධාපත්තිආදිතො;
සෙසා පඤ්චවිධාපත්ති, ''අදුට්ඨුල්ලා''ති දීපිතා.

432.

පඤ්චානන්තරියසංයුත්තා, නියතානියතෙතරා;
දෙසනාගාමිනී පඤ්ච, ද්වෙ පනාදෙසගාමිකා.

එකකකථා.

433.

අභබ්බාපත්තිකො කො ච, භබ්බාපත්තිකපුග්ගලො?
උපසම්පදකම්මං තු, සත්ථුනා කස්ස වාරිතං?

434.

ආපත්තිමාපජ්ජිතුං ද්වෙව ලොකෙ;
බුද්ධා ච පච්චෙකබුද්ධා අභබ්බා;
ආපත්තිමාපජ්ජිතුං ද්වෙව ලොකෙ;
භික්ඛූ ච භබ්බා අථ භික්ඛුනී ච.

435.

අද්ධවිහීනො අඞ්ගවිහීනො;

වත්ථුවිපන්නො දුක්කටකාරී;
නො පරිපුණ්ණො යාවති යො නො;
තස්සූපසම්පදා පටිසිද්ධා.

436.
අත්ථාපත්ති හවෙ ලද්ධ-සමාපත්තිස්ස භික්ඛුනො;
අත්ථාපත්ති හි නො ලද්ධ-සමාපත්තිස්ස දීපිතා.

437.
භූතස්සාරොචනං ලද්ධ-සමාපත්තිස්ස නිද්දිසෙ;
අභූතාරොචනාපත්ති, අසමාපත්තිලාභිනො.

438.
අත්ථි සද්ධම්මසංයුත්තා, අසද්ධම්මයුතාපි ච;
සපරික්ඛාරසංයුත්තා, පරසන්තකසංයුතා.

439.
පදසොධම්මමූලාදී, සද්ධම්මපටිසංයුතා;
දුට්ඨුල්ලවාචසංයුත්තා, අසද්ධම්මයුතා සියා.

440.
අතිරෙකදසාහං තු, ඨපනෙ චීවරාදිනො;
අනිස්සජ්ජිත්වා භොගෙ ච, සපරික්ඛාරසංයුතා.

441.
සඞ්ඝස්ස මඤ්චපීඨාදිං, අජ්ඣොකාසත්ථරෙපි ච;
අනාපුච්ඡාව ගමනෙ, පරසන්තකසංයුතා.

442.
කථඤ්හි =07 භණන්තො සච්චං, ගරුකං හොති භික්ඛුනො?
කථං මුසා භණන්තස්ස, ලහුකාපත්ති ජායතෙ?

443.
‘‘සිඛරණී’’ති සච්චං තු, භණන්තො ගරුකං සියා;
සම්පජානමුසාවාදෙ, පාචිත්ති ලහුකා හවෙ.

444.
කථං මුසා භණන්තස්ස, ගරුකං හොති භික්ඛුනො?
කථඤ්ච භණන්තො සච්චං, ආපත්ති ලහුකා සියා?

445.
අභූතාරොචනෙ තස්ස, ගරුකාපත්ති දීපිතා;

භූතස්සාරොචනෙ සච්චං, වදතො ලහුකා සියා.

446.

කථං භූමිගතො දොසං, න වෙහාසගතො ඵුසෙ?
කථං වෙහාසගො දොසං, න ච භූමිගතො ඵුසෙ?

447.

සඞ්ඝකම්මං විකොපෙතුං, හත්ථපාසං ජහං ඵුසෙ;
කෙසමත්තම්පි ආකාසෙ, තිට්ඨතො නත්ථි වජ්ජතා.

448.

ආහච්චපාදකං මඤ්චං, වෙහාසකුටියූපරි;
පීඨං වාභිනිසීදන්තො, ආපජ්ජති න භූමිතො.

449.

පවිසන්තො කථං භික්ඛු, ආපජ්ජති, න නික්ඛමං?
පවිසන්තො කථං භික්ඛු, පවිසන්තො න චෙව තං?

450.

සඡත්තුපාහනො වත්ත-මපූරෙත්වාන කෙවලං;
පවිසන්තො පනාපත්තිං, ආපජ්ජති, න නික්ඛමං.

451.

ගමිකො ගමිකවත්තානි, අපූරෙත්වාන නික්ඛමං;
නික්ඛමන්තොව ආපත්තිං, ඵුසෙය්‍ය, පවිසං න ච.

452.

ආදියන්තො පනාපත්තිං, ආපජ්ජති කථං වද?
තථෙවානාදියන්තොපි, ආපජ්ජති කථං වද?

453.

භික්ඛුනී අතිගම්භීරං, යා කාචුදකසුද්ධිකං;
ආදියන්තී පනාපත්තිං, ආපජ්ජති, න සංසයො.

454.

අනාදියිත්වා දුබ්බණ්ණ-කරණං පන චීවරං;
යෙවං අනාදියන්තොව, ආපජ්ජති හි නාම සො.

455.

සමාදියන්තො ආපත්තිං, ආපජ්ජති කථං පන?
තථාසමාදියන්තොපි, ආපජ්ජති කථං පන?

456.

යො =08 හි මූගබ්බතාදීනි, වතානිධ සමාදියං;
සමාදියන්තො ආපත්තිං, ආපජ්ජති හි නාම සො.

457.

යො හි කම්මකතො භික්ඛු, වුත්තං වත්තං පනත්තනො;
තඤ්චාසමාදියන්තොව, ආපජ්ජති හි නාම සො.

458.

කරොන්තොව පනාපත්තිං, කථමාපජ්ජතෙ නරො?
න කරොන්තො කථං නාම, සමණො දොසවා සියා?

459.

භණ්ඩාගාරිකකම්මඤ්ච, වෙජ්ජකම්මඤ්ච චීවරං;
අඤ්ඤාතිකාය සිබ්බන්තො, කරං ආපජ්ජතෙ නරො.

460.

උපජ්ඣායස්ස වත්තානි, වත්තානි ඉතරස්ස වා;
අකරොන්තො පනාපත්තිං, ආපජ්ජති හි නාම සො.

461.

දෙන්තො ආපජ්ජතාපත්තිං, න දෙන්තොපි කථං භණ?
අඤ්ඤාතිකාය යං කිඤ්චි, භික්ඛු භික්ඛුනියා පන.

462.

චීවරං දදමානො හි, දෙන්තො ආපජ්ජතෙ පන;
තථන්තෙවාසිකාදීනං, අදෙන්තො චීවරාදිකං.

463.

අත්තසන්නිස්සිතා අත්ථි, තථෙව පරනිස්සිතා;
මුදුලම්බාදිනො අත්තා, සෙසා හි පරනිස්සිතා.

464.

කථඤ්ච පටිගණ්හන්තො, ආපජ්ජති හි වජ්ජතං?
කථමප්පටිගණ්හන්තො, ආපජ්ජති හි වජ්ජතං?

465.

චීවරං පටිගණ්හන්තො, භික්ඛු අඤ්ඤාතිහත්ථතො;
ඔවාදඤ්ච න ගණ්හන්තො, ආපජ්ජති හි වජ්ජතං.

466.

කථඤ්ච පරිභොගෙන, ආපජ්ජති තපොධනො?

කථං න පරිභොගෙන, ආපජ්ජති තපොධනො?

467.

යො හි නිස්සග්ගියං වත්ථුං, අච්චජිත්වා නිසෙවති;
අයං තු පරිභොගෙන, ආපජ්ජති, න සංසයො.

468.

අතික්කමෙන්තී සඞ්ඝාටි-චාරං පඤ්චාහිකං පන;
අයං තු පරිභොගෙන, ආපජ්ජති හි භික්ඛුනී.

469.

දිවාපජ්ජති නො රත්තිං, රත්තිමෙව ච නො දිවා;
ද්වාරං අසංවරිත්වාන, සෙන්තො ආපජ්ජතෙ දිවා.

470.

සගාරසෙයාකං =09 රත්තිං, ආපජ්ජති හි නො දිවා;
අරුණුග්ගෙ පනාපත්ති, කථං න අරුණුග්ගමෙ?

471.

එකඡාරත්තසත්තාහ-දසාහාදිඅතික්කමෙ;
වුසන්තො වුත්තමාපත්තිං, ආපජ්ජත්‍යරුණුග්ගමෙ.

472.

පවාරෙත්වාන භුඤ්ජන්තො, වුසෙ න අරුණුග්ගමෙ;
ඡින්දන්තස්ස සියාපත්ති, කථමච්ඡින්දතො සියා?

473.

ඡින්දන්තො භූතගාමඤ්ච, අඞ්ගජාතඤ්ච අත්තනො;
පාරාජිකඤ්ච පාචිත්තිං, වුසෙ ථුල්ලච්චයම්පි ච.

474.

න ඡින්දන්තො නඛෙ කෙසෙ, ආපජ්ජති හි නාම සො;
ඡාදෙන්තොපජ්ජතාපත්තිං, නච්ඡාදෙන්තො කථං පන?

475.

ඡාදෙන්තො පන ආපත්තිං, ඡාදෙන්තොපජ්ජතෙ නරො;
ආපජ්ජති පනච්ඡින්නො, නච්ඡාදෙන්තො තිණාදිනා.

476.

ආපජ්ජති හි ධාරෙන්තො, න ධාරෙන්තො කථං පන?
ධාරෙන්තො කුසචීරාදිං, ධාරෙන්තොපජ්ජතෙ පන.

477.

දින්නං නිස්සට්ඨපත්තං තං, අධාරෙන්තොව දොසවා;
සචිත්තකදුකං සඤ්ඤා-විමොක්ඛකදුකං භවෙ.

දුකකථා.

478.

අත්ථාපත්ති හි තිට්ඨන්තෙ, නාථෙ, නො පරිනිබ්බුතෙ;
නිබ්බුතෙ න තු තිට්ඨන්තෙ, අත්ථාපත්තුභයත්ථපි.

479.

රුහිරුප්පාදනාපත්ති, ඨිතෙ, නො පරිනිබ්බුතෙ;
ථෙරමාවුසවාදෙන, වදතො පරිනිබ්බුතෙ.

480.

ආපත්තියො ඉමා ද්වෙපි, ඨපෙත්වා සුගතෙ පන;
අවසෙසා ධරන්තෙපි, භවන්ති පරිනිබ්බුතෙ.

481.

කාලෙයෙව සියාපත්ති, විකාලෙ න සියා කථං?
විකාලෙ තු සියාපත්ති, න කාලෙ, උභයත්ථපි?

482.

භුඤ්ජතොනතිරිත්තං තු, කාලස්මිං, නො විකාලකෙ;
විකාලභොජනාපත්ති, විකාලෙ, තු න කාලකෙ.

483.

අවසෙසං =10 පනාපත්තිං, ආපජ්ජති හි සබ්බදා;
සබ්බං කාලෙ විකාලෙ ච, නත්ථි තත්ථ ච සංසයො.

484.

රත්තිමෙව පනාපත්තිං, ආපජ්ජති ච නො දිවා;
දිවාපජ්ජති නො රත්තිං, ආපජ්ජතුභයත්ථපි.

485.

සහසෙය්‍යා සියා රත්තිං, ද්වාරාසංවරමූලකා;
දිවා, සෙසා පනාපත්ති, සියා රත්තිං දිවාපි ච.

486.

දසවස්සො තු නො ඌන-දසවස්සො සියා කථං?
හොතූනදසවස්සො, නො, දසවස්සුභයත්ථපි?

487.

උපට්ඨාපෙති චෙ බාලො, පරිසං දසවස්සිකො;
ආපත්තිං පන අඛ්‍යාත්තො, ආපජ්ජති, න සංසයො.

488.

තදූනදසවස්සො ච, ''පණ්ඩිතොහ''න්ති ගණ්හති;
පරිසං, දසවස්සො නො, සෙසමාපජ්ජතෙ උභො.

489.

කාළෙ ආපජ්ජතාපත්තිං, න ජුණ්හෙ ජුණ්හකෙ කථං;
ආපජ්ජති, න කාළස්මිං, ආපජ්ජතූභයත්ථපි?

490.

වස්සං අනුපගච්ඡන්තො, කාළෙ, නො ජුණ්හකෙ පන;
ආපජ්ජතාපවාරෙන්තො, ජුණ්හෙ, න පන කාළකෙ.

491.

අවසෙසං තු පඤ්ඤත්ත-මාපත්තිමවිපත්තිනා;
කාළෙ චෙව ච ජුණ්හෙ ච, ආපජ්ජති, න සංසයො.

492.

වස්සූපගමනං කාළෙ, නො ජුණ්හෙ, තු පවාරණා;
ජුණ්හෙ කප්පති, නො කාළෙ, සෙසං පනූභයත්ථපි.

493.

අත්ථාපත්ති තු හෙමන්තෙ, න හොතීතරුතුද්වයෙ;
ගිම්හෙයෙව න සෙසෙසු, වස්සෙ නො ඉතරද්වයෙ.

494.

දිනෙ පාළිපදක්ඛාතෙ, කත්තිකෙ පුණ්ණමාසියා;
ඨපිතං තු විකප්පෙත්වා, වස්සසාටිකචීවරං.

495.

ආපජ්ජති ච හෙමන්තෙ, නිවාසෙති ච තං සචෙ;
පුණ්ණමාදිවසස්මිඤ්හි, කත්තිකස්ස තු පච්ඡිමෙ.

496.

තං අපච්චුද්ධරිත්වාව, හෙමන්තෙයෙව, නෙතරෙ;
ආපජ්ජතීති නිද්දිට්ඨං, **කුරුන්දට්ඨකථාය** තු.

497.

''අතිරෙකමාසො =11 සෙසො''ති;

පරියෙසන්තො ච ගිම්හිකෙ;
ගිම්හෙ ආපජ්ජතාපත්තිං;
න ත්වෙවිතරුතුද්වයෙ.

498.

විජ්ජමානෙ සචෙ නග්ගො, වස්සසාටිකචීවරෙ;
ඔවස්සාපෙති යො කායං, වස්සෙ ආපජ්ජතීධ සො.

499.

ආපජ්ජති හි සඞ්ඝොව, න ගණො න ච පුග්ගලො;
ගණොව න ච සෙසා හි, පුග්ගලොව න චාපරෙ.

500.

අධිට්ඨානං කරොන්තො වා, පාරිසුද්ධිඋපොසථං;
සඞ්ඝො වාපජ්ජතාපත්තිං, න ගණො න ච පුග්ගලො.

501.

සුත්තුද්දෙසමධිට්ඨානං, කරොන්තො වා උපොසථං;
ගණො වාපජ්ජතාපත්තිං, න සඞ්ඝො න ච පුග්ගලො.

502.

සුත්තුද්දෙසං කරොන්තො වා, එකො පන උපොසථං;
පුග්ගලොපජ්ජතාපත්තිං, න ච සඞ්ඝො ගණො න ච.

503.

ආපජ්ජති ගිලානොව, නාගිලානො කථං පන;
ආපජ්ජතාගිලානොව, නො ගිලානො උභොපි ච?

504.

භෙසජ්ජෙන පනඤ්ඤෙන, අත්ථෙ සති ච යො පන;
විඤ්ඤාපෙති තදඤ්ඤං සො, ආපජ්ජති අකල්ලකො.

505.

න භෙසජ්ජෙන අත්ථෙපි, භෙසජ්ජං විඤ්ඤාපෙති චෙ;
ආපජ්ජතාගිලානොව, සෙසං පන උභොපි ච.

506.

අත්ථාපත්ති හි අන්තොව, න බහිද්ධා, තථා බහි;
ආපජ්ජති, න චෙවන්තො, අත්ථාපත්තුභයත්ථපි.

507.

අනුපඛජ්ජ සෙය්‍යං තු, කප්පෙන්තො පන කෙවලං;

ආපජ්ජති පනාපත්තිං, අන්තොයෙව ච, නො බහි.

508.

අජ්ඣොකාසෙ තු මඤ්චාදිං, සන්ථරිත්වාන පක්කමං;
බහියෙව ච, නො අන්තො, සෙසං පනුභයත්ථපි.

509.

අන්තොසීමායෙවාපත්තිං, බහිසීමාය නෙව ච;
බහිසීමාය, නො අන්තො-සීමාය, උභයත්ථපි.

510.

සඡත්තුපාහනො =12 භික්ඛු, පවිසන්තො තපොධනො;
උපචාරසීමොක්කන්තෙ, අන්තො ආපජ්ජතෙ පන.

511.

ගමිකො දාරුභණ්ඩාදිං, පටිසාමනවත්තකං;
අපූරෙත්වාන ගච්ඡන්තො, උපචාරස්සතික්කමෙ.

512.

ආපජ්ජති පනාපත්තිං, බහිසීමායයෙව සො;
සෙසමාපජ්ජතෙ අන්තො-බහිසීමාය සබ්බසො.

තිකකථා.

513.

සකවාචාය ආපන්නො, පරවාචාය සුජ්ඣති;
පරවාචාය ආපන්නො, සකවාචාය සුජ්ඣති.

514.

සකවාචාය ආපන්නො, සකවාචාය සුජ්ඣති;
පරවාචාය ආපන්නො, පරවාචාය සුජ්ඣති.

515.

වචීද්වාරිකමාපත්තිං, ආපන්නො සකවාචතො;
තිණවත්ථාරකං ගන්ත්වා, පරවාචාය සුජ්ඣති.

516.

තථා අප්පටිනිස්සග්ගෙ, පාපිකාය හි දිට්ඨියා;
පරස්ස කම්මවාචාය, ආපජ්ජිත්වාන වජ්ජතං.

517.

දෙසෙන්තො භික්ඛුනො මූලෙ, සකවාචාය සුජ්ඣති;

වචීද්වාරිකමාපත්තිං, ආපන්නො භික්ඛුසන්තිකෙ.

518.

දෙසෙත්වා තං විසුජ්ඣන්තො, සකවාචාය සුජ්ඣති;
සඞ්ඝාදිසෙසමාපත්තිං, යාවතතියකං පන.

519.

පරස්ස කම්මවාචාය, ආපජ්ජිත්වා තථා පුන;
පරස්ස පරිවාසාදි-කම්මවාචාය සුජ්ඣති.

520.

කායෙනාපජ්ජතාපත්තිං, වාචාය ච විසුජ්ඣති;
වාචායාපජ්ජතාපත්තිං, කායෙන ච විසුජ්ඣති.

521.

කායෙනාපජ්ජතාපත්තිං, කායෙනෙව විසුජ්ඣති;
වාචායාපජ්ජතාපත්තිං, වාචායෙව විසුජ්ඣති.

522.

කායද්වාරිකමාපත්තිං, කායෙනාපජ්ජතෙ, පුන;
දෙසෙන්තො තං පනාපත්තිං, වාචායෙව විසුජ්ඣති.

523.

වචීද්වාරිකමාපත්තිං =13, ආපජ්ජිත්වාන වාචතො;
තිණවත්ථාරකං ගන්ත්වා, කායෙනෙව විසුජ්ඣති.

524.

කායද්වාරිකමාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වාන කායතො;
තිණවත්ථාරකං ගන්ත්වා, කායෙනෙව විසුජ්ඣති.

525.

වචීද්වාරිකමාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා තපොධනො;
තමෙව පන දෙසෙන්තො, වාචායෙව විසුජ්ඣති.

526.

සුත්තො ආපජ්ජතාපත්තිං, පටිබුද්ධො විසුජ්ඣති;
ආපන්නො පටිබුද්ධොව, සුත්තො සුජ්ඣති සො කථං?

527.

සුත්තො ආපජ්ජතාපත්තිං, සුත්තොයෙව විසුජ්ඣති;
පටිබුද්ධොව ආපන්නො, පටිබුද්ධො විසුජ්ඣති?

528.

සගාරසෙය්‍යකාදිං තු, සුත්තො ආපජ්ජතෙ නරො;
දෙසෙන්තො පන තං ඤත්වා, පටිබුද්ධො විසුජ්ඣති.

529.

ආපජ්ජිත්වාන ජග්ගන්තො, තිණවත්ථාරකෙ පන;
සමථෙ තු සයන්තොව, සුත්තො වුට්ඨාති නාම සො.

530.

සගාරසෙය්‍යකාදිං තු, සුත්තො ආපජ්ජතෙ නරො;
සයන්තො තිණවත්ථාරෙ, සුත්තොයෙව විසුජ්ඣති.

531.

ආපජ්ජිත්වා පනාපත්තිං, ජග්ගන්තො පන කෙවලං;
දෙසෙන්තො පන තං පච්ඡා, පටිබුද්ධො විසුජ්ඣති.

532.

ආපජ්ජිත්වා අචිත්තොව, සචිත්තොව විසුජ්ඣති;
ආපජ්ජිත්වා සචිත්තොව, අචිත්තොව විසුජ්ඣති.

533.

ආපජ්ජිත්වා අචිත්තොව, අචිත්තොව විසුජ්ඣති;
ආපජ්ජිත්වා සචිත්තොව, සචිත්තොව විසුජ්ඣති.

534.

අචිත්තො, චිත්තකාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා තපොධනො;
පච්ඡා තං පන දෙසෙන්තො, සචිත්තොව විසුජ්ඣති.

535.

තථා සචිත්තකාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා සචිත්තකො;
සයන්තො තිණවත්ථාරෙ, අචිත්තොව විසුජ්ඣති.

536.

එවමෙවං අමිස්සෙත්වා, පච්ඡිමං තු පදද්වයං;
එත්ථ වුත්තානුසාරෙන, වෙදිතබ්බං විභාවිනා.

537.

ආපජ්ජති =14 ච කම්මෙන, අකම්මෙන විසුජ්ඣති;
ආපජ්ජති අකම්මෙන, කම්මෙනෙව විසුජ්ඣති.

538.

කම්මෙනාපජ්ජතාපත්තිං, කම්මෙනෙව විසුජ්ඣති;

ආපජ්ජති අකම්මෙන, අකම්මෙන විසුජ්ඣති.

539.
අච්චජං පාපිකං දිට්ඨිං, ආපජ්ජිත්වාන කම්මතො;
දෙසෙන්තො පන තං පච්ඡා, අකම්මෙන විසුජ්ඣති.

540.
විසට්ඨිආදිකාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා අකම්මතො;
පරිසුජ්ඣති කම්මෙන, පරිවාසාදිනා පන.

541.
සමනුභාසනං භික්ඛු, ආපජ්ජති ච කම්මතො;
පරිවාසාදිනා පච්ඡා, කම්මෙනෙව විසුජ්ඣති.

542.
අවසෙසං පනාපත්තිං, ආපජ්ජති අකම්මතො;
දෙසෙන්තො පන තං පච්ඡා, අකම්මෙනෙව සුජ්ඣති.

543.
සම්මුඛාපත්තිමාපන්නො, විසුජ්ඣති අසම්මුඛා;
අසම්මුඛාපි ආපන්නො, සම්මුඛාව විසුජ්ඣති.

544.
සම්මුඛාපත්තිමාපන්නො, සම්මුඛාව විසුජ්ඣති;
අසම්මුඛාව ආපන්නො, විසුජ්ඣති අසම්මුඛා.

545.
අච්චජං පාපකං දිට්ඨිං, ආපන්නො සඞ්ඝසම්මුඛෙ;
වුට්ඨානකාලෙ සඞ්ඝෙන, කිඤ්චි කම්මං න විජ්ජති.

546.
විසට්ඨිආදිකාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා අසම්මුඛා;
සඞ්ඝසම්මුඛතොයෙව, විසුජ්ඣති න චඤ්ඤථා.

547.
සමනුභාසනං සඞ්ඝ-සම්මුඛාපජ්ජතෙ, පුන;
සඞ්ඝස්ස සම්මුඛායෙව, විසුජ්ඣති, න චඤ්ඤථා.

548.
මුසාවාදාදිකං සෙසං, ආපජ්ජති අසම්මුඛා;
තං පච්ඡා පන දෙසෙන්තො, විසුජ්ඣති අසම්මුඛා.

549.

අජානන්තොව ආපන්නො, ජානන්තොව විසුජ්ඣති;
ජානන්තො පන ආපන්නො, අජානන්තො විසුජ්ඣති.

550.

අජානන්තොව ආපන්නො, අජානන්තො විසුජ්ඣති;
ජානන්තො පන ආපන්නො, ජානන්තොව විසුජ්ඣති.

551.

අචිත්තකචතුක්කෙන =15, සදිසං සබ්බථා ඉදං;
අජානන්තචතුක්කන්ති, වෙදිතබ්බං විභාවිනා.

552.

ආගන්තුකොව ආපත්තිං, ආපජ්ජති, න චෙතරො;
ආවාසිකොව ආපත්තිං, ආපජ්ජති, න චෙතරො.

553.

ආගන්තුකො තථාවාසි-කොපි ආපජ්ජරෙ උභො;
අත්ථාපත්ති ච සෙසං තු, උභො නාපජ්ජරෙ පන.

554.

සඡත්තුපාහනො චෙව, සසීසං පාරුතොපි ච;
විහාරං පවිසන්තො ච, විචරන්තොපි තත්ථ ච.

555.

ආගන්තුකොව ආපත්තිං, ආපජ්ජති, න චෙතරො;
ආවාසවත්තමාවාසී, අකරොන්තොව දොසවා.

556.

න චෙවාගන්තුකො, සෙස-මාපජ්ජන්ති උභොපි ච;
අසාධාරණමාපත්තිං, නාපජ්ජන්ති උභොපි ච.

557.

වත්ථුනානත්තතා අත්ථි, නත්ථි ආපත්තිනානතා;
අත්ථි ආපත්තිනානත්තං, නත්ථි වත්ථුස්ස නානතා.

558.

වත්ථුනානත්තතා චෙව, අත්ථි ආපත්තිනානතා;
නෙවත්ථි වත්ථුනානත්තං, නො ච ආපත්තිනානතා.

559.

පාරාජිකචතුක්කස්ස, වත්ථුනානත්තතා මතා;

ආපත්තිනානතා නත්ථි, සෙසාපත්තීස්වයං නයො.

560.

සමණො සමණී කාය-සංසග්ගං තු කරොන්ති චෙ;
සඞ්ඝාදිසෙසො භික්ඛුස්ස, භික්ඛුනියා පරාජයො.

561.

එවං ආපත්තිනානත්තං, නත්ථි වත්ථුස්ස නානතා;
කායස්ස පන සංසග්ගො, උභින්නං වත්ථු හොති හි.

562.

තථෙව ලසුණස්සාපි, ඛාදනෙ භික්ඛුනී පන;
ආපජ්ජති හි පාචිත්තිං, භික්ඛුනො හොති දුක්කටං.

563.

පාරාජිකානං පන චෙ චතුන්නං;
සඞ්ඝාදිසෙසෙහි ච තෙරසෙහි;
හොතෙව වත්ථුස්ස ච නානභාවො;
ආපත්තියා චෙව හි නානභාවො.

564.

පාරාජිකානි =16 චත්තාරි, ආපජ්ජන්තානමෙකතො;
භික්ඛුනීසමණානං තු, උභින්නං පන සබ්බසො.

565.

වත්ථුස්ස නත්ථි නානත්තං, නත්ථි ආපත්තිනානතා;
විසුං පනාපජ්ජන්තෙසු, අයමෙව විනිච්ඡයො.

566.

අත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, නත්ථාපත්තිසභාගතා;
අත්ථාපත්තිසභාගතා, නත්ථි වත්ථුසභාගතා.

567.

අත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, අත්ථාපත්තිසභාගතා;
නත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, නත්ථාපත්තිසභාගතා.

568.

භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, කායසංසග්ගකෙ සති;
අත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, නත්ථාපත්තිසභාගතා.

569.

ආදිතො පන භික්ඛුස්ස, චතුස්වන්තිමවත්ථුසු;

සියාපත්තිසභාගත්තං, න ච වත්ථුසභාගතා.

570.
භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, චතුස්වන්ති මවත්ථුසු;
අත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, අත්ථාපත්තිසභාගතා.

571.
සාධාරණාසු සබ්බාසු, ආපත්තීස්වපායං නයො;
අසාධාරණාසු නෙවත්ථි, වත්ථාපත්තිසභාගතා.

572.
අත්ථාපත්ති උපජ්ඣායෙ, නෙව සද්ධිවිහාරිකෙ;
අත්ථි සද්ධිවිහාරස්මිං, උපජ්ඣායෙ න විජ්ජති.

573.
අත්ථාපත්ති උපජ්ඣායෙ, තථා සද්ධිවිහාරිකෙ;
නෙවාපත්ති උපජ්ඣායෙ, නෙව සද්ධිවිහාරිකෙ.

574.
උපජ්ඣායෙන කත්තබ්බ-වත්තස්සාකරණෙ පන;
උපජ්ඣායො වුසෙ වජ්ජං, න ච සද්ධිවිහාරිකො.

575.
උපජ්ඣායස්ස කත්තබ්බ-වත්තස්සාකරණෙ පන;
නත්ථාපත්ති උපජ්ඣායෙ, අත්ථි සද්ධිවිහාරිකෙ.

576.
සෙසං පනිධ ආපත්තිං, ආපජ්ජන්ති උභොපි ච;
අසාධාරණමාපත්තිං, නාපජ්ජන්ති උභොපි ච.

577.
ආදියන්තො ගරුං දොසං, පයොජෙන්තො ලහුං වුසෙ;
ආදියන්තො ලහුං දොසං, පයොජෙන්තො ගරුං වුසෙ.

578.
ආදියන්තො =17 පයොජෙන්තො, ගරුකෙයෙව තිට්ඨති;
ආදියන්තො පයොජෙන්තො, ලහුකෙයෙව තිට්ඨති.

579.
පාදං වාපි තතො උද්ධං, ආදියන්තො ගරුං වුසෙ;
‘‘ගණ්හා’’ති ඌනකං පාදං, ආණාපෙන්තො ලහුං වුසෙ.

580.

එතෙනෙව උපායෙන, සෙසකම්පි පදත්තයං;
අත්ථසම්භවතොයෙව, වෙදිතබ්බං විභාවිනා.

581.

කාලෙයෙව පනාපත්ති, නො විකාලෙ කථං සියා?
විකාලෙයෙව ආපත්ති, න ච කාලෙ කථං සියා?

582.

අත්ථාපත්ති හි කාලෙ ච, විකාලෙ ච පකාසිතා?
නෙව කාලෙ විකාලෙ ච, අත්ථාපත්ති පකාසිතා?

583.

පවාරෙත්වාන භුඤ්ජන්තො, කාලෙ අනතිරිත්තකං;
කාලෙ ආපජ්ජතාපත්තිං, න විකාලෙති දීපයෙ.

584.

විකාලභොජනාපත්තිං, විකාලෙ න ච කාලකෙ;
සෙසං කාලෙ විකාලෙ ච, ආපජ්ජති, න සංසයො.

585.

අසාධාරණමාපත්තිං, භික්ඛුනීනං වසා පන;
නෙවාපජ්ජති කාලෙපි, නො විකාලෙපි සබ්බදා.

586.

කිං පටිග්ගහිතං කාලෙ, නො විකාලෙ තු කප්පති?
විකාලෙ කිඤ්ච නො කාලෙ, ගහිතං පන කප්පති?

587.

කාලෙ චෙව විකාලෙ ච, කිං නාම වද කප්පති?
නෙව කාලෙ ච කිං නාම, නො විකාලෙ ච කප්පති?

588.

ආමිසං තු පුරෙභත්තං, පටිග්ගහිතකං පන;
කාලෙයෙව තු භික්ඛූනං, නො විකාලෙ තු කප්පති.

589.

පානකං තු විකාලස්මිං, පටිග්ගහිතකං පන;
විකාලෙයෙව කාලෙ ච, අපරජ්ජු න කප්පති.

590.

සත්තාහකාලිකඤ්චෙව, චතුත්ථං යාවජීවිකං;

කාලෙ චෙව විකාලෙ ච, කප්පතීති විනිද්දිසෙ.

591.

අත්තනො අත්තනො කාල-මතීතං කාලිකත්තයං;
මංසං අකප්පියඤ්චෙව, තථා උග්ගහිතම්පි ච.

592.

කුලදූසනකම්මාදිං =18, කත්වා උප්පන්නභොජනං;
කාලෙ චෙව විකාලෙ ච, න ච කප්පති භික්ඛුනො.

593.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, ආපජ්ජති න මජ්ඣිමෙ;
මජ්ඣිමෙ පන දෙසස්මිං, න ච පච්චන්තිමෙසු හි.

594.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, ආපජ්ජති ච මජ්ඣිමෙ;
පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, නාපජ්ජති න මජ්ඣිමෙ.

595.

සීමං සමුද්දෙ බන්ධන්තො, භික්ඛු පච්චන්තිමෙසු හි;
ආපජ්ජති පනාපත්තිං, න චාපජ්ජති මජ්ඣිමෙ.

596.

ගණෙන පඤ්චවග්ගෙන, කරොන්තො උපසම්පදං;
චම්මත්ථරණං ධුවන්හානං, සගුණඞ්ගුණූපාහනං.

597.

ධාරෙන්තො මජ්ඣිමෙ වජ්ජං, ඵුසෙ පච්චන්තිමෙසු නො;
අවසෙසං පනාපත්තිං, ආපජ්ජතූභයත්ථපි.

598.

අසාධාරණආපත්තිං, භික්ඛුනීනං වසා පන;
පච්චන්තිමෙසු වා භික්ඛු, නාපජ්ජති න මජ්ඣිමෙ.

599.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, කප්පතෙ න ච මජ්ඣිමෙ;
කප්පතෙ, මජ්ඣිමෙ දෙසෙ, නො ච පච්චන්තිමෙසු හි.

600.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, කප්පතෙ, මජ්ඣිමෙපි කිං?
පච්චන්තිමෙසු චෙවාපි, කිං න කප්පති මජ්ඣිමෙ?

601.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, වුත්තං වත්ථු චතුබ්බිධං;
නිද්දිසෙ කප්පතී චෙව, න ච කප්පති මජ්ඣිමෙ.

602.

''ඉදං චතුබ්බිධං වත්ථු, දෙසස්මිං පන මජ්ඣිමෙ;
න කප්පතී''ති වුත්තඤ්හි, ''මජ්ඣිමෙයෙව කප්පති''.

603.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, එවං වුත්තං න කප්පති;
පඤ්චලොණාදිකං සෙසං, උභයත්ථපි කප්පති.

604.

අකප්පියන්ති යං නාම, පටික්ඛිත්තං මහෙසිනා;
උභයත්ථපි තං සබ්බං, න ච කප්පති භික්ඛුනො.

605.

අන්තො ආපජ්ජතාපත්තිං, ආපජ්ජති ච, නො බහි;
බහි ආපජ්ජතාපත්තිං, න ච අන්තො කුදාචනං.

606.

ආපජ්ජති =19 පනන්තො ච, බහි චෙවුභයත්ථපි;
නෙව අන්තො ච ආපත්තිං, ආපජ්ජති ච, නො බහි.

607.

අනුපඛජ්ජසෙය්‍යාදිං, අන්තොයෙව ච, නො බහි;
සඞ්ඝිකං පන මඤ්චාදිං, අජ්ඣොකාසෙ තු කිඤ්චිපි.

608.

නික්ඛිපිත්වාන ගච්ඡන්තො, නො අන්තො, බහියෙව ච;
සෙසමාපජ්ජතාපත්තිං, අන්තො චෙව තථා බහි.

609.

අසාධාරණමාපත්තිං, භික්ඛුනීනං වසා පන;
නෙවාපජ්ජති අන්තොපි, න බහිද්ධාපි සබ්බථා.

610.

ගාමෙ ආපජ්ජතාපත්තිං, නො අරඤ්ඤෙ කථං වද?
ආපජ්ජති අරඤ්ඤස්මිං, න ච ගාමෙ කථං වද?

611.

ආපජ්ජති ච ගාමෙපි, අරඤ්ඤෙපි කථං වද?

නෙවාපජ්ජති ගාමෙපි, නො අරඤ්ඤෙ කථං වද?

612.

අන්තරසරසංයුත්තා, සෙක්ඛපඤ්ඤත්තියො පන;
ආපජ්ජති හි තං භික්ඛු, ගාමස්මිං, නො අරඤ්ඤකෙ.

613.

අගණ්‍ඨා අරුණං නාම, උට්ඨාපෙන්තී ච භික්ඛුනී;
ආපජ්ජති පනාපත්තිං, අරඤ්ඤෙ, නො ච ගාමකෙ.

614.

මුසාවාදාදිමාපත්තිං, ආපජ්ජතූභයත්ථපි;
අසාධාරණමාපත්තිං, ආපජ්ජති න කත්ථචි.

615.

ආපජ්ජති ගිලානොව, නාගිලානො කුදාචනං;
අගිලානොව ආපත්තිං, ඵුසෙ, නො ච ගිලානකො.

616.

අගිලානො ගිලානො ච, ආපජ්ජන්ති උභොපි ච;
නාපජ්ජන්ති ගිලානො ච, අගිලානො උභොපි ච.

617.

භෙසජ්ජෙන පනඤ්ඤෙන, අත්ථෙ සති ච යො පන;
විඤ්ඤාපෙති තදඤ්ඤං සො, ආපජ්ජති අකල්ලකො.

618.

න භෙසජ්ජෙන අත්ථෙපි, භෙසජ්ජං විඤ්ඤාපෙති චෙ;
ආපජ්ජතාගිලානොව, ආපත්තිං ලොලමානසො.

619.

මුසාවාදාදිකං සෙසං, ආපජ්ජන්ති උභොපි ච;
අසාධාරණමාපත්තිං, නාපජ්ජන්ති උභොපි ච.

චතුක්කකථා.

620.

පඤ්ච =20 ආපත්තියො හොන්ති, මුසාවාදස්ස කාරණා;
පාරාජිකං ගරුංථුල්ල-ච්චයං පාචිත්ති දුක්කටං.

621.

ආනිසංසා පනුද්දිට්ඨා, පඤ්චෙව කඨිනත්ථරෙ;

අනාමන්තාසමාදාන-චරණං ගණභොජනං.

622.
යො තත්ථ චීවරුප්පාදො, සො ච නෙසං භවිස්සති;
චීවරං යාවදත්ථඤ්ච, ගහෙතුම්පි ච වට්ටති.

623.
තෙලං පඤ්චවිධං වුත්තං, නිප්පපඤ්චෙන සත්ථුනා;
වසා මධුකඑරණ්ඩ-තිලසාසපසම්භවං.

624.
අච්ඡමච්ඡවසා චෙව, සුසුකා සූකරස්ස ච;
ගද්‍රභස්ස වසා චෙති, වසා පඤ්චවිධා මතා.

625.
මූලඛන්ධග්ගබීජානි, ඵළුබීජඤ්ච පණ්ඩිතො;
පඤ්චමං බීජබීජන්ති, පඤ්ච බීජානි දීපයෙ.

626.
ඵලං සමණකප්පෙහි, පරිභුඤ්ජෙය්‍ය පඤ්චහි;
අග්ගිසත්ථනඛක්කන්තං, අබීජුබ්බට්ටබීජකං.

627.
පණ්ණුණ්ණතිණචොළානං, වාකස්ස ච වසෙනිධ;
භිසියො භාසිතා පඤ්ච, මුනිනා මොහනාසිනා.

628.
පවාරණාපි පඤ්චෙව, ඔදනාදීහි පඤ්චහි;
පටිග්ගාහාපි පඤ්චෙව, කායාදිගහණෙන ච.

629.
පඤ්චානිසංසා විනයඤ්ඤුකස්මිං;
මහෙසිනා කාරුණිකෙන වුත්තා;
සුරක්ඛිතං හොති සකඤ්ච සීලං;
කුක්කුච්චමඤ්ඤස්ස නිරාකරොති.

630.
විසාරදො භාසති සඞ්ඝමජ්ඣෙ;
සුඛෙන නිග්ගණ්හති වෙරිභික්ඛූ;
ධම්මස්ස චෙව ඨිතියා පවත්තො;
තස්මාදරං තත්ථ කරෙය්‍ය ධීරො.

පඤ්චකකථා.

631.
ඡවච්ඡෙදනකා =21 වුත්තා, ඡළභිඤ්ඤෙන තාදිනා;
මඤ්චපීඨමතික්කන්ත-පමාණඤ්ච නිසීදනං.

632.
තථා කණ්ඩුපටිච්ඡාදී, වස්සසාටිකචීවරං;
චීවරං සුගතස්සාපි, චීවරෙන පමාණකං.

633.
ඡහාකාරෙහි ආපත්තිං, ආපජ්ජති න අඤ්ඤථා;
අලජ්ජිතාය අඤ්ඤාණ-කුක්කුච්චෙහි තථෙව ච.

634.
විපරීතාය සඤ්ඤාය, කප්පියෙපි අකප්පියෙ;
සතිසම්මොසතො චෙව, ආපජ්ජති, න සංසයො.

635.
ඡහි අඞ්ගෙහි යුත්තෙන;
උපසම්පාදනා පන;
කාතබ්බා, නිස්සයො චෙව;
දාතබ්බො, සාමණෙරකො.

636.
භික්ඛුනාපට්ඨපෙතබ්බො, සතතං ධම්මචක්ඛුනා;
ආපත්තිං පන ජානාති, අනාපත්තිං ගරුං ලහුං.

637.
පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරා, උභයානි පනස්ස හි;
ස්වාගතානි භවන්තෙව, සුවිභත්තානි අත්ථතො.

638.
අනුබ්‍යඤ්ජනසො චෙව, සුත්තසො සුවිනිච්ඡිතා;
දසවස්සොපි වා හොතිතිරෙකදසවස්සිකො.

ඡක්කකථා.

639.
සත්ත සාමීචියො වුත්තා, සත්තෙව සමථාපි ච;
පඤ්ඤත්තාපත්තියො සත්ත, සත්තබොජ්ඣඞ්ගදස්සිනා.

සත්තකකථා.

640.
කුලානි ඉධ දූසෙති, ආකාරෙහි පනට්ඨහි;
පුප්ඵෙන ච ඵලෙනාපි, චුණ්ණෙනපි ච දූසකො.

641.
මත්තිකාදන්තකට්ඨෙහි, වෙළුයා වෙජ්ජිකායපි;
ජඞ්ඝපෙසනිකෙනාපි, ආජීවස්සෙව කාරණා.

642.
අට්ඨෙවානතිරිත්තාපි, අතිරිත්තාපි අට්ඨ ච;
අකප්පියකතං චෙවාගහිතුච්චාරිතම්පි ච.

643.
කතං අහත්ථපාසෙපි, න ච භුත්තාවිනා කතං;
පවාරිතෙන යඤ්චෙව, කතං භුත්තාවිනාපි ච.

644.
ආසනා වුට්ඨිතෙනාපි, අතිරිත්තකතම්පි ච;
අවුත්තමලමෙතන්ති, න ගිලානාතිරිත්තකං.

645.
ඉමෙ අට්ඨෙව නිද්දිට්ඨා, ඤෙය්‍යා අනතිරිත්තකා;
අතිරිත්තා පනෙතෙසං, පටික්ඛෙපෙන දීපිතා.

646.
සහපුබ්බපයොගෙසු, දුක්කටං ඤාතඤත්තිසු;
දුරූපචිණ්ණෙ ආමාසෙ, දුක්කටං පටිසාවනෙ.

647.
අට්ඨමං පන නිද්දිට්ඨං, තථා විනයදුක්කටං;
ඉති අට්ඨවිධං හොති, සබ්බමෙව ච දුක්කටං.

648.
එහිභික්ඛූපසම්පදා, සරණගමනෙන ච;
පඤ්හාබ්‍යාකරණොවාදා, ගරුධම්මපටිග්ගහො.

649.
තථා ඤත්තිචතුත්ථෙන, කම්මෙනෙවට්ඨවාචිකා;
දූතෙන භික්ඛුනීනන්ති, අට්ඨෙව උපසම්පදා.

650.

අසද්ධම්මා පනට්ඨෙව, නිද්දිට්ඨා සුද්ධදිට්ඨිනා;
අට්ඨෙවුපොසථඞ්ගානි, වෙදිතබ්බානි විඤ්ඤුනා.

651.

සක්කාරො ච අසක්කාරො;
ලාභාලාභො යසායසො;
පාපිච්ඡා පාපමිත්තත්තං;
අසද්ධම්මා පනට්ඨිමෙ.

652.

පාණං න හනෙ, න චාදින්නමාදියෙ;
මුසා න භාසෙ, න ච මජ්ජපො සියා;
අබ්‍රහ්මචරියා විරමෙය්‍ය මෙථුනා;
රත්තිං න භුඤ්ජෙය්‍ය විකාලභොජනං.

653.

මාලං න ධාරෙ, න ච ගන්ධමාචරෙ;
මඤ්චෙ ඡමායංව සයෙථ සන්ථතෙ;
එතඤ්හි අට්ඨඞ්ගිකමාහුපොසථං;
බුද්ධෙන දුක්ඛන්තගුනා පකාසිතං.

654.

අට්ඨෙව පන පානානි, නිද්දිට්ඨානි මහෙසිනා;
භික්ඛු අට්ඨඞ්ගසංයුත්තො, භික්ඛුනොවාදමරහති.

අට්ඨකකථා.

655.

භොජනානි පණීතානි, නව වුත්තානි සත්ථුනා;
දුක්කටං පන නිද්දිට්ඨං, නව මංසානි ඛාදතො.

656.

පාතිමොක්ඛස්ස උද්දෙසා, නවෙව පරිදීපිතා;
උපොසථා නවෙවෙත්ථ, සඞ්ඝො නවහි භිජ්ජති.

නවකකථා.

657.

දස අක්කොසවත්ථූනි, දස සික්ඛාපදානි ච;
අකප්පියානි මංසානි, දස සුක්කානි වෙ දස.

658.
ජාති නාමඤ්ච ගොත්තඤ්ච, කම්මං සිප්පඤ්ච රොගතා;
ලිඞ්ගාපත්ති කිලෙසා ච, අක්කොසෙන දසෙව හි.

659.
දස ආදීනවා රඤ්ඤො, අන්තෙපුරප්පවෙසනෙ;
දසාකාරෙහි සඞ්ඝාදි-සෙසො ඡන්නොති දීපිතො.

660.
දස කම්මපථා පුඤ්ඤා, අපුඤ්ඤාපි තථා දස;
දසෙව දානවත්ථූනි, දසෙව රතනානි ච.

661.
අන්නං පානඤ්ච වත්ථඤ්ච, මාලා ගන්ධවිලෙපනං;
යානඤ්ච සෙය්‍යාවසථං, පදීපෙය්‍යන්තිමෙ දස.

662.
අවන්දියා මුනින්දෙන, දීපිතා දස පුග්ගලා;
දසෙව පංසුකූලානි, දස චීවරධාරණා.

663.
සොසානිකං පාපණිකං, තථා උන්දූරඛායිතං;
ගොඛායිතග්ගිනා දඩ්ඪං, අජිකූපචිකඛායිතං.

664.
ථූපචීවරිකඤ්චෙව, තථෙව අභිසෙකියං;
ගතපච්චාගතඤ්චෙති, දසධා පංසුකූලිකං.

665.
සබ්බනීලාදයො වුත්තා, දස චීවරධාරණා;
චීවරානි නවෙවෙත්ථ, සද්ධිං සංකච්චිකාය ච.

දසකකථා.

666.
එකාදස පනාභබ්බා, පුග්ගලා පණ්ඩකාදයො;
හොන්තෙවානුපසම්පන්නා, උපසම්පාදිතාපි ච.

667.
පත්තා අකප්පියා වුත්තා, එකාදස භවන්ති හි;
දාරුජෙන ච පත්තෙන, දසෙව රතනුබ්භවා.

668.

එකාදස තථා හොන්ති, පාදුකාපි අකප්පියා;
එකාදසෙව සීමායො, අසීමාති පකාසිතා.

669.

අතිඛුද්දාතිමහන්තා, ඛණ්ඩච්ඡායානිමිත්තකා;
අනිමිත්තා, බහිට්ඨෙන, සම්මතා, නදියං තථා.

670.

ජාතස්සරෙ, සමුද්දෙ වා, සම්භින්නජ්ඣොත්ථටාපි ච;
සීමායපි අසීමායො, එකාදස ඉමා සියුං.

671.

එකාදසෙව පථවී, කප්පියා ච අකප්පියා;
ගණ්ඨිකා කප්පියා වුත්තා, එකාදස ච වීධකා.

672.

එකාදසවිධං වුත්තං, අධිට්ඨාතබ්බචීවරං;
තිචීවරං තථා කණ්ඩු-පටිච්ඡාදී, නිසීදනං.

673.

පච්චත්ථරණං, වස්සික-සාටිකා, මුඛපුඤ්ඡනං;
දකසාටි, පරික්ඛාර-චොළං, සංකච්චිකාපි ච.

674.

යාවතතියකා සබ්බෙ, එකාදස පකාසිතා;
අරිට්ඨො, චණ්ඩකාළී ච, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා.

675.

අට්ඨ සඞ්ඝාදිසෙසෙසු, උභින්නං තු වසා පන;
එකාදස ඉමෙ යාව-තතියාති පකාසිතා.

676.

නිස්සයස්ස දසෙකාව, පටිප්පස්සද්ධියො පන;
ඡධාචරියතො වුත්තා, උපජ්ඣායා තු පඤ්චධා.

එකාදසකකථා.

677.

තෙරසෙව ධුතඞ්ගානි, පරමානි ච චුද්දස;
සොළසෙව තු ‘‘ජාන’’න්ති, පඤ්ඤත්තානි මහෙසිනා.

678.

සඋත්තරං විනයවිනිච්ඡයං තු යො;
අනුත්තරං සකලමපීධ ජානති;
මහත්තරෙ විනයනයෙ අනුත්තරෙ;
නිරුත්තරො භවති හි සො, න සංසයො.

එකුත්තරනයො සමත්තො.

සෙදමොචනකථා

679.

ඉතො පරං පවක්ඛාමි, භික්ඛූනං සුණතං පුන;
සෙදමොචනගාථායො, පටුභාවකරා වරා.

680.

උබ්භක්ඛකං විවජ්ජෙත්වා, අධොනාභිං විවජ්ජිය;
පටිච්ච මෙථුනං ධම්මං, කථං පාරාජිකො සියා?

681.

කබන්ධසත්තකායස්ස, උරෙ හොති මුඛං සචෙ;
මුඛෙන මෙථුනං ධම්මං, කත්වා පාරාජිකො භවෙ.

682.

සුඤ්ඤෙ නිස්සත්තකෙ දීපෙ, එකො භික්ඛු සචෙ වසෙ;
මෙථුනපච්චයා තස්ස, කථං පාරාජිකො සියා?

683.

ලම්බී වා මුදුපිට්ඨී වා, වච්චමග්ගෙ මුඛෙපි වා;
අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තො, සකෙ පාරාජිකො භවෙ.

684.

සයං නාදියතෙ කිඤ්චි, පරඤ්ච න සමාදපෙ;
සංවිධානඤ්ච නෙවත්ථි, කථං පාරාජිකො සියා?

685.

සුඞ්කඝාතෙ අතික්කන්තෙ, නාදියන්තො පරස්ස තු;
ආණත්තිඤ්ච විනායෙව, හොති පාරාජිකො යති.

686.

හරන්තො ගරුකං භණ්ඩං, ථෙය්‍යචිත්තෙන පුග්ගලො;
පරස්ස තු පරික්ඛාරං, න ච පාරාජිකො කථං?

687.

තිරච්ඡානගතානං තු, පුග්ගලො ගරුභණ්ඩකං;
ගණ්හන්තො ථෙය්‍යචිත්තෙන, න ච පාරාජිකො සියා.

688.

අත්තනො සන්තකං දත්වා, භික්ඛු පාරාජිකො කථං?
‘‘මරතූ’’ති අසප්පාය-භොජනං දෙති වෙ චුතො.

689.

පිතරි පිතුසඤ්ඤී ච, මාතුසඤ්ඤී ච මාතරි;
හන්ත්වානන්තරියං කම්මං, න ඵුසෙය්‍ය කථං නරො?

690.

තිරච්ඡානගතා මාතා, තිරච්ඡානගතො පිතා;
තස්මානන්තරියං නත්ථි, මාරිතෙසු උභොසුපි.

691.

අනාදියන්තො ගරුකං, පරඤ්ච න සමාදපෙ;
ගච්ඡං ඨිතො නිසින්නො වා, කථං පාරාජිකො භණ?

692.

මනුස්සුත්තරිකෙ ධම්මෙ, කත්වාන කතිකං තතො;
සම්භාවනාධිප්පායො සො, අතික්කමති වෙ චුතො.

693.

සඞ්ඝාදිසෙසා චත්තාරො, භවෙය්‍යුං එකවත්ථුකා;
කථං? කථෙහි මෙ පුච්ඡිතො, විනයෙ චෙ විසාරදො.

694.

සඤ්චරිත්තඤ්ච දුට්ඨුල්ලං, සංසග්ගං අත්තකාමතං;
ඉත්ථියා පටිපජ්ජන්තො, ඵුසෙය්‍ය චතුරො ඉමෙ.

695.

සඞ්ඝාදිසෙසමාපන්නො, ඡාදෙත්වා සුචිරං පන;
අචරිත්වා යථාවුත්තං, වත්තං සො වුට්ඨිතො කථං?

696.

සුක්කවිස්සට්ඨිමාපන්නො, භික්ඛුභාවෙ ඨිතො පන;
පරිවත්තෙ තු ලිඞ්ගස්මිං, නත්ථි සඞ්ඝාදිසෙසතා.

697.

කුද්ධො ආරාධකො හොති;

කුද්ධො හොති ච නින්දිතො;
අථ කො නාම සො ධම්මො;
යෙන කුද්ධො පසංසිතො?

698.

වණ්ණස්මිං භඤ්ඤමානෙ යො, තිත්ථියානං තු කුජ්ඣති;
ආරාධකො, සම්බුද්ධස්ස, යදි කුජ්ඣති නින්දිතො.

699.

අත්ථඞ්ගතෙ තු සූරියෙ, භොජනං භික්ඛු භුඤ්ජති;
න ඛිත්තචිත්තොනුම්මත්තො, නිරාපත්ති කථං භවෙ?

700.

යො ච රොමන්ථයිත්වාන, රත්තිං සසති භොජනං;
නත්ථි තස්ස පනාපත්ති, විකාලභොජනෙන හි.

701.

අත්ථඞ්ගතෙ ච සූරියෙ, ගහෙත්වා භික්ඛු භොජනං;
සචෙ භුඤ්ජෙය්‍ය ආපත්ති, අනාපත්ති කථං භවෙ?

702.

විකාලුත්තරකුරුං ගන්ත්වා, තත්ථ ලද්ධාන භොජනං;
ආගන්ත්වා ඉධ කාලෙන, නත්ථි ආපත්ති භුඤ්ජතො.

703.

ගාමෙ වා යදි වාරඤ්ඤෙ, යං පරෙසං මමායිතං;
න හරන්තොව තං ථෙය්‍යා, කථං පාරාජිකො සියා?

704.

ථෙය්‍යසංවාසකො නාම, ලිඞ්ගසංවාසථෙනකො;
පරභණ්ඩං අගණ්හන්තො, හොති එස පරාජිතො.

705.

නාරී රූපවතී බාලා, භික්ඛු රත්තෙන චෙතසා;
මෙථුනං තාය කත්වාපි, සො න පාරාජිකො කථං?

706.

භික්ඛු රූපවතිං නාරිං, සුපිනන්තෙන පස්සති;
තාය මෙථුනසංයොගෙ, කතෙපි න විනස්සති.

707.

එකිස්සා ද්වෙ සියුං පුත්තා, ජාතා ඉධ පනිත්ථියා;

ද්වින්නං මාතා පිතා සාව, කථං හොති භණාහි මෙ?

708.

උභතොබ්‍යඤ්ජනා ඉත්ථී, ගබ්භං ගණ්හාති අත්තනා;
ගණ්හාපෙති පරං ගබ්භං, තස්මා මාතා පිතා ච සා.

709.

පුරිසෙන සහාගාරෙ, රහො වසති භික්ඛුනී;
පරාමසති තස්සඞ්ගං, අනාපත්ති කථං සියා?

710.

සහාගාරිකසෙය්‍යඤ්ච, සබ්බඤ්ච පටිජග්ගනං;
දාරකස්ස ච මාතා හි, කාතුං ලභති භික්ඛුනී.

711.

කො ච භික්ඛූහි සික්ඛාසු, අසාධාරණතං ගතො;
න පාරිවාසිකො බ්‍රූහි, න උක්ඛිත්තාදිකොපි ච?

712.

ගහෙතුං බුරභණ්ඩං තු, සචෙ න්හාපිතපුබ්බකො;
න සො ලභති අඤ්ඤෙසං, කප්පතීති ච නිද්දිසෙ.

713.

කථෙති කුසලං ධම්මං, පරමං අත්ථසංහිතං;
කතමො පුග්ගලො බ්‍රූහි, න මතො න ච ජීවති?

714.

කථෙති කුසලං ධම්මං, පරමං අත්ථසංහිතං;
හොති නිම්මිතබුද්ධො සො, න මතො න ච ජීවති.

715.

සංයාචිකං කරොන්තස්ස, කුටිං දෙසිතවත්ථුකං;
පමාණිකමනාරම්භං, ආපත්ති සපරික්කමං.

716.

නරො කරොති චෙ කුටිං, ස සබ්බමත්තිකාමයං;
න මුච්චතෙව වජ්ජතො, ජිනෙන වුත්තතො තතො.

717.

සංයාචිකාය භික්ඛුස්ස, අනාපත්ති කථං සියා;
සබ්බලක්ඛණහීනං තු, කරොන්තස්ස කුටිං පන?

718.

සංයාචිකං කරොන්තස්ස, තිණච්ඡදනකං කුටිං;
භික්ඛුනො ජිනවන්දෙන, අනාපත්ති පකාසිතා.

719.

න කායිකං කඤ්චි පයොගමාචරෙ;
න කිඤ්චි වාචාය පරං භණෙය්‍ය;
ඵුසෙ ගරුං අන්තිමවත්ථුහෙතුකං;
විසාරදො චෙ විනයෙ භණාහි ත්වං?

720.

පරස්සා පන යා වජ්ජං, පටිච්ඡාදෙති භික්ඛුනී;
අයං පාරාජිකාපත්තිං, තන්නිමිත්තං ගරුං ඵුසෙ.

721.

න කායිකං කිඤ්චිපි පාපමාචරෙ;
න කිඤ්චි වාචාය චරෙය්‍ය පාපකං;
සුනාසිතොයෙව ච නාසිතො සියා;
කථං තුවං බ්‍රූහි මයාසි පුච්ඡිතො?

722.

අභබ්බා පන යෙ වුත්තා, පුග්ගලා පණ්ඩකාදයො;
එකාදස මුනින්දෙන, නාසිතා තෙ සුනාසිතා.

723.

අනුග්ගිරං ගිරං කිඤ්චි, සුභං වා යදි වාසුභං;
ඵුසෙ වාචසිකං වජ්ජං, කථං මෙ පුච්ඡිතො භණ?

724.

සන්තිමෙව පනාපත්තිං, භික්ඛු නාවිකරෙය්‍ය යො;
සම්පජානමුසාවාදෙ, දුක්කටං තස්ස වණ්ණිතං.

725.

එකතොඋපසම්පන්නා, උභො තාසං තු හත්ථතො;
චීවරං ගණ්හතො හොන්ති, නානාආපත්තියො කථං?

726.

එකතොඋපසම්පන්නා, භික්ඛූනං තු වසෙන යා;
චීවරං හත්ථතො තස්සා, පාචිත්ති පටිගණ්හතො.

727.

එකතොඋපසම්පන්නා, භික්ඛුනීනං වසෙන යා;

චීවරං හත්ථතො තස්සා, දුක්කටං පටිගණ්හතො.

728.
සංවිධාය ච චත්තාරො, ගරුං ථෙනිංසු භණ්ඩකං;
ථෙරො ථුල්ලච්චයං තෙසු, පත්තො, සෙසා පරාජයං.

729.
කථං? ඡමාසකං භණ්ඩං, තත්ථ සාහත්ථිකා තයො;
හටා ථෙරෙන මාසා තු, තයො ආණත්තියාපි ච.

730.
තීහි සාහත්ථිකොකෙකො;
පඤ්ච ආණත්තියා හටා;
තස්මා ථුල්ලච්චයං ථෙරො;
පත්තො, සෙසා පරාජයං.

731.
බහිද්ධා ගෙහතො භික්ඛු, ඉත්ථී ගබ්භන්තරං ගතා;
ඡිද්දං ගෙහස්ස නො අත්ථි, මෙථුනපච්චයා චුතො.

732.
අන්තොදුස්සකුටිට්ඨයෙන, මාතුගාමෙන මෙථුනං;
සන්ථතාදිවසෙනෙව, කත්වා හොති පරාජිතො.

733.
සප්පිආදිං තු භෙසජ්ජං, ගහෙත්වා සාමමෙව තං;
අවීතිවත්තෙ සත්තාහෙ, කථං ආපත්ති සෙවතො?

734.
පරිවත්තිතලිඞ්ගස්ස, භික්ඛුනො ඉතරාය වා;
අවීතිවත්තෙ සත්තාහෙ, හොති ආපත්ති සෙවතො.

735.
නිස්සග්ගියෙන පාචිත්ති, සුද්ධපාචිත්තියම්පි ච;
එකතොව කථං භික්ඛු, ආපජ්ජෙය්‍ය භණාහි මෙ?

736.
සඞ්ඝෙ පරිණතං ලාභං, අත්තනො ච පරස්ස ච;
එකතො පරිණාමෙන්තො, පයොගෙන ද්වයං ඵුසෙ.

737.
භික්ඛූ සමාගම්ම සමග්ගසඤ්ඤා;

සබ්බෙ කරෙය්‍යුං පන සඞ්ඝකම්මං;
භික්ඛුට්ඨිතො ද්වාදසයොජනස්මිං;
කථං කතං කුප්පති වග්ගහෙතු?

738.

අත්ථි සචෙ පන භික්ඛු නිසින්නො;
ද්වාදසයොජනිකෙ නගරෙ තු;
තත්ථ කතං පන කම්මමකම්මං;
නත්ථි විහාරගතා යදි සීමා.

739.

සඞ්ඝාටි පාරුතා කායෙ, නිවත්ථොන්තරවාසකො;
නිස්සග්ගියානි සබ්බානි, කථං හොන්ති කථෙහි මෙ?

740.

කණ්ණං ගහෙත්වා තත්ථෙව, කද්දමං යදි ධොවති;
භික්ඛුනී කායඞ්ගානෙව, තානි නිස්සග්ගියානි හි.

741.

පුරිසං අපිතරං හන්ත්වා, ඉත්ථිං හන්ත්වා අමාතරං;
ආනන්තරියකං කම්මං, ආපජ්ජති කථං නරො?

742.

පරිවත්තෙ තු ලිඞ්ගස්මිං, පිතරං ඉත්ථිතං ගතං;
මාතරං පුරිසත්තං තු, ගතං හන්ත්වා ගරුං වුසෙ.

743.

මාතරං පන මාරෙත්වා, මාරෙත්වා පිතරම්පි ච;
ආනන්තරියකං කම්මං, නාපජ්ජෙය්‍ය කථං නරො?

744.

තිරච්ඡානගතා මාතා, තිරච්ඡානගතො පිතා;
මාතරං පිතරං හන්ත්වා, නානන්තරියකං වුසෙ.

745.

චොදෙත්වා සම්මුඛීභූතං, සඞ්ඝො කම්මං කරෙය්‍ය චෙ;
කථං කම්මං අකම්මං තං, සඞ්ඝො සාපත්තිකො සියා?

746.

වුත්තං තු පණ්ඩකාදීනං, සන්ධාය උපසම්පදං;
අනාපත්තිස්ස කම්මං තු, සන්ධායාති **කුරුන්දියං**.

747.

කප්පබින්දුකතං රත්තං, චීවරං තු අධිට්ඨිතං;
කථමස්ස සියාපත්ති, සෙවමානස්ස දුක්කටං?

748.

සකං අනිස්සජිත්වාන, යො නිස්සග්ගියචීවරං;
පරිභුඤ්ජති තස්සාය-මාපත්ති පරිදීපිතා.

749.

පඤ්ච පාචිත්තියානෙව, නානාවත්ථුකතානි හි;
අපුබ්බං අචරිමං එක-ක්ඛණෙ ආපජ්ජතෙ කථං?

750.

භෙසජ්ජානි හි පඤ්චෙව, ගහෙත්වා භාජනෙ විසුං;
ඨපිතෙසු ච සත්තාහා-තික්කමෙ හොන්ති පඤ්චපි.

751.

න රත්තචිත්තො න ච ථෙය්‍යචිත්තො;
න චාපි චිත්තං මරණාය තස්ස;
දෙන්තස්ස පාරාජිකමාහ සත්ථා;
ථුල්ලච්චයං තං පටිගණ්හතොපි.

752.

සලාකං සඞ්ඝභෙදාය, පදෙන්තස්ස පරාජයො;
හොති ථුල්ලච්චයං තස්ස, සලාකං පටිගණ්හතො.

753.

එකත්ථ නික්ඛිපිත්වාන, චීවරං අද්ධයොජනෙ;
අරුණං උට්ඨාපෙන්තස්ස, අනාපත්ති කථං සියා?

754.

සුප්පතිට්ඨිතනිග්‍රොධ-සදිසෙ රුක්ඛමූලකෙ;
අනාපත්ති හි සො රුක්ඛො, හොති එකකුලස්ස වෙ.

755.

කථං ආපත්තියො නානා-;
වත්ථුකායො හි කායිකා;
අපුබ්බං අචරිමං එක-;
ක්ඛණෙ සම්බහුලා ඵුසෙ?

756.

නානිත්ථීනං තු කෙසෙ වා, තාසං අඞ්ගුලියොපි වා;

පටුන

එකතො ගහණෙ තස්ස, හොන්ති සම්බහුලා පන.

757.

කථං වාචසිකා නානා-වත්ථුකායො න කායිකා;
අපුබ්බං අචරිමං එක-ක්ඛණෙ ආපත්තියො වුසෙ?

758.

දුට්ඨුල්ලං යො වදති ච වාචං;
“සබ්බා තුම්හෙ සිඛරණීයො”ති;
වුත්තා දොසා විනයනසත්ථෙ;
තස්සිත්ථීනං ගණනවසෙන.

759.

ඉත්ථියා පුරිසෙනාපි, පණ්ඩකෙන නිමිත්තකෙ;
මෙථුනං න ච සෙවන්තො, මෙථුනප්පච්චයා චුතො?

760.

මෙථුනෙ පුබ්බභාගං තු, කායසංසග්ගතං ගතා;
මෙථුනප්පච්චයා ඡෙජ්ජං, ආපන්නා අට්ඨවත්ථුකං.

761.

මාතරං චීවරං යාචෙ, සඞ්ඝෙ පරිණතං න ච;
කෙනස්ස හොති ආපත්ති, අනාපත්ති ච ඤාතකෙ?

762.

වස්සසාටිකලාභත්ථං, සමයෙ පිට්ඨිසඤ්ඤිතෙ;
සියාපත්ති සතුප්පාදං, කරොතො මාතරම්පි ච.

763.

සඞ්ඝාදිසෙසමාපත්තිං, පාචිත්තිං දුක්කටං කථං;
පාටිදෙසනියං ථුල්ල-ච්චයං එකක්ඛණෙ වුසෙ?

764.

අවස්සුතාවස්සුතහත්ථතො හි;
පිණ්ඩං ගහෙත්වා ලසුණං පණීතං;
මනුස්සමංසඤ්ච අකප්පමඤ්ඤං;
සබ්බෙකතො ඛාදති, හොන්ති තස්සා.

765.

එකො උපජ්ඣායකපුග්ගලෙකො;
ආචරියකො ද්වෙපි ච පුණ්ණවස්සා;
එකාව තෙසං පන කම්මවාචා;

එකස්ස කම්මං තු න රූහතෙ කිං?

766.

කෙසග්ගමත්තම්පි මහිද්ධිකෙසු;
ආකාසගො හොති සචෙ පනෙකො;
කතම්පි තං රූහති නෙව කම්මං;
ආකාසගස්සෙව, න භූමිගස්ස.

767.

සඞ්ඝෙනපි හි ආකාසෙ, ඨිතෙන පන ඉද්ධියා;
භූමිගස්ස න කාතබ්බං, කරොති යදි කුප්පති.

768.

න ච කප්පකතං වත්ථං, න ච රත්තං අකප්පියං;
නිවත්ථස්ස පනාපත්ති, අනාපත්ති කථං සියා?

769.

අච්ඡින්නචීවරස්සෙත්ථ, භික්ඛුස්ස පන කිඤ්චිපි;
න වස්සාකප්පියං නාම, චීවරං පන විජ්ජති.

770.

න කුතොපි ච ගණ්හති කිඤ්චි භවෙ;
න තු දෙති ච කිඤ්චිපි භොජනතො;
ගරුකං පන වජ්ජමුපෙති කථං;
වද මෙ විනයෙ කුසලොසි යදි?

771.

ආදාය යං කිඤ්චි අවස්සුතම්හා;
උය්‍යොජිතා භුඤ්ජති භොජනඤ්චෙ;
උය්‍යොජිතා යා පන යාය තස්සා;
සඞ්ඝාදිසෙසං කථයන්ති ධීරා.

772.

කස්සචි කිඤ්චි න දෙති සහත්ථා;
නෙව ච ගණ්හති කිඤ්චි කුතොචි;
වජ්ජමුපෙති ලහුං, න ගරුං තු;
බ්‍රූහි කථං යදි බුජ්ඣසි සාධු?

773.

දන්තපොනොදකානං තු, ගහණෙ පන භික්ඛුනී;
උය්‍යොජෙන්තී ලහුං වජ්ජං, ආපජ්ජති නිසෙවිතෙ.

774.

ආපජ්ජති පනාපත්තිං, ගරුකං සාවසෙසකං;
ඡාදෙති, න වුසෙ වජ්ජං, කථං ජානාසි මෙ වද?

775.

සඞ්ඝාදිසෙසමාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා අනාදරො;
ඡාදෙන්තොපි තමාපත්තිං, නාඤ්ඤං උක්ඛිත්තකො වුසෙ.

776.

සප්පාණප්පාණජං නෙව, ජඞ්ගමං න විහඞ්ගමං;
ද්විජං කන්තමකන්තඤ්ච, සචෙ ජානාසි මෙ වද?

777.

සප්පාණප්පාණජො වුත්තො;
චිත්තජො උතුජොපි ච;
ද්වීහෙව පන ජාතත්තා;
මතො සද්දො ද්විජොති හි.

778.

විනයෙ අනයූපරමෙ පරමෙ;
සුජනස්ස සුඛානයනෙ නයනෙ;
පටු හොති පධානරතො න රතො;
ඉධ යො පන සාරමතෙ රමතෙ.

සෙදමොචනගාථායො සමත්තා.

සාධාරණාසාධාරණකථා

779.

සබ්බසික්ඛාපදානාහං, නිදානං ගණනම්පි ච;
භික්ඛූහි භික්ඛුනීනඤ්ච, භික්ඛූනං භික්ඛුනීහි ච.

780.

අසාධාරණපඤ්ඤත්තං, තථා සාධාරණම්පි ච;
පවක්ඛාමි සමාසෙන, තං සුණාථ සමාහිතා.

781.

නිදානං නාම වෙසාලී, තථා රාජගහං පුරං;
සාවත්ථාළවි කොසම්බී, සක්කභග්ගා පකාසිතා.

782.

කති වෙසාලියා වුත්තා, කති රාජගහෙ කතා?

කති සාවත්ථිපඤ්ඤත්තා, කති ආළවියං කතා?

783.

කති කොසම්බිපඤ්ඤත්තා, කති සක්කෙසු භාසිතා?
කති භග්ගෙසු පඤ්ඤත්තා, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො?

784.

දස වෙසාලියා වුත්තා, එකවීස ගිරිබ්බජෙ;
ඡඋනානි සතානෙව, තීණි සාවත්ථියං කතා.

785.

ඡ පනාළවියං වුත්තා, අට්ඨ කොසම්බියං කතා;
අට්ඨ සක්කෙසු පඤ්ඤත්තා, තයො භග්ගෙසු දීපිතා.

786.

මෙථුනං විග්ගහො චෙව, චතුත්ථන්තිමවත්ථුකං;
අතිරෙකචීවරං සුද්ධ-කාළකෙළකලොමකං.

787.

භූතං පරම්පරඤ්චෙව, මුඛද්වාරමචෙලකො;
භික්ඛුනීසු ච අක්කොසො, දස වෙසාලියං කතා.

788.

දුතියන්තිමවත්ථුඤ්ච, ද්වෙ අනුද්ධංසනානි ච;
සඞ්ඝභෙදා දුවෙ චෙව, චීවරස්ස පටිග්ගහො.

789.

රූපියං සුත්තවිඤ්ඤත්ති, තථා උජ්ඣාපනම්පි ච;
පරිපාචිතපිණ්ඩො ච, තථෙව ගණභොජනං.

790.

විකාලභොජනඤ්චෙව, චාරිත්තං න්හානමෙව ච;
ඌනවීසතිවස්සඤ්ච, දත්වා සඞ්ඝෙන චීවරං.

791.

වොසාසන්තී ච නච්චං වා, ගීතං වා චාරිකද්වයං;
ඡන්දදානෙනිමෙ රාජ-ගහස්මිං එකවීසති.

792.

කුටි කොසියසෙය්‍යඤ්ච, පථවීභූතගාමකං;
සප්පාණකඤ්ච සිඤ්චන්ති, එතෙ ඡාළවියං කතා.

793.
මහල්ලකවිහාරො ච, දොවචස්සං තථෙව ච;
අඤ්ඤෙනඤ්ඤං තථා ද්වාර-කොසා මජ්ඣඤ්ච පඤ්චමං.

794.
අනාදරියං සහධම්මො, පයොපානඤ්ච සෙඛියෙ;
කොසම්බියං තු පඤ්ඤත්තා, අට්ඨිමෙ සුද්ධදිට්ඨිනා.

795.
ධොවනෙළකලොමානි, පත්තො ච දුතියො පන;
ඔවාදොපි ච භෙසජ්ජං, සූචි ආරඤ්ඤකෙසු ච.

796.
උදකසුද්ධිකඤ්චෙව, ඔවාදාගමනම්පි ච;
පුරෙ කපිලවත්ථුස්මිං, පඤ්ඤත්තා පන අට්ඨිමෙ.

797.
ජොතිං සමාදහිත්වාන, සාමිසෙන සසිත්ථකං;
ඉමෙ භග්ගෙසු පඤ්ඤත්තා, තයො ආදිච්චබන්ධුනා.

798.
පාරාජිකානි චත්තාරි, ගරුකා සොළසා, දුවෙ;
අනියතා, චතුත්තිංස, හොන්ති නිස්සග්ගියානි හි.

799.
ඡප්පඤ්ඤාසසතඤ්චෙව, ඛුද්දකානි භවන්ති හි;
දසෙව පන ගාරය්හා, ද්වෙසත්තති ච සෙඛියා.

800.
ඡඌනානි ච තීණෙව, සතානි සමචෙතසා;
ඉමෙ වුත්තාවසෙසා හි, සබ්බෙ සාවත්ථියං කතා.

801.
පාරාජිකානි චත්තාරි, සත්ත සඞ්ඝාදිසෙසකා;
නිස්සග්ගියානි අට්ඨෙව, ද්වත්තිංසෙව ච ඛුද්දකා.

802.
ද්වෙ ගාරය්හා, තයො සෙඛා, ඡප්පඤ්ඤාසෙව සබ්බසො;
භවන්ති ඡසු පඤ්ඤත්තා, නගරෙසු ච පිණ්ඩිතා.

803.
සබ්බානෙව පනෙතානි, නගරෙසු ච සත්තසු;

අඞ්ඛුඞ්ඛානි සතානෙව, පඤ්ඤත්තානි භවන්ති හි.

804.

සික්ඛාපදානි භික්ඛූනං, වීසඤ්ච ද්වෙ සතානි ච;
භික්ඛුනීනං තු චත්තාරි, තථා තීණි සතානි ච.

805.

පාරාජිකානි චත්තාරි, ගරුකා පන තෙරස;
අනියතා දුවෙ වුත්තා, තිංස නිස්සග්ගියානි ච.

806.

ඛුද්දකා නවුති ද්වෙ ච, චත්තාරො පාටිදෙසනා;
නිප්පපඤ්චෙන නිද්දිට්ඨා, පඤ්චසත්තති සෙඛියා.

807.

ද්වෙ සතානි ච වීසඤ්ච, වසා භික්ඛූනමෙව ච;
සික්ඛාපදානි උද්දෙසමාගච්ඡන්ති උපොසථෙ.

808.

පාරාජිකානි අට්ඨෙව, ගරුකා දස සත්ත ච;
නිස්සග්ගියානි තිංසෙව, ඡසට්ඨී ච සතම්පි ච.

809.

ඛුද්දකානට්ඨ ගාරය්හා, පඤ්චසත්තති සෙඛියා;
සබ්බානි පන චත්තාරි, තථා තීණි සතානි ච.

810.

භවන්ති පන එතානි, භික්ඛුනීනං වසා පන;
සික්ඛාපදානි උද්දෙසමාගච්ඡන්ති උපොසථෙ.

811.

ඡචත්තාලීස හොන්තෙව, භික්ඛූනං භික්ඛුනීහි තු;
අසාධාරණභාවං තු, ගමිතානි මහෙසිනා.

812.

ඡ ච සඞ්ඝාදිසෙසා ච, තථා අනියතා දුවෙ;
ද්වාදසෙව ච නිස්සග්ගා, ද්වාවීසති ච ඛුද්දකා.

813.

චත්තාරොපි ච ගාරය්හා, ඡචත්තාලීස හොන්තිමෙ;
භික්ඛූනංයෙව පඤ්ඤත්තා, ගොතමෙන යසස්සිනා.

814.

විසට්ඨි කායසංසග්ගො, දුට්ඨුල්ලං අත්තකාමතා;
කුටි චෙව විහාරො ච, ඡළෙතෙ ගරුකා සියුං.

815.

නිස්සග්ගියාදිවග්ගස්මිං, ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො;
එළකලොමවග්ගෙපි, ආදිතො පන සත්ත ච.

816.

තතියෙපි ච වග්ගස්මිං, පත්තො ච පඨමො තථා;
වස්සසාටිකමාරඤ්ඤ-මිති ද්වාදස දීපිතා.

817.

පාචිත්තියානි වුත්තානි, සබ්බානි ගණනාවසා;
භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, අට්ඨාසීතිසතං, තතො.

818.

සබ්බො භික්ඛුනිවග්ගොපි, සපරම්පරභොජනො;
තථා අනතිරිත්තො ච, අභිහට්ඨුං පවාරණා.

819.

පණීතභොජනවිඤ්ඤත්ති, තථෙවාචෙලකොපි ච;
නිමන්තිතො සභත්තො ච, දුට්ඨුල්ලච්ඡාදනම්පි ච.

820.

ඌනවීසතිවස්සං තු, මාතුගාමෙන සද්ධිපි;
අන්තෙපුරප්පවෙසො ච, වස්සසාටි නිසීදනං.

821.

ඛුද්දකානි පනෙතානි, ද්වාවීසති භවන්ති හි;
චත්තාරො පන ගාරය්හා, භික්ඛූනං පාතිමොක්ඛකෙ.

822.

එකතො පන පඤ්ඤත්තා, ඡචත්තාලීස හොන්තිමෙ;
භික්ඛුනීහි තු භික්ඛූනං, අසාධාරණතං ගතා.

823.

භික්ඛූහි භික්ඛුනීනඤ්ච, සතං තිංස භවන්ති හි;
අසාධාරණභාවං තු, ගමිතානි මහෙසිනා.

824.

පාරාජිකානි චත්තාරි, දස සඞ්ඝාදිසෙසකා;

ද්වාදසෙව ච නිස්සග්ගා, ඛුද්දකා නවුතිච්ඡ ච.

825.

අට්ඨෙව පන ගාරය්හා, සතං තිංස භවන්තිමෙ;
භික්ඛුනීනඤ්ච භික්ඛූහි, අසාධාරණතං ගතා.

826.

භික්ඛුනීනං තු සඞ්ඝාදි-සෙසෙහි ඡ පනාදිතො;
යාවතතියකා චෙව, චත්තාරොති ඉමෙ දස.

827.

අකාලචීවරඤ්චෙව, තථා අච්ඡින්නචීවරං;
සත්තඤ්ඤදත්ථිකාදීනි, පත්තො චෙව ගරුං ලහුං.

828.

ද්වාදසෙව පනෙතානි, භික්ඛුනීනං වසෙනිධ;
නිස්සග්ගියානි සත්ථාරා, පඤ්ඤත්තානි පනෙකතො.

829.

අසාධාරණපඤ්ඤත්තා, ඛුද්දකා නවුතිච්ඡ ච;
ගාරය්හා ච පනට්ඨාති, සබ්බෙව ගණනාවසා.

830.

භික්ඛුනීනං තු භික්ඛූහි, අසාධාරණතං ගතා;
එකතොයෙව පඤ්ඤත්තා, සතං තිංස භවන්ති හි.

831.

අසාධාරණුභින්නම්පි, සතං සත්තති චච්ඡ ච;
පාරාජිකානි චත්තාරි, ගරුකා ච දසච්ඡ ච.

832.

අනියතා දුවෙ චෙව, නිස්සග්ගා චතුවීසති;
සතං අට්ඨාරසෙවෙත්ථ, ඛුද්දකා පරිදීපිතා.

833.

ද්වාදසෙව ච ගාරය්හා, සතං සත්තති චච්ඡ ච;
අසාධාරණුභින්නම්පි, ඉමෙති පරිදීපිතා.

834.

සාධාරණා උභින්නම්පි, පඤ්ඤත්තා පන සත්ථුනා;
සතං සත්තති චත්තාරි, භවන්තීති පකාසිතා.

835.

පාරාජිකානි චත්තාරි, සත්ත සඞ්ඝාදිසෙසකා;
අට්ඨාරස ච නිස්සග්ගා, සමසත්තති ඛුද්දකා.

836.

පඤ්චසත්තති පඤ්ඤත්තා, සෙඛියාපි ච සබ්බසො;
සතං සත්තති චත්තාරි, උභින්නං සමසික්ඛතා.

සාධාරණාසාධාරණකථා.

ලක්ඛණකථා

837.

ඉතො පරං පවක්ඛාමි, ලක්ඛණං පන සබ්බගං;
සවනෙ සාදරං කත්වා, වදතො මෙ නිබොධථ.

838.

නිදානං පුග්ගලො වත්ථු, පඤ්ඤත්තිවිධිමෙව ච;
විපත්තාපත්තනාපත්ති, ආණත්තඞ්ගකිරියාපි ච.

839.

සඤ්ඤාචිත්තසමුට්ඨානං, වජ්ජකම්මපභෙදකං;
තිකද්වයන්ති සබ්බත්ථ, යොජෙතබ්බමිදං පන.

840.

පුබ්බෙ වුත්තනයං යඤ්ච, යඤ්ච උත්තානමෙවිධ;
තං සබ්බං පන වජ්ජෙත්වා, කරිස්සාමත්ථජොතනං.

841.

පුග්ගලො නාම යං යං තු, භික්ඛුමාරබ්භ භික්ඛුනිං;
සික්ඛාපදං තු පඤ්ඤත්තං, අයං වුච්චති පුග්ගලො.

842.

තෙවීසතිවිධා තෙ ච, සුදින්නධනියාදයො;
භික්ඛූනං පාතිමොක්ඛස්මිං, ආදිකම්මිකපුග්ගලා.

843.

භික්ඛුනීනං තථා පාති-මොක්ඛස්මිං ආදිකම්මිකා;
ථුල්ලනන්දාදයො සත්ත, සබ්බෙ තිංස භවන්ති හි.

844.

වත්ථූති පුග්ගලස්සෙව, තස්ස තස්ස ච සබ්බසො;

වත්ථුනො තස්ස තස්සෙව, අජ්ඣාචාරො පවුච්චති.

845.

කෙවලා පන **පඤ්ඤත්ති,** මූලභූතා තථෙව සා;
අන්වනුප්පන්නසබ්බත්ථ-පදෙසපදපුබ්බිකා.

846.

සාධාරණා ච පඤ්ඤත්ති, තථාසාධාරණාපි ච;
එකතොඋභතොපුබ්බා, එවං නවවිධා සියා.

847.

තත්ථ ''යො මෙථුනං ධම්මං, පටිසෙවෙය්‍ය භික්ඛු''ති;
''අදින්නං ආදියෙය්‍යා''ති, පඤ්ඤත්තිච්චෙවමාදිකා.

848.

හොති ''අන්තමසො භික්ඛු, තිරච්ඡානගතායපි'';
ඉච්චෙවමාදිකා සබ්බා, **අනුපඤ්ඤත්ති** දීපිතා.

849.

තථා**නුප්පන්නපඤ්ඤත්ති,** අනුප්පන්නෙ තු වජ්ජකෙ;
අට්ඨන්නං ගරුධම්මානං, වසෙනෙවාගතා හි සා.

850.

චම්මත්ථරණකඤ්චෙව, සගුණඞ්ගුණූපාහනං;
තථෙව ච ධුවන්හානං, පඤ්චවග්ගූපසම්පදා.

851.

එසා **පදෙසපඤ්ඤත්ති,** නාමාති හි චතුබ්බිධා;
වුත්තා මජ්ඣිමදෙසස්මිං-යෙව හොති, න අඤ්ඤතො.

852.

ඉතො සෙසා හි **සබ්බත්ථ-පඤ්ඤත්තී**ති පකාසිතා;
අත්ථතො එකමෙවෙත්ථ, සාධාරණදුකාදිකං.

853.

සාණත්තිකා පනාපත්ති, හොති **නාණත්තිකා**පි ච;
ආණත්තීති ච නාමෙසා, ඤෙය්‍යා ආණාපනා පන.

854.

ආපත්තීනං තු සබ්බාසං, සබ්බසික්ඛාපදෙසුපි;
සබ්බො පනඞ්ගභෙදො හි, විඤ්ඤාතබ්බො විභාවිනා.

855.

කායෙනපි ච වාචාය, යා කරොන්තස්ස ජායතෙ;
අයං **ක්‍රියසමුට්ඨානා,** නාම පාරාජිකා විය.

856.

කායවාචාහි කත්තබ්බං, අකරොන්තස්ස හොති යා;
සා **චාක්‍රියසමුට්ඨානා,** පඨමෙ කඨිනෙ විය.

857.

කරොන්තස්සාකරොන්තස්ස, භික්ඛුනො හොති යා පන;
සා **ක්‍රියාක්‍රියතො** හොති, චීවරග්ගහණෙ විය.

858.

සියා පන කරොන්තස්ස, අකරොන්තස්ස යා සියා;
සා **ක්‍රියාක්‍රියතො** හොති, රූපියුග්ගහණෙ විය.

859.

තථා සියා කරොන්තස්ස;
යා කරොතො අකුබ්බතො;
සියා කිරියතො චෙව;
සා **ක්‍රියාක්‍රියතො**පි ච.

860.

සබ්බා චාපත්තියො සඤ්ඤා-;
වසෙන දුවිධා සියුං;
සඤ්ඤාවිමොක්ඛා නොසඤ්ඤා-;
විමොක්ඛාති පකාසිතා.

861.

වීතික්කමනසඤ්ඤාය, අභාවෙන යතො පන;
විමුච්චති අයං **සඤ්ඤා-විමොක්ඛා**ති පකාසිතා.

862.

ඉතරා පන **නොසඤ්ඤා-විමොක්ඛා**ති පකාසිතා;
පුන සබ්බාව චිත්තස්ස, වසෙන දුවිධා සියුං.

863.

සචිත්තකා අචිත්තාති, සුචිත්තෙන පකාසිතා;
සචිත්තකසමුට්ඨාන-වසෙන පන යා සියා.

864.

අයං **සචිත්තකා** නාම, ආපත්ති පරිදීපිතා;

සචිත්තකෙහි වා මිස්ස-වසෙනායම**චිත්තකා**.

865.

සබ්බා චාපත්තියො වජ්ජ-වසෙන දුවිධා රුතා;
සුවිජ්ජෙනානවජ්ජෙන, ලොකපණ්ණත්තිවජ්ජතො.

866.

යස්සා සචිත්තකෙ පක්ඛෙ, චිත්තං අකුසලං සියා;
ලොකවජ්ජාති නාමායං, සෙසා **පණ්ණත්තිවජ්ජකා**.

867.

සබ්බා චාපත්තියො කම්ම-වසෙන තිවිධා සියුං;
කායකම්මං වචීකම්මං, තථා තදුභයම්පි ච.

868.

තිකද්වයන්ති නාමෙතං, කුසලාදිතිකද්වයං;
කුසලාකුසලචිත්තො වා, තථාබ්‍යාකතමානසො.

869.

හුත්වා ආපජ්ජතාපත්තිං, ආපජ්ජන්තො න අඤ්ඤථා;
සුඛවෙදනාසමඞ්ගී වා, තථා දුක්ඛාදිසංයුතො.

870.

ඉදං තු ලක්ඛණං වුත්තං, සබ්බසික්ඛාපදෙසුපි;
යොජෙත්වා පන දස්සෙය්‍ය, විනයස්මිං විසාරදො.

871.

තරුං තිමූලං නවපත්තමෙනං;
චතුස්සිඛං සත්තඵලං ඡපුප්ඵං;
ජානාති යො ද්විප්පභවං ද්විසාඛං;
ජානාති පඤ්ඤත්තිමසෙසතො සො.

872.

ඉමමුත්තරං ගතමනුත්තරතං;
පරියාපුණාති පරිපුච්ඡති යො;
උපයාතනුත්තරතමුත්තරතො;
ස ච කායවාචවිනයෙ විනයෙ.

ලක්ඛණකථා.

873.

සොළසපරිවාරස්ස, පරිවාරස්ස සබ්බසො;

ඉතො පරං පවක්ඛාමි, සබ්බසඞ්කලනං නයං.

874.

කති ආපත්තියො වුත්තා;
කායිකා, වාචසිකා කති?
ඡාදෙන්තස්ස කතාපත්තී;
කති සංසග්ගපච්චයා?

875.

කායිකා ඡබ්බිධාපත්ති, තථා වාචසිකාපි ච;
ඡාදෙන්තස්ස ච තිස්සොව, පඤ්ච සංසග්ගපච්චයා.

876.

කති ආපත්තිමූලානි, පඤ්ඤත්තානි මහෙසිනා?
කති ආපත්තියො වුත්තා, දුට්ඨුල්ලච්ඡාදනෙ පන?

877.

ද්වෙ පනාපත්තිමූලානි, කායො වාචා භවන්ති හි;
පාරාජිකා ච පාචිත්ති, දුට්ඨුල්ලච්ඡාදනෙ සියුං.

878.

කති ගාමන්තරෙ වුත්තා, නදීපාරෙ තථා කති?
කති ථුල්ලච්චයං මංසෙ, කති මංසෙසු දුක්කටං?

879.

ගාමන්තරෙ චතස්සොව, නදීපාරෙපි තත්තකා;
ථුල්ලච්චයං මනුස්සානං, මංසෙ, නවසු දුක්කටං.

880.

භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධාති ච දුක්කටං;
පාචිත්තඤ්ඤස්ස ගාමස්ස, උපචාරොක්කමෙ සියා.

881.

ථුල්ලච්චයං පරික්ඛිත්තෙ, ගාමස්මිං පඨමෙ පදෙ;
ගරුකං දුතියෙ තස්සා, ගාමන්තරං වජන්තියා.

882.

තථා භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධානෙ තු දුක්කටං;
අභිරූහති නාවං චෙ, හොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

883.

නදියුත්තරණෙ කාලෙ, පාදෙ ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ;

පඨමෙ, දුතියෙ තස්සා, හොති භික්ඛුනියා ගරුං.

884.

කති වාචසිකා රත්තිං, කති වාචසිකා දිවා?
ද්වෙ වාචසිකා රත්තිං, ද්වෙ වාචසිකා දිවා.

885.

රත්තන්ධකාරෙ පුරිසෙන සද්ධිං;
ඨිතා අදීපෙ පන හත්ථපාසෙ;
පාචිත්ති තස්සා යදි සල්ලපෙය්‍ය;
වදෙය්‍ය චෙ දුක්කටමෙව දූරෙ.

886.

ඡන්නෙ දිවා යා පුරිසෙන සද්ධිං;
ඨිතා වදෙය්‍යස්ස ච හත්ථපාසෙ;
පාචිත්ති, හිත්වා පන හත්ථපාසං;
වදෙය්‍ය චෙ දුක්කටමෙව තස්සා.

887.

කති වා දදමානස්ස, කති වා පටිගණ්හතො?
දදමානස්ස තිස්සොව, චතස්සොව පටිග්ගහෙ.

888.

මනුස්සස්ස විසං දෙති, සචෙ මරති තෙන සො;
හොති පාරාජිකං, යක්ඛෙ, පෙතෙ ථුල්ලච්චයං මතං.

889.

තිරච්ඡානගතෙ තෙන, මතෙ පාචිත්තියං සියා;
තථා පාචිත්ති අඤ්ඤාති-කාය චෙ දෙති චීවරං.

890.

හත්ථගාහෙ තථා වෙණි-ගාහෙ සඞ්ඝාදිසෙසතා;
මුඛෙන අඞ්ගජාතස්ස, ගහණෙ තු පරාජයො.

891.

අඤ්ඤාතිකාය හත්ථම්හා, චීවරස්ස පටිග්ගහෙ;
සනිස්සග්ගා ච පාචිත්ති, හොතීති පරියාපුතා.

892.

අවස්සුතස්ස හත්ථම්හා, සයං චාපි අවස්සුතා;
හොති ථුල්ලච්චයං තස්සා, හොජනං පටිගණ්හතො.

893.

කති ඤත්තිචතුත්ථෙන, වුත්තා සම්මුතියො ඉධ?
එකා එව පනුද්දිට්ඨා, භික්ඛුනොවාදසම්මුති.

894.

කති ධඤ්ඤරසා වුත්තා, විකාලෙ කප්පියා පන?
ලොණසොවීරකං එකං, විකාලෙ කප්පියං මතං.

895.

කති පාරාජිකා කායා, කති සංවාසභූමියො?
රත්තිච්ඡෙදො කතිනං තු, පඤ්ඤත්තා ද්වඞ්ගුලා කති?

896.

පාරාජිකානි කායම්හා, ද්වෙ ද්වෙ සංවාසභූමියො;
රත්තිච්ඡෙදො දුවින්නං තු, පඤ්ඤත්තා ද්වඞ්ගුලා දුවෙ.

897.

පඨමන්තිමවත්ථුඤ්ච, කායසංසග්ගජම්පි ච;
පාරාජිකානි කායම්හා, ඉමෙ ද්වෙ පන ජායරෙ.

898.

සමානසංවාසකභූමි එකා;
තථෙව නානාපදපුබ්බිකා ච;
ද්වෙ එව සංවාසකභූමියො හි;
මහෙසිනා කාරුණිකෙන වුත්තා.

899.

පාරිවාසිකභික්ඛුස්ස, තථා මානත්තචාරිනො;
රත්තිච්ඡෙදො දුවින්නං තු, ද්වයාතීතෙන දීපිතො.

900.

ද්වඞ්ගුලපබ්බපරමං, ආදාතබ්බං, තථෙව ච;
ද්වඞ්ගුලං වා දුමාසං වා, පඤ්ඤත්තා ද්වඞ්ගුලා දුවෙ.

901.

කති පාණාතිපාතස්මිං, වාචා පාරාජිකා කති?
කති ඔභාසනෙ වුත්තා, සඤ්චරිත්තෙ තථා කති?

902.

තිස්සො පාණාතිපාතස්මිං;
වාචා පාරාජිකා තයො;
ඔභාසනෙ තයො වුත්තා;

සඤ්චරිත්තෙ තථා තයො.

903.

අනොදිස්සකමොපාතෙ, ඛතෙ මරති මානුසො;
පාරාජිකං සියා, යක්ඛෙ, පෙතෙ ථුල්ලච්චයං මතෙ.

904.

තිරච්ඡානගතෙ තත්ථ, මතෙ පාචිත්තියං වදෙ;
ඉමා පාණාතිපාතස්මිං, තිස්සො ආපත්තියො සියුං.

905.

මනුස්සමාරණාදින්නා-දානමාණත්තියාපි ච;
මනුස්සුත්තරිධම්මඤ්ච, වදතො වාචිකා තයො.

906.

මග්ගද්වයං පනොදිස්ස, වණ්ණාදිභණනෙ ගරුං;
ථුල්ලච්චයං පනොදිස්ස, උබ්භජාණුමධක්ඛකං.

907.

උබ්භක්ඛකමධොජාණු-මාදිස්ස භණතො පන;
දුක්කටං පන නිද්දිට්ඨං, තිස්සො ඔභාසනා ඉමා.

908.

පටිග්ගණ්හනතාදීහි, තීහි සඞ්ඝාදිසෙසතා;
ද්වීහි ථුල්ලච්චයං වුත්තං, එකෙන පන දුක්කටං.

909.

ඡින්දතො කති ආපත්ති, ඡඩ්ඩිතප්පච්චයා කති?
ඡින්දන්තස්ස තු තිස්සොව, පඤ්ච ඡඩ්ඩිතපච්චයා.

910.

හොති පාරාජිකං තස්ස, ඡින්දන්තස්ස වනප්පතිං;
භූතගාමං තු පාචිත්ති, අඞ්ගජාතං තු ථුල්ලතා.

911.

විසං ඡඩ්ඩෙත්‍යනොදිස්ස, මනුස්සො මරති තෙන චෙ;
පාරාජිකං, මතෙ යක්ඛෙ, පෙතෙ ථුල්ලච්චයං සියා.

912.

තිරච්ඡානෙ තු පාචිත්ති, විසට්ඨිඡඩ්ඩනෙ ගරුං;
හරිතුච්චාරපස්සාව-ඡඩ්ඩනෙ දුක්කටං මතං.

913.

ගච්ඡතො කතිධාපත්ති, ඨිතස්ස කති මෙ වද?
කති හොන්ති නිසින්නස්ස, නිපන්නස්සාපි කිත්තකා?

914.

ගච්ඡන්තස්ස චතස්සොව, ඨිතස්සාපි ච තත්තකා;
නිසින්නස්ස චතස්සොව, නිපන්නස්සාපි තත්තකා.

915.

භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධානෙ තු දුක්කටං;
පාචිත්තඤ්ඤස්ස ගාමස්ස, උපචාරොක්කමෙ සියා.

916.

ථුල්ලච්චයං පරික්ඛිත්තෙ, ගාමස්මිං පඨමෙ පදෙ;
ගරුකං දුතියෙ හොති, ගාමන්තරං වජන්තියා.

917.

පටිච්ඡන්නෙ පනොකාසෙ, භික්ඛුනී මිත්තසන්ථවා;
පොසස්ස හත්ථපාසෙ තු, පාචිත්ති යදි තිට්ඨති.

918.

හත්ථපාසං ජහිත්වාන, සචෙ තිට්ඨති දුක්කටං;
අරුණුග්ගමනෙ කාලෙ, දුතියා හත්ථපාසකං.

919.

හිත්වා තිට්ඨන්තියා තස්සා, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං;
හිත්වා තිට්ඨති චෙ තස්සා, හොති සඞ්ඝාදිසෙසතා.

920.

නිසින්නාය චතස්සොව, නිපන්නායාපි තත්තකා;
හොන්ති වුත්තප්පකාරාව, විඤ්ඤෙය්‍යා විනයඤ්ඤුනා.

921.

යාවතතියකෙ වුත්තා, කති ආපත්තියො වද?
යාවතතියකෙ වුත්තා, තිස්සො ආපත්තියො සුණ.

922.

ථුසෙ පාරාජිකාපත්තිං, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා;
සඞ්ඝාදිසෙසතා සඞ්ඝ-භෙදකස්සානුවත්තිනො.

923.

අනිස්සග්ගෙ තු පාචිත්ති, පාපිකාය ච දිට්ඨියා;

යාවතතියකෙ තිස්සො, හොන්ති ආපත්තියො ඉමා.

924.

ඛාදතො කති නිද්දිට්ඨා, භොජනප්පච්චයා කති?
ඛාදතො පන තිස්සොව, පඤ්ච භොජනකාරණා.

925.

ථුල්ලච්චයං මනුස්සානං, මංසං ඛාදති, දුක්කටං;
සෙසකානං තු, පාචිත්ති, ලසුණං භක්ඛයන්තියා.

926.

අවස්සුතස්ස පොසස්ස, හත්ථතො හි අවස්සුතා;
ගහෙත්වා භොජනං කිඤ්චි, සබ්බං මංසං අකප්පියං.

927.

විඤ්ඤාපෙත්වාන අත්තත්ථං, ගහෙත්වා භොජනම්පි ච;
ලසුණම්පි ච මිස්සෙත්වා, එකතජ්ඣොහරන්තියා.

928.

ථුල්ලච්චයඤ්ච පාචිත්ති, පාටිදෙසනියම්පි ච;
දුක්කටං ගරුකඤ්චාති, පඤ්ච ආපත්තියො සියුං.

929.

ඔලොකෙන්තස්ස නිද්දිට්ඨා, කති ආපත්තියො වද?
ඔලොකෙන්තස්ස නිද්දිට්ඨා, එකාපත්ති මහෙසිනා.

930.

දුක්කටං රත්තචිත්තෙන, අඞ්ගජාතං පනිත්ථියා;
ඔලොකෙන්තස්ස වා වුත්තං, මුඛං භික්ඛං දදන්තියා.

931.

කති උක්ඛිත්තකා වුත්තා, සම්මාවත්තනකා කති?
තයො උක්ඛිත්තකා වුත්තා, තෙචත්තාලීස වත්තනා.

932.

අදස්සනප්පටිකම්මෙ, ආපන්නාපත්තියා දුවෙ;
එකො අප්පටිනිස්සග්ගෙ, පාපිකාය ච දිට්ඨියා.

933.

කති නාසිතකා වුත්තා, කතීනං එකවාචිකා?
තයො නාසිතකා වුත්තා, තිණ්ණන්නං එකවාචිකා.

934.

මෙත්තියා දූසකො චෙව, කණ්ටකොති තයො ඉමෙ;
ලිඞ්ගසංවාසදණ්ඩෙහි, නාසිතා හි යථාක්කමං.

935.

එකුපජ්ඣායකෙනෙව, එකෙනාචරියෙන ච;
ද්වෙ තයො අනුසාවෙතුං, වට්ටතීති ච නිද්දිසෙ.

936.

ඤත්තියා කප්පනා චෙව, තථා විප්පකතම්පි ච;
අතීතකරණඤ්චෙති, තයො කම්මස්ස සඞ්ගහා.

937.

ඤත්තියා කප්පනා නාම, ‘‘දදෙය්‍ය’’ච්චෙවමාදිකා;
‘‘දෙති සඞ්ඝො, කරොතී’’ති, ආදි **විප්පකතං** සියා.

938.

‘‘දින්නං, කතං’’ පනිච්චාදි, **අතීතකරණං** සියා;
සඞ්ගය්හන්ති හි සබ්බානි, කම්මානෙතෙහි තීහිපි.

939.

සඞ්ඝෙ සලාකගාහෙන, කම්මෙනපි ච කෙවලං;
කාරණෙහි පන ද්වීහි, සඞ්ඝො භිජ්ජති, නඤ්ඤථා.

940.

සඞ්ඝභෙදකභික්ඛුස්ස, තස්ස පාරාජිකං සියා;
අනුවත්තකභික්ඛූනං, ථුල්ලච්චයමුදීරිතං.

941.

පයුත්තායුත්තවාචාය, කති ආපත්තියො වුසෙ?
පයුත්තායුත්තවාචාය, ඡ පනාපත්තියො වුසෙ.

942.

ආජීවහෙතු පාපිච්ඡො, ඉච්ඡාපකතමානසො;
අසන්තං උත්තරිං ධම්මං, උල්ලපන්තො පරාජිතො.

943.

සඤ්චරිත්තං සමාපන්නෙ, තථා සඞ්ඝාදිසෙසතා;
යො තෙ වසති ආරාමෙ, වදං ථුල්ලච්චයං වුසෙ.

944.

විඤ්ඤාපෙත්වා පණීතං තු, භොජනං භික්ඛු භුඤ්ජති;

පාචිත්ති භික්ඛුනියා වෙ, පාටිදෙසනියං සියා.

945.

විඤ්ඤාපෙත්වාන සූපං වා, ඔදනං වා අනාමයො;
භික්ඛු භුඤ්ජති චෙ තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

946.

දසසතානි රත්තීනං, ඡාදෙත්වාපත්තියො පන;
දස රත්තියො වසිත්වාන, මුච්චෙය්‍ය පාරිවාසිකො.

947.

පාරාජිකානි අට්ඨෙව, තෙවීස ගරුකා පන;
ද්වෙයෙවානියතා වුත්තා, බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

948.

නිස්සග්ගියානි වුත්තානි, ද්වෙචත්තාලීස හොන්ති හි;
හොන්ති පාචිත්තියා සබ්බා, අට්ඨාසීතිසතං පන.

949.

පාටිදෙසනියා වුත්තා, ද්වාදසෙව මහෙසිනා;
වුත්තා පන සුසික්ඛෙන, පඤ්චසත්තති සෙඛියා.

950.

පඤ්ඤත්තානි සුපඤ්ඤෙන, ගොතමෙන යසස්සිනා;
භවන්ති පන සබ්බානි, අඩ්ඪුඩ්ඪානි සතානි හි.

951.

යො පනෙතෙසු වත්තබ්බො;
සාරභූතො විනිච්ඡයො;
සො මයා සකලො වුත්තො;
සමාසෙනෙව සබ්බථා.

952.

මයා සුට්ඨු විචාරෙත්වා, පාළිඅට්ඨකථානයං;
කතත්තා ආදරං කත්වා, උග්ගහෙතබ්බමෙවිදං.

953.

අත්ථෙ අක්ඛරබන්ධෙ වා, විඤ්ඤාසස්ස කමෙපි වා;
කඞ්ඛා තස්මා න කාතබ්බා, කාතබ්බා බහුමානතා.

954.

සඋත්තරං යො ජානාති;

විනයස්ස විනිච්ඡයං;
නිස්සයං සො විමුඤ්චිත්වා;
යථාකාමඞ්ගමො සියා.

955.
නිස්සයං දාතුකාමෙන, සවිභඞ්ගං සමාතිකං;
සුට්ඨු වාචුග්ගතං කත්වා, ඤත්වා දාතබ්බමෙවිදං.

956.
ඉමං පඨති චින්තෙති, සුණාති පරිපුච්ඡති;
වාචෙති ච පරං නිච්චං, අත්ථං උපපරික්ඛති.

957.
යො තස්ස පන භික්ඛුස්ස, අත්ථා විනයනිස්සිතා;
උපට්ඨහන්ති සබ්බෙව, හත්ථෙ ආමලකං විය.

958.
ඉමං පරමමුත්තරං උත්තරං;
නරො හමතසාගරං සාගරං;
අබුද්ධිජනසාරදං සාරදං;
සියා විනයපාරගො පාරගො.

959.
අතො හි නිච්චං ඉමමුත්තමං තමං;
විධූය සික්ඛෙ ගුණසංහිතං හිතං;
නරො හි සක්කච්චවපූරතො රතො;
සුඛස්ස සබ්බඞ්ගණකම්මදං පදං.

960.
විනයෙ පටුභාවකරෙ පරමෙ;
පිටකෙ පටුතං අභිපත්ථයතා;
විධිනා පටුනා පටුනා යතිනා;
පරියාපුණිතබ්බමිදං සතතං.

නිගමනකථා

961.
රචිතො **බුද්ධදත්තෙන,** සුද්ධචිත්තෙන ධීමතා;
සුචිරට්ඨිතිකාමෙන, සාසනස්ස මහෙසිනො.

962.
අන්තරෙනන්තරායං තු, යථා සිද්ධිමුපාගතො;

අත්ථතො ගන්ථතො චෙව, උත්තරොයමනුත්තරො.

963.

තථා සිජ්ඣන්තු සඞ්කප්පා, සත්තානං ධම්මසංයුතා;
රාජා පාතු මහිං සම්මා, කාලෙ දෙවො පවස්සතු.

964.

යාව තිට්ඨති සෙලින්දො, යාව චන්දො විරොචති;
තාව තිට්ඨතු සද්ධම්මො, ගොතමස්ස මහෙසිනො.

965.

ඛන්තිසොරච්චසොසීල්‍ය-බුද්ධිසද්ධාදයාදයො;
පතිට්ඨිතා ගුණා යස්මිං, රතනානීව සාගරෙ.

966.

විනයාචාරයුත්තෙන, තෙන සක්කච්ච සාදරං;
යාචිතො **සඞ්ඝපාලෙන,** ථෙරෙන ථිරචෙතසා.

967.

සුචිරට්ඨිතිකාමෙන, විනයස්ස මහෙසිනො;
භික්ඛූනං පාටවත්ථාය, විනයස්ස විනිච්ඡයෙ.

968.

අකාසිං පරමං එතං, **උත්තරං** නාම නාමතො;
සවනෙ සාදරං කත්වා, සික්ඛිතබ්බො තතො අයං.

969.

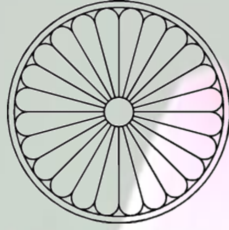
පඤ්ඤාසාධිකසඞ්ඛ්‍යානි, නවගාථාසතානි හි;
ගණනා උත්තරස්සායං, ඡන්දසානුට්ඨුභෙන තු.

970.

ගාථා චතුසහස්සානි, සතඤ්ච ඌනවීසති;
පමාණතො ඉමා වුත්තා, විනයස්ස විනිච්ඡයෙති.

ඉති තම්බපණ්ණියෙන පරමවෙය්‍යාකරණෙන තිපිටකනයවිධිකුසලෙන පරමකවිජනහදයපදුමවනවිකසනකරෙන කවිවරවසභෙන පරමරතිකරවරමධුරවචනුග්ගාරෙන උරගපුරෙන **බුද්ධදත්තෙන** රචිතො උත්තරවිනිච්ඡයො සමත්තොති.

උත්තරවිනිච්ඡයො නිට්ඨිතො.

සබ්බදානං ධම්ම දානං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතිං ධම්ම රතිං ජිනාති
තණ්හක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං අනුවිචින්තයං;
ධම්මං අනුස්සරං භික්ඛු - සද්ධම්මා න පරිහායති.

(ධම්මපදය භික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පනෙසො සුගතප්පසත්ථො,
තරණීව සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීහි නමස්සනීයෙපා,
රසො රසානං පරමො තිලොකෙ.

මහාගදො මච්චුජරා පහාණො,
සබ්බීතිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බත්ථි දානෙන ච කප්පරුක්ඛො,
චින්තාමණී භද්දඝටොව ධම්මො.

ධම්මං විනා නත්ථි පිතාව මාතා,
තමෙව තාණං සරණං පතිට්ඨා;
තස්මා හි භො කිච්චමඤ්ඤදප්පහාය,
සුණාථ ධාරෙථ චරාථ ධම්මෙ.

(රසවාහිනී)

චිරං තිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම දානය පිණිසයි.........